

BERNARD WERBER

KARINCALARIN DEVRİMİ

Bernard Werber

1961 Toulouse doğumlu. İlk öyküsünü 14 yaşında yazan yazar, 10 yıl kadar popüler bilim gazeteciliği yaptı. 1991'de Les Fourmis (Karıncalar) ile Sciences et Avenir Dergisi'nin okuyucu ödülünü alır. Bu kitap, kısa sürede 12 dile çevrilir. Birçok okulda biyoloji, matematik, felsefe vb. ders programlarına dahil edildi. 1992'de yine büyük yankılar uyandıran Le jo-ur des Fourmis'i (Karıncaların Günü) kaleme alır. Bu kitabı da elle büyük ödülünü alır ve 22 dile çevrilir. 1993'te bu iki kitabın devamı niteliğindeki Le Livre Sceret des Fourmis'i (Karıncaların Esrarlı kitabı) ve 1994'te Les Thanatonautes'i yazar.

Nihayet En Büyük Eserim dediği, "Le Revolution des Fourmis'i (Karıncaların Devrimi) yazar.

İçindekiler

Birinci Oyun:

YÜREK.....11

ikinci Oyun:

SOKMA.....139

Üçüncü Oyun

KARO.....269

Dördüncü Oyun

YOMCA.....411

1)

TEŞEKKÜR

Birlikte öğle yemeği yediğim bütün dostlarıma teşekkür ediyorum. Onların öykülerini dinleyerek ve ilgi alanlarına gösterdikleri yakınlığı gözlemleyerek kitaplarımla malzemesini bulurum.

İşte onların sıraya koyulmuş listesi: Marc Boulay, Romain Van Lynt, Profesör Gerard Amzallag, Richard Ducousset, Jerôme Marc-hand, Catherine VVerber, Doktor Loic Etienne, Je VVoong Hong, Alexandre Dubarry, Chine Lanzman, Leopold Braunstein, François Werber, Dominique Charabouska, Jean Cave, Marie Pili Arnes, Pat-rice Serres, David Bauchard, Guillaume Aretos, Max Prioux... (unuttuklarım başışlasınlar).

"Karıncaların Devrimi'nin farklı versiyonlarını okuma sabn gösteren Reine Silbert'e özellikle teşekkür etmek istiyorum.

Aynı şekilde, tüm Albin Michel Yayınevi çalışanlarına teşekkürler.

Aynı ortamı solumak isteyenlere; bu kitabı yazarken, özellikle aşağıdaki müzikleri dinledim: Mozart, Prokofiev, Pink Floyd, Debussy, Mike Oldfield (orman sahneleri için), Genesis, Yes; film müzikleri: Kumul,Yıldızlar Savaşı, Martı, Jonathan Livingstone ve E.T. (takip sahneleri için); Marillion, AC-DC, Dead Can Dance, Arvo Part, Andreas Volienvveider (liselilerin devrimi sahnelerinde) ve sonra sessizlik ya da Bach (Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinden yapılan alıntılar için).

Son olarak, kâğıt hamurunu veren ağaçlara teşekkürler. Umanm yerlerine hemen yenileri dikilir.

.

1+1 = 3

En azından öyle olmasını diliyorum bütün yüreğimle.

dörece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi Ekimond WELLS

Birinci Oyun:

YÜREK

14

Mart ayının bu sabahında, canlı adımlarla ilerliyordu. Çabasıdan, göğsü bir inip bir kalkıyordu. •

Alnında ve ağzının üstünde birkaç damla ter parlıyordu. Ağzının üstündekiler dudak kıvrımlarından kayınca, hemen soğurdu.

Bu açık gri gözlü genç kızın adı Julie idi ve on dokuzundaydı. Babası Oaston ve köpeği Achille'le birlikte ormanı arşınılıyordu ki birden zınk diye durdu. Bir koyağın üstünde, kocaman kumtaşı bir" kaya, bir parmak gibi önünde yükseliyordu.

Kayanın ucuna kadar ilerledi.

Aşağıda, patikaların dışında, çukurluğa giden bir yol varmış gibi geldi ona.

Elleriyle boru yaptı:

- Hey, baba! Sanırım yeni bir yol keşfettim, izle beni!

OELİŞİM

Dosdoğru koşuyor, Yokuştan iniyor, Kavağın erguvani iğler gibi yükselen sürgünlerinden sakınmak için slalom yapıyor.

Kanat alkışları; kelebekler alacalı bulacalı yelkenlerini açıyorlar ve birbirlerini kovalarken, havayı karıştırıyorlar.

Birden, şirin bir yaprağa takılıyor bakışları. Yapmaya karar verdiğiniz şeyi unutturacak denli hoş bir yaprak türü. Koşmayı bırakıyor ve yaklaşıyor.

Hayran olunacak bir yaprak. Hoş kokulu emeçlerle dolu küçük, beyaz bir top oluşturuncaya kadar mayalanması için, kare kare kesmek, birazcık ezmek ve üstünü tükürükle örtmek yetecektir. İhtiyar kızıl karınca, çenesinin keskin yanıyla sapın alt kısmını parçalara bölüyor ve yaprağı geniş bir yelken gibi başının üstüne kaldırıyor.

Ne var ki böcek yelkenliyle seyir yasaları konusunda hiçbir şey bilmiyor. Yaprak dikilir dikilmez, rüzgâr alıyor. Küçük sert kaslarına karşın, ihtiyar kızıl karınca dengeyi sağlayamayacak kadar hafif. Dengesi bozulunca, alabora oluyor. Bütün bacaklarıyla dala sarılıyor, ama esinti çok sert. Sürüklenen kannca havalanıyor.

Daha fazla yükselmeden dalı ancak bırakıyor.

Yapraksa, havada zikzaklar yaparak uyuşuk uyuşuk iniyor.

İhtiyar karınca düşmesini gözlüyor ve kendi kendine hiç önemli değil diyor. Daha bir sürü var, hem de daha küçük.

Süzülen yaprak bir türlü düşmüyor. Ermişler gibi inmekte hiç acelesi yok.

Bir sümüklüböcek, bu şirin mi şirin kavak yaprağını fark ediyor. Güzel bir kuşluk yemeği çıktı sayılır!

15

Bir kertenkele, sümüklüböceği fark ediyor; onu yutmaya hazırla nıyor, sonra yaprak onun da dikkatini çekiyor. Onu gövdeye indirmesini beklemek en iyisi, daha tombul olur. Uzaktan, sümüklüböceğin yemesini gözetliyor.

Bir gelincik, kertenkelenin yerini saptıyor ve tam onu yemeye hazırlanırken, sümüklüböceğin yaprağı yemeyi bitirmesini beklemekte olduğunu fark edince, o da

beklemeye karar veriyor. Ekolojik bakımdan birbirini tamamlayan üç varlık, dalların altında birbirlerini kolluyor.

Birden, sümüklüböcek bir başka sümüklüböceği fark ediyor. Ya hazinesini çalmaya kalkışırsa? Hiç vakit kaybetmeden iştah kabartan yaprağa gömülüyor, en son damarına kadar parçalayarak yiyor.

Yemeği biter bitmez, kertenkele üstüne atlıyor ve onu bir spagetti gibi yutuyor. Kertenkeleyi yakalamak için atılma sırası artık gelincikte. Doludizgin fırlıyor, köklerin üstüne sığıyor, ama birden yumuşak bir şeye çarpıyor...

YETÜBİRYOL

Açık gri gözlü genç kız, gelinciğin geldiğini görmemişti. Sık ağaçların arasından fırlayan hayvan bacaklarına çarpmıştı.

Çarpmanın etkisiyle sıçrayarak irkildi ve ayağı kumtaşı kayanın kıyısından kaydı. Dengesini yitirdiğinde, altındaki uçuruma baktı. Düşmemeli, aman düşmemeli.

Genç kız kollarını çırpıttı, dengesini sağlamak için havaya sarıldı. Ramak kalmıştı. Zaman sanki hız kesmişti.

Düştü, düşecek.

Bir an, atlatılabileceğini sandı ama hafif bir esinti, aniden uzun kara saçlarını tarazlanmış bir yelkene dönüştürdü.

Her şey, onu kötü tarafa düşürmek için elbirliği yaptı. Rüzgâr itek-ledi, ayağı daha bir kaydı. Altındaki toprak çekildi. Açık gri gözleri fal-taşı gibi açıldı. Özbebekleri büyüdü. Kirpikleri kırıştı.

Sürüklenen genç kız koyağa devrildi. Düşerken, uzun kara saçları onu korumak istercesine yüzünü sarmaladı.

Yokuştaki tek tük bitkilere asılmaya çalıştı, ama ona sadece çiçeklerini ve hayallerini bırakarak, parmaklarından kaydılar. Engebe, doğrulmasına izin vermeyecek kadar sarptı. Isırganlar yaktı, böğürt-'en dikenleri yara bere içinde bıraktı. Düşmesinin şorta ereceğini umduğu egreltiotlarına kadar tepetaklak yuvarlandı. Heyhat, geniş yapraklar daha da sarp ikinci bir koyağı saklıyordu. Taşlar ellerini soydu. Yeni egreltiotları öncekiler kadar haindiler. Onları da geçip düşmeye devam etti. Yaban ahududularda berelenerek, karahindiba çiçeklerinden bir demeti yüzlerce yıldız gibi uçuşturarak, toplam yedi bitki duvarından geçti.

^

16

Kayıyor, durmadan kayıyordu.

Ayağı kocaman sivri bir kayaya çarptı ve şimşek gibi bir acı topuğunu yırttı. Koşunun sonunda, saman sarısı bir çamur birikintisi, yapışkan küçük bir liman gibi karşıladı onu. Oturdu, doğruldu, otlarla silindi. Her şey saman sarısı. Giysileri, yüzü, saçları çamur içindeydi. Ağzına bile dolmuştu ve tadı acıydı.

Açık gri gözlü genç kız, sızlayan topuğunu ovaladı. Daha sersemlemesi geçmeden, soğuk ve yapışkan bir şeyin bileğinde kaydığını hissetti. Ürperdi. Bir yılan. Yılanlar! Bir yılan yuvasına düşmüştü ve üstünde sürünüyorlardı.

Dehşetten bir çığlık kopardı.

Yılanların işitme duyusu yoktur ama son derece duyarlı dilleriyle havadaki titreşimleri algırlarlar. Bu çığlık onlar için bir patlama oldu. Onlar da korkarak dört bir yana kaçtılar. Anne yılanlar sinirli bir S oluşturacak biçimde kıvrılarak yavrularının üzerlerini örttüler.

Qeñ kız, eliyle yüzünü sildi, gözüne inen perçemini arkaya attı, acı toprağı tükürdü ve yokuşu çıkmaya çabaladı. Çok dikti ve topuğu fena sızlıyordu. Sonunda, yeniden oturmaya ve seslenmeye boyun eğdi.

- İmdat! Baba, imdat! Burada, aşağıdayım. Bana yardıma gel! İmdat!

Uzun zaman, avaz avaz bağırdı. Nafile. Bir uçurumun dibinde yalnız ve yaralıydı ve de babası müdahale edemiyordu. O da yolunu kaybetmiş olmasın. Hoş, bu ormanın derinliklerinde, bu eğretili otları arasında onu kim bulurdu ki?

Açık gri gözlü esmer kız, hızlı hızlı çarpan yüreğini sakinleştirmek için, derin bir nefes aldı. Bu tuzaktan nasıl çıkmalı?

Alnında kalan çamuru sildi ve çevresini inceledi. Sağında, uçurumun kıyısında, yüksek otların bulunduğu daha karanlık bir yer fark etti. Oraya doğru yöneldi. Devedikenleri ve hindibalar, yer seviyesinde kazılmış bir çeşit tünelin girişini saklıyordu. Bu dev ini hangi hayvan yapmış olabilir diye, kendi kendine sordu. Bir tavşan, bir tilki ya da bir porsuk için fazla büyüktü. Bu ormanda ayı da yoktu. Bir kurt barınağı olmasın?

Yine de, alçak tavanı orta boylu bir kişinin geçebileceği kadar genişti. Bu maceraya atılırken yüreği tutmuyordu, ama geçidin bir yere açılacağını umuyordu. O zaman, dört ayak üstünde bu balçık koridora girdi.

El yordamıyla ilerliyordu. Yer, gittikçe karanlık ve soğuk oluyordu. Dikenlerle kanlı bir şey elinin altından kaçtı. Ödlele bir kirpi, yolunun üstünde tostoparlak olmuştı; derken ters yöne kaçtı. Zifiri karanlıkta devam etti ve çevresinde kıpırtılar algıladı.

J

17

Başı eğik, hep dirseklerinin ve dizlerinin üstünde ilerliyordu. Çocukken, ayakta durmayı sonra yürümeyi öğrenmesi çok uzun sürmüştü. Bebeklerin çoğu daha bir yaşında yürüdüğü halde, o on sekiz aylık olmayı beklemişti. Dikey konuma hep kuşkuyla bakmıştı. Dört ayak üstünde insan daha güvenlikliydi. Yerdeki şeyleri daha yakından görürdünüz, düşseniz de yüksekten düşmezsiniz. Annesi ve dadıları ayakta durmaya zorlamasalar, hayatının geriye kalanını seve seve halının üstünde geçirirdi.

Tünel bitmek bilmiyordu... Kendisini devam etmeye yüreklendirmek için bir çocuk şarkısı mırıdanmaya zorladı: Bir yeşil fare

Koşuyordu otlar arasında. Yakalayıp kuyruğundan, Gösteriyoruz onu şu beylere. Yağa batın,

Suya batıp çıkarın onu. Diyor beyler bize.

Böylece sıcacık bir salyangozunuz olacak!

Bu ezgiyi üç ya da dört kez, her defasında daha kuvvetli olarak yineledi.

Şan öğretmeni profesör Yankelevitch, ona sesinin tellerine koruyucu bir pamuk gibi sanmayı öğretmişti. Ama burası gerçekten avaz avaz bağırılmayacak kadar soğuktu. Çocuk şarkısı, kısa sürede ağzından çıkan soğuk bir buhara dönüştü, sonra hırıltılı bir soluk halinde bitti.

Tıpkı yaramazlığı sonuna dek sürdürmekte inat eden tır çocuk gibi çark etmeyi hiç akıllı a getirmede Julie, gezegenin üstderisi altında sürünüyordu.

Uzakta zayıf bir ışık görür gibi oldu.

Bitkindi; ışık, kimi yanıp sönen binlerce minik san pırıltıya bölününce, bunun bir sanrı olduğunu düşündü.

Açık gri gözlü genç kız, bir an yerin altında elmaslar oldufii'n» hayal etti; yaklaşınca, bunların kusursuz bir küpün üstüne konmuş fosforlu böcekler, ateşböcekleri olduğunu gördü. Bir küp mü?

Parmaklarını uzatır uzatmaz, ateşböcekleri söndü ve ortadan kayboldu. Bu zifiri karanlıkta, Julie gözlerine güvenemiyordu. Dokunma duyusunun tüm inceliklerine sığınarak, küpü eliyle yokladı. Karıncaların Devrimi/F-.2

1

18

Pürüzsüzdü. Katıydı. Soğuktu. Ne bir taş ne de bir kaya parçasıydı. Bir sap, bir kilit... Bu insan elinden çıkmış bir eşyaydı.

Küp biçiminde küçük bir valiz.

Yorgunluktan bitkin bir halde, tünelden çıktı. Yukarıdan gelen neşeli havlamalardan, babasının kendisini bulduğunu anladı. AchiUe'le birlikte oradaydı; uzak ve zayıf bir sesle bağırıyordu:

- Julie, kızım, orada mısın? Cevap ver, lütfen. Bana bir işaret ver!

BİR İŞARET

Başıyla üçgen biçiminde bir hareket yaptı. Kavak yaprağı yırtıldı. İhtiyar kızıl karınca başka bir yaprak yakaladı ve mayalanmasını beklemeden, ağacın dibinde bir güzel yedi. Yemeğin tadı iyi değilse de, kuvvetlendiriciydi. Kavak yapraklarına pek düşkün değildir, o eti yeğler ama kaçtığından beri daha hiçbir şey yemediğinden, burun kıvrıracak zaman değil.

Yemeğini bitirince, temizlenmeyi hiç unutmaz. Ayağının ucuyla uzun sağ antenini yakalar, dudaklarının hizasına getirinceye kadar öne eğer, sonra çeneklerinin altında, tüpü ağzına götürür ve temizlemek için sapını emer.

İki antenini köpük köpük tükürükledikten sonra, baldır kemiklerinin altındaki küçük fırçasının aralığında parlatır.

İhtiyar kızıl karınca kamının, göğsünün ve boynunun eklemlerini bükebildiği kadar oynatıyor. Sonra, ayaklarıyla gözlerindeki yüzlerce peteği temizliyor. Kannaların gözlerini koruyacak ve nemlendirecek gözkapakları yoktur. Qöz merceklelerini sürekli ova ova temizleyecek olsalar, bir süre sonra her şeyi bulanık görürler.

Petekleri ne kadar temiz olursa, karşısındaki şeyi o kadar daha iyi görürler. Bak, işte bir şey. Büyük, hatta kocaman. Dikenleri var, kımıldıyor.

Dikkat, tehlike; Kocaman bir kirpi ininden çıRıyor!

Tüy, hem de çabuk. Sivri iğnelerle kaplı heybetli bir top halinde kirpi, ağzını kocaman açmış saldırıya geçiyor.

ŞAŞIRTICI BİRİYLE KARŞILAŞMA

Bütün vücuduna iğneler batırılıyordu sanki. İçgüdüsel olarak, derin yaralarını biraz tükürükle yıkadı. Topallaya topallaya, küp biçimindeki valizi odasına taşıdı. Yatağının üstüne bir an oturdu. Duvarda, soldan sağa doğru Callas'ın, Che Guevara'nın, Dourlar ile Hun Atilla'nın posterleri sıralanmıştı.

19

Julie, banyoya gitmek için yerinden güçlkle kalktı. Çok sıcak bir duş a'dl ve lavanta kokulu sabunuyla vücudunu iyice ovaladı. Sonra büyük bir havluya sarındı, sünger papuçlarını ayaklarına geçirdi ve siyah giysilerine bulaşan saman sarısı çamurları çıkarmaya girişti.

Ayakkabılarını giymesi olanaksız. Yaralı topuğu bir topuk daha olmuş. Dolabın dibinde, bir çift eski yazlık sandalet aradı. Kayışları hem topuğuna gelmiyor hem de parmaklarını açıkta bırakıyordu. Aslında Julie'nin ayakları küçüktü ama taraklıydı. Oysa ayakkabı yapımcılarının çoğu, kadınlar için dar ve uzun ayakkabılar düşünürler: Ama sonunda nasırlar onların canını yakıyor.

Yeniden topuğunu ovuşturdu. Kemikleri, kasları, lifleri ortaya çıkmak için sanki bu olayı bekliyorlardı, ayağının bu bölümü içindekileri ilk kez hissediyor gibiydi. Şu anda, hepsi orada, bacağının ucunda kıpırdaşıyorlardı. Geldiler. Kendilerini tehlike sinyalleriyle gösteriyorlardı.

Alçak sesle selam verdi: "Merhaba, topuğum."

Bir yerini böyle selamlamak hoşuna gitti. Topuğuyla sadece yaralandığı için ilgileniyordu. Ama iyi düşünenecek olursa, çürük olmadığında dişlerini hiç aklına getirmiş miydi? Aynı şekilde, insan bir apandisitinin olduğunu sancısı tuttuğunda keşfeder. Sırf kendisine acı sinyalleri göndermek kabalığında bulunmadıklarından, varlıklarından habersiz olduğu kim bilir daha nice organı vardı.

Bakışı valize döndü. Toprağın derinliklerinden çıkan bu eşya onu büyölüyordu. Alıp salladı. Küçük bavul ağırdı. Her birinde bir kod olan beşli, dişli bir sistem koruyordu valizi.

Valiz, kalın bir metalden yapılmıştı. Delmek için havalı bir çekiç gerekirdi. Julie, bir süre kilidi seyretti. Her dişlide rakamlar ve simgeler vardı. Gelişigüzel oynadı. Doğru şifreyi keşfetmesi milyonda bir şanstı belki.

Yine salladı. İçinde bir şey, tek bir şey vardı. Sır, merakını kamçılama başlıyordu.

Babası köpekle odasına girdi; Kızıl saçlı ve bıyıklı iriyarı bir adamdı. Golf pantolonuyla tskoçyalı bir avlak koruyucusunu andırıyordu.

- Daha iyisin değil mi? diye sordu. Julie başını salladı.

- Öyle bir yere düştün ki ısırganlar ve böğürtlenlerden oluşma Serçek bir duvarı aşmadan ulaşmak mümkün değildi, diye açıkladı. Doğanın meraklılardan ve gezinti

yapanlardan sakladığı bir çeşit düz-'ük. Plânda bile gösterilmemiş. Bereket versin, Achille orada kokunu aldı. Köpekler olmasa ne yapardık.

20

İrlanda setterini sevgiyle okşadı; o da karşılığında pantolonunun paçasında gümüş bir salya bırakarak, neşeyle havladı.

- Amma hikâye, diye devam etti. Kilidin şifreli olması çok tuhaf. Belki de hırsızlar açmayı başaramayınca bırakmışlardır.

Julie, siyah saçlarını salladı.

- Hayır, dedi.

- İçinde metal para ya da külçeler olsaydı, daha ağır olurdu. Para demetleri olsaydı, sallayınca seslerini duyardık. Belki de kaçakçıların terk ettikleri bir uyuşturucu çantasıdır. Belki de bir... Bombadır.

Julie, omuzlarını silkti.

- Ya içinde bir insan başı varsa?

- Öyle olsaydı, Jivarolar bunu babana karşı kullanmaya kalkışırlandı. Esrarlı bavulun, normal insan başını almayacak kadar küçük.

Saatine baktı, önemli bir randevuyu anımsadı ve sessizce çekildi. Ortada belli bir neden yokken sevinen köpek, kuyruğunu sallayarak ve gürültüyle soluyarak arkasından gitti.

Julie, valizi bir daha salladı. Hiç kuşku yok, yumuşak bir şey. İçinde bir baş olsaydı, sallaya sallaya çoktan burnunu kırmış olurdu. Birden, valizden tiksindi, onunla uğraşmamak en iyisi, diye söylendi. Üç ay sonra bitirme sınavları başlıyordu; son sınıfı bir dördüncü yıl daha okumak istemiyorsa, çalışmanın zamanıydı.

Böylece, Julie tarih kitabını çıkarıp okumaya başladı. 1789 Fransız İhtilali. Bastille'in alınışı. Kargaşa. Anarşi. Büyük adamlar. Marat, Danton, Robespierre, Saint Just. Terör. Giyotin...

Kan, kan, hep kan. Tarih, kıyımlar dizisinden başka bir şey değil, diye düşündü, açılan sıyrıklarından birine yara bandı sararken. Okudukça, midesi bulanıyordu. Giyotini düşününce aklına valizdeki kesik baş geldi.

Beş dakika sonra, elinde kocaman bir tornavida ile kilide saldırdı. Valiz direniyordu. Kaldıraç gücünü arttırmak için bir çekiçle tornavidaya vurmaya başladı, yine bir sonuç yok. "Bana keser lazım" diye düşündü, sonra "Allah kahretsin, bu işi beceremeyeceğim" dedi.

Yeniden tarih kitabına ve 1789 Fransız İhtilaline döndü. Halk mahkemesi. Konvansiyon. Rouget de Lisle'in marşı. Mavi-beyaz-ktr-mızı bayrak. Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik. iç savaş. Mirabeau. Chenier. Kralın duruşması. Ve hep giyotin... tnsan bunca katliama nasıl ilgi duyar? Sözcükler bir gözünden giriyor, öteki gözünden çıkıyor.

Kirişin tahtasındaki tıkırtı dikkatini çekti, tş başındaki bu beyaz karınca aklına bir fikir getirdi.

21

Dinlemek.

Kulağını valizin kilidine dayadı ve birinci dişliyi yavaş yavaş çevirdi. Belli belirsiz bir tık işitti. Dişli karşılığını yakalamıştı. Julie, işlemi dört kez tekrarladı. Sonunda mekanizma harekete geçti, kilit çıt etti. Kulağının duyarlılığı, tornavidanın ve çekicinin şiddetinden daha başarılı olmuştu.

Kapının pervazına yaslanan babası şaşırdı.

- Açmayı basardın mı? Nasıl yaptın bunu? Kilitteki $1+1=3$ 'ü inceledi.

- Hımm, bir şey söyleme, biliyorum. Düşündün. Bir rakamlar dizisi, bir simgeler dizisi, bir rakamlar dizisi var. Buradan bir denklem olduğu sonucuna vardın. Sonra, bir sır saklamak isteyen kişinin $2+2=4$ türünden mantıklı bir denklem kullanmayacağını düşündün. Böylece, $1 + 1 = 3$ ü denedin. Bu denkleme eski ayinlerde sıkça rastlanır. İki yeteneğin bir araya geldiğinde, basit toplamlarından daha etkin olduğunu ifade eder.

Baba, kızıl kaşlarını kaldırdı ve bıyığını sıvazladı.

- Kendini bu işe iyice kaptırdın, öyle mi?

Julie, açık gri gözlerinde hınzır bir ışıltıyla ona baktı. Baba, kendisiyle alay edilmesinden hoşlanmazdı, ama bir şey demedi. Julie gülümsedi.

- Hayır.

Düğmeye bastı. Yay, küp biçimindeki çantanın kapağını kuru bir sesle kaldırdı.

Baba kız eğildiler.

Julie, sıynk elleriyle içindeki şeyi yakaladı ve masadaki lambanın «Şığı altına götürdü.

Bu bir kitaptı. Yapıştırılmış yaprakları yer yer kopmuş, kocaman, kalın bir kitap.

Başlık, selatin harflerle kapağa elle yazılmıştı:

Görece ve Sait Bilgi Ansiklopedisi

Profesör Edmond Wells

Gaston homurdandı.

- Tuhaf bir başlık. Hem görece, hem salt. Hem salt, hem görece olmaz. Burada bir gelişki var.

Altında, daha küçük harflerle bir açıklama:

cilt m

22

Biraz daha altında bir desen: İçinde, ucu yukarıda bir üçgen bulunan bir çember. Üçgenin içinde ters çevrilmiş bir Y. Antenleri karşılıklı birbirine dokunan üç karınca, Y'nin kollarını oluşturuyor. Soldaki karınca kara, sağdaki karınca beyaz ve ortadaki, gövdeyi oluşturan karıncanansa yarısı beyaz, yarısı kara.

Son olarak, üçgenin altında, küp biçimindeki valizin açılmasını sağlayan formül tekrarlanmıştı: $1 + 1 = 3$

- Eski bir büyücülük kitabı gibi, diye mırıldandı baba.

Kapağının yeni olduğunu gören Julie, hiç de eski değil diye düşündü. Kapağı okşadı. Pürüzsüz ve yumuşaktı.

Açık gri gözlü esmer kız ilk sayfayı açtı ve okudu.

ATİSİKLOPBDİ

MERHABA: Merhaba meçhul okuyucu.

Üçüncü ya da ilk kez merhaba. Doğrusu, bu kitabı ilk ya da sonuncu olarak keşfetmeniz pek önemli değil.

Bu kitap, dünyayı değiştirecek bir silahtır.

Hayır, tasalanmayın. Bu mümkün. Bunu yapabilirsiniz. Bunun gerçekleşmesi için, birinin bir şeyi gerçekten istemesi yeter. Çok küçük bir neden, büyük sonuçlar doğurabilir. Bir kelebeğin Honoïulu'da kanat çırpmasının Kaliforniya'da kasırgaya yol açmaya yettiği söylenir. Bir kelebeğin kanat çırpmasından daha etkili sonuçlar doğuracak bir soluğunuz var oysa. Ben öldüm. Üzgünüm: Size doğrudan doğruya değil, ancak bu kitap aracılığı ile yardım edebileceğim. Size önerim, bir devrim yapmanız. Bir "evrim" de diyebilirdim. Bizim devrimimizin eski devrimler gibi şiddete ve gösterişe ihtiyacı yok. Onu daha çok tinsel bir devrim olarak görüyorum. Bir karıncalar devrimi. Gösterişsiz. Şiddetsiz. Anlamsız gibi gelecek, ama birbirine eklendiğinde dağları bile devirecek bir dizi küçük dokunuşlar.

Eski devrimlerin sabırsızlık ve hoşgörüsüzlükten dolayı yanılgıya düştüklerine inanıyorum. Ütopistler kısa vadeli düşündüler. !İe pahasına olursa olsun çalışmalarının ürününü hayattayken istiyorlardı.

Başka yerde ve daha ileride başkalarının ürünü toplayacağını bilerek ekmeyi kabul etmek gerekir.

Bu konuyu birlikte tartışalım. Diyalogumuz sürdüğü sürece, beni dinlemekte ya da dinlememekte özgürsünüz. Ki-

^1

25

Udi dinlemeyi başardınız, bu dinlemeyi bildiğinizin bir kanıtı, öyle değil mi?

Yanılıyor olabilirim. Ben ne bir akıl hocası ne bir şarlatan ne de bir ermişim. İnsanlık macerasının daha yeni yeni başladığının bilincinde olan bir insanım. Hâlâ tarih öncesinin insanlarıyız. Cehaletimizin sınırı yok ve keşfedilecek çok şey var.

Yapılacak o kadar iş var ki... Ve siz bu harikayı gerçekleştirebilirsiniz. Sizin okuyucu dalganız arasına giren bir dalgadan başka bir şey değilim. İlginç olan, dalgaların karşılaşması. Böylece, kitap her okuyucuya göre Farklı olacaktır. Sanki azıcık canlıymış gibi, özel bir okuyucu olarak sizin kültürünüze, anılarınıza, duyarlılığınıza uygun bir anlam kazanacaktır. 'Kitap' olarak nasıl etkin olacağım? Çok basit: Size devrimler, ütopyalar, insan ve hayvan davranışları üzerine küçük öyküler anlatacağım. Bunlardan sonuç çıkarmak size kalıyor. Kendi yolunuzu bulmanıza yardım edecek yanıtlar düşünmek sizin işiniz. Kendi payıma, size önereceğim hiçbir gerçek yok.

Bu kitap, siz isterseniz hayat bulacak. Sizin için bir dost, kendinizi ve dünyayı değiştirmenize yardım edebilecek bir dost olmasını diliyorum. Şimdi, hazırsanız ve istiyorsanız, hemen birlikte önemli bir şey yapmayı öneriyorum. Sayfayı çevirelim.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

PATLAMA NOKTASINDA

Sag elinin baş parmağı ve işaret parmağıyla sayfanın köşesine dokundu, tuttu ve yaprağı çevirmeye hazılanırken mutfaktan bir ses yankılandı.

- Sofraya! diye bağıırıyordu annesi.

Artık okuma vakti değildi.

On dokuzundaki Julie zayıf bir kızdı. Kara, parlak, düz ve ipek gibi saçları bir perde gibi kalçalarına kadar dökölüyordu. Açık, neredeyse saydam cildi, ellerindeki ve alnındaki iyi gizlenmemiş damarlarını zaman zaman ortaya çıkarıyordu. Solgun gözleri yine de canlı ve sıcaktı. Çekik, öfke dolu ve hep hareketli, uzun bir hayat saklar gibi gözleri, ona endişeli küçük bir hayvan havası veriyordu. Kimi zaman, sanki delici bir ışın fırlayıp genç kızın hoşuna gitmeyen bir şeyi vuracakmış gibi, belirli bir yöne takılırdı gözleri.

24

Julie, fiziksel olarak kendini manasız bulurdu. Bu yüzden hiç aynaya bakmazdı.

Hiç koku sürmezdi. Asla makyaj yapmazdı. Tırnaklarına oje sürmezdi. Tırnak zaten ne işe yarar, onları durmadan kemirirdi.

Giysilerine de önem vermezdi. Bol ve koyu renkli giysilerin altında saklardı vücudunu.

Okuldaki başarısı düzensizdi. Son sınıfa kadar, hep bir sınıf öndeydi. Öğretmenleri zekâ düzeyinden ve zihinsel olgunluğundan çok hoşnuttular. Ama üç yıldır, durum aynı değildi. On yedisinde olgunluk sınavında başarılı olamadı. On sekizinde yine. On dokuzunda bu sınava üçüncü kez hazırlanıyordu ve notlan hiç bu kadar kötü olmamıştı. Okul başarısındaki bu gerileme başka bir olayla üst üste geldi; Özgün yöntemlerle vokal sanatını öğreten sağır ve despot ihtiyar şan öğretmeninin ölümü. Adı Yahkelevitch'ti, Julie'nin yetenekli olduğuna ve bunu geliştirmesi gerektiğine kesinlikle inanıyordu.

Ona karın nefesine, ciğer nefesine, diyaframına, boynunun ve omuzunun duruşuna bile hâkim olmayı öğretmişti. Hepsi de şanın kalitesini etkiliyordu.

Onun ellerinde, kendisini bir müzik öğretmeninin kusursuz kılmaya çabaladığı bir gayda gibi hissedirdi. Şimdi, kalp atışlarıyla ciğerlerinin şişmesini uyumlu hâle getirmeyi biliyordu.

Yankelevitch, maske çalışmasını bile unutmamıştı. Vücut çalgısını mükemmelleştirmek için yüzünün ve ağzının nasıl biçim değiştireceğini öğretmişti.

Öğrenci ve öğretmen birbirlerini mükemmel tamamlıyorlardı. Sağır olduğu halde, ağız hareketlerini gözlemleyerek ve elini karnına koyarak, saçları ağarmış öğretmen, sesinin kalitesini anlayabiliyordu. Sesinin tüm titreşimleri bütün kemiklerinde yankılanırdı.

- Sağır mıyım? Eee ne olmuş! Beethoven da sağırdı, ama bu onun çok iyi iş çıkarmasını engellemedi, diye sık sık bağıırarak söylenirdi. Şanın basit bir işitsel güzellik yaratmanın çok ötesinde bir güç olduğunu Julie'ye öğretmişti. Stresin üstesinden gelmek için heyecanlarını ılımlılaştırmayı, sadece sesinin yardımıyla korkularını unutmayı öğretmişti. Eğitiminde katkıları olsun diye, kuşların şanını dinlemesini de öğretmişti.

Julie şarkı söylerken karnından ağaç gibi bir enerji sütunu fışkıırırdı ve bu onun için esrimeye yakın bir duyguydu.

Öğretmen, sağırılığına boyun eğmiyordu. Yeni tedavi yöntemleri hakkında bilgi ediniyordu. Bir gün, çok yetenekli bir operatör, özürü-nü tamamen ortadan kaldıran elektronik bir kulağı kafatasının altına yerleştirmeyi başardı.

25

O günden sonra, şan öğretmeni dünyanın seslerini olduğu gibi algıladı. Gerçek sesleri. Gerçek müzikleri. Yankelevitch, insanların seslerini, radyodaki liste başı şarkıları işitti. Arabaların korna seslerini ve köpeklerin havlamalarını, ayak seslerini, kapıların gıcirtısını işitti. Hapşırıkları, kahkahaları, iç çekmeleri ve hıçkırıkları işitti. Kentin her yerindeki sürekli açık televizyonları işitti.

Tedavi olduğu gün, mutlu bir gün olması gerekirken, karamsarlık dolu bir gün oldu. İhtiyar şan öğretmeni, gerçek seslerin hayal ettiklerine hiç benzemediğini gördü. Hep gürültü, patırtı, itişip kakışma; her şey şiddetti, kimin ne dediği anlaşılmayan bir yaygaraydı. Dünya müzikle, ama ondan da çok gürültüyle doluydu, ihtiyar adam bu kadar büyük hayal kırıklığına dayanamadı. İdeallerine uygun bir intihar biçimi buldu. Nötre Dame de Paris'in çanına tırmanmıştı. Başını çanın tokmağının altına koymuştu. Müziksel bakımdan eşsiz on iki anıtsal titreşimin korkunç enerjisi altında, tam öğle vakti ölmüştü.

Onun ölümüyle Julie sadece bir dost değil, asıl yeteneğini geliştirmesine yardım eden bir kılavuz yitirmişti.

Elbette, başka bir şan öğretmeni, şu hani öğrencilerine gam çalıştırmaları yapmakla yetinenlerden birini bulmuştu. Julie'yi gırtlığına göre çok dik perdelere çıkmaya zorlamıştı. Canı çok yanmıştı.

Kısa süre sonra, bir kulak-burun-bogazcı ses tellerinde nodul tanısı koymuştu. Derslere ara vermesini tavsiye etmişti. Ameliyat oldu, haftalarca, ses telleri iyileşinceye kadar hiç konuşmamıştı. Sonra da, yeniden konuşabilmesi için zorlu bir eğitimden geçmişti.

O günden sonra, Yankelevitch'in yaptığı gibi kendisini yönlendirebilecek gerçek bir şan öğretmeni aramıştı. Bulamayınca, yavaş yavaş içine kapanmıştı.

"İnsan bir yeteneğe sahipse ve onu kullanmıyorsa, sert şeylerden başka bir şey kemirmeyen tavşanlardan farkı kalmaz" derdi Yankelevitch. Kesici dişleri yavaş yavaş uzar, uçları kıvrılır, sonra büyür, damaktan geçer ve sonunda beyinlerini aşağıdan yukarı deler geçer. Bu tehlikeyi görselleştirmek için öğretmen, evinde kesici dişleri iki boynuz gibi çıkmış bir tavşan kafatası bulundururdu. Çalışmaya özendirmek için, bu iç karartıcı nesneyi yeri geldiğinde kötü öğrencilerine göstermekten hoşlanırdı. Hatta işi tavşanın kafatasına kırmızı mürekkeple şu sözleri yazmaya kadar götürmüştü:

"Doğal yeteneğini geliştirmemek günahların en büyüğüdür."

Kendisininkini geliştirmek olanağından yoksun kalınca, önceleri s^on derece saldırganlaştı, sonra iştahsızlık evresine girdi. Bunu kilo-larca pastayı yuttuğu aşın iştahlılık evresi izledi. Bakışları boşlukta, yediklerini çıkardı, çıkaracak gibiydi.

Artık deslerine çalışmıyor, sınıfta uyukluyordu.

26

Julie dökülüyordu. Güçlükle nefes alıyordu ve hiçbir düzelme olmadığı gibi, bir süredir astım krizlerine yakalanıyordu. Şan derslerine ait her Şey dert haline geliyordu.

Yemek salonundaki masada yerini ilk Julie'nin annesi aldı.

- Öğleden sonra neredeydiniz? diye sordu.

- Ormanda dolaştı , diye cevap verdi baba.

- Bütün bu sıyrıklar orada mı oldu?

- Julie bir hende e düştü, diye açıkladı baba. Fazla canı yanmadı ama topu u yaralandı. Hendekte tuhaf bir de kitap buldu...

Ama anne, taba ında tüten yemekten başka bir Şeyle ilgilenmiyordu artık.

- Bunları sonra anlatırsın.  abuk yiyelim. Bildircin kızartması bekletilmez. So uyunca bütün tadı kaybolur.

Julie'nin annesi, kuş z ml  bildircin kızartmalarına iştahla girmişti.

 atalını batırmca bildircin kızartması, buhar doldurulmuş bir rugby topu gibi söndü. Kızarmış kuşu eline aldı, gagasının deliklerinden emdi, parmaklarının ucuyla kanatlarını koparıp dudaklarına götürdü ve çıtır çıtır küçük kemiklerini azı dişleriyle gürültülü bir Şekilde kırdı.

- Sen yemiyor musun? Be enmedin mi? diye Julie'ye sordu.

Genç kız, ince bir iple ba lanmış, düzgün bir biçimde taba a konmuş kızarmış kuşu dikkatle inceliyordu. Başındaki  z m, sanki şapkası gibiydi. Boş göz çukurları ve aralık gagası, kendi çapında korkunç bir olayın, Pompei Yanarda ının birden püskürmeye başlaması gibi bir Şeyin, kuşu birden meşguliyetinden kopardı ını düşündür-t yordu.

- Et sevmiyorum, dedi Julie.

- Bu et değil, kuş, diye kestirdi annesi. Sonra uzlaşmak istedi.

- Yine iştahsızlı ın tutmasın. Olgunluk sınavını başarman ve hukuk fakültesine girmen için sağlıklı olmalısın. Bak, babanın hukuk fakültesini bitirmesi ve Sular ve Ormanlar İdaresinin hukuk işlerini yürütmesi sayesinde, son sınıfı    yıl okuman için gereken torpilden yararlandın.

- Hukuk umrumda değil, dedi Julie.

- Toplumda bir yerin olması için okulunu bitirmelisin.

- Toplum umrumda değil.

- Peki seni ne ilgilendiriyor o halde? diye sordu anne.

27

- Hiçbir Şey.

- Vaktini neyle geçiriyorsun  yleyse?  şık falan mısın? Julie, sandalyesine yaslandı.

- Aşk umrumda değil.

- Umrumda değil, umrumda değil, a zından başka bir Şey  ıkmıyor. Yine de, bir Şeyle ya da biriyle ilgilenmelisin, diye ısrar etti anne. Senin gibi tatlı bir kız için, o lanlar kapıda itişip kakışıyorlardır.

Julie tuhaf bir biçimde dudaklarını b zd . Açık gri gözlerini dikti.

- Sevgilim falan yok, şunu da bil ki, hâlâ bakireyim. şaşkınlık ifadesi belirdi annenin yüzünde. Sonra kahkaha attı.

- On dokuzunda hâlâ bakire kızlar, sadece bilimkurgu kitaplarında kaldı.
 - Ne bir sevgili bulmaya ne evlenmeye ne de çocuk sahibi olmaya niyetim var, diye devam etti Julie. Medenini biliyor musun peki? Çünkü sana benzemekten korkuyorum. Anne yeniden eski güvenine kavuştu.
 - Benim zavallı kızım, bir sorun küpüsün sen. Bereket versin senin için bir psikoterapistten randevu aldım. Bu perşembe.
- Anne ve kız bu çekişmelere alışıktilar. Bu seferki bir saat daha sürdü ve Julie akşam yemeğinde, sadece beyaz çikolatanın kremasını süsleyen Orand Mamier kirazını tüketti.
- Babaya gelince, kızının masanın altından ayaklarıyla gönderdiği tüm çağrılara karşın, her zaman Ri gibi aldırılmaz tavnı sürdürdü ve aralarına girmekten sakındı.
- Bir şey söylesene, Qaston, diye bağıırıyordu tam o sırada eşi.
 - Julie, anneni dinle, diye kestirip attı baba peçetesini katlarken.
- Sofradan kalkınca da, yarın sabah gün doğar doğmaz köpegiyle yürüyüşe çıkacağından erkenden yatmak istediğini bildirdi.
- Seninle gelebilir miyim? diye sordu genç kız. Baba, başını salladı.
 - Bu defa olmaz. Keşfettiğin şu koyağı daha yakından incelemek düşüncesindeyim; hem canım biraz yalnız kalmak istiyor. Annen haklı. Ormanda dolaşacağına, sınavlara hazırlansan daha iyi edersin.
- Kucaklayıp iyi geceler dilemek için eğildiğinde, Julie fısıldadı:
- Baba, beni bırakma. İşİtrnezlikten geldi.
- ~ 'yi rüyalar, dedi sadece.

28

Köpeğini tasmaından sürükleyerek çıktı. Coşan Achille, ok gibi fırlamak istedi, ama cırnakları çok uzun ve geriye çekilmez olduğundan iyice cilalanmış parkenin üzerinde kaydı.

Julie, kendisini doğuranla daha fazla başbaşa kalmak istemedi. Sıkıştığını bahane ederek tualete koştu.

Kapıyı bir güzel sürgüleyip klozet kapağının üstüne oturunca, açık gri gözlü esmer genç kız, ormandakinden daha derin bir uçuruma düşmüş gibi oldu. Bu kez, kimse onu ordan çıkaramazdı.

Hepten kendisiyle yalnız kalmak için ışığı söndürdü. Kendi kendini yüreklendirmek için, aynı şarkıyı yine mırıldandı: "Bir yeşil fare otlar arasında koşuyordu..." Ama içinde büyük bir boşluk vardı. Kendini aşan bir dünyada kaybolmuş gibiydi. Kendini küçücük, minnacık bir karınca gibi hissediyordu.

KENDİTİİ KABUL ETTİRMErdK GÜÇLÜĞÜ ÜZERİME

Karınca, altı ayağının tüm gücüyle dörttnala gidiyor; o kadar hızlı ki rüzgâr antenlerini geri yatırıyor. Çenesi yosunlara ve dikenlere sürünüyor.

Aynı safalar, hercai menekşeler ve yalancı düğünçikler arasında dolambaçlar çiziyor, ama takipçisi peşini bırakmıyor. Kirpi, sivri oklarla kaplı zırhı içinde bir azman, inatla kovalıyor ve korkunç bir koku atmosferi fena kokutuyor. Her adımında yer

sarsılıyor. Dikenlerinde düşmanlarının parçaları takılı hâlâ. Karıncanın onu yakından inceleyecek zamanı olsaydı, dikenleri boyunca sürüyle pirenin inip çıktığını görürdü.

İhtiyar kızıl karınca, takipçisini ekmek umuduyla bir şevin üstünden atlıyor. Ama kirpi de yavaşlamıyor. İğneleri onu düşmekten koruyor, yeri geldiğinde amortisör görevi görüyor. Bayır aşağı daha iyi yuvarlanmak için tortop oluyor, sonra dört ayağı üstünde doğruluyor.

İhtiyar kızıl karınca, daha da hızlanıyor. Birden önünde düz ve beyaz tünel gibi bir şey fark ediyor. Me olduğunu hemen çıkaramıyor. Giriş, bir karıncanın rahatlıkla geçebileceği kadar geniş. Peki ne olabilir? Cırcırböceği ya da çekirge deliği olamayacak kadar geniş. Belki de bir köstebek ya da örümcek barınağıdır.

Antenleri iyice arkaya yatmış olduğundan nesnenin kokusunu alamıyor. Kendisine ancak yakından net görüntü sağlayan gözlerine başvurmak zorunda kalıyor. Tamam orada, şimdi onu görüyor. Bu beyaz tünelin sığınakla hiçbir ilgisi yok. Bu... Bir yılanın kocaman açılmış ağzı.

Arkada bir kirpi, önde bir yılan. Belli ki yalnız bireylere göre değil bu dünya.

29

ihtiyar kızıl karınca kurtuluşu bir dal parçasına sarılmakta ve tırmanmakta buluyor. Uzun somaklı kirpi çoktan sürüngenin damağına dalıyor. Yılan hemen tostoparlak kıvrılıyor. Öyle boğazının dibine kadar gelinmesinden hoşlanmıyor.

İhtiyar karınca, ince dalının üstünden, şaşkın şaşkın bu iki leşçi-nin dövuşünü izliyor.

Soğuk uzun boruya karşı sıcak iğne topu. Engereğin kara çizgili san bakışlarında ne korku ne de kin okunuyor. Onun tek tasası başarmak. Öldürücü ağzını tam yerine denk getirmeye çabalıyor. Kirpi paniğe kapılıyor. Şahlanıyor ve oklarını sürüngenin karnına fırlatmaya çalışıyor. Hayvan inanılmayacak kadar çevik. Cırnaklı küçük ayaklarıyla oklara direnen pullarını copluyor. Ama soğuk kamçı vücuduna dolanıyor ve sıkıyor. Engereğin ağzı açılıyor. Sıvı ölüm sızdıran bir çift zehirli dişini geçiriyor. Kirpiler, zehirli yılan sokmalarına karşı dirençlidirler, ne var ki bu engerekler somaklarının en nazik bölgesinden vururlar.

Dövuşün sonunu görmeden, ihtiyar kızıl karınca sürüklendiğini hissediyor. Şaşkın bakışları altında tırmandığı ince dal, yavaş yavaş hareket etmeye başlıyor. Önce rüzgârın dalı eğdiğini düşünüyor, dalın; demetin kopup ilerlemeye başlamasına akıl erdiremiyor. ince dal, sallana sailana harekete geçiyor ve başka bir dala tırmanıyor. Kısa bir etaptan sonra, gövdeye tırmanmayı yeğliyor.

Şaşırان ihtiyar karınca, kendisini hareketli ince dala bırakıyor. Eğilip bakınca, anlıyor. İnce dalın gözleri ve ayakları var. Ağaç yetiştiriciliğinin bir mucizesi değil. Bu bir dal değil, bir fazm.

Bu ince ve uzun vücutlu böcekler taklitçiliği çalı çırpıların, dalların, yaprakların, üzerine kondukları sapların görünümüne girmeye kadar götürerek, leşçilerinden korunurlar. Bu fazm, kamuflajı öyle bir başarmış ki vücudunda, sanki beyaz karınca oymaya başlamış gibi kestane rengi lekeler ve kesiklerle, ağaç liflerinin izi var.

Fazmın bir başka kozu, çevreye uyumunda ağırlığının payı olmasıdır. Ağır hareket eden, hani nerdeyse kımıldamayan bir şeye saldırmak akla gelmez, ihtiyar karınca, bir zamanlar fazmların cilveleşmelerini seyretmişti. Daha küçük olan erkek, yirmi saniyede bir adım atarak dişiye yaklaşmıştı. Dişi biraz uzaklaşmıştı, erkek de o kadar ağırdı ki dişiye izleyememişti. Hiç önemli değil. Ağırlığı dillere destan erkeklerini bekleye bekleye, dişi fazmlar sonunda duruma uyum gösterdiler. Bazı türleri üreme sorununa özgün bir çözüm buldular: Döl-lenmesiz doğurma. Çiftleşme sorunları yok. Fazmların üremek için bir eş bulmaya ihtiyaçları yoktur. Çocukları olması için, sadece istemeleri yeter.

Yumurtalamaya başladığına göre, bindiği dal dişi. Tek tek ve tabii Çok ağır, sertleşen yağmur damlaları gibi daldan dala sıçrayan yumurtaları döküyor. Fazmlar kamuflajda öyle ustadırlar ki yumurtaları tanelere benzer.

30

Yenilip yenilmediğini anlamak için, karınca dalı biraz kemiriyor. Ama fazmlar çevreye uyumu sadece savunmada kullanmazlar. Ölü taklidi yapmayı da bilirler. Böcek keskin çeneği algılayınca, hemen iradesini yitiriyor ve kendini yere bırakıyor.

Karınca aldırıyor. Yılan ve kirpinin yaptıkları gibi, fazmını aşağıya kadar izliyor ve yiyor. Sinir hayvan, can havliyle irkilmiş gibi bile yapmıyor. Yarısına kadar yendiği halde, gerçek bir dal gibi tepkisiz kalıyor. Yine de bir ayrıntı onu ele veriyor: Dalın uç kısmı, tane-yu-murtalar yumurtlamaya devam ediyor.

Bugünlük bu kadar heyecan yeter. Hava serinliyor. Günlük kış uykusuna yatma vakti. İhtiyar kızıl karınca, toprak ve yosundan bir sığınağa giriyor. Yarın, ana yuvasına ulaşmak için yol aramaya koyulacak. Çok geç olmadan, "onları" mutlaka uyarması gerekiyor.

Çevrede olanları iyi algılamak için, kaval kemikleriyle antenlerini yıkıyor. Daha sonra rahatsız edilmemek için küçük barınağını bir ça-kıltaşı ile kapatıyor.

ANSIKLOPBDÎ

ALGILAMA FARKI: Dünyadan; sadece algılamaya hazır olduklarımızı algılarız. Bir fizyoloji denemesinde, üç kedi doğar doğmaz, dikey motiflerle kaplı küçük bir odaya kapatılırlar. Beyin oluşumu yaşına gelince, kediler bu odadan çıkarılır ve yatay çizgilerle kaplı kutulara yerleştirilirler. Bu çizgiler yiyeceklerin veya çıkış tuzaklarının bulunduğu yerleri göstermektedir. Ama dikey motifli odalarda eğitilen kedilerden hiçbiri beslenmeyi ya da dışarı çıkmayı başaramaz. Eğitimleri, algılarını dikey olaylarla sınırlandırmıştır. Aynı algılama kısıtlaması bizler için de geçerlidir. Olayları sadece belli bir biçimde algılamaya iyice koşullandırıldığı-mızdan, bazı olayları kavramayı bilmiyoruz.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

SÖZCÜKLERİN OÜCÜ

Eli açıldı ve kapandı; sonra yastığı sıktı. Julie düş görüyordu. Düşünde bir Ortaçağ prensesiydi. Dev bir yılan onu yutmak için yakalamıştı. Sürünen yılan yavrularıyla dolu samansansı bir bataklığa atmıştı onu ve gittikçe çamura gömülüyordu. Basılı kâğıttan

zırhı içinde genç bir prens yavuz atıyla koşuyordu. Dev bir yılanla dövüşüyordu. Kırmızı ve sivri uzun bir kılıç sallıyordu ve de prensese dayanması için yalvanyordu. imdadına geliyordu.

31

Ama yılan ağzını bir alev makinesi gibi kullandı. Kâğıt zırhın prene pek yararı olmadı. Tek bir alaz alev almasına yetti. O ve atı soluk bir pürenin ortasında bir tabakta kızarmış olarak önüne getirildi. Yakışıklı prens bütün görkemini yitirmişti. Cildi kara kestane rengiydi, göz çukurları boştu ve aşağılamak için başına bir kuşüzümü kondu-
rulmuştu.

O zaman, dev yılan Julie'yi zehirli dişleriyle yakaladı, çamurdan çıkarıp Grand Marnier beyaz çikolatasının kremasına fırlattı, kremanın içinde kayboldu.

Bağırarak istedi, ama çoktan beyaz çikolatalı kremanın altındaydı; krema ağzına doluyor ve sesinin çıkmasını engelliyordu.

Genç kız irkilerek uyandı. O kadar korkmuştu ki hemen yeniden sesini yitirip yitirmedigini görmek istedi. "A-a-a-a! A-a-a-a!" çıktı boğazından.

Sesini yitirdiği bu karabasan gittikçe sıklaşıyordu. Bazen, işkence görüyordu ve dilini kesiyorlardı. Bazen, ağzına yiyecekler tıkıştırılıyordu. Bazen, makasla ses tellerini kesiyorlardı. Uykuda rüyaların olması zorunlu muydu? Yeniden uyuyacağını ve bütün gece bir daha düşünmeyeceğini umdu.

Ateş gibi yanan elini ıslak boğazına götürdü, sırtını yastığa dayayarak oturdu, çalar saatine baktı ve sabahın altısı olduğunu gördü. Dışarısı hâlâ karanlıktı. Pencerenin gerisinde yıldızlar parlıyordu. Aşağıda gürültüler, ayak sesleri ve havlamalar işitti. Haber verdiği gibi, babası erkenden köpeğiyle ormanda dolaşmaya gidiyordu.

- Baba, baba...

Tek cevap olarak, kapı şak diye kapandı.

Julie yeniden uzandı, uyumaya çahştı, ama boşuna.

Profesör Edmond Wells'in Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin ilk sayfasının arkasında ne vardı?

Kalın kitabı aldı. Karıncalardan ve evrimden söz ediyordu. Kitap, dobra dobra devrim yapmasını öğütüyordu, devrim yapmasına yardım edebilecek koşut bir uygarlıktan söz ediyordu. Gözlerini faltaşı gibi açtı. İnci gibi yazılmış kısa metinlerin arasında, şurada burada, bir sözcüğün orta yerinde, bir büyük harf ya da küçük bir desen ortaya çıkıyordu.

Rasgele okumaya başladı:

Bu eserin planı, Süleyman'ın Tapınağı'nın planına göre düzenlenmiştir. Her bölüm başlığının ilk harfi, Tapınak'ın ölçülerinden birini karşılar.

Kaşlarını çattı; Yazı ile bir tapınağın mimarisi arasında nasıl bir il-9i olabilirdi?

32

Sayfaları çevirdi.

Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, geniş bir bilgi, desen ve çeşit çeşit yazılar ambarıydı. Adına uygun olarak didaktik bilgiler içeriyordu, ama şiirler, beceriksizce kesilmiş tanıtım yazıları, yemek tarifleri, bilgisayar programları listeleri, dergilerden alıntılar, güncel resimler, ünlü kadınların kitap resimleri gibi düzenlenmiş erotik fotoğraf-ıan da vardı.

Hangi tarihte ekim yapılacağını, falan sebzenin ya da falanca meyvenin ne zaman ekileceğini belirten takvimler vardı. Kumaş ve nadir kâğıt yapıştırıcıları, gökkubbenin ya da büyük kentlerin metrolarının planları, özel mektuplardan alıntılar, matematik bilmeceleri, Rönesans dönemine ait tabloların perspektif şemaları vardı.

Şiddet, ölüm ya da felaket gösteren bazı resimler çok katıydı. Metinler kırmızı ya da mavi mürekkeple yazılmıştı veyahut da kokuluydu. Bazı sayfalar, hoş bir mürekkeple ya da limon suyuyla yazılmışa benziyordu. Bazıları o kadar küçük harflerle yazılmıştı ki onları çözmek için büyüteç gerekirdi.

Hayali kentlerin planlarını, tarihin unuttuğu tarihsel kişiliklerin yaşam öykülerini, acayip makineler yapmak için tavsiyeleri fark etti...

Ambar ya da hazine, Julie hepsini okumak için en azından iki yıl gerektiğini düşünürken, bakışları acayip portrelere takıldı. Duraksa-dı, ama hayır yanılmıyordu. Bunlar baştı. İnsan başları değil, önemli kişilerinki gibi büst olarak çizilmiş karınca başları. Hiçbir karınca bir diğerine benzemiyordu. Gözlerinin büyüklüğü, antenlerinin uzunluğu, kafataslarının biçimi belirgin bir şekilde farklıydı. Kaldı ki, her birinin adı portresine yapıştırılmış bir dizi rakamdı. Geçti.

Karınca teması, bilgisayar programları, yapıştırıcılar, yemek tarifleri ve planlar arasında bir motif gibi tekrarlanıyordu.

Bach'ın partiyonları, Kamasutra'da salık verilen cinsel pozisyonlar, İkinci Dünya Savaşında Fransız Direnişçilerinin kullandıkları şifre el kitabı... Bütün bunları nasıl bir çoğulcu bilgi, seçmeci akıllı bir araya toplayabilmişti?

Bu mozayici karıştırmaya devam etti.

Biyoloji, ütopyalar, rehberler, başucu kitapları, kullanım klavuzları. İnsanlar ve bilimler üzerine anekdotlar. Kalabalıklan yönlendirme teknikleri, Yi king'in altı dizeli şiirleri.

Bir cümleyi tekrarlardı: Yi king, samla geldiğinin tersine, geleceği tahmin eden değil ama şimdiyi açıklayan bir kâhindir. Daha ilerde, Scipion L'Africain'den esinlenmiş stratejiler buldu.

Bir an, bu kitabın bir doktrin aşılama kitabı olup olmadığını merak etti, sonra bir sayfada şu öğüdü okudu:

55

Her türlü siyasal partiden, mezhepten, loncadan ya da dinden kuşkulanın. Hasıl düşünmeniz gerektiğini başkalarından öğrenmek zorunda değilsiniz. Etkilenmeden, düşünmeyi kendi kendinize öğrenin.

Daha ilerde, şarkıcı Georges Brassens'den bir alıntı:

Başkalarını değiştirmek isteyeceğinize, siz önce kendinizi değiştirmeye çalışın.

Bir başka parça dikatini çekti:

Beş iç duyu ve beş dış duyu üzerine küçük bir inceleme. Beş fiziki ve beş psişik duyu vardır. Beş fiziki duyu; görme, koklama, dokunma, tatma, işitmedir. Beş psişik duyu; heyecan, imgelem, sezgi, evrensel bilinç, esindir. Sadece beş psişik duyuyla yaşamak, sadece sol elin beş parmağını kullanmak gibidir.

Latince ve Grekçe alıntılar. Yeni yemek tarifleri. Çin ideogramları. Molotofkokteyli nasıl yapılır. Kurutulmuş ağaç yaprakları. İmgeler kaleydoskopu. Kanncalar ve Devrim. Devrim ve Karıncalar.

Julie'nin gözleri kamaşmıştı. Bu bilgilendirici ve görsel hazdan sarhoş olmuş gibiydi. Bir cümleyle karşılaştı:

Bu kitabı sırayla değil, daha çok aşağıdaki gibi kullanın; İhtiyaç duyduğunuzda, rasgele bir sayfa açın ve okuyun, düncel sorununuza ilginç bir bilgi katıp katmadığını görmeye çalışın.

Biraz daha ilerde:

Size fazla uzun gelen parçaları atlamakta duraksamayın. Bir kitap kutsal değildir.

Julie kitabı kapadı ve onu incelikle önerdiği gibi kullanacağına söz verdi. Kapağını düzeltti ve bu kez nefes alışını rahatlattı, ateşi hafifçe düştü ve tatlı tatlı uyudu.

ANSİKLOPEDİ

AYKIRI UYKU: Uykumuzda 'aykırı uyku' denilen özel bir evre geçiririz.

On beş ile yirmi dakika arasında sürer. Kesilir ve bir buçuk saat sonra daha uzun süreli olmak üzere yeniden başlar. Uykunun bu bölümüne neden bu ad verildi? Çünkü uykunun en derin anında, yoğun bir sinirsel etkinliğe girmek aykırıdır.

Gecelen bebeklerin çırpıntılı olması, bu aykırı uykudan geçme/erindendir. (Orantılar; üçte bir normal uyku, üçte bir hafif uyku, üçte bir aykırı uyku.) Uykularının bu evrelerinde, bebekler sık sık yetişkinlerde, hatta yaşlılarda görülen mimikler gösterirler. Yüzlerinde arka arkaya öfke, se-

Kanncaların Devrimi / F:3

54

vinç, üzüntü, korku, şaşkınlık belirir; oysa bu heyecanları henüz tanımadıklarından hiç kuşku yoktur. İlerde takınacakları bu ifadeleri sanki gözden geçiriyor gibidirler.

Daha sonra, yetişkinlikte aykırı uyku evreleri, yaş ilerledikçe giderek azalır ve tüm uyku süresinin onda biri, hatta yirmide birine indirgenir. Bu evre haz verir ve erkeklerde ereksiyona yol açabilir.

Her gece bir ileti aldığımız söylenebilir. Bir deney gerçekleştirildi; bir yetişkin aykırı uykusunun tam ortasında uyandırıldı ve ondan, rüyasında gördüklerini anlatması istendi. Yeniden uyumasına izin verildi ve ikinci aykırı uyku 1 evresinde yeniden sarsılarak uyandırıldı. Öyküleri farklı olduğu halde, iki rüyanın ortak bir çekirdeği olduğu saptandı. Kesilen rüya, aynı iletiyi vermek üzere, farklı bir biçimde kaldığı yerden devam ediyordu

Yakınlarda, araştırmacılar yeni bir fikir ortaya attılar. Onlara göre, rüya toplumsal baskıları unutmanın bir yoluydu. Gündüz öğrenmek zorunda kaldıklarımızı ve kanılarımıza ters düşen şeyleri rüyamızda siliyoruz.

Dışarıdan bastırılan bütün koşullar siliniyor. İnsanlar rüya gördükleri sürece, onları tam olarak gütmek olanaksızdır. Rüya, totalitarizmin doğal frenidir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

AÜAÇLAR ARASINDA TEK BAŞINA

Sabah. Hâlâ karanlık, ama hava daha şimdiden sıcak. Bu da mart ayının aykırılıklarından biri.

Ay, mavimsi bir yıldız gibi dallan aydınlatıyor. Bu ışık onu uyandırıyor ve ona yoluna devam edecek enerjiyi veriyor. Bu geniş ormanda ilerleyemeye başlayalı, pek rahat değil. Örümcekler, kuşlar, ateş-böcekleri, yusufçuklar, kertenkeleler, kirpiller, hatta fazmlar bile huzurunu kaçırmak için elbirliği ediyor.

Orada, kentte başkalarıyla yaşarken böyle sıkıntıları yoktu. Beyni 'kolektif akla' bağlanırdı ve düşünmek için kişisel bir çaba göstermesine gerek kalmazdı.

Ama burada, evinden ve yakınlarından uzakta. Beyni "bireysel olarak" işlemeye koyulmak zorunda. Karıncalann, biri kolektif öteki bireysel iki tür müthiş işlem kapasiteleri vardır.

35

Şimdilik, tek bireysel işlem olanağı var ve hayatta kalmak için durmadan kendisini düşünmek zorunda kalması, ona pek güç geliyor. Sürekli kendisini düşünmek, sonunda ölüm korkusunu getiriyor. Belki de tek başına yasaya yasaya ölümden sürekli korkar hale gelen ilk karınca oydu.

Ne yozlaşma!..

Karaağaçların altında ilerliyor. Şiş göbek mayısböceğinin vınlama-sıyla başını kaldırıyor.

Ormanın ne kadar olağandışı olduğunu yeniden öğreniyor. Ay ışığında, bütün bitkiler mora ya da beyaza çalıyor. Antenlerini dikey ve üstündeki şakacı kelebeklerin göbeğini yokladığı bir orman menekşesinin yerini belirtiyor. Daha ilerde, sırtı çizgili tırtıllar mürver yapraklarını otluyorlar. Doğa dönüşünü kutlamak için, daha bir güzelleşmiş gibi.

Kuru bir leşe çarpıyor. Qeri çekilip gözlüyor. Sarmal halinde öbeklenmiş bir karınca yığını var. Bunlar hasatçı kara karıncalar. Olayı biliyor. Bu karıncalar yuvalarından çok uzaklaşmışlar ve gece soğuk çiy düşünce, nereye gideceklerini bilmeden sarmal halinde dizilmişler, sonları gelinceye kadar dönmüşler, dönmüşler, insan yaşadığı dünyayı anlamazsa, göçünceye kadar döner durur.

İhtiyar kızıl karınca, antenlerinin ucuyla felaketi daha yakından incelemek için yaklaşıyor. Önce sarmalın kıyısındaki karıncalar ölmüş, daha sonra da merkezdekiler.

Ayin mor ışığında, bu tuhaf ölüm sarmalına dikkatle bakıyor. Ne ilkel bir davranış! Soğuktan korunmaları için, biromçanın altına saklanmaları ya da yerin içinde bir kamp

yeri açmalan yeterdi. Bu aptal karıncalar, sanki dans tehlikeyi uzaklaştırmış gibi, dönelemekten başka bir şey düşünmemişler.

Belli ki halkımın daha öğreneceği çok şey var, diyor ihtiyar kızıl kannca.

Kara eğreltiotlarının altından geçerken, çocukluğunun kokularını tanıyor. Polenlerin kokusu onu sarhoş ediyor.

Böyle bir mükemmelliğe erişmek için çok zaman gerekmişti.

İlk önce, bütün bitkilerin atası olan yeşil su yosunları karaya çık-"lar. Tutunabilmek için, liken haline dönüştüler. Sonra likenler, de-rın kökleri sayesinde, daha büyük ve daha sağlam boy atan ikinci bir Dıtki kuşağına elverişli bir toprak yaratmak amacıyla, toprağı verimli-leştirecek bir strateji geliştirdiler.

36

Artık her bitkinin kendi etki alanı var, ama hâlâ alan anlaşmazlıkları sürüyor. İhtiyar karınca, boğan bir incir sarmaşığının kaygısız bir kuşkirazına cesaretle saldırıya geçtiğini görüyor. Bu düelloda, zavallı kuşkirazının hiç şansı yok. Buna karşılık, kuzukulaklarının hakkından geleceklerini sanan öteki boğan incirler, kuzukulagının ağılı salgısı-la zehirlenince solar giderler.

Daha ötede bir köknar, bütün asalak otları ve öteki rakip bitkileri yok edecek kadar toprağı asitli hale getiren iğnelerini atıyor.

Her birinin kendi silahları, kendi savunmaları, kendi hayatta kalma stratejileri var. Bitkiler dünyası acımasızdır. Hayvan dünyasıyla tek farkları belki de bitkilerin katliamlarının daha ağır ve özellikle de sessiz olmasıdır.

Bazı bitkiler, kesici silahları zehire tercih ederler. Dolaşan kann-caya bir hatırlatma olması için sayalım: Çobanpüsküllerinin tüylü yaprakları, devedikenlerinin ustura gibi dikenleri, çarkıfeleklerin iğneleri, hatta akasyaların dikenleri. Sivri dikenlerle dolu koridora benzeyen bir korudan geçiyor.

İhtiyar karınca, havada dolaşan bütün hoş kokuları daha iyi yakalamak için antenlerini yıkıyor, sonra kafasının üstünde sorguç gibi dikey. Aradığı şey, onu anayurduna götürecek kokulu bir yol izi. Çünkü artık her saniyenin önemi var. Her ne pahasına olursa olsun, çok geç olmadan sitesini uyararak zorunda.

Kokulu molekül dalgaları, yöredeki hayvanların hayatları ve yaşam tarzları hakkında bir sürü işe yaramaz bilgiler taşıyor.

Yine de, ilgisini çeken kokuları kaçırmamak için yürüyüş ritmini ayarlıyor. Yabancı olduğu kokuları tanımak için hava akımı dalgasının içine dalıyor. Ama bir sonuç alamıyor ve bir yöntem bulmaya çalışıyor.

Bir çam kütüğünün oluşturduğu çıkıntıya tırmanıyor, dikeliyor, duyumsal uzantılarını hafifçe döndürüyor. Anten, hareketlerinin yoğunluğuna göre, çeşitli koku frekansları yakalıyor. Saniyede 400 titreşimde, özel hiçbir şey algılamıyor. Koku radarının hareketlerini arttırıyor. Saniyede 600, 1000, 2000 titreşime çıkarıyor. Yine ilginç bir şey yok. Bitki ve kannca dışındaki böceklerin kokusunu algılıyor sadece; çiçek kokuları, mantar sporları, kınkanatlıların, çürümüş ağaç-ların, yaprakların, yaban nanelerin kokuları...

Titreşimleri daha da arttıyor. Saniyede 10.000 titreşim. Antenleri dönerken, her türlü tozu çeken hava akım lan yaratıyor. Her çabasından önce, antenlerini temizlemek zorunda kalıyor.

Saniyede 12.000 titreşim. Sonunda, bir kannca yolunun varlığını gösteren uzaktaki koku moleküllerini yakalıyor. Kazanıyor. İstikamet batı-güney-tjatı, ay ışığına göre 12 derecelik açı. ileri.

37

ANSİKLOPEDI

FARKLILIĞIN ÖNEMİNE DAİR: Hepimiz kazananlarız. Çünkü hepimiz üç yüz milyon yarışmacı içinde şampiyonluğu kazanan sperm hücresinden geliyoruz. Sizi siz yapan, başka biri yapmayan kromozomlar dizisini aktarma hakkını o kazandı.

Sizin sperm hücreniz gerçekten yetenekli. Bir köşede yapışıp kalmadı. Doğru yolu bulmayı başardı. Belki öteki rakip sperm hücrelerinin yolunu tıkamanın bir çaresini buldu. Uzun süre en hızlı sperm hücresinin yumurtacığı döllemeyi başardığına inanıldı. Ama öyle değil. Yüzlerce sperm hücresi yumurtanın etrafına aynı anda ulaşır. Orda kuyruk sallayarak, bekler dururlar, içlerinden sadece biri seçilecektir.

İçeri girmek için kapıda itişen sperm hücreleri yığını içinden kazanan sperm, hücresini seçen; yumurtacıktır, hangi ölçütlere göre peki? Araştırmacılar, uzun zaman bu soruyu kendilerine sordular. Çözümü daha yakınlarda buldular: Yumurtacık, kendisinden en farklı genetik özellikleri taşıyanı seçer. Hayat memet sorunu. Yumurtacık, kendi üstünde sarmaşan iki eşin kim olduğunu bilmez, o sadece kan ortaklığı sorunundan kurtulmaya bakar. Doğa, kromozomlarımızın kendisine benzer olanla değil, kendisinden farklı olanla zenginleşmesini ister.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

OKU UZAKTAN GÖRÜYORUZ

Yerde adımlar. Saat sabahın yedisi ve yıldızlar yukarıda, gökyüzünde hâlâ titreşiyorlar.

Köpegiyle dik patikalarda ilerlerken, Gaston Pinson Fontaineble-au Ormanının göbeğinde, açık havada, huzur içinde iyi hissediyordu kendini. Kızıl bıyıklarını sıvazladı. Kendini özgür bir adam gibi hissetmesi için bu ormana gelmesi yetiyordu.

Sol yanında, bir patika kıvnla kıvrıla bir taş yığınının kadar çıkıyordu. Yokuşu çıkınca, Cassepot kayalığının ucundaki Denecourt Kule-s,ne ulaşıyordu. Yukandan bakınca, manzara olağanüstüydü. Sıcak ve hâlâ yıldızlı şafakta kocaman bir ay, panoramayı gözler önüne sermeye yetiyordu.

38

Oturdu ve köpeğine de aynısını yapmasını öğütledi. Köpek ayakta kaldı. Yine de göğü birlikte seyrettiler.

- Bak Achille, eskiden gökbilimciler, sanki düzmüş gibi gökyüzünün haritasını çıkarırlardı. Qöğü, durumunu tanımlayan yirmi sekiz takımyıldızına bölmüşlerdi, yirmi sekiz vilayet gibi. Çoğu her gece görünmez. Kuzey Yarımkürede oturanlar için biri, Büyük Ayı hariç. Dört yıldızlı bir kareden oluşan, sapında üç yıldız bulunan bir tavaya

benzer. Grekler, Arcadie Kralının kızı Prensess Callixte'in anısına ona bu adı verdiler. O kadar güzeldi ki Zeus'un eşi Hera kıskançlığa kapılınca, onu büyük bir dişi ayıya dönüştürdü. İşte böyle! Achille, bütün kadınlar böyledir. Hepsi birbirlerini kıskanır.

Köpek başını salladı ve hafif bir inilti çıkardı.

- Bu takımyıldızının yerini saptamak çok ilginçtir. Çünkü tavanın düşey kesitini beş kat daha uzatırsan, üstünde seçilmesi çok kolay bir pop-comun uçtuğu keşfedilir. Bu Kutup Yıldızıdır. Gördüğün gibi Achille, kuzey yönünü bulmuş oluyoruz. Böylece yolumuzu kaybetmeyiz.

Köpek, bütün bu açıklamalardan hiçbir şey anlamıyordu. Bütün işittiği "Bedebedebe Achille! Bedebedebe Achille!"di. İnsan dilinden tek anladığı bu heceler kümesi idi. A-chi-lle'in kendisini gösterdiğini biliyordu. Bu kadar çeneye sinirlenen ırlanda setteri, gidip iki kulağı arasına yatmayı seçti ve ölçülü bir tavır takındı. Ama efendisi bu kadarla yetinmeyecek kadar konuşma ihtiyacı duyuyordu.

- Tavanın sapından itibaren ikinci yıldız, diye devam etti, bir değil, iki ışıktan oluşmuştur. Eskiden, Arap savaşçılar gözlerinin sağlamlığını bu iki yıldızı, Alcon ve Mizar'ı seçerek ölçerlerdi.

Gaston, gözlerini kısarak göğe baktı, köpek esnedi. Güneş, çoktan kargısını dikmeye başlamıştı ve yıldızlar sessiz sedasız silindiler, sonra yerlerini ona bırakıp çekildiler.

Çantasından azığını, jambon-peynir-sogan-hıyar-biber sandviçini çıkardı, kahvaltı olarak yedi. Keyifle ohladı. Böyle; sabah erkenden kalkmak ve ormana gidip güneşin doğuşunu seyretmekten daha zevkli bir şey yoktu.

Muhteşem bir renk cümbüşü. Güneş önce kızıla, sonra pembeye, turuncuya, sarıya ve en son olarak beyaza döndü. Bu kadar ihtişamla rekabet edemeyince, ay geri çekilmeyi yeğledi.

Gaston'un bakışları yıldızlardan güneşe, güneşten ağaçlara, ağaçlardan vadinin panoramasına geçti. Yabanıl orman şimdi bütünüyle görünüyordu. Fontainebleau vadilerden, tepelerden, kumlardan, kumtaşlarmdan, balçıktan ve kalkerden oluşuyordu. Ayrıca, bir sürü dere, koyak, kayın vardı.

39

Manzara şaşırtıcı bir çeşitlilik gösteriyordu. Tür bakımından Fransa'nın en zengin ormanıydı kuşkusuz. Yüzlerce kuş, kemirgen, sürünen türleriyle doluydu. Gaston, kaç kez süt domuzları, yaban domuzları, hatta bir defasında bir maralve yavrusuyla karşılaşmıştı.

Paris'in göbeğinden altmış kilometre uzaklıkta, bu bölgede, insan uygarlığının henüz hiçbir şeyi bozmadığına ebediyen inanılabilirdi. fie araba, ne klakson, ne de kirlilik. Hiç tase yok. Sadece sessizlik, rüzgârın okşadığı yaprakların hışırtısı, şamatacı kuşların cıvıltıları.

Gaston gözlerini kapadı ve sabahın ılık havasını derin derin içine çekti. Bu yirmi beş hektarlık yabanıl hayat alanı, parfümcülerin daha sınıflandırmadıkları hoş kokular yayıyordu. Büyük bir zenginlik. Hem de bedava.

Sular ve Ormanlar İdaresi hukuk işleri müdürü dürbününü aldı ve tüm dekoru dolaştı. Bu ormanın her köşesini tanıyordu. Şada, Apre-mond Boğazı, Grand Veneur Kavşağı, Cul de Chaudron Yolu, Büyük Cihannüma, Eşkiyalar Mağarası, karşısında Franchard Boğazı, eski Ermitage, Ağlayan Kaya Yolu, Druidler Cihannüması. Solda, Demo-iseller Buzyalığı, Soupirlers Kavşağı, Morillon Dağı.

Buradan, tarlakuşlarının alanı fundalıkları görüyordu. Daha ilerde, Chanfroy Ovası ve külrengi sivri dağlar vardı.

Gaston dürbününü ayarladı ve Jüpiter Ağacına, otuz beş metre yüksekliğe ulaşan dört yüz yıllık ihtiyar meşeye çevirdi. "Orman ne kadar güzel" diye mırıldanıp kendinden geçti dürbününü bırakırken.

Dürbünün kutusunun üstüne bir karınca yerleşmişti. Kovalamak istedi, ama eline asıldı ve sonra kazağına tırmandı.

Köpeğine:

- Karıncalar beni endişelendiriyorlar, dedi. Şimdiye kadar, yuvaları birbirinden uzaktaydı. Ama bilinmeyen nedenlerden dolayı öbekler halinde toplanıyorlar. Federasyonlaştılar, şimdi de federasyonlar birleşip imparatorluk oluşturacak. Biz insanların asla başaramadığı bir deneyime, "üst toplumsallaşma"ya girişmek üzereler gibi geliyor bana.

Gerçekten de, Gaston gazetelerde gittikçe daha büyük karınca yuvaları kolonileri tespit edildiğini okumuştı. Fransa'da, Jura'da, yollarla birbirine bağlanan bin ile iki bin arasında karınca sitesi saptanmıştı. Bütün bunlardan, Gaston toplum deneyini en üst düzeyine götürmek üzere olduklarına inanıyordu.

Çevreyi incelerken, bakışı birden garip bir şeye takıldı. Kaşlarını Çattı. Uzakta, kumtaşı kayalıkların ve kızının keşfettiği koyak yönünde, ağaçların arasında bir üçgen parlıyordu. Bu kez, bir karınca yuvası söz konusu değildi.

Parıldayan şekil dallarla örtülmüştü, ama çok dik uçları onu ele veriyordu. Doğa, dik çizgileri bilmez. Bu durumda ya orda hiç işleri olmayan kampçıların kurduğu bir çadır ya da hiç aldırmadan ormanı kirletenlerin bıraktığı bir çöp yığını olmalıydı.

40

Canı sıkılan Gaston, bu parlayan üçgene doğru patikadan indi. Akli tahminler sunmaya devam ediyordu: Yeni model bir karavan? Metal boyalı bir araba? Bir dolap?

Böğürtlenler ve devedikenleri arasından geçerek tuhaf şekle ulaşması bir saatini almıştı. Dermanı kalmamıştı.

Yakından, şekil daha da şaşırtıcıydı. Ne bir çadır, ne bir karavan, ne de bir dolaptı. Karşısında, aşağı yukarı üç metre yükseklikte, yanları tamamen aynalarla kaplı bir piramit yükseliyordu. Tepenin ucuna gelince, kristal gibi yarı saydamdı.

- Bak dostum Achille, sürpriz olmasına tam bir sürpriz...

Köpek, havlayarak onayladı. Çürük sivri dişlerini göstererek homurdandı ve gizli silahını saldı; bir sürü sokak kedisini bozguna uğratan iğrenç kokulu nefesini.

Qaston, yapının etrafını dolaştı.

İlk bakışta, kocaman ağaçlar ve sık, yüksek egretiler piramidi oldukça iyi saklıyordu. Güneş kesin bir ışınla aydınlatmamış olsaydı, Gaston onu asla fark edemezdi.

Memur, yapıyı inceledi: Ne kapı, ne pencere, ne baca, ne mektup kutusu. Ne de oraya yaklaşmayı sağlayacak bir patika.

İrlanda setteri yeri koklarken homurdanıyordu.

- Sen de benim gibi düşünüyorsun, değil mi Achille? Televizyonda böyle zimbirtılar görmüştüm. Bunlar belki de... uzaylılardır.

Ama köpekler bir varsayımda bulunmadan önce bilgi toplarlar. Özellikle de İrlanda setterleri. Achille, özellikle ayna yüzeylerle ilgilenmiş gibi görünüyordu. Gaston, yüzeye kulağını dayadı.

- Vay canına!

İçeriden gürültüler algılıyordu. Hatta bir insan sesi seçer gibi oldu. Eliyle aynayı tıklattı.

- İçerde kimse var mı?

Cevap yok. Sesler kesiliyor. Cümlelerin ayna yüzeyinde bıraktığı pus dağıldı.

Daha yakından bakınca, piramidin uzaylılarla bir ilgisi olmadığı anlaşılıyordu. Betondan yapılmıştı ve sıradan bir hırdavatçıda bulunabilecek cam plakalarla kaplanmıştı.

- Fontainebleau Ormanının göbeğine bir piramit dikmek kimin aklına gelir, ne dersin Achille?

Achille havladı, ama insan onu gerçekten anlamadı.

Arkasında cılız bir vızıldama oldu.

Vızzz...

41

Oaston önemsemedi. Orman sivrisinekler ve türlü, çeşitli böceklerle doluydu. Vızıltı yaklaştı.

Vızzz... Vızzz...

Boynunda hafif bir sızı hissetti, rahatsız eden böceği ovalamak için ellerini kaldırdı, ama hareketi yarım kaldı. Ağzını kocaman açtı, olduğu yerde döndü. Köpeğinin tasmasını bıraktı ve baş aşağı sıklamenlerin içine yıkılınca gözleri yuvalarından dışarı uğradı.

ANSİKLOPEDI

YILDIZ FALI: Oüney Amerika'da, Mayalarda resmi ve zorunlu bir yıldız falcılığı vardı. Doğum gününe göre, çocuğa özgür bir tahmin takvimi verilirdi. Bu takvim çocuğa gelecekteki bütün hayatını anlatırdı: Ne zaman iş bulacağını, ne zaman evleneceğini, başına ne zaman bir kaza geleceğini, ne zaman öleceğini. Bunlar beşikte kendisine şarkı halinde söylenirdi ve onları ezberlerdi ve de kendi yaşantısının neresinde olduğunu anlamak için takvimi mırıldanırdı.

Sistem oldukça iyi işlerdi, çünkü Maya münecimleri tahminlerinin çıkması için çaba gösterirlerdi. Delikanlının şarkısının sözlerinde falanca genç kızla falanca gün karşılaşacağı belirtilmişse, karşılaşma gerçekleşirdi, çünkü genç kızın özel yıldız falı

şarkısında da aynı sözler yer alırdı. İş konusunda da yöntem aynıydı: Kıtada falanca gün bir ev satın alınacağı haber veriliyorsa, satıcının şarkısında, aynı gün evi satmak zorunluluğu belirtiliyordu. Belirli bir tarihte bir kavga çıkacak olsa, kavgaya katılanların bundan çok önceden haberleri olurdu.

Her şey mükemmel işliyordu, sistem kendiliğinden gittikçe sağlamlaşıyordu.

Savaşlar önceden haber verilir ve betimlenirdi. Kimlerin galip geleceği bilinirdi ve münecimler savaş alanlarında kaç yaralı, kaç ölü olacağını belirlerlerdi. Ölü sayısı tahmin edilenle çakışmayacak olursa, tutsaklar kurban edilirdi.

Bu şarkılı yıldız falları yaşamı ne kadar da kolaylaştırırdı! Hiçbir şey rastlantıya bırakılmamıştı. Kimsenin yarından korkusu yoktu. Münecimler her insanın hayatını başından sonuna kadar aydınlatırlardı. Herkes hayatının kendisini nereye götürdüğünü, hatta başkalarının hayatlarının nereye gittiğini bilirdi.

Kehanetin bu kadarı da olmaz. Mayalar... Dünyanın sonunu bile tahmin etmişlerdi. Hristiyanlık çağının 10. Yüz-yılı'nın falanca günü dünyanın sonu gelecekti. Maya mü-

42

necimlerinin tümü tam saati konusunda hemfikirlerdi. Öyle ki bir gün öncesinde, felakete uğramaktansa, erkekler kentlerini ateşe verdiler, ailelerini öldürdüler ve arkasından intihar ettiler. Kurtulan birkaçı alevler içindeki kentlerini terk ettiler ve ovalarda dolaştılar.

Yine de, uygarlıkları basit ve saf bireylerin uygarlığı değildi. Mayalar sıfırı ve tekerleği biliyorlardı (ama böyle bir keşfin önemini anlamadılar), yollar inşa ettiler; on üç aylı sistemiyle onların takvimi bizimkinden daha kesindi.

ispanyollar, 16. Yüzyılda Yucatan'ageldiklerinde. Maya uygarlığını ortadan silmek zevkini tadamadılar, çünkü onlar çok önceden kendi kendilerini yok etmişlerdi. Bununla birlikte, kendilerinin Mayalar'm soyundan geldiklerini ileri süren yerliler vardır. Onlara "Lacandonlar" denir. İşin tuhafı, Lacandon çocukları, insan hayatının bütün olaylarını bir bir sayan eski ezgiler mırıldanırlar. Ama kimse bunların kesin anlamını bilmiyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

DALLAR ALTIMDA KARŞILAŞMA

Bu yol nereye gidiyor? Yorgun. Günlerdir bu karınca yolu, kokulu yolda yürüyor.

Bir ara, başına tuhaf bir şey geldi, ne olduğunu bilmiyor. Birden, düz ve koyu bir şeyin üstüne çıktı, sonra kaldırıldı, kara ve seyrek otlar dikili pembe bir çölde yürüdü, örülmüş bitki liflerine atıldı, tutunmaya çalıştı, sonra havada uzaklara fırlatıldı.

Bu "onlar'dan biri olmalıydı.

"Onlar" ormana gittikçe daha kalabalık geliyorlar.

Önemli değil. Hâlâ sag ve asıl önemli olan da bu.

Önceleri zayıf olan feromon kokuları, gittikçe belirginleşiyor. Kesinlikle çokayaklıların izi üstünde. Hiç kuşku yok; fundalıkla yaban-kekikleri arasındaki yolun çıkardığı iz kokuları bunlar. Kokluyor ve bu hidrokarbonat kokteyli hemen tanıyor: Bel-o-kan'lı kâşif karıncaların karın altındaki salgı bezlerinden gelen CH.

İhtiyar kızıl karınca, sırtında güneşle, bu koku rayının izini sürüyor. Geniş egreltiotları çevrede yeşil kemerler oluşturuyor. Güzelav-ratotları, klorofil sütunları gibi yükseliyor. Porsukagaçları ona gölgelerini sunuyor. Tetikte, otların ve yaprakların arasında binlerce anten, göz, kulak algılıyor. Hiçbir hayvan karşısına çıkmadıkça, korku-

43

tanın ve sindirenin kendisi olduğunu düşünebilir. Savaşçılığını daha bir öne çıkarmak için başını boynuna gömüyor ve birkaç gözü kayboluyor.

Birden, biracıbakla yığının dönünce, on iki çokayaklı silueti çıkıyor ortaya. Bunlar kendisi gibi kızıl orman karıncaları. Anasitelerinin kokusuna kadar tanıyor. Bel-o-kan. Ailedenler. Küçük kardeşler.

Çenekleri önde, bu uygarlık belirtilerine doğru koşuyor. On ikiler şaşkınlıktan antenlerini dikerek duruyorlar. Bunların kâşifler-avcılar altkastmdan, cinsiyetsiz genç askerler olduğunu anlıyor. İhtiyar kızıl karınca en yakındakine sesleniyor ve ondan bir trofalaksi istiyor. Öteki, iki antenini arkaya yıkarak, kabul ettiğini gösteriyor.

Böcekler hemen geleneksel bir yiyecek değişimi törenine başlıyorlar. Kafalarının üstündeki antenlerinin uçlarını birbirine sürterek, iki karınca bilgileniyorlar. Biri karşısındakinin ihtiyaçlarını, öteki ona ne önerebileceğini öğreniyor. Sonra çeneklerini ayırıyorlar, karşı karşıya, ağız ağıza yerleşiyorlar. Verici, toplumsal kursağından birazını, kullandığı sıvı yiyeceği yukarı çıkarıyor ve büyük bir topak haline getirip aça aktarıyor, o da aç kurt gibi yutuyor.

Hemen gücünü toplamak için bir bölümü ana mideye; kalanı, yeri geldiğinde kardeşlerinden birinin gücünü toparlayabilmesi için toplumsal kursağa, ihtiyar kızıl karınca rahatlayınca ürperiyor, on iki küçük kardeş kendisini tanıtmaları için antenlerini hareket ettiriyor.

On iki anten parçasının her biri, tıpkı aynı anda farklı kokularda on iki tonda konuşan on iki ağız gibi, özel bir feromon salgılıyor. Bu on iki ağız iletiler yayar, aynı zamanda on iki kulak gibi alır da.

Verici genç karınca, yalnız ihtiyar karıncanın kafatasından itibaren birinci parçasına dokunuyor ve yaşını çözüyor: Üç yaşında, ikincisinde, kastını ve altkastını gösteriyor: Cinsiyetsiz asker, dış keşifçi-avcı. Üçüncüsü, türünü ve anasitesini belirtiyor: Kızıl orman karıncası, anasitesi Bel-o-kan. Dördüncüsü yumurtlanma sırasını, dolayısıyla adını veriyor: Kraliçe'nin ilkbaharda yumurtladığı 103.683'üncü yumurtadan doğdu. Dolayısıyla adı, "103.683." idi. Beşinci parça, dokunuşlarına cevap verenin ruh halini açıklıyor: 103.683. hem yorgun, hem heyecanlı, çünkü elinde önemli bir haber var.

Qeç karınca, kokusal çözümlemesini burada kesiyor. Öteki parçalar verici değil. Beşincisi izlerin molekülünü ortaya çıkarmaya, altıncısı temel konuşmaları yürütmeye yarar, yedincisi karmaşık diya-'oglara, sekizincisi sadece yumurtlayan ana kraliçe ile görüşmelere ayrılmıştır. Son üçü ise, gerektiğinde küçük topuzlar olarak kullanılabilir.

103.683. de iki kâşifi araştırıyor. Hepsi de yüz doksan sekiz gün yaşında genç askerler, ikizler ama birbirlerinden yine de çok farklılar.

5. birkaç saniye farkla en büyükleri: Uzun başlı, dar göğüslü, çeneleri keskin, karnı sopa biçiminde, upuzun, hareketleri kesin ve düşünceli. Baldırları kalın, ayakları uzun ve iyice ayırık.

6. öz kardeşi, buna karşın yusuvarlak: Yuvarlak başlı, şiş göbekli, göğsü uçlarda hafifçe sarmallaşan antenlere kadar sarkıyor. 6.nın tiki var. Sanki bir şey kaşındırıyormuş gibi, sağ ayağıyla durmadan gözünü siliyor.

7.'nin çeneleri kısa, ayakları kalın ve tavırları çok seçkin, tertemiz. Kitini öylesine parlak ki gök yansıyor. Hareketleri zarif ve karnının ucuyla sinirli sinirli hiçbir anlamı olmayan Z'ler çizmekten kendini alamıyor.

8.'nin her yanı kıllı; alnı ve çeneleri bile. Güçlü kuvvetli, ağır, hareketleri hantal. Çenelerinden antenlerine sonra yeniden çenelerine götürerek eğlendiği ince bir dalı kemiriyor.

9.'nun başı yuvarlak, göğsü üçgen, karnı kare ve ayakları silindir şeklinde. Çocukluğunda geçirdiği bir hastalıktan dolayı bakır rengi göğsü delik delik. Eklemleri güzel, biliyor bunu ve sürekli onlarla oynuyor. Nahoş olmayan, iyi yağlanmış menteşe sesi çıkıyor.

10. en küçükleri. Karınca demeye bin şahit ister. Yine de antenleri çok uzun, bu yüzden grubun kokusal radarı. Duyumsal eklentilerinin hareketleri ne denli meraklı olduğunu gösteriyor.

11., 12., 13., 14., 15., 16.'yi da aynı şekilde tüm ayrıntılarıyla gözlemliyor.

Teftiş bitince, yalnız ihtiyar karınca, 5.ye sesleniyor. Sadece en kıdemlileri değil, kokusal iletişim antenleri yapış yapış; çok sosyal olduğunun bir göstergesi. Gevezelerle konuşmak hep kolaydır.

İki böcek antenlerini birbirine dokunduruyor ve konuşuyorlar.

103.683. bu on iki askerin yeni bir askeri altkasta, Bel-o-kan'ın seçkin komandolarına ait olduğunu öğreniyor. Düşman hatlarına sızmak için öncü olarak gönderilmişler. Gerektiğinde başka sitelerin karıncalarına karşı dövüşürler ve kertenkeleler gibi iri yapılı leşçilerin karşı avlarına da katılırlar.

103.683. kannıların ana yuvalarından bu kadar uzakta ne yap-tıklannı soruyor. 5. uzakları keşif için gönderildikleri cevabını veriyor. Günlerdir, dünyanın doğu kıyısını bulmak için doğuya doğru yü-rüyorlarmış.

Bel-o-kan karınca halkı için, dünya hep vardı ve hep olacaktır. Doğmadığı için ölmeyecektir. Onlara göre, dünya küp şeklindedir. Bu küpün önce havayla, sonra bulutlardan bir halıyla kaplı olduğunu düşünürler. Daha ötede, kimi zaman bulutları delen su vardır. Bu yağmurdur.

Onlar evreni böyle görüyorlar.

Bel-o-kan yurttaşları, doğu kıyısının yakınlarında bulunduklarına inanırlar ve binlerce yıldır tam yerini saptamak için kâşifler gönderirler.

103.683. kendisinin de Bel-o-kanlı bir kâşif karınca olduğunu bildiriyor. O, doğudan geliyor. O, dünyanın kıyısına ulaşmayı başardı.

On ikiler kendisine inanmayınca, ihtiyar kızıl kannca, kökün girintileri altında, antenlerini birbirine dokundurarak halka oluşturmalarını öneriyor.

Orada, hayat hikâyesini anlatmaya başlıyor, böylece dünyanın doğusuna yaptığı inanılmaz maceralarla dolu yolculuğunu ve dahası, sitelerinin üstüne çöken kara tehlikeyi de öğrenecekler.

SOLUCAN SEHDROMU

Evin önüne çekilmiş limuzinin önündeki kara bayrak rüzgârda dalgalanıyordu. Yukarıda hazırlıklar tamamlanıyordu. Herkes, son bir kez elini öpmek için naaşa yaklaştı.

Sonra, Gaston Pinson'un cesedi fermuarlı ve naftalin topaklarıyla dolu plastik bir çantaya sokuldu.

- Naftalin niçin? diye sordu Julie, cenaze görevlisine. Karalar giyinmiş adam, profesyonel bir tavır takındı.

- Solucanları öldürmek için, diye açıkladı tımtırlı bir sesle, insan eti kurtları çeker. Meyse ki naftalin sayesinde, modern cesetler bunlardan korunabiliyor.

- Artık bizi yemezler mi?

- İmkânsız, diye onu rahatlatmış uzman. Ayrıca, tabutlar hayvanların içeri girmesini engellemek için çinko ile kaplanıyor. Beyazkarın-calar bile onu delemeyiz. Babanız temiz gömülecek ve uzun zaman öyle kalacak.

Koyu kasketli adamlar tabutu limuzine veritirdiler.

Cenaze alayı, mezarlığa varıncaya kadar yoğun trafikte, egzoz dumanları içinde saatlerce sıkışıp kaldı. Önce cenaze limuzini, sonra ailenin yer aldığı araba, sonra uzak akrabaların, sonra dostların ara-balan, cenaze alayının en sonunda, merhumun meslektaşlarının araçları sırayla mezarlığa girdiler.

Tören çok yavaş oldu. Isınmak için ayaklarını yere vuran insanlar duruma uygun cümleler fısıldıyorlardı: "Müthiş bir adamdı." "Vakitsiz oldu." "Sular ve Ormanlar İdaresi için büyük bir kayıp!" "Onunla eşsiz bir Profesyoneli, büyük bir orman koruyucusunu kaybettik."

46

Sonunda rahip çıktı geldi ve söylenmesi gereken sözleri söyledi: "Topraktan geldin, toprağa dönüyorsun... Bu değerli eş ve aile babası hepimiz için bir örnekti... Hatırası sonsuza kadar yüreğimizde kalacak... Onu hepimiz severdik... Bu bir devrin sonudur, amin."

Herkes, başsağlığı dilemek için Julie ve annesinin etrafında toplanıyordu.

Vali Dupeyron bizzat gelmişti.

- Sağ olun Vali bey.

Ama vali özellikle kıza hitap etmeye istekli görünüyordu.

- Başınız sag olsun, matmazel. Acınızı paylaşıyorum. Dokunacak kadar yaklaşıarak, Julie'nin kulağına fısıldadı:

- Babanıza saygı duyardım, sizin için vilayette her zaman bir iş olacağını bilmenizi isterim. Hukuk eğitiminiz biter bitmez, beni görmeye gelin. Size iyi bir iş bulacağım.

Yüksek memur, sonunda anneye hitap etmeye rıza gösterdi.

- Kocanızın ölümünü aydınlatmak için en zeki hafiyelerimizden birini derhal görevlendirdim. Komiser Linart. Bir uzman. Her şeyi çok çabuk öğreneceğiz.

Konuşmasını sürdürdü:

- Elbette yasınıza saygı duyuyorum, ama bazen konuyu değiştirmek iyidir. Sitemizin bir Japon kentiyle, Hachinoe ile kardeş şehir ilan edilmesi münasebetiyle, gelecek cumartesi Fontainableau Şato-su'nun gala salonunda bir resepsiyon verilecek. Kızınızla gelin. Oas-ton'u tanırdım. Eğlenmeniz onu memnun edecektir.

Kimileri tabuta kurumuş çiçekler atarken, anne başını salladı.

Julie, açık mezarın kıyısına kadar ilerledi ve dişleri arasından mırıldandı:

- Gerçek anlamda konuşmayı başaramadığımıza üzülüyorum. Her şeye rağmen iyi biriydin, baba...

Bir an, köknar tabuta baktı.

Başparmağının tırnağını kemirdi. En çok o acırdı. Tırnaklarını kemirirken, acının kesileceği ana karar verebiliyordu. Kendisine acı çektirmesinin üstünlüklerinden biri buydu, acıya boyun eğmek yerine, onu kontrol ediyordu.

- Aramızda bunca engel olması ne yazık, diyerek bitirdi. Betondaki küçük çatlaktan sızan bir grup aç kurtçuk, tabutun altından çinko kaplamaya vuruyordu. Onlar da aynı şeyi söylüyordu.

Araınızda bunca engel olması ne yazık.

47

ANSİKLOPEDİ

İKİ UYGARLIĞIN KARŞILAŞMASI: İki farklı uygarlığın karşılaşması her zaman nazik bir andır.

10 Ağustos 1818'de, bir İngiliz kutup keşif ekibinin lideri kaptan John Ross, Orönland halkı Inuitler'le karşılaştığında daha kötüsü olabilirdi (tnuit "insanoğlu" demektir, oysa Eskimoca'da küçümseme için 'çiğ balık yiyen' anlamına gelir). Eskiden beri, Inuitler dünyada sadece kendilerinin olduğuna inanırlardı. İçlerinden en yaşlıları bir sopa sallayarak gitmelerini işaret etti.

Güney Orönlandlı tercüman John Saccheus'un aklına o zaman bıçağını ayaklarına atmak geldi, hiç tanımadıklarının ayaklarına silahını atıp silahsız kalmak! Bu hareket Inu-itler'i şaşırttı. Bıçağı aldılar ve burunlarını sıkarak bağırmaya başladılar.

John Saccheus, hemen onları taklit etmeyi akıl etti. En zoru aşılmıştı. Sizinle aynı davranışları gösteren birini öldürmek isteği duymazsınız. Yaşlı bir Inuit yaklaştı ve Saccheus'un pamuk gömleğini yoklayarak ona bu kadar ince kürkü hangi hayvanın verdiğini sordu. Tercüman, (Inuit diline yakın Pidgin diliyle) elinden geldiğince cevap verirken, öteki yeni bir soru soruyordu: 'Aydan mı, Güneş'ten mi geliyorsunuz?' Inuitler yeryüzünde tek kendilerinin olduğunu düşündüklerinden, yabancıların gelmesinin başka bir açıklamasını bulamıyorlardı.

Saccheus, onları İngiliz subaylarla tanışmaya ikna edince, Inuitler gemilerine çıktılar. Orada bir domuz görünce, paniğe kapıldılar, sonra aynada yansıyan yüzlerini görünce gülüştüler. Bir duvar saatine hayran kaldılar ve yenilip ye-nilmedigini sordular.

İngilizler onlara bisküvi sundular. Çekine çekine yediler ve tiksinererek tükürdüler. En sonunda, anlaştıklarını göstermek için samanlarını gemiye getirttiler. Şaman cinlere, İngiliz gemisindeki bütün kötü cinleri kovmaları için yalvardı.

Ertesi gün, John Ross ulusal bayrağını ülke topraklarına dikti ve zenginliklerinin sahibi oldu. Inuitler farkında değillerdi ama bir saat içinde İngiltere Krallığı'nın tebası olmuşlardı. Bir hafta sonra, ülkeleri "terra incognita" notu düşülmüş yerde, bütün haritalarda yer alıyordu.

Edmond Wells

Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi cilt III.

4a

,1

YUKARI KORKUSU

Yalnız ihtiyar karınca onlara bilinmeyen yerlerden, bir yolculuktan, bir yabancı dünyadan söz ediyor. On iki kâşif antenlerine inanamıyorlar.

Her şey, er 103.683. Bel-o-kan'ın yasak Sitesinde, kraliyet locasının yakınlarında, koridorlarda dolaşırken başladı. Biri erkek biri dişi iki cinsiyetli karşısına çıkmış ve ondan yardım istemişlerdi. Bir avcı grubunun, bir defada bir düzine askeri yok edebilecek gizli bir ordu tarafından tamamen öldürüldüklerini söylüyorlardı.

103.683. bir soruşturma yapmıştı ve bunun ezeli düşmanları Shi-gae-pou Sitesinin cüce karıncalarının işi olduğu sonucuna varmıştı. Onlara karşı savaş başlatılmıştı, ama cüceler savaşta dümdüz eden dev silahlarını kullanmamışlardı. Demek ki böyle bir silahları yoktu.

Bu durum karşısında silahı, öteki ezeli düşmanları beyaz karıncalar tarafında aramaya karar verdiler. 103.683. bir avcı koluyla Doğu beyaz karınca yuvasına doğru yola çıktı. Orada sadece klorlu gazla zehirlenerek yok edilmiş bir site buldular. Bir tek beyaz karıncaların Kraliçesi hayatta kalmıştı. Son günlerde çoğalan bu felekatlerin "dünyanın kıyısını koruyan dev canavarların" işi olduğunu söylüyordu.

Böylece 103.683. Doğuya, büyük nehrin ötelerine yöneldi ve bin-bir maceradan sonra, Doğu dünyasının ünlü kıyısını keşfetti.

Bir kere dünya küp biçiminde olmadığından, kıyısı baş döndürücü bir uçurum değildir. Ona göre, dünyanın kıyısı düz. 103.683. onu betimlemeye çalışıyor. Kuvvetli esans kokulu, gri ve siyah bir bölge hatırlıyor. Bir karınca oraya gidecek olsa, lastik kokan kara bir kütle tarafından paramparça edilirdi. Birçok karınca ordan geçmeyi denemiş, ama hayatından olmuştu. Dünyanın kıyısı düzdür, ama kaçınılmaz ölümün bölgesidir.

103.683. tam çark etmeye hazırlanırken, aklına bu ölüm şeridinin altına bir tünel kazmak geldi. Böylece dünyanın kıyısının öbür tarafına geçti ve şu ünlü dev hayvanların, beyazkarıncaların Kraliçe-si'nin sözünü ettiği dünyanın kıyısının bekçilerinin yaşadığı egzotik ülkeyi keşfetti.

Anlatı on iki kâşifi büyülüyor.

- Kim bu dev hayvanlar? diye soruyor meraklanan 14.

103.683. duraksıyor, sonra tek kelimeyle cevap veriyor:

PARMAKLAR

En korkunç leşçileri avlamaya alışkın on iki asker yerlerinden hopluyor ve şaşkınlıklarından iletişim halkasından kopuyorlar.

49

Parmaklar mı?

Onlar için, bu sözcük kâbusun ta kendisiydi.

Bütün karıncalar, Parmaklarla ilgili birbirinden korkunç hikâyeler bilirler. Parmaklar bütün yaratıkların en korkunç canavarlarıdır. Kimileri onların beşerli sürüler halinde dolaştıklarını söyler. Bazıları da, durup dururken, ortada hiçbir sebep yokken karıncaları öldürdüklerini, üstelik de yemediklerini ileri sürer.

Orman evreninde, ölüm her zaman meşrudur. Yemek için öldürülür. Kendini savunmak için öldürülür. Av sahasını genişletmek için öldürülür. Bir yuvayı ele geçirmek için öldürülür. Ama Parmaklar? Davranışları saçma. Karıncaları boş yere öldürüyorlar!

Bir anda, Parmaklar, karıncalar dünyasında davranışları dehşeti de aşan çılgın hayvanlar olarak ün saldılar. Herkesin onlarla ilgili korkunç hâtıraları vardı.

Parmaklar...

Bazı karıncalar, siteleri deştiklerini ve içini oyduklarını, karıştırdıkları mahallelerden dehşet içinde yurttaşların salkım salkım dışarı uğradıklarını belirtiyorlar. Bebek bölgelerini bile parçalıyorlar, yukarı kaldırdıklarında, ne iğrenç manzara, yarı yassılmış yumartalar tespih taneleri gibi dökülüyor.

Parmaklar...

Bel-o-kan'da, Parmakların hiçbir şeye, hatta kraliçelere bile saygısı olmadığı anlatılıyor. Her şeyi yakıp yıkıyorlar. Körlüklerinin, gözleri olmamasının öcünü gören her şeyi öldürerek aldıkları söyleniyor.

Parmaklar...

Tüm anlatılarda gözsüz, ağızsız, antensiz, ayaksız kocaman pembe toplar olarak tanımlanıyorlar. Yollarına çıkan her şeyi katleden ve hiçbir şey yemeyen, olağanüstü güçlü pembe ve yalnız kocaman toplar.

Parmaklar...

Bazıları, yakınlarına fazla yaklaşanların ayaklarını tek tek kopardıklarını ileri sürüyor.

Parmaklar...

Kimse neyin gerçek, neyin söylence olduğunu bilmiyor. Kannca kentlerinde onlara binlerce ad takılıyor: "Katil! Pembe Toplar", "Gökten Gelen Katı Ölüm", "Vahşetin Efendileri", "Pembe Terör", "Beşli Yürüyen Dehşet", "Yalnız Kıyıcı", "Site Karnı Deşiciler", "Aşağılıklar"...

Parmaklar...

Gerçekte olmadıklarını, bütün bunları yuvadan hemen çıkmak isteyen erken gelişmiş kurtçukları korkutmak için bakıcıların uydur-duklarını düşünen karıncalar da var.

Kancaların Devrimi / FA

50

Dışarı gitmeyin, dışarısı Parmaklarla dolu!

Çocukluğunda bu emri duymayanımız var mı? Çıplak çenekli Parmakları püskürtmeye giden yiğit savaşçıların efsanelerini duymayan var mı?

Parmaklar...

Adlarının geçmesi on iki genç askerin titremesine yetiyor. Parmaklar, söylenenlere bakılırsa, sadece karıncalara da saldırmazlar-mış. Canlı ne varsa saldırırlarmış. Yer solucanlarını kıvık dikenlere geçirirler, yüce gönüllü balıklar gelip kurtarıncaya kadar nehrin suyuna batırlarmış!

Parmaklar...

Binlerce yıllık ağaçları birkaç dakikada devirdikleri öne sürülüyor. Kurbağaların arka ayaklarını koparıp diri diri göllerine atarlarmış.

Bu kadarla kalsalar! Kelebekleri kanatlarından iğneleyerek çarmıha gererlermiş. Sivrisinekleri uçarken düşürürlermiş. Küçük yuvarlak taşlarla kuşları vururlar, kertenkeleleri haşlar, sincapların derisini yü-zerlermiş. Arıların kovanlarını talan ederlermiş. Sarımsak kokan yeşil yağda salyangozları boğarlarmış...

On iki kannca 103.683.ye saygıyla baktılar. Demek bu yaşlı savaşçı onlara yaklaşmış ve sağ salim geri dönmüştü.

Pamaklar...

103.683. ısrar ediyor. Dünyanın dört bir yanına yayılıyorlar. Ormana dadanmaya başlıyorlar. Artık bilmezlikten gelinemez.

5. sakımlı. Antenlerini diyor.

- Peki onları neden görmüyoruz?

İhtiyar kızıl karıncanın buna da cevabı hazır:

- O kadar büyük ve yüksekler ki görünmez hale geliyorlar.

On iki kâşif apışıp kalıyor. Bu ihtiyar karınca onlara masal okuyor olabilir...

Parmaklar sahiden olabilir miydi? Sessiz koku antenleri artık ne yapacaklarını, ne düşüneceklerini bilmiyor. Deli saçması. Parmaklar gerçekten varmış da, ormanı istila etmeye hazırlanıyormuş da. Dünyanın kıyısını ve onun muhafızları olan Parmaklar1! hayallerinde canlandırmaya çalışıyorlar.

5. ihtiyar kâşif karıncaya neden Bel-o-kan'a dönmek istediğini soruyor.

103.683. gezegenin bütün karıncalarına Parmakladın yaklaştıkla-nnı ve artık hiçbir şeyin şimdiki gibi olmayacağını bildirmek istiyor. Ona inanmalılar.

En ağır, en ikna edici moleküllerini gönderiyor.

31

parmaklar var.

Diretiyor. Evreni uyarmak gerekiyor. Yukarılarda, bulutların üzerinde bir yerlere gizlenmiş Parmaklar onları gözetliyor ve her şeyi değiştirmeye hazırlanıyorlar. Bütün karıncaların bunu bilmesi gerekiyor. On ikiler yeniden halka olsunlar, 103.683.nün daha onlara anlatacakları var.

Çünkü anlatısı burada bitmiyor. Maceralı ilk yolculuğundan sonra, anasitesi Bel-o-kan'a ulaşip da maceralarını yeni Kraliçeye aktarınca, Kraliçe telaşa kapıldı ve bütün Parmaklar'ı yeryüzünden silmek için büyük bir sefer hazırlanmasına karar verdi.

Bel-o-kanlılar çabucak karınları formik asit yüklü üç bin karınca-lık bir ordu oluşturdular. Ama yol uzundu, yola çıkan üç bin karıncadan, dünyanın kıyısına vardıklarında geride beş yüz karınca kaldı. Orada anılardan silinmeyecek bir savaş oldu. Muzaffer ordudan geriye kalanlar sabunlu sular altında telef oldu. 103.683. kurtulanlardan biri, belki de tek kurtulandı.

O zaman, yuvaya dönmeyi ve kötü haberi ötekilere vermeyi düşündü, ama merakı ağır bastı. Geriye dönmektense, korkusunu yenip dünyanın öteki yanını; dev Parmakların yaşadığı ülkeyi görmek için dosdoğru yoluna devam etmeye karar verdi.

Ve onları gördü.

Bel-o-kan Kraliçesi yanıliyordu. Üç bin asker, dünyanın bütün Parmaklarının üstesinden gelemezdi, çünkü hayal edilebileceğinden çok daha kalabalıklardı.

103.683. onların dünyasını betimliyor. Kendi bölgelerinde, doğayı tahrip ettiler ve yerine kendilerinin imal ettikleri, tamamen geometrik olduğu için acayip görünen nesneler koydular.

Parmakların ülkesinde, her yerde, her şey yalnız, soğuk, geometrik ve ölüdür.

Ama ihtiyar kâşif konuşmasını kesiyor. Uzakta, düşman bir şeyin kokusunu alıyor. Hemen, hiç düşünmeden, on ikilerle birlikte koşup saklanıyor. Bu kim olabilir?

RUHSAL

Doktor, hastalarını rahatlatmak için, muayenehanesini bir salon S'bi düzenlemişti. Kırmızı su birikintili modern tablolar, eski akaju Mobilyalarla pek sırtıtmıyordu. Odanın ortasında, ağır bir Ming vazo ~° da kırmızı- yaldızlı metal çerçeveli dayanıksız yuvarlak bir masa-nın üstünde dengesini korumaya çalışıyordu.

Julie'nin annesi, daha ilk iştahsızlık krizinde kızını buraya getir-!?ti. Uzman, hemen cinsel bir şeylerden kuşulanmıştı. Babası, çokken ırzına geçmiş olabilirdi. Bir aile dostu dostluğu fazla ileri gö-11,1 üş olabilirdi. Şan öğretmeni genç kıza sarkıntılık etmiş olabilirdi.

52

Bu düşünce anneyi allak bullak etmişti. Küçük kızını o ihtiyarla cebelleşirken hayal ediyordu. Demek bütün bunlar oradan...

- Belki de haklısınız. Çünkü fobi gibi, bir başka bozukluk gösteriyor. Kendisine dokunulmasına tahammül edemiyor.

Uzmana göre, küçük kızın psikolojik bir şok geçirdiği ortadaydı ve bunun basit bir vokal eksikliğinden olduğuna inanması güçtü, nitekim, psikiyatrist müşterilerinin çoğunun çocukken cinsel tacize uğradığına inanıyordu. O kadar inanıyordu ki davranış bozukluğunun gerisinde bu türden bir örselenme bulamadığında, hastalarına kendilerini buna ikna etmelerini öneriyordu. Ondan sonra, onları tedavi etmesi kolaydı ve böylece hayat boyu abonesi oluyorlardı.

Anne, randevu almak için telefon ettiğinde, şimdi normal yemek yiyip yemediğini sormuştu.

- Hayır, pek değil, diye cevap vermişti. Mızızlanıyor, uzaktan yakından ete benzeyen hiçbir şeyi yemek istemiyor. Belirtileri eskisi kadar açık değilse de, bana yine iştahsızlık evresine girdi gibi geliyor.

- Meden âdet görmediği anlaşıyor.

- Âdet görmüyor mu?

- Evet. Kızınızın on dokuzunda daha aybaşı olmadığını bana siz söylemişsiniz. Gelişmesinde anormal bir gecikme var. Bu kadar az yemesi, büyük bir olasılıkla bunun nedeni. Âdet görmeme çoğunlukla iştahsızlıkla bağlantılıdır. Vücudun kendisine özgü bir bilgeliği vardır. Cenini olgunlaştıracak kadar besleyemeyeceğini hissederse, yumurta üretmez, değil mi?

- Ama neden böyle davranıyor?

- Julie, bizim "Peter Pan Kompleksi" dediğimiz belirtileri gösteriyor. Çocukluk halini korumak istiyor. Yetişkin olmayı reddediyor. Yemek yemeyerek vücudunun gelişmeyeceğini, böylece hep küçük bir kız olarak kalacağını umuyor.

- Anlıyorum, diyerek içini çekiyor anne. Kuşkusuz aynı nedenlerden dolayı olgunluk sınavında başarılı olmamayı diliyor.

- Elbette. Olgunluk sınavı da yetişkinliğe geçişi ifade eder. O yetişkin olmak istemiyor. Engeli geçmemekte inat eden bir at gibi, J'ti' lie şaha kalkıyor, değil mi?

Sekreter, enterfonla Julien'in geldiğini bildiriyor. Psikiyatrist, içeri almasını rica ediyor.

Julie, köpek Achille'le gelmişti. Seansa gelirken köpeği de günlük gezintisine çıkarmış oluyordu.

- nasılız bakalım Julie? diye sordu psikiyatrist.

Genç kız, hep biraz terleyen ve seyrek saçlarını ensesinde top'3' yan bu iriyarı adamı seyrederdi.

55

- Julie, sana yardım etmek için buradayım, dedi güven veren bir sesle- Yüreğinin derinliklerinde babanın ölümünden acı çektiğini biliyorum. Genç kızlar utangaçtırlar ve acılarını ifade etmekten çekinirler. Ama yine de bundan kurtulmak için dışa vurmalsın. Aksi takdirde, acı bir safra gibi içine oturur ve daha fazla acı çekersin. Beni anlıyorsun, değil mi?

Ses yok. Kapalı yüzünde hiçbir ifade yok.

Psikiyatrist koltuğundan kalktı ve onu omuzlarından tuttu.

- Julie, sana yardım etmek için buradayım, diye tekrarladı. Bana korkuyorsun gibi geliyor. Karanlıkta tek başına korkan ve ferahlatıl-ması gereken küçük bir kızsın. Benim işim de bu. Benim görevim, sana kendine olan güvenini yeniden kazandırmak, korkularını silmek, içindeki en güzel şeyleri ifade etmeni sağlamak, değil mi?

Julie, çaktırmadan, köpek Achille'e değerli Çin vazosundaki kemiği gösterdi. Köpek ona baktı, sarkan gözkapaklarıyla bir şeyler anladı ama bu yabancı dekorda kımıldamaya cesaret edemedi.

- Julie, geçmişinin bilmecelerini birlikte çözmek için buradayız. Yaşantının bütün oluntularını, hatta unuttuğunu sandıklarını bile tek tek inceleyeceğiz. Seni dinleyeceğim ve birlikte çıbanları nasıl deşeceğimizi ve yaraları nasıl dağılayacağımızı göreceğiz, değil mi?

Julie, çaktırmadan köpeği teşvik etmeye devam ediyordu. Köpek, bir Julieye, bir vazoya bakıyordu ve ikisi arasındaki ilgiyi anlamak için çabalıyordu. Köpeğin beyni karmakarışık çünkü genç kızın yapması gereken çok önemli bir şeyi gösterdiğini hissediyordu.

Achille-vazo. Vazo-Achille. Ne ilgi var? Köpek hayatında Achille'i en çok rahatsız eden, insan dünyasının işleri ya da olayları arasında bir ilgi bulamamasıydı. Mesela postacıyla posta kutusu arasındaki ilgiyi anlaması epey zamanını almıştı. Bu adam mektup kutusuna neden kâğıt parçaları dolduruyordu? Sonunda saf adamın mektup kutusunu kâğıtla beslenen bir hayvan sandığını anladı. Öteki insanlar da ona karışmıyorlardı, muhtemelen acıyorlardı ona.

iyi de Julie şimdi ne istiyordu?

irlanda setten kuşkuyla havladı. Bu belki onu memnun etmeye yeterdi?

Psikiyatrist, bakışlarını açık gri gözlü genç kıza dikti.

- Julie, ortak çalışmamıza iki temel hedef saptadım. İlk olarak, kendine güvenini kazanacaksın. Sonrasında, sana alçakgönüllü olmayı öğretmek benim sorunum. Güven kişiliğin gazı, alçakgönüllü-ukse frenidir. Gaza ve frene hâkim olduğumuz andan itibaren, kade-rırnizi kontrol altına alırız ve hayat yolundan tam olarak yararlanırsınız. unu anlayabiliyorsun Julie, değil mi?

54

Julie, sonunda doktorun gözlerine bakmaya rıza gösterdi.

- Freniniz de gazınız da umurumda değil, diyerek söze girdi. Psikanaliz, çocukların, anne babalarının başarısız şemaları olmamalarına yardım etmek için düşünülmüştür, hepsi bu. Qenel olarak, yüzde dokuz başarılı olmuştur. Benimle cahil bir çocukmuşum gibi konuşmayı bırakın. Tıpkı sizin gibi, Sigmund Freud'un Psikanalize dirisini ben de okudum ve psikoloji hilelerinden haberim var. Ben hasta değilim. Acı çekmem bir eksiklikten değil, fazlalıktan. Dünyanın eskiliğinin, gericiliğinin, köhnemişliğinin fazlasıyla farkındayım. Hatta sizin sözde psikoterapiniz insanı geçmişe, daha geçmişe gömmenin bir yolundan başka bir şey değil. Ben arkaya bakmayı sevmem ve araba kullanırken gözüm dikiz aynasına takılı kalmam.

Doktor şaşırdı. O zamana kadar, Julie hep ölçülü ve sessiz görünmüştü. Müşterilerinden hiçbiri kendisini doğrudan doğruya tartışma konusu yapmamıştı.

- Ben geriye bakmak demiyorum, kendine bakmak diyorum, değil mi?

- Kendimi de görmek istemiyorum. Araba kullanırken, insan kendisine bakmaz; tabii kaza olmasını istemiyorsa. En iyisi karşıya ve mümkün olduğu kadar uzağa bakmaktır. Aslında sizin canınızı sıkan benim fazla... akli başında olmam. Oysa benim normal olmadığımı düşünmeyi tercih ederdiniz. Her cümleyi bir "değil mi?" ile noktalama takıntınızla, bana hasta olan sizsiniz gibi geliyor.

Julie, hiç aldırmadan devam etth

- Şu muayenehanenin dekoruna ne demeli? Bunu hiç düşündünüz mü? Her şey kırmızı, tablolar, mobilyalar, kırmızı vazolar. Kan sizi büyülüyor mu? Ya şu at kuyruğu! Kadınsı eğilimlerinizi daha iyi ifade etmek için mi?

Uzman şöyle bir irkildi. Özkapakları, açılıp kapanan iki kalkan gibi kırıştı. Bir hastayla kendi sahası konusunda asla çatışmaya girmemek, mesleğinin temel ilkesiydi. Kendisini toparlamalıydı, hem de hemen. Bu genç kız, kendi silahlarını ona çevirerek bocalatmayı hedefliyordu. Belli ki birkaç psikoloji kitabı okumuş. Bütün bu kırmızı... aklına belli bir şey getiriyordu. Ya at kuyruğu saçları...

Bir şeyler söylemek istedi, ama sözde hastası soluk aldırılmıyordu.

- Kaldı ki bu mesleği seçmiş olmanız bile, kendi başına bir semptom. Edmond Wells şöyle diyor: "Bir doktorun hangi uzmanlık kolunu seçtiğine bak, sorununun nerede olduğunu anlarsın. Göz doktorları genellikle gözlüklüdür. Cildiyeciler sürekli aknedenden ya da sedef hastalığından muzdariptir. İç salgı bezleri uzmanlarının hormon sorunları vardır ve pis..."

55

- Edmond Wells kim? diye sözünü kesti doktor, konuyu değiştirme şansına havada sarılarak.

_ O benim iyiliğimi isteyen bir dost, diye soğukça karşılık verdi Julie.

Bu bir an, "psiko'nun kendisini toparlamasına yetti. Her an oynamaya hazır olmayacak kadar mesleki refleksleri kökleşmişti. Nihayet bu kız müşteriden başka bir şey değildi, uzman olan kendisiydi.

- O kadar mı? Edmond Wells... Görünmez Adamın yazarı H. G. Wells'le bir ilgisi var mı?

- Hem de hiç. Benim Wells'im çok daha güçlü. O "yaşayan ve konuşan" bir kitap yazdı. Açmazdan nasıl çıkacağını artık görüyordu. Yaklaştı.

- Peki bu Bay Edmond Wells, "yaşayan ve konuşan kitap'ta ne anlatıyor?

Şimdi Julie'nin o kadar yakınındaydı ki nefesini algılayabiliyordu. Kimin nefesi olursa olsun koklamaktan nefret ediyordu. Elinden geldiğince yüzünü çevirdi. Nefesi naneli losyon kokuyordu.

- Tam düşündüğüm gibi. Hayatınızda sizi yönlendiren ve ahlâkınızı bozan biri var. Edmond Wells kim? Şu "yaşayan ve konuşan ki-tap"ı bana gösterebilir misin?

Psiko, şaşırıp bir siz, bir sen diyordu, ama yavaş yavaş konuşmanın dizginlerini eline aldı. Julie bunu fark etti ve çekişmeyi sürdürmek istemedi.

Doktor, alnını sildi. Bu küçük hasta kendisine kafa tuttukça onu daha bir güzel buluyordu. Bu genç kız, on iki yaşında küçük bir kızın tavırları, otuzunda bir kadının güveni ve çekiciliğini artıran tuhaf kitabı kültürüyle şaşırtıcıydı. Onu gözleriyle yiyordu. Kendisine direnil-mesinden hoşlanıyordu. Her şeyi, parfümü, gözleri, göğüsleri aklını başından alıyordu. Ona dokunmamak, onu okşamamak için kendisini zor tutuyordu.

Çoktan bir alabalık gibi elinden kurtulmuş, uzaklaşmıştı ve kapı-n'n yanında duruyordu. Yüzünde meydan okuyan bir gülümseme vardı. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin hâlâ yerinde olup olmadığını eliyle yoklayarak kontrol ettikten sonra sırt çantasının askıları-nı omzuna geçirdi.

Kapıyı çarparak çıkıp gitti.

Achille onu izledi.

Dışarıda hayvana bir tekme yapıştırdı. Kendisine gösterdiği Ming azosunu işaret ettiği anda kırmamanın ne olduğunu bu, ona öğretirdi.

56

ArtSİKLOPBD/

TAHMİN EDİLEMEZ STRATEJİ: Gözlemci ve mantıklı bir akıl. her türlü insan stratejisini tahmin edebilir. Bununla birlikte tahmin edilmezliğin bir yolu vardır. Karar sürecine bir rastlantı mekanizması sokmak yeter. Gelecek defa zarı hangi yöne atacağınızı talihe bırakmak gibi.

Global bir stratejiye biraz kaos sokmak, sadece karşıdakini şaşırtmakla kalmaz, dahası, önemli kararların dayandığı mantığı gizleme imkânı verir. Zarın ne geleceğini kimse tahmin edemez.

Hiç kuşkusuz, savaşlarda, pek az general gelecek manevrasını talihin cilvelerine bırakmayı göze alır. Zekâlarının yettiğini düşünürler. Yine de zarlar düşmanı telaşlandırmanın en iyi yoludur. Püf noktasını yakalayamadığı bir düşünme mekanizmasının kendisini aştığını hissedecektir. Hesapları alt üst olacak, afallayacak, korkuyla hareket edecek ve böylece, tamamen tahmin edilir hale gelecektir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ÜÇ EOZOTİK KAVRAM

103.683. ve yoldaşları, sığınaklarının üstünden antenlerini dikerek, yeni gelenlerin yerini saptadılar. Bunlar Shi-gae-pou Sitesinin cüce karıncaları. Kısa boylu, ama çok hırçın ve çok kavgacıdırlar.

Yaklaşıyorlar. Bel-o-kanlılar mangasının kokusunu saptadılar ve kavgaya arıyorlar. Ama yuvalarından bu kadar uzakta ne işleri var?

103.683. yeni yoldaşlarının kiyle aynı nedenlerden dolayı burada olduklarını düşünüyor: Merak. Cüceler de dünyanın Doğusunun coğrafi sınırlarını keşfetmek istiyorlar. Geçmelerine izin veriyor.

Sadece antenlerinin ucuyla birbirlerine dokunarak, bir meşe kökünün altında yeniden halka oluyorlar. 103.683. anlatısına kaldığı yerden devam ediyor.

Böylece, Parmaklar Ülkesinin ortasında, kendini yapayalnız bulmuştu. Orada, keşiften kesife koştı. Önce hamamböceklerine rastladı. İddialarına göre. Parmakları öyle yola getirmişler ki her gün kocaman yeşil havuzlara bir sürü sungu bırakırlarmış.

103.683. daha sonra Parmakların yuvalarını da ziyaret etti. Kuşkusuz, devasaydılar, ama daha başka özellikleri de vardı. Çok sert ve paralelyüzlü idiler. Duvarlarını delmek olanaksızdı. Parmakladın yuvalarında soğuk ve sıcak su, hava ve ölü yiyecekler vardır.

57

Ama daha olağanüstü bir şey olmuştu. 103.683. şans eseri, karıncalara hiç düşmanlık beslemeyen bir Parmak keşfetmişti. İki tür arasında iletişim kurmayı isteyen inanılmaz bir Parmak.

Bu Parmak karınca koku dilini Parmak işitsel diline çeviren bir makine yapmıştı. Bunu kendisi geliştirmişti ve kullanmasını biliyordu.

14. antenler çemberinden çıkıyor.

Bu kadarı da fazla. Daha neler. Bu karınca bir Parmakla "konuştuğunu" ileri sürüyordu. On ikilerin hepsi hemfikirdi: Kuşku yok, 103.683. deliydi.

103.683. onlardan kendisini önyargısız dinlemelerini istiyor.

5. Parmakların kentlerin karnını deştğini hatırlatıyor. Bu, karıncaların en büyük düşmanı, hiç kuşkusuz en canavar düşmanı ile işbirliği yapmaktır.

Yoldaşları, onu onayladıklarını göstermek için antenlerini sallıyorlar.

103.683. sadece yenmek için bile olsa, her zaman düşmanını iyi tanımaya çalışmak gerektiğini söylüyor. Parmaklar konusunda kara cahil karıncalar, onları hayallerinde yalan yanlış canlandırdıkları içindir ki Parmaklara karşı ilk seferleri kıyaya dönmüştü.

On ikiler duraksıyorlar. Anlatısı onlara o kadar şaşırtıcı geliyor ki; yalnız ihtiyar karıncanın anlatısının devamını dinlemeyi pek istemiyorlar. Ama karıncalarda, merak kalıtımsaldır. Yeniden halka oluyorlar.

103.683. "iletişim kurmayı bilen Parmakla" konuşmalarından söz ediyor. Açıklamaları sayesinde, küçük kardeşlerine nice şeyler öğretecek! Karıncalar Parmakların sadece ayaklarının ucundaki uzantıları görüyorlar. Parmaklar, karıncaların hayal edebileceklerinin ötesinde bir şeydir. Onlardan bin kez daha büyüktürler. Parmaklar'da ne ağız ne göz seçebilmiş olmaları, göremeyecekleri kadar yüksekte bulunmalanndandır.

İşte böyle, Parmakların bal gibi bir ağızları, gözleri' ve ayakları vardır. Antenleri yoktur, çünkü buna ihtiyaçları yoktur. İşitme duyulan iletişim kurmalannı sağlar ve görme duyulan, dünyayı algılamalanna yeter.

Ama bunlar, onların tek özellikleri değildir. Daha olağandışı olanı da var; Parmaklar, iki arka ayakları üstünde dikey olarak dengede dururlar. Sadece iki ayakları üstündedir. Kanları sıcaktır, sosyal varlıklar-d|r- sitelerde yaşarlar.

- Sayıları ne kadardır?

- Milyonlarca.

5. antenlerine inanmıyor. Milyonlarca dev dünya kadar yer tutar, uzaktan görülür, nasıl olur da varlıklarından daha önce haberleri olmaz?

58

103.683. yeryüzünün karıncaların sandığından çok daha geniş olduğunu ve Parmakların çoğunun uzaklarda oturduklarını açıklıyor.

Parmaklar, çok genç bir hayvan türüdür. Karıncalar, yüz milyon yıldır yeryüzünde yaşıyorlar, oysa Parmaklar sadece üç milyon yıldır varlar. Uzun zaman az gelişmiş

olarak kaldılar. Daha çok yakınlarda, en çok bin yıl kadar önce, tarımı ve hayvancılığı keşfettiler, kentler kurmaya başladılar.

Bununla birlikte, Parmaklar göreceli olarak geri kalmış bir tür oluşturmalarına karşın, gezegenin öteki konuklarından hiç de azım-sanmayacak bir üstünlükleri var; elleri dedikleri ayaklarının uçları kıstırabilen, yakalayabilen, kesebilen, sıkabilen, ezebilen eklemlili beş parmaktan oluşmuştur. Bu koz, vücutlarının eksiklerini gidermeye yarar. Sağlam bağları olmadığından bitkisel lifleri örerek kendilerine "giysiler" yaparlar. Sivri çenekleri olmadığından, yonttukları ve keskinleşinceye kadar cilaladıkları minerallerden yaptıkları bıçakları kullanırlar. Hızla ilerlemelerini sağlayacak ayakları olmadığından, arabalar, yani ateş ve hidrokarbür tepkimeyle hareket eden devingen yuvalar kullanırlar. Böylece, Parmaklar elleri sayesinde, en gelişmiş türlerle aralarındaki farkı kapatmayı başardılar.

On iki genç karınca, kidemlinin anlattıklarına inanmakta zorluk çekiyorlar.

- Çeviri makineleriyle, Parmaklar ona her şeyi anlattılar, diye yayımlıyor 13.

6. kendi payına, 103.683.'nün ilerlemiş yaşının aklını karıştırdığını belirtiyor. O sayıklıyor. Parmaklar diye bir şey yok. Bu yavru karıncaları korkutmak için dadıların bir uydurmasıdır.

O zaman, ihtiyar karınca alındaki işareti yalamasını istiyor ondan. Bu, Parmakların onu yeryüzünde dolaşan bütün öteki karıncalardan ayırt etmek için yaptıkları özel bir işaret. 6. deneyi kabul ediyor, yalıyor ve kokluyor. Bu bir kuş pisliği değil, ne de bir yiyecek artığı. 5. kabul etmek zorunda; Bu maddeyle ilk kez karşılaşılıyor.

normal diyor 103.683. yengin tavrıyla. Bu katı ve yapışkan madde, sadece Parmakların kotarmayı bildikleri gizemli bir macundan başka bir şey değil.

- Onlar buna "tırnak cilası" diyorlar. Bu onların nadir ürünlerinden biridir. Bu yapışkanla, önemli gördükleri varlıkları onurlandırıyorlar.

103.683. üstünlüğünü pekiştirmek için, Parmakları tanıdığının bu somut kanıtından yararlanıyor. Macerasını iyi anlamak için, sözlerine inanmaları gerektiğinde ısrar ediyor.

Karıncalar yeniden dinliyorlar.

Kendi devler ülkelerinde, Parmaklar normal bir karıncanın akıl erdiremediği sapkın davranışlar gösterirler. Ama fikirlerinin özellikle üçü, 103.683.nün ilgisini çekti ve ona üzerinde önemle durmaya değer gibi geldi.

59

"Mizah,

Sanat,

Aşk* diye sıraladı.

"Mizah, bazı Parmakların duyduğu hastalıklı bir anlatma ihtiyacıdır." diye açıklıyor. Bu, onlarda sinirsel kasılmalara yol açar ve onların hayata daha iyi tahammül etmelerini sağlar. Ama o, bunlardan pek bir şey anlamadı. Hatta kendisiyle iletişim kuran Parmak, ona "matrak şeyler" anlatmıştı, ama bu onda hiçbir etki yaratmamıştı.

Sanat, Parmakların çok güzel buldukları, ama hiçbir şeye yaramayan şeyleri yeniden biçimlendirmek için duydukları yoğun bir ihtiyaçtır. Me yemeye, ne barınmaya, ne de geçinmeye yarar. Parmaklar, "elleriyle" şekiller yaratırlar, renkleri birleştirirler ya da birbirine bağladıklarında kendilerine özellikle uyumlu gelen sesleri bir araya getirirler. Bu da onlarda kasımlara yol açar ve hayata daha iyi tahammül etmelerini sağlar.

- Ya aşk? diye soruyor iyiden iyiye ilgilenen 10.

- Aşk, daha bir esrarlı.

Aşk, bir erkek Parmak, bir dişi Parmak'ın kendisine trofalaksi vermesini sağlayınca kadar acayip davranışlarını arttırdığı zamandır. Çünkü Parmaklarda trofalaksi otomatik değildir. Hatta bunu istemezler bile.

Trofalaksiyi reddetmek... Karıncalar daha bir şaşırıyorlar. Birini kucaklayıp öpmek nasıl reddedilir? Ağzındaki yiyeceği bir başkasının ağzına vermezlik olur şey mi?

Anlamaya çalışmak için, halkayı daha bir daraltıyorlar.

103.683.'ye göre, aşk onlarda kasımlara yol açıyor ve hayata daha iyi tahammül etmelerini sağlıyor.

- "Çiftleşme gösterisi gibi!" diyor 16.

- "Hayır, bu farklı bir şey!" diye cevap veriyor 103.683. ama daha fazla bir şey söyleyemiyor, çünkü bu konuda her şeyi tam olarak anlamış olduğundan emin değil. Ama bu ona böceklerin bilmediği egzotik bir duygu gibi geliyor.

Küçük topluluk sallanıyor.

10. onları daha iyi tanımak isterdi. Aşk, mizahı ve sanatı merak ediyor.

! "Aşkla, mizahla, sanatla bizim ne işimiz var?" diye cevap veriyor 15.

•6. en azından kimyasal haritaları için krallıklarının yerini belirle-meyi arzu ediyor.

13. evreni ayaklandırmanın, karıncalardan ve bütün hayvanlar-an büyük bir ordu toplamanın ve canavar Parmakları yok etmenin ananın geldiğini söylüyor.

60

103.683. başını sallıyor. Hepsini öldürmek olanaksız bir iş. Onları... evcilleştirmek daha basit olabilir.

"Onları evcilleştirmek mi?" diyor karıncalar hayretle. Elbette! Karıncalar bir sürü hayvanı, yaprak bitlerini, kırmızı böcekleri evcilleştirmişlerdi... Parmaklar neden olmasındı? Parmaklar hamamböceklerini beslemiyorlar mıydı? Hamamböceklerinin başardıklarından daha fazlasını burada gerçekleştirebilirlerdi.

Parmaklarla diyalog kuran 103.683. onların sadece ölüm saçan sagduyusuz canavarlar olmadıklarını düşünüyor. Onlarla diplomatik ilişkiler kurmak ve Parmakların karıncaların bilgisinden, karıncaların Parmakların bilgisinden karşılıklı olarak yararlanması için işbirliği yapmak gerekir.

Bu düşünceleri bütün türüne aktarmak için geri dönmüştü. On ikilerin onu desteklemeleri gerekiyordu. Fikrini bütün karıncalara benimsetmek zor olmakla birlikte, zahmete değdi.

Manga, afallamış durumda. Bu acayip varlıklarla bir arada bulunmak 103.683.'nün aklını karıştırmış. Parmaklarla işbirliği yapmak! Basit yaprak biti sürüleri gibi onları evcilleştirmek!

Ormanın en yırtıcı sakinleriyle, sözgelimi en kocaman kertenkelelerle ittifak kurmak gibi bir şey bu. Kaldı ki karıncaların töresinde, kiminle olursa olsun ittifak kurmak yoktur. Kendi aralarında anlaşamıyorlar ki. Dünya çatışmalar dünyası. Kast savaşları, site savaşları, semt savaşları, kardeş savaşları...

Alın kirli, başı bütün yaşamı boyunca aldığı darbelerin izleriyle dolu şu ihtiyar kâşif, kalkmış Parmaklarla ittifak kurmaktan söz ediyor. Me ağzı, ne gözleri görünen o dev varlıklarla! Ne tuhaf bir düşünce.

103.683. diyor. Yukarıda, Parmakların, en azından bazı Parmakların aynı amacı güttüklerini bir daha, bir daha tekrarlıyor; Karıncalar-Parmaklar. İşbirliğini gerçekleştirmek. Farklı oldukları ve tanımadıkları bahanesiyle, bu hayvanları küçümsemek gerektiğini savunuyor.

"Her zaman kendimizden daha büyük olana ihtiyacımız vardır" diyor. Yine de Parmaklar, bütün bir ağacı çabucak devirmeyi ve parçalara bölmeyi bilirler. Çok ilginç askeri müttefikler olabilirler. İttifak durumunda, kanlıları deşmesi için hangi siteye saldıracaklarını göstermek yeter.

Savaş karıncaların ilk tasarısı olduğundan, kanıtlaması kabul görüyor. İhtiyar kızıl karınca bunun farkına vanyor ve bastıyor:

61

_ Yüz evcil Parmaktan oluşan bir alayı savaşta cepheye dizdiğimizde, nasıl bir gücümüz olacağını bir düşünün!

Meşenin girintilerine sinmiş manga, karıncaların tarihinde geri dönüşsüz bir anı yaşadığının bilincinde. Bu ihtiyar asker kendilerini ikna etmeyi başardığına göre, belki günün birinde bütün karıncaları da ikna edebilir. İşte o zaman...

ŞATODAKİ BÜYÜLÜ BALO

Parmaklar birbirine geçti. Dansçılar eşlerinin bellerini sımsıkı sardılar.

Fontainebleau Şatosunda balo.

Fontainebleau Kentinin Japon kenti Hachinoe ile kardeş şehir ilan edilmesi onuruna, tarihsel mekânda davet veriliyordu. Bayrak değişimi, madalyalar değişimi, hediyeler değişimi. Halk dansları gösterileri. Yerel kuralları. "KARDEŞ KENTLER: FONTAINEBLEAU-HACHINOE" panosunun gösterilmesi.

Nihayet Japon sakisi ve Fransız erik rakısının tadılması.

Her iki ulusun bayraklarını taşıyan arabalar, avlunun ortasında park ediyor, arabalardan gala giysileri içinde geç kalmış çiftler çıkıyor.

Julie ve annesi kara yas giysileri içinde balo salonuna giriyorlar. Açık gri gözlü genç kız böyle bir şatafata pek alışık değil.

Aydınlatılmış odanın ortasında, bir yaylı sazlar orkestrası bir Stra-uss valsine başlıyor. Çiftler, erkeklerin smokinlerinin karasını kadınların gece elbiselerinin beyazıyla karıştırarak dönüyorlar.

Üniformalı hizmetçiler, ellerinde kâğıt kayıklara yerleştirilmiş rengârenk kuru pastalarla dolu gümüş tepsilerle dolaşıyorlar.

Müzisyenler hızlandılar: Güzel Mavi Tuna'mn finalinde, çiftler ağır kokular yayan siyah beyaz topaclar haline geliyor.

Belediye başkanı, söylevini yapmak için ara verilmesini bekledi. Yüzü ıslıl ıslıl, sevgili kenti Fontainebleau ile dost Hachinoe kentinin kardeş kentler olmasından duyduğu memnuniyeti söyledi. Bozulması olanaksız Fransız-Japon dostluğunu övdü ve sonsuza kadar sürmesini diledi. Resepsiyona katılan önemli kişilikleri saydı: Büyük sanayiciler, seçkin üniversite üyeleri, yüksek memurlar, yüksek rütbeli subaylar, ünlü sanatçılar. Herkes kuvvetle alkışladı.

Japon kentinin belediye başkanı, çok farklı da olsa iki kültür arasındaki anlaşma teması üstüne bir açıklama ile karşılık verdi.

- Hepimiz, siz burada, biz orada huzurlu küçük kentlerde yaşama Şansına sahibiz. Her mevsimde doğanın güzelliği bir başkadır ve insanların yeteneğine yetenek katar, diye belirtti.

62

Bu etkileyici sözler üzerine, yeniden alkışlamalar oldu ve vals yeniden başladı. Zevklerde bir değişiklik olsun diye bu defa dansçılar saat yelkovanının tersi yönünde döndüler.

Böyle bir şamata da insanların birbirlerini işitmesi zor. Julie, annesi ve köpeği köşedeki bir masaya oturdular. Vali onlara hoşgeldiniz demeye geldi. Yanında uzun boyluca, sarışın, iri mavi gözlü biri vardı.

- Size daha önce de sözünü ettiğim komiser Maximilien Linart, dedi Vali. Kocanızın ölümüyle ilgili soruşturmayı o yürütüyor. Ona tam olarak güvenebilirsiniz. Eşsiz bir polistir. Fontainebleau Polis Okulunda ders veriyor. Qaston'un vefatının sebeplerini çok çabuk belirleyecektir.

Adam elini uzattı. Eltaragı terlerinin değişimi.

- Memnun oldum.

- Memnun oldum.

- Ben de.

Söyleyecek başka bir şey olmayınca, çekildiler. Julie ve annesi gırla giden eğlenceyi uzaktan seyrettiler.

- Dans eder misiniz, matmazel?

Kasıntı genç bir Japon, Julie'nin önünde eğiliyordu.

- Hayır, teşekkür ederim, diye cevap verdi.

Terslenme karşısında, resmi bir gösteride dileği geri çevrilen bir kavalyenin, Fransız nezaketine göre nasıl davranması gerektiğini bilmediğinden, Japon bir an bocaladı.

Annesi yardımına yetişti:

- Kızımı mazur görün. Yastayız. Fransa'da siyah yas rengidir.

Hem kişisel olarak tartışma konusu olmadığına sevindiğinden, hem de pot kırdığından mahcup, oğlan masanın önünde iki büküm oldu.

- Sizleri rahatsız ettiğim için beni bağışlayınız. Bizim orada, tersine beyaz yas rengidir.

Vali, çevresindeki küçük davetli grubuna bir fıkra anlatarak geceye renk katmaya karar verdi:

- Bir Eskimo buzda delik açıyor. Oltasını ucunda iğnesi ve yemiy-le atıyor. Beklerken, yerleri sarsan çok kuvvetli bir ses yankılanıyor: "BURADA BALIK YOK!" Korkan Eskimo, biraz daha ileriye gidip bir başka delik açıyor. Oltasını atıp bekliyor. Aynı korkunç ses yeniden gürlüyor: "BURADA DA BALIK YOK!" Eskimo biraz daha ilerde bir üçüncü delik açıyor. Yine aynı ses: "BEM SİZE BURADA BALIK YOK DEMEDİM Mİ?" Eskimo gözleriyle etrafı araştırıyor, kimseyi görmüyor. Daha büyük bir korkuyla bakışlarını göğe kaldırıyor: "Kim benimle konuşan? Tann mı?" Qür ses yeniden etrafı çınlatıyor: "HAYİR. BUZ PATENİ SALONUNUN MÜDÜRÜ..."

63

Birkaç gülüşme. Tebrikler. Gecikmeli anlayanlardan ikinci bir gülüşme dalgası.

Japon Elçisi de bir fıkra anlatmak istiyor.

- Adamın biri masaya oturuyor. Çekmeceyi açıyor, içinden bir ayna çıkarıyor. Babasını gördüğünü sanarak uzun uzun inceliyor. Sık sık çekmeceyi karıştırdığını fark eden karısı, bir metresi olduğundan endişelenmeye başlıyor. Bir öğleden sonra, işin aslını öğrenmek için kocasının yokluğundan yararlanıyor. Sonunda kocasının sakladığı resmin kimin olduğunu görüyor. Kocasına eve döner dönmez kıskançlıkla soruyor: "Resmini çekmecede sakladığın bu acuze de kim?"

Yeniden kahkahalar, kibar gülmeler. Gecikmeli anlayanlardan ikinci bir gülüşme dalgası. Sonra açıklama isteyenlerden üçüncü bir gülüşme dalgası.

Başarılarından çok hoşnut olan Vali Dupeyron ve Japon Elçisi daha başka fıkralar anlattılar. Her iki halk için eğlendirici olabilecek fıkralar bulmanın kolay olmadığını, ancak doğdukları ülkede anlamı olan bir sürü göndergeler bulunduğunu fark ettiler.

- Bütün dünyayı güldürebilecek evrensel bir mizahın olduğuna inanıyor musunuz? diye sordu Vali.

Ancak, sofracıbaşı herkesin geçmesini haber veren zili çaldığında yatıştılar, çünkü akşam yemeği hazır. Hizmetçi kadınlar her tabağın önüne yuvarlak ekmekler koyuyorlardı.

ansiklopedi

EKMEĞİM TARTİT: Unutmuş olanlar için.

Malzemeler:

600 gram un

1 paket kuru maya

1 bardak su

2 kahve kaşığı şeker

1 kahve kaşığı tuz, biraz tereyağı

Maya ve şekeri suya boşaltın ve yarım saat dinlendirin. O zaman kalın ve gri bir köpük oluşur. Unu bir çanağa boşaltın, tuzu ilave edin, ortasında bir çukur açın ve sıvıyı ağır

ağır içine boşaltın. Boşaltırken karıştırın. Çanağın üstünü örtün ve ılık, hava akımı olmayan bir yerde bir çeyrek saat dinlendirin. İdeal ısı 27 santigraddır, ama olmazsa, daha düşük bir ısı da olabilir. Sıcaklık mayayı öldürebilir. Hamur mayalanınca, elinizle biraz yoğurun. Yeniden otuz dakika daha mayalanmaya bırakın. Daha sonra bir fırında ya da odun külünde bir saat pişirin.

Fırınınız ya da külünüz yoksa, bir taşın üstünde güneşe bırakarak pişirebilirsiniz.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BİR TEHDİT

103.683. on iki yoldaşından biraz daha dikkatli olmalarını istiyor. Daha hepsini söylemedi. Anasitesine bu kadar çabuk ulaşmak istemesi, Bel-o-kan üstünde büyük bir tehlike olmasından.

İletişim kuran Parmakladın elinden her iş gelir. Gereksinim duydukları şeyi üretmeyi başarmak için uzun zaman çalışabilirler. Sözelimi, kendi görsel dünyalarını ne pahasına olursa olsun ona anlatmak istediklerinde, onun çapında bir mini-televizyon üretmek için çalışmışlardı.

"Televizyon nedir?" diye soruyor 16.

İhtiyar karınca anlatmakta zorlanıyor. Bir kare çizmek için antenlerini hareket ettiriyor. Televizyon, antenli küçük bir kutu. Kokular yerine. Parmakların dünyasında havada dolaşan görüntüleri yakalar. "Parmakların da antenleri var öyleyse!" diye şaşıyor 10. "Evet, ama aralarında diyalog kurmayan özel antenler. Sadece görüntüleri ve sesleri almaya yarıyorlar."

Bu görüntülerin Parmakların dünyasında bütün olup bitenleri gösterdiğini açıklıyor. Bu görüntüler onların dünyasını gösterir ve dünyayı anlamak için gerekli bilgileri getirir. 103.683. bütün bunları açıklamanın kolay olmadığını biliyor. Ama bunda da sözlerine inanmaları gerekiyor. İhtiyar kızıl karınca televizyon sayesinde, yerinden kalkmadan her şeyi görmüş, Parmakların dünyasıyla ilgili her şeyi öğrenmişti.

İşte böylesi günlerden birinde, bir bölgesel yayımda, televizyonda büyük Bel-o-kan karınca yuvasının yüz adım kadar ötesine dikilmiş bir pankart gördü.

On iki asker, şaşkınlıktan antenlerini dikeyliyorlar. "Pankart nedir?"

103.683. açıklıyor: Parmaklar herhangi bir yere beyaz bir pankart koyarlarsa, bu ağaçları kesmeye hazırlandıklarını, siteleri yerle bir edeceklerini ve her şeyi dümdüz edeceklerini gösterir. Genel olarak, beyaz pankartlar küp şeklindeki yuvalarından birini kuracaklarını haber verir. Bir beyaz pankart koydular mı bütün bölge çarçabuk düz, katı, otsuz, üzerinde Parmaklardan birinin yuvasının yükseldiği bir çöl haline dönüşür.

65

Şimdi de aynı olmakta. Yıkım ve ölüm çalışmaları başlamadan, her ne pahasına olursa olsun Bel-o-kan'ı uyarmak gerekiyor.

On ikiler düşünüyorlar.

Karıncalarda başkan yoktur, aşama yoktur, dolayısıyla ne emir verilir ne de alınır; zorunluluk, boyun eğme yoktur. Herkes canının istediği" canı istediği zaman yapar. On

ikiler kafa kafaya veriyorlar. Bu ihtiyar kâşif anasitelerinin tehlikede olduğunu haber verdi. Kılı kırk yarmanın zamanı değil. Dünyanın kıyısını keşfetmekten vazgeçiyorlar ve "Parmakların korkunç pankartı'nın gösterdiği tehlikeden kardeşlerini haberdar etmek için hemen Bel-o-kan'a dönmeye karar veriyorlar.

Güneybatıya doğru ileri.

Yine de, hava sıcak olsa bile, gece oluyor ve artık yola çıkmak için çok geç. Qece, mini-kış uykusuna yatma saati geldi. Karıncalar bir ağacın girintilerinde kümeleniyorlar, ayaklarını ve antenlerini katlıyorlar, sıcaklıklarından karşılıklı olarak bir süre yararlanmak için birbirlerine sokuluyorlar. Sonra nerdeyse aynı anda, yavaşça antenlerini indiriyorlar ve uyuyorlar. Rüyalarında, Parmakların, başları ta ağaçların doruklarında kaybolan devlerin, ilginç dünyasını görüyorlar.

12. onları yemek yerken hayal ediyor.

ESRARENGİZ PIRAMfñEN KONUŞULMAYA BAŞLAMİYOR

Bir yığın hizmetçi, yiyecekler dolu tepsilerle ortaya çıkıyor. Protokol sorumlusu, yukarıdan ve uzaktan onların balesini gözetliyor, küçük asabi el hareketleriyle, bir orkestra şefi gibi emirler veriyor.

Tepsilerin her biri, gerçek bir sanat eseri görünümündeydi.

Gülümsemesi donmuş, ağzına güzel kırmızı bir domates tıktırılmış süt domuzları, lahana turşusundan dağların ortasına oturtulmuştu. Besi için iğdiş edilmiş horozlar, dolduruldukları kestane püresinden rahatsız değilmiş gibi sere serpe yayılmışlardı. Bütün bütün danalar filetoalarını gözler önüne seriyordu. Parlak mayoneze bulanmış, ağız sulandıran sebze salataları içinde, istakozlar halay tutmak için kısıkaş kısıkaca vermişlerdi.

Kadeh kaldırmayı Vali Dupeyron üstlendi. Yabancı elçilere verilen akşam yemeklerinde kullanıla kullanıla kenarları çoktan kıvrılmış ve iyice sararmış "alışılmış kardeş kent yaprağını" kasılarak çıkardı ve konuşmasına başladı:

~ Kadehimi, halkların dostluğuna ve bütün ülkelerin iyi niyetli in-sanları arasındaki anlaşmaya kaldırıyorum. Sizler, bizleri ilgilendiriyorsunuz ve bizlerin de sizleri ilgilendirdiğimizi umuyorum. Töreleri-l2< geleneklerimiz, teknolojilerimiz ne olursa olsun; farklarımız ne dar büyük olursa olsun o ölçüde karşılıklı olarak birbirimizi zengin-Ştireceğimize inanıyoruz.

ar,ncalann Devrimi / F:5

66

Sonunda, sabrı tükenenlere yeniden oturmaları için izin verildi de tabakları üstünde yoğunlaşabildiler.

Yemek, karşılıklı şakalar ve anekdotlar için bir fırsat oldu. Hachi-noe belediye başkanı olağandışı bir hemşerisinden söz etti. Bu saçlarını ayaklarıyla tarayan kolsuz doğmuş bir keşişti. Ona "ayak parmakların efendisi" diyorlardı. Ayak parmaklarıyla sadece resim yapmıyor, aynı zamanda ok atıyor ve dişlerini fırçalıyordu.

Anekdot, dinleyenlerin büyük ilgisini çekti ve evli olup olmadığını öğrenmek istediler. Hachinoe belediye başkanı evli olmadığını öne sürdü; buna karşılık, ayak parmakları efendisinin bir sürü metresi vardı ve nedendir bilinmez kadınlar ona bayılıyorlardı.

Geride kalmak istemeyen Vali Dupeyron, Fontainebleau Kentinin sıradışı insanlardan payını aldığını belirtti. Ama hepsinden zirzopu, hiç kuşkusuz Edmond Wells adında deli bir bilgindi. Bu sözüm ona bilimadamı, açık açık hemşerilerini karıncaların insanlarınkine koşut bir uygarlık oluşturduğuna ve insanların onlarla eşitlik düzeyinde iletişim kurmalarında büyük yarar olduğuna ikna etmeye çalışıyordu.

Julie, ilk önce kulaklarına inanamadı, ama Vali bal gibi Edmond Wells'in adını telaffuz etmişti. Onu daha iyi dinlemek için öne eğildi. Öteki konuklar da bu deli karınca bilgininin hikâyesini dinlemek için yaklaştılar. Dinleyicilerin dikkatini üzerinde toplamaktan hoşnut olan Vali konuşmasına devam etti:

- Bu Profesör Wells, saplantısının doğruluğuna o kadar inanıyordu ki Cumhurbaşkanıyla temas kurdu ve ona ne kurmasını önerdi biliyor musunuz? Dünyada bilemezsiniz...

Etkisini arttırmak için, ağır ağır devam etti:

- ...Bir karınca elçiliği. Ülkemizde. Ve de bir karınca elçisi yollanmasını!

Uzun bir sessizlik oldu. Herkes, bu kadar acayip bir düşüncenin nasıl akıl edilebileceğini anlamaya çalışıyordu.

- Ama bu tuhaf düşünce nereden aklına gelmiş? diye Japon elçisinin kansı sordu.

Dupeyron açıkladı:

- Bu Profesör Edmond Wells, karınca sözlerini insan sözlerine, insan sözlerini karınca sözlerine çevirebilen bir makine geliştirdiğim belirtiyordu. Böylece insan uygarlığıyla mirmese uygarlığı arasında bir diyalogun mümkün olduğunu düşünüyordu.

- Mirmese ne demektir?

- Yunanca karınca demektir.

- Gerçekten karıncalarla diyalog mümkün müdür? diye bir başk# hanım soruyor.

67

Vali omuzlarını silkiyor.

— Olur mu öyle şey! Bana kalırsa bizim seçkin bilginimiz yerel içkimizi biraz fazla kaçırmış.

Bu sözler üzerine, hizmetçilere kadehleri yeniden doldurmaları için işaret etti.

Masada, kentten siparişler ve yardım sağlamaya çok istekli bir araştırma bürosu müdürü vardı. Encümen üyelerinin dikkatini üstüne çekmek için bu fırsatın üstüne atıldı. Neredeyse sandalyesinden kalkarak, söze girdi:

- Sentez feromonlar üreterek bazı neticelere ulaşılabileceğini işittim, iki sözü onlara söyleyebiliyormuşuz: "Alarm" ve "Beni izleyin"... bir bakıma temel işaretler. Molekülü yeniden oluşturmak yetiyor. 1991 den beri bu yapılabiliyor. Bu sözlerle daha başka sözler katacak bir tekniğin geliştirilebileceğini pekâlâ düşünebiliriz. Hatta başlı başına cümleler.

Müdahalenin ciddiliği soğuk bir hava estirdi.

- Bundan emin misiniz? diye karşılık verdi Vali.

- Bunu çok ciddi bilimsel bir dergide okudum.

Bunu Julie de okumuştı, ama kaynak olarak Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin adını veremezdi.

Mühendis devam etti:

- Karıncaların koku dilinin molekülünü oluşturmak için iki makine kullanmak yetiyor: Bir kütle tayfölçeri ve renkli bir tipografi. Bu basit bir molekül analiz sentezidir. Bir kokunun fotokopisi çıkıyor diyebiliriz. Karınca dilinin feromonları kokulardan başka bir şey değildir. Bunu bir parfümcü çırağı da yapabilir. Daha sonra, bir bilgisayarla, her koku molekülü bir sözcüğe, her sözcük bir kokuya çevriliyor.

- Karıncaların danslı dilinin çözüldüğünden söz edildiğini duymuştum, ama karıncaların koku dilinin çözüldüğünü duymamıştım, diyor bir başka konuk.

- Ekonomik yararları olduğu için anlarla daha çok ilgileniliyor, Çünkü bal üretiyorlar. Oysa karıncalar insanlar için yararlı hiçbir şey üretmiyorlar. Belki bu yüzden, onların dilleriyle ilgili araştırmalar bi-l'nmiyor, diye karşılık verdi mühendis.

- Belki de karıncalarla ilgili bilgiler, böcek öldürücü ilaç firmaları-nca finanse edildiğindendir, diye bir gözlemde bulunuyor Julie.

Valinin bozmaya çalıştığı sıkıcı bir sessizlik oldu. Konuklar bura-. "öcekbilim dersi almaya gelmemişlerdi ya. Gülmeye, dans etme-{- 9üzel yemekler yemeye gelmişlerdi. Vali, sözü Edmond VVellsin °nerilerinin komikliği üzerine getirdi.

68

- Paris'te bir karıncalar elçiliğinin açıldığını düşünebiliyor musunuz? Ben onu gözümde canlandırabiliyorum: Resmi bir resepsiyon münasebetiyle, kuyruklu tören giysili, papyon kravatlı bir karınca davetliler arasında dolaşıyor. "Kimin geldiğini bildireyim?" diye bir mübaşir soruyor. "Karıncalar dünyasının elçisi" diye küçük bir böcek cevap veriyor minicik bir kartvizit uzatarak. "Ah affedersiniz!" diyor Guatemala elçisinin eşi; "Sanıyorum az önce ayağınıza bastım." "Biliyorum" diye cevap veriyor karınca. "Ben karıncalar dünyasının yeni elçisiyim, yemeğin başından beri ayağıma dördüncü kez basılıyor."

Doğaçlama şaka, herkesi güldürüyor. Vali memnundu. Yeniden bakıştan üstünde toplamıştı.

Sonra gülmeler yavaşlayınca:

- Hadi onlarla konuşulduğunu kabul edelim, bir karınca elçi nasıl bir ilgi uyandırır? diye Japon elçisinin karısı sordu.

Vali, sanki bir sır verecekmış gibi insanlardan yaklaşımlarını istedi.

- inanmayacaksınız. O tip, şu Profesör Edmond Wells, karıncaların bizimkinden daha küçük çapta, ama yine de yeryüzünde önemli bir ekonomik ve siyasal bir güce sahip olduklarını ileri sürüyordu.

Vali, uyandırdığı etkiyi iyi kullanıyordu. Haber çok önemliymiş de sindirmeleri için zamana ihtiyaç varmış gibi davranıyordu.

— Geçen yıl, bu bilgine katılan bir grup "karınca delisi". Araştırma Bakanıyla, hatta Cumhurbaşkanıyla temas kurdu ve onlardan bir karıncalar elçiliği açmalarını istedi. Bekleyin biraz. Başkan bize bir nüsha gönderdi. Gidip getirin, Antoine.

Valinin sekreteri gidip bir çantayı kaşıtırdı ve ona bir yaprak uzattı.

- Şunu dinleyin, okuyorum, dedi Vali.

Sessizliği bekledi, sonra okumaya başladı:

"Beş bin yıldır hep aynı düşüncelerle yaşıyoruz: Demokasi Antik Yunanda ortaya çıktı. En az üç bin yıldır, matematikçilerimiz, filozoflarımız, mantıkçılarımız var. Güneş altında, hiçbir şey yeni değil. Yeni hiçbir şey yok, çünkü aynı insan beyinleri aynı şekilde dönüp duruyor. Bundan başka, bu beyinler tam verimlilikle kullanılmadılar, çünkü yerlerinden olmak istemeyen iktidar sahiplerince dizginlendiler; yeni kavramların ya da yeni düşüncelerin ortaya çıkması engellendi. İşte bu yüzdendir ki aynı nedenler hep aynı sonuçları doğurmuştur. İşte bu yüzdendir ki kuşaklar arasındaki anlaşmazlıklar hep aynı olmuştur.

Karıncalar, bize dünyayı yeni bir biçimde görme ve düşünme fırsatı sunuyorlar. Onların da bir tanımı, bir teknolojisi, ufuklanmamızı gc nişletebilecek garip toplumsal seçenekleri var. Bizim çözemediğimiz sorunlara özgün çözümler buldular. Söz gelimi, tehlikeli varoşları ol-

69

mayan- trafiği tıkanmayan ve işsizlik sorununun olmadığı sitelerde

milyonlarca birey yaşıyor. Karınca elçiliği fikri, uzun zaman birbirlerinden habersiz olarak gelişmiş bu iki yeryüzü uygarlığı arasında resmi bir köprü yaratmanın bir yoludur.

Uzun zaman birbirimizi küçümsedik. Uzun zaman birbirimizle savaştık. İnsanların ve karıncaların eşitlik temeli üzerinde işbirliği yapmalarının zamanı gelmiştir."

Son cümleyi uzun bir sessizlik izledi. Sonra Vali, yavaş yavaş ötekileri de saran ve genişleyen küçük bir gülüş çıkardı.

Tok tutan tereyağı kuzu haşlaması getirilince, kıkırdamalar kesildi.

- Belli ki bu Bay Edmond Wells biraz çatiakmış! dedi Japon elçisinin karısı.

- Evet, bir deli!

Julie mektubu istedi. Onu incelemek istiyordu. Sanki ezberlemek istiyormuş gibi, uzun uzun üzerinde düşündü.

Konuklar yemeğin sonundayken. Vali komiser Maximilien Linart'ı yerinden çekerek meraklı kulaklardan uzakta konuşmaya davet etti. Japon sanayicilerin sadece halkların dostluğu için kalkıp gelmediklerini söyledi. Fontainebleau Ormanının göbeğinde bir otel kompleksi kurmak isteyen büyük bir finans grubundandılar. Onlara göre, yüzlerce yıllık ağaçlar arasında, hâlâ yabanıl bir doğa ortasında ve tarihsel bir şatonun yakınında kurulacak otel, bütün dünyanın turistlerini çekecekti.

- Ama Fontainebleau Ormanı valilik kararnamesiyle doğal sit alanı ilan edildi, diye şaşırdı komiser.

Dupeyron omuzlarını silktili.

- Elbette ki koruma altındaki bölgeleri parsellemek için emlak kofu isyonculannın meşelikleri ateşe verdikleri Korsika ya da Côte d'Azur'de değiliz. Ama ekonomik çıkarları göz önünde bulundurmalıyız.

Maximilien Linartın şaşkınlığının sürdüğünü görünce, ikna etmeye çalışan bir edayla açıkladı:

- Bölgede önemli oranda işsizlik olduğunu bilmiyor değilsiniz. Bu da beraberinde güvenlik sorununu getiriyor. Otellerimiz arka arkaya Kapanıyor. Hemen harekete geçmezsek, gençlerimiz memleketi terk edecekler ve yerel vergiler okullarımızın, yönetimin ve polisin ihtiyaçlarını karşılamaya yetmeyecek.

Komiser Linart, Valinin kendisine çektiği bu kısa söylevle lafı ne-reye getirmek istediğini merak ediyordu.

~ Bu durumda benden ne bekliyorsunuz?

Vali. ona çilekli pasta uzattı.

70

- Sular ve Ormanlar İdaresi Hukuk İşleri Müdürü Oaston Pin-son'un ölümü ile ilgili soruşturmada ilerleme var mı?

- Tuhaf bir dava. Adli tıptan otopsi istedim, diye cevap verdi polis memuru pastayı kabul ederken.

- Hazırlık raporunuzda, cesedin yaklaşık üç metre yükseklikteki beton bir piramidin yakınlarında bulunduğunu okudum. Büyük ağaçlar kamufle ettiği için o zamana kadar farkına varılmamış.

- Evet öyle. Peki ne var bunda?

- Söyleyeyim koruma altındaki bölgede inşaat yasağına aldırmayan insanlar var demektir. Kimsenin dikkatini çekmeden, rahat rahat inşaat yapmışlar. Bu Japon yatırımcı dostlarımız için hiç kuşkusuz emsal oluşturmaktadır. Şu piramit hakkında neler öğrendiniz?

- Kadastroda görünmüyor, hepsi bu kadar.

- Mutlaka daha fazlasını öğrenmek gerekiyor, diye ısrar etti Vali. Hem Pinson'un ölümünü, hem bu esrarengiz piramidin dikilmesini araştırmanızı hiçbir şey engellemesin. Bu iki olayın birbiriyle bağlantılı olduğundan eminim.

Son sözleri tartışma istemez bir tavırla söylemişti. Valinin, kreşte bir yer bulmasına yardımcı olmasını isteyen bir yurttaş konuşmayı kesti.

Yemekten sonra, insanlar dans etmeye başladılar.

Vakit geçti. Julie'nin annesi gitmeye karar verdi. Kızıyla uzaklaşırken. Komiser Linart onlara evlerine bırakmayı önerdi.

Bir uşak mantolarını getirdi. Linart eline bir bozukluk sıkıştırdı. Peronda arabasının getirilmesini beklerlerken, Dupeyron kulağına fısıldadı:

- Şu esrarengiz piramit beni gerçekten çok ilgilendiriyor. Beni iyice anladınız mı?

MATEMATİK DERSİ

- Evet, madam.

- O halde, anladıysanız soruyu tekrarlayın.

- Altı kibritle aynı boyda dört eşkenar üçgen nasıl yapılır?

- Güzel. Kürsüye gelip cevabı verin.

Julie sırasından kalktı ve kara tahtaya doğru yürüdü. Matematik öğretmenin istediği cevap konusunda en ufak bir fikri yoktu. Baya'1 öğretmen ona tepeden bakıyordu.

Julie şaşkın şaşkın etrafına baktı. Sınıf, alaycı edayla onu süzüyordu. Kendisinin bilmediği çözümü bütün öteki öğrenciler biliyor olmalıydı.

71

Birinin yardımına yetişeceğini umarak, sınıfın tümüne baktı.

Yüzler, alaycı bir aldırmaçlıkla acıma ve onun yerinde olmamanın rahatlığı arasında bocalıyordu.

İlk sıraya, kusursuz ve çalışkan ana kuzulan kurulmuştu. Arkada, onlara imrenen ve itaat etmeye hazırlananlar vardı. Sonra orta halli öğrenciler, şu, "daha başarılı olabilirler" önemsiz sonuçlar almak için çabalayan işgüzarlar geliyordu. En arkada, radyatörün yanında keyif çatan marjinaler yer almıştı.

Orada, bir rock grubu oluşturmuş "Yedi Cüceler" vardı. Bu öğrenciler, sınıfın öteki öğrencilerine pek karışmazlardı.

- Cevap nerede kaldı? diye sordu öğretmen.

Yedi Cücelerden biri ona işaretler yaptı. Parmaklarını kavuşturarak, anlamını seçemediği bir şekil oluşturmaya çalışıyordu.

- Bakın, matmazel Pinson, babanızın ölümünün sizi etkilemesini anlıyorum, ama bu, dünyayı düzenleyen matematik yasalarını değiştirmez. Tekrarlıyorum: Altı kibriti nasıl yerleştirmelisiniz ki dört eşkenar üçgen oluşsun... Başka türlü düşünmeye çalışın. Hayalinizi genişletin. Altı kibriti nasıl yerleştirirseniz dört üçgen meydana getirirsiniz?

Julie açık gri gözlerini kısıyor. Oradaki şekil nasıldı? Oğlan, şimdi heceleri tane tane söylüyordu. Dudaklarını okumaya çalıştı. Pi...ro...nid...

- Pironid, dedi.

Bütün sınıf kahkahayı bastı. Müttefikinin kolu kanadı kınlanmıştı.

- Size yanlış kopya verdiler, dedi öğretmen. "Pironid" değil pi-ra-mit. Bu şekil üçüncü boyutu gösterir. Derinliğin zaferini ifade eder. Bir düzlemden bir oyluma geçerek, dünyayı açmanın mümkün olduğunu hatırlatır. Öyle değil mi... David?

İki adımda, sınıfın arka tarafındaki adını söylediği öğrencinin yanına varmıştı.

- David, şunu bilmelisiniz ki yakalanmamak koşuluyla, hayatta hile yapabilirsiniz. Ne çevirdiğinizi gördüm. Yerinize dönün, matmazel.

Tahtaya "zaman" yazdı.

- Bugün, üçüncü boyutu inceledik: Derinlik. Yarınki dersimizde dördüncü boyut olan zamanı göreceğiz. Zaman kavramının matematikte de bir yeri vardır. Geçmişte olan bir şey gelecekte etkisini nerede- ne zaman ve nasıl gösterir. Böylece yarın size şu soruyu sorabi-leceğim: "Neden Julie Pinson sıfır aldı, hangi koşullarda ve ne zaman b'r sıfır daha alacak?"

Hk sıralardan alaycı ve kibar gülüşmeler. Julie ayağa kalktı. ~ Oturun, Julie. Sizden ayağa kalkmanızı istemedim.

- Hayır, ayakta duracağım. Size söyleyeceklerim var.

- Sıfır konusunda mı? diye alay etti öğretmen. Artık çok geç. Çoktan sıfırınızı karneye geçtim.

Julie, gri metal gözlerini matematik öğretmenine dikti.

- Başka türlü düşünmenin önemli olduğunu söylediniz, ama siz sürekli aynı şekilde düşünüyorsunuz.

- Sizden saygılı olmanızı rica edeceğim, matmazel Pinson.

- Ben saygılıyım. Hayatta pratik hiçbir şeyle bağdaşmayan şeyler öğretiyorsunuz. Tek yaptığınız uysallaştırmak için zihinlerimizi kırmak. Kafalarımıza çember, üçgen hikâyeleri sokulunca, ne olursa kabul etmeye hazır hale geliyoruz.

- İkinci bir sıfır mı istiyorsunuz, matmazel Pinson?

Julie omuzlarını silkti, çantasını aldı, kapıya kadar yürüdü ve herkesin şaşkın bakışları arasında kapıyı çarptı.

AriSIKLOPEDİ

BEBEK YASI: Bebek, sekiz aylıkken çocuk doktorlarının 'bebek yası' adını verdikleri özel bir bunalım geçirir. Annesinin her gidişinde, bir daha dönmeyeceğini sanır. Bu korku kimi zaman ağlama nöbetlerine ve kaygı bulgularına yol açar. Annesi dönse bile, gidince yeniden tedirgin olacaktır. Bebek, dünyada bir şeylerin olduğunu ve onlara hâkim olmadığını bu yaşta anlar. "Bebek yası" dünya karşısındaki özerkliğinin bilincine varması olarak açıklanır. Dram: 'Ben', kendisini kuşatan her şeyden farklıdır. Bebek ve anne sonsuza kadar birbirlerine bağlı değildir, dolayısıyla insan kendisini yapayalnız bulabilir. 'Anne olmayan yabancılarla' temas halinde olabilir (Anne ve gerektiğinde baba olmayan her şey yabancı olarak görülür). Annenin zaman zaman kaybolmasını kabul etmesi için, bebeğin on sekiz aylık olmasını beklemek gerekir.

İnsanoğlunun ilerde, ihtiyarlayıncaya kadar tanıyacağı öteki bunalımların çoğu: Yalnızlık korkusu, sevdiği birini kaybetme korkusu, yabancılardan korkma, vb. bu ilk iç daralmasının sonuçlarıdır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

73

ÇEVRİHME

Hava soğuk, ama bilinmeyen korkusu onlara güç veriyor. Sabah vakti, on iki kâşif ve yaşlı kannca yürüyorlar. Anasitelerini "beyaz pankart" tehlikesine karşı uyarabilmek için yollarda, yolaklarda acele etmeleri gerekiyor.

Bir vadiye hâkim yalıyara varıyorlar. Manzarayı seyretmek ve iniş için en uygun geçidi bulmak için duruyorlar.

Karıncalar, memelilerinkinden farklı bir görsel algılamaya sahiptirler. Qöz yuvarlanndan her biri, birçok optik merceği olan üst üste kanallardan oluşur. Tek ve sabit bir görüntü algılamak yerine, bir sürü flu görüntü alırlar, sonra görüntü sayı arttıkça netleşir. Böylece ayrıntıları iyi algılayamaz, ama en ufak hareketi yakalarlar.

Kâşifler soldan sağa doğru, üstünde altın pırıltılı kara sineklerin, muzır büveleklerin uçtuğu Güney ülkelerinin koyu bataklıkçırlanını, sonra çiçekli dağların zümrüt yeşili büyük kayalıklarını. Kuzey topraklarının sarı çayırını, kartal egreltiotları ve coşkulu ispinozlarla dolu ormanı görüyorlar.

Sıcak hava sivrisinekleri yukarılara çıkınca, mor kanatlı ötleğenler hemen saldırıya geçiyor.

Renk tayfı konusunda da, kanncalann duyarlılığı farklı. Kızılötesi renkleri mükemmel, kırmızıları daha az seçerler. Kızılötesi bilgiler, çiçekleri ve yeşillikler arasındaki böcekleri ortaya çıkarıyor. Mirme-senler, bai toplayan anlann indikleri pisti, çiçeklerin üstündeki çizgileri bile görüyorlar.

Görüntülerden sonra, kokular. Çevredeki kokulan daha iyi almak için, kâşifler koku radar antenlerini saniyede 8.000 titreşimle hareket ettiriyorlar. Alınlarındaki telleri döndürerek, uzaktaki av hayvanlarını, yakındaki leşçileri saptıyorlar. Ağaçlardan ve topraktan yayılan kokuyu içlerine çekiyorlar. Onlara göre, toprağın kokusu hem ağır, hem tatlı. Ekşilik ve tuzlulukla hiçbir ilgisi yok.

Antenleri en uzun olan 10. dört arka ayağı üstünde dikiliyor, fe-romonlan daha iyi yakalamak için yükseliyor. Etrafındaki yoldaşlan, daha kısa antenleriyle karşılarında uzanan müthiş dekoru inceliyorlar.

Karıncalar, Bel-o-kan'a ulaşmak için en hızlı yolu tutmak, kokula-n buralara kadar gelen ve üstünde kanatlan şaşkın gözlerle süslü ta-vuskelebeklerinin uçuştığı korulardan geçmek düşüncesindeler. AtTia kimyasal haritacılık uzmanı 16. buralann sıçrayıcı örümcekler Ve uzun burunlu yılanlarla dolup taşıdığını işaret ediyor. Üstelik, et yiyen göçmen karınca sürüleri bölgeden geçmek üzere ve manga dal-ar|n üzerinden, yukarıdan geçmeye çalışsa bile, cüce kanncalann sürdüğü köleci kanncalar tarafından pekâlâ yakalanabilir. 5. en iyi jo'un yalıyardan dümdüz inmek olduğunu düşünüyor.

1

74

103.683. gelen bilgileri dikkatle dinliyor. Federasyonu terk ettiğinden, birçok siyasal olay meydana gelmişti. Bel-o-kan'ın yeni kraliçesinin neye benzediğini soruyor. 5. küçük bir karnı olduğu cevabını veriyor. Sitenin bütün hükümdarları gibi, Bel-kiu-kiuni adını aldı, ama eski kraliçelerin çapında değil. Geçen yılki felaketlerden sonra, yuvada cinsiyetti sıkıntısı başladı. O zaman, döllen kraliçenin hayatta kalmasını sağlamak için çiftleşme havalanmadan, kapalı bir salonda gerçekleştirildi.

103.683.'ye 5. bu yumurtlayana pek saygı beslemiyor gibi geldi. Hoş hiçbir karınca, öz annesi bile olsa, kraliçesini beğenmek zorunda değildi.

Yapışıcı ayak yastıkları sayesinde, askerler yalıyardan neredeyse dikey olarak iniyorlar.

MAXIMILIEN DOÛUM YILIMI KUTLUYOR

Komiser Maximilien Linart, mutlu bir adamdı. Scynthia adında çok güzel bir karısı ve on üç yaşında Marguerite adında çok hoş bir kızı vardı. Güzel bir villada yaşıyordu ve erinç simgesi iki unsurdan, büyük akvaryumu ile geniş ve yüksek bir şömineden keyif

alıyordu. Kırk dört yaşında, her şeyi başarmış gibiydi. Öğrenciliğinde başarılıydı, bir sürü diploması vardı. Kariyerinden onur duyuyordu. O kadar davayı çözmüştü ki Fontainebleau Polis Okulunda öğretmenliğe getirilmişti. Üstleri ona güveniyorlardı ve soruşturmalarına müdahale etmiyorlardı. Kısa bir süreden beri siyasetle bile ilgileniyordu. Valinin yakın arkadaş çerçevesinde yer alıyordu. Üstelik teniste eş olarak çok beğeniliyordu.

Evine dönünce, şapkasını papağana fırlattı ve ceketini çıkardı.

Kızı salonda televizyon seyretmekteydi. Sarı örgülerini arkaya atmıştı, sevimli yüzünü hafifçe televizyonun ekrarına yaklaştırıyordu. Aynı saniyede diğer üç milyar kadar insanoğluna olduğu gibi, hareketli mavi bir ışık görüntüye uzanmış yüzünü aydınlatıyordu. Elinde uzaktan kumandayla, bulunmaz ideal yayımı arayarak geç geç yapıyordu.

67. Kanal. Belgesel. Zaire'nin Bonobo şempanzelerinin karmaşık cinsellik gösterisi, zoologların dikkatini çekti. Erkekler, ereksiyon halindeki organlarını bir kılıç gibi kullanarak dövüşüyorlar. Bununla bi-likte, bu gösteriler dışında asla kavga etmiyorlar. En hoşu; bu tür, cinsellikte şiddetten kaçınmayı keşfetmeyi başarmışa benziyorlar.

Kanal 46. Toplumsal olaylar. Temizlik servisi memurları grevde-ler. Çöpçüler talepleri yerine getirilinceye kadar çöpleri toplamayacaklar. Ücretlerinin ve emekliliklerinin yeniden değerlendirilmesin' talep ediyorlar.

^

75

Kanal 45. Erotik film. "Evet. Ahaaaaa, aah, ooohaah, aah, oooh, Oh, hayır! Oh, evet! Evet! Devam, devam et... Ohahah... Hayır, hayır, pekâlâ, tamam, evet."

Kanal 110. Haberler. Son dakika. Bombalı bir arabanın park ettiği bir anaokulunun önünde kıyamet. Bilanço şimdilik çocuklardan On yedisi ölü, yedisi yaralı; öğretmenlerden ise ikisi ölü. Okul avlusunda daha fazla hasara yol açması için patlayıcılara çiviler ve vidalar katılmış. Katliamı, basına gönderdikleri bir mesajla kendilerine "M.d", "Müslüman Gezegen" adı veren bir grup üstlendi. Metinde, ne Kadar çok kâfir öidûrürlerse, militanların cennete gideceklerinden o Kadar emin oldukları belirtiliyor. İçişleri bakanı halktan soğukkanlılığını korumasını istedi.

Kanal 345. Eğlence. "Günün şakası." Ve şimdi, sizin de dostlarınızı eğlendirmek için anlatabileceğiniz günün fıkrası: Bir bilim adamı sineklerin uçuşunu inceliyor. Bir ayağını kesiyor ve sineğe: "Uç" diyor. Ve bakıyor ki sinek kesilen ayağı olmadan da uçuyor. İki ayağı kesiyor ve "Uç" diyor. Sinek yine uçuyor. Bir kanadını kesiyor ve "Uç" diye tekrarlıyor. Sineğin artık uçmadığını görüyor. O zaman, not defterine şöyle yazıyor: "Sinekler bir kanatlan kesildiğinde, sağırlaşıyor."

Marguerite fıkrayı zihnine not etti. Ama aynı anda herkes işitmiş olabileceğinden, hiçbir yerde anlatamayacağını şimdiden biliyordu.

Kanal 201. Yanşma.

Marguerite ilerledi ve uzaktan kumandayı elinden bıraktı. Tamamen mantıklı bir bilmeceyi çözenin söz konusu olduğu bu "Düşünce Kapanı" yarışmasını pek seviyordu.

Ona göre, televizyondaki en eli ayağı düzgün programdı. Sunucu kendisini alkışlayan kalabalığı selamladı. Boynunu omuzlarına gömülmüş gibi gösteren çiçekli naylon bir elbise giymiş yaşlıca, kumral bir kadını öne çıkardı. Kalın bağa gözlükleri arkasında kaybolmuş gibiydi.

Sunucu, pırıl pırıl beyaz dişlerini gösterdi. Mikrofonu kaptı:

- Pekâlâ, Madam Ramirez, size yeni bir bilmece soracağım: Elinizde altı kibrit var, dört değil, altı değil, ama aynı boyda SEKİZ eşkenar üçgen yapabilir misiniz?

- Her defasında bir boyut daha ekliyorsunuz gibi geldi bana, diyerek Juliette Ramirez iç çekti. İlk önce üçüncü boyutu keşfetmek gerekti, bunu ekler izledi, şimdi de...

- Üçüncü adım, diyerek sunucu araya girdi. Üçüncü adımı bulma-nız gerekiyor. Ama biz size güveniyoruz, Madam Ramirez. Siz bu ya-r|şmanın şampiyonusunuz. 'Düşünce...

- -.Kaparı" diye salondakiler bir ağızdan tamamladılar.

Madam Ramirez, söz konusu kibritlerin getirilmesini istedi. Seyirciler ve televizyon izleyicileri, basit İsveç kibritleriyle oynarmış gibi, er> küçük el hareketini kaçırmaları diye kenarları kırmızı, altı ince Ve Çok uzun ağaç parçaları verildi hemen.

76

Yardımcı bir cümle istedi. Sunucu bir zarfı açtı ve okudu:

- Size yardım edecek ilk cümle şu: "Bilinç alanını genişletmek gerekir."

Komiser Maximilien Linart bir kulağıyla dinlerken bakışı akvaryu. muna takıldı. Kamı havada, suyun yüzeyinde ölü balıklar yüzüyordu.

Balıklarını fazla mı besliyordu? Bir iç savaşta telef olmaları da ola. sı. Güçlüler zayıflar yok ediyorlardı. Hızlılar ağırları. Cam kafesin kg. palı dünyasında özel bir Darwinizm hüküm sürüyordu. Sadece en kö. tüler ve en saldırganlar hayatta kalıyorlardı.

Elini suya daldırmışken, akvaryum dibindeki yalancı mermerden korsan gemisiyle plastikten birkaç su bitkisini çıkardı. Öyle bile olsa, balıklar bu operet dekorunu belki de gerçek sanıyorlardı.

Polis, filtre pompasının çalışmadığını fark etti. Pislik dolu süngerleri parmaklarıyla temizledi. "Yirmi beş gupi amma pislik çıkarıyor!" Eli değmişken, akvaryuma biraz musluk suyu ekledi.

Hayatta kalanlara biraz yiyecek dağıttı, su haznesinin ısını kontrol etti ve akvaryum halkını selamladı.

Balıklar, akvaryumda, sahiplerinin gayretleriyle dalga geçiyorlardı. Etleri kolayca parçalanacak kadar yumuşasın diye en iyi mayalanacakları yere bıraktıkları gupi leşlerini, parmakların neden çıkardığını anlamıyorlardı. Pompa hemen emdiğinden kendi pisliklerini bile yemeye hakları yoktu. Akvaryum sakinlerinin en zekileri, uzun zamandır hayatlarının anlamı üstünde düşünüyorlardı, ama neden her gün, mucizevi bir biçimde suyun üstünde yiyecek görüldüğünü ve bu yi-yecegin neden hep hareketsiz olduğunu bir türlü anlayamıyorlardı.

iki serin el, Maximilien'in gözlerine kondu.

- Mutlu yıllar baba!

- Bugün olduğunu tamamen unutmuştum, dedi kansını ve kızını kucaklayarak.

- Biz unutmadık. Sana hoşuna gidecek bir şey hazırladık, diye haber verdi Marguerite. Üzerinde yakılmış mumlardan bir orman dikili, cevizden mazgalları olan çikolatalı bir pastayı salladı.

- Bütün çekmeceleri karıştırdık, ama ancak kırk iki tane bulduk, dedi.

Bir üfleyişte, bütün mumlar söndürdü, sonra bir parça pasta aldı.

- Sana bir hediye aldık!

Kansı bir kutu uzattı. Son çikolatalı lokmasını yuttu. Martonu yırtınca, içinden son model portatif bir bilgisayar çıktı.

- Çok güzel bir düşünce, diyerek sevindi.

- Hafif, h'zlı ve Ç°k büyük bir hafıza kapasitesi olan bir model seçtim, diyerek altını Ç'zdi kansı.

- Kuşkum yok.. Teşekkür ederim, canlarım.

O zamana kadar, metin işleme aracı ve hesap makinesi olarak kullandığı bürosundaki oylumlu bilgisayarla yetinmişti. Bu küçük portatine, nihayet evde bilgisayarın bütün olanaklarını keşfedebilecekti. Kansı ideal hediye bulmakta ustaydı.

Kızı da bir hediyesi olduğunu söylüyordu. Bilgisayar için 'Evrin' adında bir oyun programı almıştı. Reklamında 'Yapay bir uygarlık yaratın ve dünyanın tanrısıymış gibi düşünün!' deniyordu.

- Vaktinin o kadar çoğunu akvaryumla geçiriyorsun ki, dedi Mar-guerite, insanları, kentleri, savaşıyla koca bir dünyanın seni eğlendireceğini düşündüm.

-Ama ben oyundan... dedi, yine de kırmamak için kızını kucakladı.

Marguerite, CD Roma diski sürdü ve bilgisayar dünyasının bu son çocuğunun, bu çok moda ürününün kurallarını açıklamak için uğraştı. İÖ 5000 yılı. geniş bir vadi açılıyor; oyuncuya düşen görev orada kendisine bir kabile kurmak. Bir köy yaratmak, kazıklardan duvarlarla onu korumak, av sahasını genişletmek, başka köyler kurmak, başka köylerle savaşıp savaşmamaya karar vermek, bilimsel ve sanatsal araştırmaları geliştirmek, yollar inşa etmek, tarlalar açmak, tarımı genişletmek, kabilenin bir ulus oluşturması, hayatta kalması ve mümkün olduğunca hızla gelişmesi için köyleri kentlere dönüştürmek artık ona kalıyordu.

- Yirmi beş balıkla eğlenmek yerine, yüz binlerce güçlü adamın* olacak. Hoşuna gitti mi?

- Elbette, dedi polis, tam ikna olmamıştı ama kızını gücendirmek istemiyordu.

ANSİKLOPEDİ

BEBEKLERİ» İLETİŞİMİ: 13. Yüzyılda, Kral 11. Frederic, insanoğlunun 'doğal' dilinin ne olduğunu öğrenmek için bir deney yapmak istedi. Altı bebeği bir bebek koğuşuna yerleştirdi ve dadılarına onları beslemelerini, uyutmalarını, yıkamalarını, ama özellikle de asla onlarla kendi dillerinde konuşmamalarını emretti. II. Frederic, "dış etki" olmadan bebeklerin doğal olarak hangi dili seçeceklerini keşfetmeyi umuyordu. Onun düşüncesi, ilk iki dil olan Grekçe'yi ya da Latince'yi seçecekleri yolundaydı. Bununla birlikte, deney beklenen sonucu vermedi. Bebekler, herhangi bir dili

Konuşmaya başlamadığı gibi, altısı da yavaş yavaş eridi ve sonunda öldü. Bebeklerin hayatta kalmaları için iletişime ihtiyaçları vardır. Süt ve uyku yetmez. İletişim, hayatın zorunlu unsurlarından biridir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

PSOKLAR, TRİPLER VE MELOİDLER

Yar dünyasının kendine özgü bitkileri ve kendine özgü direyi var-1 dır. Dik kayadan inerken, on iki kâşif ve ihtiyar karınca, tanımadık bir dekor keşfediyor. Çenekleri silindir biçiminde kırmızı karanfiller; etli yapraklı, yakan ve biber kokulu damkoruklan, uzun, mavi taçyap-raklı kızıl kantaronlar, yuvarlak ve pürüzsüz yapraklarıya küçük beyaz çiçeklere takılan beyaz damkoruklan, taçyaprakları sivri ve sık yapraklı duvar enginarlan kayalara tutunmuşlardı. On üç karınca, ayaklarındaki yapışıcı yastıklar sayesinde, bu kum-taşı duvara tutunarak iniyor.

Kocaman bir taşı dönünce, karınca mangası birden bir psok sü-rüsüyle karşılaşılıyor. Bir tür kaya biti olan bu küçük böceklerin pörtlek bileşik gözleri, öğretücü ağızları ve ilk bakışta yok sanılacak kadar çok ince antenleri var.

Kayalarda biten sarı suyosunlarını yalamakla meşgul olan psok-lar, karıncaların yaklaştığını fark etmediler. Doğrusu, buralarda dağcı karıncalara pek rastlanmaz. O zamana kadar, psoklar hep dikey dünyalarının kendilerine bir ölçüde huzur sağladığını düşündüler. Karıncalar yarlara tırmanmaya, yarlardan inmeye başladıysa, bu işin tadı kaçtı demektir.

(Derisini sormadan, kaçıyorlar.

103.683. ilerlemiş yaşına rağmen, birkaç başanlı karınca asidi atışı yapıyor. Her atışta kaçan psoklara tam isabet ettiriyor. Yoldaşla-n onu kutluyorlar. Yaşına göre, çok keskin bir anüsü var.

Manga, psokları yiyor ve erkek sivrisinekle aynı tatta olduklarını > büyük bir şaşkınlıkla görüyorlar. Daha kesin olarak, erkek sivrisinek-le, kendine has naneli kokusu sayılmazsa, yeşil kızböceği arasında , bir tatları var. On üç kızıl kannca, yeni çiçeklerin çevresini dolaşıy°r;

', beyaz yapışkanotlan, sorguğu kelebek çiçekleri, bembeyaz minicik taçyapraklı taşkırıanlar.

Daha ilerde, bir tripler topluluğunu yağmalıyorlar. 103.683. onlş' n tanıyamamıştı bile. Parmaklar arasında yasaya yasaya, bir sürü türü unutmuştu. Kabul etmek gerekir ki çok tür vardı. Tripler, tirfiHen'

79

fnjş kanatlı küçük otoburlar, dudakları altında çitiriyor. Kıtır kıtırlar ama yuttuktan sonra Bel-o-kanlılar'ın ağzında hoş olmayan limoni bir tat bırakıyorlar.

Kâşifler, sıçrayan hesperileri, çok güzel değil ama iri kelekler olan firfirimsi piralleri, kanlı serkopluları, tembel odonatları ve zarif hareketli leşleri -karıncalar için yenilebilir olmaktan başka bir çekiciliği olmayan kendi halinde bir sürü tür daha-öldürüyorlar.

Meloidleri, kanı ve cinsel organları karıncalar için bile tahrik edici bir madde olan kantaridin içeren tombul böcekleri öldürüyorlar.

Kaya ise, rüzgâr antenlerini asi saçlar gibi yatırıyor. 14. iki kara noktalı turuncu bir bebek kızböceğine asit sıkıyor. Hayvan, ayak eklemlerinden sızan pis kokulu sarı bir kan ağlıyor.

103.683. onu daha yakından incelemek için eğiliyor. Burada bir hile var. Bebek kızböceği ölü numarası yapıyor. Asit atışı, yaralamamış, ama yarım küre biçimindeki kabuğunu sıyırmıştı. Yalnız ihtiyar kannca bu taktikleri biliyor. Bazı böcekler, kendilerini tehlikede hisseder hissetmez, leşçileri uzaklaştırmak için çoğunlukla iğrenç bir sıvı salgılarlar. Kimi zaman bu sıvı bütün gözeneklerden fışkırır, kimi zaman ise keseler şişer ve eklem yerlerinde patlar. Her iki durumda da, bu olay aç leşçilerin iştahını kaçırır.

103.683. sıvı sızdıran hayvana yaklaşıyor. Bu bilinçli kanamanın kendiliğinden kesileceğini biliyor, ama bundan etkileniyor. On iki genç karıncaya bu böceğin yenilmez olduğunu söylüyor ve bebek kızböceği yoluna devam ediyor.

Fakat Bel-o-kan'lılar sadece inmiyor, öldürmüyor, yemiyorlar. En iyi yolu da arıyorlar. Geçitlerde, dümdüz duvarlarda ilerliyorlar. Bazen havada asılı kalmak, baş döndürücü geçitleri aşmak için ayakları ve çenekleriyle tutunmak zorunda kalıyorlar. Vücutlarıyla merdivenler ya da köprüler oluşturuyorlar. İster istemez birbirlerine güvenmek zorundalar; on üç karıncadan birinin yeterince sıkı tutunmama-s, bütün bir canlı köprünün çökmesine yol açabilir.

103.683. bu kadar çaba harcama alışkanlığını yitirdi. Orada, dünyanın kıyısının ucunda, Parmaklar dünyasında, her şey çeneklerinin altındaydı.

Onların dünyasından kaçmasaydı, bir Parmak gibi silik ve aylak Urdu. Bunu televizyonda görmüştü, Parmaklar hep en az çabadan "adırlar. Onlar kendi yuvalarını yapmayı bile bilmezler. Artık bes-nnik için avlanmayı bilmiyorlar. Artık leşçilerden kaçmak için koş-av bilmiyorlar. Kaldı ki leşçileri yok.

Bir karınca özdeyişi şöyle der: İşlev, organı yapar, ama işlevsizlik organı bozar.

103.683. oradaki, normal dünyanın ötesindeki hayatını hatırlıyor.

Günlerini nasıl geçiriyordu?

Ekmek elden su gölden ölü yiyecekler yiyor, mini televizyonu seyrediyor, Parmakların telefonunda (feromonları işitilir sözcüklere çevirme makinesinde) tartışıyor. Bütün yaptığı Parmaklar'ın başlıca meşguliyetleri olan "yemek yemek, telefon etmek ve televizyon sey-retmek'ti.

On iki gence her şeyi anlatmamıştı. Bu iletişim kuran Parmakların belki çok konuştuklarını, ama konuşmalarının pek etkili olmadığını onlara söylememişti. Öteki Parmakları, karıncalar uygarlığını dikkate almaya, onlarla eşit diyalog kurmaya ikna edememişlerdi.

103.683. onlar başaramadığı içindir ki bu projeyi ters yönde gerçekleştirmeye önem veriyordu. Karıncalan Parmaklarla ittifak kurmaya ikna etmek. Her ne olursa olsun, bunun en büyük iki yer uygarlığının çıkarına olduğuna inanıyordu. Yeteneklerini karşı

karşıya getirerek değil, bir araya getirerek işlevsellik kazandırmak onların yararınaydı.

Kaçışını hatırlıyordu. Bu kolay olmamıştı. Parmaklar onu bırakmak istemiyorlardı. Mini televizyonda havalanın soğuyacağı haberini beklemişti ve sabah erkenden, yukan parmaklıkların arasından kaçmıştı.

Asıl zor kısım şimdi başlıyordu; kendi tarafındakileri ikna etmek. On iki genç kâşifin projesini hemen reddetmemiş olmaları, ona iyiye alamet gibi geliyor.

İhtiyar kızıl kannca ve avenesi, yangın öteki ucuna ulaşmak için yaptıkları sarkaç hareketini tamamladılar. 103.683. ötekilere, kolaylık bakımından, büyük sefer sırasındaki askerler gibi kendisini daha kısa bir koku küçültme ekiyle çağırımlarını işaret ediyor. - Adım 103.683. Ama siz bana 103. diyebilirsiniz. 14. bunun bildiği en uzun karınca adı olmadığını belirtiyor. Eskiden, gruplarında adı 3.642.451. olan gencecik bir kannca vardı. Ad1' nı söyleyinceye kadar dünyanın vaktini kaybediyorlardı. Bereket versin, bir av sırasında etobur bir bitki tarafından yenilmişti. İnmeye devam ediyorlar.

Karıncalar, kayalık bir mağarada mola veriyor ve öğütölmüş pso* ve meloid trofalaksi değişimi yapıyorlar. İhtiyar tiksintiden ürperti ge" çiriyor. Şu meloid hiç iyi değil. Çok acı. Öğütölmüş bile olsa.

81

ANSİKLOPEDİ

BÜTÖRİLEŞMEİtn YOLU: Bilincimizi, düşüncemizin su yüzüne çıkan bölümü olarak düşünmek gerekiyor. Bilincimizin %10'u üstte, %90't alttadır.

Söz aldığımızda, bilincimizin %10'unun muhatabımızın bilinçaltının %90'ına hitap etmesi gerekiyor.

Bunu başarmanın yollarından biri, karşımızdakinin tiklerini taklit etmeye dayanır. Tikler, dinlenme anında belirgin bir şekilde ortaya çıkar. Karşınızdakini iyice incelemek için bu çok önemli andan yararlanın. Bir eliyle ağzını kapayarak konuşuyorsa, onu taklit edin. Patates kızartmasını elleriyle yiyorsa, siz de öyle yapın ve ağzını sık sık peçeteyle siliyorsa, siz de silin.

'Konuşurken bana bakıyor mu?'. 'Yemek yerken konuşuyor mu?' gibi basit sorular sorun kendi kendinize. En içten anında, yani beslenirken gösterdiği tikleri taklit ederek, otomatik olarak ona bilinçaltı iletiyi aktarıyorsunuz: 'Ben sizinle aynı kabiledenim, tarzlarımız, belli ki eğitimimiz, hatta kaygılarımız bile aynı.'

Edmond Welts Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BİYOLOJİ DERSİ

Matematik dersinden sonra biyoloji. Julie, doğrudan doğruya, beyaz fayanslı deney masaları, formol içinde yüzen hayvan ceninleri bulunan kavanozlarıyla, kirli deney kaplarıyla, kararmış Bunsen kek-leriyle ve kalabalık yapan mikroskoplarıyla "sağın bilimler" bölümüne vanyor.

Zil çalınca, öğrenciler ve öğretmenler biyoloji salonuna giriyorlar. Herkes, bu derste beyaz bir önlük giyerek kılık değiştirmek gerektiğini biliyor. Bunu yapmak, "bilenlerin" üniformasını kuşanmak duygusunu vermeye yetiyor.

Kuramsal denilen ilk bölüm için, öğretmen konu olarak "böcekler-in dünyası"nı seçmişti. Öğretmenin sözlerinin Ansiklopedinin ilgili bölümleriyle uyuşup uyuşmadığını kontrol etmek amacıyla özenle "ot almaya kararlı olan Julie, defterini çıkardı.

Öğretmen başladı:

- Böcekler hayvan dünyasının %80'ini oluşturur. En eskileri olan arnaböcekleri, bundan en az üç yüz milyon yıl önce göründüler. 1 yüz milyon yıl önce, beyazkannalar, ardından yüz milyon yıl ön-

Kannaların Devrimi / F-6

«eklerin varlığının eskiliğini daha iyi anla-ce de kannalar gek" Eski atamızın bundan olsa olsa üç mil-manız için, sezegenimtf ^^^^ yetecektir.

yon yıl önce ortaya

yon yıl önce onay. ..

fln ya,n|2ca en eski ^

Biyoloji öğretmeni _ kalabalıklar, olduğunun da al-

lerini olmadıklarını, aji*""

tını çizdi.

kadar farkh t,,r tanım|adllar. ve her

-BöcekbilimolerJti" keşfediliyor Karşılaştırma yapacak

gün, daha tanınmam^ <

bir bilinmeyen memeli türü keş-

olursak, aynı şekilde, ji^"

fedİİİy°r' , l v»le "Hayvan egemenliğinin %80'ini-yazdı.

Kara tahtaya, kalın İP1 J

k w gendeki bütün hayvanların en eskisi, en

-Demekk,bXt Ciyim, en az tanınan,. ka.aba.ig, *™ * *' J^,, ,sabetli bir hareketle, öğret-

Durdu ve odayı bnj d, y£ ,k| kanatla tek antenli bir ba-

men dersini bozan Ita^ vücudunu gösterdi.

""* e9r":.,ş "İr diye açıkladı. Bir kraliçe olduğundan _ Bu uçan bir «JV^ cinsiyeti olanların kanatları vardır.

kuşku yok. Ka"nca% e sırasında ölürler. Kraliçeler, yumurt-ErkekleruçuşalındtP iareiz uçmaya deyam ederler Sizlerin

layacak bir yer bu mil artt,kça, böceklerin varlığını daha

de saptayabileceğini!^ ^a1""1

fazla hissederiz.

Mis vücuduna baktı. Kraliçe karıncanın #""*vu

.. *ak fırtına öncesinde havalanırlar. Aramız--Cinsiyethlerget yağabileceğim» işaretidir.

da bu kraliçenin, bul£ ^ .^ yaWaşlk bir me,

Biyoloji oâre me (v ekUkte bjr akvayumda yaşayan kur-re uzunlukta, elli sa«

Kurbagalar yemi kapmak için itiştiler, başa sürüsüne ye. - £ b,,cek ^^

" ^^ ?^2£«W™ örüyoruz, diyerek devam karşı direnç. boceÇ ^^ şekerimizde
da-
etti. Gelecekte, do beyazkarınca, havada daha
ha ^k kannca. do3 kendimizi nazırlayalım. on-
Çokslvrblnekve l^;c 8 » donanm
lardan kurtulmak için^ uı KAi.-ımü-
öğrencnerno^la^ Öğretmen, ders.n.n "uygulama bolumu
ugrenc. haber verd|
ne geçme zaman,* » periferik sinirlene ilgileneceği.
T.BU9Tr -sanın üstündeki her birinde bir kurba^ On sırada otura^, arkadaşlarına
dağ,tmatar,n, söyle-
bu.unan kavanoz!»£™ n bjr biran,att, Kurba.
di. Kendisi de bir ta J £ m bjr flu once ş>-
ûalarını uyutmaları«ı"™»'

83

seve atması, sonra hayvanı çıkarıp lastik bir plaka üstünde, bir tekne içinde iğnelerle çarmıha germesi, sonra da sızan kanların rahatsızlık vermemesi için muslukta yıkaması gerekiyordu.

Daha sonra, pensler ve birskalpel yardımıyla derisini yüzmeleri, basları ortaya çıkarmaları, sonra bir elektrik pili ve iki elektrotla sag bacağın kasılmasını emreden sinirleri bulmaları gerekiyordu.

Kurbağanın sag ayağının kesik kesik hareketler yapmasını sağlamayı başaranlar otomatik olarak yirmi üstünden yirmi alacaklardı.

Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarının hangi aşamasında olduğunu teker teker kontrol etti. Bazıları hayvanlarını uyutamıyordu. Şişeyi ne kadar eterli pamukla doldursalar da, kurbağa debelenmeye devam ediyordu. Kimileri hayvanlarını anestezi ettiklerini sanıyorlardı ama iğnelerle lastik plakaya germeye çalıştıklarında, kurbağa umutsuzluk içinde serbest ayağıyla havayı dövüyordu.

Julie, sessizce kurbağasını seyrediyordu ve bir an ona kavanozun öteki tarafından bakan kendisiymiş gibi geldi. Yanındaki Gonzague, kesin hareketlerle yirmi kadar paslanmaz iğneyi kurbağasına sokmayı başarmıştı.

Gonzague, kurbanına baktı. Hayvan, Saint Sebastien'e benziyordu. Tam uyumadığından çırpınmaya çalışıyordu, ama ustaca yerleştirilmiş iğneler hareket etmesini engelliyordu. Çıgılık atamadığından, kimse acısını anlayamıyordu. Kurbağa sadece "koa" diye zayıf bir inilti çıkarmayı başardı.

- Bak, ben daha iyisini biliyorum. İnsan vücudunun en uzun sinirinin hangisi olduğunu biliyor musun? diye yanmdakilerden birine sordu.

- Hayır.

- Göz sinirleri.

- Demek öyle! Peki neden?

- Gözünden yaş gelmesi için kışından bir kıl çekmen yeter.

Gülüştiler ve şakasından memnun olan Gonzague, çabucak de-rıyı çıkardı, sonra kası ve siniri buldu. Elektrotları ustalıkla yerleştirdi ve kurbağası sağ ayağı açık bir şekilde kesik kesik oynamaya başladı. Vücudunu delen iğneler arasında kıvranıyordu, en ufak ses çıkaramadan ağzını açıyordu. Acıdan felç olmuştu.

"Aferin, Gonzague, yirmi aldınız" dedi öğretmen. İlk bitirince boş-13 kalan sınıfın en iyi öğrencisi, birbirinden ilginç başka refleks haremleri doğurabilecek değişik sinirler aramaya koyuldu. Löp löp et Parçaları çıkardı, gri kasları kaldırdı. Birkaç saniye içinde hâlâ canlı . at1 kurbağanın derisi tamamen soyuldu, Gonzague, ilginç spazmlar üretebilecek yeni sinirler arıyordu.

ce de karıncalar geldi. Böceklerin varlığının eskiliğini daha iy\^ j manız için, gezegenimizde en eski atamızın bundan olsa olsa i%. ^ 'a-yon yıl önce ortaya çıktığını hatırlatmam yetecektir. %

Biyoloji öğretmeni, böceklerin yeryüzünün yalnızca en eski^ ,jj lerini olmadıklarını, aynı zamanda en kalabalıkları olduğununtv,.^ . "ı-tını çizdi. a''

- Böcekbilimciler, beş milyon kadar farklı tür tanımladılar. _^_ y gün, daha tanınmamış yüzlercesi keşfediliyor. Karşılaştırma y-^^apac^ olursak, aynı şekilde, günde sadece bir bilinmeyen memeli tû^Cjrü k. fediliyor. *

Kara tahtaya, kalın harflerle "Hayvan egemenliğinin %80'in; ^-ı [• y

- Demek ki böcekler gezegendeki bütün hayvanların en e^ eskisi,» kalabalığı, şunu da ilave etmeliyim, en az tanınanı.

Durdu ve odayı bir vızzz doldurdu. İsabetli bir hareketi^, j^, öğretmen dersini bozan böceği yakaladı ve iki kanatla tek antenlt jı%\ t,irba. şm çıktığı egrilmiş bir heykel gibi ezilmiş vücudunu gösterdikti.

- Bu uçan bir karıncadır, diye açıkladı. Bir kraliçe oldu» ^lugundan kuşku yok. Karıncalarda sadece cinsiyeti olanların kanatla»^^Ti vardır. Erkekler uçuş halinde çiftleşme sırasında ölürler. Kraliçeler,,—*-,, yumurt-layacak bir yer bulmak için onlarsız uçmaya devam ederler.^,r. Sizlerin de saptayabileceğiniz gibi, sıcaklar arttıkça, böceklerin varhQ—»ı^ını daha fazla hissederiz.

Kraliçe karıncanın ezilmiş vücuduna baktı.

- Cinsiyetliler, genel olarak fırtına öncesinde havalanırla»^^r. Aramızda bu kraliçenin bulunması yarın yağmur yağabileceğinin işj= işaret*

Biyoloji öğretmeni, can çekişen ezilmiş kraliçeyi yaklaşı^ ^ıkbirme re uzunlukta, elli santimetre yükseklikte bir akvaryumda ya^^\$^3*1 bağa sürüsüne yem olarak attı. Kurbağalar yemi kapmak içi»; £»n 'tış!

- Genel olarak böceklerin üslü çoğaldığını, böcek öldı ^l^uruc karşı dirençli böceklerin gittikçe arttığını görüyoruz, diyer»-^ £rfh, \$. etti. Gelecekte, dolaplarımızda daha çok karafatma, şekerM^£r'm'z darJa ha çok karınca, doğramalarda daha çok beyazkannca, hav^3va o" çok sivrisinek ve kraliçe karınca görmeye kendimizi hazu-laj^f^

lardan kurtulmak için, böcek öldürücülerle donanın.

nn)ü-

^tia" böiw Öğrenciler notlar aldılar. Öğretmen, dersinin "uygulama^-f1 ne geçme zamanının geldiğini haber verdi.

ICS

- Bugün sinir sistemiyle, özellikle de periferik sinirlerle iIQj i . lfb#
bir K* >^\c

Ön sırada oturanlara, masanın üstündeki her birinde fcd P .arını s». bulunan kavanozları almalannı ve arkadaşlarına dağıtmal/^; (attl f° jf di. Kendisi de bir kavanoz aldı ve yapılacakları bir bir anUl^ (1qU a|,c galarını uyutmaları için, herkesin etere batırılmış bir pammj f

83

nra hayvanı çıkarıp lastik bir plaka üstünde, bir tekeye atı*1351, ,e çanT1iha germesi, sonra da sızan kanların rahat-e içinde iö"c e muslukta yıkaması gerekiyordu,

ı u \erîTiefn v sız|w pensler ve birskalpel yardımıyla derisini yüzmeleri.

Daha son ' rmalari sonra bir elektrik pili ve iki elektrotla sag kasları ortay(niasın, emreden sinirleri bulmaları gerekiyordu. ba a mn sag ayağının kesik kesik hareketler yapmasını sagla-

KUr ranlar otomatik olarak yirmi üstünden yirmi alacaklardı. may.' tmen öğrencilerin çalışmalarının hangi aşamasında olduğu-

°%Z teker kontrol etti. Bazıları hayvanlarını uyutamıyordu. Şişe-"U tCkadar eterli pamukla doldursalar da, kurbağa debelenmeye de-y' ^ divordu. Kimileri hayvanlarını anestezi ettiklerini sanıyorlardı Vma ianelerle lastik plakaya germeye çalıştıklarında, kurbağa umutsuzluk içinde serbest ayağıyla havayı dövüyordu.

Julie, sessizce kurbağasını seyrediyordu ve bir an ona kavanozun öteki tarafından bakan kendisiymiş gibi geldi. Yanındaki Oonzague, kesin hareketlerle yirmi kadar paslanmaz iğneyi kurbağasına sokmayı başarmıştı.

Oonzague, kurbanına baktı. Hayvan, Saint Sebastiene benziyordu. Tam uyumadığından çırpınmaya çalışıyordu, ama ustaca yerleştirilmiş iğneler hareket etmesini engelliyordu. Çıglık atamadığından, kimse acısını anlayamıyordu. Kurbağa sadece "koa" diye zayıf bir inilti çıkarmayı başardı.

-Bak, ben daha iyisini biliyorum. İnsan vücudunun en uzun sinirinin hangisi olduğunu biliyor musun? diye yanındakiierden birine sordu.

- Hayır.

~ Göz sinirleri.

- Demek öyle! Peki neden?

özünden yaş gelmesi için kışından bir kıl çekmen yeter. fy' Ç'kard ^ Ve şakasından memnun olan Gonzague, çabucak de-* Ve kurbaû50"1^ kaS' Ve SÎnÎ" buldu- Elektrotları ustalikle yerleştir-ladl- vücudu SaS 3yaâ' aç'k bir ?eki!de kes,k kesik oynamaya baş-karan'adan */? de'en 'Sneler arasında kıvranıyordu, en ufak ses çı-

|f kala" smıf,nnZa9.Ue' yirmi aldmız- dedi öğretmen. İlk bitirince boş-Patieri doâurabîln 'y' °ârencisi' birbirinden ilginç başka refleks hare-o^rÇaları Ç'kard!eCeK de9'şik sinir'er aramaya koyuldu. Lop löp et ûre" kurbaânın cf" kaSlan kald,rd>- Birkaç saniye içinde hâlâ canlı ebile-ek ven; e.nSl tamamen soyuldu, Oonzague, ilginç spazmlar ' smirler arıyordu.

"1

82

ce de karıncalar geldi. Böceklerin varlığının eskiliğini daha iyi anlamamız için, gezegenimizde en eski atamızın bundan olsa olsa üç milyon yıl önce ortaya çıktığını hatırlatmam yetecektir.

Biyoloji öğretmeni, böceklerin yeryüzünün yalnızca en eski sakin- j lerini olmadıklarını, aynı zamanda en kalabalıkları olduğunun da al- j tını çizdi.

- Böcekbilimciler, beş milyon kadar farklı tür tanımladılar. Ve her gün, daha tanınmamış yüzlercesi keşfediliyor. Karşılaştırma yapacak olursak, aynı şekilde, günde sadece bir bilinmeyen memeli türü keşfediliyor.

Kara tahtaya, kalın harflerle "Hayvan egemenliğinin %80'ini" yazdı.

- Demek ki böcekler gezegendeki bütün hayvanların en eskisi, en kalabalığı, şunu da ilave etmeliyim, en az tanınanı.

Durdu ve odayı bir vızzz doldurdu. İsabetli bir hareketle, öğretmen dersini bozan böceği yakaladı ve iki kanatla tek antenli bir başın çıktığı eğrilmiş bir heykel gibi ezilmiş vücudunu gösterdi.

- Bu uçan bir karıncadır, diye açıkladı. Bir kraliçe olduğundan kuşku yok. Kanncalarda sadece cinsiyeti olanların kanatları vardır. Erkekler uçuş halinde çiftleşme sırasında ölürler. Kraliçeler, yumurt-layacak bir yer bulmak için onlarsız uçmaya devam ederler. Sizlerin de saptayabileceğiniz gibi, sıcaklar arttıkça, böceklerin varlığını daha fazla hissederiz.

Kraliçe kanncanın ezilmiş vücuduna baktı.

- Cinsiyetliler, genel olarak fırtına öncesinde havalanırlar. Aramızda bu kraliçenin bulunması yarın yağmur yağabileceğinin işaretidir.

Biyoloji öğretmeni, can çekişen ezilmiş kraliçeyi yaklaşık bir metre uzunlukta, elli santimetre yükseklikte bir akvaryumda yaşayan kurbağa sürüsüne yem olarak attı. Kurbağalar yemi kapmak için itiştiler.

- Genel olarak böceklerin üslü çoğaldığını, böcek öldürücülere karşı dirençli böceklerin gittikçe arttığını görüyoruz, diyerek devam etti. Gelecekte, dolaplarımızda daha çok karafatma, şekerimizde daha çok karınca, doğramalarda daha çok beyazkannca, havada daha çok sivrisinek ve kraliçe kannca görmeye kendimizi hazırlayalım. Onlardan kurtulmak için, böcek öldürücülerle donanın.

Öğrenciler notlar aldılar. Öğretmen, dersinin "uygulama" bölümüne geçme zamanının geldiğini haber verdi.

- Bugün sinir sistemiyle, özellikle de periferik sinirlerle ilgileneceğiz-Ön sırada oturanlara, masanın üstündeki her birinde bir kurbağa

bulunan kavanozları almalannı ve arkadaşlarına dağıtmalarını söy'e' di. Kendisi de bir kavanoz aldı ve yapılacakları bir bir anlattı. Kurba' ğalarını uyutmaları için, herkesin etere batırılmış bir pamuğu önce ş1'

85

seve atması, sonra hayvanı çıkarıp lastik bir plaka üstünde, bir tekne içinde iğnelerle çarmıha germesi, sonra da sızan kanların rahatsızlık vermemesi için muslukta yıkaması gerekiyordu.

Daha sonra, pensler ve birskalpel yardımıyla derisini yüzmeleri, Kasları ortaya çıkarmaları, sonra bir elektrik pili ve iki elektrotla sag bacağın kasılmasını emreden sinirleri bulmaları gerekiyordu.

Kurbağanın sag ayağının kesik kesik hareketler yapmasını sağlamayı başaranlar otomatik olarak yirmi üstünden yirmi alacaklardı.

Öğretmen, öğrencilerin çalışmalarının hangi aşamasında olduğunu teker teker kontrol etti. Bazıları hayvanlarını uyutamıyordu. Şişeyi ne kadar eterli pamukla doldursalar da, kurbağa debelenmeye devam ediyordu. Kimileri hayvanlarını anestezi ettiklerini sanıyorlardı ama iğnelerle lastik plakaya germeye çalıştıklarında, kurbağa umutsuzluk içinde serbest ayağıyla havayı dövüyordu.

Julie, sessizce kurbağasını seyrediyordu ve biran ona kavanozun öteki tarafından bakan kendisiymiş gibi geldi. Yanındaki Gonzague, kesin hareketlerle yirmi kadar paslanmaz iğneyi kurbağasına sokmayı başarmıştı.

Gonzague, kurbanına baktı. Hayvan, Saint Sebastien'e benziyordu. Tam uyumadığından çırpınmaya çalışıyordu, ama ustaca yerleştirilmiş iğneler hareket etmesini engelliyordu. Çığlık atamadığından, kimse acısını anlayamıyordu. Kurbağa sadece "koa" diye zayıf bir inilti çıkarmayı başardı.

- Bak, ben daha iyisini biliyorum. İnsan vücudunun en uzun sinirinin hangisi olduğunu biliyor musun? diye yanındakilerden birine sordu.

- Hayır.

- Göz sinirleri.

- Demek öyle! Peki neden?

- Gözünden yaş gelmesi için kıcığandan bir kıl çekmen yeter.

Gülüştüler ve şakasından memnun olan Gonzague, çabucak de-r|yi çıkardı, sonra kası ve siniri buldu. Elektrotları ustalıklı yerleştirdi ve kurbağası sag ayağı açık bir şekilde kesik kesik oynamaya başladı. Vücudunu delen iğneler arasında kıvranıyordu, en ufak ses çıkaramadan ağzını açıyordu. Acıdan felç olmuştu.

Aferin, Gonzague, yirmi aldınız" dedi öğretmen. İlk bitirince boş- a kalan sınıfın en iyi öğrencisi, birbirinden ilginç başka refleks hare- ler' doğurabilecek değişik sinirler aramaya koyuldu. Löp löp et Parçaları çıkardı, gri kasları kaldırdı. Birkaç saniye içinde hâlâ canlı an kurbağanın derisi tamamen soyuldu, Gonzague, ilginç spazmlar etebilecek yeni sinirler arıyordu.

84

Akadaşlanndan ikisi gelip onu kutladılar ve manzaradan yararlandılar.

Yeteri kadar eter kullanmaya ya da iğneleri yeterince batırmaya cesaret edemeyen arkadaki beceriksizler, bir akupunkturcunun hastasının kinden daha çok iğneler batırılmış vücutlarıyla, kurbağalarının teknelerden dışarı atladığını görünce şaşa kaldılar. Bir ayaklan tamamen yüzülmüş olduğu halde, kurbağalar salonda koşuyordu ve sallanan gri-pembe kasları kimi öğrencilerin kikirdemelerine, kimilerinin vahlanmasına yol açıyordu.

Julie, dehşetle gözlerini kapadı. Kendi sinir sistemi, bir klorhidrik asit deresine dönüşüyordu. Artık orada kalacak cesareti yoktu.

Kendi teknesini ve kurbağasını aldı. Sonra tek kelime etmeden sınıftan çıktı.

Lisenin avlusunu koşarak geçti, ortasında bir bayrak direği bulunan kare biçiminde çimenlik boyunca yürüdü. Bayrakta kurumun önermesi "Zekâdan akıl doğar" yazılıydı.

Kavanozu yere bıraktı ve çöplerin döküldüğü köşede yangın çıkarmaya karar verdi. Çakmağıyla birkaç kez denedi ama olmuyor, bir türlü tutuşturamıyordu. Bir parça kâğıdı yaktı ve çöp sepetine attı, ama yaprak hemen söndü.

"Bir de gazeteler dikkatsizlikle atılan basit bir izmaritin hektarlar-ca ormanı yok etmeye yettiğini hatırlatıp durmazlar mı! Oysa ben kâğıt ve çakmağımla kâğıt sepetini bile tutuşturamıyorum!" diye homur homur homurdanıyor ama pes de etmiyordu.

Sonunda kendisinin olduğu kadar kurbağının da bir o kadar dikkatle gözlerini diktiği bir yangın başlangıcı oldu.

- Güzel şey şu ateş, bu senin öcünü alacak küçük kurbağa... diyerek sır verdi.

Çöp kutusunun yanmasını seyretti. Ateş; kara, kırmızı, sarı ve beyaz. Çöp sepeti alev alev yandıkça, iğrenç atıkan ısıya ve renge dönüştürüyordu. Alevler duvarı kararttı. Çöpün döküldüğü yerden boğazı yakan küçük bir duman yükseldi.

- Elveda zalim lise, diyerek içini çekti Julie uzaklaşırken. Serbest bıraktığı kurbağa, yangına bile bakmadan zıplaya zıplava lağım deliğine saklanmaya gitti.

Julie, lisenin tamamen tutuşup tutuşmadığını görmek için uzak bekledi.

as

YARİH DİBİHDE

Oldu. Bitti işte.

Sonunda on üç karınca yarın dibine ulaştı.

Birden 103.683.'yü hıçkırık tutuyor. Antenlerini oynatıyor. Ötekiler yaklaşıyorlar. İhtiyar kâşif hasta. Yaşından... Üç yaşında. Cinsiyetsiz bir kızıl karıncanın normal ömrü üç yıldır. Demek ki ömrünün sonuna geldi. Sadece, cinsiyetliler, özellikle de kraliçeler on beş yaşına kadar yaşarlar.

5. endişeli. 103.'nün Parmakların dünyası ve beyaz pankart tehlikesiyle ilgili her şeyi anlatmadan ölmesinden korkuyor. Onları daha iyi tanımak bir zorunluluk. 103. nün şimdi göçmesi, bütün karınca uygarlığı için korkunç bir kayıp olurdu. Karıncalarda, yavrular ihtiyarlardan daha kıymetlidir. Ama ilk kez, bir başka yerde, bir başka boyutta ifade edilen ortak bir kavramı içinde duyuyor:"Her ihtiyar öldüğünde, bir kütüphane yanar."

5. Psoklu trofalaksiden kalanı tıkmıyor. Yemek ihtiyarlığı yavaşlat-masa da, rahat geçirilmesini sağlar.

103.'yü kurtarmak için bir çözüm bulmak hepimize düşüyor, diye emrediyor.

Karıncalar dünyasında her şeyin bir çözümü olduğu ileri sürülür. Bulunamamışsa, iyi aranmamış demektir.

103. yolun sonuna gelmiş ihtiyar karıncaların karakteristik ölüm kokusu, oleik asit kokulan yaymaya başlıyor.

5. mutlak iletişim kurmaları için yoldaşlarını ayaklandırıyor. Mutlak iletişim, kendi beynini yabancı beyinlere bağlamaktan ibarettir. Halka halinde dizilip, sadece antenlerin uçlarıyla birbirlerine dokununca, on iki beyin tek bir beyin haline gelecek.

Soru: Bu değerli kâşifi tehdit eden saatli bomba nasıl durdurulur?

Yanıtlar yağıyor. En çılgın fikirler dile getiriliyor. Her biri bir çare söylüyor.

6. 103.'ye salkımsöğüt kökleri yedirmeyi öneriyor. Ona göre, şahsılık asit her türlü hastalığa iyi geliyor. Ama ihtiyarlığın bir hastalık Olrnadığı yanıtı veriliyor.

8- 103.'nün kafatasından değerli bilgiler içeren beynini çıkarıp aS'ıklı ve genç bir vücuda, örneğin 14.'nün vücuduna yerleştirmeyi "eriyor. Bu fikir 14.'nün hiç hoşuna gitmiyor. Ötekilerin de. Grup 'azla atak buluyor.

neden hemen antenlerindeki feromonları içlerine çekmiyorlar?" ^ yayıyor 14.

"eromon çok" diye içini çekiyor 5.

86

103. öksürüyor, bir daha öksürüyor, dudakları titriyor. 7. 103. bir kraliçe olsaydı, önünde yaşayacak daha on iki yılı olurdu diye hatırlatıyor.

- 103. bir kraliçe olsaydı...

5. bu fikri ölçüp tartıyor. 103.'yü bir kraliçe yapmak hiç de olanaksız değil. Bütün karıncalar, cinsiyetsiz bir böceği cinsiyetliye dönüştürme özelliğine sahip hormon dolu bir madenin, an sütünün varlığını bilirler.

İletişim hızlanıyor. Anlann ürettiği arı sütünü kullanmak olanaksız. İki türün cinsel karakteristikleri fazla değişikliklere uğramıştı. Bununla birlikte, kanncaların ve anların atası ortaktır: Yabanansı. Yaba-narıları hâlâ var. Bunlardan bazdan, biricik kraliçe bir kaza sonucu öldüğü takdirde, yedek yabanansı kraliçelerini yapay olarak üretecek arı sütünün nasıl yapılacağını biliyorlar.

Sonunda yaşlanmayı durduracak bir yol bulmuşlardı. On ikilerin antenleri daha bir hareketleniyor. Yabanansı sütünü nasıl bulacaklar?

12. bir yabanansı köyü tanıdığını söylüyor. Bir defasında, rastlantı sonucu, bir cinsiyetsizin dişi haline gelmesine tanık olduğunu öne sürüyor. Kraliçe bilinmeyen bir hastalıktan ölmüştü ve işçiler içlerinden birini onun yerine seçmişlerdi ve seçilen işçi birkaç saniye sonra dişi kokuları çıkarmıştı. O zaman, bir başka işçi onun erkeği olarak seçilmişti. Ona da benzer bir madde verilmişti ve gerçekten erkek kokulan yaymıştı.

12. acil durumda yaratılmış bu iki yapay cinsiyetlinin birleşmesine tanık olmamıştı ama birkaç gün sonra oradan geçerken, yuvanın her zamanki gibi faal olduğunu, üstelik sayıların çoğaldığını görmüştü.

"Bu kimyager yabancılarının yaşadığı yeri bulabilir misin?" diye soruyor 5.

- Büyük kuzey meşesinin yanında.

103. büyük bir coşkuya kapılıyor. Cinsiyetli olmak... Bir cinsel organa sahip olmak... Olabilir miydi bu? En çılgın hayallerinde bile, böyle bir mucizeyi düşlemeye cesaret edememişti. Bu umut ona cesaret ve sağlık veriyor.

Yine de gerçekleşebiliyorsa, bir cinsel organı olsun istiyor. Sadece doğuştan bazılarının her şeyi olması, bazılarının da hiçbir şeyi "" maması doğrusu haksızlıktı. İhtiyar kızıl kâşif antenlerini diyor ve büyük meşeye yöneltiyor.

Yine de önemli bir sorun var hâlâ: Büyük meşe buradan 5° uzaklarda ve ona ulaşmak için kıraç kuzey topraklarını, çöl deni'e kuru ve beyaz bölgeyi bir uçtan bir uca geçmek gerekiyor.

87

ESRAREMQİZ PİRAMİDE İLK QÖZ ATIŞ

Her yerde ıslak ağaçlar ve yeşillik.

Komiser Maximilien Linart, ihtiyatlı adımlarla ormandaki esrarengiz piramide doğru yöneliyor.

Kirpi dikenleriyle kaplı ilginç bir yılan fark etmişti, ama ormanın bu tür acayıplikler gizlediğini biliyordu. Polis ormanı sevmezdi. Ona göre burası sürünen, uçan, kaynaşan ve yapışkan hayvanlarla dolu düşman bir ortamdı.

Orman her türlü büyücülüğün, her türlü kötülüğün mekânıydı. Eskiden, eşkiyalar yolcuları burada soyarlardı. Büyücüler, karanlık işleri için burada gizlenirlerdi. Devrimci hareketlerin çoğu gerillalarını burada örgütlerlerdi. Ormanlar hâkimi Robin, ormanı kullanarak Shervvood Kontuna dünyayı dar etmişti.

Maximilien gençken, ormanın birden ortadan kaybolduğunu hayal ederdi. Bütün bu yılanlar, sivrisinekler, örümcekler oldum olası insanlarla alay ediyorlardı. En ufak bir cangıl izi taşımayan beton bir dünya hayal ediyordu. Göz alabildiğince uzanan döşeme taşları. Böylesi daha hijyenik olurdu. Üstelik, tekerlekli patenle dolaşacak alanlar açılmış olurdu.

Göze çarpmamak için, Maximilien gezinti kıyafeti giymişti.

"Gerçek kamuflaj görünümü taklit eden değil, ama görünümle doğal bir şekilde bütünleşendir." Polis okuluna yeni gelen gençlere hep bunu öğretmişti. Çölde, kum rengi kıyafetli bir adam bir deveden daha kolay fark edilir.

Sonunda, şüpheli yapının yerini buldu.

Maximilien Linart dürbününü çıkardı ve piramidi gözledi.

Yapıyı ilk bakışta kamufle eden büyük ayna plakalar üstünde, ağaçlar yansıyor. Yine bir ayrıntı yerini ele veriyordu. İki güneşi vardı. Biri fazladan. ilerledi.

Kaplama olarak ayna mükemmel bir seçimdi. Hokkabazlar, sivri kılıçlar geçirilmiş sandıklarda genç kızları, aynalar sayesinde gözden kaybediyorlar. Basit bir optik yanılgı.

Not defterini çıkardı ve özenle not aldı:

') Ormandaki piramitle ilgili soruşturma.

a) Uzaktan gözetleme.

Yazdıklarını yeniden okudu ve yaprağı hemen yırttı. Bu bir piramit eS'l dörtyüzlüydü. Piramidin dört yan yüzü, bir alt yüzü olur. Top-^ beş kenar eder. Dörtyüzlünün üç yanı, bir de alt yüzü olur. Top-111 dört kenar eder. Tetra, Yunanca'da dört demektir.

88

Böylece, düzeltti:

1) Ormandaki dörtyüzlüyle ilgili soruşturma.

Maximilien Linart'ın en güçlü yanlarından biri, gördüğünü sandığını değil, gördüğünü tam olarak ortaya çıkarma yeteneğiydi. Bu "nesnellik" yeteneği onu çok defa yanılgıya düşmekten kurtarmıştı.

Çizim çalışmaları bu yeteneğini pekiştirmişti. Çizim yaparken, bir yol gördüğümüzde, yolu düşünürüz ve hemen içimizden iki koşul çizgi çizmek gelir. Ama gördüğümüzü "nesnel olarak" çizersek, perspektif gereğince, yol karşıdan bakınca, iki kenar yan çizgileri oluşturan ve ilerde, ufukta birleşen bir üçgen olarak görülür.

Maximilien Linart dürbününü ayarladı ve yeniden piramidi incelemeye koyuldu. Şaşırdı. O bile "piramit" terimine takılıp kalmıştı. Gerçekten de "Piramit'in gizli ve kutsal bir yan anlamı vardı. Böylece, yaprağı yırttı. İlk kez, bilinçli olarak kaygısına bir istisnada bulunacaktı.

1) Ormandaki piramitle ilgili soruşturma.

a) Uzaktan gözetleme.

- Yapı oldukça yüksek. Yaklaşık üç metre. Ağaçlar ve fundalar kamufle ediyor.

Polis krokiyi tamamlayınca, yaklaştı. Piramide birkaç metre kala, yumuşak toprakta, kuşkusuz Qaston Pinson ve İrlanda setterinin bıraktığı insan ve köpek ayak izleri saptadı. Onları da çizdi.

Maximilien yapının çevresini dolaştı. Ne kapısı ne penceresi, ne bacası, ne de mektup kutusu var. İçinde bir insanın yaşadığını gösteren hiçbir belirti yok. Sadece aynalarla örtülü bir beton ve yarı saydam bir tepe.

Beş adım geri gitti ve yapıyı uzun uzun inceledi. Orantıları ve biçimi uyumluydu. Bu acayip piramidi diken mimar her kimse, mimari bir mükemmelliğe ulaşmıştı.

*

AIİS+KLOPED+

ALTİti SAYI: Altın sayı kesin bir orantıdır. Onun sayesinde, inşa ederken, resim, heykel yaparken, yapıt gizli bir güçle zenginleşir.

Keops'un Piramidi, Süleyman'ın Tapınağı, Parthenon ve Roma kiliselerinin birçoğu bu sayıdan yola çıkılarak yapılmıştır. Rönesans dönemi tablolarının çoğunda da bu oran- . tıya uyulmuştur.

Bu orantıya uymadan yapılan bütün yapıların eninde sonunda yıkılacağı öne sürülür.

89

Altın sayı, $1+\sqrt{5}$ olarak hesaplanmıştır.

2 Buda 16.180.335 dir.

İşte binlerce yıllık bir giz. Bu sayı, sadece insan hayal-gücünün bir ürünüdür. Doğada da bu orantı vardır; bir ağacın yaprakları arasındaki açıklık oranı gibi. Böylece yapraklar birbirlerine gölge yapmazlar. Yine, insan vücudunun bütününe göre, göbeğin yerini bu sayı belirler.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

OKUL ÇIKIŞI

Lise, tastamam kare biçiminde bir yapıydı.

U biçiminde beton üç kanadı, paslanmaz demirden parmaklıklarla son buluyordu.

"Kare kafalar oluşturmak için kare bir lise."

Alevlerin az sonra duvarlarını yalayacağını umuyordu. Bu yapı ona bir hapisane, bir kışla, bir öksüzler yurdu, bir hastane, bir tımarhane, kısaca sokaklarda sürtmeleri istenmeyen insanların tecrit edildikleri kare mekanlardan biri gibi geliyordu.

Genç kız, çöp sepetlerinin bulunduğu yerden yükselen koyu dumanı kolluyordu. Kapıcı, az sonra elinde bir yangın söndürücüyle ortaya çıktı ve yangını daha başında karbonik bir kar bulutu içinde boğdu.

Dünyaya saldırmak kolay iş değil.

Kentte yürüdü. Etrafındaki her şey küf kokuyordu. Çöpçülerin grevi yüzünden, sokaklar klasik insan döküntüleri taşan çöp kutula-"yla doluydu. Çürük gıdalar dolu deşilmiş mavi torbalar, pis kâğıtlar, yapış yapış mendiller...

Julie burun deliklerini tıkadı. O saatte تنها olan pavyonların bulunduğu bölgede ilerlerken, izlenildiği kuşkusuna kapıldı. Arkasına döndü, hiçbir şey görmedi ve yoluna devam etti. Ama izlenimi gücenince, kaldırımın kıyısında park etmiş bir arabanın dikiz aynasına "İrgöz attı. Ve yanılmamış olduğunu gördü. Orada, arkasında üç he- vardı, julie onları tanıdı. Başlarında hep gömlekli ve ipek fularlı onzague Dupeyron'la hepsi ilk sırada oturan kendi sınıfından ögren-ci|erdi bunlar.

Güdüsel olarak, tehlikeyi hissetti ve kaçtı.

90

Yaklaşıyorlardı, adımlarını hızlandırdı. Ama ormanda düşmesi sonucu şişen tabanı acıdığından koşamıyordu. Bu semti pek iyi bilmiyordu. Her zamanki yolu değildi. Sola, sonra sağa döndü. Oğlanların adımları arkasında yankılanıyordu. Bir daha döndü. Yuh. Yol, bir çıkmaz sokakta bitiyordu, geri dönmek imkânsız. Sırt çantasındaki Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisini sanki bir zırhmış gibi göğsüne bastırarak bir sundurmanın altında saklandı.

- Mutlaka buralarda bir yerdedir, dedi bir ses. Kaçmış olamaz. Sokağın çıkışı yok.

Arka arkaya sundurmaları araştırmaya giriştiler. Yaklaşıyorlardı. Genç kız soğuk bir terin belinden aşağı aktığını hissetti.

Sundurmanın gerisinde bir kapı, bir zil vardı. "Açıl susam!" diye yalvardı Julie, umutsuzluk içinde düğmeye basarken.

Açılmayan kapının arkasında bazı sesler.

Julie, çenesini dizlerine dayayarak kapının dibine büzüldü. Birden, sırttan üç surat çıktı karşısına.

Kaçacak durumda olmayınca, Julie diklendi. Ayağa kalktı.

- Benden ne istiyorsunuz? diye güven dolu olmasını istediği bir sesle sordu.

Yaklaştılar.

- Rahat bırakın beni.

Genç kızın kaçacak yeri olmadığını gördüklerinden, açık gri gözlerdeki dehşetin tadını çıkararak, hiç acele etmeden ağır ağır ilerliyorlardı.

- Yetişin! Tecavüz ediyorlar!

Çıkmaz sokaktaki birkaç açık pencere hemen kapandı, ışıklar çabucak söndürüldü.

- İmdat! Polis!

Büyük kentlerde polise ulaşmak zordu, gelmesi çok sürüyordu. Sayıları yetersizdi. İnsanlar gerçekten etkin bir biçimde korunmuyorlardı.

Üç züppenin hiç acelesi yoktu. Julie yakalanmamaya kararlı, son bir manevra denedi. Başını eğerek saldırdı. Düşmanlarından ikisini geçmeyi başardı ve Gonzague'ın yüzünü sanki öpecekmış gibi yakaladı ve burnuna bir kafa indirdi. Kuru bir odun yarılmış gibi bir ses çıktı. Elini burnuna götürmesinden yararlanarak, apış arasına bir tekme savurdu. Gonzague, elini organına indirdi ve iki büklüm halde hafif bir hırıltı çıkardı.

Julie, cinsel organın güçlü değil, zayıf bir nokta olduğunu çokta" beri biliyordu.

91

Oonzague, bir anlığına saf dışı kalmıştı, ama ötekiler onu kollarından yakaladılar. Çırpındı, çabalarırken sırt çantası düştü ve Ansiklopedi dışarı fırladı. Yakalamak için ayağını uzattı ve oğlan bu kitabın onun için önemli olduğunu anladı. Kitabı yerden almak için eğildi.

- Dokunma ona, diye cıyıkladı Julie. Bu arada, üçüncü çocuk kalça darbelerine aldırmadan kolunu arkasına kıvrıyordu.

Hâlâ suratını buruşturan Gonzague, "Canımı acıtmadın bile!" demek isteyen bir gülümsemeyle, genç kızın hazinesini kaptı.

- Gö-re-ce ve Salt Bil-gi An-sik-lo-pe-di-si... cilt IH, diye üzerine basa basa okudu. Bu da ne? Büyü kitabına benziyor.

En kuvvetli olan onu sımsıkı tutuyordu. Öteki ikisi kitabı karıştırdılar. Bir yemek tarifine rastladılar.

- Sıradan bir şey. Kızlara göre. Beş para etmez, diye bağırان Gonzague, Edmond Wells'in elyazmasını çöp tenekesine fırlattı.

Ansiklopedi'n'in herkese göre farklı bir suratı vardı.

Sağlam topuğuyla işkencecisinin ayak parmaklarına kuvvetle vurarak, Julie bir an kurtulmayı başardı ve kitap lağım deliğinde kaybolmadan kıl payı yakaladı. Ama üç oğlan çoktan üstündeydiler. Rasgele yumruk salladı, yüzlerini tırmalamak istedi ama tırnakları yoktu. Geriye doğal bir silahı kalıyordu: Dişleri. Dişlerini Gonzague'ın yanağına geçirdi. Kan aktı.

- Beni ısırđı, azgın. Bırakmayın, diye homurdandı işkencecisi. Bağlayın şunu.

Mendilleriyle onu bir elektrik direğine bağladılar.

- Bunu ödeyeceksin, diye söylendi Gonzague, kanayan yanağını ovarak.

Cebinden bîr maket bıçağı çıkarıp ucunu şaklattı.

- Etini çentikleme sırası bende, yavru! Genç kız yüzüne tükürdü.

- Sıkı tutun, çocuklar. Yüzüne birkaç geometrik şekil kazıyaca-3ım. Matematik dersini çalışmasına yardımcı dokunur.

Zevkini çıkara çıkara, siyah etekliğini aşağıdan yukarıya doğru yırttı, bir parça kumaş kesip cebine attı. Maket bıçağı dayanılmaz bir ağırlıkla yukarı çıkıyordu.

"Ses de insanın canını yakan bir silah haline gelebilir" diye ona öğretmişti Yahkelevitch.

- YIIIIIAAAIIIIIIAHHHHHHH...

Ç'glığına dayanılmaz bir titreşim kattı. Sokakta pencereler titredi. °Slanlar kulaklarını tıkadılar.

~ Rahat çalışmak için ağzına tıkaş tıkamak gerekecek, dedi içlerden biri.

92

İpek fuları çabucak ağzına soktular. Julie, umutsuzluk içinde kesik kesik soluyordu.

İkinci sona eriyordu. Gün ışığının azalmasına duyarlı fotoelektrik hücresi sayesinde, sokak lambası yandı. Işığın yanması, genç kızın işkencecilerini bocalatmadı. Koni biçimindeki ışık demetinin altında maket bıçaklarıyla oynamaya devam ettiler. Bıçak dizlerine ulaşıyordu. Oonzague, Julte'nin ince tenini yatay bir çizikle kanattı.

- Bu, burnuma attığın kafa için.

- Haç yapmak için bir de dikey bir çizgi.

- Bu, apış arama attığın tekme için. Dizinde, aynı yönde üçüncü bir çentik.

- Yanağımı ısırдыңın için. Bu sadece bir başlangıç.

Maket bıçağı etekliğin yukarisına doğru ağır çıkışına devam etti.

- Seni biyoloji dersindeki kurbağa gibi keseceğim, dedi Oonzague. Bunun nasıl yapıldığını çok iyi biliyorum. Yirmi üzerinden yirmi aldım, hatırlıyorsun değil mi? Hayır, hatırlamıyorsun. Ders bitmeden kötü öğrenciler sınıftan çıkarlar.

Ucunu daha çok çıkarmak için maket bıçağını şaklattı. Paniğe kapıldı, soluğu tılandı, bayıldı bayılacaktı. Kaçmanın olanaksız olduğu tehlike durumunda, başının üstünde bir küre hayal etmek ve bütün organlarını, vücudunun bütün parçalarını, ruhtan yoksun boş bir zarf haline getirerek oraya sokmak gerektiğini Ansiklopedide okuduğunu hatırladı. Bir koltukta rahat rahat otururken gözünde canlandırılması kolay bir kuram; ama metal bir sütuna bağlıyken, hele üç hergele üstünüz-deyken uygulanması bir o kadar zor.

Çaresiz durumdaki güzel genç kızın tahrik ettiği en iri olanı, ağır nefesini yüzüne üfledi ve uzun, yumuşak ipek gibi kara saçlarını okşadı. Titreyen parmaklarıyla, şahdamarlarının attığı yarısaydam beyaz boynuna dokundu.

Julie çırpındı. Bir maket bıçağının ucu bile olsa bir nesnenin dokunmasına dayanabilirdi, ama bir insan teninin dokunuşuna asla. Gözleri yuvarlarından dışarı uğradı. Kıpırmızı kesildi. Bütün vücudu ürperdi ve patlama noktasında göründü. Gürültülü bir şekilde burnundan soludu. İri oğlan geriledi. Sustalı yükselmesini kesti.

Uzun boylu olan, daha önce buna benzer bir durum görmüştü. - Astım krizi geçiriyor, dedi.

Oğlanlar, kurbanlarının kendilerinin yapmadığı bir kötülükten ac' çektiğini görünce, ürkerek geri çekildiler. Genç kız kıpkırmızı kesil'' yordu. Derisini soyacak kadar bağlarını çekiştiriyordu.

93

_ Bırakın onu, dedi bir ses.

Üç bacaklı uzun bir gölge, çıkmaz sokağın girişinde uzuyordu. Saldırganlar geri döndüler ve David'i tanıdılar. Üçüncü bacak, genç yaşında yakalandığı omur eklemi yangısına rağmen, yürümesine yardım eden bastonuydu.

_ Yoksa kendini Goliath mı sanıyorsun David! diyerek Cjonzague alay etti. Üzgünüm dostum, biz üç kişiyiz, ama sen teksin, ufak tefek ve cılızsın.

Çete kahkaha attı. Ama uzun sürmedi.

Üç bacağın yanında başka gölgeler sıralanıyordu. Neredeyse dışarı fırlamış gözleriyle Julie arka sıralarda oturan öğrencileri, Yedi Cü-06161-1 seçti.

İlk sırada oturanlar onlara saldırdılar, ama Yedi Cücüler gerilemediler. Yedilerin en iri olanı karınlarına yumruklar attı. Asya taekwan-dosu türünden çok karmaşık bir dövüş sanatı uyguladı. Zayıf, var gücüyle şamar atıyordu. Kısa saçlı tıknaz; dirsek darbeleri atıyordu. Kumral saçlı ince; on tırnağını bıçak gibi kullandı. Efemine, ayaklarının kavak kemiklerine ustalıkla nişan alıyordu. Görünüşe göre, sadece bunu yapmasını biliyordu, ama iyi yapıyordu. En son olarak David üç saldırganın ellerine sert darbeler indirirken bastonunu havada döndürüyordu.

Gonzague ve avenesi, kolay kolay pes etmek istemiyordu. Yeniden toparlandılar onlar da sert yumruklar yağdırdılar, maket bıçaklarıyla havayı kamçılادılar. Ama yediye karşı üç, kavga hemen çoğunluğun lehine döndü ve Julie'ye işkence edenler, kol işareti yaparak kaçmayı tercih ettiler.

- Görüşeceğiz! diye bağıırıyordu Gonzague kaçarken.

Julie hâlâ boğuluyordu. Bu zafer astım krizini sona erdirmemişti. David hemen sokak lambasına koştu. Büyük bir incelikle genç kızın ağzındaki tıkaçı çıkardı, sonra çırpınırken daha da sıkıştırdığı bağların düğümünü tırnaklarının ucuyla çözdü.

Kurtulur kurtulmaz, sırt çantasına atıldı ve içinden bir Ventolin Püskürteci çıkardı. Halsiz düşmesine karşın, püskürteci ağzına götürecekt ve bütün kuvvetiyle basacak kadar enerji bulmayı başardı. Büyük bir açlıkla, içine çekti. Her çekişinde rengi yerine geliyor ve sa-k'nleşiyordu.

İkinci hareketi. Görece ve Salt Bilgi Ansikiopedisi'ni alıp sırt çanına yerleştirmek oldu.

~ İyi ki burdan geçiyormuşuz, dedi Ji-woong.

Julie, parmaklarında kan dolaşımını sağlamak için bileklerini Ov"şturdu.

94

- Reisleri Gonzague Dupeyron, dedi Francine.

- Öyle, diyerek doğruladı Zoe. Bu Dupeyron çetesi. Kara Kemeler grubundanlar. Daha önce de bir sürü aptal işler yaptılar, ama Gonzague m dayısı Vali olduğu için, polis müdahale etmiyor.-

Julie susuyordu. Konuşmak için soluğuna kavuşmakla uğraşıyordu. Tek tek Yediler'e baktı. Bastonlu, ufak tefek esmeri, David'i tanıdı. Matematik dersinde de kendisine o yardım etmek istemişti. Diğerlerini ise sadece ismen tanıyordu: Asyalı Ji-vvoong, çok az konuşan Leopold, sinsî efemine Marcisse, Francine, dal gibi sarışın hayalci Zoe, huysuz, tıknaz ve soğukkanlı yarma Paul.

Sınıfın arka sıralarının Yedi Cüceleri.

- Kimseye ihtiyacım yok. Ben kendi başımın çaresine bakarım, diye bağıra bağıra söylendi Julie, bir yandan da soluğunu toparlamaya çalışıyordu.

- Daha da neler! diye haykırdı Zoe. Amma nankörlük! Haydi gidelim çocuklar. Ne hali varsa görsün, kendini beğenmiş.

Altı silüet dönüp gitti. David ayak sürüdü. Uzaklaşmadan önce, döndü ve:

- Yarın, rock grubumuz prova yapacak, dedi. İstersen bize katıl. Kafeteryanın altındaki küçük salonda çalışıyoruz.

Julie, cevap vermeden. Ansiklopediyi özenle çantasının ta dibine yerleştirdi, kayışını kuvvetlice sıktı, girintili çıkıntılı dar sokaklarda gözden kayboldu.

ÇÖL

Dikey hiçbir şeyin kırmadığı ufuk çizgisi, sonsuzluğa uzanıyor.

103. vaat edilen cinsiyet peşinde yürüyor. Eklemleri takırdıyor, antenleri durmadan kuruyor, titrek dudaklarıyla onları sinirli sinirli yağlarken çok enerji yitiriyor.

Her sanayide, zamanın olumsuz etkilerini çok daha fazla duyuyor. 103. ölümün sürekli bir tehdit gibi üstünde dolaştığını hissediyor. Basit insanların hayatı ne kadar kısa! Bir cinsiyet organı edinemezse, bunca deneyiminin hiçbir işe yaramayacağını, en vurdumduymaz düşman olan zamanın, kendisini yeneceğini biliyor.

Onu, macerasında kendisini yalnız bırakmamaya kararlı on iki ka' şif izliyor.

Karıncalar, ayaklarının altındaki ince kum kaynamaya başlayınca-yürümeyi bırakıyorlar. İlk bulut güneşi örtünce, yeniden yola koyu'11' yorlar. Bulutlar güçlerinden habersizler.

i

95

Görünüm, sıralı olarak bir ince kum, bir iri kum, bir çakıl, bir kaya, bir toz kristal. Burada her türlü mineral var, ama hiç bitki ya da hayvan k git>i. Karşılına bir kaya çıkınca, tırmanıyorlar. Çok ince olduğundan sıvı gibi görünen kum göletleriyle karşılaşınca, orada boğulmak-tansa etrafından dolaşıyorlar. On üç karıncanın etrafında, pembe sıradağlar ya da açık gri vadilerden muhteşem bir manzara uzanıyor. Çok ince kum göllerinden sakınmak için büyük dönemeçler çizmek zorunda kaldıklarında bile, yönlerini yeniden buluyorlar. Karıncaların ayrıcalıklı iki yön saptama olanakları vardır: Yol feromonları ve güneş ışınlarına göre, ufuk açısının hesaplanması. Ama çölü geçerken, bir üçüncüsünü kullanıyorlar: Yerin manyetik alanlarına duyarlı

taneciklerle dolu, küçük kafatası kanallarından oluşan Johnston organları. Bu gezegenin neresinde olurlarsa olsunlar, bu görülmez manyetik alana göre, nerede bulunduklarını bilirler. Böylece, hafif tuzlu su bu alanları değişikliğe uğrattığından, yeraltı ırmaklarının yerini saptamayı bile başarabilirler.

Şimdilik, Johnston organları su olmadığını tekrarlıyor. Me aşağıda, ne yukarıda, ne de çevrede. Büyük meşeye ulaşmak istiyorlarsa, bu aydınlık enginde dümdüz yürümeleri gerekiyor.

Kâşifler gittikçe acıkıyor ve susuyorlar. Bu kuru ve beyaz çölde çok fazla av hayvanı yok. Şans eseri, kendilerine yararlı olabilecek bir hayvanın varlığını seçiyorlar: Bir çift akrep, sevişme gösterisinin tam ortasında. Bu kocaman örümcekler tehlikeli olabilirler, bu yüzden onları öldürmek için sevişmelerinin bitmesini, yorulmalarını bekliyorlar.

Cilveleşme başlıyor. Şiş kamından ve koyu renginden tanınan dişi, yavuklusunu kısıkaçlarıyla yakalıyor ve sanki onu bir tangoya sürüklemek istiyormuş gibi sıkıyor. Sonra onu ileri itiyor. Daha açık renkli ve ince olan erkek, oynaşına uyararak geri geri yürüyor. Gezintileri uzuyor ve karıncalar danslarını bozmaya cesaret edemeden, onları izliyorlar. Erkek duruyor ve daha önce öldürdüğü kurumuş bir sineği yakalıyor ve yemesi için dişi akrebe sunuyor. Dişleri olmadığından, hanımefendi, kısıkaçlarıyla yiyeceği kenarları keskin kalçalarına götürüyor. Sinek talaş haline gelince, dişi akrep onu emiyor. Sonra iki akrep ayak ayağa verip dans etmeye başlıyorlar. Sonunda, erkek t)'r kısıkacıyla sevgilisini tutuyor, diğeriyle bir mağara eşiyor. Ayakları ve kuyruğuyla eşiyor ve de çıkan toprağı süpürüyor.

Mağara çifti alacak kadar derinleşince, erkek akrep müstakbel eşini yeni dairesine davet ediyor. Birlikte yerin altına giriyorlar ve ma-«arayı kapıyorlar. Meraklanan karıncalar, onları görmek için hemen yanını eşiyorlar. Yeraltı gösterisinin ilginç bir yanı yok. İki akrep ka-

n karına, iğne iğneye çiftleşiyorlar. Ve arkasından, işten acıkan di-?l- bitkin düşen erkeği öldürüyor ve kılı kıpırdamadan yutuyor. Tat-
,n olmuş ve karnı tok, tek başına dışarı çıkıyor.

Karıncalar, onu yakalamanın tam zamanı olduğunu düşünüyorlar. Böğürlerine erkeğinin parçalan yapışmış dişi akrebin canı, düşman olduklarını sezinlediği karıncalarla dövüşmek istemiyor. Kaçmayı yeğliyor. Karıncalardan daha hızlı koşuyor.

Karıncalar, onu çiftleşme sırasında öldürmediklerine pişman oluyor. Üzerine formik asit ateşi açıyorlar, ama dişi akrebin kabuğu buna karşı koyacak kadar zırhlı. Grup, dölleyici erkeğin artıklarıyla yetinmek zorunda kalıyor.

Röntgencilik neymiş görsünlerdi. Erkek akrebin etinin hiç tadı yok, üstelik kannlan da doymadı.

Sonsuz çölde yürüyor, yürüyor, yürüyorlar. Kumlar, kayalıklar, çatallıklar, sonra yine kumlar. Uzakta, küre şeklinde acayip bir şey fark ediyorlar.

Bir yumurta.

Çölün orta yerinde yumurtanın ne işi var? Bu bir mucize mi? Hayır, yumurta gerçek gibi. Hedefe varmaları için yollan üstüne konulmuş kutsal bir anıt taşmış gibi,

karıncalar etrafını sanyorlar. Koklu-yoriar. 5. kokuyu tanıyor. Bir Güney yumurtası bu, Jijis yumurtası.

Jijis, kara gagalı, kara gözlü beyaz bir kırlangıca benzer. Bu kuşun bir özelliği vardır: Dişisi sadece tek bir yumurta yumurtlar ve yuvası yoktur. Yumurtasını gelişi güzel bir yere bırakır. Neresi olsa fark etmez, gerçekten. Çoğunlukla iğreti bir biçimde bir dala, bir kovuk ya da daha güvenli bir yer bile aramadan, bir kayanın ta tepesindeki bir yaprağın üstüne bırakır. Yumurtaları keşfeden leşçilerin, kertenkelelerin, kuşların ya da yılanların bunları doyasıya yemelerine hiç şaşmamak gerekir. Hadi leşçiler bozmadı diyelim, basit bir esinti eğreti yumurtayı devirmeye yeter. Şanslı bir civciv, kabuğunu devirmeden yumurtadan çıktığında, dalın ya da kayanın tepesinden düşmemek için dikkat etmek zorundadır. Ama çoğunlukla yavru kabuğunu kırmaya çabalarken yumurtasını düşürür ve hemen parçalanır. O kadar ki bu sakar kuşun günümüze kadar gelmiş olması çok şaşırtıcıdır. Karıncalar bu acayip nesnenin etrafında dönüyorlar. Bu kez, yumurtayı Jijislerin en gamsız getirmiş. Biricik ve kıymetli mirasçısını getirip çölün ortasına bırakmış. Gerisi doğanın insafın3 kalmış.

Yine de... O kadar aptalca değil, diye düşünüyor 103. Yumurtanın yüksekten düşme riskinin olmadığı bir yer varsa, o da çölün ortasryaı-5. atılıyor ve kafasıyla kabuğun katı yüzeyine vuruyor. Yumurta <" reniyor. Bütün grup girişiyor. Küçük, mat dolu sesler: Sonuç yok. B kadar büyük bir besin ve su rezervinin çok yakınında olmak ama on ulaşmamak onlan kudurtuyor.

97

O zaman, 103. bilimsel bir belgeseli hatırlıyor. Kaldıraç ilkesi ve n ağır yükleri kaldırmadaki yararı anlatılıyordu. Şimdi bu bilgiyi uygulama zamanı. Kuru bir dal parçası toplayıp yumurtanın altına yerleştirmeyi öneriyor. Sonra, on ikiler karşı ağırlık oluşturacak biçimde Kaldıracın üstünde yavaş yavaş ilerleyecekler.

Manga, dediğini yapıyor, boşlukta sallanıyor, ağırlığı artırmak için ayaklarını sallıyor. Bu kavram karşısında büyülenen 8. en faalleri. Ağırlığım artırmak için zıplıyor. Oluyor; oval anıtın dengesi bozuluyor ve Piza Kulesi, eğiliyor, eğiliyor ve sonunda düşüyor.

Sorun: Yumurta, yumuşak kuma yavaşça devrildi, ama sapasağlam, yatay bir şekilde dengede kaldı. 5. Parmakların tekniğine karşı bazı kuşkular duyuyor. Karıncaların uygulamasına dönmeye karar veriyor. Sivri bir üçgen oluşturuncaya kadar çeneklerini sımsıkı kapıyor, kabuğun üzerine dayıyor ve başını bir burgu gibi soldan sağa döndürüyor. Kabuk gerçekten de sağlam. Yüzlerce hareket sonunda sadece ince bir çizgi oluşuyor. Bu kadar önemsiz bir sonuç için bunca gayret! 103. Parmaklarda işlerin kolaylıkla yürümesine alışmıştı. Türüne özgü sabrı ve sebatı tükendi.

5. bitkin. Onun yerine 13. sonra 12. daha sonra bir başkası geçiyor. Hepsi sırayla, başını burgu haline getiriyor. Küçük bir çatlağın açılması ve bir saydam pelte gayzerinin fışkırması için onlarca dakika gerekiyor. Karıncalar besleyici sıvıya saldırıyorlar.

5. memnuniyetle antenlerini oynatıyor. Parmakların tekniği özgün olmakla birlikte, karıncaların tekniğinin etkinliği kanıtlanmıştı. 103. tartışmayı daha sonraya erteliyor.

Şimdi işi başından aşkın. Sulu sarı maddeyi emmek için o da başını delikten içeri sokuyor.

Toprak o kadar sıcak ve kuru ki Jijisin yumurtası kumda beyaz bir omlet haline geliyor. Ama karıncaların karnı bu olayı gözlemleyeme-yemek kadar aç.

Yiyorlar, içiyorlar, yumurtanın içinde dans ediyorlar.

ANSİKLOPEDİ

YUMURTA: Kuş yumurtası doğanın bir şaheseridir. Önce kabuğunun yapısına bakalım. Üçgen biçiminde mineral tuz kristallerinden oluşmuştur. Sivri uçları yumurtanın merkezine dönüktür. Öyle ki kristaller dışardan baskı gördüklerinde üstüste yığılırlar, sıkışırırlar ve böylece çeper daha dayanıklı hale gelir. Roma katedral/erindeki kemerler gibi, baskı arttıkça, yapı daha sağlamlaşır. Buna karşılık, baskı içerden gelirse üçgenler ayrılır ve kolaylıkla çöker.

ar'ncaların Devrimi / F: 7

Böylece, yumurta kuluçkaya yatan annenin ağırlığını çe- ; kecek kadar dıştan dayanıklı, ama yavrunun kabuğu kırıp çıkmasını sağlayacak kadar içten kırılmandır.

Kabuğun daha başka nitelikleri de vardır. Kuş embriyonunun eksiksiz gelişmesi için her zaman sarının üstünde olması zorunludur. Yumurta devrilebilir de. Ama hiç önemi yok: San, zara yanlamasına bağlanmış ve süspansiyon görevi gören yay şeklinde iki kordonla kuşatılmıştır. Yayın etkisiyle yumurtanın hareketleri dengelenir ve bir hacıyatmaz gibi embriyonun hep aynı konumda kalmasını sağlar.

Yumurtlanır yumurtlanmaz, yumurta ani bir soğumaya uğrar. Bu iki iç zann ayrılmasına ve bir hava cebinin oluşmasına yol açar. Hava cebi, civcivin kabuğunu kırmasına, hatta bir aksilik olduğunda, annesini yardıma çağırmak için cıvıdamasına yetecek birkaç saniye sağlar.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

EVİRİM

Adli tabip. Adli Tıp Enstitüsünün mutfağında kendisine baharatlı otlardan bir omlet hazırlamak üzereyken, kapının zili çaldı. Komiser Maximilien Linart, Gaston Pinson'un ölüm nedenini öğrenmek için gelmişti.

- Biraz omlet ister misiniz? diye önerdi doktor.

- Hayır, teşekkür ederim. Biraz önce yedim. Gaston'un otopsisini bitirdiniz mi?

Adam, yemeğini alelacele yuttu, üstüne bir bardak bira içti, sonra komiserle laboratuvara gitmek için beyaz önlüğünü sırtına geçirdi-

Bir dosya çıkardı.

Uzman, merhumun kanındaki bazı bileşenleri tahlil etmiş ve çok güçlü bir alerjik tepki meydana geldiğini fark etmişti. Cesedin boynunda kırmızı bir leke saptamıştı ve bundan ölümün bir yabancırisi sokmasından olduğu sonucuna varmıştı. Yabancırisi sokması sonucu ölümler nadir değildi.

- Zehirin öldürücü olması için, yabancırisinin tesadüfen kalb doğrudan bağlı bir damarı sokması yeter, dedi adli tabip.

Açıklama polisi şaşırttı. Demek cinayet olduğunu sandığı şey s de ce basit bir orman kazasıydı. Sıradan bir yabancıları sokması-

99

Ama yine de piramit kalıyordu geriye. Basit bir rastlantı söz konusu olsa bile, koruma altına alınmış bir ormanın göbeğinde izinsiz kurulmuş bir piramidin dibinde, bir yabancıları sokması sonucu ölmek normal değildi.

Özeninden dolayı adli tabibe teşekkür etti ve alını düşünceyle kırışmış halde, kente döndü.

_ Merhaba, bayım!

Üç genç, kendisine doğru ilerliyordu. Maximilien, içlerinden Valinin yeğeni Gonzague'ı tanıdı. Yüzü çürük ve morartılarla kaplıydı ve de sağ yanağında bir ısırık izi vardı

- Dövuştün mü? diye sordu polis.
- Biraz, diye bağırdı (Gonzague. Kocaman bir anarşist çetesinin çenesini patlattık.
- Hâlâ siyasetle ilgileniyor musun?
- Biz Kara Kemelerdeniz. Yeni aşın sağın öncü gençlik hareketi, diye belirtti bir başka oğlan, bir bildiri uzatarak.

"Yabancıları dışarı" diye okuyan polis mırıldandı:

- Anlıyorum, anlıyorum.
- Sorunumuz şu: Silahımız yok, dedi üçüncü çocuk. Sizinki gibi krom kaplı bir tabancamız olsaydı, bayım, işler "siyasal bakımdan" bizim için çok daha kolay olurdu. Tabancanın omuz askısının ceketinden dışarı çıktığını fark edince, Maximilien Linart hemen ceketini düğmeledi.
- Biliyorsun, tabanca bir şey değildir, dedi. Sadece bir alet. Asıl önemli olan tetiğe basan parmağın ucundaki siniri kontrol eden beyindir. Bu sinir çok uzundur...
- O kadar da uzun değil, diyerek içlerinden birisi kahkahayı bastı.
- Haydi iyi akşamlar, diyerek bitirdi polis, bunun "genç mizahı" olması gerektiğini düşünerek.

Gonzague onu tuttu.

- Bayım, biliyorsunuz biz düzenden yanayız, diye ısrar etti. Eğer "r gün yardıma ihtiyaç duyarsanız hiç tereddüt etmeyin, bir işaret çakın bize.

Uzattığı kartviziti kibarca cebine sokup yoluna devam etti Maximilien.

- Polise yardım etmeye her zaman hazırız, diye bir kere daha ba-Sırdı uSeii.

Komiser omuzlarını silkti. Devir değişiyordu. O gençliğinde, bir

P°' ise asla bu şekilde seslenemezdi, bu görev onu o kadar etkiliyor-

u W- Şimdi ise, gençler en ufak eğitim görmeden, gönüllü polisçilik

ynarnayı öneriyorlardı. Bir an önce eşine ve kızına kavuşmak için

omlarını hızlandırdı.

100

Fontainebleau'nün ana sokaklarında insanlar harıl harıldı. Anneler bebek arabalarını itiyor, dilenciler bozuk para dileniyor, kadınlar tekerlekli alışveriş arabalarını çekiyor, çocuklar seksek oynuyor, işten yorgun argın çıkan adamlar evlerine kavuşmak için

acele ediyor ve insanlar, grevlerden dolayı yığılmış pis kokan çöp kutularını karıştırıyorlardı.

Şu çürük kokusu..

Maximilien adımlarını hızlandırdı. Bu ülkede düzen olmadığı doğrudu. En ufak bir örgütlenme, en ufak bir ortak amaç yoktu, insanların her biri bir yana çekiyordu.

Tıpkı ormanların tarlaları işgal etmesi gibi, kentleri de kaos sarıyordu. "Polislik mesleği, güzel bir meslek" diye geçirdi içinden. Yaban otları kesmek, ulu ağaçları korumak, ormanları düzenlemek gibi bir şey. Gerçek bir bahçıvanlık mesleği. Türü olabildiğince en temiz, en sağlıklı biçimde tutmak.

Evine varınca, balıkları besledi; dişi bir gupinin doğurduğunu ve yemek için yavrularını kovaladığını fark etti. Akvaryumda ahlâk diye bir şey yok. Karısı henüz akşam yemeği için çağırmadan, bir an şöminede gürül gürül yanan odun ateşini seyretti.

dünün mönüsü: Sirke-sarımsak soslu domuz kellesi ve hindiba salatası. Sofrada, hiç düzelmeyen havalardan, hep kötü haberlerden konuşuldu. Marguerite'in okul notları ve Madam Linart'ın nefis yemekleri kutlandı.

Yemekten sonra, karısı kirli tabakları bulaşık makinesine yerleştirirken Maximilien, Marguerite'ten doğum gününde kendisine hediye ettiği şu acayip bilgisayar oyunu Evrim'in nasıl oynandığını açıklamasını istedi. Ona yapacak ödevleri olduğu yanıtını verdi. En kolayı, bilgisayara başka bir program. Kimseyi koymaktı.

Kimse, birisiyle konuşuyormuş gibi cümleler sıralayabilen bir bilgisayar programı, diye belirtti. Daha sonra, cümleler bir ses bireşim-cisi aracılığıyla seslendiriliyor ve ekranın iki yanına yerleştirilmiş hoparlörlerden yayımlanıyordu. Marguerite, babasına programın nasıl başlatılacağını açıklayıp gitti.

Polis memuru, mırıldayan bilgisayarın karşısına oturdu. Ekranda kocaman bir göz belirdi.

- Adım Kimse. Ama beni istediğiniz gibi çağırabilirsiniz, dedi bilgisayar, küçük hoparlörlerden. Adımı değiştirmek ister misiniz?

Hoşuna gitti polisin, iç mikrofona yaklaştı.

- Sana bir İskoç adı vereceğim: MacYavel.

- Bundan böyle MacYavetim, diye bildirdi bilgisayar. Benden ne istiyorsunuz?

101

Devasa göz, kirpiklerini kırptırdı.

- Bana Evrim oyununu öğretmeni istiyorum. Bu oyunu biliyor musun?

_ Hayır ama kullanma talimatına bağlanabilirim, diye cevap verdi tek göz-

Değişik fiş kutularını harekete geçirdikten sonra, büyük olasılıkla Kuralları okuyordu. MacYavetin gözü ekranın bir köşesinde küçük bir görüntü haline geldi ve oyunu başlattı.

- Önce bir kabile yaratmak gerekiyor.

MacYavel programı, Evrim oyunu programının kullanma klavuzundan daha öte bir şeydi. Gerçek bir yardımcıydı. Tatlı suyu olsun diye olası kabilesini tercihen olası bir ırmak kıyısında kurmasını salık verdi. Köy, korsanların saldırısına uğramaması için deniz

kıyısına fazla yakın olmamalıydı. Ama ticaret kervanlarının kolaylıkla ulaşabilmesi için fazla yukarıda da bulunmamalıydı.

Maximilien sözünü dinledi ve az sonra ekranda, saz damlarından dumanların çıktığı derinlik çizimii, üç boyutlu bir köy belirdi. Çok iyi çizilmiş insancıklar kapılardan girip çıkıyor, olası biçimde, olası işlerine güçlerine bakıyorlardı. Her şey gerçek gibiydi.

MacYavel, kerpiçten duvarlar, balçıktan tuğlalar, uçları ağaçta sertleştirilmiş kazıklar yapmanın yararını kabilesine nasıl öğreteceğini gösterdi. Ekrandaki sonuçta yapay bir şeydi, ama Maximilien'in her müdahalesinde köy gittikçe daha işlevsel oluyordu; ambarlar dolup taşıyor, öncüler başka kasabalar kurmaya gidiyor ve -başarının göstergesi- nüfus artıyordu.

Bu oyunda her siyasal, askeri, tarımsal ya da sanayi ile ilgili seçimden sonra, on yılın geçmesi için "uzam" tuşuna basmak yetiyordu. Böylece, orta ve uzun vadeli kararlarının sonuçlarını hemen görebiliyordu. Ekranın sol üst köşesindeki nüfusu, zenginlikleri, yiyecek rezervlerini, bilimsel kazanımları, sürdürülen araştırmaları gösteren bir çeşit kumanda tablosunda başarı düzeyini gözetliyordu.

Maximilien, Mısır tipi bir sanata yönlendirdiği küçük bir uygarlık başlatmayı başardı. Hatta onlara piramitler bile kurdurdu. Öte yandan bu oyun, o zamana kadar para ve enerji savurganlığı olarak gördüğü anıtlar ve inşaatlar yapmanın yararlarını öğretmekteydi. Anıtlar, halkın kültürel kimliğini yaratır. Ayrıca, komşu halkların kültürlü seçkinlerini çekerler ve bir simge olarak anıt çevresinde topluluğun bütünleşmesini sağlar.

Ne yazık ki Maximilien çömlekler yapmamış, kapalı kaplarda tahıl stok etmemişti. Bu yüzden, halkı bitki biti türünden böceklerin ha-
aP ettiği rezervleri yedi. Midesi boş, zayıf düşen ordusu güneyden 8 en Afrikalı istilacıların saldırılarına karşı koyamadı. Her şeye yeni-
en başlamak gerekiyordu.

102

Bu oyun onu eğlendirmeye başlıyordu. Çömlekler yapmanın hayati önemi çocuklara hiçbir yerde öğretilmiyordu. Bitki bitlerinden, unböceklerinden korunmuş, ağzı iyice kapatılmış küplerde tahıl saklamayı akıl etmediği için bir uygarlık ölebiliyordu.

Altı yüz bin kişi kadar olan bütün "halkı" oyunda telef olmuştu. Danışmanı MacYavel; "yeni" bir halkla her şeye baştan başlaması için yeni bir oyun başlatmasının yeterli olduğunu bildirdi. Evrimde, alıştırma amacıyla uygarlık karalamaları yapmaya hakkınız vardı.

Her şeyi yeniden başlatacak tuşa basmadan önce, komiser renkli ekrandaki terk edilmiş iki piramidiyle geniş ovayı seyretti. Daldı gitti.

Primadi öyle tekin bir yapı değildi. Güçlü bir amblemi gösteriyordu.

Şu Fontainebleau Ormanı'ndaki gerçek piramitte acaba ne saklıydı?

MOLOTOFKOKTEYLİ

Bir huzur limanı. Bir sürü ara sokaklardan geçerek, sonunda eve ulaşan Julie, yorganının altında yarı uzanarak cep lambasıyla rahat rahat Görece ve Salt Bilgi

Ansiklopedisi^ okuyordu. Şu Edmond Wells'in tam olarak ne tür bir devrimden söz ettiğini anlamak istiyordu.

Yazarın düşüncesi ona karmaşık geliyordu. Bir "devrim'den, bir "evrim'den söz ediyordu, ama her durumda "şiddetsiz" ve "gösteriştan sakınan" bir devrim ya da evrim söz konusuydu. Hissettirmeden, neredeyse gizlice anlayışları değıştirmek istiyordu.

Bütün bunlar en azından çelişkiliydi. Devrimleri anlatan sayfalar vardı ama sayfalan çevirdikçe şimdiye kadar hiçbirinin amaçlarına ulaşmadığını öğreniyordunuz. Bir devrimin kokuşması ya da başarıya ulaşmaması sanki kaçınılmazdı.

Yine de, Julie kitabı her açtığında, molotofkokteylleri tarifleri gibi birçok ilginç bölüm keşfetti. Molotofkokteyli yapmanın birçok yolu vardı. Bazıları şişeye takılan bir paçavrayla ateş alıyordu, bazılarının içinde pastiller vardı ve şişe kırılınca, tutuşan kimyasal bileşenler açığa çıkıyordu.

"Sonunda, devrim yapmaya yarayacak pratik tavsiyeler" diye düşündü. Edmond VVells, kokteyle katılacak maddelerin dozlarını veriyordu. Geriye sadece hazırlamak kalıyordu.

Morarmış dizinde bir acı hissetti. Pansumanı çıkardı ve yarayı ırv celedi. Kemiklerinin her birini, her bir kasını, kıkırdağını duyumsU' yordu. O zamana kadar dizi sanki hiç olmamıştı. Yüksek sesle:

- Merhaba dizim, dedi. Sonra ekledi:
- ...Senin canını yakan köhne dünya, öcünü alacağım.

103

Bahçecilikte kullanılan ürünlerin ve aletlerin bırakıldığı sundurmaya gitti. Yangın bombası yapmaya yarayan her türlü malzemeyi orada buldu. Bir cam şişe aldı. İçine sodyum klorat, benzin ve öteki gerekli kimyasal maddeleri doldurdu. Annesinden aşırıldığı ipek fuları tıkaş olarak kullandı. Kokteyl hazırdı.

Julie, el yapımı küçük bombasını kucakladı. Lise kalesinin ona sonsuza kadar direneceği nerede yazıyordu.

KUM ZAMANI

Bitkinler. Kâşifler uzun süredir bir şey yemediler. Üstelik nemsiz-likten boğulmaya başladılar. Antenleri katılaşıyor, ayak eklemleri birbirine geçiyor, optik kürelerini toz kepekleri kaplıyor. Ama onları yıkamakla israf edecek tükürükleri yok.

On üç karınca, bir kum böceğinden büyük meşenin yönünü soruyorlar. Yanıtı alır almaz, onu yiyorlar. Öyle zaman olur ki teşekkür ettiğinizi söylemek gücünüzün çok üstünde bir lükstür. Nemin en ufak molekülünü almak için, hayvanı ayaklarının eklemlerine kadar emiyorlar.

Çöl daha böyle uzayıp giderse, telef olacaklar. 103.'nün adım atacak hali yok.

Yarım damlacık bir çiy için neler vermezdi! Ama birkaç yıldır gezegende ısı artmıştı. Baharlar sıcaktı, yazlar kavurucu, sonbaharlar ılık; ancak kışlarda, soğuk ve nem şöyle böyle hissediliyordu.

Şanslarından, ayaklarının uçlarını koruyacak bir yürüyüş biliyorlar. Bu, Yedi-bei-nakan kentindeki karıncaların bir tekniği. Altı ayaktan sadece dördünü, sonra öbür dördünü sıralı bir şekilde kullanarak ilerlemeyi gerektiriyor. Böylelikle, iki ayakları sürekli olarak serin kalıyor, yerin yakmasından kurtuluyor.

Oldum olası yabancı türlere ilgi duyan 103. çölde rahat rahat do-'aşan "böceklerin böcekleri' uyuzböceklerine hayranlık duyuyor. Hava sıcaksa, toprağa girerler, serinleyince yeniden dışarı çıkarlar. Karıncalar onları taklit etmeye karar veriyorlar.

Biz Parmaklara göre ne kadar miniciksek, onlar da bize göre o ka-ar minicik, ama yine de böyle bir durumda bize hayatta kalmayı 9österiyorlar.

Bu, 103.'ye ne üst, ne de alt boyutları küçümsemek gerektiğini bir kez daha kanıtlıyor.

Biz uyuzböcekleri ile Parmaklar arasında bir yerlerdeyiz.

nava serinleyince, karıncalar kum yorganlarının altından çıkıyorlar.

104

Bir kınkanatlı önlerinden kaçıyor. 15. ona nişan almak istiyor, ama 103. onu öldürmenin bir işe yaramayacağını söylüyor. Bu böceğin kırmızı olması bir tesadüf değil. Doğada, göz alıcı renklere bürünen her şeyin ya zehirli ya da tehlikeli olduğunu bilmek gerekir. Böcekler deli değil. Leşçileri üzerlerine çekmek keyfi için kırmızılar içinde boy göstermezler. Böyle yapıyorlarsa, herkese kendilerine sataşmaya kalkışmanın gereği olmadığını bildirmek içindir.

14. bazı böceklerin zehirli olmadıkları halde zehirli olduklarına inandırmak için kırmızılaştıklarını ileri sürüyor.

7. koşut ve tamamlayıcı gelişmeler gördüğünü ekliyor. İki kelebek türünün kanatlarında tamamen aynı motifler var. Birinin kanatları zehirli, ötekinkinki değil. Ama zehirli olmayan tür, öteki kadar güvenliktedir, çünkü kuşlar kanatlarındaki motifleri görünce, zehirli olduğunu sanıp ondan sakınırlar.

103. kuşkulu durumlarda, zehirlenmeyi göze almamanın doğru olacağını düşünüyor.

Canı sıkılan 15. kınkanatlıyı bırakıyor. Daha inat olan 14. onu kovalıyor ve vuruyor. Tadına bakıyor. Hepsi de öleceğini düşünüyor, ama öyle bir şey olmuyor. Zehirli olduğuna inandırmak amaçlı bir öy-künmeydi bu.

Kendilerine kırmızı böcek ziyafeti çekiyorlar. Yürürlerken, karıncalar öykünmenin anlamı ve renklerin ne ifade ettiği konusunda tartışıyorlar. Neden bazıları renkli de ötekiler değil? Bu kavurucu sıcaklığın ve kuraklığın ortasında, öykünmeyi tartışmanın hiç de sırası değil gibi. 103. bunu kötü etkilenmesine. Parmaklarla temastan yozlaşmasına veriyor. Nem savurganlığı olsa da, konuşmanın yorgunluğu ve acıyı unutturmak gibi bir yaran olduğunu da kabul ediyor.

16. bir tırtılın bir kuşu korkutmak için kuş başı biçimine girdiğini gördüğünü anlatıyor.

9. bir sineğin bir örümceği püskürtmek için akrep biçimine girdiğini gördüğünü ileri sürüyor.

Tam dönüşümde mi yoksa eksik dönüşümde miydi? diye soruyor 14. Bu, böceklerde sonu gelmez bir tartışma konusuydu. Dönüşümden konuşmak pek hoşlarına gider. Tam dönüşümlü böceklerle, eksik dönüşümlü böcekler arasında hep bir bölünme olmuştur.

Tam dönüşümlü olanlar dört evreden geçerler. Yumurta, larva, nemfa, ergin. Kelebekler, karıncalar, yaban anları, arılar ile pireler ve gelinböceklerinde durum böyledir. Eksik dönüşümlüler sadece üç evrede" geçerler: Yumurta, larva, ergin. Minyatür ergin halinde doğarlar ve S1' derek değişime uğrarlar. Çekirgeler, kulağakaşanlar, beyaz karınca lar ve hamamböceklerinde durum böyledir.

105

Pek bilinmez ama "tam dönüşümlüler", "eksik dönüşümlüler" küçük görürler. "Nemfa evresinden geçmediklerinden" tam olarak "kalıptan çıkmamışlardır." Tam değiller. Bunlar yaşlanan, ama ergin olmayan bebeklerdir, diye imada bulunurlar.

. Sanki açık seçikmiş gibi, bu tam dönüşümlü bir sinekti, diye yanıtlıyor 9.

103. yürüyor ve güneşin sarılar, turuncular cümbüşü içinde, ufukta aQır ağır kayboluşunu seyrediyor. Belki de güneş çarpmasından dolayı tuhaf düşünceler geliyor aklına. Güneş, tam dönüşümlü bir hayvan mıdır? Parmaklar da tam dönüşümlü müdürler? Doğa neden onu, bir tek onu bu canavarlarla karşılaştırmıştı? Bir bireyin nasıl bu kadar büyük bir sorumluluğu olurdu?

İlk kez, amacında kuşkuya düşüyor. Bir cinsiyeti olmasını arzulamak, dünyanın geliştirilmesini dilemek, Parmaklar ve karıncalar arasında bir ittifak kurmayı istemek, bütün bunların gerçekten bir anlamı var mı? Eğer varsa, doğa amacına ulaşmak için neden bu kadar dolambaçlı yollardan geçiyordu?

ATİS+KLOFEDİ

GELECEK BİLİNCİ: İnsanı öteki hayvan türlerinden farklı kılan nedir?

Elin öteki parmaklarının karşısına gelebilen bir başparmağı olması mı? Dili mi? Fazla irileşmiş beyni mi? Dikey konumda durabilmesi mi? Belki de sadece gelecektir. Bütün hayvanlar şimdide ve geçmişte yaşarlar. Ortaya çıkan şeyi çözümlerler ve önceki deneyimleriyle karşılaştırırlar. Buna karşılık, insan olmaları tahmin etmeye çalışır, insanda bu geleceği kestirmeye yatkınlık, neolitik dönemde, tarımla ilgilenmeye başlamasıyla ortaya çıkmış olmalıdır. Ondan sonra, tesadüflere bağlı yiyecek kaynakları olan toplanıcılıktan ve avdan vazgeçip gelecekte alacağı ürünleri tahmin etmeye başlamıştır. Bundan böyle, gelecek görüşünün her insan için öznelleşmesi, dolayısıyla farklılaşması mantıklıydı. Böylece, insanlar geleceği betimlemek için çok doğal olarak bir dil geliştirmeye başladılar. Gelecek bilinciyle birlikte, geleceği betimleyecek dil doğmuştur,

Eski dillerin gelecekte söz etmek için çok az sözcükleri ve basit bir dilbilgileri vardı. Oysa modern diller, bu dil-bilgisini durmadan geliştiriyorlar.

Geleceğin vaatlerini doğrulamak için mantık, teknoloji bulmayı gerektiriyordu. İşte olayların gelişmesi böyle başladı.

İnsanlar denetleyemedikleri geleceğe Tanrı adını vermişlerdir. Ama teknoloji geleceği gittikçe daha iyi kontrol etmelerini sağlıyor. Tanrı gitgide kayboluyor, yerini meteorologlar, gelecekbilimciler, makinelerin sayesinde yarının nasıl olacağını, neden öyle değil de böyle olacağını bildiklerini sav/ayan/ar alıyor.

Edmond Wells Öörece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

GÖZLEMLERİN AŞIRILIĞI

Maximilien Linart, sessizce uzun uzun piramidi inceledi. Biçimini ve bu ormanın ortasındaki münasebetsizliğini daha iyi kavramak için cep defterine yeniden çizdi. Sonra, karşısında gördüğüte her bakımdan benzer olduğundan emin olmak için çizimini özenle inceledi. Komiser Linart, Polis Okulunda bir kimse ya da bir şey uzun uzun gözlemlendiğinde, çok değerli binlerce bilgi edinilebileceğini söylerdi. Ve bu çoğu zaman her türlü bilmeceyi çözmeye yetiyordu.

Bu olaya "Jericho Sendromu" derdi. Ne var ki o, ortalığı şamataya verip hedefin etrafında dönmek, kendiliğinden açılmasını beklemek yerine, hedefi çizerek etrafında döner ve çeşitli açılardan gözlemlerdi.

Karısı Scyntia'yı baştan çıkarmak için de aynı tekniği kullanmıştı.

Asil bir güzelliği vardı ve taliplilerine havasını aldirmaya alışkındı.

Maximilien onu bir mankenler defilesinde fark etmişti. Kadınların en "havalısı"ydı, dolayısıyla erkekler gözlerini ondan ayıramıyorlardı. Onu uzun uzun gözlemlemişti. Sabit ve delici bakışları genç kadını başlangıçta rahatsız etmişti, sonra merakını uyandırmıştı. Sadece ona bakarak, sonradan onunla aynı dalga boyunda olmasını sağlayacak bir sürü ipucu keşfetmişti. Burcuyla -balık- süslü bir madalyonu vardı, kulak memelerini tahriş eden küpeler takmıştı. Çok ağır bir parfüm sürmüştü.

Masada yanına oturmuş ve astroloji konusunda bir sohbet başlatmıştı. Sembollerin gücü; su, toprak ve ateş burçları arasındaki fark konusunu geliştirmişti. İlk çekingenliği geçince, Scyntia da çok doğa' bir biçimde kendi fikrini söylemişti. Çeşitli alışimlardan mücevherlere dayanmayı sağlayan anti-alerjik bir maddeden söz etmişlerdi. Sonra sohbet parfüm, makyaj, rejim ve ucuzluklar konusunda devam etmişti. "İlk iş olarak, karşındakiyle aynı alanda yer alarak onu rahatlatacaksın."

Onun bildiği konuları açtıktan sonra, bilmediği konulara girmişti: Ender filmler, egzotik yemekler, sınırlı tirajlı kitaplar. İkinci olarak, aşk stratejisi basitti. Farkında olduğu bir aykırılık üzerine kurulma' tu: Güzel kadınlar kendilerinin zeki olduğunun söylenmesinden, ze ki kadınlar kendilerinin güzel olduğunun söylenmesinden hoşlanırla

107

Üçüncü hareketinde, ellerinden birini yakalamış ve çizgilerini gözlemlemişti. Bu konudan hiç anlamıyordu, ama her insanın işitmek isteyeceği şeyleri söylemişti: Çizgileri çok özeldi, büyük bir aşk yaşayacaktı, mutlu olacaktı, iki çocuğu, iki oğlu olacaktı.

En sonunda da, ele geçirdiğinden emin olmak için Scyntia'nın en iyi kız arkadaşıyla ilgileniyormuş gibi yapmıştı. Hemen etkisini göstermiş- kıskanmasına yol açmıştı. Aradan üç ay geçtikten sonra evlenmişlerdi.

Maximilien piramidi gözden geçirdi. Bu üçgeni ele geçirmek daha zor olacaktı. Yaklaştı. Ona dokundu. Onu okşadı.

Yapının içinden bir ses duyar gibi oldu. Defterini cebine koyup kulağını ayna gövdeye dayadı. Sesler algıladı. Hiç kuşku yok, bu tuhaf yapının içinde insanlar vardı. İçeriden silah sesleri geliyordu.

Şaşırarak, bir adım geri çekildi. Polisin gözleri sağlamdı ve sadece işitme organına güvenerek sonuçlar çıkarmaktan hoşlanmazdı. Ama yine de patlamanın piramidin içinden geldiğinden emindi. Yeniden kulağını duvara dayadı ve bu kez araba tekerleklerinin gıcirtısı, arkasından çığlıklar algıladı. Şamata. Klasik müzik. Alkışlar. At kişnemeleri. Mitralyöz çatırtıları.

SOM ŞAHS KALOPTEFÜKS

On üç karıncanın artık dermanı kalmadı. En küçük feromon cümlesi çıkarmıyorlar. İletişim kurmalarını sağlayan buharların nemine kadar, her şeyi idareli kullanmaları gerekiyor.

103. birden tekdüze gökyüzünde bir hareket fark ediyor. Bir ka-lopteriks. Karıncalar için çağların derinliklerinden gelen bu iri kızböcekleri, kaybolmuş denizciler için martılar gibidirler: Yakınlarda bir bitki bölgesi bulunduğunu gösterir. Askerler yeniden yürekleniyorlar, daha ayrıntılı görmek, kalopteriksin hareketlerini daha iyi izlemek için gözlerini ovuşturuyorlar.

Kızböceği, dört sinirli kanadıyla onları neredeyse yalayarak iniyor. Görkemli böceği gözlemek için duruyorlar. Kızböceği, gerçekten de b'r uçuş kraliçesidir. Havada olduğu yerde durmayı becermekle kalmaz, ayrıca birbirinden bağımsız kanatlarıyla geri geri uçabilen tek böcektir.

Kocaman gölge yakınlaşıyor, dengede kalıyor, sonra yeniden harekete geçiyor, onların etrafında dönüyor. Rahat uçuşundan, vücudu-nun nemsizlikten hiç de acı çekmediği anlaşılıyor.

Karıncalar onu izliyorlar. Sonunda havanın biraz serinlediğini his-ediyorlar. Çıplak alınlı tepenin doruğunda, kara kıllardan bir pervaz Sorünüyor. Otlar, otlar. Otun olduğu yerde özsuyu, dolayısıyla serin-Uk ve nem vardır. Kurtuldular.

108

Karıncalar limana kadar dörtnala koşuyorlar. Filizleri, hayatta kalmaya değmeyecek kadar küçük birkaç çiçek kendilerini aç antenlerine sunuyorlar. Ogulotları, nergisler, çuhaçiçekleri, sümbüller, siklamenler. Fundaların üstünde ayüzümüleri var, mürverler, şimşirler, kuşbumular, fındıklar, akdikenler, kızılıcıklar. Bir cennet.

Hiç bu kadar zengin bir bölge görmemişlerdi. Her yerde meyveler, çiçekler, otlar, formik asit atışlarından hızlı koşamayan meraklı küçük av hayvanları. Muhteşem hava polen dolu, yerler filizlerle örtülü. Her yerden bolluk fışkırıyor.

Karıncalar tıkmıyor, sindirim kursaklarını da sosyal kursaklarını da tıkabasa dolduruyorlar. Her şey onlara nefis geliyor. Açlık ve susuzluk her şeye olağanüstü bir tat veriyor. En küçük bir karahindiba tanesinde, tatlısından, acısından tuzlusuna ne tatlar var. Çiçeklerin dişi eşeylik gözelerindeki çiye emiyorlar. Onlarda bile o zamana kadar pek önemsemedikleri farklı damak tatları buluyorlar.

5. 6. ve 7. keyifle yalamak ya da çiklet gibi çiğnemek için birbirlerine erkek organlar veriyorlar. Ufacık bir kök parçası nefis bir yemek. Bir papatyanın poleninde yıkanıyorlar ve birbirlerine kar topu gibi sarı toplar atıyorlar.

Birbirlerine yolladıkları sevinç dolu feromonlar onları kaşındırıyor. Yiyorlar, içiyorlar, yıkanıyorlar, sonra yine yiyorlar, yine içiyorlar, yine yıkanıyorlar. Sonunda bıkip otlara sürtünüyorlar ve hayatta olmanın keyfini çıkarmak için otların üzerine seriliyorlar.

On üç savaşçı büyük beyaz kuzey çölünü bir uçtan bir uca geçtiler ve oradan sağ salim çıktılar. Karınları tok, rahatlan yerinde, toplanıyor ve tartışıyorlar.

Artık rahatladıklarından, 10. 103.'den kendilerine Parmaklardan söz etmesini istiyor. Belki de ihtiyar keşifçinin bütün sırları kendilerine açıklamadan ölmesinden korkuyor.

103. Parmakların tuhaf bir buluşundan söz açıyor: Üç renkli ışık. Bunlar yollarda tıkanıklığı önlemek için koyulan işaretler. İşaret yeşil renkteyken, bütün Parmaklar yolda ilerliyorlar. Kırmızıya geçince, sanki hepsi ölmüşler gibi oldukları yerde kalıyorlar.

5. bunun Parmakların istilasını önlemede işe yarayabileceğini söylüyor. Her yere kırmızı işaretler koymak yeterli. Ama 103. işaretlere uymayan Parmakların olduğunu belirtiyor. Canlarının istediği gibi geçiyorlar. Başka bir şey bulmak gerekecek. - Peki mizah ne? diye soruyor 10.

103. onlara Parmak fıkrası anlatmaya razı oluyor, ama hiçbirin' anlamadığından, aklında bir tekinin bile kalmadığını görüyor. Bankız üstünde bir Eskimo hikâyesini şöyle böyle hatırlıyor, ama Eskimo'nun da bankizin de ne olduğunu bir türlü öğrenemedi.

109

yine de. Belki birini onlara anlatabilir. Karıncayla ağustos böceğinin hikâyesi.

g/r ağustosböceği bütün yaz şarkı söylüyor ve bir karıncadan yiyecek istiyor. Öteki hayır diye yanıtıyor, ona hiçbir şey vermek istemiyor.

Anlatının burasında, karıncanın neden hâlâ agustosböceğini yemediği™ on ikiler bir türlü anlamıyorlar. 103. fıkranın özelliğinin bu olduğu yanıtını veriyor. Onlar bundan hiçbir şey anlamıyorlar ama bu Parmaklarda spazmlara yol açıyor. 10. bu acayip hikâyenin sonunu dinlemek istiyor.

Ağustosböceği havasını alıyor ve açlıktan ölüyor.

Sonunu hazin bulmakla birlikte, on ikiler hikâyeyi beğeniyorlar. İşin aslını öğrenmek için sorular soruyorlar. Ağustosböceği neden bütün yaz boyunca şarkı söylüyor? Oysa agustosböceklerinin eşlerini çekmek için şarkı söylediklerini ve çiftleşmeden sonra sustuklarını herkes bilir. Neden karınca açlıktan ölen agustosböceğinin kadavrasını ele geçirip parçalara ayırmıyor ve ezme haline getirmiyor?

Tartışma, aniden kesiliyor. Küçük topluluk otların titrediğini, taç yapraklarının kasıldığını, ahududuların özsuyunun değiştiğini hissetti. Çevredeki hayvanlar toprağa saklanıyorlar. Havada tehlike var. Ne oluyor? Onları bu derece korkutan sakın on üç kızıl karınca olmasın?

Hayır. Sağır tehdit dalları titretiyor. Çevrede korku kokusu dolaşıyor. Qök kararıyor. Daha öğlen ve hava sıcak, yine de güneş, üstün bir düşman karşısında boyun eğmiş gibi, birkaç ışın daha fırlatıyor ve kayboluyor.

On üç karınca antenlerini dikeyyor. Göğün yükseklerinden kara bir bulut yaklaşıyor. Önce bulutun fırtına getirdiğini sanıyorlar. Ama hayır. Me yağmur, ne de rüzgâr var. 103. uçan Parmaklar'ın tesadüfen oradan geçtiklerini düşünüyor, ama o da değil.

Karıncaların gözleri çok uzakları görmese de, yavaş yavaş yükseklerdeki bu uzun bulutun ne anlama geldiğini anlıyorlar. Vızıltılar yayılıyor. Ağır bir koku antenlerinin segmanlarını dolduruyor. Gökteki bu pamuk bulutu...

Çekirgeler!

Göçmen çekirgeler bulutu!

Normalde, Avrupa'da çok nadir görünürler. İspanya'da ve Frangda Côte d'Azur'de birkaç nadir çekirge istilası görüldü, ama ısı ge-e' olarak artış gösterdiğinden beri, Güney hayvanları Loire'ı aşılıyor-ar- Tek tür ekin de tehlike bulutlarının boyutunu artırıyor.

Göçmen çekirgeler! Çekirgeler yalnız rastladığınızda sevimli, her .. ımdan aİm'i' kibar ve yemesi tatlı böceklerdir, ama kümeler ha-"deyken felaketlerin en beteridirler.

^m

110

Çekirge yalnızken, külrengine bürünür ve alçak gönüllü bir tavır ' takınır. Ama öteki çekirgelerle birleşince rengi önce kırmızıya, sonra pembeye, sonra turuncuya ve en sonunda da sarıya döner. Safran rengi, cinsel azgınlığın zirvesinde olduğunu gösterir. İşte o zaman gö- ı zü döner, bulduğu bütün dişilerle çiftleşir. Yemek tutkusu da cinsel tutkusu kadar şaşırtıcıdır, ikisini tatmin etmek için önüne ne çıkarsa tahrip eder.

\

Yalnızken, sıçraya sıçraya geceleri yaşar. Grup halindeyken, uça- 5 rak gündüzleri yaşar. Yalnız çekirge, kuraklığa adapte olduğundan çöllerde sürter. Sürü halindeyken neme çok dayanıklıdır ve hiç kork- ; madan ekinlere, çalılıklara ve ormanlara saldırır. Parmakların televizyonda "kalabalıkların iktidarı" dedikleri şeyin bir tezahürü mü bu? Sayıca üstünlük yasaklamaları kaldırır, kuralları yıkar, başkalarının hayatına saygıyı zedeler.

5. gerisin geri dönmeleri emrini veriyor, ama hepsi de artık çok geç olduğunu biliyor.

103. ölüm bulutunun yaklaşmasını seyrediyor. Yukarıda, havaya asılmış binlerce çekirge, birkaç saniyede yere inecek. On üç Bel-o-kanlı, meraklı ve korkak antenlerini dikeyor.

Kara bulut, altında yüreği çarpan her şeyi önce korkudan öldürmek istermiş gibi havada dönüyor. Hava akımları bu kütleyi Möbius şeridine benzer kıvrımlar halinde sürüklüyor. Kâşiflerden bazıları içlerinden, pek inanmasalar da yanılmış olmayı diliyorlar. Bunun bir toz bulutu, kocaman bir toz bulutu olduğunu düşünüyorlar.

Kara bulut uzuyor ve felaket habercisi kapalı semboller oluşturuyor. Aşağıda, kimse kımıldamıyor. Herkes bekliyor. Özellikle de zengin deneyimleri olan 103.'nün özgün bir çözüm bulmasını bekliyorlar.

103.'nün bir çözümü yok. Karnındaki formik asit rezervini kontrol ediyor ve bununla kaç çekirgeyi vurabileceğini merak ediyor.

Bulut, girdaplar halinde yavaş yavaş iniyor. Binlerce aç çeneğin takırtısı gittikçe daha net işitiliyor. Otlar büzülüyorlar ve bu aç çekirgelerin, sonları olduğunu içgüdüsel olarak biliyorlar.

103. gökyüzünün durmadan karardığını saptıyor. On üçler çember halinde toplanıyorlar, karınlarını dikip ateş etmeye hazır bekliyorlar.

Tamam; ilk çekirgeler, dev bir hava ordusunun önce paraşütçüleri gibi, beceriksiz sıçrayışlarla yere iniyor. Çok çabuk ayakları üzerinde doğruluyor ve çevrelerinde ne varsa tıkmaya başlıyorlar. Yiyorlar ve çiftleşiyorlar.

Dişi bir çekirge yere iner inmez, erkek çekirge çiftleşmek için ona yaklaşıyor. Çiftleşme biter bitmez, dişiler akıllara ziyan korkunç bir döllenme yeteneğiyle yumurtalarını yere döküyorlar. Çekirgenin en büyük silahı, hemen kitleler halinde yumurtalarını yaymasıdır.

Çekirgelerin cinselliği, karıncaların asit fışkırtmasından daha g11?' lü, Parmaklar'ın pembe ucundan daha korkunç!

111

ATİSİKLOFED+

InSAMH TARİMI: Bütün gelişmiş organlarıyla altı aylık bir fetüs şimdiden bir insan mıdır? Eğer yanıt evetse, üç aylık bir fetüs bir insan mıdır? Henüz döllenmiş bir yumurta insan mıdır? Altı yıldır bilinci yerinde olmayan, ama kalbi çarpan ve ciğerleri nefes alan koma halindeki bir hasta hâlâ insan mıdır?

Canlı ama besleyici bir sıvıda korunan bir insan beyni bir insan mıdır? İnsan beyninin her türlü düşünme mekanizmalarını üretebilen bir bilgisayara insan diyebilir miyiz?

Dış görünüşüyle insana benzeyen ve bir insanın beynini andıran bir beyinle donatılmış bir robot insan mıdır?

İlerde, ikizinin gereksinimi olabileceği düşünülmek üzere yedek organ olarak genetik işlemlerle üretilen insan klonu insan mıdır?

Hiçbir şey açık değil. Antik Çağda ve Ortaçağ'a kadar kadınlar, yabancılar ve esirler insan olarak kabul edilmezdi, normal olarak, neyin insan olduğuna, neyin insan olmadığına sadece yasa koyucu karar verirdi. Buna biyologları, filozofları, bilgisayarlıları, genetikçileri, din adamlarını, şairleri, fizikçileri de katmak gerekiyor. Çünkü, gerçekte 'insan' kavramını tanımlamak gittikçe güçleşiyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ROCK'A OEÇİŞ

Julie, lisenin meşeden büyük ve sağlam arka kapısının karşısına 9elince, sırtından çantasını indirdi. Hazırladığı molotof kokteyli çıkardı. Çakmağı çaktı, kıvılcımlar çıktı ama alev almadı. Taşı tükenmişti. Çantasını karıştırdı ve sonunda bir kutu kibrit buldu.

Bu defa, hiçbir şey molotofkokteyli kapıya atmasını engelleyemezdi. Kibriti Çaktı ve her şeyi başlatacak küçük turuncu alevi seyretti.

- Demek geldin, Julie.

Yangın bombasını sakladı. Kimdi bu yeni kundak bozucu? Arkaca döndü. Yine David.

~ Demek sonunda müzik grubumuzu dinlemeye karar verdin, de-'• doğru tahmin ettiğini düşünerek.

Bir şeylerden kuşkulanan kapıcı onlara doğru ilerliyordu.

"★™

112

- Tamamen öyle, diye cevap verdi elinden geldiğince şişeyi saklayarak.

- Öyleyse beni izle.

David, Julieyi Yedi Cücelerin çalışmalarını sürdürdükleri kafeteryanın altındaki salona götürdü. Bazıları çalgılarını akort ediyordu.

- Bakın... Bir ziyaretçimiz var, dedi Francine.

Salon küçüktü. Çalgılarla tıklış tıklış bir peykeye ancak yetiyordu. Duvarlarda, grupların doğum günlerinde ve danslı partilerde çekilmiş fotoğrafları vardı.

Ji-woong, hiç kimse kendilerini rahatsız etmesin diye kapıyı kapadı.

- Biz de gelmez diyorduk, dedi Narcisse, alaycı bir tavırla.

- Piasii çaldığınızı görmek istiyordum, hepsi bu.

- Burada senin yapacağın bir iş yok. Turistlere ihtiyacımız yok, diye haykırdı Zoe. Biz bir rock grubuyuz ya bizimle çalarsın ya da gidersin.

Kovulması, açık gri gözlü genç kızda kalma isteği uyandırdı.

- Lisede kendinize ait bir köşeciginiz olduğu için şanslısınız, diyerek içini çekti.

- Prova yapmak için kesinlikle böyle bir yere ihtiyacımız vardı, diye açıkladı David. Bu konuda, okul müdürü gerçekten anlayışlı davrandı.

- Özellikle de lisesinde kültüre! etkinliklere yer verildiğini kanıtlamak istiyordu, diye tamamladı Paul.

- Sınıfın öteki öğrencileri sizin sadece kendilerinden ayrı bir grup oluşturmak istediğinizi düşünüyorlar, dedi Julie.

- Biliyoruz, dedi Francine. Bu bizi rahatsız etmiyor. Mutlu yaşamak için gizli yaşıyoruz.

Zoe başını kaldırdı.

- Anlamadın mı? diye ısrar etti. Biz prova yapıyoruz ve bir arada olmak istiyoruz. Burada senin yapacağın bir iş yok.

Julie kımıldamayınca, Ji-woong kibarca araya girdi.

-Bir çalgı çalıyor musun? diye sordu.

- Hayır, ama şan dersleri aldım.

- Peki ne söylüyorsun?

- Sesim soprana. Özellikle PurcelI'den, Ravelden, Schubert'deH' Faure'den, Satie'den ezgiler söylüyorum... Peki siz, hangi tür muz' yapıyorsunuz?

- Rock.

- Tamam rock da, hangi rock?

Paul söz aldı:

_ Genesis'in ilk evresi, Nursery Grime, The Lamb Lies Down on Broadway, sonra A Trick of Tail... Yes; hepsi, tercihlerimiz, sonra Clo-se to the Edge, Tormato... Pink Floyd'un bütün külliyatı, özellikle de Animals, Wish You Were Here ve The Wall.

Ji-woong, başını sallayarak hepsini tanıdığını gösterdi.

- Evet biliyorum. Yetmişli yılların tozlanmış eski progresif rock'ı.

Eleştiri iyi karşılanmadı. Belli ki bu en sevdikleri müzikti. David vaziyeti kurtardı:

- Şan öğrendiğini söylüyorsun. O halde neden bizimle şarkı söylemeyi denemiyorsun?

Esmer saçlarını salladı.

- Hayır, teşekkür ederim. Sesim bozuldu. Modül ameliyatı geçirdim ve doktor ses tellerimi zorlamamamı tavsiye etti.

Tek tek yüzlerine baktı. Aslında onlarla şarkı söylemeyi çok istiyordu, hepsi bunu hissediyordu, ama hep hayır demeye o kadar alışmıştı ki artık her öneriyi güdusel olarak geri çeviriyordu.

- Madem canın şarkı söylemek istemiyor, o zaman bizi tutma bari, diye tekrarladı Zoe. David, konuşmanın tatsızlaşmasına izin vermedi.

- Yine de eski bir blues deneyebilirdik. Blues, klasik müzikle progresif rock arasındadır. Sen sözleri doğaçlama söylersin. Sesini zorlaman gerekmez. Mınlıdansen da olur.

Kuşkucu Zoe'nin dışında hepsi onayladılar.

Ji-woong, salonun ortasındaki mikrofonu gösterdi.

- Endişelenme, dedi Francine. Biz de klasik eğitim aldık. Ben beş yıl piyano çaldım, ama hocam o kadar kuralcıydı ki sırf canını sıkamak için önce caza, sonra rock'a geçtim.

Herkes yerini aldı. Paul ses tablosuna yaklaştı ve potansiyometre-teri ayarladı.

Ji-woong, iki vuruşlu basit bir usul seçti. Zoe, tekrarlayan ve sabırsız bir basla onu destekledi. Narcisse, blues'un alışılmış akorları-nı çaldı: Sekiz mi, dört la, sonra yeniden dört mi, iki si, iki la, iki mi. David elektrikli arpı ile, Francine de elektrikli orguyla sesleri arka arkaya baştan aldılar. Müzikal dekor hazır, sadece ses eksikti.

Julie, yavaşça mikrofonu aldı. Bir an ona zaman durmuş gibi gel-d'. sonra dudakları ayrıldı, çenesi gevşedi, ağzı açıldı ve atlama tahtasından kendisini fırlattı.

Blues ezgisine, aklına gelen ilk sözleri okudu.

Kar'ncalann Devrimi / F:8

Bir yeşil fare otların içinde koşuyordu.-İ

İlkin sesi ona bozuk gibi geldi; ikinci kuprede, ısınan ses telleri daha bir güç kazandı.

Paul'ün ses düzeninin düğmelerine dokunmasına gerek kalmadan, bütün çalgıların sesini bastırmıştı. Artık gitar, arp, org işitilmiyordu. Sadece Ji-woong'un arkadaki baterisiyle Ju-lie'nin küçük odada çınlayan sesi işitiliyordu.

Ve böylece sıcacık bir salyangozunuz olacaaak. Gözlerini kapadı ve pırıl pıl bir ses çıkardı. Oooooooooo...

Paul amplifikatörü ayarlamaya çalıştı, ama artık sesi açmasına gerek yoktu. Ses, mikrofonunun sınırlarını aşıyordu.

Julie kesti.

- Salon küçük. Ses düzenine ihtiyacım yok.

Yeniden ses çıkardı ve gerçekten duvarlar çınladı. Ji-woong ve David etkilenmişlerdi, Francine yanlış perdeye bastı. Afallayan Paul, kadranslardaki ibreleri inceliyordu. Julie'nin sesi bütün uzamı dolduruyor, odaya yayılıyor, işitme kanallarına serin sulu bir ırmak gibi akıyordu.

Uzun bir sessizlik oldu. Francine klavyesinden ayrıldı ve ilk o alkışladı. Hemen arkasından Yedi Cücelerin tümü onu izledi.

- Her zaman yaptığımızdan elbette farklı, ama ilginç, dedi Narcis-se ilk kez ciddiyetle.

- Giriş sınavını kazandın, dedi David. İstersen kalabilirsin ve bizim grubumuza katılabilirsin.

O zamana kadar, Julie sadece bir öğretmenle düzenli olarak çalışmıştı. Ama bir grupta çalışmanın nasıl bir şey olduğunu denemek istiyordu.

Denemeyi baştan aldılar ve bilinen bir parçaya birlikte başladılar. Pink Floyd'un "The Great Gig in the Sky"ı. Julie, tiz seslere, sesinin en uç sınırlarına çıktı, muhteşem vokal gösterilerine girdi. Bir türlü ina-namıyordu. Boğazı uyanmıştı. Ses telleri geri dönmüştü.

"Merhaba, ses tellerim" diye içinden selamladı. Yedi Cüceler sesine bu kadar iyi hâkim olmayı nasıl öğrendiğin' sordular.

- Bu bir teknik. Çok alıştırma yapmak gerekiyor. Müthiş bir şa" öğretmenim oldu. Bana sesimin gücünü tam olarak kontrol etme}" öğretti. Beni kapalı bir odaya yerleştiriyordu. Karanlıkta odanın boyutunu bulmamı, sonra içini sesimle doldurmamı sağlayan sesler çıkı1"" mam gerekiyordu. Ses çınlamasın diye duvara gelmeden kesmeye dikkat etmem gerekiyordu. Bana baş aşağı ya da su içinde şarkı söyletiyordu ayrıca.

115

Julie''1''1 hocası Yankelevitch bazen öğrencilerini bir "Egregor" oluşturmaları için grup halinde çalıştırırdı. Bu, herkesin sanki tek bir adız S'*5'tek b'r sese uIaŞıncaya kadar şarkı söylemesi demekti.

Julie, Yedi Cücelere aynı şeyi denemelerini önerdi. Belirli bir ses vardı. Diğerleri iyi kötü onu izlemeye, ona ulaşmaya çaba gösterdiler. Sonuç pek doyurucu olmadı.

- Her neyse, gruba alındın, diye belirtti Ji-woong. İstersen bundan böyle alımlı şarkıcımız olursun.

- Şey...

- Bırak nazlanmayı, diye kulağına fısıldadı Zoe. Yorma bizi.

- Pekâlâ... Tamam. -Yaşasın! diye haykırdı David.

Herkes onu kutladı ve grubun bütün üyeleri tek tek tanıştırıldı.

- Bateride çekik gözlü, iriyarı ve esmer Ji-woong. Yedi Cücelerin gözünde hocadır. O bizim başımız. En berbat durumlarda bile soğukkanlılığını yitirmez. İhtiyacın olduğunda ona danış.

- Sen reis misin?

- Bizim reisimiz yok! diye haykırdı David. Özyönetimsel demokrasi uyguluyoruz.

- "Özyönetimsel demokrasi" ne demek?

- Başkalarını rahatsız etmediği sürece, herkes dilediğini yapar, demek.

Julie mikrofondan uzaklaştı ve küçük bir tabureye oturdu.

- Peki bunu başarabiliyor musunuz?

- Müzik bizi birbirimize kaynaştırıyor. Birlikte çalarken, çalgıları akort etmek zorundasın, iyi anlaşmamızın sırrı, gerçek bir rock grubu oluşturmamızda.

- Ayrıca kalabalık değiliz. Yedi kişiyle, özyönetimsel demokrasiyi "ygulamak zor olmuyor, diye belirtti Zoe.

-O Zoe, basda. Hırçın da diyebilirsin.

Kısa saçlı şişman kız, takma adı söylenince yüzünü buruşturdu.

-Zoe önce bağırır çağırır, sonra konuşur, diye açıkladı Ji-woong.

David devam etti:

-Ses düzeninde Paul, bizim Saf. Tombuldur. Hep gaf yapmaktan Ofkar, ama yapar. Eline yiyeceğe benzer ne geçse, tadına bakmak Ç'n hemen ağzına götürür. Çevremizdeki dünyayı en iyi dille tanıya-"eceginizi düşünür.

Paul takma adının suratı asıldı.

116

- Flütçümüz Leopold, Sıkılğan. Mavaajo kabile reisinin torunu olduğu söyleniyor. Ama sarışın ve mavi gözlü olduğundan, kesm degıl.

Leo, atalarına özgü soğukkanlılığını korumaya çaba gösteriyor.

- Özellikle evlerle ilgilenir. Boş zaman bulur bulmaz, idealindeki evi çizer.

Tanıştırma devam ediyordu.

- Orgda Francine, Uykucu. Hep hayaller kurar. Zamanının çoğunu bilgisayar oyunları oynayarak geçirir. Sürekli ekrana bakmaktan gözleri her zaman kırmızıdır.

Uzunca saçlı sarışın genç kız gülümsedi, sonra bir marihuana sigarası yaktı, uzun mavi halkalar yaptı.

- Elektrikli 3itarda riarcisse, bizim Meşeli. Şimdi uslu küçük bir oğlan gibi durduğuna bakma. Bir sözle herkesi güldürür ya da ortamı buz kestirir. Sen de göreceksin ya. Her şeyle dalga geçer. Gördüğün gibi süse düşkündür, hep iyi giyinir. Giysilerini kendisi yapar, gerçekten.

Efemine oğlan Julie'ye bir göz attı ve tamamladı:

- Son olarak, elektrikli arpta David. Ona Atchoum deriz. Sürekli bunalımdadır, kemik hastalığı yüzünden. Hep endişelidir, neredeyse paranoyak, ama yine de ona tahammül etmeyi başarıyoruz.

- Size neden Yedi Cüceler denildiğini şimdi anlıyorum, dedi Jul» -Cüce, Yunanca -gnome'den gelir. Bilgi demektir, diye devam etti. Her birimiz bir alanda yetenekliyiz, böylece birbirimizi çok iyi a' mamlıyoruz. Ya sen kimsin?

Duraksadı:

- Ben... Ben Kar-Beyaz'ım tabii.

- Kar-Beyaz's.n da karalar giymişsin, dedi Narcisse, genç kızın sı yah giysilerini göstererek.

- Yastayım da, diye açıkladı Julle. Babamı bir kazada yitirdim- S" lar ve Ormanlar İdaresinde hukuk işleri müdürüydü.

- Aksi halde?

- Aksi halde... yine siyah giyerdim, diye kabul etti, dIKkafalK*^

- Masaldaki Kar-Beyaz gibi, sen de yakışıklı prensin seni öp*1* uyandırmasını bekliyor musun? diye sordu Paul.

- Uyuyan Güzelle karıştırdın, diye karşılık verdi Julie.

- Yine gaf yaptın, Paul, dedi Francine.

117

- Pek sayılmaz. Bütün masallarda sevgilisi tarafından öpülerek uyandırılmayı bekleyen bir kız vardır.

_ Biraz daha şarkı söyleyelim mi? diye önerdi Julie. Yeniden şar-lu söylemekten zevk alıyordu.

Gittikçe daha zor parçalar seçtiler. Yes'den "And You and I", Pink piyod'dan "The WaH", son olarak Genesis'den "Super's Ready." Bu sonuncusu yirmi dakika sürüyordu ve her birine soloda kendisini gösterme olanağı veriyordu.

Julie, şimdi sesine o kadar iyi hâkimdi ki farklı tarzlarda olmalarına karşın üç parçaya çok ilginç yorumlar getirebiliyordu.

Sonunda, evlerine dönmeye karar verdiler.

- Annemle kavga ettim ve bu gece eve dönmeyi canım hiç istemiyor. Bu gece birinizde kalabilir miyim? diye sordu Julie.

- David, Zoe, Leopold ve Ji-VVoong yatılı, lisede kalıyorlar. Ama Francine, Narcisse ve ben yatılı değiliz. İhtiyacın varsa, sırayla birimizde kalabilirsin. Bu akşam benim evime gelebilirsin, diye önerdi Paul. Bir konuk odamız var.

Bu fikir, Julie'nin pek hoşuna gitmiş gibi görünmedi. Francine, bir oğlanın evinde kalmayı pek istemediğini anladı ve ona kendi dairesinde kalmasını önerdi. Bu kez, Julie kabul etti.

ANSİKLOPEDİ

ÜÜLÜLERİN DEVİMİMİ: Birçok eski dilde; Mısır, İbrani, Fenike dillerinde ünlü yoktur. Sadece ünsüzler vardır. Ünlüler sesi gösterirler. Yazı, sözcüğe ses vermekle kalmaz, ona fazladan bir güçte katar; çünkü böylece sözcüğe hayat vermiş olur.

Bir atasözü şöyle der: Dolap sözcüğünü tam olarak ya-zabilseydin, mobilyayı başına yerdin."

Çinlilerde de aynı duygu vardı. İS 12. Yüzyılda, İmparator, zamanın en iyi ressamı Wu Daozi'yi saraya davet etti ve ondan kusursuz bir ejderha çizmesini istedi. Sanatçı, gözleri hariç, eksiksiz bir ejderha çizdi. "Neden gözleri unuttun?' diye sordu imparator. "Çünkü gözlerini de çizseydim, uçardı" diye yanıtladı Wu Daozi. imparator ısrar etti, ressam gözleri de çizdi. Söylenceye göre, ejderha havalanmıştı.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt İli.

118

BULUTLARDI İBLİSLERİ

103. ve yoldaşları, çekirgelere karşı dövüşmekten bitkin düşüyorlar. 103.nün karnındaki asit cebinde neredeyse hiçbir şey kalmadı. İhtiyar karıncanın çenegiyle vurmaktan başka çaresi yok. Ama bu daha da yorucu.

Çekirgeler gerçek bir direniş göstermiyorlar. Dövüşmüyorlar bile. Kalabalık olmaları tehdit oluşturuyor, çünkü ayaklar ve aç çenekler gökten uğursuz dolular gibi durmadan yağıyor.

Can sıkıcı yağmur dur durak bilmiyor.

Yer, göz alabildiğine birkaç tabaka, belki de altı yedi kat çekirgeyle kaplı. 103. bu kitleye çenekleriyle atılıyor ve bir orakçı gibi bici-yor, biçiyor, biçiyor. Bunca engeli, bütün marifeti kitlelerle çocuk üretmek olan bu tür karşısında pes etmek için aşmamıştı. Şimdi hatırlıyor, Parmaklar'da aşın nüfus artışı olunca, daha az döllenmek için kadınlar hap denilen hormonlar yutarlar. Yapılması gereken işte buydu. Bu işgalci çekirgelere hap yutturmalıydı. Bir ya da ikisi yeterken yirmi çocuk yapmanın ne yararı vardı? Bakamayacağını, eğitemeye-cegini, sadece öteki türlere asalak olarak büyüyeceklerini bile bile kitlelerle yumurtlamanın ne âlemi vardı?

103. bu azgın yumurtlayıcıların zorbalığına boyun eğmeyi reddediyor. Etrafında çekirge parçaları uçuşuyor. Öldürmekten çeneklerine kramp giriyor.

Birden, güneş ışını bu kara bulutu deliyor ve ayıüzümünü ısıtıyor. Bu bir işaret. 103. yoldaşlarıyla alelacele tırmanıyor. Güç ve cesaret toplamak için çakı gibi çenekleriyle deniz mavisini toplar gibi patlayan ayıüzümlerini tıkmıyorlar.

Çözüm kaçmak.

103. sakinleşmeye çalışıyor. Antenlerini göğsüne kaldırıyor. Yer, dış-kanat köpükleriyle kaplı, ama yukarıda, çekirge yağmuru dindi ve güneş yeniden çıktı. Kendi kendini yüreklendirmek için eski bir Bel-o-kan şarkısı mırıldanıyor:

Güneş kof iskeletlerimize işliyor.

Kıpırdatıyor sızlayan kaşlarımızı

Ve birleştiriyor bölünmüş düşüncelerimizi.

On üç karınca ayıüzümünün en uç dallarına asılıyorlar, ama çekirge dalgası yine onlara ulaşıyor. Kaynaşan sırtlardan bir denizin ortasında, bir iğne üzerinde gibiler.

119

FRANC+NEİH EV+HDE

Yedinci kat. Asansörsüz yorucu. Sahanlıkta soluklandılar. Sonunda gelmişlerdi. Yukarıda, kendilerini sokakların köşe bucağına sinmiş tehlikelerden korunmuş hissediyorlardı.

Sondan bir önceki kattaydılar, ama grevdeki çöpçülerin kaldırmadığı çöplerin kokusu yine de oraya kadar geliyordu. Uzunca saçlı sarışın kız, çanta gibi kullandığı kocaman cebinin dibinde anahtarlarını aradı ve bir yığın kıvrır kıvrır eşyayı uzun uzun karıştırdıktan sonra, zafer kazanmış bir edayla koca bir anahtarlık çıkardı.

Kapısının dört kilidini açtı, sonra kapıyı omzuyla itti, 'çünkü tahta nemden şişiyor ve kapı sıkışıyor."

Francine'in evinde bilgisayarlardan ve kül tablalarından başka bir şey yoktu. Caka satarak "dairem" dediği, küçük bir stüdyodan başka bir şey değildi. Eski bir su taşmasından kalan sızıntı hareleri tavanı süslüyordu. Üsttekilerin küvetin suyunu taşırmaları, alttakilerin de aşın doldurdukları çöp torbalarıyla çöp boşluklarını tıkamaları bu tür konutlarda olağan işlerdendi.

Duvarlar kestane rengi kâğıtla kaplıydı. Francine evin temizliğine pek zaman ayırmıyor olmalıydı. Her yer toz içindeydi. Julie burayı daha çok iç karartıcı buldu.

- Kendi evinmiş gibi davran. Rahatına bak, dedi Francine, bir döküntü yerinden aldığı dibi göçmüş bir koltuğu göstererek.

Julie oturdu ve Francine, Julie'nin dizinin yaralanmış olduğunu fark etti.

- Bunu Kara Kemeler mi yaptı?

-Acı hissetmiyorum, ama sanki içerideki bütün kemikleri duyum-suyor gibiyim. Masıl açıklasam ki? Sanki dizimin varlığının bilincine vanyormuşum gibi. Dizkapağı kemiklerimin, eklemlerimin, bu iki kemiğin birlikte işlemlerini sağlayan bu karmaşık sistemi algılıyorum.

Francine yarayı ve etrafındaki morlukları inceliyor ve de şu Julie biraz mazoşist mi ne diye düşünüyor. Dizinin varlığını kendisine hatırlattığı için yarasını seviyor gibiydi.

- Baksana, uyuşturucu olarak ne kullanıyorsun? diye sordu Francine. Mokat içiyor musun? Şu yarana bir bakalım. Bir yerlerde pamuk ve merkürökromum olacak.

Francine, önce Julie'nin yaraya yapışan etekliğini makasla kesti. "Çık gri gözlü genç kız, bu kez aksilenmeden baldırlarını ortaya serdi.

- Etekliğim mahvoldu!

- iyi de oldu, dedi öteki yarasını sararken. Sonunda bacakların görünecek. Üstelik güzeller. Kadınlığa ilk ödünün. Onlan göster, ya-"»n daha çabuk kuruyacaktır.

Arkasından Francine bir sensemilla sigarası yaktı ve ona uzattı.

120

- Sana kafanda kaçmayı öğreteceğim. Belki çok şey yapmayı bil-miyorum, ama birçok koşut gerçeklikte yaşamayı öğrendim. İnan bana dostum, seçme hakkına sahip olmak müthiş bir şey. Gerçeklikler arasında zapping yapmayı başaramadığın sürece, her şey seni hayal kırıklığına uğrattır. Hayat ancak bu şekilde daha tahammül edilebilir oluyor.

Bilgisayarlarına yöneldi. Ekranı açınca, oda sesten hızlı bir uçagın pilot kabinine dönüştü. Işıklı düğmeler yanıp sönüyor, sert plaklar cı-zırdıyor ve duvarların sefaleti unutuluyordu.

- Muhteşem bir bilgisayar koleksiyonun var, diye hayran kaldı Julie.

- Evet, bütün enerjimi ve biriktirdiklerimi bunlara gidiyorum. Oyunlara tutkunum. Fon olarak Oenesis'in eski bir parçasını koyuyorum ve yapay bir dünya kurarak eğleniyorum. Şu sıralar en hoşuma gideni Evrim. Bu programla uygarlıklar kuruyorsun ve birbirleriyle savaştın-yorsun. Aynı zamanda her biri için, kendine özgü bir zanaat, tarım, sanayi, ticaret, bir yığın şey geliştiriyorsun. Zamanın nasıl geçtiğini bilmiyorsun. İnsanlık tarihini yeniden yaratıyor gibisin. Denemek ister misin?

- Olur.

Francine, ekenekleri nasıl yerleştireceğini, teknoloji geliştirmeye kumanda etmeyi, savaşları yönetmeyi, yollar yapmayı, denizlere kâşifler göndermeyi, komşu uygarlıklarla diplomatik anlaşmalar yapmayı, ticaret kervanları kurmayı, seçimler düzenlemeyi, kötü sonuçları ve bunların kısa, uzun ve orta vadede getirilerini tahmin etmeyi açıkladı.

- Yapay bir dünyada bile, bir halkın tanınması olmak kolay iş değil, dedi Francine. Bu oyuna dalınca, geçmiş tarihi daha iyi anlar gibi oluyorum. Olası geleceğimizi hissediyorum. Sözgelimi, bu oyunu oynarken, bir halkın gelişiminde ilk evrenin bir despotluk evresi olmasının bir zorunluluk olduğunu ve bu evre geçirilmeden doğrudan doğruya demokratik bir devlet kurulursa despotizmin geri geleceğini anladım. Bir arabanın vites kutusu gibi bir şey. Önce birinci vitese, sonra ikinci, sonra üçüncü vitese takmak gerekiyor. Üçüncü viteste kalkarsa" motor boğulur. Uygarlıklarımı bu şekilde donatıyorum. Önce uzun bir despotizm dönemi, arkasından monarşi evresi, daha sonra, halk sorumlu olmaya başlayınca, demokrasiyi düşünceleri için dizginlen onlara bırakıyorum. Bunu değerlendiriyorlar da. Ama demokratik devletler çok kırılgandır... Oynarken bunu sen de fark edeceksin.

Evrime oyununun yapay dünyalarında yasaya yasaya, Francine kendi dünyasının çözümlemesine ulaşmış görünüyordu.

- Peki bizi istediği gibi yönlendiren bir büyük oyuncumuz olduğu na inanıyor musun? diye sordu Julie.

Francine kahkahayı bastı.

121

_ Bir tanrı mı demek istiyorsun? Evet belki. Olabilir. Sorun şu: Föy tanrı varsa, bize cüzi irademizi bıraktı. Benim Evrimde halkıma gittiğim gibi bize neyi yapmanın iyi ya da kötü olduğunu göstermekten ziyade, bunları kendi kendimize keşfetmemizi bekler. Bence, bu sorumluluğu olmayan bir tanrıdır.

- Belki de bunu isteyerek yapıyor. Tanrı cüzi iradeyi bize bıraktığı içindir ki yüce saçmalıklar yapma hakkına sahibiz. Hiç müdahalesi olmadan büyük hatalar yapma hakkımız var.

Yaklaşımı Francine'i çok düşündürmüş gibi göründü.

- Haklısın. Cüzi iradeyi bize bırakması belki de onu nasıl kullandığımızı merak ettiğindendir, diye düşünceli bir tavırla karşılık verdi,
- Cüzi iradeyi bize bırakması, belki de kullarının kendisine boyun eğdiğini, her konuda uslu ve köle gibi davrandığını görmek eğlendirici olmadığındandır. Tanrının bize bu kadar büyük özgürlük sunması, belki de bizi sevdiğindendir. Tam bir cüzi irade, tanrının kullarını sevdiğinin en büyük kanıtıdır.
- Ne yazık ki bundan akıllıca yararlanacak kadar kendimizi sevmiyoruz, diye sonuç çıkardı Francine.

Şimdi de tebasına nasıl davranacağını gösteriyordu. Tahıl ekimini iyileştirmek ve halkını tarım araştırmalarına yönlendirmek için bilgisayarın tuşlarını tıklattı.

- Evimde onlara keşifler yaptırıyorum. Sonunda, bilişim bize tam ve zararsız bir megalomanlık hakkı tanıyor. Ben yönlendirici bir tanrıçayım.

Olası bir halkı gözlemlmek ve yönetmekle bir saat eğlendiler. Julie, gözlerini ovuşturdu. Normal olarak, her göz kırpışta, saydam tabakayı nemlendirmek, temizlemek ve esneklik vermek için beş saniyede bir 7 mikronluk göz yaşı tabakası oluşur. Ama uzun süre ekran karşısında kalmak gözleri kurutuyordu. Gözlerini yapay dünyadan ayırmayı yeğledi.

- Genç bir tanrıça olarak, senden bir karar istiyorum, dedi Julie. Dünyayı gözetlemek sonunda insanın gözlerini acıtıyor. Eminim ki bi-Z|m tanrımız bile, yirmi dört saatin yirmi dördünü de gezegenimizi 9ozetlemekle geçirmiyordur. Ya da belki de gözlükleri çok iyidir.

Francine bilgisayarı kapattı ve gözlerini ovuşturdu.

~ Julie, şan dışında başka tutkuların da var mı?

~ Bilgisayardan daha iyisine sahibim. Cebe sığıyor, ondan yüz ke-e daha hafif, ekranı çok daha geniş. Sınırsız bir özerkliği var. Açar Çniaz çalışır, milyonlarca bilgi içerir ve asla bozulmaz.

~ Bir süper bilgisayar? İlğimi çekiyorsun, dedi, saydam tabakaya Ko|>r damlatırken.

122

Julie gülümsedi.

- Bilgisayardan daha iyi dedim. Üstelik gözleri de acıtmıyor. Salt ve Görece Bilgi Ansiklopedisi'ni salladı.
- Bir kitap mı? diye şaşırdı Francine.
- Sıradan bir kitap değil. Ormanda bir tünelin dibinde buldum onu. Adı Salt ve Görece Bilgi Ansiklopedisi. Zamanının bütün ülkeleriyle ilgili tüm bilgileri toplamak için dünyayı dolaşmış ihtiyar bir bilge tarafından kaleme alınmış. Her alanda ve her döneme ait bilgiler var içinde.
- Abartıyorsun.
- Pekâlâ, yazan hakkında her şeyi bilmediğimi kabul ediyorum. Biraz oku, gerçekten şaşıracaksın.

Kitabı ona uzattı ve birlikte karıştırdılar.

Francine, bilişimin dünyayı değiştirmenin bir yolu olduğunu, ama bunu başarmak için çok güçlü bir bilgisayara sahip olmak gerektiğini belirten bir bölüm keşfetti. Aşamalandırıldıktan sonra, piyasadaki bilgisayar modellerinin kapasiteleri sınırlıydı. Merkezi bir bilgi işleme! çevredeki elektronik bileşenleri yönetiyordu. Dolayısıyla, asıl bilgisayar disketlerinde demokrasi yaratmak gerekiyordu.

Profesör Edmond Wells, merkezi kocaman bir bilgisayar yerine, eş zamanlı çalışan ve sürekli birbirine danışan ve sırasıyla kararlar alan küçük küçük bilgi işlemciler kullanmayı öneriyordu. İştenlikle dilediği makineye "demokratik mimarili bilgisayar" adını veriyordu.

Francine'in çok ilgisi çekmişti. Planları inceledi.

- Geleceğin makinesi bu. Vaatlerini yerine getirirse, var olan bütün bilgisayarları müzeye kaldıracaktır. Adamının matrak düşünceleri var. Koşut olarak çalışan bir değil, dört değil, birlikte işleyen beş yüz beyinle donatılmış yeni bir bilgisayar türünü tanımlıyor. Böyle bir aletin gücünü düşünebiliyor musun?

Francine, Ansiklopedi nin bir özdeyişler derlemesi değil, hayatla doğrudan ilişkili, tamamen pratik ve uygulanabilir çözümler öneren bir yapıt olduğunu anladı.

- Şimdiye dek, sadece koşut mimarili bilgisayarlar yapılıyordu-Senin ansiklopedinin tanımladığı makineyle, bu "demokratik mimarili" ile sıradan bir programın olanakları beş yüz kez artacak.

İki kız bakıştılar. Aralarında çok güçlü bir suç ortaklığı doğmuştu-O anda, konuşmalar da, birbirlerine hep güvenebileceklerini iWs de anladı. Julie kendisini daha az yalnız hissetti. Durup dururKe kahkahayı bastılar.

123

AIİSİKLOFBD+

MAYOTİEZ TAR+FT: Farklı maddeleri yedirmek çok zordur. Yine de, farklı iki maddenin toplamının onları aşan üçüncü bir madde doğurduğunu kanıtlayan bir madde vardır: Mayonez. Mayonez nasıl yapılır? Bir yumurtanın sarısını ve hardalı bir salata kabında kaymak haline gelinceye kadar tahta bir kaşıkla karıştırın. Subye tam olarak koyula-şmçaya kadar yavaş yavaş ve azar azar zeytinyağı ilave edin. Mayonez tutunca tuz, biber ve 2 santilitre sirkeyle çeşnilendirin. Önemli not: Isıyı göz önünde bulundurun. Mayonezin büyük sim: ideal ısı 15 santigrat derecedir. Gerçekte iki maddeyi birleştiren, çırparken oluşan küçük hava kabarcıktandır. 1 + 1=3

Eğer mayonez tutmazsa, salata kabındaki iyi karışmamış zeytinyağı ve yumurta karışımına azar azar hardal ekleyerek tutturulabilir. Dikkat: İşin bütün sırrı sırayı izlemektir.

Yiyecek olması bir yana, Hollanda yağlı boya resminin ünlü sırrının temelinde de mayonez tekniği vardır. Tamamen ışık geçirmez renkler elde etmek için, bu tür bir subye kullanmayı, 15. Yüzyılda Van Eyck kardeşler akıl etmişlerdir. Ama resimde artık su-zeytinyağı-yumurta sarısı karışımı değil, su-zeytinyağı-yumurta akı karışımı kullanılıyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ÜÇÜNCÜ ZİYARET

Piramidi üçüncü ziyaretinde, komiser Maximilien Linart yanında getirdiği tarama aracını çantasından çıkardı. Yapının dibine vanna, Çantadan bir mikro amplifikatör çıkarıp duvara dayadı ve dinledi.

Yine patlamalar, gülüşmeler, bir piyona sonatı, alkışlar.

İyice kulak kesildi, insanlar konuşuyorlardı.

~ -sil altı kibrit çöpüyle yapıştırmadan, bükmeden ve kırmadan ort değil, altı değil, ama eşit boyda sekiz eşkenar üçgen yapabilirsiniz?

- Bana yardım edecek bir cümle verebilir misiniz?

-Elbette. Oyunumuzun kuralını biliyorsunuz. Arka arkaya her gün Şelmeye hakkınız var. Her gelişinizde, size yardımcı olacak yeni bir PUcu vereceğiz. Bugünkü cümleiniz şu: "Bulmak için... düşünmek yeter."

124

Maximilien, şu sıralarda televizyonda yayımlanan "Düşünce Kapa-m" programının altı kibrit çöpü bilmecesini tanıdı. Bütün bu sesler açık bir televizyondan geliyordu demek. Bu kapısız, penceresiz piramidin içindeki ya da içindekiler, her kimse, basbayağı televizyon seyrediyorlardı. Polis türlü tahminlerde bulundu. En muhtemeli, hayatının geri kalanını, kimse tarafından rahatsız edilmeden televizyon karşısında geçirebilmek için dört duvar arasına kapanmış bir keşişti. Yedekte yiyecekleri olmalıydı, belki de seruma bağlanmıştı. Sesi sonuna kadar açmış, ekranın karşısında oturuyordu.

"Delilerle dolu bir dünyada yaşıyoruz" diye düşündü komiser. Televizyon insanların hayatında gittikçe önemli bir yer alıyordu, çatılarda pıtırak gibi antenler bitiyordu. Hepsi iyi hoş da, rahat rahat televizyon seyretmek için kapısız, penceresiz bir hapisaneye kapanmak da ne oluyordu. Böyle bir intihan seçen sıyırmış olmalıydı. Maximilien elleriyle boru yapıp duvara yapıştırdı.

- Her kimseniz, orada kalmaya hakkınız yok, diye emretti. Bu piramit, inşaat yasaklaması olan bir bölgede kurulu.

Anında, sesler kesildi. Televizyonun sesi kapatılmıştı. Ne alkışlar, ne de gülüşmeler kalmıştı. Mitralyöz çatırtıları kaybolmuştu. Ne "Düşünce Kapanı", ne de yanıt vardı.

Komiser, uyarısını tekrarladı.

- Polis! Dışarı çıkın! Bu bir emirdir!

Bir yerlerde küçük bir kapı açılıyormuş gibi boşuk bir ses işitti. Belli olmaz diyerek tabancasını çıkardı, çevreyi inceledi, yeniden piramidin çevresini dolaştı.

Avucunda çelik kabzayı hissetmek ona yenilmezlik duygusu veriyordu. Ama tabanca bir koz değil, bir engeldi. Dikkatini dağıtıyordu. Maximilien arkasındaki vızıltıyı algılamadı. Vızz... Vızz.

Bir saniye sonra, bir böceğin boynunu sokmasına aldırmadı hatta-

Üç adım daha attı ve ağzı kocaman açıldı, ama tek kelime edemiyordu. Gözleri yuvarlarından dışarı uğradı. Dizleri üzerine yığıldı- silahı elinden düştü ve başı üstüne boylu boyunca yere serildi.

Gözleri kapanmadan önce, biri gerçek biri duvarların yansıttığı11

güneş gördü. Ağır bir tiyatro perdesi gibi kapanan göz kapaklarını"

ağırlığına karşı koyamadı.

125

rtILYOMLARCALAR

Çekirgeler denizinin seviyesi durmadan yükseliyor.

Hemen bir fikir bulmak gerekiyor. Karınca olunca, hayatta kalmak içi" neP özgün fikirler bulmak gerekir. Ayıüzümünün son dalla-rının ucuna asılmış on üç karınca, yeniden kümeleniyor ve antenlerini birleştiriyor. Ortaklaşa ruhları panikle öldürme isteği arasında gidip geliyor. Bazıları çoktan ölmeye razı. ! 03. değil. O belki de bir çözüm buldu bile: Sürat.

Çekirgelerin kabukları, aşağıda aralıklı bir halı oluşturuyor, ama üstlerinde yeterince hızla koşarak, onları bir destek olarak kullanamaz mıydılar? İhtiyar savaşı, bir nehri geçerken, böceklerin tam batacakları anda yeni bir adım atarak suya gömülmeden koştuqlarını görmüştü.

Fikir çok münasebetsiz görünüyor, çekirgelerin sırtlarının bir nehrin yûzeyiyle hiçbir benzerliği yoktu. Ama kimseden başka bir öneri gelmeyince ve ağaç saldırgan çekirgelerin ağırlığı altında çökmeye başlayınca, ne olursa olsun şanslarını denemeye karar veriyorlar.

ilk olarak 103. atılıyor. Çekirgelerin sırtlarında öyle çabuk atlıyor-ki ne olduğunu anlamaya vakitleri kalmıyor. Bununla birlikte, kendilerini yemeye ve üremeye öyle kaptırmışlar ki sırtlarında kaçanların varlığına aldırış bile etmiyorlar.

On iki genç onu izliyor. Antenlerin ve sırtlan aşan bükülmüş bacakların arasından zikzaklar yapıyorlar. Biran, 103. hareketli bir kabuğun üstünden kayıyor ve 5. onu tam zamanında göğüs yakalığından yakalıyor. Bel-o-kanlılar var güçleriyle dört nala koşuyorlar, ama önlerinde daha çok yolları var.

Çekirge sırtlan, her yer göz alabildiğine çekirge sırtları. Çekirge sırtlarından bir göl, bir deniz, bir derya.

Kızıl karıncalar kalabalığın üstünden kaçıyorlar. Fena halde sallanıyorlar. Yanlarındaki ağaçlar çekirgelerin çenekleri altında eriyor, fındıklar, frenküzümleri diri ve çürüten yağmur altında dağılıyor.

Sonunda, karınca sürüsü uzaklarda, büyük ağaçların yüreklerine su serpen gölgesini seçiyor. Kemirmesi zor direnme mazgalları oluşturuyor ağaçlar. Çekirge dalgası, orada bu baba bitkilerce durduruluyor- Biraz daha gayretle karıncalar oraya ulaşacaklar.

Oldu! Ulaştılar. Kâşifler, alçak uzun bir dala yanaşıyor ve çabucak tırmanıyorlar.

Kurtuldular!

Dünya, o anda, normale dönüyor. Çölün kum göllerinde ve çekir-Sç sırtlarından hareketli bir denizde uzun zaman yol aldıktan sonra, a91am bir ağaçta ayaklarını sarkıtmak ne hoştur.

126

Birbirlerini okşayarak, yiyecek değış tokuşu yaparak toparlanıyorlar. Sürüden ayrı düşmüş bir çekirgeyi öldürüp yiyorlar. 12. manyetik alan alıcılanya yerlerini saptıyor ve büyük meşeye giden yönü belirtiyor. Topluluk hemen yola koyuluyor. Hâlâ köklerin üstüne yayılan çekirge göletlerinin bulunduğu yerden sakınmak için karıncalar daldan dala geçerek, yüksekten ilerliyorlar.

Sonunda karşılarına ulu bir ağaç dikiliyor. Büyük ağaçlar mazgaldı, ama ulu meşe hiç kuşkusuz kulelerin en geniş ve en yükseğıydi. Gövdesi o kadar geniş ki düz gibi görünüyordu. Dalları o kadar yükseklerle çıkıyordu ki gökyüzünü kapatıyordu.

On üç karınca, ulu meşenin kuzey cephesini örten liken kolonisinin oluşturduğu kalın kadife halı üstünde yürüyor.

Karıncalar, bu ulu meşenin on iki bin yaşında olduğunu ileri sürerler. Bu çok. Ama gerçekten özel bir ağaç. Kabuğunun, yapraklan-nın, çiçeklerinin, palamutlarının her bir noktasında hayat gizlidir. Bel-o-kan'lılar, aşağıda bir sürü meşe direyi ile karşılaşıyor. Purocu bitki bitleri, birkaç milimetrelik yumurtalar yumurtlamak için mahmuzla-nyla palamutlarda delikler açıyor. Meşenin boynuzlu teke larvaları, kabuğun merkezinde yeraltı geçitleri kazarken, metal dışkanatlı kan-taridler, körpe dalların tadını çıkarıyor. Gece kelebekleri ya da pervane tırtılları, külah haline getirilmiş ve anne babaları tarafından paket halinde bağlanmış yapraklarda irileşiyor.

Daha ilerde, meşenin kıvrılan yeşil tırtılları, alt dallara ulaşmak için boşluktaki bir ipin ucunda sallanıyor.

Karıncalar uyan halatlarını kesip, onları gözlerinin yaşına bakmadan yiyorlar. Dallardan yiyecek sarkarken, onlardan mahrum kalmak için bir neden yoktu. Ağaç konuşabilse, onlara teşekkür ederdi.

103. karıncalar hiç olmazsa leşçilik görevlerini yerine getiriyorlar, diye geçiriyor içinden. Her türlü av hayvanını hiç dert etmeden öldürüp yiyorlar. Parmaklar ise, ekolojik çevrim içindeki yerlerini unutmak istiyorlar. Öldürdükleri hayvanları yiyemiyorlar bile. Kendilerine hayvandan geldiklerini hatırlatmayan bitkilere karşı iştahları vardır sadece. Dolayısıyla tanınmaması için her şey kesilir, doğranır, kıyıl"" boyanır, karıştırılır. Parmaklar hiçbir şeyden, hatta tükettikleri hayvanların katlinden bile sorumlu tutulmak istemezler.

Ama düşünecek zaman değildi. Önlerindeki mantarlar, gövdenin etrafındaki merdivenin basamakları gibi yarım daire biçiminde diz'' misler. Karıncalar biraz soluklanıyor ve çıkmaya başlıyorlar.

127

103. ağacın üstüne kazılmış işaretler fark ediyor: 'Richard Liz'i seviyor.' Bir okun deldiğı kalbin içine kazılmış. 103. Parmak yazısını söküyor- ama bir çakının ağacın canını yaktığını biliyor. Ok, kurgusal Kalbi ağlatmıyor ama buna karşılık ağaçta açılan yara ona turuncu renkli göz yaşları döktürtüyor.

Manga, bir sosyal örümcek yuvasının çevresini dolaşıyor. Örümcek yuvasında, başsız, kolsuz, beyaz ipekten bir ormanda boğulmuş hayalet vücutları asılı. Bel-o-kanlılar geniş

meşe kulenin yükseklerine tırmanıyor. Sonunda, orta katlara doğru, tabanı bir boruya gömülmüş yuvarlak meyve gibi bir şey fark ediyorlar.

16. sağ antenini kâğıttan meyveye diyor ve "Bu büyük meşenin yabanarısı" diyor.

103. duruyor. Gece olduğundan, karıncalar bir ağaç budağında barınmaya karar veriyorlar. Yann yine gelecekler.

103.'yü uyku tutmuyor.

Gelecek cinsiyetinin bu kâğıt topun içinde olması mümkün müydü? Prenses konumuna yükselmesi ayaklarının eriminde miydi?

ANSİKLOPEDİ

SOSYAL DEVLrİOEEnUK: tnkalargerekirciliğe ve kastlara inanırlardı. Onlarda meslek seçimine yöneltme sorunu yoktu. Meslek doğumla birlikte belirlenirdi. Çiftçilerin oğulları zorunlu olarak çiftçi, askerlerin oğulları asker olurdu. Bir yanlışlık olmasın diye, kast daha baştan çocukların vücutlarına yazılırdı. Inkalar, yeni doğmuş çocukların yumuşak bingıldaktı başlarını, kafataslarına biçim veren özel mengenelerde sıkıştırırlardı. Bu düz mengeneler çocukların başlarına istenen biçimi verirdi. Örneğin, kral olacakların başı kare şeklindeydi, işlem acı vermezdi; en çok dişleri belirli yönde bitmeye zorlayan diş aygıtı kadar acıttırdı. Yumuşak kafatasları tahta kalıpta biçimlendirilirdi. Böylece çıplakken ve terk edilmişken bile, krallann oğulları kral olarak kalırdı. Taç giymeye uygun kare şeklindeki başlarından tanınırlardı. Asker çocuklarına gelince, başları üçgen şeklini alacak kalıplara koyulurdu. Köylü çocuklarının baş-larıysa sivri olurdu.

Böylelikle, Inka toplumunda devinim olmazdı. Hiçbir sosyal devingenlik riski, en ufak bir kişisel yükselme hırsı olmazdı. Her bin ömrü boyunca, toplumsal konumunu ve mesleksen işlevini kafatasında taşırdı.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

TARİH DERSİ

Öğrenciler yerlerine yerleştiler ve güzel bir takımdan defterlerini ve dolmakalemlerini çıkardılar. Tarih dersi saatiydi.

Gonzague ve iki omuzdaşı yan yana oturmak üzere önlerinden geçerken, geçen akşam hiçbir şey olmamış gibi Julie'ye ve Yedi Cü-ceier'e bakmadılar.

Tarih öğretmeni, kara tahtaya kocaman beyaz harflerle "1789 Fransız İhtilali* yazdı. Sonra, sınıfa uzun süre arkasını dönmemesi gerektiğini bildiğinden, dönüp öğrencilerini süzdü ve çantasından bir tomar kâğıt çıkardı.

- Ödevlerinizi düzelttim.

Sıraların arasından geçerek, kısa yorumlarla, herkese ödevini dağıttı. "Yazınıza biraz daha özen gösterin", "İlerleme var", "Cohn-Bendit için üzgünüm, ama o 1789da değil 1968'deydi."

En yüksek notlardan başlamıştı ve gittikçe düşen notlarla devam ediyordu. Yirmi üzerinden üç alanlardaydı ve Julie hâlâ ödevini almamıştı.

Karar, bir satır gibi indi.

- Julie: 20 üzerinden 1. Size sıfır vermedim, çünkü Saint. Just konusunda oldukça özel bir kuram geliştirmişsiniz. Size göre Devrimi kokuşturan o.

Görüşlerinin tüm sorumluluğunu yüklendiğini göstermek için başını kaldırdı.

- Gerçekten de öyle düşünüyorum.

- Çekici ve çok kültürlü bir adam olan eşsiz Saint-Just'e neden karşısınız. Hem öğrencilik yıllarında sizden çok daha iyi notlar aldığından hiç kuşku yok.

- Saint-Just, dedi Julie hiç sükûnetini bozmadan, şiddetsiz bir devrimi başarmanın mümkün olmadığını düşünüyordu. "Devrimin amacı dünyayı iyileştirmektir ve bazıları devrimi onaylamıyorsa onları ayıklamak gerekir* diye yazmıştı.

- Bütünün cahil olmadığınızı memnuniyetle görüyorum. Hiç 'mazsa, birkaç alıntı aklınızda kalmış.

Genç kız. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'ni okuyarak bu fik'r' leri kendisinin uydurmadığını elbette itiraf edemezdi.

- Ama bu temelde hiçbir şeyi değiştirmez, diye devam etti "Öre men. Temelde Saint-Just elbette haklıydı, şiddetsiz devrim yap"13 imkânsızdır...

Julie görüşünü savundu:

129

_ İnsanlar öldürülüyor, istemediklerini yapmaya zorlanıyorlarsa, bu hayal gücünden mahrum olduklarını, düşüncelerini yaymanın bir başka yolunu bulamadıklarını kanıtlar. Ben, şiddetsiz devrim yapma-n,n mutlaka yollar olduğuna inanıyorum.

Eni konu ilgilenen öğretmen, genç muhatabını kışkırttı:

, |m-kân-sız. Tarihte şiddetsiz devrim yoktur. Bu iki sözcük pratikte çatışktır.

_ Bu durumda, geriye bulmak kalıyor, dedi Julie hiç bocalamadan.

Zoe yardımına yetişti:

- Rock'n roll, bilişim... Bunlar kan dökmeden anlayıştan değiştiren şiddetsiz devrimlerdir.

- Bunlar devrim falan değil! diye sinirlendi öğretmen. Rock'n roll ve bilişim ülkelerin politikasında hiçbir değişiklik yapmadı. Ne diktatörleri kovdu, ne de yurttaşlara daha fazla özgürlük getirdi.

-Rock, bireylerin günlük yaşantısını 1789 Devriminden daha çok değiştirmiştir, dedi Ji-Woong. Kaldı ki sonu despotizm olmuştur.

- Rock'la toplum devrilebilir, diye ekledi .David.

Bütün sınıf, Julie ve Yedi Cücelerin tarih kitaplarında geçmeyen aldanışlara sınıksız sarılmalarına şaşıtı.

Öğretmen masasına döndü ve kendi görüşlerini kabul ettirmek ister gibi koltuğuna kuruldu.

- Pekâlâ, bu konuyu tartışalım. Madem yerel rock grubumuz Fransız Devrimini tartışma konusu yapıyor, tartışalım bakalım. Devrimlerden konuşalım.

Duvara bir dünya haritası astı ve cetvelini değişik yerlerde gezdirdi.

- Spartaküs ayaklanmasından tutun Amerika Bağımsızlık Savaşına kadar, 19. yüzyılda Paris Komünü, 1956 Budapeşte, 1968 Prag, Portekiz'de Karanfiller Devrimi, Zapata ve ardıllarının Meksika Devimleri, Mao ve taraftarlarının Çin'de uzun yürüyüşü, Nikaragua'da Sandinist Devrimi, Küba'da Fidel Castro'nun iktidara gelmesi, bütün hepsi, evet BÜTÜN HEPSİ düşüncelerinin iktidardaki hükümetlerin düşüncelerinden daha haklı olduğuna inanıyordu. Dünyayı değiştir-mek istediler ve düşüncelerini kabul ettirmek için savaşım verdiler Ve dövdüler. Çoğu öldü. Ama hiçbir şey yapmadan bir şey kazanıl-

az. Bu ödenmesi gereken bir bedeldir. Devrimler kanla yapılır. Buyledir ve işte bu yüzden devrimcilerin bayrakları hep kırmızı renklidir. Julie, bu retorik saldırı karşısında gerilemeyi kabul etmedi.

ti ~ Top'urriumuz değişti, dedi ateşli bir tavırla. Köhnemişlikten kur-pırnalıdır. Zoe haklı: Rock ve bilişim, bal gibi şiddetsiz devrim örterisi oluşturuyor. Onların bayraklarında kırmızı yok ve önemleri

rıncaların Devrimi / F:9

İSO

daha anlayamadı. Bilişim, hükümetlerin denetimi olmadan, milyonlarca insanın çabucak iletişim kurmalarını sağlıyor. Gelecek devrim bu tür araçlar sayesinde olacak.

Öğretmen başını salladı, içini çekti ve sakin bir sesle sınıfa seslendi:

- Öyle mi sanıyorsunuz? Bakın- şu 'yumuşak devrimler' ve modern iletişim ağları konusunda size küçük bir hikâye anlatacağım. 1989'da, Tian An Men meydanında üniversite öğrencileri farklı bir devrim yaratmak için bu gelişmiş teknolojileri kullanabileceklerini sanıyorlardı. Pek doğal olarak, faks kullanmayı düşündüler. Fransız gazeteciler okuyucularını onları desteklemek için faksılar çekmeye telkin etti. Sonuç: Polis, Fransa'dan çekilen faksıları izledi. Bilgisayarlar ve fakslarla donanmış devrimcileri tek tek saptadı ve tutukladı. Bu genç Çinliler zindanlara atıldılar, işkence gördüler. Sağlam organlarının alınıp yaşlılıktan tükenmiş ihtiyar yöneticilere nakledildiğini şimdi biliyoruz. Kendilerine "destek- mesajları çeken Fransızlara kimbilir ne kadar minnettardır. Gelişmiş teknolojilerin devrimlerin başarısına katkısının size güzel bir örneği...

Öğretmen ve öğrenciler birbirlerinin yüzlerine uzun uzun baktılar. Anekdote, Julie'yi biraz sarsmıştı'-

Karşılaştırma, sınıfı da öğretmeni de memnun etmişti. Bu tartışma sayesinde, gençleştiğini hissetmişti. Eskiden komünistti ve parti bilinmeyen nedenlerle yerel seçim ittifakı gerekçesiyle hücrelerini dağıtmasını isteyince, büyük bir düş kırıklığına uğramıştı. "Yukandaki-ler", Paristekiler onu ve adamlarını bir kalemde silmişlerdi; bir sandalye için. Bir açıklama bile yapmamışlardı. Midesi bulanmış, politikayı bırakmıştı, ama bunu öğrencilerine anlatamazdı. Julie, omzunda bir el hissetti-

- Boş ver, diye fısıldadı Ji-woong. Son sözü sana bırakmayacaktır.

Öğretmen saatine baktı.

- Vakit bitti. Gelecek hafta 1917 Rus Devrimini inceleyeceğiz-Memnun olacaksınız. Yine kıtlıklar, katliamlar, bölük pörçük anılar, ama fonda kar dekoru ve balalayka müziği var hiç olmazsa. Aslında bütün devrimler birbirine benzer, sadece çevre ve folklor farklıdır.

Julie'den yana son bir kez göz attı:

- İlginç karşıt kanıtlar konusunda size güveniyorum, matmazel Julie, siz "şiddetli şiddet karşıtı" dediklerimdensiniz. Böyleleri dan kötüdür. Istakozları birden kaynayan suya atmaya cesaretleri olma gından hafif ateşte pişirirler. Sonuç: Hayvan yüz kat daha fazla çok daha uzun süre acı çeker. Bu kadar yetenekli olduğunuzda g° ' Bolşevikler bütün Rus çarlarından "şiddetsiz" nasıl kurtulabilirler ' bu konuyu araştırın. İlginç bir varsayım çalışması olacak...

Bu sözler üzerine, gri zil çalmaya başladı.

ISI

YABALIARISI KOVATI

Qri bir çana benziyor. Kara sivri iğneli kâğıtçı yabanansı nöbetçiler etrafında dönüyorlar.

riasıl hamamböcekleri beyaz karıncaların atalanyşa, yabanan/an . Karıncaların dedeleridirler. Böceklerde eski türlerle gelişmiş türler bazen bir arada yaşarlar. Günümüz insanların soyundan geldikleri Australopitekler'e hâlâ yakın olmaları gibi. Yabanarıları ilkel olmalarına ilkeldirler ama sosyal olmadıkları söylenemez. Kartondan yuvalarına kümeler halinde gelirler. Fakat bu site taslakları hiçbir bakımdan arıların balmumundan ya da karıncaların kumdan geniş yapılarına benzemez.

103. ve omuzdaşları yuvaya yaklaşıyorlar. Onlara çok hafif görünüyor. Yabanarıları kurumuş ya da kurtlanmış odun liflerini tükürkle-riyle uzun uzun çiğneyerek, kâğıt hamurundan bu tip köyler kurarlar.

Kâşif kâğıtçı yabanarıları, kendi yönlerine doğru tırmanan karıncaları fark edince, uyarı feromonları salgılıyorlar. Antenleriyle gizlice anlaşıyorlar ve iğnelerini çıkarıp köylerine sızan karıncaları geri püskürtmek için her şeye hazır bekliyorlar.

İki uygarlığın teması hep nazik bir andır, ilk tepki genel olarak şiddettir. O zaman 14. kâğıtçı yabananlıları tavlama için bir strateji düşünüyor. Ağzına biraz yiyecek getirip yabanarılanna uzatıyor. Düşmanımız olduğunu varsaydığımız biri bize bir armağan sunduğunda, hep şaşırırız.

Kâğıtçı yabanarıları yere iniyorlar ve çekine çekine ilerliyorlar. Bir yabanansı nasıl tepki göstereceğini görmek için antenleriyle kafasına vuruyor. 14. tepki göstermiyor. Öteki Bel-o-kanlılar da antenlerini yatırıyorlar.

Bir yabanansı, koku diliyle onlara yabanansı topraklarında bulunduklarını ve karıncaların burada işi olmadığını bildiriyor.

14. içlerinden birinin cinsel organa sahip olmak istediğini ve bütün grubun hayatta kalmasının bu işleme bağlı olduğunu açıklıyor.

Kâğıtçı öncü yabanarıları aralarında konuşuyorlar. Konuşma bi-Çimleri çok özel. Sadece feromon yaymıyorlar, aynı zamanda anten-lerini hareket ettirerek konuşuyorlar.

Antenlerini dikince şaşkınlık, "eri doğru çıkarınca kuşku, sadece bir tekini dikince ilgi ifade ediyor-lar- Bazen yumuşak antenlerinin ucuyla muhataplarınmkinin ucunu °kşuyorlar.

'03. de ilerliyor ve kendisini tanıtıyor. Cinsiyet isteyen kendisi.

Yabancılarını kafasına vuruyorlar ve ona kendilerini izlemesini öneriyorlar. Gelebilir, ama yalnız.

k.

252

103. kâğıttan bir meyvenin içine giriyor ve bir yuva olduğunu görüyor,. Girişte çok sayıda nöbetçi nöbet tutuyor. Normal. Başka çıkış yok, düşmanlar yuvaya sadece oradan saldırabilirler ve yine siten^ iç ısını denetim altında .tutmak ancak o delikten mümkün. Möb^ çiler de işte bu yüzden içeriye hava akımı göndermek için kanatlar,, nı hareket ettiriyorlar.

Karıncaların ataları olmalarına karşın, bu yabancıları çok geliş, miş görünüyor. Yuvaları kâğıttan paralel raflardan oluşuyor, her bir rafta petekler bulunuyor. Balansı kovanlarındakiere benzeyen pe. tekler altıgen biçiminde.

Qri dantelden incelikle çiğnenmiş direkler, çeşitli rafları birbirine bağlıyor. Çiğnenmiş kâğıt ya da kartondan birkaç tabaka dış bölümleri soğuğa ve çarpmalara karşı koruyor.

103. daha şimdiden yaba-narıanni biraz tanıyor. Bel-o-kan'da dadılar bu böceklerin nasıl yaşa-dıktanm ona öğretmişlerdi.

Balarılarının değişmez kovanlarının tersine, yabancı yuvası ancak bir yıllıktır. İlkbaharda kraliçe yabancı, bir sürü yumurtayla yüklü olarak, yuvasını kuracağı bir yer aramaya çıkar. Bulunca, kartondan bir petek yapar ve yumurtalarını oraya koyar. Yumurtalar açılınca, larvaları gün boyu öldürdüğü hayvanlarla besler. Larvaların çalışmaya hazır işçiler haline dönüşmesi on beş gün alır. Bundan sonra, kurucu anne kendisini yumurtalanna verir.

103. yumurtaları görüyor. Yumurtalar ve larvalar baş aşağı peteklerde nasıl düşmeden durabiliyorlar? 103. gözlüyor ve anlıyor. Dadılar, yumurtaları ve genç larvaları yapıştıncı bir salgıyla tavana yapıştırıyorlar. Yabancıları sadece kâğıt ve kartonu bulmakla kalmadılar, kolayı da keşfettiler.

Hayvanlar aleminde çivi ve vida keşfedilmediğinden, kolanın maddeleri birbirine bağlamanın en yaygın yolu olduğunu söylemek gerekir. Bazı böcekler çok sert ve çok çabuk kuruyan, öyle ki bir saniyede katı bir maddeye dönüşen bir kola üretmeyi başardılar.

103. merkezi koridoru çıkıyor. Her katta kartondan merdivenler var. Her bir düzey, öteki düzeylerle iletişim kurabilmesi için ortasından delinmiş. Ama yine de halanlarının altından büyük kovanlarından çok daha az etkileyici. Burada ne varsa gri ve hafif. Alınan korku salan desenlerle dolu sarı ve kara işçi yabancıları odun öğütürerek kâğıt hamuru üretiyorlar. Sonra da bunlardan duvarlar ya da petekler örüyorlar. Pense gibi bükülü antenleriyle işlerinin kalınlığını düzenli olarak kontrol ediyorlar.

Ötekiler et taşıyor: Kötü talihlerini çok geç anlayan anestezi yap»' mış sinekler ve tırtıllar. Ganimetin bir bölümü larvalara, durmadan yiyecek istemek için kıvranıp duran aç kurtlara ayrılır. Böcekler içi" de sadece yabananları yavrulannı çiğneyerek yumuşatmadıkları Ç' S etlerle besleyen sosyal hayvanlardır.

133

Kraliçe yabananı çocuklarının ortasında dolaşıyor. O daha şiş-n daha ağır ve daha asabi. 103. birkaç feromonla ona sesleniyor, öteki yaklaşımaya razı oluyor ve ihtiyar kızıl kannca ona ziyaretinin edenini açıklıyor. Kendisi üç yaşında ve ölümü yakın. Oysa, ana si-teSjni kurtaracak hayati bir bilgi sadece kendisinde var. Görevini yerine getirmeden ölmek istemiyor.

Kâğıtçı yabananların kraliçesi kokulannı algılamak için antenlerinin ucuyla 103.'ye dokunuyor. Bir kanncanın neden bir yabanan-sından yardım istediğini anlamıyor. Normal olarak, herkes kendi basının çaresine bakar. Türler arasında yardımlaşma yoktur. 103. kendi durumunda, yabancılara başvurmadan hareket etmesinin imkânsız olduğunu vurguluyor. Kannca, hayatta kalması için zorunlu olan hormon jölesini hazırlamayı bilmiyor.

Kâğıtçı yabananların kraliçesi, burada gerçekten de hormonlarla dolu arı sütü kotarmayı bildiklerini söylüyor, ama bir kanncaya neden vermesi gerektiğini anlamıyor. Ürün israf edilmeyecek kadar değerli bir mal.

103. binbir güçlkle bir feromon cümlesi çıkarıyor. Antenlerinden kopuyor cümle ve bir saniye sonra yabananların kraliçesinin antenlerine ulaşıyor.

Bir cinsiyet organına sahip olmak için.

Öteki şaşıyor. Neden bir cinsiyeti olsun istiyor?

ANSİKLOPEDI

tiERHAMCİL BİR ÜÇOEİİ: Kimi zaman sıradan olmak olağandışı olmaktan daha zordur. Durum üçgenlerde çok nettir. Üçgenlerin çoğu ikizkenar (iki kenar aynı uzunlukta), dik (bir dik açılı), eşkenar (bütün kenarları aynı uzunlukta) olur.

O kadar çok tanımlanmış üçgen vardır ki özel olmayan bir üçgen çizmek ya çok karmaşıklşıyor yahut da bütün kenarları olabildiğince eşit olmayan bir üçgen çizmek gerekiyor. Ama bu öyle kolay iş değil. Herhangi bir üçgenin ne bir dik açısı, ne bir eşit açısı, ne de 90 dereceyi aşan bir açısı olmalıdır. Araştırmacı Jacques Loubczanski, büyük zorluklarla gerçek bir 'herhangi bir üçgen' geliştirmeyi başardı. Bu üçgenin çok... belirgin, ayıncı özellikleri var. İyi bir 'herhangi bir üçgen" yapmak için köşegenlerinden kesilmiş bir karenin yarısıyla, tepesinden kesilmiş eşkenar bir üçgenin yansını birleştirmek gerekiyor. İkisini yan yana koyunca, iyi bir 'herhangi bir üçgen' elde ederiz. Basit olmak basit değildir.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

134

SDİAV

neden bir cinsiyeti olsun istenir?

Cinsiyetsizler kastında doğmuş bir cinsiyetsizin, doğal kökenlerine karşın birden bir cinsiyeti olmasını arzulaması için hiçbir biyolojik neden yok.

103. yabancılarının kraliçesinin kendisini sınavdan geçirmekte olduğunu anlıyor. Akıllı bir yanıt arıyor, bulamıyor ve sadece 'cinsiyetin daha uzun yaşamayı sağladığını' hatırlatmakla yetiniyor.

Belki de Parmakların televizyonlarında dizilerinin manasız, bilgiden yoksun diyaloglarını dinleye dinleye doğrudan konunun özüne girip nasıl iletişim kuracağını unutmuş.

Buna karşılık, kâğıtçı yabancılarının kraliçesi, kokulu cümlelerine büyük bir yoğunluk katmayı biliyor. Bir diyalog kuruluyor. Bütün kraliçeler gibi, yiyecek ve güvenlikten başka şeyler hakkında konuşabiliyor bu cinsiyetli. Soyut düşüncelerden söz etmeyi biliyor.

Kâğıtçı yabancılarının kraliçesi kendisini hem kokularla, hem de tonlamalarını daha iyi vurgulamak için antenlerini her yöne çevirerek ifade ediyor. Karıncalarda buna "antenleriyle konuşmak" denir. Kraliçe, karıncaya nasılsa sonunda öleceğini belirtiyor. O halde, neden daha uzun süre yaşamaya çalışıyordu?

103. mücadelenin düşündüğünden daha yaman olduğunu anlıyor. Muhatabı tasarısının geçerliliğine henüz ikna olmuş değil. Haksız da sayılmaz, uzun bir hayatın neresi kısa bir hayattan daha ilginç? 103. cinsiyetlilerin heyecanlarını tatmak için bir cinsiyet istediğini söylüyor. Duyum organlarında daha büyük duyarlılık, daha büyük heyecanlar hissetme yeteneği...

Kâğıtçı yabancıları, bunun kendisine bir hoşluktan çok bir sıkıntı gibi geldiği karşılığını veriyor. İnce duygular, büyük heyecanlar besleyenlerin çoğu korku içinde yaşar. Bu nedenle erkekler uzun zaman hayatta kalmazlar ve dişiler dünyadan korunmuş, kapalı bir hayat sürerler. Duyarlılık, sürekli acı kaynağıdır.

103. daha ikna edici yeni kanıtlar arıyor. Bir cinsiyet istiyor, çünkü cinsiyet üremeyi sağlar.

Bu defa, kâğıtçı yabancılarının kraliçesinin dikkatini çekmiş gibi görünüyor. Neden üremeyi arzu ediyor? Biricik örnek olarak yaşamı hangi bakımdan kendisine yetmiyor? Garip bir düşünce tarzı. Qenel olarak böceklerde, özel olarak da karıncalar ve yabancıları gibi sosyal zarkanatlılarda "neden" kavramı yoktur. Onlarda sadece "nasıl" kavramı vardır. Olayların nedeni öğrenilmeye çalışılmaz, sadece onları nasıl denetleyebileceklerini öğrenmeye çalışırlar. Bu yabancılarının "neden" diye sorması, 103. ye onun normların ötesinde anlâksal bir gelişme geçirdiğini kanıtlıyor.

135

İhtiyar kızıl kannca, genetik kodunu başka canlılara aktarmayı di dediğini açıklıyor.

3

Kâğıtçı yabancılarının kraliçesi antenlerini kuşkuyla hareket ettiriyor. Elbette bu istek cinsiyetli olma arzusunu meşrulaştırıyor ama genetik kodunun başkalarına aktarılabileceği ne özelliği var? Sonuçta Kendisiyle neredeyse aynı özelliklere sahip on bin ikiz bireye hamile kalmış bir kraliçe tarafından yumurtlanmadı mı? Bir sitenin bütün ikizleri birbirlerine benzer ve aynı değerdedir.

103. yabancıların sözünü nereye getirmek istediğini anlıyor Hiçbir varlığının özel bir önemi olmadığını ona kanıtlamaya çalışıyor Kendi genlerinin bileşiminin üretilmeye değecek kadar değerli olduğunu düşünmek kadar iddialı bir şey var mıdır aslında? Böyle bir düşünce kendisine başkalarından çok daha fazla önem verildiğini gösterir Karıncalarda, hatta yabancıların.nda bile bu tip düşüncenin bir adı var buna "bireycilik hastalığı" diyorlar.

Önce fiziksel düello vermiş 103. ilk kez anlâksal bir düello vermek zorunda kalıyor, hem bu daha da zor.

Bu yabancı. anasının gözü. İhtiyar savaşç. buna da katlanmak zorunda. Söze tabu olan bir sözcükle, "benle başlıyor. Bölümlü an tenlerinden yaymadan önce, kokulu bir feromonu aklında aor aOr söylüyor.

b a

'Ben' özel biriyim.

Kraliçe irkiliyor. İletiyi alan çevredeki yabancıları, afallayarak a n çekiliyorlar. Sosyal bir böceğin "ben" sözcüğünü kullanmas. törelere çok aykırıdır.

Ama bu karşılıklı söz düellosu kâğıtç, yabancılarının kraliçesini eğlendirmeye başlıyor. "Ben" konusunda değil, ama yeni açt.g, alan-ja 103. ye karşı çıkıyor. Antenlerini acemice sallıyor ve kişisel nitellerin, saymasını istiyor. Yabancıları, ihtiyar kanncan.n genetik kodunu soyundan birine aktarmaya deöecek kadar "özel" olup olmadı-9'na daha sonra karar verecekler. Karşılıklı konuşma s.ras.nda krali-W b.z kagltç, yabancıları" anlamına gelen bir feromon cümlesi kul-nıyor. Böylelikle kendisinin hemcinsleriyle aynı toplulukta kaldıöi-'lsadece kendisi için üstünlükler sağlamaya kalkışanların yanında ^r almadığını göstermek istiyor.

9özünİ9enHdÖn!mTCek k3dar f3Zİa ilerİ 3kÜ- Bu yaba"^,lar,n,n rûnİ " ' CC kend,s,m duşunen yozlaşmış bir kanncan olarak aö-

"dugünü artık biliyor. Yine de düşüncesinin sonuna kadar gidiyor '^ş'sel niteliklerini bir bir sayacak.

y

PasfteCek'er dÜnyaSmda pek y^S"1 olmayan yeni şeyler öğrenme ka-

134

SMAV

Neden bir cinsiyeti olsun istenir?

neden Dır <_nu>ıyt.ı.ı w.Jt... „_.....

Cinsiyetsizler kastında doğmuş bir cinsiyetsizin, doğal kökenlerine karşın birden bir cinsiyeti olmasını arzulaması için hiçbir biyolojik neden yok.

103. yabancılarının kraliçesinin kendisini sınavdan geçirmekte olduğunu anlıyor. Akıllı bir yanıt arıyor, bulamıyor ve sadece "cinsiyetin daha uzun yaşamayı sağladığını" hatırlatmakla yetiniyor.

Belki de Parmakların televizyonlarında dizilerinin manasız, bilgi-den yoksun diyaloglarını dinleye dinleye doğrudan konunun özüne girip nasıl iletişim kuracağını unutmuş.

Buna karşılık, kâğıtçı yabananlarının kraliçesi, kokulu cümlelerine büyük bir yoğunluk katmayı biliyor. Bir diyalog kuruluyor. Bütün kraliçeler gibi, yiyecek ve güvenlikten başka şeyler hakkında konuşabiliyor bu cinsiyetli. Soyut düşüncelerden söz etmeyi biliyor.

Kâğıtçı yabananlarının kraliçesi kendisini hem kokularla, hem de tonlamalarını daha iyi vurgulamak için antenlerini her yöne çevirerek ifade ediyor. Karıncalarda buna "antenleriyle konuşmak" denir. Kraliçe, karıncaya nasılsa sonunda öleceğini belirtiyor. O halde, neden daha uzun süre yaşamaya çalışıyordu?

103. mücadelenin düşündüğünden daha yaman olduğunu anlıyor. Muhatabı tasarısının geçerliliğine henüz ikna olmuş değil. Haksız da sayılmaz, uzun bir hayatın neresi kısa bir hayattan daha ilginç? 103. cinsiyetlilerin heyecanlarını tatmak için bir cinsiyet istediğini söylüyor. Duyum organlarında daha büyük duyarlılık, daha büyük heyecanlar hissetme yeteneği...

Kâğıtçı yabanası, bunun kendisine bir hoşluktan çok bir sıkıntı gibi geldiği karşılığını veriyor. İnce duygular, büyük heyecanlar besleyenlerin çoğu korku içinde yaşar. Bu nedenle erkekler uzun zaman hayatta kalmazlar ve dişiler dünyadan korunmuş, kapalı bir hayat sürerler. Duyarlılık, sürekli acı kaynağıdır.

103. daha ikna edici yeni kanıtlar arıyor. Bir cinsiyet istiyor, çünkü cinsiyet üremeyi sağlar.

Bu defa, kâğıtçı yabananlarının kraliçesinin dikkatini çekmiş 9'bl görünüyor. Meden üremeyi arzu ediyor? Biricik örnek olarak yaşa"1' hangi bakımdan kendisine yetmiyor? Garip bir düşünce tarzı. Oenel olarak böceklerde, özel olarak da karıncalar ve yabananları gibi sosyal zarkanatlılarda "neden" kavram yoktur. Onlarda sadece "nasıl" kavramı vardır. Olayların nedeni ögre nilmeye çalışılmaz, sadece onları nasıl denetleyebileceklerini öğren meye çalışırlar. Bu yabanasının "neden" diye sorması, 103.'ye onu normların ötesinde anlâksal bir gelişme geçirdiğini kanıtlıyor.

135

İhtiyar kızıl kannca, genetik kodunu başka canlılara aktarmayı dilediğim açıklıyor.

Kâğıtçı yabanasının kraliçesi antenlerini kuşkuyla hareket etti-

; r. Elbette bu istek cinsiyetli olma arzusunu meşrulaştırıyor ama netik k0,junun başkalarına aktarılacak ne özelliği var? Sonuçta, kendisiyle neredeyse aynı özelliklere sahip on bin ikiz bireye hamile Kalmış bir kraliçe tarafından yumurtlanmadı mı? Bir sitenin bütün ikizle» birbirlerine benzer ve aynı değerdedir.

103. yabanasının sözü nereye getirmek istediğini anlıyor. Hiçbir varlığ"1 özel bir önemi olmadığını ona kanıtlamaya çalışıyor. Kendi nenlerinin bileşiminin üretilmeye değecek kadar değerli olduğunu düşünmek kadar iddialı bir şey var mıdır aslında? Böyle bir düşünce, kendisine başkalarından çok daha fazla önem verildiğini gösterir. Karıncalarda, hatta yabanasılarında bile bu tip düşüncenin bir adı var, buna "bireycilik hastalığı" diyorlar.

Onca fiziksel düello vermiş 103. ilk kez anlâksal bir düello vermek zorunda kalıyor, hem bu daha da zor.

Bu yabanarısı anasının gözü. İhtiyar savaşçı buna da katlanmak zorunda. Söze tabu olan bir sözcükle, "ben"le başlıyor. Bölümlü antenlerinden yaymadan önce, kokulu bir feromonu aklında ağır ağır söylüyor.

"Ben" özel biriyim.

Kraliçe irkiliyor. İletiyi alan çevredeki yabanarıları, afallayarak geri çekiliyorlar. Sosyal bir böceğin "ben" sözcüğünü kullanması törelere çok aykırıdır.

Ama bu karşılıklı söz düellosu kâğıtçı yabanarılarının kraliçesini eğlendirmeye başlıyor. "Ben" konusunda değil, ama yeni açtığı alanda 103.'ye karşı çıkıyor. Antenlerini acemice sallıyor ve kişisel niteliklerini saymasını istiyor. Yabanarıları, ihtiyar karıncanın genetik kodunu soyundan birine aktarmaya geçecek kadar "özel" olup olmadı-3ma daha sonra karar verecekler. Karşılıklı konuşma sırasında, kraliçe "biz kâğıtçı yabanarıları" anlamına gelen bir feromon cümlesi kullanıyor. Böylelikle kendisinin hemcinsleriyle aynı toplulukta kaldığı-nı' sadece kendisi için üstünlükler sağlamaya kalkışanların yanında yer almadığını göstermek istiyor.

103. geri dönemeyecek kadar fazla ileri gitti. Bu yabanarılarının 9pziinde, sadece kendisini düşünen yozlaşmış bir kannca olarak gö-rundüğünü artık biliyor. Yine de düşüncesinin sonuna kadar gidiyor. 'Şisel niteliklerini bir bir sayacak.

Böcekler dünyasında pek yaygın olmayan yeni şeyler öğrenme kalitesine sahip.

136

Kendi türünü zenginleştirebilecek, güçlendirebilecek bilinmeyen Şeyleri keşfetme ve savaşçılık yetenekleri var.

Konuşma, kâğıtçı yabanarıları kraliçesinin gittikçe hoşuna gidiyor. Demek soluk soluğa kalmış şu ihtiyar karınca, merakı ve savaşçılığı meziyet olarak görüyor? Kraliçe, sitelerin savaş tutkunlarına, hele her şeyi anladığını sanarak her şeye karışan savaşçılara ihtiyacı olmadığını bildiriyor.

103. antenlerini indiriyor. Kâğıtçı yabanarılannın kraliçesi, sandığından çok daha kurnaz çıkmıştı. İhtiyar karınca gittikçe zorlanıyor. Parmakların dünyasında, hamamböceklerinin kendisini sınava çekmelerini hatırlıyor. Onu bir aynanın karşısına yerleştirmişler ve şöyle demişlerdi: 'Sen kendine karşı nasıl davranıyorsan, biz de sana karşı öyle davranacağız. Aynada dövüşürsen, seninle dövüşeceğiz. Aynada görünen bireyle uyuşursan, aramıza kabul edeceğiz.

Bu sınavı içgüdüsel olarak aşmayı bilmişti. Hamamböcekleri ona kendi kendisini sevmeyi öğretmişlerdi. Oysa bu yabanarısı şimdi ona çok daha nazik bir görev öneriyordu: Bu sevgiyi aklamak.

Kraliçe sorusunu yineliyor.

"İhtiyar savaşçı karınca, çoklarının göçüp gittiği yerde hayatta kalmasını sağlayan iki temel meziyeti savaşçılık ve merak konusuna sıkça dönüyor. Ötekiler öldüklerine göre kendisinininkinden daha az etkin bir genetik kodlan olmalıydı.

Kâğıtçı yabanarılannın kraliçesi, beceriksiz ya da yüreksiz bir sürü askerin sadece rastlantı sonucu hayatta kaldıklarına dikkati çekiyor. Oysa becerikli ve cesaretli askerler ölüyorlar. Bütün bunların bir anlamı yok, sadece bir rastlantı sorunu.

Bozguna uğrayan 103. şok kanıtını ortaya sürüyor:

• Parmaklarla karşılaştığım için ötekilerden farklıyım.

Kraliçe bir ara susuyor.

- Parmaklar mı?

Onnanda gittikçe sık görünen acayip feromonların devasa ve yabancı yeni bir hayvan türünün, Parmakların görünmesinden kaynaklandığını açıklıyor. O, 103. onlarla karşılaştı, hatta onlarla karşılık" konuştu. Onların güçlerini ve zaaflarını biliyor.

Yabanarılannın kraliçesi etkilenmemiş gibi görünüyor. Parmakla'' kendisinin de tanıdığı cevabını veriyor. Bunda olağandışı bir şey yok-Yabanarıları onlara sık sık rastlıyor. Kocaman, ağır ve gevşektirler. •''' miltısiz, şekerli ne varsa taşırlar. Bazen yabanarılannı saydam bir m garaya kapatırlar, ama mağara açılınca, yabanarıları Parmakları sc karlar.

137

parmaklar... Yabanarıları kraliçesi onlardan asla korkmadı. Hatta onlardan birini öldürdüğünü ileri sürüyor. Büyük ve şişkolar ama sert kabukları yok. Yumuşak derilerini iğneleriyle delmeleri çok kolay. Hayır, üzgün, ama Parmaklar'la Karşılaşmış olması yabanarılannın arı sütü hazinesinden küçük bir parça bile olsa alma arzusunu aklamaya yetecek bir kanıt gibi görünmüyor ona.

103. bunu beklemiyordu. Parmaklardan söz ettiği her karınca kendisinden hep daha çok bilgi istiyor. Şu işe bak ki şu birkaç yaba-narısı her şeyi bildiğini sanıyor. Bunlar bir çöküşün göstergeleri. Doğanın kanncaları yaratması kuşkusuz bu yüzdendi. Canlı ataları yabanarıları başlangıçtaki meraklarını yitirmişlerdi.

Her neyse, bütün bunlar 103.'nün sorununu çözmüyor. Kâğıtçı yabanarıları ona jöle vermezse, sonu gelmiş demektir. Hayatta kalmak için bu kadar çabala, sonunda gel kıytırık bir hasım, ihtiyarlık seni biçsin, çok yazık. Kâğıtçı yabanarılannın kraliçesinin son alayı: Hani olur da 103.'nün bir cinsiyeti olursa, bunun çocuklarının da Parmaklar'la karşılaşma kapasiteleri olacağı anlamına gelmediğini belirtiyor.

Parmaklar'la karşılaşmanın irsi bir meziyet olmadığı apaçıktı. 103. tuzağa düştü.

Birden bir hareketlilik oldu. Asabi yabanarıları iniş yaptılar ve kartonun girişinden kalktılar.

Yuvaya saldırı var. Bir akrep, çjri kâğıttan çana doğru tırmanıyor.

Belli ki örümcekgil wde çekirge sürüsünün saldırısına uğramıştı ve yeşillikler arasında sığınacak bir yer arıyordu. Normal olarak, yaşananları yuvalarına saldıranları zehirli iğneleriyle püskürtürler, ama kreplerin kabuğu onlara göre çok kalın, dolayısıyla aşılmaz.

103. düşmana saldırmayı öneriyor.

Tek başına başarırısan, sana istediğini vereceğiz, diye bildiriyor ^bananları kraliçesi.

103. yabanansı yuvasının merkezi tüp geçidinden çıkıyor ve ak-rebi fark ediyor. Antenleri kokusunu tanıyor. Bu Bei-o-kanlıların çöl-"* karşılaştıkları dişi akrep. Sırtında, annelerinin minyatürü yirmi beş ^ek akrep taşıyor. Kıskaçlarının ve kuyruk iğnelerinin ucuyla birlerine dokunarak eğleniyorlar.

Kannca, dişi akrebi kocaman bir meşe budağının oluşturduğu düz e küçük bir arenada, yuvarlak bir terasta yakalamaya karar veriyor.

, '°3. asit fışkırtarak dişi akrebi aşağılıyor. Öteki, küçük kannca'yı ">n altında bir av olarak görüyor. Yavrularını yere indiriyor ve onu ^ek için ilerliyor. Uzun kısılcacının ucuyla onu sokuyor.

136

Kendi türünü zenginleştirebilecek, güçlendirebilecek bilinmeyen şeyleri keşfetme ve savaşçılık yetenekleri var.

Konuşma, kâğıtçı yabanarılın kraliçesinin gittikçe hoşuna gidiyor. Demek soluk soluğa kalmış şu ihtiyar karınca, merakı ve savaşçılıg, meziyet olarak görüyor? Kraliçe, sitelerin savaş tutkunlarına, hele her şeyi anladığını sanarak her şeye karışan savaşçılara ihtiyacı olmadığını bildiriyor.

103. antenlerini indiriyor. Kâğıtçı yabanarılannın kraliçesi, sandığından çok daha kurnaz çıkmıştı, ihtiyar kannca gittikçe zorlanıyor. Parmakların dünyasında, hamamböceklerinin kendisini sınava çekmelerini hatırlıyor. Onu bir aynanın karşısına yerleştirmişler ve şöyle demişlerdi: 'Sen kendine karşı nasıl davranıyorsan, biz de sana karşı öyle davranacağız. Aynada dövüşürsen, seninle dövüşeceğiz. Aynada görünen bireyle uyuşursan, aramıza kabul edeceğiz.

Bu sınavı içgüdüsel olarak aşmayı bilmişti. Hamamböcekleri ona kendi kendisini sevmeyi öğretmişlerdi. Oysa bu yabanarısı şimdi ona çok daha nazik bir görev öneriyordu: Bu sevgiyi aklamak. Kraliçe sorusunu yineliyor.

İhtiyar savaşçı kannca, çoklarının göçüp gittiği yerde hayatta kalmasını sağlayan iki temel meziyeti savaşçılık ve merak konusuna sıkça dönüyor. Ötekiler öldüklerine göre kendisinininkinden daha az etkin bir genetik kodlan olmalıydı.

Kâğıtçı yabanarılannın kraliçesi, beceriksiz ya da yüreksiz bir sürü askerin sadece rastlantı sonucu hayatta kaldıklarına dikkati çekiyor. Oysa becerikli ve cesaretli askerler ölüyorlar. Bütün bunların bir anlamı yok, sadece bir rastlantı sorunu.

Bozguna uğrayan 103. şok kanıtını ortaya sürüyor:

- Parmaklarla karşılaştığım için ötekilerden farklıyım. Kraliçe bir ara susuyor.

- Parmaklar mı?

Omıanda gittikçe sık görünen acayip feromonların devasa ve ya* bancı yeni bir hayvan türünün, Parmakların görünmesinden kaynaklandığını açıklıyor. O, 103. onlarla karşılaştı, hatta onlarla karşılık'1 konuştu. Onların güçlerini ve zaaflarını biliyor.

Yabanarılannın kraliçesi etkilenmemiş gibi görünüyor. Pannakla'' kendisinin de tanıdığı cevabını veriyor. Bunda olağandışı bir şey yok-Yabanarılann onlara sık sık rastlıyor. Kocaman, ağır ve gevşektirler. N-miltısız, şekerli ne varsa taşırlar. Bazen yabanarılannı

saydam bir ma-ğaraya kapatırlar, ama mağara açılınca, yabananlan Parmakları s° karlar.

137

parmaklar... Yabananlan kraliçesi onlardan asla korkmadı. Hatta onlardan birini öldürdüğünü ileri sürüyor. Büyük ve şişkolar ama sert Kabukları yok. Yumuşak derilerini iğneleriyle delmeleri çok kolay. Hayır- üzgün, ama Parmaklar'la Karşılaşmış olması yabanarılannm arı sütü hazinesinden küçük bir parça bile olsa alma arzusunu aklamaya yetecek bir kanıt gibi görünmüyor ona.

103. bunu beklemiyordu. Parmaklardan söz ettiği her karınca Kendisinden hep daha çok bilgi istiyor. Şu işe bak ki şu birkaç yaba-nansı her şeyi bildiğini sanıyor. Bunlar bir çöküşün göstergeleri. Donanın kanncaları yaratması kuşkusuz bu yüzdendi. Canlı ataları yabananlan başlangıçtaki meraklarını yitirmişlerdi.

Her neyse, bütün bunlar 103.'nün sorununu çözmüyor. Kâğıtçı yabananlan ona jöle vermezse, sonu gelmiş demekti. Hayatta kalmak için bu kadar çabala, sonunda gel kıytırık bir hasım, ihtiyarlık seni bıçsin, çok yazık. Kâğıtçı yabanarılannm kraliçesinin son alayı: Hani olur da 103.'nün bir cinsiyeti olursa, bunun çocuklarının da Parmaklar'la karşılaşma kapasiteleri olacağı anlamına gelmediğini belirtiyor.

Parmaklarla karşılaşmanın irsi bir meziyet olmadığı apaçıktı. 103. tuzağa düştü.

Birden bir hareketlilik oldu. Asabi yabananlan iniş yaptılar ve kartonun girişinden kalktılar.

Yuvaya saldırı var. Bir akrep, gri kâğıttan çana doğru tırmanıyor.

Belli ki örümcekgil wde çekirge sürüsünün saldırısına uğramıştı ve yeşillikler arasında sığınacak bir yer arıyordu. Mormal olarak, yabananlan yuvalarına saldıranları zehirli iğneleriyle püskürtürler, ama akreplerin kabuğu onlara göre çok kalın, dolayısıyla aşılmaz.

103. düşmana saldırmayı öneriyor.

Tek başına başanrsan, sana istediğini vereceğiz, diye bildiriyor yabananlan kraliçesi.

103. yabanansı yuvasının merkezi tüp geçidinden çıkıyor ve akrebi fark ediyor. Antenleri kokusunu tanıyor. Bu Bel-o-kanlıların çölde karşılaştıkları dişi akrep. Sırtında, annelerinin minyatürü yirmi beş "ebek akrep taşıyor. Kıskaçlarının ve kuyruk iğnelerinin ucuyla birbirlerine dokunarak eğleniyorlar.

•^annea, dişi akrebi kocaman bir meşe budağının oluşturduğu düz Ve küçük bir arenada, yuvarlak bir terasta yakalamaya karar veriyor. '03. asit fışkırtarak dişi akrebi aşağılıyor. Öteki, küçük kanncaı "nin altında bir av olarak görüyor. Yavrularını yere indiriyor ve onu yernek için ilerliyor. Uzun kiskacının ucuyla onu sokuyor.

<

O

<0

ESARENOİZ PİRAMİT ÜZERİMDE ÇAIİŞMA

Tepesi yarı saydam. Beyaz üçgen. Maximilien yine esrarengiz piramitle karşı karşıya. Son defasında, kendisini yarım saat boyunca grogi halinde bırakan bir böcek sokmasıyla teftişi yanm kalmıştı. Bugün boş bulunmamaya iyice kararlıydı.

Tedbirli adımlarla yaklaştı.

Piramide dokundu. Hep ılıktı.

Kulağını duvara dayadı ve sesler işitti.

Sesleri anlamak için dikkatini yoğunlaştırdı ve Fransızca bir cümle net bir şekilde duyuldu.

- Billy Joe, sana bir daha gelmemeni söylemiştim.

Yine televizyon. Hiç kuşku yok bir Amerikan VWestern'i.

Polisin işittikleri yetmişti. Vali sonuç istiyordu, istediği sonucu elde edecekti. Maximilien Linart görevini başarıyla yerine getirmek için gereken zorunlu malzemeyi yanma almıştı. Büyük bir av çantasını açarak içinden uzun bir şantiye tokmağı çıkardı ve kendi yansıması yönünde salladı. Bütün kuvvetiyle vurdu.

Ayna, kulakları sağır eden bir gürültüyle keskin parçalara ayrıldı. Parçalardan sakınmak için hemen geri çekildi.

- Yedi yıl felaket olacaksa, varsın olsun, diyerek içini çekti.

Toz dağılınca, beton duvarı inceledi. Hâlâ ne kapısı, ne de penceresi var. Sadece doruğunda yan saydam sivri bir uç.

Piramidin iki cephesi aynalarla kamufle edilmişti. Onlan da patlattı ama en ufak bir açıklık fark etmedi. Kulağını beton duvara dayadı. İçeride televizyon susmuştu. Birisi varlığına tepki gösteriyordu.

Yine de bir yerlerde bir çıkış olmalıydı... İnip kalkan bir kapı... "erhangi bir menteşe sistemi... Yoksa halen içeride oturan piramide nasıl girerdi?

Piramidin tepesine bir kement attı. Başarısız birçok girişimden s°nra kemendi tutturmayı başardı. Altı kaymaz ayakkabılarıyla polis, eton yüzeye tırmanmaya başladı. Duvarı yakından inceliyordu ama ne ufak bir çatlak, ne ufak bir delik, ne de içeriye duman verilebilecek küçük bir oluk vardı. Tepeden üç yüzünü de inceledi. Beton ka-'ndı ve her noktasına kadar homojendi.

142

- Dışarı çıkın aksi halde sizi buradan çıkarmanın bir yolunu bulacağımıza garanti veririm!

Maximilien ipiyle kendisini aşağıya bıraktı.

Bu beton yapıda hâlâ bir keşişin yaşadığına inanıyordu. Tibet'te bazı sofı keşişlerin kendilerini tuğladan kapısız ve penceresiz kulübelere kapattırdıklarını ve yıllarca orada kaldıklarını biliyordu. Ama bu keşişler hiç olmazsa dindarların yiyecek bırakması için küçük bir delik açtırıyorlardı.

Polis, iki metreküplük bir alanda, kendi dışkıları arasında oturmuş, dört duvar arasında havasız ve ateşsiz yaşayan keşişlerin hayatını gözünde canlandırdı.

Vzzzz... vzzzz.

Maximilien irkildi.

Demek ilk seslenişinde bir böcek tarafından sokulması bir rastlantı değildi. Bu böceğin piramitle bir bağlantısı olmalıydı, artık polis bundan emindi. Birkez daha yapının minik koruyucu meleğine yenilmeyecekti.

Vızıltının kaynağı kocaman bir uçan böcekti. Büyük bir olasılıkla ya bir balansı ya da bir yabanarısıydı.

- Defol, diyerek elini salladı.

Onu bakışlarıyla izlemek için iki büklüm olmak zorunda kaldı. Böcek, ona saldırmak için önce insanın bakışlarından kurtulması gerektiğini sanki anlamış gibiydi.

Böcek havada sekizler yapmaya koyuldu. Birden yüseldi ve pike yaparak üstüne saldırdı. İğnesini kafasının doruğuna geçirmeye çabaladı, ama Maximilienin sarı saçları gürdü ve altın sarısı tapan ormanı engelini aşmay1 başaramadı.

Maximilien başına şaplaqlar indirdi. Böcek yeniden kalkış yaptı. ama kamikaze dalışlarından da vazgeçmedi.

Sesiyle meydan okudu:

- Benden ne istiyorsun? Siz böcekler insanların en son leşçile" değil misiniz? Sizlerle baş edemedik gitti. Üç milyon yıldır sizler ve atalarınız canımızı sıkıyorsunuz ve daha kimbilir ne kadar zaman Ç° cıklıklarımızın canını sıkmaya devam edeceksiniz?

Böcek, polisin nutkuna hiç mi hiç aldırmıyordu. O ise sırtını don meye cesaret edemiyordu. Böcek, düşmanın hava savunmasında açık bulur bulmaz saldırmaya hazır vaziyette, havada asılı konum duruyordu.

Maximilien bir ayakkabı kapıyor ve bir tenis raketi gibi tutara -böcek saldırıya geçtiğinde smaç indirmeye hazırlanıyordu.

143

- Kimsin şişman yabanarısı? Piramidin koruyucusu musun? Keşiş yabanarılarını insanlara alıştırmayı da mı biliyor? Söylesene?

Cevap olarak, böcek saldırdı. Boynuna yalaşırken birden yön deriştirdi, etrafını dolaştı, pike yaparak polisin açık baldırına doğru indi, ama daha ignesiyle dokunamadan, kocaman ayakkabı tabanını alınının ortasına yedi.

Maximilien, Iob yapmak ister gibi eğilmişti ve sert bir bilek hareketiyle uçan küçücük düşmanını yakalamayı başarmıştı.

Böcek donuk bir sesle ayakkabı tabanına çarptı ve yamyassı fırladı.

- Bir sıfır. Oyun set ve maç, dedi polis, vuruşundan hoşnut. Uzaklaşmadan, ağzını bir daha duvara dayadı.

- Siz, içerideki! Sakın kolay kolay pes edeceğimi sanmayın. Bu piramidin içinde ne saklandığını öğreninceye kadar tekrar tekrar geleceğim. Bakalım, betonunuzda, dünyadan tecrit olmuş halde daha ne kadar dayanacaksınız, televizyon düşkünü bay keşiş!

ATISİKLOPEDİ

MEDİTASYON: Tasalı, yorucu bir işgünü sonunda, insanın sakin bir yerde kendi kendisiyle başbaşa kalması hoş bir şeydir.

İşte size basit bir pratik meditasyon yöntemi: Önce, ayaklarınızı hafifçe aralayarak, kollarınızı vücudunuza dokundurmadan uzatarak, ellerinizin ayaları yukarıya dönük olarak, sırt üstü uzanın. İyice gevşeyin.

Alıştırmaya, ayak uçlarına çekilen ve ayak parmaklarından başlayarak yukarı çıktıkça zenginleşen taze kan üstünde yoğunlaşarak başlayın.

nefesinizi boşaltırken arınmış, oksijenle zenginleşmiş temiz kanı bacaklara, ayak parmaklarının ucuna kadar dağıtan kanla dolup taşan akciğer süngerini görsel/eştinin.

Karın boşluğundaki organların kirli kanı, üzerinde yoğunlaşarak yeniden nefes alın ve kirli kanı akciğerlerinize götürün. Nefes verirken, karaciğerimizi, dalağımızı, sindirim sistemimizi, cinsel organımızı, kaslarımızı sulayan süzölmüş ve hayatıyet dolu kanı görselleştirin.

Üçüncü nefes alışınızda, ellerin ve parmakların damarlarındaki kanı sorudurulayın ve geldiği yere sağlam olarak geri gönderin.

144

Dördüncüsünde daha da derin nefes alarak beynin kanını soruyun, bütün durgun fikirleri oradan atın, akciğerlerde arınmaya gönderin; sonra enerji, oksijen ve hayatıyet taşan temiz kanı kafatastnıza geri getirin. Her bir evreyi iyice görselleştirin. fiefes alışınızla organizmanın iyileşmesini iyi bağdaştırın.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

DÜELLO

Akrebin zehirli iğnesi, ihtiyar kızıl karıncanın hemen yakınına saplanıyor. Antenlerini yaladığını hissediyor.

Bu savuşturduğu üçüncü kışkaç, dördüncü iğne saldırısı. Her defasında, dengesini kaybediyor, bakır renkli canavarın ölümcül silahından kıl payı kurtuluyor.

103. savaş silahlarıyla donanmış dişi akrebi şimdi çok yakından görüyor. Öndeki iki sivri kışkacı, iki zehir çengeliyle kurbanını kıpırdayamaz hale getiriyor, arkasından zehirli çengel darbesini indiriyor.

Böğürlerinde her yönde, hatta yanlamasına hızla hareket eden sekiz ayağı var. Arkada, altı esnek segmandan oluşan ve ucunda çalı dikenı gibi sivri, yapış yapış öldürücü sıvıyla dolu kocaman sarı bir dikene benzer uzun bir kuyruk.

Hayvanın duyu organları nerede? Karınca göz falan görmüyor; sadece alnı ve gözleri var. Kulakları, antenleri yok. Hep canavardan ka-çarmış gibi yaparak, etrafında dolaşıyor ve onu anlıyor: Akrebin gerçek duyu organları, beş küçük duyusal kılla örtölü kışkaçlandır. Dişi akrep onların sayesinde, çevresindeki en küçük hareketi algılıyor.

103. Parmakların televizyonunda gördüğü bir korridayı hatırlıyor. Orada işin üstesinden nasıl geliyorlardı? Kırmızı bir şalla.

103. rüzgârın getirdiği kırmızı bir çiçek taşıyapragını yakalıyor, onu çenekleriyle sallayarak bir mületa gibi kullanıyor. Bu derme çatma yelken rüzgâra kapılıp devrilmesin diye, hava akımı yönünde yer almaya özen gösteriyor.

İğne darbeleri gittikçe hedefe yaklaşıyor. 103. her atakta, yapışkan kargının yükseldiğini, kendisini hedef aldığını, arkasından t"r zıpkın gibi fırladığını görüyor. Bir iğneyi savuşturmak, bir çift boynuzu savuşturmaktan daha zor. Parmak toreador dev bir akreple karşıla?" saydı, alışageldiği arenalardakinden çok daha fazla zorluk çekti-

145

103. düşmanına yaklaşacak olsa, açık kışkaçlar üstüne saldırıyor: ftamıyla asit fışkırtmaya kalkışsa, kışkaçları kalkan gibi kapanıyor. Hem saldırı, hem savunma silahları. Çok süratli sekiz ayağı, dişi akrebi darbeleri karşılayacak ve vuracak en iyi yere getiriyor.

Televizyonda toreador, boğasını şaşırtmak için durmadan ellerini Kollarını sallıyordu. Aynı şekilde, karınca da kışkaç ve zıpkın darbelerini savuştururken, düşmanını yormak için bir o yana, bir bu yana zıplıyor.

103. dikkatini yoğunlaştırıyor ve bu konuda bütün gördüklerini hatırlamaya çalışıyor. Toreadorun stratejisi konusunda neler söyleniyordu. Hayvan ya da insan, hep biri ortada olur, öteki onun etrafında döner. Etrafta dönen daha çabuk yorulur, ama ötekinin ayaklarını dolaştırma şansını yakalar. Çok yetenekli toreadorlar hasımlarını dokunmadan bile tökezletebilir.

Şimdilik yaprak mülletası 103.'ye kalkan görevi görüyor, indirdiği her zıpkın darbesini kırmızı taçyapragıyla kesiyor. Ama az dayanıklı, iğnenin ucu kolayca deliniyor.

Ölmemeli. Parmaklar hakkında bildikleri adına. Ölmemeli.

Hayatta kalmak için verdiği mücadele, ihtiyar karıncaya yaşını unutturuyor, onu gençliğindeki çevikliğine kavuşturuyor.

Her yönde dönüyor. Bu kadar cılız bir varlığın gösterdiği direnç, dişi akrebin canını sıkıyor. Kışkaç takırtıları daha bir artıyor. Ayaklarının hareketini hızlandırdığı bir sırada, karınca birden duruyor ve ters yönde dönmeye başlıyor. Hareket dişi akrebin dengesini bozuyor. Sendeliyor, evriliyor ve sırt üstü yere seriliyor. Böylece en kırılgan bölümleri ortaya çıkıyor ve karınca formikası fışkırtmakta tereddüt etmiyor. Dişi akrebin bundan canı yanmamışa benziyor. Hemen ayakları üstünde doğruluyor ve saldırıyor.

İki alın kışkacının arkasından, zıpkın 103.'nün kafasının birkaç milimetre yakınına iniyor.

Hemen, başka bir fikir bulmalı.

İhtiyar savaşçı, akreplerin kendi zehirlerine karşı bağışıklıktan olmadığını hatırlıyor. Karınca söylencelerinde, akreplerin korktuklarında, özellikle de etrafları ateşle sarıldığında, kendi kendilerini sokarak mtihar ettikleri anlatılır. 103. öyle çabuk ateş yakmasını bilmiyor.

Yabanansı seyircilerin yaydıkları kötümserlik kokusu moralini yükseltmiyor.

Hemen, başka bir fikir.

İhtiyar kannca durumu inceliyor, üçü neresinde? Zaafı neresinde?

Qücü de zaafı da boyunun küçüklüğü.

Zaafını nasıl güce çevirebilir?

Karıncaların Devrimi /1:10

146

İhtiyar karıncanın beyinde binlerce telkin karşılaşılıyor ve ivedilikle tartılıyor. Bellek, bütün savaş gösterisi stoklarını öneriyor. Hayal-gücü onları bir araya getirip bir akreple karşılaşırken daha etkili olacak yenilerini doğuruyor. Gözleri hasmını kollarken, antenleri dallar dekorunda bir çözüm bulmaya çabılıyor. Bu, çevreyi görsel ve kokusal, ikili algılama sistemiyle değerlendirebilmesinin bir üstünlüğü.

Birden ağacın kabuğunda bir delik görüyor. Bu ona Tex Avery'nin bir çizgi filmini hatırlatıyor. Karınca var gücüyle koşuyor ve ağaç tünelden kayboluyor. Dişi akrep onu kovalıyor. Tünele girmeye başlıyor ama az sonra karnı onu sıkıştırıyor. Sadece kuyruğu deliğin dışında.

103. küçük ağaç tüneline yoluna devam ediyor ve müttefiklerinin alkışları altında öteki çıkıştan dışarı çıkıyor.

Zehirli iğne, ağacın kabuğundan uğursuz bir asma filizi gibi fışkırıyor. Sahibi kurtulmak için çırpınıyor, daha mı ilerlese yoksa geri geri giderek bu berbat açmazdan çıkmaya mı çalışsa bilmiyor.

Annelerinin başaracağına pek güveni kalmayan yavru akrepler uzaklaşmayı yeğliyorlar.

103. rahatlıkla yaklaşıyor. Artık o çok tehlikeli ucu, tırtıklı çenek-leriyle bir güzel kesmesi kalıyor geriye. Zehirine dokunmamaya özen göstererek zehirli silahı kaldırıyor ve delikte sıkışıp kalmış hasmını sokuyor.

Karınca söylenceleri haklı. Akreplerin kendi zehirlerine karşı bağışıklıkları yok. Örümcekgil çırpınıyor, debeleniyor ve sonunda ölüyor.

Çocuklar koğuşunda, düşmanlarınıza daima kendi silahlarıyla saldırın diye öğretmişlerdi ona. Öyle de yapmıştı. 103.'nün Tex Avery'nin taktik bakımından çok zengin çizgi filmi konusunda da bir düşüncesi var. Belki bir gün, bu büyük strateji uzmanı Parmak'ın bütün savaş sırlarını adamlarına da anlatırdı.

BİR ŞARKI

Julie kesmelerini işaret etti. Herkes yanlış çalışıyordu ve kendisi de yanlış okuyordu.

- Bu böyle olmayacak. Temel bir sorunu ele almak zorunda olduğumuzu düşünüyorum.

Başkalarının müziğini yorumlamak boş iştir-

Yedi Cüceler, şarkıcılarının nereye gelmek istediğini anlamıyordu-

- Ne öneriyorsun?

- Bizler de yaratıcıyız. Kendi sözlerimizi, kendi müziğimizi, kend1 paçalarımızı yaratmalıyız.

Zoe omuzlarını silkti.

147

_ Kendini ne sanıyorsun? Biz küçük bir lise rock grubuyuz. O da Kul müdürlüğü okul dışı kültürel hayatla ilgili raporunda "müzik et-k'nliKleri" geçsin istediği için. Biz Beatles değiliz.

_ İnsan yarattığı andan itibaren, öteki yaratıcılar gibi yaratıcıdır. Kornplekslerimiz olmamalı. Müziğimizin bir başka müzik kadar değeri olabilir. Sadece özgün olmaya çalışmalıyız. Var olanlardan daha "farklı" bir şeyler bestelemeliyiz.

Şaşırın Yedi Cüceler, nasıl tepki göstereceklerini bilmiyorlardı. İkna olmamışlardı ve bazıları bu yabancıyı aralarına aldıklarına pişman olmaya başlamıştı.

- Julie haklı, diye kestirip attı Francine. Bana Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi adında bir eser gösterdi. Yeni şeyler düşünmemize yardım edecek tavsiyelerle dolu. Orada, piyasadaki bütün bilgisayarları geride bırakan, çöplüğe kaldırabilecek bir bilgisayarın planlarını buldum.

- Bilişimi iyileştirmek olanaksızdır, diye karşı çıktı David. Bilgisayar manyetik kartları herkes için aynı sürattedir. Daha süratlisi de yapılamaz.

Francine ayağa kalktı.

- Daha süratli manyetik kartlar yapmaktan kim söz ediyor? Kendi başımıza elektronik manyetik kartlar yapamayız, ama onları değişik biçimlerde düzenleyebiliriz.

Julie'den Ansiklopedicim istedi ve planların bulunduğu sayfaları aramaya başladı.

- Bakın. Burada elektronik manyetik kartlar aşaması yerine bir manyetik kartlar demokrasisi gösteriliyor. İşleri yerine getiren manyetik kartlara egemen olan üstün mikro işlemciler yok. Hepsi baş, hepsi aynı düzeyde. Beş yüz mikroişlemci manyetik kart, her biri bir diğeri kadar etkili, anında sürekli iletişime giren beş yüz eşit beyin.

Francine, sayfanın bir köşesindeki taslakları gösterdi.

- Sorun nasıl düzenleneceklerinde. Tıpkı bir ev sahibesinin akşam yemeğinde kimin, kimin yanında oturacağını sorması gibi. insanlar uzun dikdörtgen bir masaya oturtulursa, normal olarak uçlarda oturanlar birbirleriyle konuşamayacaktır, sadece ortadakiler din-teyicileri tekellerine alacaklardır. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin yazan manyetik kartları yüz yüze gelecek şekilde halka şeklinde yerleştirmeyi salık veriyor. Çözüm çember.

Onlara başka grafiklerde gösteriyor.

- Teknolojinin kendisi bir amaç değildir, diyor Zoe. Senin bilgisayarın müziksel yaratıcılık sorununa bir yanıt getirmiyor.

148

- Me demek istediğini anladım. Var olan en gelişmiş aracı, bilgi, sayan yenilemek için fikirleri olduğuna göre, pekâlâ müziği yenile-memize de yardım edebilir, diye belirtiyor Paul.

- Julie haklı. Bize özgü bir şiir geliştirmeliyiz, diye ekliyor Narcis-se. Belki bu kitap bize yardım eder.

Elinde Ansiklopediyi tutan Francine rasgele açıyor ve yüksek sesle okuyor:

Son, işte burası son. Açalım bütün duyularımızı Yeni bir rüzgâr esiyor bu sabah. Durduramayacak hiçbir şey çılgın dansını Uyuklayan dünyada binlerce dönüşüm olacak. Donmuş değerleri kırmak için yoktur ihtiyaç şiddete Şaşın kalın: -Karıncaların Devrimi' gerçekleştirdiğimiz.

Bu kıtadan sonra, hepsi düşündü.

- Kanncalann devrimi mi? diye şaşırdı Zoe. Bir anlamı yok. Kimse üzerinde durmadı.
- Bunu şarkı yaparsak, nakaratı eksik, diye belirtti Marcisse. Julie bir an sustu, gözlerini kapadı, sonra önerisini yaptı:

Ermişler kalmadı

Buluşçular kalmadı.

Yavaş yavaş, kıta kıta, Ansiklopedicin paragraflarından bolca yararlanarak ilk şarkının sözlerini derlediler.

Müziğe gelince, Ji-woong ezgilerin mimari gibi nasıl kurulduğunu açıklayan bir bölüm buldu. Edmond VVells, orada Bach'ın parçaları-nın kuruluşunu parçalarına ayırıyordu. Ji-woong, tahtaya {}1j.çe*i. otoyol, onun üstüne de müzikal bir çizginin yörüngesini çizdi. Her ri gelip kendi çalgısının yörüngesini bu basit çizginin etrafında ısa ledi. Ezgi, sonunda kocaman bir lazanyaya benzedi.

Çalgılarını ayarladılar, çapraz ezgiler düzenlediler ve gidip şe"19 nın üstüne not ettiler.

Grubun bir üyesi bir düzeltme ihtiyacı duyduğunda yö™"9^ bir parçasını bezle siliyor ve daha farklı bir biçimde yeniden çiziyö

149

julie ezgiyi mırıldandı, canlı bir hava göbeğinden soluk borusuna rmanıyormuş gibi oldu. Önce sadece sözsüz bir eserdi, sonra açık l qöziü genç kız ilk kıtayı "Son, işte burası son'u, nakaratı "Ermişler kaImadı, buluşçular kalmadfyı, daha sonra kitabın başka bir bölümünden alınan ikinci kıtayı söyledi;

Hiç düşlemedin mi bir başka dünyayı?

Hiç düşlemedin mi bir başka hayatı?

Hiç düşlemedin mi insanın bir gün Evrende yerini bulduğunu?

Hiç düşlemedin mi bir gün insanın doğayla, bütün doğayla iletişim kurduğunu ve doğanın kendisine yenik bir düşman olarak değil, bir arkadaş olarak cevap verdiğini?

Hiç düşlemedin mi hayvanlarla, bulutlarla ve dağlarla konuştuğunu, birbirinize karşı değil, birlikte çalıştığınızı?

Hiç düşlemedin mi insan ilişkilerinin farklı olacağı bir site kurmak için insanların bir araya geldiklerini?

Başarmak ya da başarmamak önemli olmayacak. Kimse kendisinde bir başkasını yargılamak yetkisi görmeyecek. Herkes eylemlerinde özgür olacak, ama başkasının başarmasını kendisine dert edinecek.

Julie Pinson'un ses alanı değişkendi. Bazen küçük bir kızın tiz seslerine çıkıyor, sonra en boğuk pes seslere kadar iniyordu.

Yedi Cücelerin her birine farklı bir yorumcuyu hatırlatıyordu. Pa-ul'e Kate Bush'u, Ji-woong'a Janis Joplin'i, Leopold'a hard rock şeh-vetiyle Pat Benatar'ı; Zoe'ye göre ise daha çok şantöz Noa'nın şiddetini gösteriyordu.

Gerçekte, her biri Julie'de kadın sesinin kendisi için en çarpıcı olan yanını buluyordu.

Şanına ara verdi ve David elektrikli arpmda inanılmaz çılgın bir soloya başladı. Leopold flütünü kaptı ve onunla diyalog kurdu. Julie gülümsedi ve üçüncü kıtaya girdi:

Hiç düşlemedin mi kendine benzemeyenden korkmayan bir dünya?

Hiç düşlemedin mi herkesin kendi yetkinliğini kendinde bulduğu
bir dünya?

Eski alışkanlıklarımızı değiştirmek için bir Devrim düşledim.

Küçüklerin Devrimi, Karıncaların Devrimi.

Devrimden de iyisi: Bir evrim.

düşledim, ama bu ütopyadan başka bir şey değil.

Kitap yazmayı düşledim onu anlatmak için.

Hayatımın çok ötesinde, zaman ve uzamda yaşayacak bir kitap.

Yazarsam eğer bu kitabı, sadece bir masal olacak. Asla gerçekleş, meyecek bir peri
masalı.

Halka oldular; eskiden beri var olan sihirli bir çember sanki sonunda gerçekleşmişti.

Julie gözlerini kapadı. Birden çok çekici oldu. Zoenin basının ve Jİ-woong'un
baterisinin ritmine uyarak sallanmaya başladı. Dans. sevmezdi ama karşı koyulmaz bir
devinme isteği duyuyordu.

Hepsi onu yüreklendirdi. Şekli kaybolmuş yün kazağını çıkardı ve elinde mikrofon, kara
ve dar tişörtüyle ahenkle sallandı.

Marcisse elektrikli gitarıyla rif yaptı.

Zoe, denge sağlamak için sesi düşürmek gerektiğini belirtti.

Julie, gözleri hâlâ kapalı, doğaçlama şarkıya başladı:

Bizler yeni ermişleriz

Bizler yeni buluşçulanz.

Sonunda sesi düşürmeyi başardılar.

Francine orgda final yaptı ve hep birlikte bitirdiler.

- Şahane! diye haykırdı Zoe.

Gerçekleştirdiklerini tartıştılar. Üçüncü bölümün solosu dışında her şey iyi gibiydi.
David bu alanda da yenilik yapmak, elektrikli gitarla rif yapma geleneğini değiştirmek
gerektiğini söyledi.

Bu onların ilk özgün parçalarıydı ve kendileriyle övünüyorlardı. Julie ter içindeki alnını
sildi. Tişörtlülük halinden sıkılarak, özür dileyerek acele giyindi.

Havayı değiştirmek için şanın daha iyi kontrol edilebileceğini söyledi. Şan hocası
Yankelevitch, sesiyle kendisini tedavi etmeyi öğretmişti •

- nasıl yani? diye sordu Paul. Sesle ilgili her şey ilgisini çekerdi. Göster bize.

Julie. örnek olarak "O" sesinin pes tonlarda kam. etkilediğini açıkla '• -!Ooo"
bağırsakları titreştirir. Sindirim zorluğu çekiyorsanız, 'Oo-oo' sesiyle sindirim
sisteminizi titreştirin. İlaçtan daha kolay ve ucuz. Sadece titreşim. Her ag.z bunu
becerir. . . • I-

Yedi Cüceler 'Ooo' yaptılar ve organizmaları üzerindeki etkisini a gılamaya çalıştılar.

- -A' sesi kalp ve akciğerler üzerinde etkilidir. Soluk soluğa k gınızda, bunu doğal
olarak yapıyorsunuz.

Koro halinde başladılar: "Aaaaa!"

_ "Ö" sesi gırtlak üstünde etkilidir. "Ü" sesi ağız ve burun üstünde. "I" sesi beyin ve kafanın doruğu üzerinde etkilidir. Her sesi bütün gücünüzle çıkarın ve organlarınızı titreştirin.

Ünlüleri tek tek yinelediler. Paul, dinleyicilerinin acılarını dindirecek bir parça geliştirmelerini önerdi.

- Yatıştırıcı enfrasonları baslarla veririz, diye ekledi Zoe. Bu bizi dinleyen insanları tedavi için ideal. "İyileştiren müzik" iyi bir slogan olabilir.

- Yepyeni bir şey olurdu.

- Şaka mı ediyorsun? dedi Leopold. Bu Antik çağlardan beri bilinir. Kızılderili şarkılarının neden sadece basit ünlülerin alabildiğine yinelenmesinden oluştuğunu sanıyorsun?

Ji-woong, Kore geleneğinde sadece ünlülerden oluşan şarkılar olduğunu doğruluyor.

Dinleyicilerin vücutlarında yararlı olabilecek bir parça geliştirmeye karar verdiler. Çalışmaya koyulacakları sırada, Ji-woong'un davullarından gelmeyen bir bateri sesi küçük lokalde çınladı.

Paul kapıyı açmaya gitti.

- Fazla gürültü yapıyorsunuz, diye yakındı lise müdürü.

Saat yirmiydi. Genel olarak, yirmi bir otuza kadar çalmaya hakları vardı, ama o gün müdür hesapları kontrol etmek için okulda kalmıştı.

Odaya girdi ve sekiz müzisyenin yüzüne tek tek baktı.

-Sizi dinlemekten kendimi alamadım. Özgün parçalannızolduğunu hiç bilmiyordum. Yaptığınız gerçekten fena değil. Üstelik de çok uygun düştü.

Bir sandalyenin arkasını döndürerek oturdu.

- Kardeşim François I. semtinde bir kültür merkezinin açılışını yapıyor. Akustiği denemek, ses düzenini ayarlamak, gişleri yerleştirmek, yani ne eksiği gediği var görmek için bir gösteri grubu arıyor. Bir yaylı sazlar dördlüsü tutmuştu, ama müzisyenlerden ikisi gribe yakalandı. Bir semt merkezinde bile, iki kişiden oluşan bir dördlü doğusu hafif kaçar. Dünden beri, hazırlık yapmadan onların yerini dolduracak birini arıyor. Hiçbir şey bulamazsa, açılışı ertelemek zorun-öa kalacak. Belediye de bunu hiç hoş karşılamayacaktır. Onu siz kurulabilirsiniz. Orada, açılıştan çalmak ilginizi çeker miydi?

Sekizler bakıştı, talihlerine inanamıyorlardı.

~ Hem de nasıl! diye bağırdı Ji-woong.

-Oldu. Pekâlâ iyi hazırlanın, önümüzdeki cumartesi çalacaksınız.

~ Bu cumartesi mi?

- Elbette bu cumartesi.

Paul az kalsın hayır, bu imkâns.z, daha repertuarımızda tek bir parça var diyecekti ki Ji-woong bakışıyla susmasını buyurdu.

- Mesele değil, diyerek destek verdi Zoe. Hem sevinçli hem tasalıydılar.

Sonunda, gerçek bir dinleyici topluluğu karşısında çalacaklardı, rıvıytırık geceler, mahalle şenlikleri bitmişti.

- Mükemmel, dedi lise müdürü. Ortama renk katma konusunda sizlere güveniyorum.

Suç ortakıyımış gibi onlara göz kırptı.

Şaşkınlığını üstünden atamayan Francine'in dirseği orgun klavyesi üstünde kaydı ve kanonu andıran bozuk bir arpej meydana geldi.

AnStKLOFEDt

MÜZİKAL KURULUŞ-KATIOII: Müzikte kanonun çok ilginç bir yapısı vardır. Frere Jacques, Serin rüzgâr, sabah rüzgârı ya da Pachelbel kanonu en tanınmış örnekleridir. Kanon, yorumcuların bütün yönlerini kendileriyle yüz-leştirerek keşfettikleri tek bir tema etrafında kurulur. Birinci ses temayı sergiler. Önceden belirlenmiş bir aradan sonra ikinci ses, sonra üçüncü ses temayı yineler.

Bütünün iyi işlemesi için her notanın oynaması gereken üç rolü vardır:

1- Temel ezgiyi örmek,

2- Temel ezgiye bir eşlik katmak,

3- Eşliğe ve temel ezgiye bir eşlik eklemek.

Böylece, her eleman yerine göre hem baş rol, hem ikinci rol, hem de figüran olduğundan üç düzeyli bir yapı söz konusudur.

Tek bir nota katmadan, sadece yükseklik değiştirilerek, bir kıta bir oktav yukarıdan, bir kıta bir oktav aşağıdan okunarak kanon zenginleştirilebilir, ikinci sesi yarım oktav yukarıdan başlatarak da kanonu karmaşıklaştırmak olanaklıdır. Birinci tema do ise, ikincisi sol, vb. olacaktır.

Şarkının hızı değiştirilerek kanon daha da karmaşıklaştırılabilir. Daha hızlı: Birinci ses temayı yorumlarken, ikinci ses temayı iki kat daha hızlı yineler. Daha ağır: Birinci ses ezgiyi yorumlarken, ikinci ses aynı ezgiyi iki kat daha ağır yineler.

â

153

Aynı şekilde, üçüncü ses temayı hızlandırabilir ya da ağırlaştırabilir.

Böylece bir yoğunluk ve yayılma etkisi yaratılır.

Ayrıca, ezgi tersinden okunarak da kanon geliştirilebilir. Birinci ses ana temayı yükselerek yorumlarken, ikinci ses iner.

Şarkının çizgileri büyük bir savaşın okları gibi çizilirse, bunları gerçekleştirmek çok daha kolaydır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

MAXİMİÜEN DURUM SAPTAMASI YAPIYOR

Çeneklerin gürültüsünden başka bir şey işitilmiyordu. Maximilien sessizce yemeğini yuttu.

Sonuçta, ailesiyle birlikteyken fena halde canı sıkılıyordu. İyi düşünecek olursa, sırf arkadaşlarını şaşırtmak için evlenmişti Scynthia ile.

O bir zafer abidesiydi ve ötekiler onu kıskanmışlardı. Ne var ki güzellik salata olarak yenilmez. Scynthia güzeldi, ama canı öyle sıkılıyordu ki! Gülümsedi, herkesi öptü, sonra bürosuna kapanıp Evrim oyununu oynamak için kalktı.

Evrım gittikçe bir tutku haline geliyordu. İÖ 500'lere kadar getirmeyi başardığı bir Aztek Uygarlığı yaratmıştı. Onlarca kent kurmuş, yeni anakaralar keşfetmeleri için Aztek kalyonlarını denizlere salmıştı. Aztek kâşiflerinin İÖ 450'de Batıyı keşfedeceklerini düşünüyordu. Ama bir kolera salgını sitelerini kırmıştı. Barbar istilaları ve hastalıklar metropollerini yok etmişti, öyle ki daha takviminin birinci yılına varmadan komiser Linart'ın Aztek Uygarlığı yıkıldı.

-Kötü oynuyorsun. Bir şey kafanı meşgul ediyor, diye belirtti Mac-Yavel.

- Evet, diyerek kabul etti insan. Aklım işimde.

- Bana işinden söz etmek ister misin? diye önerdi bilgisayar.

Polis bozardı. O zamana kadar, bilgisayar onun için makineyi açkında, kendisini karşılayan ve Evrim "in dolambaçlarında kendisine fehberlik eden bir başhademeydi. Kurgu alanından çıkıp "gerçek" hayatına girmesi hiç beklenecek şey değildi. Yine de Maximilien itiraz etmedi.

- Ben bir polisim, dedi. Bir soruşturma yürütüyorum. Bayağı başı-rıjl aSntan bir soruşturma. Ormanın göbeğinde mantar gibi biten bir Piramitle başım dertte.

154

- Bir sır değilse, bana anlatır mısın?

Makinenin şakacı tonu, neredeyse şivesiz sentetik sesi Maximili-eni şaşırttı. Ama kısa bir süreden beri piyasada doğal bir diyalog sanısı yaratabilen 'yapay konuşma makineleri" bulunduğunu anımsadı. Gerçekten de bu programlar anahtar sözcüklere tepki vermekle yetiniyorlar ve basit tartışma teknikleriyle yanıt veriyorlardı. Ya konuyu değiştiriyorlar: 'Gerçekten sanıyor musun ki../, ya da konuyu toparlıyorlardı: "İstersen senden konuşalım..." Olmayacak şey değildi. Bilgisayarıyla konuşmayı kabul ederken, bir makineyle ayrıcalıklı bir ilişki kurduğunun pekâlâ bilincindeydi.

Duraksadı; aslında gerçekten konuşacağı kimse yoktu. Ne polis okulundaki öğrencileriyle, ne astlarıyla eşit insanlar olarak tartışabiliyordu; azıcık gevşese, bunu bir zaaf olarak alırlardı. Amiri olan Valiyle diyalog kurmaksa imkânsızdı. Aşama insanları nasıl da yalıtıyordu. Karisi ya da kızıyla da iletişim kurmayı asla başaramamıştı. Sonuçta, iletişim konusunda tek bildiği televizyonun sunduğu tek taraflı diyalogdu. O sürekli bir sürü güzel şeyler anlatıyordu, ama buna karşılık, hiçbir şey dinlemek istemiyordu.

Belki de bu yeni bilgisayarlar kuşağı bu eksikliği doldurmaya yönelikti.

Maximilien, aygıtın mikrofonuna yaklaştı.

- Ormanın koruma altına alınmış bölgesinde izinsiz bir yapı var. Kulağımı duvarlarına dayayınca içeriden televizyon yayınından geliyormuş gibi sesler işitiyorum. Ama duvara vurur vurmaz sesler kesiliyor, ne kapısı, ne de penceresi var. Tek bir deliği yok. İçeride kimin kaldığını bilmek isterdim.

MacYavel sorunu ile ilgili birkaç kesin soru sordu, irisi daraldı, bu dikkatini yoğunlaştırdığının belirtisiydi. Bilgisayar bir an düşündü, sonra bir manga uzmanla piramide geri dönmekten ve duvarların havaya uçurmaktan başka bir çözüm görmediğini belirtti. Belli bir şey: Bilgisayarlar ayrıntıda boğulmuyorlar. Maximilien daha bu aşırı sonuca varmamıştı, ama sonunda vara çağını kabul etti. MacYavel sadece kendi çözümünü hızlandırmış Polis makineye teşekkür etti. Yeniden Evrim oynamaya koyulma tedi; o sırada makine, balıklarının beslemeyi unuttuğunu hatırlattı. Maximilien, o anda ilk kez bilgisayarın dostu olmaya başladı^ geçirdi içinden. Ama bu onu biraz endişelendirmişti, çünkü hiç 9 çek dostu olmamıştı.

135

CÎMSEL HAZ+NE

103. dişi akrebin hakkından geldi. Sahneyi uzaktan gözetleyen yetim akrep yavrulan arkalarına bakmadan tüyüyorlar; zehirli kuyruk kamçılarının gücüyle kendilerini kabul ettirebileceklerinden, başka yasaların geçerli olmadığı bir dünyada, bundan böyle kendi başlan-nın çaresine bakmak zomnda olduklarının bilincindeler.

İçeriye davet edilen on iki kâşif karınca, ihtiyar şampiyonlarını koku ile alkışlıyorlar. Kâğıtçı yabancılarının kraliçesi kendi hormonunu Ona vermeye razı oluyor. Askeri, kâğıttan gri sitesinin bir köşesine götürüyor ve ona bir yer gösterip beklemesini söylüyor.

Arkasından yabancılarının kraliçesi bütün dikkatini topluyor ve çok kuvvetli kokan esmer bir tükürüğü ağzına getiriyor. Zarkanatlılar-da işçiler, askerler ve kraliçeler iç kimyalarını mükemmel kontrol ederler. Sindirim işlevlerini olduğu kadar uyuklamalarını da, sinirlilikleri kadar acıyı da algılamalarını yönetmek için hormon salgılamı istedikleri gibi arttırabilir ya da düşürebilirler.

Kâğıtçı yabancılar kraliçesi, neredeyse katıksız cinsiyet hormonlarından oluşan arı sütü üretmeyi başarıyor.

103. tatmadan önce antenleriyle koklamak istiyor ama yabancılarının kraliçesi ona yapıyor ve ağız ağıza gelmeye zorluyor.

Böceklerarası öpüşme.

ihtiyar kızıl karınca soruyor ve yutuyor. Birden, büyülu besin içine giriyor. Bütün yabancılar, gerektiğinde arı sütü üretmeyi bilirler, ama kraliçenin ürettiğinin basit bir işçinin ürettiğinden daha kuvvetli ve daha nitelikli olduğu apaçık. Çevredeki kokular o kadar ağır ki öteki Bel-o-kanlılar afyonlu buharlarını algılıyor.

Çok kuvvetli. Aynı anda ekşi, tatlı, tuzlu, biberli, kekre.

103. yutuyor. Esmer pelte sindirim sistemine dağılıyor. Hamur midesinde sulanıyor, kanına karışıyor, damarlarında yükselip beynine ulaşıyor.

Önce hiçbir şey olmuyor ve ihtiyar kâşif deneyin başarısız olduğunu düşünüyor. Ama sonra, birden devriliyor. Sanki bir bora. Hiç hoş bir duygu değil.

Öldüğünü hissediyor.

Yabancılarının kraliçesi kendisine sadece zehir vermişti ve o da tutmuştu. Karanlık ve yanma duygusunu bütün damarlarına yayarak, Urünün vücuduna dağıldığını hissediyor.

Kraliçeye güvendiğine pişman. Yabanarılarının karıncalardan nefret ettiğini bilmeyen mi var! kendilerini geride bırakan genetik kuzenlerini bir türlü içlerine sindirmediler.

\

156

103. gençliğinde avcılık yaparken, gri kâğıttan yuvaları yıktığını, asit ateşine tuttuğu bozguna uğrayan savunmacı yabananlannın karton parçalarının arkasına saklandığını hatırlıyor.

Bu bir intikam.

Ortalık müthiş karanyor. Hatlan hareketli olsaydı yüzünde korkunç bir buruşma olurdu.

Aklında acıdan başka bir şey yok. Düşüncelerini düzene sokamıyor. Karanlık, asit, soğuk, ölüm onu sanyor. Titriyor. Çeneklerinin açt-tıp kapanmasını denetleyemiyor. Vücudunun hâkimiyetini yitiriyor.

Kendisini zehirleyen yabananlannın kraliçesine saldırmak istiyor. İlerliyor, ama ön ayaklarının üstüne çöküyor.

Zamanı algılayışı değişiyor; her şey çok ağır akıyormuş gibi geliyor. Bir ayağını kımıldatmaya karar vermesiyle gerçekten kımıldatması arasında çok uzun zaman varmış gibi geliyor.

Ayakları üzerinde durmaKtan vazgeçiyor ve yığılıyor. Sanki kendisinin dışındaymış gibi görüyor kendi kendisini. Sonra yeniden geçmişin görüntüleri çıkıyor ortaya. Önce daha yakın, sonra daha uzak geçmişin görüntüleri. Kendisini dişi akreple dövüşürken görüyor, kendisini çekirge sırtlarından bir deryada sörf yaparken görüyor. Çölü bir uçtan bir uca geçerken görüyor.

Kendisini yeniden Parmaklar'ın dünyasından kaçarken görüyor. Kendisini yeniden Parmaklarla ilk kez konuşurken görüyor. Sözcükler koku bakımından sersemletici.

Her şey televizyon ekranında tersinden gösterilen bir film gibi akıyor. Nehrin ortasındaki Cornigera Adasında kendi özgür sitesini kuran silah arkadaşı 24.'yü yeniden görüyor. Gergedan pislikböceğinin sırtında ilk kez uçarken, kristal sütunlar gibi katı ve tehlikeli yağmur damlalan arasında slalom yaparken görüyor.

Parmaklar'ın ülkesine ilk seferini ve ölümlü dünyanın kıyısını, araba-lann her türlü yaşam biçimini sildiği yolu keşfedişini yeniden görüyor. Kendisini kertenkeleye karşı, kuşa karşı, karınca yuvasında komplo hazırlayan kaya kokulu kardeşlerine karşı dövüşürken görüyor Prens 327. ile Prenses 56,'nın kendisine ilk kez Gizden bahsedişini yeniden görüyor. Öteki boyutun. Parmaklar boyutunun araştın'' ması ve ortaya çıkarılması burada başlıyordu.

Belleği almış başını gidiyor ve o hızını kesemiyor. Ölmek için öldüren Gelincikler savaşında kendisini yenide" görüyor. Çenek darbeleriyle düşman zırhlannı yararken görüyor kendini. Sonunu unuttuğu savaşlarda birbirlerinin ayaklarını, kaCa'an" ve antenlerini kesen milyonlarca asker kalabalıktan ortasında g°r yor kendini yeniden.

157

Burcu burcu kardeşleri kokan yolaktan izleyerek, otların arasında coşarken görüyor kendini.

Gencecik bir karıncayı Bel-o-kan'ın dehlizlerinde, daha yaşlı öteki askerlerle cebelleşirken görüyor.

103. geçmişinde daha da gerilere gidiyor. Kendisini nemfa olarak, larva olarak yeniden görüyor. Kubbesi dallardan solaryumda kuruyan bir larva. Kendi olanaklarıyla hareket edemediğinden, telaşlı dadılar komşu larvalardan çok kendisiyle ilgilensinler diye feromon-lar haykırırken görüyor kendini.

"Yiyecek. Dadılar, çabuk bana yiyecek verin, büyümek için yemek istiyorum!" diye bas bas bağıırıyor.

Gerçekten, o devirde tek özlediği şey, daha çabuk ihtiyarlamaktı.

Kendini yeniden kozasında, daha da küçük olarak görüyor.

Kendini yumurtlanmış bir yumurta, yumurta depolama salonunda istiflenmiş bir yumurta olarak görüyor.

Kendini açık sıvı dolu sedef gibi parlak bir yuvar halinde görmek çok garip bir duygu. Önceleri öyleydi, öyle olmuştu.

Kannca olmadan önce, beyaz bir yuvardım.

Yuvarlak olma düşüncesi bastırıyor.

Geçmişinde yumurtadan ötesine gidemeyeceğine inanıyor. Ama gidebilir! Gemi azıya almış belleği ona görüntüler göndermeye devam ediyor.

Yumurtlandığı anı görüyor. Ana karnına çıkıyor ve kendisini ovum olarak görüyor. Taze döllenmiş bir ovum.

Beyaz yuvar olmadan önce, sarı yuvardım.

Geriye. Daha geriye, hep daha geriye.

Ovumun göbeğinde, erkek gametle dişi gametin karşılaşmasına tanık oluyor. 103. erkek, kadın ve cinsiyetsiz arasında seçimin yapıt-<% o algılanmaz andaydı.

Ovum ürperiyor.

Erkek mi, dişi mi, cinsiyetsiz mi? Ovumun göbeğinde her şey ür-Periyor. Erkek mi, dişi mi, cinsiyetsiz mi?

Ovum dans ediyor. Acayip sıvılar birbirine kaşıyor, çekirdeğinde Parçalanıyor, hareli yumuşak soslar oluşturuyor. Kromozomlar, uzun faklar gibi birbirlerine dolanıyor. X, Y, XY, XX ? Sonunda dişi kromozom galip geliyor.

Oldu! An sütü cinsiyetini belirleyen ilk makasa kadar çıkarken, endi hücre gelişiminin akışını değiştirdi. '03. şimdi dişi. 103. şimdi prenses.

£

158

Sanki beyni ışığın girmesi için bütün küçük kapılarını açmış gibi başında havai fişekler çakıyor.

Bütün vanalar açılıyor. Bütün duyulan katlanıyor. Her şeyi da^a güçlü, daha acılı, daha derinden hissediyor. Vücudunu en ufak dış dalgada titreşen çok duyarlı bir bütün

olarak algılıyor. Gözlerine rengârenk lekeler doluyor; antenleri birden saf alkolle kaplanmış gibi batıyor ve onları kaybetmekten korkuyor.

Gerçekten de hoş değil, ama çok güçlü bir duygu. Kendisini etkilenmeye o kadar açık hissediyor ki saklanmak ve her yerden beynine doluşan binlerce işitsel, kokusal, ışıklı bilgiden korunmak için toprağı kazmak isteğı duyuyor. Bilinmedik heyecanlar, soyut duygulanmalar, renklerin ifade ettiğı kokular, müziklerin ifade ettiğı renkler, dokunuşların ifade ettiğı müzikler, fikirlerin ifade ettiğı dokunuşlar algılıyor.

Fikirler beynine akın ediyor, bir yeraltı ırmağı gibi yükselip fışkırıyor ve bir pınara dönüşüyor. Bu pınarın her bir damlası, yeni duyularının, yeni heyecanlar ve soyutlamalar algılama yeteneğinin aydınlattığı geri dönen geçmişinin bir anı.

Her şey yeni bir gün ışığıyla aydınlanıyor. Her şey farklı, daha keskin, daha karmaşık, her şey sandığından daha fazla bilgi yayıyor.

Şimdiye kadar sadece yarım yaşadığının bilincine varıyor. Beyni genişliyor. Kapasitesinin %10'unu kullanıyordu, bu honnonal karışımla belki %30'a çıkmıştı.

Duyularının katlanmış olması ne hoştu.

Uzun yıllar cinsiyetsiz yaşamış bir kannca için, kimyanın büyüsüyle duyguları olan bir cinsiyetli oluvermek ne hoştu.

Yavaş yavaş gerçekle yüz yüze geliyor. Bir yabanarısı yuvasında bulunuyor. Bu gri kâğıttan yuvanın yapay sıcaklığında, gece mi gündüz mü bilmiyor. Büyük olasılıkla gece olmalıydı. Belki de çoktan sabah olmuştu.

Arı sütünü yediğinden beri kaç gün, kaç hafta geçmişti? Zamanın geçtiğini algılamamıştı. Korkuyor. Kraliçe ona bir şeyler söylüyor.

JİMNASTİK DERSİ

- Haydi şortlarınızı giyin ve küçük bir koşuya başlayın. Ortalık kaynıyordu. Kimi vücudunu esnetiyor, ısıyor ve Kalk'5 çizgisinde yerini alıyordu. İlk dersleri jimnastikti.

159

_ Yerlerinize, dedim. Tek bir baş görmek istiyorum Çıkış iSare timle, vargucunuzla koşacaksınız. Bacaklar.n.z. kaldınn uzun adım laratın. Kendinizi tamamen koşuya verin. Sekiz tur atacaksınız kro no metre tutuyorum, diye bildirdi öğretmen. Sayınız yirmi bu durum da geliş sıranıza göre not alacaksınız. Birinci gelen yirmi sonuncu gelen bir alacak.

Keskin bir düdük sesi ve çıkış.

Julie ile Yedi Cüceler isteksizce uydular. Dersin bir an önce bit mesi ve muzık salonuna dönüp yeni yeni parçalar geliştirmek için can atıyorlardı.

" v'"

En sonuncu geldiler.

- Koşmayı sevmiyor muyuz, Julie?

Julie omuzların, silkti, cevap vermek zahmetine bile katlanmadı Bayan jimnastik öğretmeni yapıldı. Olimpiyat oyunlarına seçilmiş eski bir yüzücüydü. O devirde, kas

yapması ve güç kazanması için erkek hormonlarıyla doldurulmuştu.
v

Öğretmen ikinci defa da ipe tırmanacaklarını haber verdi. Julie ipe asıldı, ileri geri doğru sallandı. Hamle yapryormus gibi yaptı, b.r metreden daha fazla yükselemedi; çabasından yüzü sevim-

- Ha gayret Julie! Qeñ kız yere atladı.

- îpe tırmanma gerçek hayatta hiçbir işe yaramıyor. Artık cana.l da değiliz. Her yerde asansörler, merdivenler var. 9

Keyfi kaçan jimnastik öğretmeni, ona s.r.t.n. dönmeyi kaslarına önem veren öğrencilerle ilgilenmeyi tercih etti.

Teneffüsten sonra Almanca dersi. Öğrenciler öğretmeni düzenli olarak rahats.z ederlerdi. Yumurtalar, pis kokulu topraklar, sarbakanla 'a çiğnenmiş kâg.t topaklar, fırlatırlardı. Julie'nin bu işkencelere Ta Jammülü yoktu, ama bütün simf. karş.sma almaya cesaret edem7yor-'

dah!T,Çta' ö9retmen,ere karS' Selmek öğrencilere karş, gelmekten daha kolaydı. Kendisini ödlele buldu. O kadına acıyordu 9 **"

Zil. Almanca dersinden sonra felsefe dersi vardı. Öğretmen sınıfa Sp' l^t'rTtaŞm' kİbarcasela^,. OnJtam zıdd.yt

^çsS.nî' nıl ' ."T popülerdL Herşeyi biliy°r' hayat>"da

ç sıkıntı çekmem.ş, h.çbir şeye ald.rmaz izlenimi verirdi. K.zlann

Sava u3h Ç°k ^'ktl, Ha"a baZ"an İŞİ *"<***"««* sorunlann, on. ^aya kadar götürürdü; o da sırdaş rolünü kusursuz oynard.

<> soSrab TdaS': ISya"" Sİh'rİİ SÖZCÜ9Ü taht3ya yaZd'' bİraz bek,e

ona

L

160

- Hayatta kolaylıkla "evet" denildiği saptandı. "Evet" toplumla mükemmel bir şekilde bütünleşmeyi sağlar. Talepleri onaylayın, sizi seve seve benimseyeceklerdir. Ama bir an gelir, o zamana kadar bütün kapılan açan "evet" o andan itibaren bütün kapılan yüzünüze ka. payıverir. Yeniyetmeliğe geçiş belki de budur. "Hayır" demeyi öğrendiğimiz andır.

Bir kez daha öğrencilerin ilgisini toplamayı başarmıştı.

- "Hayır"ın en az "evet" kadar gücü vardır. "Hayır" farklı biçimde düşünme özgürlüğüdür. "Hayır" kişiliği pekiştirir. "Hayır", "evet" diyenleri ürkütür.

Felsefe öğretmeni bilgisini kürsüden dağıtmak yerine sınıfı arşınlamayı yeğlerdi. Arada bir dunır, bir masanın kenarına oturur, öğrencilerden birini hırpalardı. Devam etti:

- Ama tıpkı "evet" gibi "hayır"ın da sınırları vardır. Her şeye "hayır* deyin, tıkanığınızı, yalnızlaştığınızı, kaçamağınız kalmadığını göreceksiniz. Yetişkinliğe geçiş, sistemli bir biçimde her şeyi onaylamadan ya da her şeyi reddetmeden, "evet"leri ve "hayır"ları yerinde kullanmayı öğrendiğimiz andır. Artık ne pahasına olursa olsun,

toplumla bütünleşmeyi istemek ya da onu toptan reddetmek söz konusu değildir. "Evefi ya da "hayır"ı seçmemizi belirleyen iki ölçüt olmalıdır: 1. Orta ve uzun vadeli gelecek sonuçların çözümlenmesi; 2. Derin seziş. "Evet"leri ve "hayır"Man bilerek dağıtmak bilimden çok sanatın alanına girer. Bilinçli olarak "evet" ya da "hayır" demesini bilenler, giderek sadece çevrelerindekiileri değil, daha da önemlisi bizzat kendilerini yönetirler.

Telaffuz ettiği sözcüklerden daha çok sesine dikkat eden ön sıradaki kızlar, sözlerini içiyorlardı. Felsefe öğretmeni ellerini kotunun ceplerine soktu ve Zoe'nin sırasının üstüne oturdu.

- Özetlemek için size şu eski özdeyişi hatırlatacağım: "Yirmisinde anarşist olmamak aptallıktır, ama... otuzundan sonra anarşist olmak daha büyük aptallıktır."

Cümleyi tahtaya yazdı.

Her şeyi not etmeye aç dolmakalemler defterlerin sayfalannı tırmaladı. Bazı öğrenciler sözlü sınavda sorulduğunda hatırlamak iç'n heceleri hafızalarına yerleştirmek amacıyla sessizce telaffuz ediyor-lardı.

- Peki siz kaç yaşınızdasınız, mösyö? diye sordu Julte.

Felsefe öğretmeni arkasına döndü.

- Yirmi dokuz yaşımdayım, diye muzip bir gülümsemeyle yanıtladı-Gri gözlü genç kıza doğru ilerledi.

- ...dolayısıyla daha bir süre için anarşistim. Bundan yararlanma' ya bakın.

161

_ peki anarşist olmak ne ifade ediyor? diye sordu Francine.

_ ne tanrısı, ne de efendisi olmamayı, kendini özgür bir insan ola-faK hissetmeyi. Kendimi özgür bir insan hissediyorum ve bunu sizlere de öğretmeyi hesaplıyorum.

- rie tanrı ne de efendi, söylemesi kolay, diye söze karıştı Zoe. Ama siz, burada bizim efendimiz durumundasınız ve biz sizi dinlemek zorundayız.

Filozofun yanıtlayacak zamanı olmadı. Birden kapı açıldı ve okul müdürü fırtına gibi içeri girdi.

- Oturun, dedi öğrencilere. Size önemli bir konudan söz edeceğim. Kurumumuzda bir kundakçı dolaşüyor. Birkaç gün önce, çöplerin bırakıldığı yerde bir yangın oldu ve kapıcı ağaçtan arka kapının yanında bir molotofkokteyli buldu. Lisemiz betondan, ama yine de cam yünü kaplı yapay tavanları, kolaylıkla tutuşan ve çok çabuk yanan, son derece zehirli dumanlar çıkaran plastikleri var. Bu durumda en etkin karşı yangın sistemiyle donanmaya karar verdim. Bundan böyle, birkaç saniyede açılabilen, kurumumuzda yangın çıkabilecek her bölgeye uzanan hortumları olan sekiz yangın musluğumuz var.

Bir siren sesi ortalığı çınlattı, ama lise müdürü aynı rahatlıkla konuşmasını sürdürdü:

- ...Ayrıca arka kapıya zırh taktırdım. Artık ateşten korunmuş durumda. Çok sağlam, size bunu garanti edebilirim. Şimdi işittiğiniz siren sesine gelince, bu yangın başlangıcını bildiren bir alarm işaretidir. Bundan böyle siren sesini işitir işitmez sıraya gireceksiniz, itişip kakışmadan sınıfı terk edip ön avluda toplanacaksınız. Haydi bir deneme yapalım.

Siren sesi kulakları sağır edecek hale gelmişti.

Öğrenciler eğlence çıktığına sevinerek, kendilerini sınıfı boşaltma işine kaptırdılar. Aşağıda, itfaiyeciler onlara yangın musluklarını nasıl açacaklarını, rakorları nasıl takacaklarını, hortumları nasıl kullanacaklarını gösterdiler. Kapıların etrafına ıslak çamaşırlar koymak ya da duman bulutunun altında oksijen bulmak için eğilmek gibi birkaç hayatta kalma önlemi öğretiler. Bu hayhuyun ortasında, okul müdürü J'-woong'a seslendi:

- Konsere etkin bir biçimde hazırlanıyor musunuz? İki gününüz ka'dı, unutmayın.

- Zaman bulamıyoruz. Bir an düşündü, sonra:

- Pekâlâ, bir istisna olarak sizi derslerden muaf tutuyorum. Ders-re girmeyeceksiniz, ama bu ayrıcalığı hak ettiğinizi gösterin.

a,Incalann Devrimi / F-.U

182

Sonunda siren susmaya razı oldu. Julie ve Yedi Cüceler lokalleri-ne atıldılar. Öğleden sonra yeni parçalar geliştirdiler. İkisi hazırlık aşamasında şimdi üç yeni parçaları vardı. Sözleri /Insik/oped/den alıyorlardı ve onların değerini ortaya koyacak bir müzikle donatmak için çabalıyorlardı.

ANSİKLOPEDI

SAVAŞÇI GÜDÜSÜ: Düşmanlarını sev. Onları gıcık etmenin en iyi yolu budur.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

MEŞE KULEYİ TERK EDELİM

Yola çıkmalısınız.

Yabanarılın kraliçesi, anten işaretleri şeklinde iletisini yineliyor. Bir anteniyle sabırsızlıkla karıncanın kafasına vururken, öteki anteniyle ona ufku gösteriyor. Bu işaretleri herkes kolayca anlayabilir. Yola çıkmak gerekiyor.

Bel-o-kan'da dadılar şöyle derdi:

'Her varlık dönüşümü tanımalıdır. Bu evreyi geçirirsa, hayatının ancak yarısını yaşar.'

Böylece, 103. hayatının ikinci dönemine başlıyor. Artık fazladan on iki yıllık bir yaşantıya sahip ve bundan yararlanmayı hesaplıyor.

103.'nün şimdi bir cinsiyeti var. O bir prenses; bir erkekle karşılaşır, üreyebileceğini biliyor.

On ikiler Prensese hangi yöne gideceklerini soruyorlar. Yerlerde hâlâ sürüyle çekirge var. Prensese 103. yüksek dallardan geçerek güneybatıya doğru ilerlemenin en iyisi olduğunu düşünüyor. On ikiler onaylıyor.

Ulu meşenin oluşturduğu geniş kule boyunca iniyor ve uzun bir dala yöneliyorlar. Bazen, trapezciler gibi, sarkaç hareketiyle uzak b" yaprağa ayaklarıyla tutunmak ya da asılmak için daldan dala atlaya rak ilerliyorlar. Çekirgelerin kekre kokusunu almaz oluncaya kada uzun süre yürüyorlar.

Qrup, başlarında Prensese 103. ile, yalancığınar boyunca ihtiyat'1 iniyor ve yere ayak basıyor. Çekirge örtüsü ön metrelik bir alana a cak ulaşıyor.

163

5. diğerklerine ters yönden sessizce sokulmalarını işaret ediyor, arna bu önlemin gereksizliği hemen ortaya çıkıyor. Birden görünmez bir çağrıya birlikte cevap verir gibi, çekirgeler göğeyi yükseliyorlar.

Havalanıyor, iri ölüm kar taneleri.

Görünüm etkileyici. Çekirgelerin karıncalarınkinden bin kez daha ağırlı ayak kasları vardır. Böylelikle vücutlarından yirmi kez daha yükseğe sıçrayabilirler. Sıçramalarının doruğuna erişince, dört kanatlarını alabildiğince açarlar ve göklerde daha yükseklerle çıkmak için büyük bir hızla hareket ettirirler. Bunca hareket inanılmaz bir uğultu meydana getirir. Çekirgeler sayısız, bulut içinde kanatları birbirine çarpıyor. Kendi kalabalıklarında birbirlerini eziyorlar.

Etrafındaki çekirgelerin havalanması bitmek bilmiyor. Yerde ne varsa yediler; arkaasında üstünde ne bir yaprak, ne bir çiçek, ne de. bir meyve bulunan çıplak birkaç ağacın yükseldiği mahvolmuş bir toprak bırakıyorlar.

15. çekirgelerin uzaklaşmasını seyrederken, zaman zaman aşın hayat hayatı öldürür, diye belirtiyor. Ama çevresindeki hayatı söndürmeye alışmış avcı düşünceleri bunlar.

Vine de, havalanmalarını seyreden Prenses 103. doğanın çekirge gibi bir türü ne diye ürettiğini anlamıyor. Hayvan hayatını, bitki hayatını yok ederek sadece mineral hayatın sürmesi için çölle ittifak kurmuş olmasınlar? Geçtikleri yer çöl haline geliyor, hayvanlar ve bitkiler ortadan kayboluyor.

Prenses 103. mahvolmuş çayırılığın iç karartan görünümüne sırt çeviriyor. Rüzgâr fırtınalı çekirge bulutuna somurtkan ve rüzgâr güneye sürmeden her yöne uzayan bir surat biçimi veriyor.

Şimdi Parmaklar'a has üç büyük özgünlük, mizah, aşk ve sanat özerinde düşünmesi gerekiyor. Düşüncelerini işiten 10. yaklaşıyor ve ona hayvansal bellek feromonu üretmesini öneriyor. Prenses 103. belleğinin ve çözümleme yetisinin en üst düzeyindeyken, kendisine açacağı her şeyi orada toplayacağını söylüyor. Bir böcek yumurtası tabuğu buluyor ve kokulu sıvıyı orada depolamayı tasarlıyor.

103. onaylıyor.

Eskiden, böyle bir şey oluşturmayı kendisi de düşünmüştü, ama maceralarının hayhuyu içinde bilgilerle dolu yumurtayı yitirmişti. °'nun nöbeti devralmasından memnun.

°n üç karınca güneybatı yolunu, uygarlık yönünü, anasite Bel-o-"an'ın yönünü tutuyor.

164

OEÇMİŞT KÖKÜNDEN KAZIYIP ATALIM

Büyük akşamın arefesi idi. Sabah erken, Julie hâlâ düş görüyordu. Mikrofonun önündeydi ve boğazından hiçbir ses çıkmıyordu. Hatta mikrofon onunla dalga geçiyordu. Bir aynaya yaklaşıyordu ve ağız olmadığının farkına vanyordu. Yerinde kocaman pürüzsüz bir çene vardı sadece. Ne konuşabiliyor, ne bağırabiliyor, ne de şarkı söyleye. biliyordu. Ancak ya kaşlarını kaldırabiliyor ya da derdini anlatmak için gözlerini belirtiyordu. Mikrofon gülüyor da gülüyordu. Kaybolmuş ağız için ağlıyordu. Makyaj masasının üstünde bir ustura vardı. İçinden kendisine yeni bir ağız açmak

geldi. Ama sakat kalmaktan korkuyordu. O zaman, ameliyatı kolaylaştırmak için rujuyla bir ağız biçimi çizmeye girişti. Usturayı desenin ortasına yaklaştırdı...

Julie'nin annesi odanın kapısını gürültülü bir şekilde açtı.

- Saat dokuz, Julie. Uyumadığını biliyorum. Kalk, seninle konuşmalıyız.

Julie dirsekleri üzerinde doğruldu ve gözlerini ovuşturdu. Sonra, içgüdüsel olarak ağzını ovaladı. Nemli iki et parçasını hissetti, öf be! Dilinin ve dişlerinin yerinde olup olmadığını kontrol etmek için eliyle yokladı.

Annesi eşikte durdu ve bu defa bir psikiyatra gidip gitmeyeceklerini merak edermiş gibi bakışlarını ona dikti.

- Haydi, kalk.

- Anneee. Hayır, şimdi olmaz! Daha çok erken!

- Sana söyleyecek bir çift sözüm var. Babanın ölümünden beri, sanki hiçbir şey olmamış gibi yaşıyorsun. Kalpsiz misin? O senin babandı yine de.

Julie, onu işitmek için başını yastığın altına soktu.

- Hiçbir şey olmamış gibi eğleniyorsun, bir liseli çetesiyle sürtüyorsun. Geçen gece de dışarda yattın. Julie, bu durumu birlikte tartışmalıyız.

Yastığın bir ucunu kaldırdı, annesini seyretti. Kibar dul biraz daha zayıflamıştı.

Gaston'un ölümü dula biraz canlılık getirmişe benziyordu. Yeni rejimin dışında annesi psikanalize de başlamıştı. Sadece vücudunu gençleştirmek ona yetmiyordu, Ruhen de huzurlu olmak istiyordu.

Julie, annesinin modaya uyarak yeniden doğuşyönsemeli birps'' kanaliste gittiğini biliyordu. Bu pratisyenler unutulmuş örselenme,e' ri bulup açmak için çocukluğa kadar gitmekle kalmıyor, hastalar"11 fetüs evresine kadar gerilere götürüyorlardı. Ruhsal yaşını giydikler,y' le bağdaştırmaya özen gösteren annesinin, sonunda çocuk tulumu giyip giymeyeceğini ya da plastik bir göbekbağına çöreklenip çöreklenmeyeceğini merak etti.

Ji

165

!Reenkarnasyoncu" bir psikanalist seçmediğine şükretti. Bunlar aeri gidişi fetüsten, ovumdan daha öteye, önceki hayata kadar götürüyorlardı. O zaman, Julie annesini yeniden dogmadan önceki kişiliğinin eski püsküleri içinde görürdü.

_ Haydi Julie, bırak çocukluk yapmayı! Kalk artık!

Julie yatağının dibinde tortop oldu ve parmaklarını kulaklarına soktu. Bir daha görmemek, bir daha işitmek, bir daha hissetmemek.

Ama gerçeğin eli gelip yorganı kaldırdı ve ininin dibinde ana yüzü göründü.

- Julie, ben ciddiylim. Yüz yüze, samimi bir şekilde konuşmamız gerekiyor.

- Bırak uyuyayım anne.

Başucu masasının üstünde açık bir kitap gördüğünde, anne kararsızdı.

Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, Pr. Edmond Wells, cilt III.

Bu kitabı psikoterapist tutmamıştı. Kızı, sessiz, hâlâ yorganın altındaydı. Kitabı aldı.

- Pekâlâ, bir saat daha uyuyabilirsin, sonra konuşacağız.

Anne, kitabı mutfığa götürdü ve karıştırdı. Devrimden, karıncalardan, toplumun eleştirisinden, savaş stratejilerinden, kalabalıkları yönlendirme tekniklerinden söz ediliyordu. Molotofkokteyli yapmayı sağlayan tarifler bile vardı.

Psikoterapist haklıydı. Hemen telefon edip kızını yoldan çıkaran bu sözde ansiklopediye karşı onu uyarmalıydı. Bu kitap yıkıcı bir el-yazmasıydı, bundan emindi.

Onu dolabın en yukarıdaki rafının dibine sakladı.

- Merede kitabım?

Julie'nin annesi kendi kendisini kutladı. Sorunun anahtarını keşfetmişti. Uyuşturucuyu kaldırın, uyuşturucu tutkunu yokluk krizine 9irer. Kızı hep kendisine bir efendi ya da bir baba aramıştı. Önce şu Şan hocası olmuştu, şimdi de bu esrarengiz ansiklopedi çıkmıştı. Kı-ZI kendisinden başka bir çaresi olmadığını anlayıncaya kadar bu kâ-âttan kapıları tek tek ortadan kaldıracağına dair söz verdi.

-Sakladım onu, senin iyiliğin için. Bana bir gün bunun için teşekkür edeceksin.

~ Kitabımı bana geri ver, diye homurdandı Julie.

- Israrın yararı yok.

Julie dolaba doğru ilerledi. Annesi her şeyi oraya koyardı. Soz-cûkleri tek tek belirterek tekrarladı:

166

- Derhal onu bana geri ver.

- Kitaplar tehlikeli olabilirler, diye savundu anne. Kapital yüzünden, yetmiş yıldır komünizm var.

- Çok doğru. Ahdi Cedid yüzünden beş yüz yıl Engizisyon yaşandı. Sen de oradan çıktın. Julie Ansiklopediyi buldu ve kapatıldığı dolaptan onu çekti çıkardı. Onun bu kitaba ihtiyacı olduğu kadar, kitabın da ona ihtiyacı vardı.

Annesinin kolları yanına düştü ve kızının kitabı göğsüne bastırmasını seyretti. Dönüp odadan çıktı. Koridorda çengelden ayak bileklerine kadar inen uzun kara yağmurluğunu aldı; geceliğinin üstüne giy-di, sırt çantasını aldı, kitabı içine soktu ve koşarak dışarı çıktı.

Achille onu izledi, sonunda sabahları koşar adım dolaşmayı sevdiğini anlamış olmalarına pek sevinmişti.

- Hav, hav, hav yaptı keyfinden dört nala koşan köpek.

- Julie, hemen dön! diye bağırdı anne evin eşiğinden. Genç kız, boş dolaşan bir taksiye seslendi.

- Nereye gidiyoruz küçük hanım?

Ona lisenin adresini verdi; olabildiğince çabuk Yedi Cüceler' den birine ulaşmalıydı.

YOLDA

Fara:

Para, Parmakların icat ettiği tek soyut kavramdır.

Kalabalık yapan nesneleri değiştirmemek için, Parmaklar bu kurnazca mekanizmayı buldular.

Çok yer tutan besinleri taşımaktansa, boyalı kâğıt parçaları taşırlar. Bu kâğıtlar besinlerle aynı değerdedir.

Herkes hemfikir olduğundan, bu para gıda karşılığında değiştiril bilir. Parmaklarla paradan konuşacak olsanız, hepsi parayı sevmediklerini ve toplumlarının paranın önemi üzerine kurulu olmasında" üzüldüklerini söylerler.

Yine de tarihsel belgeler şunu gösterir: Paradan önce, zengin'1" leri dolaşıma sokmanın tek yolu... talandı.

Yani, en yaman Parmaklar bir yere geliyor, erkekleri öldürüyor . kadınlara tecavüz ediyor ve mallarını çalıyorlardı.

10. 103.'ye sormak için aşırı soğuktan bir an mola vermelerinden

yararlanıyor. Bir mağaraya sığınmış, Parmakların hayatları ve töre riyle ilgili anlattığı bütün bilgileri hayvansal bellek feromonuna d duruyor. Prenses 103. yalvarttırmıyor.

167

Anlatısından yararlanmak için öteki karıncalar da yaklaşıyor. Son-ra 103. Parmaklar'ın üremesinden söz ediyor.

Televizyonlarını seyrederken, 103. onların "pornografik film" adını verdikleri şeyi seyretmekten özellikle hoşlanırdı.

On ikiler, Parmaklar töresinin bu yeni özelliğini daha iyi koklamak için daha bir yaklaştılar.

'Pornografik filmler" nedir? diye soruyor 16.

103. Parmakların çiftleşmelerine çok önem verdiklerini açıklıyor. Kötü çiftleşmecilere örnek olsun diye en iyi çiftleşmecilerin filmini çekiyorlar.

Peki pornografik filmlerde ne görülür?

103. her şeyi anlamadı, ama genel olarak, dişi bir Parmak geliyor ve erkeğin cinsel organını yiyor. Sonra içice giriyorlar; bazen yatak tahtakuruları gibi birkaçı birden.

Kanatlarını açıp havada süzülerek çiftleşmiyorlar mı? diye soruyor 9.

Hayır, 103. Parmaklar'ın sülükler gibi yuvarlanarak yerde çiftleştiklerini belirtiyor. Zaten tıpkı sülükler gibi köpükler çıkarırlar.

Bu ilkel cinsellik biçimi karıncaların çok ilgisini çekiyor. Bundan 120 milyon yıl önce, karıncaların atalarının bu tip bir.cinselliği olduğunu hepsi biliyor. Yerlerde sürünmek ve birbirlerine sürtünerek birbirinin içine girmek. Karıncalar, Parmakların bu konuda oldukça geri olduklarını söylüyorlar birbirlerine. Üç boyutta süzülerek uçarken sevişme, yere yapışmış halde yapılan iki boyutlu aşktan çok daha coşturucudur.

Dışarda havalar ısınıyor.

Karıncaların ve Prenseslerinin gevezelikle kaybedecek zamanları yok. Siteyi korkunç beyaz pankart tehlikesinden kurtarmak istiyor-tarsa, acele etmeleri gerekiyor.

Prenses 103. en önde; bir cinsel organı olmanın sarhoşluğu içinde. Yerin manyetik alanlarına duyarlı Johnston organı bile daha iyi işliyor.

Hayat güzel. Dünya güzel.

Karınca, bu özel organı sayesinde, yer dalgalarını şaşırtıcı bir kesinlikle algılıyor.

Yerin yüzeyinde titreşen dalgalar vardır. 103. cinsiyetsizken, yer Kabugundaki manyetik enerji damarlarını zorlukla algılıyordu, ama Şimdi onları uzun kökler gibi görselleştirebilecek durumda.

°n ikilere bu titreşim kanallarından birini terk etmeden yürümeye devam etmelerini salık veriyor.

168

Yerin görünmez damarlarını izlersek, ona saygı gösteririz ve bunun karşılığında o bizi korur.

Manyetik alanları seçmeyi bilmeyen Parmakları düşünüyor. Qeii-şigüzel yerlere otoyollar kuruyorlar. Hayvanların atalarından kalan göç yollarını duvarlarla kesiyorlar. Manyetik bakımdan sakıncalı bölgelerde kuruyorlar yuvalarını, sonra da başlarının ağrımaya şaşın-yorlar.

Yine de, eskiden bazı Parmaklar yerin manyetik damarlarının sırrını biliyorlarmış. Televizyondan işitmişti. Ortaçağa kadar halkların çoğu, bir tapınak kurmadan papazlarının pozitif bir manyetik düğüm bulmasını beklerlarmış. Tıpkı sitelerini kurmadan önce "manyetik bir düğüm" arayan karıncalar gibi. Sonra, Rönesans'la birlikte Parmaklar sadece akıllarıyla her şeyi anlayabileceklerine ve herhangi bir işe başlamadan önce doğaya sormaya ihtiyaçları olmadığına inanmaya başlamışlar.

Parmaklar artık Yere uyum sağlamaya çalışmıyorlar. Yerin kendilerine uymasını istiyorlar, diyor Prenses kendi kendine.

ATİSKLOPEDI

BAŞKALARIMI YÖRİLERİDİRME STRATEJİSİ: İnsanlar üç grupta toplanır: Görsel dile gönderme yaparak konuşanlar, işitsel dile gönderme yaparak konuşanlar, vücut diline gönderme yaparak konuşanlar. Görseller büyük bir doğallıkla "görüyorsun" derler, çünkü görüntülerle konuşurlar. Gösterirler, gözlemler, renklerle betimlerler, 'bu açık, bu flu, bu saydam" diyerek belirtirler. 'Pembe hayat', 'biz bunları görmüştük', "mosmor oldu" gibi deyimler kullanırlar.

İşitseller büyük bir doğallıkla "İşitiyorsun" derler. Müziği ve gürültüyü çağrıştıran sesli sözcüklerle konuşurlar: "Sağır kulak", "çan sesi." Kullandıkları sıfatlar: "Ahenkli", 'kulak trmalayıcı". "işitilebilir", "kulakları sağır edici."

Vücutlarıyla duyumsayanlar büyük bir doğallıkla "hissediyorsun" derler. Duyumsamalarla konuşurlar. "Yakalıyorsun", "duyuyorsun", "çatlıyorsun." Deyimleri: "Gırtlığına kadar batmak", 'yeme de yanında yat." Sıfatlar: "Soğuk", "hararetli", "taşkın/sakin."

Karşınızdakinin hangi gruba dahil olduğu gözlerini kımıldatma biçiminden anlaşılır.

Kendisinden bir şeyi anımsaması istendiğinde, gözlerini yukarıya doğru kaldırarak başlıyorsa, bu bir görseldir. Bakışını yana doğru çeviriyorsa, bir işitseldir. Sanki içindeki duyumsamalarını daha iyi yakalamak istermiş gibi gözlerini yere eğerse, bu bir duyumsaldır.

169

Bunları bilmek, üç dilsel grubun sözcükleriyle oynayarak muhatabımız üzerinde etkili olmamızı sağlar.

Buradan hareketle, fiziksel demirleme noktaları yaratarak daha da ileri gidilebilir. 'Bu işi başarıyla sonuçlandıracağına güveniyorum' gibi önemli bir ileti aktarma anında muhatabınızı teşvik etmek istediğiniz zaman, vücudunun bir noktası üzerinde baskı uygulayın. O anda, koluna bir baskı uygulanırsa, koluna her baskı uygulandığında teşvik edilmiş olacaktır. Bu bir tür duyumsal bellektir.

Yine de, belleği tersinden işletmemeye dikkat etmek gerekir. Hastasını omzuna vururken "Zavallı dostum, demek daha iyi hissetmiyorsun?" diye yakınlıkla karşılayan bir psikoterapist isterse dünyanın en iyi tedavisini uygulasın, ayrılma anında hareketini yinelerse, hasta eski bunalımlarına yeniden döner.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

DOMUZLARA VE FİLOZOFLARA DAİR

Taksi şoförü neşeli bir adamdı. Taksisinde tek başına can sıkıntısından geberiyor olmalıydı, çünkü genç müşterisiyle hiç soluk almadan konuşuyordu. Beş dakika içinde, doğal olarak ilginç olmayan bütün hayat hikâyesini anlatmıştı.

Julie, hiç sesini çıkarmadan oturunca, ona bir fıkra anlatmayı önerdi: "Üç karınca Paris'te, Champs-Elysees'de dolaşiyor. Birden, içinde altın işlemeli kürk bir kostüm giymiş bir ağustos böceği bulunan bir Rolls Royce duruyor. Arabanın camını indirerek "Selam dostlar" diyor. Karıncalar, havyar yiyen şampanya içen ağustosböceğine hayretle bakıyorlar. "Selam" diye cevap veriyor karıncalar. "Anlaşılan Çok başarılı olmuşsun." -Hı öyle, şov günümüzde iyi para getiriyor. Ben bir starım. Biraz havyar ister misiniz? -Yok, hayır, teşekkür ederiz, diyor karıncalar. Ağustosböceği camı kaldırıyor ve şoföre hareket etmesini emrediyor. Limtızun gidince, şaşkına dönen karıncalar birbirlerine bakıyorlar ve içlerinden biri o sırada akıllarından geçeni dite getiriyor: "Şu Jean de La Fontaine de ne budala!"

Taksici tek başına gülüyor. Julie hafifçe gülümseyerek onu yüreklendiriyor. Uygarlığın ruhsal bunalımı yaklaştıkça, insanlar daha çok f'kra anlatıyor, diye geçiriyor içinden. Bu onları gerçek bir diyalog kurmaktan kurtarıyor.

- Bir tane daha anlatmamı ister misiniz?

170

Sürücü, sadece kendisinin bildiğini ileri sürdüğü yollardan giderken konuşmaya devam ediyor.

Fontainebleau anayolu, daha çok devlet desteci, daha az toprağın nadasa bırakılması, yabancı et ithalatının durdurulması için gösteri yapan çiftçiler tarafından tıkanmıştı. Pankartlarında "Fransız taamını kurtaralım", "İthal domuzlara ölüm" yazıyordu.

Macaristan yönünden gelen domuz taşıyan bir kamyonu el koymuşlardı ve hayvanların kafeslerine petrol döküyorlardı. Kibritler fırlattılar. Diri diri yanan hayvanlardan korkunç böğürtüler yükseldi. Ju-lie bir domuzun böyle feryatlar koparabileceğine asla inanmazdı. Çığlıklar insan feryatlarıydı neredeyse. Kızarmış et kokusu korkunçtu. Can çekişme anındaki domuzlar, insanlarla akrabalıklarını ortaya koymak ister gibiydiler.

- Yalvarırım buradan gidelim!

Domuzlar hâlâ böğürüyordu. Julie, biyoloji dersinde öğretmenin insana organ nakletmek için en uygun hayvanın domuz olduğunu söylediğini hatırlıyor. Birden, meçhul kuzenlerinin ölümünü görmek ona dayanılmaz geliyor. Domuzlar ona yalvarırcasına bakıyorlardı. Tenleri pembeydi. Gözleri mavi. Julie, bu işkence yerinden uzaklaşmak, hem de çok çabuk uzaklaşmak istiyor.

Şoföre kâğıt para fırlattı ve arabadan çıkıp yaya olarak kaçtı. Sonunda soluk soluğa liseye vardı ve kimsenin kendisini fark etmeyeceğini umarak müzik salonuna yöneldi.

- Julie! Bu sabah burada ne arıyorsun? Sınıfınızın dersi yok. Filozof, kara yağmurluğunun altındaki pembe geceliği fark etti.

- Üşüteceksiniz.

Ona kafeteryada sıcak bir şey içmeyi önerdi, ötekiler daha gelmediğinden o da kabul etti.

- Siz iyi birisiniz. Matematik öğretmene benzemiyorsunuz. O hep beni küçük düşürmeye uğraşiyor.

- Biliyorsunuz, öğretmenler de herkes gibi insandır, iyileri, daha az iyileri, zekileri daha az zekileri, kibarları daha az kibarları vardır. Mesele şu: Öğretmenlerin gündelik olarak en az otuz genci, yani biçim verilebilir varlığı etkileme olanakları vardır. Büyük bir sorumluluk. Bizler yarının toplumunun bahçıvanlarıyız, anlıyor musun?

Aniden, sen demeye geçmişti.

- Öğretmenlik beni korkuturdu, diyor Julie. Hele Almanca öğretmene yapılanları görünce, tüylerim diken diken oluyor.

- Haklısın. Öğretmenlik için sadece mesleğini iyi bilmek yetmez, bir parça da psikolog olmak gerekir. Aramızda kalsın, sanırım bütün öğretmenler sınıfla karşı karşıya gelmekten korkarlar. Böyle olunca, bazıları otorite maskesi takar, bazıları da bilgin, kimileri de benim 91' bi arkadaş oyunu oynar.

171

plastik koltuğu itti ve ona bir anahtarlık uzattı.

_ şimdi dersim var, ama dinlenmek ya da biraz toparlanmak istersen, şurada, meydanın hemen köşesinde oturuyorum. Üçüncü Kat, solda. İstersen oraya gidebilirsin. Evden kaçınca, insan huzur içinde olacağı bir yere ihtiyaç duyar.

Teşekkür etti ama teklifi geri çevirdi. Rock grubundaki arkadaşları az sonra gelirlerdi ve onu sorunsuz evlerine alabilirlerdi.

Öğretmen ona dostça ve içtenlikle baktı. Karşılığında ona bir şey vermek zorunda hissetti kendisini. Bir bilgi. Beyninden daha çok ağzı konuştu.

- Çöplüğü ateşe veren bendim.

İtiraf, felsefe öğretmenini pek şaşırtmış gibi görünmedi.

- rlımmm... Yanlış düşman. Dar görüşlü davranıyorsun. Lise bir amaç değil, bir araçtır. Etkisinde kalacağına ondan yararlan. Bu eğitim sistemi yine de size yardımcı olması için düşünüldü. Eğitim var-lıklar daha güçlü, daha bilinçli, daha sağlam kılar. Liseye

gittiğin için şanslısın. Kendini orada kötü hissetsen de seni zenginleştirir. Kullanmasını bilmediğini mahvetmek istemek ne büyük hata!

HEDEF QÛMOŞ NEHİR

On üç karınca, baş döndüren dar bir vadiden geçmek için küçük bir dalı kullanıyorlar. Karahindiba cangılmda yarıklar açıyorlar. Eğrel-tiotlanyla kaplı sarp bir yokuştan aşağı iniyorlar.

Aşağıda, ağaçtan düşünce yarılmış bir incir fark ediyorlar. Bu mor, yeşil, pembe ve beyaz renkli püsküren şeker volkanı çoktan isterik sinekleri çekmiş. Karıncalar bu ziyafet durağında mola veriyor. Ne kadar nefis şey şu meyveler!

Parmakların kendilerine hiç sormadıkları sorular vardır. Örneğin: Neden meyvelerin tadı hoştur? Neden çiçekler güzeldir?

Biz karıncalar biliyoruz.

Prences 103. tıpkı 10. gibi karınca bilgisiyle ilgili hayvansal fero-non yapma zahmetine katlanacak bir Parmak'm çıkması şart, diye Seçiriyor içinden. Böylece onlara neden meyvelerin tadının hoş oldu-ânu, neden çiçeklerin güzel olduğunu öğretebilecekti.

Bu Parmak'a rastlayacak olsaydı, ona çiçeklerin böcekleri çekmek için güzel ve kokulu olduğunu söyleyecekti. Çünkü polenlerini Vayan ve üremelerini sağlayan böceklerdir.

/ 72

Meyveler, hayvanlar tarafından yenilecekleri umuduyla nefistirler. Onlar kendilerini sindirecekler ve çekirdeklerini dışkılarından uzakla-ra tüküreceklerdir. Böylece, sadece meyve ağacının tohumunu saç. rtıakla kalmaz, tohumu verimlileştirecek gübreyi de sağlarlar.

Meyveler kendilerini yedirmek, dolayısıyla dünyada yayılmak için t>irbiileriyle rekabet ederler. Onlar için gelişmek, tatlarını, görünüşle-r«ni, kokularını iyileştirmektir. Isteklendirmeyen meyve kaybolmaya mahkûmdur.

Bununla birlikte, 103. televizyonda Parmakların çekirdeksiz meyveler üretmeyi başardığını görmüştü. Çekirdeksiz kavun, karpuz ya da üzüm. Tembelliklerinden taneleri tükürmedikleri ya da sindirmedikleri için. Parmaklar türleri tümüyle kısırlaştırmak üzereydiler. İlerde Parmaklarla konuşma fırsatım olursa, onlara tükürmek zorunda Kalsalar da, meyvelerin çekirdeklerine dokunmamalarını tavsiye edeceğim, diyor kendi kendine.

Her neyse, gövdeye indirdikleri bu taze incirin kendisini yedirmek ve sindirilmek gibi bir korkusu yok. On üçler ballı suyunda yıkanıyorlar. Başlarını yumuşak etine gömüyorlar, çekirdeklerini birbirlerinin yüzüne tükürüyorlar, etenesinin peltasinde yüzüyorlar.

Midesel kursaklarını, toplumsal kursaklarını ağızına kadar meyve şekerleriyle dolduran karıncalar, yola koyuluyorlar. Hindiba ve kuşburnu ile çevrili patikalardan geçiyorlar. 6. hapşırıyor. Kuşburnu polenine alerjisi var.

Az sonra, uzakta bir gümüş çizgi fark ediyorlar: Mehir. Prences 103. antenlerini kaldırıyor ve yerini çok iyi saptıyor. Bel-o-kan'ın kuzey dogusundalar.

Şanslarına, nehir kuzeyden güneye doğru akıyor.

Kara kumlu bir sahile varıyorlar. Gelinböcekleri, yarısını tırtıkladıkları yaprak bitileşlerini bırakıp onlara doğru koşuyor.

103. Parmakların neden şu gelinböceklerini "sempatik" bulduklarınnı asla anlamadı. Bunlar yaprak bitlerini yutan vahşi hayvanlar. Parmakların bir başka tuhaflığı da yoncalara olumlu özellikler yakıştırmaları. Oysa en sıradan bir karınca bile, yoncanın özsuğu zehirli bir bitki olduğunu bilir.

Kâşifler kumsalda ilerliyor.

Etrafta, narin sazlar iç karartıcı vıraklamalarıyla havayı inleyen ka-rakurbağalarını saklıyor.

Prences 103. nehri kayıkla geçmeyi öneriyor. "Kayık'ın ne olduğu-nu bilmeyen on iki kâşif bunun da Parmakların bir icadı olabileceğini düşünüyor.

173

prences 103. bir yaprağın su üstünde ilerlemek için nasıl kullanılabileceğini onlara gösteriyor. Bir zamanlar, nehri bir unutmabeni aprağı üstünde geçmişti, ama bulunduğu yerde unutmabeni yok. Batmaz bir yaprak bulmak için, gözleri ve antenleriyle çevreyi araştırıyorlar, üerçek tüm açıklığıyla ortaya çıkıyor: Nilüferler. Fi tarihinden beri su üstünde yüzerler, ondan daha iyi batmaz yaprak olur muydu? nilüferle boğulmadan karşıya geçeceğiz.

Manga kıyıya gevşekçe yaslanmış ak ve pembe küçük bir nilüfere tırmanıyor. Uzun saplı yapraklar oval şeklinde. Üst yüzü yeşil ve yuvarlak, verniklenmiş gibi pürüzsüz bir platform oluşturuyor. Bu suyun akışını sağlıyor. Ama yaprağın altında, hâlâ su içindeki yapraklar kâğıt fişek gibi kıvrılmışlar. Yaprak sapsarı esnek ve daha iyi yüzmelerini sağlayan hava dolu kanalları var.

Karıncalar bitkiye biniyorlar ama o kımıldamıyor. Medenini araştırınca, demirlemiş olduğunu fark ediyorlar, nilüferin sapkörü bir ip gibi suyun içinde uzuyor. Uzantı çok sağlam, elli santimetreden daha kalın ve bitkiyi yere tutturmak için bir metre kadar derine iniyor. Prences 103. uzantıyı doğramak için suya sarkıyor, arada bir hava almak için işine son veriyor.

Ötekiler ona yardım ediyorlar, ama kurtarıcı son darbeyi vurmadan önce, onlara domuzları böcekleri yakalamaları gerektiğini belirtiyor. Su kınkanatlıları itici görevi görecekler. Nehrin yüzeyinde yakaladıkları ölü av hayvanlarını yem olarak kullanıyorlar. Domuzları yaklaşıyor, 103. anten teması sağlıyor ve kendilerine nehri geçmelerinde yardımcı olmaya ikna edecek feromonları buluyor.

Prences 103. yeni cinsiyetli gözüyle karşı kıyının çok uzakta olduğunu, üstelik de suyun üstünde yüzen ölü yaprakların döndüğünü saptıyor. Ters akıntıların olduğunun işareti. Hiçbir sandal oradan geçemez. En iyisi daha aşağıya inip nehrin daraldığı bir yer bulmak.

Bel-o-kanlılar gemilerinde değişiklikler yapıyor ve yolculuklarında başlarına gelebileceklerle hazırlıklı olmak için erzaklarla dolduruyor-lar. Yedeklerinin çoğunu, hemen tüyemeyen gelinböcekleriyle işbir-'Si yapmayı kabul etmeyen domuzları oluşturuyor.

Prens 103. şimdi yola çıkmalarının bir yararı olmayacağını belirtiyor, gece yolculuk yapamayacaklar. Yarın sabah hareket etmeyi tavsiye ediyor. Hayat ardışık günler ve geceler olduğuna göre, daha Çevrim tamamlanmış sayılmazdı.

Böylece bir kayanın altına sığınıyor ve kuvvet toplamak için gelineceklerini yiyorlar. Önlerinde büyük bir yolculuk var.

174

ANSİKLOPEDI

AYA YOLCULUK: Denemeyi göze almak koşuluyla, en çılgın düşlerin gerçekleşebilir görüldüğü anlar vardır.

13. Yüzyılda Çin'de, Song Hanedanlığı İmparatorluğu döneminde, aya hayranlığı amaçlayan kültürel bir hareket meydana geldi. En büyük şairlerin, en büyük yazarların, en büyük şarkıcıların tek esin kaynağı artık gökyüzündeki bu gezegendi.

Kendisi de şair ve yazar olan Song imparatorlarından biri, bu işi açıklığa kavuşturmak istedi. Öylesine hayrandı ki aya ilk ayak basanın kendisi olmasını diliyordu.

Bilginlerinden bir füze yapmalarını istedi. Çinliler eskiden barutu kullanmasını çok iyi bilirlerdi. Ortasına imparator Song'un kurulduğu bir kulübenin altına koca koca Fişekler yerleştirdiler.

Patlamanın kuvvetiyle hükümdarın aya kadar fırlayacağını umuyorlardı. /Ye// Armstrong'tan, Jules Veme'den çok, çok daha önce, Çinliler ilk gezegenler arası füzeyi yapmışlardı. Ama başlangıç araştırmaları ister istemez üstünkörü yürütülmek zorundaydı. Reaktörler, fitilleri tutuşturulur tutuşturulmaz tıpkı havayı fişek gibi davrandılar, yani patladılar.

Araç da, kendini gecelerin yıldızına kadar fırlatacağını sanan imparator da rengârenk bir ateş demeti içinde paramparça oldu.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

İLK UÇUŞ

Bütün gece besteler yaptılar ve hiç ara vermeden prova yaptılar. Konser günü sabahında, yeniden çalışmaya koyuldular. Şarkılarının sözlerini Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinden alıyorlardı, ama ezgiler ve ritimler bulmak için de çırpınıyorlardı.

Daha saat yirmide, çalgılarını akort etmek ve yerin akustiğini denetlemek için kültür merkezindeydiler.

Sahneye çıkmalarına on dakika kala, kuliste konsantre olmaya çalıştıkları sırada, bir gazeteci yerel gazete için onlarla mülakat yaP" mak istedi.

- Merhaba, ben Marcel Vaugirard, Clairon de Fontainebleau'den-

175

Ufak tefek, yuvarlakça adamı süzdüler. Yanakları ve hafifçe kızarmış bumu, yemeye özellikle de içmeye düşkün olduğunu gösteriyordu.

_ Pekâlâ gençler, plak yapmayı düşünüyor musunuz?

Julie'nin canı konuşmak istemedi. Bu işi Ji-woong üstlendi:

-Evet.

Gazetecinin fizyonomisi hoşnutluk gösterdi. Felsefe öğretmeni haklıydı. Evet demek insanları mutlu ediyordu ve iletişimi kolaylaştırıyordu.

- Ne ad vereceksiniz?

ji-woong aklına ilk gelen sözcükleri deyiverdi:

-Uyanın.

Gazeteci titizlikle not etti.

- Ya sözleri neden bahsediyor?

- Şey... her şeyden, dedi Zoe.

Yanıt belirsiz olduğundan bu defa hoşnut görünmedi, gazeteci ekledi:

- Peki ritminizde hangi büyük akımdan esinlendiniz?

- Kendimize özgü bir ritim yaratmaya çalıştık, dedi David. Özgün olmak istiyoruz.

Gazeteci, alışveriş listesini yazan bir ev kadını gibi durmadan not alıyordu.

- Umarım size önerilerden iyi bir yer ayırmışlardır, dedi Francine.

- Hayır. Vaktim yok.

- Nasıl? Vaktim yok da ne demek?

Marcel Vaugirard not defterini cebine koydu ve elini onlara uzattı.

- Vaktim yok. Bu akşam yapacak bir yığın işim var. Sizleri dinlemeye ayıracak bir saatim yok. Gerçekten çok keyifli olurdu, ama maalesef kalamam.

- Öyleyse nasıl makale yazacaksınız? diye şaşırdı Julie. Sanki bir sır verecekmiş gibi Julie'nin kulağına yaklaştı:

- Bizim mesleğin büyük sırrını öğrenin: "İnsan ancak bilmediğinden iyi bahseder."

Bu akıl yürütme genç kızı sersemletti, ama gazeteci durumdan Pek hoşnut görüldüğü için ne ısrar etmeye, ne de onu alıkoymaya cesaret edebildi.

Kültür Merkezinin müdürü fırtına gibi girdi. Hık demiş kardeşi li-Se müdürünün burnundan düşmüştü.

- Hazırlanın, az sonra sıra sizde.

176

Julie perdeyi belli etmeden araladı. Yaklaşık beş yüz kişilik salonun dörtte üçü boştu. Yedi Cüceler gibi o da topluluk karşısına çıkmaktan korkuyordu. Paul, kuvvet toplamak için bir şeyler tırtıklıyordu. Francine marihu-ana içiyordu. Leopold meditasyon çabasıyla gözlerini kapıyordu. Mar-cisse gitarının akordunu kontrol ediyordu. Ji-woong herkesin partiyonunu gözden geçiriyordu. Zoe kendi kendisiyle konuşuyormuş gibi görünüyordu; aslında kıtanın ortasında sözleri unutmak korkusuyla şarkının sözlerini milyonuncu kez tekrarlıyordu.

Kemirecek tırnağı kalmadığından, Julie yüzük parmağının ucuyla cebelleşiyordu. Parmağını kanattı ve yarasını yaladı.

Müdür, sahnede onları anons ediyordu:

- Bayanlar, baylar. Fontainebleau'nun yeni Kültür Merkezinin açılışına bu kadar kalabalık geldiğiniz için teşekkür ederim. Henüz çalışmalar tamamlanmadı, bu nedenle vereceğimiz rahatsızlıktan dolayı bizi bağışlayın. Yeni salona yeni müzik yaraşır.

Ön sıradaki yaşlılar kulaklıklarını düzelttiler. Kendilerine sunulan hiçbir gösteriyi kaçırmayan abonelerdi bunlar. En azından bir değişiklik oluyordu.

Müdür ses tonunu yükseltti:

- Bölgemizde yapılan en ilginç, en ritmik şeyi dinleyeceksiniz. Rockı seversiniz ya da sevmezsiniz ama bu müzisyenlerin dinlenmeye değdiklerine eminim.

Müdür onları doğrudan felakete sürüklüyordu. Onları yerel bir folklor topluluğu gibi takdim ediyordu.

Yüzlerindeki hoşnutsuzluğu okuyunca, ağız değiştirdi.

- Karşınızda bir rock'n roll grubu var. Şantözleri de tatlı mı tatlı. Pek tepki yok.

- Adı Julie Pinson. Kar-Beyaz ile Yedi Cüceler grubunun solisti. İlk kez sahneye çıkıyorlar. Onları cesaretlendirmek için kuvvetlice alkışlayalım.

İlk sıralardan bir iki alkış sesi geldi.

Müdür, Julie'yi kulisten çekti ve elinden tutup sahnenin ortasına, projektörlerin altına götürdü.

Julie mikrofonun karşısına yerleşti. Arkasında, Yedi Cüceler yavaş yavaş çalgılarının karşısına geçtiler.

Julie, salonun karanlığına dikkatle baktı, tik sıralarda emeklüler' arkada gelişigüzel dağılmış birkaç aylak.

Arkalardan biri bağıdı.

- Soyun!

177

Kendisiyle dalga geçen seyirci, yüzünü göremeyeceği kadar uzaktaydı, ama sesim dolaylıkla tanıdı: Oonzagüe Dupeyron. Her şeyi mahvetmek için bütün çetesiyle gelmişti mutlaka.

- Soyun! Soyun! diye bağıırıyordu hepsi.

Francine yersiz çağrıları bastırmak için hemen başlamalarını işaret etti.

Yorumlanma sırasına göre parçaların üstesi yere yapıştırılmıştı.

/ . Merhaba

Julie'nin arkasındaki Ji-woong ritmi bildirdi. Paul, konsolda po-tansiyometreyi ayarlıyordu ve projektörler arka perdeye göz alıcı rengarenk tayflar gönderiyordu.

Mikrofonda Julie şarkıya başladı:

Merhaba,

Merhaba, meçhul seyirciler.

Dünyayı değiştirmeli için bir silahtır müziğimiz.

Oölümsemeyin. Bu mümkün. Yapabilirsiniz bunu. Bir şeyin gerçekleşmesi için onu gerçekten istemeniz yeter.

Sustuğunda, birkaç cılız alkışlama oldu. Birkaç koltuk kapağı gıcırdadı. Bazı seyircilerin çoktan hevesi sönmüştü. Sonra bir de Gon-zague ve avenesinin bağırımları:

- Soyun! Soyun!

Salon tepki göstermiyordu. Demek sahneye ilk çıkış böyle oluyordu? Genesis, Pink Floyd ve Yes ilk sahneye çıktılarında böyle mi olmuştu? Julie, beklemeden ikinci parçaya başladı.

2. Algılama

Dünyadan sadece algılamaya hazır olduklarımızı algılarız. Bir fizyoloji deneyi için, kediler doğar doğmaz dikey motiflerle süslü bir odaya kapatıldılar.

Gonzague'ın köşesinden bir yumurta fırladı ve genç kızın kazagın-da Parçalandı.

~ Ya bunu nasıl algıladın? diye gürledi.

Salonda bir iki gülüşme. Almanca öğretmenin çocukların elin-en neler çektiğini şimdi anlıyordu.

Durumun felakete dönüşmesi tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu görünce, Francine önceden belirlenmiş solosuna girmeden ön-' Şamatayı bastırmak için organın volümünü yükseltti.

Arkasından, doğrudan doğruya üçüncü parçalanna geçtiler.

^"çaların Devrimi / F:I2

178

3. Aykırı Uyku

Her birimizin içinde uyuyan bir bebek vardır. Aykırı uyku. Düşü sıkıntılı olur.

Arkada bir yerlerde, kapı durmadan açılıp kapanıyordu. Geç ka. lanlar içeri giriyor, sıkılanlar dışarı çıkıyordu. Bu da Julien'in ilgisini dağıtıyordu. Duvara çarpıp duran kapının gürültüsüne o kadar kapıl-mıştı ki kurulmuş bir makine gibi şarkı söylediğinin farkına vardı. - Soyun, Julie! Soyun!

Dostlarına baktı. Bu gerçekten fiyaskoydu. O kadar huzursuzdular ki birlikte bile çalamıyorlardı. Narcisse akorlarını kaçıırıyordu. Qi-tarının telleri üzerinde titreyen parmakları falsolu sesler çıkarıyordu. Julie kendisini çevresine kapamaya çalıştı ve nakaratı tekrarladı. Parçanın burasında, salonun koro halinde ellerine vurarak tekrarlayacağını tahmin etmişlerdi, ama genç kız onları birlikte söylemeye teşvik etmeyi göze alamadı.

Herbirimizin içinde uyuyan bir bebek vardır. Aykırı uyku.

Ön sıralardaki emekliler gerçekten de uyuyorlardı. Onları uyandırmak için Aykırı uyku diye bastıra bastıra söyledi. O sırada Leopold'un flütüyle solo yapması gerekiyordu. Birkaç falsolu notadan sonra, kısa kesmeyi tercih etti.

İyi ki gazeteci kalmamıştı. Julie perişan haldeydi. David onu çe-nesiyle yüreklendirdi, dinleyicilere aldırma-masını ve sadece kendileri için devam etmesini işaret etti.

Hepimiz kazananlarız. Çünkü bizler üç yüz milyon aday arasında yarışı kazanan tek sperm hücresinden geliyoruz.

Gonzague ve Kara Kemeleri ellerinde bira kutularıyla sahnenin önündeydiler ve de pis kokan köpüğünü sahneye fışkırtıyorlardı.

"Devam edin, devam edin" diye Ji-woong kollarını yeldegirmeni gibi sallıyordu. Kuşkusuz, bu gibi durumlar sizi profesyonelliğe hazır'1' yordu.

Ortaliğı karıştıranlar iyice azıtmışlardı. Yumurtalar ve bira kutuia-rından başka, sis komaları ve çeşit çeşit püskürteçleri vardı. Durrn dan bagınyorlardı:

- Soyun, Julie! Soyun! Ama artık fazla oluyorlardı.

- Rahat bırakın onları. Bırakın da çalsınlar! diye bağırdı üzerin "Aikido Klubü" yazılı tişörtlü kuvvetli bir genç kız.

^

179

_ Soyun! diye boğazını yırtârcasına bağırdı Gonzague.

5onra seyircilere.-

.. Beş para etmediklerini gördünüz işte, dedi.

_ Beğenmediyseniz, kimse sizi burada kalmaya zorlamıyor, dedi aikid° tişörtlü kuvvetli kız.

Tehditkâr ve tek başına zıpırlara meydan okumaya hazır, ilerledi, ^alabalık olduklarından ötekilerin üstün gelmesi olasıydı, aynı tişörtten giymiş başka kızlar yardımına geldiler. Bu sırada insanlar iki taraftan birinin yanında yer almak için yerlerinden kalkıyorlardı.

Uyuyan emekliler koltuklarına iyice gömülmüşlerdi.

~ Sakin olun, lütfen, sakin olun! diye yalvarıyordu akli başından giden Julie.

- Sen şarkı söylemeye devam et! diye buyurdu David.

Julie, mahvolmuş bir halde, dövüşen insanları seyretti. Müziklerinin töreleri yumuşattığı söylenemezdi. Hemen harekete geçmek gerekiyordu. Yedi Cüceler'e çalmayı kesmelerini işaret etti. Artık sadece kudurgan kavgacıların çığlıkları ve öfke içinde salonu terk edenlerin koltuk kapaklarının gürültüsü işitiliyordu.

Yelkenleri suya indirmemek gerekiyordu. Julie, daha iyi konsantre olmak ve karşısında olanları unutmak için gözlerini kapadı. Kulaklarını sımsıkı tıkadı. Yalıtlanması ve kendisini toparlaması gerekiyordu. Şan tekniklerini bulmalıydı. Yankelevitch'in öğütlerini hatırlamalıydı.

"Aslında, şanda ses tellerinin büyük bir rolü yoktur. Sadece ses tellerini dinletirsen, nahoş bir cızırtıdan başka bir şey algılamazsın. Seslere biçim veren ağızdır. Sesleri çizerek onlara yetkinlik veren odur. /İkcigerlerin körük, ses tellerin titreşim zarları, yanakların tınlama kutusu, dilin bir modülatördür. Şimdi dudaklarınla nişan al ve ateş et."

Nişan aldı. Ateş etti.

Tek bir nota. Birsı bemol. Kusursuz. Qür. Sürekli. Mota fışkırıyor ve yeni Kültür Merkezi'nin salonunu baştan başa dolduruyordu. Du-varlara ulaşınca, nota yansıdı, her şey Julie'nin si bemolüyle örtüldü. Herkese si bemol.

Sesin gücünü artırmak için, genç kızın kamı bir gayda tulumu gi-bi iniyordu.

Nota uçsuz bucaksızdı. Julie'den çok daha büyük. Bu si bemolün s°nsuz küresinde kendini korunmuş hissediyordu ve gözleri hâlâ ka-Pa''< notasını uzatırken gülümsemeye başladı.

Şan maskesi kusursuzdu.

Kusursuz ses arayışında bütün ağzı uyandı. Si bemol gittikçe iyi-leşiyor, saflaşıyor, basitleşiyor, etkinleşiyordu. Ağzında dişleri gibi damağı da titreşti. Gerilmiş dili kımıldamıyordu.

Salon sakinleşmişti. Hatta ön sıralardaki emekliler bile kulaklıklarını çekiştirmeyi bırakmışlardı. Kara Kemeler ve aikido klubünün kızları döğüşmeyi kesmişlerdi.

Akciğerler körüğünde hiç hava kalmamıştı. Kontrolü elden bırakmamalı. Julie, hemen bir başka notaya girdi. Re. Si bemol bütün ağzını iyice ısıttığından re sesi çok daha iyi çıktı. Bütün beyinlere nüfuz etti. Bu notayla bütün ruhunu aktarıyordu. Bu tek titreşimde her şey vardı: Çocukluğu, tasaları, Yankelevitchie karşılaşması, annesiyle çekişmeleri.

Qök gürlemesi gibi alkışlar patladı. Kara Kemeler gitmeyi yeğlediler. Gonzague ile çetesinin gidişini mi yoksa havada asılı kalan sesini mi alkışladıklarını bilmiyordu. Sürüp giden bir nota.

Julie durdu. Şimdi bütün enerjisini yeniden bulmuştu. Ötekiler hazırlanırken, o mikrofonu alıyordu.

Paul projektörleri söndürdü; sadece Julie'nin yöresini aydınlatan koni biçiminde beyaz bir aydınlık bıraktı. O da anlamıştı sadeliğe dönmek gerektiğini. Ağır ağır telaffuz etti:

- Sanat devrim yapmaya yarar. Şimdiki parçamızın adı KARINCALARIN DEVRİMİ.

Yeniden derin bir nefes aldı ve gözlerini kapayıp söylemeye başladı:

Oüneş altında yeni hiçbir şey yoktur.

Artık ne ermiş var

Ne bılışçu.

Bizler yeni ermişleriz.

Bizler yeni buluşçularız.

Cevap olarak, birkaç "öyle" elde etti.

Ji-woong bateride çılgın gibi çalmaya başladı. Zoe onu basıyla ' ledi, arkasından gitarıyla Francine. Uça^ı havalandıracaklarını &n yınca, Paul sesi maksimuma çıkardı. Bütün salon zangırdıyordu. 51 di uçmazlarsa, bir daha hiç uçamazlardı.

Julie dudaklarını iyice mikrofonu yaklaştırdı ve gittikçe yu*» bir biçimde mırıldanmaya başladı:

Son, bu bir sondur.

Bütün duyularımızı açalım.

3u sabah yeni bir rüzgâr esiyor.

Hiçbir şey durduramaz çılgın dansını.

Bu uyuklayan dünyada bin dönüşüm olacak.

Katı değerleri kırmak için hiç gerek yok şiddete.

Şaşın kalın: Sadece 'Karıncaların Devrimini' gerçekleştiriyoruz.

Sonra gözlerini kapayarak ve yumruğunu kaldırarak daha kuvvetlice ekledi:

Artık ermişler yok. Biziz yeni ermişler. Artık buluşçular yok. Biziz yeni buluşçular. Bu defa her şey tıkır tıkır işliyordu. Her çalgı doğru çalıyordu. Pa-ul'ün düzenlemeleri kusursuzdu. Sıcak dokusuyla Julie'nin sesi bütün seslere mükemmel bir şekilde hâkimdi. Her bir titreşim, her bir ses net olarak duyuluyordu. Her şey yerli yerindeydi. Organlar üzerinde etkiliydi. Sesine tamamen hâkim olduğunu, pankreasları ya da karaciğerleri üzerinde kesinlikle etkili olabildiğini bir buseydiler!

Paul sesin gücünü daha bir arttırdı. Bin vattaki amplifikatörler inanılmaz bir enerji püskürtüyorlardı. Salon artık zangırdamıyor, sallanıyordu. Mikrofonun gücü artırılınca, Julie'nin sesi beyne kadar kulak zarlarını dolduruyordu. O anda açık gri gözlü genç kızın sesinden başka bir şey düşünmek imkânsızdı.

Julie, asla kendisini bu kadar ateşli hissetmemişti. Annesini de, °gunluk sınavını da unutmuştu.

Müziği herkese çok iyi gelmişti. Ön sıralardaki emekliler kulaklı k-ar|nı çıkarmışlar, elleri ve ayaklarıyla tempo tutuyorlardı. Artık arka kaP' gıcırdamıyordu. Bütün salon ritim tutuyor, hatta sıralar arasında dans ediliyordu.

Sonunda uçak havalandı. Şimdi artık irtifa kazanmak gerekiyordu. Müziği bir ton kısması için Paul'a işaret etti. Sonra seyircilere yak-şt:ı ve sözleri tane tane söyledi:

182

Güneş altında yeni hiçbir şey yoktur. Aynı dünyaya hep aynı biçimde bakıyoruz. Bir fenerin sarmal merdivenine takılıp kaldık. Bir basamak daha yukarıdan gördüğümüz aynı hataları tekrar tekrar işliyoruz.

Dünyayı değiştirmenin vakti geldi.

Halay değiştirmenin vaktidir.

Bu bir son değil. Tam tersine; bu sadece bir başlangıç.

"Başlangıç" sözcüğünün parçanın sonunu gösterdiğini bildiğinden, Paul konsolünde "havai fişek" düğmesine bastı ve başlarının üzerinde patlayan ışıklar fışkırdı.

Salon alkışladı.

David ve Leo şarkıyı yinlemesini fısıldadılar Julie'ye. Genç kızın sesi gitttikçe daha güçlü oluyordu. Artık hiç titremiyordu. Cılız bir ye-niyetmenin sesine nasıl bu kadar güç kattığını anlamak zordu.

Artık buluşçu yok. Biziz yeni buluşçular. Artık ermişler yok...

Son cümle bir patlama etkisi yaptı. Kalabalık tek bir ağızdan ona cevap verdi:

Biziz yeni ermişler!

Grup böyle bir kaynaşma ummamıştı. Julie doğaçlama yaptı.

- Pekâlâ. Dünyayı değiştirmek istemezsen, ona katlanmak zorunda kalırsın. Farklı bir dünya düşünün. Farklı biçimde düşünün. Hayal gücünüzü salın gitsin. Buluşçular gerekiyor. Ermişler gerekiyor.

Gözlerini kapadı. Beyni ona tuhaf bir duyum sağlıyordu. Belki de Japonların satori dedikleri buydu. Bilinçle bilinçdışının tek vücut olduğu an, tam mutluluk durumu.

Seyirciler kendi kalp atışlarının ritmine uyarak el çırpıyorlardı. Daha konser yeni başlıyordu ve herkes bitecek, mutluluk ve kaynaş"13 yerini günlerin monotonluğuna bırakacak diye korkuyordu.

Julie, artık Ansiklopediye, bağlı kalmıyordu. Sözleri doğaçla"13

olarak söylüyordu. Nereden geldiğini bilmediği sözcükler, sanki te fuz edilmeyi arzuluyormuş ve kendisi bunun için bir araçmış 9>b'' a9 zindan çıkıyorlardı.

183

ANSİKLOPEDİ

riOOSFEK- İnsanoğlunun birbirinden bağımsız iki beyni vardır: Sağ yarımküre ile sol yarımküre. İler birinin kendine özgü bir akli vardır. Sol beyne mantık düşer, bu bir rakam beynidir. Sağ beyne sezgi düşer, bu bir biçim beynidir. Aynı bilgi için her yarımkürenin tamamen zıt sonuçlara varan farklı bir çözümlemesi olacaktır.

Sadece geceleri, bilinçsiz danışman sağ yarımküre, rüyalar aracılığıyla bilinçli gerçekleştirici sol yarımküreye fikrim verir, tıpkı sezgi gücü olan kadının fark ettirmeden maddeci kocasının beynine girmesi gibi.

Aynı zamanda 'biyosfer-sözcüğünün yaratıcısı olan Rus bilgin, Vladimir VernadsM ve Fransız filozofu Teilhard de Chardin'e göre, bu sezgisel kadınsı beynin bir başka yeteneği, -noosfer'adını verdikleri şeye bağlanabilme yeteneği vardır. Moosfer, tıpkı atmosfer ya da iyonosfer gibi gezegeni kuşatan büyük bir buluttur. Bu maddesiz küresel bulut, sağ beynin yaydığı tüm insan bilinçdışından oluşur. İkisi birlikte, bir büyük Yüce Akli. bir bakıma ortalama insan Akli'nı oluşturur.

Böylelikle şeyleri kendimizin hayal ettiğini ya da yarattığını sanıyoruz. Oysa bütün bunlar orada aramaya giden sağbeynimizdir. Sol beynimiz, sağ beynimizi dikkatle dinlediğinde, bilgi geçiyor ve eyleme dönüşebilecek bir fikir haline geliyor.

Bu varsayıma göre. bir ressam, bir müzisyen, bir buluş-çu ya da bir romancı, sağ beyin/eriyle ortak bilinçdışından beslenen ve noosferde başıboş dolaşan kavramlar, yapıta dönüştürmek üzere sağ ve sol yarımkürelere özgürlük içinde iletişim kurdurabilen radyo alıcılarından başka bir şey değildir.

* J

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

UYKUSUZLUK

^dT^"? 76 kari"Ca uyum"y°r- Bir ses ve bir ısı.k 103.'yü uyan-'• etrafındaki on iki genç kâşif uyuyor.

vöcudP^erl?eCelerİ olanlaronun 'Çin yoktu, çünkü uyku soğukkanlı hep yi tum"y,e sarardl- Ama bir cinsiyeti olalı beri, uykusunda la*-m,n i.,Uy,UŞ K İçindeydi' En ufak sinyalde uyanıyordu. Duyum-mi başılıy Smm saklıncala™dan bir de buydu:

Uykusuzluk egili-

184

Kalkıyor.

Hava soğuk ama kendisini uyanık tutacak enerjiyi depolayacak kadar çok yemişti dün.

Dışarıda olup bitenleri görmek için mağaranın eşiğine çıkıyor. Kırmızı bir bulut gidiyor. Kurbağalar vıraklamayı kestiler. Gök karanlık ve yarısı bulutta kalan ay, nehrin üstünde baklava biçiminde küçük desenler yansıtıyor.

103. gökte ışıklı bir çizgi görüyor. Bir fırtına. Fırtına gökte dal budak salmış yeri kıracak bir ağaca benziyor. Varlığı o kadar geçici ki daha şimdiden Prenses onu görmüyor.

Gök gürültüsünden sonra, sessizlik daha bir ağırlaşıyor. Gök daha bir karanlık. 103. Johnston organlarıyla havadaki manyetik elektriği algılıyor.

Arkasından bir bomba düşüyor. Toprakta patlayan ve etrafa saçılan kocaman bir su topu. Yağmur. Bu ölümcül yuvarı bir sürü kardeşi izliyor. Olay çekirgelerden daha az tehlikeli, ama 103. yine de birkaç adım geri çekiliyor.

Prenses yağmuru seyrediyor.

Yalnızlığı, sogugu, geceyi şimdiye dek karınca yucasının ruhuna aykırı değerler olarak görmüştü. Oysa gece güzel. Hatta soğğun bile bir cazibesi var.

Üçüncü çatırtı. Bulutlar arasından ışıktan kocaman bir ağaç bitiyor ve yere dokununca ölüyor. Bu en yakını. Mağara, bir saniyede on iki kâşifi şaşkına çeviren bir flaşla aydınlanıyor.

Göğün beyaz ağacı yerin kara ağacına dokunuyor. O anda tutuşuyor.

Yangın.

Karınca yavaş yavaş ağacı yiyen yangını seyrediyor.

Prenses, yukarıdaki Parmakların teknolojilerini ateşe egemenlik üzerine kurduklarını biliyor. Bunun sonuçlarını da gördü: Kayaların eritilmesi, besinlerin kömürleşmesi, özellikle ateşle savaşlar. Ateşle katliamlar.

Böceklerde, ateş tabudur.

Eskiden, bundan on milyonlarca yıl önce karıncaların ateşi denetim altına tuttuklarını, ormanları bazen tümünden mahveden korkunç savaşlar açtıklarını bütün böcekler bilirler. Öyle ki günün birinde bu ölüm getiren unsurun kullanılmasını yasaklamak için bütün böceklerle anlaşıldı. Belki de bu yüzden böcekler hiçbir zaman metal ve patı3' yıcı teknolojisi geliştirmediler.

Ateş.

Gelişmeleri için, belki onların da bu tabuyu aşmaları gerekecek

Prenses antenlerini katlıyor ve yere vuran yağmurun ninni gibis siyle uyuyor. Rüyasında alevler görüyor.

185

KOHSER OLOUHLUÛU

Sıcak.

Kalabalığa dalmış Jiilie, kendisini iyi hissediyordu.

Francine sarı saçlarını sallıyordu, Zoe göbek dansı yapıyordu, Da-vid sololarını Leopold'un sololarına bağlıyordu, gök gözlü Ji-woong bagetleriyle aynı anda bütün davullarına vuruyordu.

Ruhları kaynaşıyordu. Artık sekiz değil birdiler ve Julie, bu değerli anın sonsuza kadar sürmesini isterdi.

Konserin saat yirmi üç otuzda bitmesi gerekiyordu. Ama duyumları çok güçlüydü. Julie'nin boşaltacak enerjisi vardı ve bu masalsi ortaklaşa ruha ihtiyaç duyuyordu. Uçuyormuş gibiydi ve yere inmek istemiyordu.

Ji-woong "Karıncaların Devrimi'ni baştan almalarını işaret etti. Ai-kido kulübünün kızları vurgulayarak söylüyorlardı:

Kimler yeni ermişler? Kimler yeni buluşçular?

Alkışlar.

Biziz yeni ermişler! Biziz yeni buluşçular!

Genç kızın bakışlarının rengi hafifçe değişti. Kafasında bir yığın mekanizma harekete geçti. Kapılar açıldı, vanalar serbest bırakıldı, parmaklıklar aralandı. Sinir ağza gönderilecek bir mesaj aldı. Söylenecek bir cümle. Sinir mesajı dolaştırmak için acele etti, çeneye açılması rica edildi. Dil harekete geçti ve sözcükler çıktılar:

- Devrim yapmaya... hazır mısınız... burada ve şimdi?

Birden herkes sakinleşti. Alınan mesaj, her hecenin anlamını ve ağırlığını ayrıştıran beyinlere kadar işitme sinirleriyle aktarılmıştı. Solunda tek bir cevap geldi:

- Eveeet!

Çoktan ısınmış sinirler çok çabuk işliyordu.

- Burada ve şimdi dünyayı değiştirmeye hazır mısınız? Salon daha bir kuvvetli cevap verdi.

- Eeeeeet.

186

Üç kalp atışı. Julie duraksadı. Zaferlerini üstlenmeyi göze alamayan fatihlerin duraksamasıyla duraksadı. Annibal'in Roma kapılarında hissettiği bunalımın aynısını hissediyordu.

"Çok kolay görünüyor, haydi."

Yedi Cüceler ondan bir cümle ya da sadece bir hareket bekliyorlardı. Sinir işareti çok çabuk aktarmaya hazırdı. Dinleyiciler ağızını kolluyorlardı. Ans/k/opedmin onca sözünü ettiği devrim ruhunun eri-mindeydi. Herkes gözlerini ona dikmişti. "Haydi" demesi yeterdi.

Her şey zamanda asılmış gibiydi.

Müdür sesi kesti, sahnenin ışığını kıstı ve salonun ışıklarını yaktı. Sahneye, yanlarına geldi ve:

- İşte konser böylece bitti, dedi. Onları çok kuvvetli alkışlıyoruz. Bir kere daha teşekkürler, Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler!

Coşku anı geçmişti. Büyü bozulmuştu. İnsanlar gevşek gevşek alkışladılar. Her şey eski haline dönüyordu. Bu sadece bir komedi, alkışlayan insanlarla, sonra evine yatmaya giden seyircileriyle elbette başarılı bir konserdi.

- İyi akşamlar ve teşekkürler, diye mırıldandı Julie. Uğultu içinde koltuk kapakları gıcırdadı, kapı çarpıldı.

Localarında makyajlarını çıkarırken, içlerinden buruk bir dalganın yükseldiğini hissettiler. Bir kitle hareketi yaratmaya çok yaklaşımlardı. Hem de çok.

Julie, savaş kıyafetinden tüm geri kalan bej fondöten bandırılmış pamuk parçalarına özlemle uzun uzun baktı. Müdür çatılmış kaşlarla kulise girdi.

- Üzgünüm, konserin başlarında çıkan kavgada hasar oldu, dedi Julie. Tabii borcumuzu ödeyeceğiz.

- Meye üzgünsünüz? Bize müthiş bir gece geçirttiğiniz için mi? Bir kahkaha kopardı ve Julie'yi kollarına alarak iki yanağından öptü.

- Gerçekten müthiştiniz!

- Ama...

- Yıllardan beri bu küçük taşra kentinde ilginç bir şey oluyor— Ben bir halk balosu beklerken, siz bir happening yarattınız. Kültür merkezlerinin öteki müdürleri kıskançlıktan ölecekler, size bu kada' nı söyleyebilirim. Mont Saint Michel Kültür Merkezi'ndeki, Petite Chanteurs a la Croix de Bois'nin resitalinden beri dinleyicide böy'e bir coşku görmemiştım. Tekrar gelmenizi istiyorum. Hem de en kısa sürede.

187

- Gerçekten mi?

Çek defterini çıkardı, biraz düşündü ve yazdı: Beş bin frank.

— Bu akşamki konseriniz ve gelecek gösterinizi hazırlamanız için ücretiniz. Kostümlemlerinizle biraz daha fazla ilgilenmelisiniz. Afişler aşmalısınız. Belki sisler, bir dekor düşünebilirsiniz... Bu akşamki küçük konserle yetinmemelisiniz. Gelecek konserinizin gerçekten bir fırtına koparmasını bekliyorum.

BASİTİ

LE CLAIRON DE FONTAINEBLEAU

(Kültür köşesi)

KÜLTÜR MERKEZİ:

KEYİFLİ BİR AÇILIŞ KONSERİ

Genç Fransız rock grubu Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler, dün gece, Fontainebleau Kültür Merkezimin yeni salonunda çok hoş bir müzikal katkıda bulundu. İzleyicilere sv/ing yaptırdılar. Grubun genç lider şarkıcısı Julie, showbusinessde başarılı olmak için gereken bütün özelliklere sahip: Bir tanrıça vücudu, bir azizi dininden edecek gri gözler ve çok cazsı bir ses.

Gerçi ritimleri biraz zayıf, sözleri yavandı.

Ama herkese bulaştırdığı coşkusıyla, Julie bu ufak kusurları unutturmasını biliyor.

Bazı kişiler, ünlü şarkıcı Alexandrine'le rekabet edebileceğini bile öne sürüyor.

Hiçbir şeyi abartmayalım. Alexandrine, eski rock formülüyle, taşra kültür merkezlerini hayli geride bırakan geniş bir dinleyici kitlesini çoktan fethetti.

Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler, komplekse kapılmadan, yakında 'Uyanın' adında bir albüm çıkaracaklarını bildirdiler. Alexandrinein şım-*<fen liste başı olan yeni başansı 'Aşkım, seni seviyorum'la belki de rekabete girecektir.

Marcel Vaugirard.

MİSTKLOPEDİ

SANSÜR: Eskiden, iş başındaki iktidarın yıkıcı olarak değerlendirdiği bazı düşünceler geniş kitlelere ulaşmasın diye, polisiye bir makam kuruldu: Sadece ve sadece 'çok yıkıcı' eserlerin yayılmasını önlemekle yükümlü devlet sansürü.

Bugün, sansürün çehresi değişti. Etken olan eksiklik değil, bolluk. Ardı arkası kesilmeyen bir yığın manasız bilgi çığı altında, kimse ilginç bilgileri nerede bulacağını bilmiyor. Birbirinin aynı müzikleri tonla yayımlayan plak yapımcıları, yeni müzik akımlarının ortaya çıkmasını engelliyor. Yayıncılar, ayda binlerce kitap çıkararak, yeni yazınsal akımların su yüzüne çıkmasını engelliyor. Bunlar nasıl olsa bu kitlesel üretim altında boğulup gideceklerdir. Birbirinin benzeri yavan şeylerin ortalığı doldurması özgün yaratının önünü tıkıyor ve bu kitleye sızması gereken eleştirmenlerin bile her şeyi okuyacak, her şeyi görecek, her şeyi dinleyecek zamanı yok.

Öyle ki şöyle bir aykırı durumla karşı karşıya kalıyoruz: Televizyon kanalları, radyolar, gazeteler, medyatik gereçler arttıkça, yaratıcılıkta çeşitlilik azalıyor. Gri gittikçe yayılıyor. Bu eski mantığın aynısı: Sistemi tartışma konusu yapabilecek 'özgün' hiçbir şey ortaya çıkmamalıdır. Her şey yerinde dursun diye bunca enerji harcanıyor.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

HEHRİ İNERKEN

Gümüş nehir güneye doğru akıp gidiyor. Kâşiflerin kadırgası bu sabah erkenden konuksevmez dalgaların üzerinde yola çıktı ve harelenen bu şeridi yararlanarak ilerliyor. Arkada, sedeflenen suyun yüzünde, domuzlan böcekleri zarif bir hareketle dalgayı karıştırıyor. Yeşil bağalarının uçları turuncu renkli. Domuzlan böceklerinin alınları V şeklinde bir sembolle süslü. Doğa bazen süslemekten hoşlanır. Kebeklerin kanatlarına karmaşık desenler çizer, daha basitlerini de domuzlan böceklerinin bağalarına işler.

Domuzlan böcekleri uzun kıllı baldırlarını katlayıp açarak karların gemisini ileri itiyor. Prenses 103. ile on iki kâşif nilüferin en) / sek pembe yapraklarının üzerine tüneyerek, kendilerini çevreley geniş manzaranın keyfini çıkarıyorlar.

189

Küçük nilüfer, buz tutmuş nehirden korunmak için gerçekten mükemmel bir gemi. Hiçbiri bunun farkındaymış gibi görünmüyor, çünkü bir nilüferin su üstünde kayması çok normal. Karıncalar gemilerini gözden geçiriyor. Nilüfer yaprağı yeşil, sağlam ve düz kocaman bir sal oluşturuyor. Nilüfer çiçeği oldukça karmaşık: Dört yeşil çanak yaprağı ve b°yu 9'ttikçe küçülerek çiçeğin merkezinde erkek organlarına dönüşen ve sarmal biçiminde aralarına giren bir sürü taçyaprağı vardır.

Karıncalar, her biri bir gemi donanımı, bir gabya yelkeni, bir babafingo, bitkisel liflerden bir babafingo üstsereni olan bu kocaman pembe yelkenlerde inip çıkarak eğleniyor. Su çiçeğinin en üst noktasından, uzaktaki engelleri seçiyorlar.

Hep yeni duyumlar arayışındaki Prenses 103. nilüferin köksapını tadıyor ve büyük bir huzur duyunca şaşırıyor. Gerçekten de köksap-ta sakinleştirici etki yapan; cinsel isteksizliğe yol açan bir madde vardır. Bu sıvının etkisiyle her şey daha rahat, daha dingin, daha yumuşak görünüyor. Belki gülümsemiyor ama kendini iyi hissediyor.

Sabah. Güzel bir nehir. Kıpırmızı bir güneş Bel-o-kanlıları yakut yansımali bir yağmurla ıslatıyor. Sürüklenen su bitkileri üzerinde çiğ damlaları panldıyor.

Kadırga geçerken, salkırnsögütler uzun, gevşek dallarını eğiyor. Su kestaneleri onlara meyvelerini, iri yan dikenlerle süslü kupayla çevrili kozalannı sunuyor. Daha doğal bir neşeyle, fulya çiçekleri sarı ve parfümlü yıldızlar gibi ışık saçıyor.

Solda, su düzeyinde bir kaya hoş kokulu çöğenlerle kaplı. Kapçıklarını suya bırakıyorlar. Düşerken, köpüren ve kabarcıklar oluşturan sabun özü yayıyorlar. Sudaki bu karışıklık domuzlan böceklerini rahatsız ediyor. Akciğer tıpllarıyla bu sabunu kovabilecek küçük kaynaçlar yaymak için başlarını kaldırıyorlar.

nilüferin üst yanı, ağır kereviz kokuları yayan ve açık havayla temas edince koyulaşan sarımsı bir irin çıkaran baldıran çiçeğinin yapraklarına sürünüyor. Karıncalar bu sıvının şekerli olduğunu, ama beyni felç eden sikütün denilen güçlü bir alkoloid içerdiğini bilirler. Bu bilginin hemcinslerinin ortak belleğine geçmesi için, birçok kâşif nayatından olmuştu. Baldırana dokunmaya gelmez.

Üstlerinde kızböcekleri dönüp duruyor. Genç karıncalar onları "ayranlıkla gözetliyor. Kıdemli ve vakur büyük böcekler düğün dans-ar|na başlıyorlar. Her bir erkek, kendi kare toprağını öteki erkeklerle ^fŞi kolluyor ve koruyor. Mülklerini genişletmek için birbirleriyle yakıyorlar.

Dişi kızböceğini elbette çiftleşme dansı için en geniş alanı, dolarıyla yumurtlamayı sunan çekiyor.

190

Erkeğin dişiyi cezbetmede başarılı ya da başarısız olmasıyla, rekabet bitmiş olmuyor. Dişi, erkeğin taze spermini günlerce karnında saklayabilir. Farklı sevgililerle birkaç kez çiftleşse de birinci, ikinci ya da üçüncü eşinin spermleriyle yumurta üretebilir.

Zaten erkek kızböcekleri bunu bilirler. Kıskaçlıkla, çiftleşmeden önce, dışiden rakiplerinin spermlerini boşaltmak için acele ederler. Yine de, bu hanım kızböceğinin kendisini boşaltacak bir başka erkek bulmasına engel olmaz. Şeref en son geçen spermindir.

Prenses 103. yeni cinsiyetl'i duygularıyla suyun içini görebiliyor. Mehrin yüzeyinin altında geri geri yürüyen bir hayvan görüyor. Öteki bir vitrinden bakar gibi onu gözetliyor. Bu bir supiresi. Arka ayaklarıyla sürünerek ilerliyor ama nehir yüzeyi aynasının öte tarafından dört nala gidiyor gibi geliyor. Mefes almak için, soluk deliklerinden azar azar soluduğu hava kabarcıklarını dirseklerinin altında depoluyor.

Birden, bir baş ortaya çıkıyor. Bir susineğini kapmak için yüzü başından dışarı fırlayan bir kızböceği larvası bu. Prenses 103. olanları anlıyor. Kızböceği larvasının çene olarak kullandığı uzun bir ekleme bağlı yüz maskesi vardır. Tüymelerine yetecek kadar mesafe bulunduğunu düşündüklerinden, kaçmayan avlarına yaklaşırlar. O zaman,

kızböceği eklemli kol çenesi darbesiyle maskesini açar, mancınık gibi fırlar ava çengelini takar, sonra başının kalan tarafına getirir ve çeneklerini ona geçirir.

Çiçek-gemi kayıyor ve sığ kayalardan kıl payı sıyrılıyor.

Nilüfer-geminin göbeğinin sağrısına oturmuş olan 103. karıncaların büyük tarihini yeniden düşünüyor. Şans eseri, antenden antene aktarılmış bütün eski söylenceleri biliyor. Karıncaların nasıl bağırsaklarından istila ederek dinazorları yeryüzünden sildiklerini biliyor. Yeryüzüne egemen olmak için, beyaz karıncalara karşı nasıl on milyonlarca yıl boyunca savaştıklarını biliyor.

Bu kendi tarihi. Parmaklar habersizler bundan. Karıncaların Doğan Güneş topraklarından oralarda bulunmayan bezelye, soğan, havuç gibi çiçek ve sebze tohumlarını başka bölgelere nasıl getirdiklerini bilmiyorlar.

Bu görkemli nehir karşısında türüyle göğsü kabarıyor. Böylesi bir keşfi Parmaklar asla hissetmeyecekler. Kendisinin gördüğü kadarı'3 bu fulya çiçekleri, bu salkımsögütler için fazla büyük, fazla iri, fazla güçlüler. Kendisiyle aynı renkleri bile algılamıyorlar.

Parmaklar uzakları net bir şekilde görüyorlar, ama görüş alanla çok dar, diye düşünüyor.

Gerçekten de karıncaların 180 derecelik bir açıyla görmeler'" karşın Parmaklar sadece 90 derecelik bir açıya göre görürler, üste de dikkatlerini ancak 15 derecede yoğunlaştırabilirler.

191

Bunu televizyondaki bir belgeselden öğrendi. Parmaklar dünyanın yuvarlak, dolayısıyla bitmiş olduğunu keşfettiler. Elllerinde bütün ormanların, bütün otlakların haritaları var... Artık "bilinmeze doğru yürüyorum" diyemezler. Me de "uzaklara, yabancı bir ülkeye gidiyorum" diyebilirler, bütün ülkeler uçma makineleriyle bir günlük mesafede! Prenses 103. bir gün Parmaklar'a Bel-o-kanlıların teknolojilerini, bitkibiti balının nasıl hazırlanacağını, meyvelere nasıl saygılı olunacağını, hayvanlarla nasıl anlaşacaklarını, onların henüz bilmediği neler neler göstereceğini umuyor.

Üüneşin rengi kırmızıdan turuncuya dönerken, bir sürü şarkı işitiliyor. Cırcır böcekleri tabii, ama karakurbagalar, kurbağalar, kuşlarda... Öğle yemeği vakti.

103. Parmaklarda, belli saatlerde günde üç kez yemek yemeye alışmıştı. Karıncalar, nehrin su seviyesi hizasında asılmış sinek larvalarını toplamak için başları aşağıda, soluk sifonları yukarıda, sarkıyorlar. Tam denk düştü, herkesin karnı aç.

ŞARKILARDI ANAHTARI

Tavuk mu balık mı?

Bu pazartesi, lisenin kafeteryasında günün mönüsü: Ordövr -sirkeli- zeytinyağı salçalı pancar; isteğe bağlı asıl yemek- kare pane balık ya da patates kızartması ile tavuk; tatlı-elma tartı.

Zoe, en uzun tırnağıyla elma tartının reçeline bulanmış bir sineği çıkardı.

- Görüyorsun, tırnaklar yeri geldiğinde ne kadar pratik oluyor, diye sır verdi Julie'ye. Sineğin hemen yeniden yapışması pek olası değildi, ama Zoe onu yemeyi dilemiyordu. Onu tabağının kenarına koydu.

Liseliler, elinde bir kepçeyle herkese sırayla aynı metafizik soruyu "Tavuk mu balık mı?" soran aşçının arkasında durduğu bir servis rayı boyunca kuyruk oluşturunuyordu.

Me de olsa, modern bir kafeteryayı basit bir kantinden ayıran bu seçimdi.

Julie, üzerine koyduğu yüksek sürahi üzerinde iğreti dengede duran tepsisiyle, bütün grubun oturabileceği kadar büyük bir masa arabaya gitti.

- Hayır, burası olmaz, öğretmenlere ayrıldı, dedi birisi.

Az ötedeki büyük masa da servis personeline ayrılmıştı. Başka yerde, büyük bir masa yönetime ayrılmıştı. Her kast alanına ve ayrıklıklarına kıskançlıkla sarılıyordu. Onları tartışma konusu yapmak s°z konusu bile olamazdı.

192

Sonunda sandalyeler boşaldı. Öğle yemeği için yirmi dakikaları kaldığından, yemeklerini çiğneyerek vakit kaybetmeden her zamanki gibi yuttular. Bu duruma alışmış mideleri öğütücülerin tembelliği-ni en tahriş edici mide asitleri üreterek telafi ediyordu.

Masalarına bir liseli yaklaştı.

- Cumartesi günü konsere arkadaşlarla gidemedik. Müthiş bir konser olmuş. Gelecek hafta tekrar konser verecekmişsiniz. Parasız girebilir miyiz?

- Evet, bizler de isterdik, dedi bir başkası.

- Biz de...

Şimdi çevrelerinde, hepsi de bedava girmek isteyen yirmi kadar öğrenci vardı.

- Başarımızın üstüne yatmamalıyız, dedi Ji-woong. İşler yolundayken gayret göstermeliyiz. Birazdan, tarih dersinden sonra genel prova var. Gelecek cumartesi büyük konser için yeni şarkılar, yeni sahne düzenlemeleri hazırlamamız gerekiyor. Marcisse, kostümleri hazırlıyor. Paul, sen dekorla ilgileniyorsun. Julie, daha bir "seks sembolü" olmaya gayret göster. Karizman var ama sanki onu tutuyorsun. Bırak kendini, rahat ol.

- Striptiz yapmamı istemiyorsun ya?

- Hayır ama biraz açılabilirsin. Mesela omzunu şöyle biraz açabilirsin değil mi? Etkili olur. En büyük şarkıcılar bile bunu yaptılar.

Julie, kuşkuyla dudak büktü.

Tam o anda lise müdürü çıkageldi. Onları kutladı. Sonuna kadar gitmelerini, gelecek cumartesi için kardeşinin kendilerine güvendiğini söyledi. Gençliğinde kendisinin de böyle bir fırsatla karşılaştığını, ama bunu kaçırdığını ve buna hâlâ üzüldüğünü belirtti. Kapıcı ana girişin demir parmaklıklarını kapadıktan sonra bile prova yapabilmeleri, istedikleri zaman gidip gelebilmeleri için yeni zırh takılmış arka kapının bir anahtarını onlara verdi.

- Hadi göreyim sizi, diyerek Ji-woong'un omzuna hafifçe vurdu. Julie, konserin vitrinini iyileştirmek gerektiğini söyledi. Paul'un

yansıttığı yanar döner renkler yeterince, sahne etkisi yaratmıyordu.

- Arkaya büyük bir kitap yapsak ve üstüne Ansiklopediden alacağımız renkleri ve fotomontaj diyapozîsyonlarını yansıtsak nasıl olur? diye öneriyor Leopold.

- Evet, ayrıca ayaklarıyla ritim tutan kocaman bir karınca da ya-pabiliriz.

- Hem neden gösterimize açık açık "Karıncaların Devrimi" adın' vermiyoruz. Ne de olsa, ilk konseri kurtaran bu parça oldu, diye tekinde bulunuyor David. Her yandan fikirler yağmaya başlıyor. Kostümler, dekor, sahn düzenlemesi eklemek, rock'ın ortasında araya klasik bir parça, örneğin Bach tan bir füğ sokmak.

1

193

AMSİKLOFEDİ

FÜG SANATI: Kanona kıyasla "füğ" bir gelişmedir. Kanon, tek bir temayı her düzlemde kendisine nasıl tepki verdiğini görmek için çeğiştirir durur.

Füğ bir yinelemeden daha çok bir gelişmedir.

Jean-Sebastian Bach'ın Müzikal Sungu'su en güzel füğ mimarilerinden birini oluşturur. Birçok füğde olduğu gibi, do minör olarak başlar, ama sonunda en usta hokkabazın bir numarasıyla re minör olarak sona erer. Üstelik de, en dikkatli dinleyicinin kulağı bile, bu dönüşümün gerçekleştiği ânı yakalayamaz.

Bu perde 'atlama' sistemi sayesinde. Müzikal Sungu gamın bütün notalarına dönüşünceye kadar sonsuz tekrarlanabilir. "Makamdan makama geçişle durmadan yükselen bir Kralın utkusu aynıdır" diye açıklıyordu Bach. Füğün doruk noktası: Jean-Sebastian Bach ölümünden önce, Füğ Sanatı adlı parçasında tam bir sadelikten yola çıkarak, mutlak karmaşıklığa yönelen müzikal gelişme tekniğini ölümlülere açıklamak istedi. Coşkusunu sağlık sorunları durdurdu (O zamanlar nerdeyse kördü). Dolayısıyla bu füğ tamamlanamadı.

Bach'ın bu eserini adının dört harfini müzikal tema gibi kullanarak imzaladığını da belirtelim. Alman solfejinde B si bemolü, A la'yı, C do'yu, H si'yi karşılar.

Bach: si bemol, la, do, si.

Bach kendi müziğinin içine yerleşmişti ve ölümsüz bir kral gibi sonsuzluğa yükselmek için ona güveniyordu.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

SU PATETİCİLERİrÜrf SALDIRISI

Pembe nilüfer-gemi dalgaların üstünde tatlı tatlı kayarken, karıncalar su üstünde yürüyen bir grup böcek fark ediyor. Bun/ar suörüm-cekleri, tatlı su sivrisineklerine benzeyen sutahtakuruları.

Başları vücutlarından daha uzun ve yanlara koyulmuş iki inci gibi yuvarlak gözleri, onlara gerilmiş Afrika maskesi havası veriyor. Kann-rın>n alt yüzü gümüş renkli kaygan ve ıslanmaz tüylerle örtülü. Onun sayesinde, su üstünde batmadan rahat rahat dolaşabiliyorlar.

Suörümcekleri, supireleri, sivrisinek leşleri ya da suakrebi Iarva-

j. ' ararken, karıncalar kadırgasının titreşimini algılıyorlar. O zaman, af Şey, bir su lejyonu halinde kümeleniyor ve saldırıya geçiyorlar.

""çaların Devrimi/ F: 13

194

Suyu sağlam bir bez gibi kullanarak üzerinde koşuyor ve paten yapıyorlar. Bütün ayak kemerleriyle dayanarak, bir zar gibi tepki veren nehrin üstünde çok iyi denge sağlıyorlar.

Tehlikeyi anlayan karıncalar, bir zamanlar Vikingter'in kargıları ve kalkanlarıyla yaptıkları gibi karınların! gemilerinin kenarına diziyorlar.

Ateş.

Karınca karınları salvo atışlarına başlıyor.

İsabet alan bir yığın suörümceği yıkılıyor ama ıslanmaz karınları batmalarını önlüyor ve su yüzünde sürükleniyorlar. Sağ kalan patenciler formik asit atıştan arasında zikzaklar yapıyor.

İlk yoğun ateşte pek çok suörümceği vuruluyor. Yine de birkaçı gemiye yaklaşmayı başarıyor ve sadece uzun ayaklarıyla gemiye yaslanarak, nilüfer yaprağının su almasına yol açıyorlar. Bütün karıncalar su içindeler. Bazıları suörümceklerini öykünerek su üstünde yürümeye çalışıyor ama bunun için her bir ayağın ağırlığını iyi dağıtmak gerekiyor ve karıncaların ayaklarından biri hep batıyor. Dolayısıyla sonunda çeneleri ve karınlarıyla soğuk su içinde buluyorlar kendilerini, ayaklarını boşuna çırparak su üstünde yüzüyorlar.

Su çenelerini geçmedikçe, karıncaların boğulma tehlikesi yok, ama herhangi bir hayvan tarafından kapılabilirler. Hemen örgütlenmek gerekiyor. On üçler sağa sola koşuyorlar; birbirlerine destek olacak yerde birbirlerini ıslatıyorlar. Patenciler kendilerini devirmek ve batırmak için başlarının üstünde yürümeyi sürdürürken, onlar nilüferin kenarına asılmaya çalışıyor.

Birbirlerini bunalta bunalta, sonunda yüzer bir platform oluşturuyorlar. Nilüfer-gemiye tırmanmak için birbirlerine abanıyorlar. Arka arkaya birçok girişimden sonra kadirgalarına çıkmayı başlıyorlar.

Öteki karıncalarla buluşuyor ve birkaç saldırgan suörümceği yakalıyorlar.

103. onları yemeden önce tutsaklarına yalnız yaşayan bir tür olarak bilindikleri halde, neden kendilerine sürü halinde saldırdıklarını soruyor. Bir suörümceği bunun bir birey. Kurucu adını verdiği bir pa' tenci yüzünden olduğunu anlatıyor.

Kurucu, akıntının çok güçlü olduğu bir yerde yaşıyordu. Suörünv çekleri orada ancak kısa mesafelerde paten yapabiliyor, hemen arkasından sazlara sanılmak zorunda kalıyorlardı, aksi halde akıntı o lan sürükleyip götürüyordu. Kurucu, asıl enerjimizi akıntıya karşı m cadele etmeye harcıyoruz demişti kendi kendine, oysa akıntının n reye gittiğini bile bilmiyoruz. Bütün ömrünü sazlara tutunarak °

..... . | . _ kara'

karşı korunmakla geçirmektense, kendini akıntıya bırakmaya ka verdi. Komşusu bütün suörümcekleri öleceksin demişlerdi, Çu akıntı onu kayalara çarpacaktı. Kurucu, her şeye karşı inat etti-1

Â

la Ç|kti- Hemcinslerinin tahmin ettiği gibi akıntı onu sürükledi; sula-bata çıka sürüklendi, kayalara çarptı, yara bere içinde kaldı. Ama ölrnedi. nehrin aşağısındaki patenciler onu geçerken görünce, bu kadar yürekli bir suörümceğinin kendilerine örnek olacağını düşündüler. Onu kendilerine başkan yaptılar ve toplu halde yaşamaya karar verdiler.

Prensese 103. kendi kendine işte böyle bir tek varlık koca bir türün davranış değiştirmesine yetiyor dedi. Bu patenci ne keşfetmişti? Akıntıdan korkmayı bırakarak, düşsel bir güvenliğe sarılmaktan vazgeçerek, kendini öne atarak, belki darbeler yemişti ama sonunda hem kendisinin, hem topluluğunun yaşam koşullarını iyileştirmişti. Bunu bilmek prensese cesaret verdi.

15. yaklaşıyor. Suörümceğini yemek istiyor ama Prensese 103. onu durduruyor. Daha yakınlardaki sosyalleşmiş halkına' kavuşması için onu serbest bırakmak gerektiğini söylüyor. 15. neden onu bağışlayacağını anlamıyor, o bir suörümcegi. Hem tadı da iyi.

Hatta şu meşhur Kurucularını bulup öldürmeli, diye ekliyor.

Öteki karıncalar da onunla aynı düşüncedeler. Suörümcekleri toplu halde savaşmaya başlarsa ve karıncalar daha şimdiden onları durdurmazlarsa, birkaç yıla kalmaz kendi göl sitelerini kurarlar ve nehirlerin hâkimi olurlar.

103. bunun bilincinde, ama ne de olsa her türün bir şansı olduğunu düşünüyor. Rakipleri ortadan kaldırarak değil, onlardan daha hızlı giderek önde olunabilir.

Prensese merhametini aklamak için yeni cinsiyetli olmanın verdiği duyguların arkasına saklanıyor. Yine de bunun Parmaklaria uzun süre içice olmanın getirdiği bir yozlaşma olduğunu biliyor.

Prnsese 103. kafasında bir sorun olduğunu biliyor. Eskiden de bencillığe bir eğilimi vardı. Cinsiyetli olmasıyla katlanan duyuları bu kusurunu daha bir arttırmıştı. Normal olarak, bir karınca sürekli olarak ortak akla bağlanır, ancak 'kişisel' sorunlarını çözmek için bağlantıyı keser. Oysa 103. hemen hiç ortak akJa bağlanmıyor. O kendi teni, kendi aklı, kendi beyninin hapisanesi içinde; grup halinde düşünmek için en ufak çaba göstermiyor. Böyle giderse, yakında kenesinden başka bir şey düşünmeyecek. Parmaklar gibi benmerkezci °'acak.

Prensesein Mİ yani Mutlak İletişim anında beyninin bütün bölgele-r|ne girilmesine izin vermediğini 5. de pekâlâ hissediyor. Ortaklık °yununu artık oynamıyor.

^ma şimdi bunları düşünecek zaman değildi.

Prensese 103. nilüfer-geminin taçyaprağı yelkenlerinin ıslık çaldığı-1 fark ediyor. Ya rüzgâr var... ya da gittikçe hızlanıyorlar.

196

Herkes doruğa.

BirKaç gözcü, nilüferin taçyapragının en yüksek noktasına çıkıyor. Oradan hız daha iyi hissediliyor. Yüzdeki bütün tüyler ve antenler, basit otlar gibi arkaya yatıyor.

Prensese endişelenmekte haklı çünkü uzakta üzerinde dumanlar tüten Köpüklü deniz görünüyor. Bu süratle, oradan sakınmaları zor olacak.

Bari çağlayan olmasa, diyor karınca kendi kendine.

İKTİCİ KONSER İÇİN İLERİ

Julie ve arkadaştan ikinci konserlerini büyük bir özenle hazırladılar. Her öğleden sonra, derslerin ardından prova lokalinde buluşuyorlardı.

- Yeteri kadar özgün parçamız yok. Normal bir konser süresini doldurmak için aynı sözleri iki defa söylemek beceriksizlik.

Julie, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'ni masaya koydu ve herkes üstüne eğildi. Genç kız sayfaları çeviriyor ve olası temaları not ediyordu. "Altın Oran", "Yumurta", "Sansür", "Moosfer", "Füg Sanatı", "Aya Yolculuk".

Müziğe daha kolay uyarlamak için metinleri yeniden yazmaya giriştiler.

- Grubun adını da değiştirmeliyiz, dedi Julie. Ötekiler başlarını kaldırdılar.

- "Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler" pek çocuksu değil mi? dedi. Üstelik bu ayırımı da sevmedim: Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler. Ben "Sekiz Cüceler" i yeğlerdim.

Hepsi de şarkıcılarının sözü nereye getirmek istediğini biliyordu.

- "Karıncaların Devrimi" en çok tutulan parça oldu. David gelecek konserimizin adının o olmasını önerdi. Neden grubumuza da aynı adı vermeyelim?

- "Karıncalar?" diye Zoe dudak büktü.

- "Karıncalar"... diye yineledi Leopold.

- Kulağa hoş geliyor. Beatles vardı, bir başka deyişle iğrenç b çekler "Blattes" vardı. Ama bu, o dört herifin başarılı olmasını engellemedi.

Biatte "karafatma" demektir. Ji-vvoong yüksek sesle düşündü.

197

_ Karıncalar... Karıncaların Devrimi... Belli bir tutarlılık olurdu, doğru- iyi de neden özellikle bu böcekler? _ neden olmasın?

- Karıncaların ayaklarımızla, parmaklarımızla ezeriz. Kaldı ki matrak bir yanları da yok.

_ Öyleyse daha güzel böcekler seçelim, diye önerdi Narcisse. Kendimize "Kelebekler" ya da "Balanları" diyelim.

Herkes kendi sevdiği böceği ortaya attı.

- "Sivrisinekler" iyi bir slogan olurdu. "Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az" diye önerdi Paul.

- "Büvelek" neden olmasın? Felekle kelime oyunları yapmaya çok uygun, diye nükte yaptı Narcisse. "Takıl havaya büvelek" ya da "asri büvelekler", "güzel hafta sonu büvelekleri."

- "Kızböcekleri" de kelime oyunlarına elverişli

- "Yabanarılın" dedi Francine. Sizi sarsacak grup "Yabanarılın." Julie üzgün göründü.

- Olmaz, diye diretti. Karıncalar anlamsız geldiğinden en iyi göndermeyi oluşturuyor. İlk başta anlamsız gelen bir böceği ilginç hale getirmek bize düşüyor.

Ötekiler gerçekte pek ikna olmamışlardı.

- Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi şiirlerle ve karıncalarla ilgili metinlerle dolu.

Bu kez kanıt tuttu. Madem ivedi yeni parçalar besteleyeceklerdi, temayı Ansiklopediden seçmeleri iyi olurdu.

-Tamam, "Karıncalar" olsun, diyerek David kabul etti.

- Karıncalar, ne de olsa kulağa hoş geliyor, dedi Zoe. Çeşitli tonlarda "karıncalar", "karıncalar" diye tekrarladı.

- Afişe geçelim.

David, prova salonundaki bilgisayarın başına geçmişti. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin bir daire içindeki üçgenin ortasında Y şek-mde üç karıncanın bulunduğu kapak resmini incelediler. Bunu bilgi-Sayarda yeniden oluşturmak yeterdi, gruplarının sembolü böylece hazırды.

bilgisayara eğildiler. Yukarıya "Karıncalar" ve altına parantez için-Kar-Beyaz ve Yedi Cüceler"in yeni adı diye yazdılar; kendilerini "a önce dinlemiş olanlar için.

198

Alt tarafa: "1 Misan Cumartesi, Fontainebleau Kültür Merkezinde konser."

Daha sonra, koyu kocaman harflerle "KARINCALARIN DEVRİM yazdılar.

Elde ettikleri sonucu incelediler. Ekrandaki yeni afişleri tıpkı eski bir parşömeni andırıyordu.

Zoe iki bin renkli fotokopisini çıkardı. Ji-woong, sınıf arkadaşlarıyla kentte duvarlara yapıştırmaları için küçük kız kardeşinden yardım istedi. Konsere parasız girmelerini sağlaması koşuluyla kabul ettiler. Sonra arkadaşlarıyla afişleri şantiyelerin duvarlarına ve esnafların ka-pılarına yapıştırmaya çıktı. Böylece insanların biletleri satın almak için daha üç günleri olacaktı.

- Tam bir gösteri hazırlayalım, dedi Francine.

- Sisler ve ışıklı spotlarla tam bir özel efekt, diye önerdi Paul.

- Sahneyi süslemek için devasa şeyler üretebiliriz, diye ekledi Ji-woong.

- Bir metre boyunda polistirenden bir kitap yapabilirim, dedi Leopold.

- Ortasında hareketli bir sayfa ve bir takım diyapozitiflerle, insanlara sanki sayfaları çeviriliyormuş gibi gelecektir, diye belirtti David.

- Müthiş! En az iki metre boyunda devasa bir karınca yapmayı ben üstleniyorum, diye söz verdi Ji-woong.

Paul, her parçanın havasına özgü bir parfüm salmayı önerdi. Basit bir parfümlü org üretecek kadar kimya bilgisiyle donatıldığını düşünüyordu. Lavanta kokusundan toprak kokusuna, iyot kokusundan kahve kokusuna kadar, her temayı gerçek bir kokusal dekorla sarmalamayı hesaplıyordu.

Narcisse, sofistike kostümler yaratacak ve her şarkıyı vurgulayacak makyajlar tasarlayacaktı.

Sonunda prova başladı ve David "Karıncaların Devrimi" solosundan yakındı. Belli ki iyi hazırlanmamıştı. O sırada, ilkin elektrik sisteminde bir gıcırıtı olarak aldıkları bir cızırıtı fark ettiler. Amplifikatörü ayarlamak için yaklaştıklarında, transformatörün sıcakıyla oraya sığınmış bir cırcırböceği keşfettiler.

O zaman, David arp tellerinden biriyle mikrofonu böceğin dış * & natlanna tutturmayı akıl etti. Paul sesleri ayarladı ve çok acayip >' tıslama elde etti.

- Sanırım Karıncaların Devrimi için solo yapacak en mükemmel müzisyeni bulduk, diye belirtti David.

199

ANSİKLOPEDI

GELECEK OYUNCULARI: Gelecek oyuncularındır. Oyuncular, kendilerine saygı gösterilmesi için öfkeyi taklit ederler. Pohpohlanmak için aşkı taklit ederler. İnsanları imrendirmek için ise neşeyi. Bütün mesleklere oyuncular sızmıştır.

Ronald Reagan'ın 1980'de Birleşik Devletler Başkanlığına seçilmesi, oyuncuların iktidarını kesin bir şekilde onaylatmıştır. Fikirleri olmasının ya da yöneticilik yapmayı hükümet etmeyi bilmelerinin gereği yoktur; çevrelerinde, söylevleri kaleme alacak ve kameraların objektifleri altındaki rolünü yorumlayacak bir uzmanlar ekibinin olması yeter.

Zaten modern demokrasilerin çoğunda, insanlar adaylarını politik programlarına göre değil, (herkes vaatlerin tutulmayacağını, çünkü ülkenin dışına çıkılmayacak genel bir politikası olduğunu çok iyi bilir), ama tavrına, gülümsemesine, sesine, giyinişine, mülakatlardaki samimiyetine', nüktelerine göre seçerler.

Bütün mesleklerde, oyuncular kaçınılmaz bir şekilde alan kazandılar, iyi oyuncu bir ressam, monokrom bir tuvalin bir sanat eseri olduğuna ikna edebilir. İyi oyuncu bir şarkıcının klübünü gereğince yorumluyorsa sesinin olması gerekmez. Oyuncular dünyayı kontrollerinde tutuyorlar. Sorun şu ki oyuncuları öne çıkara çıkara, biçim özden çok daha fazla önem kazanıyor, görünmek olmaktan çok daha geçerli hale geliyor. Artık insanların söyledikleri dinlenmiyor. Hasıl söylediklerine bakmakla, söylerken bakışlarının nasıl olduğunu görmekle, kravatının süs mendilleriyle uyuşup uyuşmadığını saptamakla yetiniliyor.

Fikirleri olup da onları sunmasını bilmeyenler, gittikçe tartışmaların dışında tutuluyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi cilt III.

200

DALGALARDA SÜRÜKLENİŞ

Çağlayan!

Karıncalar şaşkınlıkla antenlerini dikeyyorlar. Zararsız dalgalar onları buraya kadar kıyı boyunca ağır ağır getirmişti, ama aniden her şey hızlandı.

Suların azgınlığı bir bölgeye girdiler.

Yassı çakıllarla dolu engebede beyaz köpükler oluşuyor. Kulakları sağır eden bir gürültü etrafı dolduruyor. Hızın etkisiyle nilüferin bembeyaz yelkenleri sallanıyor ve çatırıyor.

Antenleri yüzünün üstünde birbirine karışmış 103. akıntının daha az girdaplı görüldüğü sol taraftan geçmenin daha iyi olacağını davranışlarıyla gösteriyor.

Arkadaki domuzları böceklerinden suyu daha hızlı kulaçlamaları rica ediliyor. En iri karıncalar uzun dalları yakalıyor, çeneklerinde sıkıyor ve gemilerine yön vermek için

kanca olarak kullanıyor. 103. suya düşüyor ve onu kıl payı sudan çıkanyorlar. İribaşlar suyun yüzeyinde boğulmuş birini arayarak kol geziyor. Bu tatlı su leşçileri bir başka büyüklük düzlemindeki köpekbalıklarından daha saldırgandır.

Milüfer-gemi hız kazanıyor ve üç yassı kayaya doğru hızla ilerliyor. Şevke gelen domuzlan böcekleri suyu öyle güçlü kulaçlıyorlar ki kadirgayı ıslatıyorlar.

Qemi akıntıya kapılıyor, nilüfer yaprağının ön ucu dönemeci alamıyor. Birden, sandal yanlamasına yassı kayaya çarpıyor. Yumuşak yaprak çarpmaya dayanıyor. Milüfer titriyor ve alabora olacakmış gibi görünüyor fakat girdap onu başka bir yöne gönderiyor. Bir taçyap-rağı kafalarına iniyor, sonra suya düşüyor.

Karıncalar birinci çağlayanı geçtiler, ama ikinci bir köpük duvarı çıkıyor ortaya. Bel-o-kanlılara karşı savaşta su kınkanatlıları iribaşlara katılıyor: Pürüzsüz ve kara subitleri, karnının uç tarafında uzun bir soluk borusu bulunan suakrepleri, ince sivri ayaklı jeriler. Yemek umuduyla orada olanlar olduğu gibi sırf seyir için gelenler de var. 5. gemiyi daha az gürültülü bir geçide yöneltmeleri için domuzlan böceklerine feromonlar gönderiyor.

Kendilerinden hiçbir şey istemedikleri küçük sinekler çevreyi araştırılmaya çıkıyor, ama kötümser bir şekilde geri dönüyorlar. GeçemeyeceMer.

Geçitte akıntı daha da kuvvetli. Nilüfer-gemidekiler ne yapacakla' rını bilmiyorlar, ueminin kontrolünü kaybetmek tehlikesini göze al'' yol değiştirmeye mi çalışmalı yoksa ikinci çağlayanı en iyi bicili1 geçmek için yönü sabit mi tutmalı?

201

Artık çok geç! Gelecek kararsızların değil.

Karıncalar yassı kayalıklara vardıklarında çiçek-geminin kontrolünü kaybediyorlar. Düz gemi süratle sürükleniyor. Nilüfer yaprağı nehrin sivri dişli kayalarına çarpıyor. Her çarpışmada kâşiflerin üçü ya da dördü küpeşteden fırlayacak gibi oluyor. Meyse ki nilüfer yaprakları darbelere dayanacak kadar lifli. Herkes su bitkisinin göbeğindeki sarı erkeklik organlarının dibine çekiliyor ve çeneklerini sıkıyor.

Qemi bir kez daha kayalara çarpıyor, alabora olacakmış hissi uyandırıyor, sallanıyor, sonra... dengesini kazanıyor. İkinci seli de hasarsız geçti. Başka bir operasyonda pek söylenmez ama ilk başarı faktörü şanstır, diye düşünüyor 103.

Üçgen bir kaya, yaprağı altından çiziyor ve bitkisel salın ortasında bir tümsek oluşturuyor. Karıncalar sarsılıyor, üçüncü çağlayana doğru sürüklenen nilüfer yeniden hızlandığında, dengelerini ancak sağlıyorlar.

Bütün orman, sanki canlıymış, sanki ırmak onun ıslak diliymiş gibi kurbağalar gibi vıırlamaya başlıyor.

Prences 103. nilüfer taş yaprakları arasında gemi aza almış unsurları gözlemliyor: Yukarıda gök masmavi, pınl pırl. Altında, belli bir ufuk çizgisini aşınca her şey azgınlaşıyor. Kocaman bir yassı kaya onları gölgede bırakıyor.

Ürküntüye kapılan domuzlan böcekleri her şeyi yüz üstü bırakıyorlar, karıncaların çiçek-gemilerini kaderlerine terk ediyorlar.

itici sisteminden yoksun kalan gemi topaç gibi dönmeye başlıyor. Merkezkaç gücün sürüklediği karıncalar, içeride doğru lam ıyolarlar bile. Dışarıdan, artık hiçbir şey görmüyorlar. Yukanda gökyüzü, altında nilüferin pembe ulan, daha altta ise her şey dönüyor.

Prenses 103. ile 5. birbirlerine yapışıyorlar. Dönüyor gemi, durmadan dönüyor. Sonra büyük yassı kayaya çarpıyor. Sarsıntı. Herkes bir yana fırlıyor. Bir başka kayaya çarpıyor. iek-gemi altüst oldu ama hâlâ batmadı. 103. başını ihtiyatla kaldırıyor ve kadirganın gerçekten yüreklere korku salan baş döndürücü bir ağlayana doğru yöneldiğini görüyor. O kadar sarp ki köpük çizgisinin ötesinde nehir görünmüyor.

Bir bu niagara eksikti...

Gemi gittikçe hızlanıyor. Selin uğultusu yolculann kulaklarını sa-8ır ediyor. Karıncaların antenleri yüzlerine yapışıyor.

Bu kez ya uçacak ya da sulara g m lecekler. Artık yapacak hiçbir şev yok. Pembe nilüferin sarı göbeğinin dibine siniyorlar.

Gemi havaya fırlıyor. Prenses, çok uzakta, ta aşağıda ırmağın g - ř şeridini seçiyor.

KUL+STO

-Haydi ocuklar, ekincelerinizden kurtulun, bu kez kendinizi rahatça suya atın!

Kültür Merkezinin müdürünün tavsiyesi zaman kaybıydı.

Kaybedecek bir dakikaları bile yoktu.

  saat sonra, ikinci halk konserlerini vereceklerdi.

Dekorlar bitmemişti. Leopold, devasa kitabı kurmak üzereydi. David, kannca heykeliyle uğraşıyordu. Paul, koku salma makinesini hazırlıyordu.

Arkadaşları için bir gösteri yapmaya başladı.

- Bu aletimle ter kokularından, kan, kahve, kızarmış tavuk, nane kokusundan tutun soğanlı sığır eti yahnisinden yasemin kokusuna kadar bütün kokular sentetik olarak elde edilebilir...

Francine, dudaklarını boyadıktan sonra, Julie'nin locasına gitti ve ona bu gecenin özellikle önemli olduğunu ve ilk konserdekinden daha güzel görünmesi gerektiğini söyledi.

- Salonda sana  şık olmayan tek bir seyirci kalmamalı.

Yanında bir yığın makyaj malzemesi getirmişti ve gözlerinin etrafına kuş biçiminde bir motif çizerek Julie'nin yüzünü boyamaya koyuldu. Sonra uzun kara saçlarını taradı ve bir tala tutturdu.

- Bu gece kraliçe olmak zorundasın. Küçük odaya Narcisse de çıkageldi.

- Kraliçeye ben de imparatoriçe elbisesi hazırladım. Bütün sultanların en canlar yakanı olacaksın. Josephine'den, Saba Melikesi'nden, Rus Katerina'dan ya da Kleopatra'dan çok daha aş fte olacaksın.

Siyah beyaz harelili mavi bir elbiseyi yaydı,

- Ansiklopedide estetik haberler de bulabileceğimi düşündüm. Elbisen, Latincesi Tapillio Ulysse" olan Ulysse kelebeğinin kanatlarının renginde. Bildiğim kadarıyla, bu

hayvan Queensland'ın kuzeyinde Y~ni Gine ormanlarında ve Zalomon Adalarında yaşar. Uçarken, tropikal ormanda mavi ışıklar saçar.

- Peki ya bu ne?

Julie ihramın uzantısı iki zarif kara kadifeden tornan gösteriyordu.

- Bunlar kelebeğin kuyruk uzantıları. Kelebeğin uçuşuna zerafet katıyorlar.

Elbiseyi açtı.

- Hemen dene.

Julie kazağını ve etekliğini çıkardı, slip ve sutyenle kaldı. Marcıs-se onu gözetliyordu.

203

- Haydi, aldırma, sadece elbisenin ölçülerine göre olup olmadığına bakıyorum. Kadınlar bana hiç etki etmezler, dedi kanıksamış bir tavırla. Kaldı ki seçme hakkım olsaydı, sırf erkeklerin hoşuna gitmek için bir kadın olmayı tercih ederdim.

- Cierçekten kadın olmayı tercih eder miydin? diye sordu şaşırان julie< çabuk çabuk giyinirken.

- Kadınların orgazm anında erkeklerden dokuz kat daha fazla zevk aldıklarını ileri süren bir Yunan söylencesi var. Erkekler dezavantajlı. Ayrıca, kendimi hamile hissedebilmek için kadın olmayı isterdim. Sonuç olarak, tek önemli eser vardır: Hayat aktarmak. Ve bütün erkekler bu tür duygulardan mahrumdurlar.

Narcisse, yine de pek kayıtsız olmayan bakışlarla Julie'nin vücudunu seyrediyordu. O açık teni, o kara kehribar gibi parlak uzun saçları, o kuş kanatları dögmeli iri gri gözleri.

Julie, bornoza sarılır gibi kumaşın içine çörekledi. Kumaşın dokunuşu yumuşak ve sıcaktı.

- Çok hoş, diyerek ona hak verdi Julie.

- Normal. Bu elbise, Ulysse Kelebeği tırtılının ürettiği ipekten dokundu. Kendine koza örmeye çalışan zavallı hayvanın ipini çaldık. Ama haklı bir nedenimiz vardı. Sana elbise yapacaktık. VVendat Yerlilerinde, bir hayvan öldürölürken, ok atmadan önce ona avın nedenleri açıklanır: Aileyi doyurmak ya da elbise yapmak gibi. Zengin olunca, kelebek ipeği fabrikası kuracağım ve bütün tırtıllara kime ipek verdiklerinin bir listesini göstereceğim.

Julie, locanın kapısına konmuş aynada yansıdı.

- Bu giysi ilgi çekici, Narcisse. Bilinenlere hiç benzemiyor. Stilist olabileceğini biliyorsun.

- Canlar yakan bir afete Ulysse Kelebeği, bundan daha doğal ne olabilir? O Yunanlı gemicinin neden o kadınların sesinin cazibesine kapılmamak için direndiğini asla anlayamadım.

Julie elbiseyi başka biçimde düzenledi.

- Söylediklerin çok güzel.

- Güzel olan sensin, dedi Narcisse ciddiyetle. Ve mucizevi bir sesin var. Sesini dinleyince bütün vücudum tepeden tırnağa ürperiyor. Callas halt etmiş.

Kıkırdadı.

-Kızların seni hiç cezbetmediğine kesinlikle emin misin?

- Üretme eylemine girmeden de sevinebilir, dedi Narcisse omuz-'arını okşayarak. Ben seni kendi tarzımda seviyorum. Aşkım tek ta-"aftı ve bu yüzden eksiksiz. Karşılığında hiçbir şey talep etmiyorum. Seni görmeme, sesini işitmeme izin vermen bana bol bol yeter.

^İL

204

Zoe Julie'yi kollarına aldı..

- Bakın... Tırtılımız kelebek haline geldi. En azından fiziksel olarak.

- Ulysse Kelebeği kanadının tam bir kopyası değil mi? dedi yeni gelenlere.

- Şahane!

Ji-woong, Julie'nin elini tuttu. Genç kız, grubun oğlanlarının kendisine şu ya da bu şekilde dokunmaktan zevk aldıklarının epeydir farkındaydı. O bundan nefret ederdi. Annesi, insanlar arasında arabaların tamponu gibi belli bir güvenlik mesafesi olması gerektiğini ve fazla yaklaşımlarının sorun yarattığını hep tekrarlamıştı.

David boynunu ve köprücük kemiklerini ovalamaya koyuldu.

- Gevşemen için, diye açıkladı.

Gerçekten de sırtındaki gerginliğin yavaş yavaş gevşediğini hissetti, ama David'in parmakları başka bir gerginliğe yol açtı. Ellerinden kurtuldu.

Kültür Merkezinin müdürü yeniden görüldü.

- Acele edelim çocuklar. Az sonra sıra sizin ve müthiş bir kalabalık var. Julie'ye doğru eğildi.

- Ama tüylerin diken diken olmuş, küçüğüm. Üşüyor musun?

- Hayır, iyiyim. Teşekkür ederim. Zoe'nin kendisine uzattığı papuçları giydi.

Kostümlerini giyince sahneye gittiler ve en son ayarlamaları yaptılar. Merkezin müdürünün sağladığı olanaklarla dekoru iyileştirmişlerdi ve ses düzenleri daha tatminkârdı.

tık konser sırasındaki kışkırtmaların doğurduğu sorunları göz önünde bulundurarak, tedbir olarak altı badigard tuttuğunu açıkladı müdür. Grubun içi rahat olabilirdi, kimse onlara bu kez yumurta ve bira kutusu atamayacaktı.

Herkes kendi işini yapmak için koşuşturuyordu.

Leopold devasa kitabı, Paul koku orgunu, Zoe karıştırılacak ansiklopediyi kuruyordu; Narcisse şurada buradaki kırıksıkları düzeltiyor ve maskeler dağıtıyordu. Francine sentetizörleri, Paul de ışıkları ayarladı. David cırcır böceğinin akustığını düzeltti ve Julie iki şarkı arasında bağlantı kurmasını sağlayacak küçük metinleri gözden geçirdi.

Marcisse sahne kostümü olarak, Leopold için turuncu bir karınca kıyafeti, Francine için yeşil bir peygamberdevesi kıyafeti, Zoe için kırmızı ve kara bir kızböceği kabuğu, Ji-woong için bir pislikböceği kabuğu, Paul için sarı ve siyah bir balansı kıyafeti ve David için koyu bir cırcır böceği kıyafeti düşünmüştü. Gerçek cırcır böceğine gelince onun boynunda kartondan bir kelebek kravat vardı. Son olarak Kendisi için de rengârenk bir çekirge kıyafeti düşünmüştü.

Marcel Vaugirard bir mülakat için yeniden ortaya çıktı. Onlara çabuk çabuk sorular sordu ve "Bugün de kalamıyorum, dedi. Ama önceki yazımın doğru olduğunu kabul ediyorsunuz değil mi?"

Bütün gazeteciler onun gibi çalışıyorsa, basında ve yirmi dört haberlerinde verilen bilgiler gerçeğin ancak çok küçük bir bölümü yansıtıyor olmalı diye düşündü Julie. Yine de uzlaşmacı davrandı:

-Tamamen...

Yine de Zoe ikna olmuş değildi.

- Durun. Açıklayın. Ben anlamadım.

- "insan bilmediği şey hakkında iyi konuşur." Bunu düşünün. Mantıklı, insan işi biraz bilince, nesnelliğini yitiriyor, konuşmak için gereken mesafe olmuyor. Çinliler derler ki Çin'de bir gün kalan bir kitap yazar, bir hafta kalan bir makale ve bir yılını geçirense hiçbir şey yazmaz. Çok doğru, değil mi? Bu kural her şey için geçerli. Daha çok gençken...

Julie bunun mülakat olsun diye bir mülakat olduğunu birden anladı. Grupları ve müzikleri Marcel Vaugirard'ın umurunda değildi. Merak ettiği bir şey yoktu. Kanıksamıştı. O Julie'nin kendisine, bu gazetecilik bilgeliğine nasıl ulaştığı, bunu nasıl uyguladığı, Clairon'un yazı işlerindeki konumu ve hayatı ile ilgili sorular sormasını istiyordu.

Julie, zihninde sesi kesmişti ve hareket eden dudaklara bakmakla yetiniyordu. Bu gazeteci geçen günkü taksi şoförü gibiydi. Sadece yaymak ama hiç almamak isteği duyuyordu. Her bir makalesinde kuşkusuz kendi hayatının bir parçasını açıklıyordu ve bütün yazdıkları bir araya toplandığında, büyük bir olasılıkla, modern basının bilge kahramanı Marcel Vaugirard'ın tam bir özyaşam öyküsü elde edilirdi.

Müdür yeniden çıktı geldi. Memnundu. Bütün biletlerin satıldığını, salonun hınca hınç dolu olduğunu, üstelik ayakta bile seyirciler kaldığını haber verdi.

- Dinleyin onları.

Gerçekten perdenin arkasında kocaman bir kalabalık hep bir ağızdan "Ju-lie! Ju-lie! Ju-lie!" diye bağıırıyordu.

Julie kulak kabarttı. Hayal görmüyordu. Tüm olarak grubu değil, kendisini, sadece kendisini istiyorlardı. Yaklaştı, perdeyi hafifçe araladı, adını haykıran insanların yüzleriyle karşı karşıya geldi.

- İşler yolunda gidecek mi Julie? diye sordu David.

Cevap vermek istedi ama tek kelime telaffuz etmeyi başaramadı. Qırtlağını temizledi, baştan aldı ve zorlukla mırıldandı:

- Sesim... gitti...

Paniğe kapılan karıncalar bakıştılar. Julie'nin sesi yoksa, gösteri suya düşmüş demektir. Zihninde burnunun köküne kadar uzayan çe-neşiye, ağızsız yüzünün görüntüsü yeniden belirdi.

Genç kız, jestlerle vazgeçmekten başka seçenekleri kalmadığını anlattı.

- Önemli bir şey değil. Sahne korkusu, dedi yatıştırıcı olmak tste-
* yen Francine.

- Evet bu sahne korkusu, diye destekledi müdür. Bu normal, önemli gösterilerden önce, sahneye çıkmadan sistemli bir biçimde olur. Ben ilacını biliyorum.

Kayboldu ve az sonra elinde bir kavanoz balla geri döndü. Julie, birkaç kaşık yuttu, gözlerini kapattı ve sonunda bir "AM" çı-kardı.

Genel bir rahatlama oldu. Hepsi çok korkmuştu.

- Bereket versin, böcekler bu evrensel ilacı kotardılar. Karım gribini bile an sütüyle tedavi eder.

Paul bal kavanozuna düşünceli baktı. "Bu besin gerçekten çok şaşırtıcı sonuçlar veriyor" diye düşündü. Julie, sevinçle, kavuştuğu sesiyle çeşitli gamlarda sesini ilk kez deniyordu.

- Pekâlâ, şimdi hazır mıyız?

ANSİKLOPEDİ

İKİ AĞIZ: Talmud insanının iki ağız olduğunu belirtir: Biri yukarıdaki, öteki aşağıdaki ağız.

Yukarıdaki, sözle, vücudun sorunlarını çözmeyi sağlar. Söz sadece bilgileri aktarmakla kalmaz, iyileştirmeye de yarar. Yukarıdaki ağzın dili sayesinde, mekân içinde ve başkalarına kıyasla yerimizi alırız. Talmud, ilaçlar sözlerden farklı bir güzergâh izlediği için, iyileşmek amacıyla fazla ilaç almaktan kaçınmayı tavsiye eder. Sözün dışarı çıkmasını engellememeli aksi halde hastalık haline dönüşür.

İkinci ağız, cinsiyet organıdır. Cinsiyet organıyla vücudun zaman içindeki sorunları çözülür. Cinsellikle, dolayısıyla zevk ve üremeye insan bir özgürlük mekânında kendi kendisini yaratır. Kendisini anne babasına ve çocuklarına oranla tanımlar. Aşağı ağız cinsellik, soydan farklı yepyeni bir yol çizmeye yarar. Her insan, çocukları sayesinde anne babasından farklı değerleri ete kemiğe büründürme gücünden yararlanır. Yukarı ağız aşağı ağız üzerinde etki yapar. Öteki sözle baştan çıkarnılır ve cinselliği sözle işletilir. Aşağı ağızyukan ağız üzerinde etki yapar. İnsan kendi kimliğini ve kendi dilini cinselliğiyle bulur.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III

207

İLK AÇILIM aİRİŞM

_ Hazınız.

Maximilien, piramidin yanlarına yerleştirilmiş patlayıcıları inceledi.

Bu yapı sonsuza kadar kendisini alaya alamazdı.

Istihkamlar patlayıcıların tellerini patlatıcılara bağladıktan sonra, piramitten belli bir mesafe uzaklaştılar.

Komiser işaret verdi. Istihkamların şen patlatıcının kolunu çekti ve saymaya başladı:

- Beş... dört... üç... iki...

Vızzz...

Aniden adam öne doğru yıkıldı. Uyumuştu. Boynunda bir işaret vardı.

Piramidin nöbetçi yabanarıştı.

Maximilien Linart bütün adamlarına elbiselerinin açıkta bıraktığı bölgeleri çok iyi korumalarını emretti. Kendi payına polis, boynunu omuzlarının arasına sakladı, ellerini ceplerine soktu, sonra dirseğiy-le patlatıcının koluna bastırdı.

Hiçbir şey olmadı.

Teli kaldırdı ve çenek gibi tanımlanabilecek bir şeylerin onu kopardığını saptadı.

SU

Milüfer bir an havada süzülüyor. Zaman askıda. Bu yükseklikte, askıda kalan çiçek-gemilerinin üstünde, karıncalar kolay kolay göremeyecekleri şeyleri görüyorlar. Sinek kuşlan. Kırmızı sığır sinekleri. Tuzağa yatmış bir yalıçapkını.

Hava, yüzlerinde ve nilüferin pembe yelkenlerinde ıslık çalıyor.

Prens 103. yoldaşlarına bakarken, öldüğünde yanında en son onların bu görüntüsünü götüreceğini düşünüyor. Hepsi şaşkınlıktan antenlerini dikmiş bir halde.

Çiçek-gemi hâlâ yükseklerde. Önlerindeki tarazlanmış birkaç bulut cilveleşen iki bülbülü saklıyor.

Demek bu son yolculuğummuş, diyor 103.

Havada kaldıktan sonra gemi yeniden yerçekimi yasasına uyuyor, adının da gösterdiği gibi bunda bir tuhafılık yok. Nilüfer bütün hızıyla iniyor. Karıncalar kendilerini çılgın gibi alt katlara sürükleyen asansö-re geçiriyor tırnaklarını. Nilüfer iki taçyaprağını daha yitiriyor. Karınların kirlettiği bu gemide kalmaktansa kendi hayatlarını yaşamayı Eğliyorlar.

yl

208

Düşüş hızlanıyor. 12. hızın etkisiyle ayaklarının açıldığını fark ediyor; tek cırnağı ile tutunmuş, dikey konumda buluyor kendini. Arka ayakları yukarıda, başı aşağıda. Prens 103. havalanmamak için çe-neklerini geminin yaprağına geçiriyor. 7. havalanıyor. Onu kıl payı 14. yakalıyor, onu da 11.

nilüferin kenarları yukarı doğru katlanarak bir çeşit kâse oluşturuyor. Kapsüllerinin içinde iniş yapan astronotlar aynı şeyi hissetmiş olmalı. Kaldı ki havayla sürtünme sonucu, nilüferin tabanı ısınmaya başlıyor.

Prens 103. cırnaklarının tek tek çözüldüğünü hissediyor. Birazdan havaya fırlayacağını biliyor.

Çarpma. Çiçek-gemi bütün gövdesiyle suya iniş yapıyor. Biraz gömülüyor, ama o kadar hızlı ki su altında kalmıyorlar bile. Yine de çok kısa bir an, prens 103. biricik bir manzara görüyor: Düşüşün suda açtığı delik onu sualtı sakinleriyle yüz yüze getiriyor.

Yusyuvarlak gözlü bir sazani ve iki taraklı semenderi görecektik kadar zamanı ancak oluyor. Qemi, itme etkisiyle yukarı çıkıyor. Bir dalga onları ıslatıyor. Antenleri su alınca tüm algılamalın birkaç saniye kesintiye uğruyor.

Çağlayanı geçtiler. Gümüş nehir, sanki onlara eziyet etmekten usanmış gibi sakinleşmişti. Kurtulmuşlardı ve görünürde yeni bir çağlayan yoktu.

Kâşifler panik içinde suyla kaplı antenlerini silkeliyor.

5. suyu gidermek için yalanıyor.

Şekerli trofalaksi yayıyorlar; bu onları birbirlerine yakınlaştırmıyor. Mehri aştılar, nehrin halicini geçtiler. Her şey normale dönüyor. Bir kızböceği bir yusufçuğu yutuyor. Bir alabalık da onu.

Çiçek-gemi güneye doğru giden akıntıda, gümüş bir şerit üstünde yeniden akıyor. Ama vakit geç, güneş panldamaktan yorgun. İnine dönmek için yavaşça alçalıyor. O, orada yere gömülürken, her şey kül rengine dönüşüyor. Tuzlu bir sis yayılıyor. Ancak birkaç santim ötesi görülebiliyor. Su buharı karıncaların koku radarlarını kullanmalarını da engelliyor. Yer saptama şampiyonları ipekböcekleri bile saklanıyorlar. Bir duman perdesi, güneşin ödleliğini saklamak istermişçesine her tarafı kaplıyor.

Karıncaların üstünde, yan tavuskelebekleri uçuyor. Prenses 103-görkemli hareketlerini gözlemliyor. Hâlâ hayatta olmaktan memnun, hem sonra kelebekler çok güzeller.

9

209

ATİS+KLOPBDÎ

KELEBEK: İkinci Dünya Savaşı bitiminde Dr. Elizabeth Kubbler Ross, liazi toplama kamplarından kurtulan Yahudi çocukların tedavisiyle görevlendirildi.

Çocukların hâlâ yattığı barakalara girince, yatakların tahtalarına kazınmış bir motif fark etti. Bu çocukların acı çektiği öteki kamplarda da aynı deseni gördü.

Bu desen çok yalın bir motif gösteriyordu: Kelebek.

Bayan doktorun aklına ilk olarak dayak yemiş ve aç çocuklar arasında bir tür kardeşliğin doğmuş olabileceği geldi. Tıpkı ilk Hristiyanların balık simgesiyle yaptıkları gibi, kelebekle bir gruba ait olduklarını ifade etmek istediklerini sandı.

Birçok çocuğa bu kelebeklerin ne ifade ettiğini sordu, ama ona cevap vermeyi reddettiler. Yine de, yedi yaşında bir çocuk sonunda bunun anlamını açıkladı: 'Bu kelebekler tıpkı bizim gibi. Yüreğimizin derinliğinde biliyoruz ki bu acı çeken vücut sadece aracı bir vücuttur. Bizler tırtıllarız ve bir gün ruhumuz bütün bu pislik ve acıdan kurtulup havalanacaktır. Onu çizerek bunu karşılıklı olarak birbirimize hatırlatıyoruz. Bizler kelebekleriz. Ve yakında havalanacağız.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

OEM+ DEÜİŞT+RME

Birden karşılarına kaya çıkıyor. Karıncalar etrafını dolaşmak istiyorlar, ama kayanın iki gözü var ve kocaman ağzını açıyor. 10. Dikkat. Bu taşlar canlı! diye kokusal olarak basbas bağılıyor. Küpeşteye koşuşuyorlar, itfaiyecilerin direktan kaydıkları gibi, nilüfer yaprağının köşelerinden aşağı kayıyorlar. 15. çoktan kann kılıfını açtı bile, ateş etmeye hazır. Onlara hiç rahat huzur yoktu.

Şimdi de canlı taşlar çıkmıştı!

Bütün karıncalar çeşitli ve çelişik öneriler haykırıyor.

Prenses 103. nilüferin kıyısından sarkıyor. Minerallerin yüzmesi Ve bir ağızları olması olanaksız. Kayayı dikkatle inceliyor, üstündeki Şekilleri biraz fazla düzenli buluyor. Bu bir yassı kaya değil, bir kap-'Urn'bagı. Yine de, bildiği kaplumbağalara hiç benzemiyor: Bu yüzüyor. Karıncalar hiç böylesini görmediler.

Onlar bilmiyorlar ama bu su kaplumbağası gerçekte Florida'dan geliyor. Üst boyutta, çocukların bu tür su kaplumbağalarıyla oynama-

Devrimi / F: 14

210

ian mC)da. Acayip şekilleri ve kalkık burunlarıyla kolayca küçüklerin aözdesi oldular. Onları plastikten, saydam ve yapay ıssız adalara yerleştirdiler. Ama bu oyuncak-hayvanlardan hevesleri geçince, onları aile çöplüğüne atmaya gönülleri razı olmuyor. Onlardan kurtulmak için bir göle, bir gölcüğe ya da en yakın ırmağa başvuruyorlar.

Kaplumbağalar orada hiçbir zorlukla karşılaşmadan ürüyor. Flori-da'da Kaplumbağalarının leşçisi onların bağalarını kolayca delebilecek çagalan olan kuşlardır. Elbette dekorasyon kaplumbağasına bir-likte leşçiyi de ithal etmek düşünülmemiştir. Bu Doğu hayvanlarının Avrupa'^' 9°'eri ve dereleri için gerçek felaketler olduğu sonradan ortaya Ç'^'- Balık solucanlarını, balıkları ve yerli kaplumbağaları katlettiler.

Prenses 103. ile macera yoldaşlarının karşılarında bu korkuluklar^ dan biri duruyordu. Düz canavar, çenelerini takırdatarak yaklaşıyor. Domuzları böcekleri onlardan Kurtulmak umuduyla suyu hızla kulaçlıyor.

NilÜfer-semi ve san gözlü canavar arasında bir yarışır başlıyor. Beriki daha ağır, daha süratli ve suda daha güçlü. Dolayısıyla, hiç zorlanmadan çiçek-gemiyi yakalıyor. İtici domuzları böceklerini teker te-ker viyor, sonra kocaman ağızını kannalara çeviriyor. Boşuna direnmeye kalkışmamalarını, kendilerini yemesine izin vermelerini istiyor. Uysse'in maceralarını ve çeşitli olgularıyla ilgili tefrikayı hatırlayan 103 akıl edip hemen birliklerini örgütlüyor. Yanlarından geçen bir dal, yakalamalarını öneriyor. Büyük çenekli böcekler ucunu çenterek bir kaz,k yapınlar!

Kaplumbağa geminin kışını kemirmeye başladı bile. Onu her an alabora edebilir. Birkaç kâşif, nilüferin taş yapraklarının en tepesinden purun deliklerine formik asit ateşi açarak canavarı uzak tutmaya caHS'y°r- ^""Ç alamıyorlar. Baş tarafta, ağaç kargı yontuluyor. 103 yeteri kadar sivriltildiğine karar verince, hep birden kavnyorve nilüferin üstünde dört nala koşuyorlar. Hayvana hücum!

Gözüne nişan alın! diye baö'nyor Prenses 103. Ulysse ve Tepegöz Oluntusunu hatırlayarak.

Kazık, su kaplumbağasının yüzüne vuruyor, ama girmiyor. Kın'-vor Kocaman açılmış ağızıyla hayvan geminin kışını kesmeye hazin nıyor. O zaman, 103. daha yeni ve daha etkili yöntemlere başvuru var Yuhlar olsun Ulysse'e, Tex Avery en iyi strateji. 103. kaz.K ç r ten'geriye kalan parçayı dikine ağızına sokuyor. Canavar ağızın. ı«H maya çalışınca, çöp çeneleri arasında sıkışıp kalıyor.

Bütün kaplumbağalar gibi, bu da doğal olarak başını bağasının *-bna çekmeye çabılıyor. Ama ağzı kocaman açık olduğundan geçrniyor, başını içeri çekmeye çabaladıkça, kazık damağına bir batıyor.

211

15. bu durumdan yararlanmak gerektiğini düşünüyor. 6. 7. 8. 9. ve 5'ye bordolamaya koşmalarını işaret ediyor. Hayvanın uzaklaşmasına fırsat kalmadan hamle ediyor, koşuyor, gemiden atlıyor ve beyaz dilin üstüne iniş yapıyorlar, tükürüğü içinde debeleniyorlar.

Kaplumbağa ağzını çalkalamak ve istilacıları boğmak için dalıyor. Gözünü budaktan sakınmayan 15. yoldaşlarına yemekborusu koridoruna dalmalarını işaret ediyor. Yemekborusu arkalarından kapanıyor ve onları ağza dolan sudan koruyor.

Her şey çok çabuk oluyor. Karıncaların bogulmadıklarını, boğazında olduklarını anlayınca, ağzını suyla doldurup yemek borusuna boşaltıyor. 15. büyük hayvanların organik coğrafyasını sezgisel olarak biliyor. Sindirici özsularla dolu mideye düşmemeleri için dosdoğru devam etmemeleri gerektiğini belirtiyor. Çenekleriyle, yanlamasına bir yol eşiyor ve paralel bir tüpe ulaşıyorlar: Ana solukborusu. Öff, ağız dolusu su onlara dokunmadan geçiyor. Ana solukborusu pürüzsüz ve sümüksü maddeden yoksun. Hava süzen tüyler sert düşmelerini önüyor. Kendilerini akciğer ceplerinin dibine bırakıyorlar. Hayvana daha fazla acı çekirtmeden, zehirli süt asidi salgısından korunmak için, 15. deneyimli bir avcı olarak onları doğruca kalbe götürüyor. Kanncalar çenekle onu kesiyorlar ve birkaç kasılmadan sonra her şey çarpmayı ve kımıldamayı bırakıyor.

İçeriden hançerlenen Florida kaplumbağası su yüzüne çıkıyor. Prenses 103. kaplumbağayı bırakmamak gerektiğini düşünüyor. Ondan nilüferden çok daha iyi gemi olurdu. Herhangi bir şeyden herhangi bir biçimde yararlanmayı bilmek kanncaların en büyük yeteneğidir.

On üç karınca kendilerine bir konut yapmak için sabırla bağanın doruğunda bir delik açıyor, işe daha iyi bir istekle sarılmak için beyaz etini yiyorlar. Sonunda sığışacakları değirmi bir çukur açmayı başarıyorlar, ölü et kokuyor, ama karıncaların buna aldıracak halleri hiç yok.

İtici yeni domuzlan böcekleriyle temas kuruyorlar. Nasıl olsa düzenli olarak yenildiklerinden bin çeşit yiyecek ödülü vaadinde bulunmakla bir riske girmiyor. Domuzlan böcekleri, ölü kaplumbağayı yüzmek için kulaçlamaya başlıyorlar. Ama hoşnut değiller, çünkü l^P'umbağa nilüfer yaprağından çok ağır. Prenses 103. onlara çiğ-enmiş yiyecek sunuyor, itici güçlerini artırmak için yedek domuzlan bekleri katıyor.

Bu bir gezinti gemisi değil, bir savaş zırhlısı. Ağır, zırhlı, sağlam, Yetmesi zor ama on üç Bel-o-kanlı kendilerini orada güvende ediyor. Akıntıda sürüklenerek güneye doğru yollarına devam edi-1ar. Yeniden sisli bir bölgeye giriyorlar.

212

Öfkeli donmuş bakışları, pruva olarak açılmış kocaman agzıyla dumanlar içinden çıkan yüzen kaplumbağa böcekleri korkutuyor. Kokuşmaya başlayan kadavrasının kokusu, nehir korsanları karıncalarla dolu hayalet geminin caydırıcılığını artırıyor.

16. pruvada, çörten başının doruğuna yerleşiyor. Oradan, önlerine çıkabilecek engelleri haber vermeyi umuyor.

Gerçi tümü delik kabuğundan çıkan ufak, vahşi ve az ya da çok çarpık antenler, ama savaş gemisi bir bomba gibi kayıyor.

†K†NCÎ KONSER

- Onlar genç, atılgan ve bu akşam yine sizleri büyüleyecekler. Meydan ritmin, meydan müziğin, Kar-Beyaz ve Yedi Cüceleri alkışlayalım...

Arkasında belli bir hareketlenme oldu ve geriye döndü. Hepsi birden "Karıncalar" diye fısıldadılar.

- Ah, bağışlayın, diye kaldığı yerden devam etti Kültür Merkezinin müdürü. Dostlarımız gruplarının adını değiştirdiler. Öyleyse, meydan Karıncaların. Haydi... Karıncalar!

David, dostlarını kuliste tuttu.

- Hayır, hemen değil. Biraz arzulatmayı bilmek gerekir.

Hemen bir mizansen düşündü. Salon karanlık ve sessizliğe gömülmüştü ve plato daha aydınlatılmamıştı. Birden Juie'nin sesi karanlıklardan yükseldi. Yalnız, a capella söylüyordu.

Sözsüz doğaçlama bir ezgi söylüyordu. Sesi öylesine yoğun, öylesine güçlü, öylesine özgündü ki herkes büyülenmişçesine dinliyordu.

Bitirdiğinde, kalabalık çılgınlar gibi alkışladı.

Ji-woong'ın baterisi kalabalığın kalp atışlarını iki zamanlı aynı ritme bağladı. Pim, pam. Pim, pim, pam. Pim, pam. Pim, pim, pam. Koreli sanki bir forsa ekibini çalıştırıyor gibiydi. Önerdiği ritme uyarak eller kaldırılıyordu. Pim, pam. Pim, pim, pam.

Çakmaklar yakıldı. Dakikada 90 vuruştan 100 vuruşa geçmek üzere hafifçe yavaşladı.

Bunun üstüne Zoe'nin bas gitarı yol açmaya başladı. Bateria göğüs kafesi üstünde etkiliydi, bas da karınları kontrol ediyordu. Salonda hamile kadınlar vardysa, amniyotik sıvı ceplerine kadar gürültüy duyuyor olmalıydılar.

Bir projektör Ji-woong'la davullarını kırmızı bir ışıkla aydınlattı. B> başka projektör Zoe'yi mavi bir ışıkla aydınlattı.

Yeşil bir ışık, sentetizör orgunun önünde oturan ve Dvorak'ın ni Dünya Senfonisine başlayan Francine'i ayla içine alıyordu.

213

Az sonra, salona tuzlusu serpintileri ve kesilmiş ot kokulan yayıldı.

Eskilerin bilimine de hâkim olduklarını göstermek için her zaman Klasik parçalarla başlamalı diye önermişti David. Son anda, Bach'dan bir fûg yerine Yeni Dünyayı seçmişti. Parçanın adı daha çok hoşuna gidiyordu.

San ışık ve pan flütüyle Leopold onların yerini aldı. Şimdi neredeyse bütün sahne aydınlatılmıştı. Tek bir karanlık çember platonun ortasında sürüyordu. Bu karanlık bölgede belli belirsiz bir şekil seçiliyordu.

Julie etkisini sürdürmek için izleyicilerin kendisini sabırsızlıkla beklemesini istiyordu. Seyirciler mikrofondaki soluğunu ıstıyordu. Bu ses bile sıcak ve melodikti.

Dvarok'un senfonisinin girişı sona ererken, David müziğe girdi. Aşıırı doygun elektrikli arpıyla Leopold'un pan flüt solosunu takip etti. Klasik yapıt bir anda onlarca yılı aşmıştı. Bu yeni dünyanın yeni senfonisiydi.

Bateri hızlandı. Dvarok'un ezgisi yavaş yavaş çok modern ve çok metalik bir şeye dönüşüyordu. Kalabalık zevk aldığıını belli etti.

David onları elektrikli arpıyla tutsak almıştı. Tellerini her okşayışında, karşısındaki başlar halısının baştan aşağı ürperdiğini hissediyordu.

Pan flüt onu desteklemeye geldi.

Flüt ve arp. En eski ve en yaygın iki çalgı. Flüt, çünkü herhangi bir tarih öncesi insan pambularda rüzgârın ıslık çaldığını ıstıtmıştır. Arp, çünkü herhangi bir tarih öncesi insan, yayının kirişinin tıklamasını ıstıtmıştır. Zamanla, sesler hücrelerin kabbine kazıldılar.

Flüt ve arp böyle birlikte çalarken, insanlığın en eski tarihini anlatıyorlardı.

Ve izleyiciler kendilerine hikâyeler anlatılmasından hoşlanıyordu. Paul, sesin yoğunluğunu azalttı. Hâlâ görülmeyen Julie konuştu: "Bir vadinin derinliklerinde, bir kitap buldum" dedi.

Projektör orkestranın arkasındaki devasa kitabı aydınlattı, Paul bir elektrik anahtarı sistemi sayesinde mekanik sayfalarını çevirdi. Salon alkışladı.

- Bu kitap dünyayı değiştirmek gerektiğini söylüyordu, bu kitap bir devrim yapmak gerektiğini söylüyordu... Bu devrime "En Küçük-erin Devrimi", "Karıncaların Devrimi" adını veriyordu.

Bir başka projektör altı ayağını oynatan ve başını sağa sola çeviren polistirenden bir karıncayı ortaya çıkardı. Gözleri olan lambalar yavaşça yandı ve ona hayat verdi.

- Bu devrim yeni olmalıydı. Şiddetsiz. Şefsiz. Kurbandsız. Sadece, "asırlaşmış eski bir sistemden insanların aralarında iletişim kurdukları ve yeni fikirleri uygulamaya giriştikleri yeni bir topluma geçiş. Ki-^Pta bunun nasıl yapılacağını açıklayan metinler vardı.

214

Tamamert karanlık olan sahnenin ortasına doğru ilerledi.

- Birinci bölümün adı "Merhaba"ydı.

Ji-woong baterisinde hareketlendi. Hep birlikte ezgiye girdiler ve Julie şarkıya başladı:

Merhaba, meçhul seyirci.

Bizim müziğimiz dünyayı değiştirmek için bir silahtır.

Yok, gülümsemeyin. Bu mümkün.

Bunu yapabilirsiniz.

Parlak beyaz bir ışık Julie'yi gözler önüne serdi. Muhteşem bir böcek halinde kollarını kaldırdı ve kelebek kanatları biçimindeki yenlerini açtı.

Paul körüğünü çalıştırdı, büyük bir hava akımı kanatlarını ve saçlarını havada uçuşturdu. Aynı anda, bir yasemin kokusu yaydı.

Bu ilk şarkının sonunda, salonu çoktan esir almışlardı.

Paul, projektörlerin gücünü arttırdı. Böcekleri hatırlatan kıyafetler şimdi daha iyi seçiliyordu.

Arkasından, grup bir "Egregor" girdi. En iyiyi ve en güçlüyü hemen vermek istiyorlardı. Julie gözlerini kapadı ve herkesin katıldığı bir ses verdi. Hep birlikte seslerini yükselttiler. Çalgılar bırakılmıştı; sekizi birden, sahnenin ortasında halka olmuş, gözlerini kapamış, sanki antenleri varmış gibi kollarını başlarının üzerinde kaldırmışlardı.

O anda, yüzlerini yavaş yavaş kaldırarak seslerinin buharının yükselmesini sağladılar.

Büyüleyiciydi. Tek ve ezgili bir titreşim gibiydiler. Onların altında bir top, şarkılarının mongolfieri.

Şarkı söylerken hepsi gözleri kapalı gülümsüyordu. Sekizi birden, kendilerinin ve seyircilerinin üstünde asılı ipek Bir halıda bir o yana bir bu yana dolaşan tek bir ses gibiydiler. Vokal ipekten kumaşı kâh dalgalandırarak, kâh ona bir şarkıdan çok daha üstün bir boyut kazandırarak, bu insan çoksesliliği mucizesini uzun süre sürdürdüler.

Salon soluğunu tutuyordu. Egregor'un ne olduğundan hiç haberi olmayanlar bile, böyle bir hüner karşısında afallamışlardı.

Julie, eskiden olduğu gibi, gırtlak gibi basit bir boru ve iki bayaâ1 nemli ses teliyle şarkı söylemenin mutluluğunu ve sevincini duyuyordu. Hâlâ bal içindeki boğazı uyanıyordu.

Salon alkışladı. Durdular ve bir an sessiz, beklediler. Julie, şarkıdan önceki ve sonraki sessizliğin şarkıyı icra etmek kadar önemli o -duğunu anladı.

Yeni parçaları "Gelecek Oyuncularıdır", Tüg sanatı", "Sansür-"Noosfer"i birbiri arkasına okudu.

215

ji-woong ritimleri bilimsel olarak kolluyordu. Dakikada yüz yirmi beş vuruşun ötesinde müziğin izleyicileri coşturduğunu, altında ise sakinleştirdiğini biliyordu. Dinleyicileri hep şaşırtmak için bir birini, bir ötekini kullanıyordu.

David, modern tarzda yorumladıkları klasik parçaya dönmelerini işaret etti. Böylece, aşırı doygun elektrik arpiya hard rock çaldığı Bach'ın Toccato'suna geçti.

Kalabalığı fethetmişti; alkışladılar.

Son olarak sıra 'Kannların Devrimi'ne gelmişti. Paul, kekik, defne, adaçayı serpilmiş ıslak toprak kokusu püskürttü.

Julie, kendini bütünüyle vererek metnini güvenle arka arkaya sıraladı. Üçüncü kıtanın sonunda, gıcırdayan bir viyolonselden çıkıyormuş gibi, alışılmadık, şaşırtıcı bir ses, yeni bir çalgı işitildi.

İnce bir ışın, sahnenin sol köşesinde, saten bir yastığın üstünde duran bir kır cırcırböceğini aydınlattı. Sesi genişletilmiş bir mikrofon dış kanatlarının üstüne

yerleştirilmişti. Şarkısı elektrikli gitarla bir kaşığın peynir rendesine sürtülmesi arasında bir şeye benziyordu.

Narcissein hazırladığı papyon kravatı taşıyan cırcır böceği solosuna başladı. Çılgın dansı gittikçe hızlanıyordu. Zoe'nin bası ve Ji-wo-ong'un baterisi ona yetişemiyordu. Dakikada 150, 160, 170, 180 vuruş. Cırcır böceği ortalığı kırıp geçiriyordu.

Cırcır böceği inanılmaz rifler yapabiliyordu. Bütün rock'çılar kon-servatuvarın sıralarına dönebilirlerdi. "İnsansal" olmayan, "böceksel" bir müzik yayılıyordu. En modern sentetizörlerin elektronigiyle genişletilmiş bu müzik hiç beklenmiyordu. İnsan kulağı hiç böyle sesler işitmemişti.

Başlarda, şaşırان izleyiciler sustu, sonra coşarak mırıldanmaya başladı. Hoşlarına gitmişti.

David, daha bir rahatladığını hissetti. Tarihe geçecek bir andı, yeni bir çalgı keşfetmişti: Elektrikli cırcırböceği.

Paul, izleyiciler çalışını daha iyi görsünler diye, video kamerayla, devasa ansiklopedinin sayfalarına şarkı söyleyen cırcırböceğinin görüntülerini yansıtan projektörü çalıştırdı.

Julie, vibratolarını izlediği böcekle düo yaptı. Marcisse gitarıyla, hayvanla diyalog kurdu. Sanki grup bu sopranino ile rekabet etmek istiyordu. Cırcırböceği ısınıyordu.

Salon iyice coşmuştu.

Paul çam reçinesi kokusu, sonra sandalagacı odunu kokusu sal-dı- İki koku çelişmiyor, hatta birbirini tamamlıyordu.

Yürekler kıpır kıpırdı. Eller kendiliğinden havaya kalkmış tempo tutuyordu. Sıraların önünde ve arkasında, insanlar cırcır böceğinin «olosuyla dans ediyorlardı. Bu kadar çılgın bir ritim karşısında hareketsiz kalmak olanaksızdı.

216

Aikido kulübünün kızları ön sıralardaki emekli müdavimlerle yan yanaydılar, tik konserdeki tişörtlerini, üzerine putları yaptıkları gru. bun adını. Karıncaların Devrimini keçeli kalemle özenerek yazdıkla-n başka bir tişörtle değiştirmişlerdi.

İlk kez halkın karşısına çıkan cırcır böceği, dış kanatlarına kıvılcımlar çaktıran, mukozalarını kurutan projektörlerin sıcağından bunalmıştı. Güneşte uzun süre söylemek isterdi, ama bu projektörlerin altında olmazdı. Bu ışık ona göre fazla ağırdı. Argın, bir oktav tiz doda durdu.

Bu durumda, şantöz sıradan bir elektrikli gitar solosundan sonra yapıldığı gibi sonraki kıtaya geçti. Müziği bir ton düşürmelerini istedi. Sahnenin kenarına kadar geldi ve izleyicilerin hemen yanında okumaya başladı:

Güneş altında hiçbir şey yeni değil.

Hep aynı dünyaya hep aynı şekilde bakıyoruz.

Buluşçular yok.

Ermişler yok.

Şaşırdı: Salon hemen tepki verdi; ilk konserde bulunan seyirciler anında kendisine karşılık verdiler:

- Bizleriz yeni ermişler!

Böyle bir tepki, bu derece bir iletişim tahmin etmemiştir. Marş haline gelen bu şarkı, çok erken biten ilk gecenin kaldığı yerden başladığı anlamına geliyordu. Julie coştı:

- Kimiz biz?

- Bizler yeni ermişleriz!

Onlara işaret vermeden, seyirciler "Karıncaların Devrimi"ni baştan aldılar. Onu sadece bir kez dinlemişlerdi, ama çoktan sözlerini ezbere biliyorlardı. Julie buna akıl erdiremiyordu. Ji-woong dizginleri gevşetmemesini işaret etti. Salona hâkim olmak gerekiyordu. Julie yumruğunu kaldırdı.

- Eski dünyaya son vermek istiyor musunuz?

Julie, dönüşü olmayan ânı yakaladığının bilincindeydi. Her yerde koltuk kapakları gıcırdıyordu. İnsanlar kalkıp yumruklarını sıkıyorlardı-

- Şimdi ve burada Devrim istiyor musunuz?

Korkusunu, coşkusunu, isteklerini, merakını ifade eden büyük b'r adrenalini dozu beynine aktı. Düşünürken özellikle ara vermemeliy' di. Onun yerine ağzını bıraktı konuşsun diye.

- Haydi öyleyse! diye haykırdı. Kabarcık patladı.

217

Bir alkış tufanı koptu. Kaba bir Egregor. Müzikal buhar halısının yerini yumruklardan bir halı almıştı. Seyircileri kırıp geçiren bir soluk sarmıştı- Herkes ayaktaydı.

Kültür Mekrezi'nin müdürü insanları sakinleştirmeye çabaladı. Mikrofonu kapmak için kulisten fırladı.

_ Lütfen yerlerinize oturun. Ayağa kalkmayın. Daha çok erken, saat dokuzu çeyrek geçiyor. Daha konser yeni başladı!

Düzeni sağlamakla görevli altı badigard boşuna kalabalığı zaptetmeye çalıştılar.

- Ne yapıyoruz? diye Zoe Julie'nin kulağına eğildi.

- Bir ütopya kurmaya çalışacağız... diye cevap verdi genç kız, kara yelelerini arkaya atarak kadın savaşçı tavırlarıyla.

ANSİKLOPEDI

THOMAS MORE'İN ÜTOPYASI: Ütopya sözcüğü 1516'da İngiliz Thomas More tarafından uyduruldu. Yunanca da olumsuzluk bildiren önek -ü ile yer anlamındaki topos'dan oluşan 'ütopya' hiçbir yerde bulunmayan demektir. Bazılarına göre, sözcük -ö önekinden -iyi-gelmektedir ve bu durumda "ötopi", 'iyi yer' demektir. Thomas More bir diplomat, Erasmus'un dostu bir hümanistti ve İngiltere Krallığı şansölyesi unvanına sahipti. Ütopya adını verdiği kitapta. Ütopya adında harika bir adayı betimledi. Verginin, sefaletin, hırsızlığın olmadığı düşsel bir toplum tanımladı. 'Ütopik topluluğun ilk özelliğinin' özgürlük olduğunu düşünüyordu.

Böylece kendi ideal dünyasını tanımladı: Aile halinde gruplaşmış yurttaşlarıyla bir adada yaşayan yüz bin insan. Her elli aile kendi şefini; Sifogrant'ını seçen bir grup oluşturur. Sifograntlar bir konsey oluştururlar; konsey dört adayın bulunduğu listeden bir prens seçer. Prens ömür boyu seçilir, ama zorba haline gelmeye başlarsa, görevinden alınabilir. Savaşlara gelince. Ütopya Adası paralı askerler, Za-poletler

kullanır. Bu askerlerin düşmanlar tarafından yok edilecekleri var sayılır. Böylece, araç kullanıldıkça ortadan kalkar. Dolayısıyla hiçbir askeri darbe riski yoktur. Ütopyada para yoktur. Herkes pazardan gereksinim duyduğu kadarını alır. Bütün evler birbirlerinin aynıdır. Kapılarında kilit yoktur ve insanlar alışkanlıklarında kalıplaşmasın diye on yılda bir taşınmak zorunludur. Aylaklık yasaktır. Ev kadını, papaz, soylu, uşak, dilenci yoktur. Böylelikle günlük çalışma altı saate iner.

218

Parasız pazarın gereksinmelerini karşılamak için, herkes iki yıl zorunlu tarım hizmeti yapmak zorundadır.

Zina ya da adadan kaçma girişimi durumunda. Ütopya yurttaşı özgür insan nitemini yitirir ve köle haline gelir. O zaman, canından bezinceye kadar çalışmak ve eski yurttaşlarına itaat etmek zorundadır.

Kral VIII. Henri'nin boşanmasını onaylamadığı için 1532'de görevinden alınan Thomas More; 1535'te başı kesilerek idam edildi.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

MAHVEDİLMİŞ ADA

Qeç olmasına karşın, hava hâlâ aydınlık ve sıcak. Prens 103. ve on iki genç karınca nehri iniyorlar. Kaplumbağa kale-gemiğine saldırmayı hiçbir balık göze alamıyor. Kâşifler, arada bir durup bazı kız-böceklerine asit atışı yapıyor, sonra onları zırhlılarında bir güzel yiyorlar.

Önde olup bitenleri gözetlemek için gurultulu pruvada nöbet değiştiriyorlar. Suya sarkan Prens 103. bir su örümceğinin dalgıç başlığı olarak kullandığı ipek bir bohça içine hapsolmuş hava kabarcığını götürerek, suyun altına indiğini fark ediyor.

Hayran kalmak için gözlemlmek yetiyor.

Bu karabasan gemisiyle pek az böcek oyalanıyor. Bir subiti ortaya çıkıyor. Bu su yüzeyinde yüzen kınkanatın dört gözü vardır: İki suyun altını, öteki ikisi üstünü görür. Böylece, bu tuhaf geminin iki görünüşünü karşılaştırabilir. Bu su kaplumbağasının üstünde neden karıncaların bulunduğunu, neden altında domuzları böceklerinin olduğunu anlamakta zorlanıyor, ama sonuç olarak ona yaklaşmama" yeğliyor ve birkaç subitini yiyor.

Daha ilerde, uzun otlar hızlarını kesiyor. Karıncalar çengellerle yollarını açmak zorunda kalıyor. Nehri inmeye devam ediyorlar.

Duman gittikçe açılıyor.

Ufukta kara göründü! diye haber veriyor, gözcülük yapan 12.

Sürünen puslar arasından, Prens 103. Cornigera Akasyasını tanıyor.

Ne garip, nehir onu 24.'ye sürükledi.

219

prens 103. sıkılgan, çekingen 24.'yü anımsıyor. Parmaklama karşı savaşta, hep gerilerde kalırdı ve yolunu kaybederdi. Bu yüzden birlik sık sık yavaşlamak zorunda kalırdı. Kaybolmak bu cinsiyetsiz askerin ikinci bir dogasıydı. Cornigere Adasını keşfettiklerinde, 24. şöyle demişti;

Hayatım boyunca hep kayboldum durdum. Bu ada, iyi niyetli insanlar arasında yeni bir toplum yaratmak için mükemmel bir yer gibi geldi bana. Hem de burada ve şimdi.

Cornigera Adasının en belirgin özelliği ulu bir Cornigera Akasya-sı'na sahip olmasıdır. Bu ağaç türü karıncalarla tam bir ortaklaşa yaşam içindedir. Akasyanın tırtılları, bitki bitlerinin ve özsuğunu yiyip bitiren tahtakurularının saldırılarından korunmak için karıncalara ihtiyacı vardır. Bu durumda, bitki karıncalarla çekmek için kabuğunda derin localar ve koridorlar açmıştır. Dahası, bu locaların bazılarında yumurtalar için çok besleyici bir sıvı sızdırır. Bir bitki karıncalarla organik bir işbirliğini nasıl yapabiliyordu?

103. bir akasya ile bir karınca arasında bir karınca ile Parmak ara-sındakinden daha büyük fark olduğunu düşünmüştü hep. Kannca ağaçlarla işbirliği yapabildiğine göre, neden Parmaklarla da yapama-sınlardı ki?

24.'ye göre, cennet adaydı. Devasa ve koruyucu akasyanın gölgesinde, tek bir ortak payda üzerine oturtulmuş ütöpik bir toplum yaratmayı düşünüyordu: Güzel öyküleri sevmek. Çünkü adada kalan böcekler yeni bir sapkınlık geliştirdiler: Antenleri ele geçirmek için öyküler uydurmak. Beslenmek için avlanmakla, yemek yiyerek ve zamanlarının büyük bölümünü hayali öyküler uydurarak geçiriyorlar.

Prenses 103. akıntılarının kendisini kadim dostuna getirmiş olmasından çok hoşnut. Birbirlerini terk ettiğinden beri ütöpik toplumunun nasıl geliştiğini merak ediyordu. Dost ağaç, adanın ortasına huzur veren ve koruyan bir simge olarak kurulmuştu.

Yine de, on üç karınca ilerledikçe ve sisler dağıldıkça, tuhaf bir önsezi Prensesin içini sanyor.

Zırhlının pruvası kara topçuklara çarpıyor: Kannca kadavraları. vücutları asitten delik deşik. Bunlar hayra alamet değil...

Her şey ölü. Kanncasız Cornigera'yı bitki bitleri kemirmiş. Prenses, domuzları böceklerine yavaşmalarını işaret ediyor. Kannca, kaPlumbağa-gemiye kıyıya çekiyor. Burada yaşayan superileri ve semenderler bile yok edilmişler. Geride, altı ayağı ve karnı kesilmiş tek b'1" kannca kalmış. Bir solucan gibi kıvranıyor.

Gemiciler, tek hayatta kalanın konuşması için sıkıştırıyor. Onlara Ecelerin ani saldırısına uğradıklarını anlatıyor. Yeni Kraliçeleri Shi-9ae-pounun ayartmasıyla, bu cücüler Uzakdoğuyu fethetmeye niyetliler.

220

Neden öncü cüce karıncalara rastladığımız şimdi anlaşılıyor, diyor 5 Prenses 103. hayatta kalan karıncadan biraz daha konuşmasın istiyor.

Öncü cüce karıncalar adanın yerini saptadılar ve adaya çıktılar Bir ağacın kapalı dünyasında birbirlerine hayali öyküler anlata anı. ta, 24.'ün dostları savaşma ve gerçek dünyaya karşı kendilerini savunma alışkanlığını kaybetmişlerdi. Dövüşmesini bilmeyen hayvanın kaçıktan başka bir seçeneği yoktur. Katliam oldu. Sadece 24. iie küçük bir grup kaçmayı ve batı kıyısındaki kamışlıklarda saklanmayı başardılar. Ama cücüler onları öldürmek üzere çevrelerini sardı.

Yaralı kannca hıçkırıyor. Beraberliklerini anlatma ve dinleme zevki üzerine kurmuş bir topluluğun üyesi bir kannca için, bir şey anlatarak ölmek güzel bir ölüm olmalı.

Prenses 103. Akasyanın ta tepesine çıkıyor ve uzaktaki bilgileri yakalamak için antenlerini geriyor. Yeni cinsiyetli duygulanyla, Corni-gera özgür topluluğundan hayatta kalanları kamışlar arasında arıyor. Can çekişen kanncanın kendisine gösterdiği yerde onların yerini seçmeyi başarıyor. Ama cüce karıncalar krallığının askerleri, nilüferler üstünde etraflarını sarmışlar ve kızillar kamışlar arasından başla-nnı çıkaracak olsalar onları asit ateşine tutuyorlar. Prenses 103. cücelerin farkı kapattıklarını görüyor. Eskiden formik asit fışkırtmak için zehirli salgı bezlerini kullanmasını bilmezlerdi.

103. daha küçük ve daha çok üreyen cücelerin, kızıl orman ka-nncalarından daha çabuk öğrenme kapasiteleri olduğunu hatırlıyor. Bu karıncaların (Parmaklar onlara Arjantin Karıncaları derler; Côte d'Azur yollarını kapladığı varsayılan zakkum saksılarında ithal edildiğini öne sürerler.) Fontainebleau Ormanına uyum sağlamaları zekâla-nnı kanıtlar. Kara kanncalar ve hasatçı kanncalar bunun bedelini ödediler; yeni gelenlere saldınnca, canlarından oldular.

103. cüce karıncaların bir gün ormanın hâkimi olacağını düşündü hep. Ama yenilikler getirerek, tehlikeleri göze alarak, araştırarak, yeni düşünceleri testten geçirerek bu olasılığı geriletmek önemliydi-Kızıl karıncalar en ufak zaaf gösterirlerse, cüce kanncalar onları aşmış bir tür olarak hurdaya çıkarıldılar.

Şimdi, 24. ile yoldaştan bunun bedelini ödüyor. Kamışların tepesinde sıkışıp kalmışlar. Onların yardımına koşmak gerekiyor. Prenses 103. kaplumbağa zırhlılarını suya indiriyor. Kâşifler, top ateşine ha zır, asitle doluyorlar. Arkada, savaş kadırgası kaplumbağayı sava? alanı sazlıklara ve nilüferlere doğru götürmek üzere domuzla" b çekleri mevzileniyor.

221

prenses 103. duyumsal ek parçalarını dikeyiyor. Şimdi düşmanları- açık seçik görüyor. Cüce karıncalar, çevredeki nilüferlerin beyaz e pembe taçyapraklarında yerlerini almışlar. Prenses onları sayma- çalışıyor- En azından yüz kadarlar.

Bire karşı on, durum nazik gözüküyor. Domuzları böcekleri tam vol ilerliyor, nilüferlerin görüş alanına girer girmez, taçyapraklarının üstünde saf saf karıncalar ortaya çıkıyor. Yüzden çok daha fazlalar. Yoğun bir formik asit ateşi başlıyor. On üç kızıl karınca, öldürücü atışlardan sakınmak için zırhlı kaplumbağanın derinlerine sınıyor.

103. başını sığınaktan çıkarmaya cesaret ediyor ve ateş ediyor. Bir cüce öldürüyor, ama en az elli düşmanın asit fışkırtılarını savuşturmak zorunda kalıyor.

13. kaplumbağa gemileriyle aralarına dalmayı, sonra nilüferlere dağılıp çenekleriyle dövüşmelerini öneriyor. Ama 5. antenlerini kaldırıyor, havada nem yoğunlaştı. Birazdan yağmurun yağacağını bildiriyor.

Kimse yağmura karşı savaşamaz.

On üç karınca gemileriyle adaya doğru dönüyor ve bu gece için kendilerine barınak olacak Cornigera Akasyası'nın vücudunu seçiyorlar. Genç ağaç, böceklerin feromon

dilini bilmiyor ama dallarının her bir hareketiyle ve özsuysundaki koku değışikliğıyle, kızıl karıncaları yeniden görmenin sevincini ortaya koyuyor.

Bir anda on üç kâşif koğuk ağaca doluşuyor, canlı koridorlarını dolduruyor ve onu kemirmek üzere olan asalakları öldürmeye girişiyorlar. Bu uzun bir iş. Kurtçuklar, bitki bitleri ağacı oyarken tik tak selei çıkardığı için ölüm saati adı verilen kınkanatlar var. Prensesin omuzdaştan onları tek tek avlıyor. Sonra da- yiyorlar. Akasya nefes alıyor; canlanıyor, et için sos hazırlamakta kullandıkları özsuysu salgılayarak kendince karıncalara teşekkür ediyor.

Ölüm saati ile Akasya özsuysu karıştırılınca tipik bir böcek yemeğı oluyor. Hepsi de bu yeni tadın keyfini çıkarıyor. Belki de ilk o anda, kannca mutfağı doğuyor.

Dışanda yağmur yağmaya başlıyor; zaten göğün kararmasından yağacağı belliydi. Martta yağın ama bir nisanda görülen gecikmiş sağanaklar. Karıncalar, dost ağacın en derin yapraklarına siniyorlar.

Gök gürlüyor. Şimşekler çakıyor; pencere görevi gören ağacın delklerinde flaşlar patlıyor. Prenses 10>3. gemi azıya almış, yerin doğasına egemen olan göğün muhteşem manzarasını seyretmek için yerleşiyor. Rüzgâr ağaçları eğiyor, yağmur serpintileri bir yerlere sığınmayı akıllarına bile getirmemiş böcekleri öldüresiye kamçılıyor.

24. ve adamları, kamışlannın doruğunda hiç olmazsa yağmurun saldırısından korunuyor. Fırtına patlıyor. Şimşekler 103.'nün gözlerini acıtıyor. Qök güröl-tüsü, bulutlar örtüsünün altından çıkıyormuş gibi. Böyle bir güç karşısında. Parmaklar bile boyun eğiyordun Parelel üç çizik karanlığı yarıyor ve ortalık bembeyaz kesiliyor. Çiçekler, ağaçlar, yapraklar, suyun yüzü koca gölgeler yansıtarak panldıyor, sonra sallanarak eski renklerine dönüyor. Küçücük fulya, kasırgada endişe verecek boyutlara ulaşılıyor. Salkımsöğütlerin dallan göz kırpmıyor. Büyük bir uğuldama işitince, ortalığın yatışacağı sanılıyor. Şimşekler, arka arkaya kömür göğü çizgi çizgi aydınlatıyor. Örumcek ağlan bile, sahiplerinin su psikozu içinde sağa sola koşuştukları beyaz dairelere dönüşüyor.

Kısa bir dinme ve ardından gök daha kuvvetle yırtılıyor. Karıncaların bütün manyetik duygulan kasırganın yaklaştığını bildiriyor. Şimşekler gittikçe daha yakından izliyor gök gürlmelerini. On üç Bel-o-kanlı birbirlerine sokuluyor, antenleri birbirine karışıyor.0

Birden ağaç titriyor. Sanki elektrik çarpmış gibi. Bir stres bütün kabuğı titretiyor. Afallayan 5. sıçrıyor.

Yangın!

Akasyaya şimşek düşüyor ve yanmaya başlıyor. İşte oldu! Ağacın doruğunda büyük bir parlama oluyor; her bir yanından sızan özsuysu, ne kadar acı çektiğini gösteriyor. Kâşiflerin onu kurtarmak için ellerinden hiçbir şey gelmiyor. Yaralı koridorlarda hava zehirli hale geliyor. Çevredeki sıcakın etkisiyle karıncalar köklerden aşağıya kaçıyor ve çenekleriyle kendilerini sudan ve yangından koruyacak bir sığınak kazıyorlar. Başlarının etrafında ıslak kum var. Bu yüzden küp kafalı canavarları andıyorlar. Çukura girip bekliyorlar.

Akasya yanıyor ve kötü özsuyu kokulan yayarak can çekişen ızdı-rabını haykırıyor. Acısını göstermek için sanki ağaç dans edecekmış gibi dalları kasılıyor. İsi yükseliyor. Dışarıda alevler o kadar yüksek ki karıncalar kumdan kalın tavanlar arasından bile parıltısını görüyorlar.

Ağaç çok çabuk yanıyor ve büyük sıcaklığın ardından hava birden soğuyor. Kum tavanları camlaşıyor ve kâşifler çenekleriyle delmeyi başaramıyor. Dışarı çıkmak için, yer altından büyük bir sapa yol açmaları gerekiyor.

Yağmur ortaya çıkışı gibi aniden kesiliyor. Her taraf iç karartıcı. Küçük adanın tek zenginliği olan bu Cornigera Akasyası kül haline gelmişti.

geymişu.

6. herkesi çağıyor. Bir şey göstermek istiyor.

Derin nefes alıyormuş gibi görünen kırmızı bir hayvanın kımıldadığı toprak çukura koşuyorlar. Yok, bu bir hayvan değil. Ne bir bitkine de bir mineral. 103. ne olduğunu hemen anlıyor. Bu hâlâ yana" bir kor. Deliğe düştü ve öteki közler onu yağmurdan korudular.

225

6. bir ayağını yaklaşıyor. Cırnaklarıyla turuncu kırmızı maddeyi dokunuyor ve lanet olası, cırnakları eriyor. İğrenç bir manzara: Sağ ayağı sıvı hale geliyor ve akıyor. Bir zamanlar bir ayağın ve iki çımanın olduğu yerde, şimdi yusuvarlak ve dağlanmış bir parça duruyor.

Kâşif, dezenfekte edici tükürüğüyle güdük organını yalıyor.

Bu pigme karıncaları yenmenin bir yolu olabilirdi, diye yayıyor prenses.

Bütün manga, şaşkınlık ve korkudan titriyor.

Ateş mi?

103. onlara bilinmeyenden korkulduğunu söylüyor. Israr ediyor: Ateşi kullanabilirler. 5. yine de ona dokunmanın mümkün olmadığını söylüyor. 6. bunun sonuçlarını görmüştü. 103. ateşe saygının bir sürü töreni olduğunu açıklıyor. Bu közü alabilirsiniz ama ona doğrudan doğruya dokunmak yasaktır. Onu oyuk bir çakıl taşının içine koymak gerekir. Ateş, oyuk bir taşta hiçbir şey yapamaz.

Adanın etrafı da zaten kayalarla çevrili. On üç karınca, kaldıraç olarak kullandıkları uzun yaprak saplarıyla közü kaldırmayı ve sileks bir parçaya sokmayı başarıyor. Taştan bir kutuya yerleştirilen kor, şimdi değerli bir yakuta benziyor.

Prensес 103. ateşin güçlü ama kırılgan olduğunu açıklıyor. Ateşin çelişkisi: Bir ağacı, hatta sakinleriyle birlikte bir ormanı yok edebilir; yine de bir sineğin kanadını çırpması onu söndürmeye yeter.

Bu ateş hasta görünüyor, diyor deneyimli savaşçı, kararmaya yüz tutan bölgeleri göstererek. Ona göre, bu alevin sağlıklı olmadığının işareti. Yeniden canlandırmak gerekiyor.

Nasıl? Yeniden üreterek. Ateş dokunmayla canlanır. Kuru bir yaprak tutuşturulur, çevrede pek yok ama toprağın altında var. Karıncalar büyük san bir tayf elde ediyorlar. Çocuk ateş anne közden daha etkileyici.

Kanncaların çoğu daha önce hiç ateş görmemiş ve on iki genç kâşif korkarak geri çekiliyor.

Prenses 103. onlara geri çekilmemelerini söylüyor. Antenlerini iyice dikey ve eski feromon cümlesini tane tane aktarıyor: TEK GERÇEK DÜŞMANIMIZ KORKUDUR...

Bütün karıncalar bu cümlemin manasını ve öyküsünü bilirler. Tek Gerçek düşmanımız korkudur", bundan sekiz bin yıl önce. Kızıl karıncaların Ni hanedanlığından Belo-kiu-kiuni kraliçesi 234.'nin söylediği söz cümledir. Zavallı bu cümleyi alabalıkları yola getirmeye uğraşırın boğulmak üzereyken söyledi. Belo-kiu-kiuni kraliçesi 234. karıncalar ile nehrin alabalıkları arasında bir ittifak düşünüyordu. O zamandan beri, nehrin bütün balık halkıyla her türlü ilişkiye son verildi, ama cümle kanncaların sonsuz olasılıktan içinde bir umut çığlığı olarak kaldı:

224

Tek gerçek düşmanımız korkudur.

Sanki onlar, yatıştırmak istiyormuş gibi, alev önce yükseklerle çıkmış, sonra küçülmüştü.

Onu daha kalın bir maddeye aktarmak gerekir, diye önerdi 6. Ateş unsuruna biraz kinliydi.

Kuru yapraktan kuru çalıya, kuru çalıdan ağaç parçasına derken, bir çukurda ateş yakmayı başardılar. Prenses 103/nun tavsiyelenne uyarak ocağa küçük kuru çanlar attı. Ateş onlar, büyük bir açgözlülükle ısırdı.

Böyüce eide ettikleri közü, büyük bir özenle yine topraktan çıkar-d,k.an küçük oyuk taşlar içine yerleştirdiler. 6. kömürleşmiş ayağın,na rağmen, en iyi ateş mimar, çıktı. Ateşe dokunduğunda^ ondan çekinmesini biliyordu. Onun tavsiyelerine uyarak, ötekiler bir koz hazırlanıyor.

Cücelere işte bunlarla saldırarak diye haykırıyor Prenses 103. Qece olmaya başlıyor, ama ateş üretimi onlar, ^'üyorjto birinde tatma, bir kor bulunan sekiz oyuk kayay, W»mba^™Q lerine yüklüyorlar. Prenses 103. antenini dikey ve buyurgan fere monu alıyor: Hücurn!

AI1SİKLOPEDI

ÇOCUKLARI» HAÇLI SEFERİ: Batı'da. ilk çocuk Haçlı Seferi 1212de oldu. Aylak gençler şöyle düşünmüşlerde 'Ruhlar, temiz olmadığından, yetişkinler ve soylular Kudüs'ü kurtarmakta başarısız, olamadılar. Oysa bizler çocuğuz, dolayısıyla safız." Bu coşku, özellikle Kutsal Cermen Roma İmparatorluğunu etkiledi. Bir grup çocuk İmparatorluktan ayrılarak Kutsal Topraklara doğru yollara düştü. Elerinde haritaları yoktu. Doğuya doğru gittiklerini sanıyor ardi ama gerçekte güneye doğru ilerliyorlardı. Rhöne Vadisini indiler ve yolda sayılar, gittikçe arttı, birkaç bine kadar ulaştı.

Yol boyunca köyleri talan ediyor, köylüleri soyuyorlardı.

Köylüler, ilerde karşılarında denizin çıkacağını, söyledi-/er. Bu onlar, yatıştırdı. Tıpkı, Musa gibi denizin önlerinde akacağına ve ayakları ıslanmadan Kudüs'e varacaklarına inanmışlardı.

ses.

225

Hepsi Marsilya'ya ulaştı, oysa deniz açılmadı. İki Sicilyalı onları gemiyle Kudüs'e götürmeyi önerinceye kadar boşu boşuna limanda beklediler. Çocuklar mucizeye inandılar. Mucize olmadı. Sicilyalılar Tunuslu bir korsan çetesine bağlıydılar. Onları Kudüs'e değil, ama Tunus'a götürdüler. Orada, pazar yerinde iyi fiyatlarla köle olarak satıldılar.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BÜYÜK KARNAVAL • Artık beklemeyelim. Haydi, diye bağırdı seyirciler arasından bir Julie, bu coşkunun kendilerini nereye götüreceğini bilmiyordu. Ama merakı üstün geldi. - İleri! diyerek onayladı.

Kültür Merkezinin müdürü herkesin uslu uslu yerinde oturmasını rica etti.

- Sakin olun, sakin olun lütfen. Nihayetinde bu bir konser. Biri mikrofonunun sesini kesti.

Julie ve Yedi Cüceler, etraflarında coşkulu küçük bir kalabalıkla kendilerini sokakta buldular. Bu hareket halindeki kalabalığa hemen bir amaç, bir yön, bir hedef vermek gerekiyordu.

- Liseye, diye bağırdı Julie. Şenlik yapacağız!

- Liseye, diye tekrarlardı ötekiler.

Şarkıcının damarlarındaki adrenalin gittikçe yükseliyordu. Hiçbir marihuana sigarası, hiçbir alkol, hiçbir uyuşturucu böyle bir etki yapamazdı. Gerçek bir doping yapmıştı.

Şimdi seyirileriyle arasında sahne ışıkları yoktu, onların yüzlerini seçiyordu. Her yaştan kadınlar ve erkekler vardı. Çok genç olduğu gi-[olgun yaşta insanlar da vardı. Etraflarında rengârenk, belki beş y°z kişilik bir alay insan toplanmıştı.

Julie "Kanncaların Devrimine başladı. Etrafındakiler de ona katıl-

ve bir karnaval sarabandı halinde Fontainebleau ana caddesi bo-yu«ca dans ederek ilerlediler.

Bizler yeni buluşçulanz.

Bizler yeni emişleriz, diye koro halinde bağırdılar.

Aikido klubünün kızları, şenliği bozabilecek arabaların geçmesini foCkmek IÇİ" birasa>'İS 9rubu oluşturdular. Bir anda cadde kapatıldı,

K grubu ve hayranları rahat rahat ilerlediler.

""ca/ar/n Devrimi / F:I5

226

Kalabalık gittikçe artıyordu. O akşam, Fontainebleau'de bövl başka bir eğlence yoktu. Aylaklar topluluğa katılıyor, ne olduğunu so ruyor.

Hiçbir pankart yoktu. Ne de yürüyenlerin önünde bir bandrol. Sadece kızlar ve oğlanlar arp ve flüt solosuna uyarak sallanıyorlardı. Julie sıcak ve güçlü sesiyle söylüyordu: Bizler yeni buluşçulanz. Bizler yeni ermişleriz.

O, onların kraliçesi, onların putu, onların büyüleyen deniz kızı ve onların Pasionaria'sıydı. Dahası, onları trans haline sokuyordu, o, onların samanıydı.

Julie, popüleritesinden sarhoştı, etrafını saran ve onu ileriye taşıyan kalabalıktan sarhoştı. Hiç kendini bu kadar daha "az yalnız" hissetmemişti.

Birden ilk polis kordonu karşılanna çıktı. İlk sıradaki kızlar ilerlediler ve garip bir strateji buldular: Onları öpücüklere boğdular.

Bu durum karşısında, nasıl coplasınları? Yerleşik düzenin savu-nuculannın kordonu dağıldı, ileride bekleyen polis otobüsü yaklaştı ama olayın boyutları karşısında müdahale etmekten vazgeçti.

- Bu bir şenlik, diye bağıırıyordu Julie. Bayanlar, baylar, genç kızlar sokağa çıkın, üzüntülerinizi unutun ve bize katılın.

Pencereler açıldı, uzun ve renkli kalabalığı seyretmek için insanlar dışarı sarktılar.

- Talebiniz nedir? diye sordu yaşlı bir hanım.

- Hiçbir şey. Hiçbir talebimiz yok, diye cevap verdi aikidö kulübünün amazonlarından biri.

- Hiçbir şey mi? Hiçbir talebiniz yoksa, bu bir devrim olamaz.

- Tam tersine, madam. Özgün olan yanı da bu ya. Bizler talepleri olmayan ilk devrimcileriz.

Seyirciler sanki yüz frank ödedikleri iki saatlik müzikle sınırlı ka'' masını istemiyorlardı şenliğin. Hepsi zaman ve mekânda uzamasını istiyordu. Avaz avaz tekrarlıyorlardı:

Bizler yeni ermişleriz.

Bizler yeni buluşçulanz.

Koşuşanların bazıları, alaya kendi çatgılarıyla katılıyordu. Kimiler davul ve tokmak niyetine mutfak eşyaları getirmişlerdi. Kimileri3 serpantinler ve konfetiler.

İhtiyar şan hocasının öğrettiği gibi sesinin gücünü en yüksek n° tasına çıkardı ve etrafındakiler sözlerini tekrarlardı. Birlikte, beş y sesli bir Egregor çıkarmayı başardılar ve kent korolarıyla çın Ç,n * ladı-.

Bizler yeni ermişleriz.

Bizler yeni buluşçulanz.

Bizler köhne dünyayı kemiren küçük karıncalarız.

ANSİKLOPEDİ

CHERİGDU ÇOCUKLARIMI! DEVRİMİ: 1967ye kadar, Çin'in Sichuan eyaletinin başkenti olan Chengdu, huzurlu bir kentti. flimalayalafın yamacında, 1000 metre yükseklikte kurulmuş bu tarihi kale kentti. Pekin ve Şanghay'da olan bitenden habersiz üç milyon nüfusu vardı. Oysa, o dönemde bu büyük metropoller çok kalabalıktı ve Mao Ze-dong bunları boşaltmaya karar vermişti. Aileler parçalandı, anne babalar kırlara çalışmaya, çocuklar iyi komünistler olarak büyütölmek üzere Kızıl

Muhafız yetiştirme merkezlerine gönderildiler. Merkezler gerçek birer çalışma kampıydı. Yaşam koşulları çok ağırdı. Çocuklar iyi beslenemi-yorlardı. Odun talaşı ağırlıklı gıdalar çocuklar üstünde deneniyordu. Sinekler gibi kınıyorlardı.

Bu sırada. Pekin saray tartışmalarıyla çalkalanıyordu. Mao'nun resmi ardılı ve Kızıl Muhafızların sorumlusu Lin Pi-ao gözden düştü. Partinin önde gelenleri çocuk Kızıl Muhafızları zindancılarına karşı ayaklanmaya kışkırttılar. Tam bir Çinli kurnazlığı: Bundan böyle, çocukların görevi Maoizm adına Maoist kamplardan kaçmak ve yetiştiricilerini pataklamaktı.

Serbest kalan Kızıl Muhafız çocuklar, kokuşmuş devlete karşı Maoist sözleri yaymak bahanesiyle ülkenin dört bir yanına dağıldılar. Aslında çoğu Çin'den kaçmanın bir yolunu arıyordu. Garlara saldırdılar ve söylentilere göre, sınırı gizlice aşmalarını ve Hint topraklarını geçmelerini sağlayacak bir örgütün bulunduğu batıya doğru yola çıktılar. Oysa batıya yönelen bütün trenlerin son durağı Chengdu'ydu. Böylece, yaşları on üç ile on beş arasındaki binlerce 'genç öncü' bu dağ kentine vardılar. Başlarda işler o kadar kötü gitmedi. Çocuklar Kızıl Muhafızlar kamplarında çektiklerini anlattılar ve Chengdu halkı onlara acıdı. Onları yedirdiler, içirdiler, beslediler, onlara uyumaları için çadırlar, ısınmaları için yorganlar verdiler. Ama Chengdu garına dalgalar halinde gelmeye devam ediyorlardı. Başta sayıları bin iken, kısa zamanda iki yüz bin kaçak olmuştu.

228

Bu durumda, mahallin yurttaşlarının iyi niyetleri onları tatmin etmeye yetmez oldu. Hırsızlıklar yayıldı. Mallarının çalınmasına itiraz eden tüccarlar dövüldü. Kentin belediye başkanına şikâyetle bulundular. Ama tepki gösterecek vakti olmadı. Çünkü çocuklar onu götürüp meydanda özeleştiriyeye zorladılar. Arkasından pataklandı ve kaçmak zorunda kaldı. O zaman, çocuklar yeni bir belediye başkanlığı seçimi düzenlediler ve kendi arkadaşlarını, yaşından daha fazla gösteren on üç yaşında bir oğlanı aday gösterdiler. Öteki Kızıl Muhafızların saygı duyacağı kadar karizması o/an bir çocuktü. Seçmenleri ona oy vermeye davet eden afişlerle kaplandı bütün kent. İyi hatip olmadığından, projelerini dazibaolar tanıttılar, hiçbir zorlukla karşılaşmadan seçildi ve en kıdemlisi on beş yaşında bir belediye meclisi üyesi olan çocuklardan kurulu bir hükümet oluşturdu.

Artık hırsızlık bir suç değildi. Bütün tüccarlar, yeni başkanın buluşu olan yepyeni bir vergiye tabi tutuldular. Herkes Kızıl Muhafızlara bir lojman sunmak zorundaydı. Kent çok ücra olduğundan, çocukların seçim zaferinden kimsenin haberi olmadı. Yörenin burjuvaları bu durumdan endişelendiler ve bölge valisini uyarmak üzere bir heyet gönderdiler. Beriki işi ciddiye aldı ve asilere boyun eğdirmek için Pekin'den ordu istedi. Başkent, iki yüz bin çocuğa karşı yüzlerce tank ve baştan ayağa silahlandırılmış binlerce asker yolladı. "On beş yaşın altındakilerin hepsi öldürülecek!" talimatı verilmişti. Çocuklar, bu beş surun çevrelediği kentte direnmeye çalıştılar ama Chengdu halkı onları desteklemedi. Kendi çocuklarının canını kurtarmak için dağlarda barınak arama derdine düşmüşlerdi. İki gün boyunca çocuklarla yetişkinler savaştılar. Kızıl

ordu son direnme noktalarını teslim almak için hava desteği istedi. Bütün çocuklar öldürüldüler.

Olayın duyulması engellenecekti, çünkü Amerikan Başkanı Richard HiKon. Mao Zedung'la buluşacaktı ve Çin'i eleştirmenin sırası değildi.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III-

229

ESRAREMOİZ PİRAMİT UÇURULUYOR

Bu kez uçurulacaktı! Maximilien ve polisleri geri dönmüşlerdi ve esrarengiz piramidin etrafını sarıyorlardı.

Komiser gece operasyonuna karar vermişti, ona göre bina içindesini ya da içindekileri uykulannda yakalamak daha etkili olacaktı.

Manga, cep fenerleriyle ormandaki binayı aydınlatıyordu. Ortalık henüz kararmadığından bu sadece bir destekti. Adamları, açık deniz denizcileri gibi koruyucu muşamba kıyafetler giymişlerdi ve bu kez çeneklerin kemiremeyeceği sağlamlaştırılmış teller seçmişlerdi. Maxi-rnilien ateşlemeleri emrini vermek üzereyken bir uğultu işitti.

- Yabanasına dikkat! diye bağırdı komiser. Boynunuzu ve ellerinizi koruyun.

Polislerden biri tabancasının kılıfını açtı ve nişan aldı. Hedef çok küçüktü. Adam nişan alırken, derisinin bir parçasını açıkta bırakınca, hemen sokuldu.

Böcek bir başka polisi de vurmuştu ve havayı karıştıran ellerin menzilinın dışında kalmak için uçmuştu. Hepsini endişe içinde kollu-yordu ve bir yabanasısı sesi işitmek için kulak kesilmişti.

Böcek üçüncü bir polise saldırarak onları şaşırttı. Sağ kulağının etrafından dolaşıp şahdamarından soktu. Adam anında yere yığıldı.

Maximilien ayakkabısını çıkardı, salladı ve ilk ziyaretindeki gibi böceğe tam uçarken vurmayı başardı. Kahraman saldırgan cansız yere çakıldı. Tabancanın işe yaramadığı yerde, ayakkabı ökçesi ortalığı kasıp kavuruyordu.

- İki sıfır.

Kurbanını seyretti. Sadece dişi bir yabanasıydı. Daha çok uçan bir karıncaya benziyordu. Ökçeyi üstüne bastırmaktan zevk aldı.

Kurtulanlar yere yıkılan polislerin yardımına geldiler. Uyumalarını engellemek için onları sarstılar. Maximilien bir başka minik ve tehlikeli nöbetçi ortaya çıkmadan patlayıcıları ateşlemeye karar verdi.

- Bütün patlayıcılar hazır mı?

Istihkâmcı patlatıcıdaki kontakları kontrol etti ve komiserin emrini bekledi.

- Hazır mı?

Portatif telefonun zili sayımı kesti. Telefonun öteki ucundaki vali Düpeyron acilen dönmesini istiyordu. Kentte olaylar çıkmıştı.

- Göstericiler Fontainebleau'nun ana caddesini tutuyorlar. Her Şeyi kırıp dökebilirler. Her ne yapıyorsanız hemen bırakın, kente dö-n"n ve şu kaçıkları dağıtın.

kk

230

103. KAMIŞLARIN ARASIMDA SICAKTA

Gün alacakaranlıkla savaşıyor ve hava sıcak. Ay yeri aydınlatıyo Yağmurdan sonra, ılık toprak vücutları ısıtıyor. Karıncaların kapium bağa-gemisi kamışlara doğru hızla ilerliyor.

Pigme karıncalar onların geldiğini görüyorlar. Sıcak ve közleri» parıltısı onları alarma geçirmeye yetti. Lekesiz pembe yaprakların doruklarında ateş etmeye hazır topçular mevzilenmişler. Uzakta, 24 yara almış kamışında imdat çağrılan gönderiyor.

Kuşatılanlar, saldırganların sayıca üstünlüğü altında boğuluyorlar. Kamışın dibinde, sudan şişmiş, o kadar ki kime ait olduğu bilinmeyen bir yığın ceset suyun üstünde yüzüyor; savaşın ne kadar acımasız geçtiğinin kanıtı.

Comegera'nın kızıl karıncalan, sadece öyküler anlatarak yaşayabileceklerini sanıyorlardı. Yanılıyorlardı. Hikâyeler anlatmak yetmezdi, onları yaşamak da gerekirdi. Kaplumbağa-zırhlının pilot kabininde, 103. ve kâşifleri zor durumdalar. Ateş, uzak mesafeden kullanmaya elverişli bir silah değil. Onları cüce karıncaların tutunduğu nilüferlere kadar fırlatmanın bir yolunu anyorlar.

Karıncalar el yordamıyla akıl yürütür. Her biri önerisini yayıyor. 6. domuzlan böceklerinin ittiği yapraklar içinde düşmanlara köz yollamayı öneriyor. Ama domuzlan böcekleri ateşten korkuyor. Onlara göre, bu hâlâ tabu olan bir silah. Ona yaklaşmayı kabul etmiyorlar.

Prens 103. Parmakların ateşi çok uzaklara gönderme mekanizmalarını hatırlamaya çalışıyor. Onlar buna katapült diyorlar. Anteninin ucuyla şeklini çiziyor, ama böyle bir şeyin içinde ateşin neden uzaklara gideceğini kimse anlamıyor. Vazgeçiyorlar.

5. mızrak olarak kullanılan uzun çalılarının ucunu tutuşturup nilüferlere sürmek istiyor. Fikir kabul görüyor.

Karıncalar domuzlan motorları dırdırmıyor ve mümkün olduğunca uzun çöp bulmaya çalışıyorlar. Suyun yüzündeki dallar içinde onlara uygun gelen bir tanesini keşfediyorlar. Kaplumbağa zırhlılarına çekiyorlar.

Kaplumbağa yeterince yaklaşıncaya, yoğun asit atışı başlıyor. Gemide, mürettebat çeneğindeki uzun çöpü bırakmadan eğiliyor. Pret1' ses 103. ucunu köze değdirmenin zamanı geldiğini söylüyor. Ucu alev alıyor. Ateşten direği çabucak kaldırıyorlar.

Domuzlanlar aracın arkasında köpükler oluşturacak kadar hızla-nıyor. Zırhlı saldırıya geçiyor. Yukanda, kor halindeki uç, ışıklı ve sonu gelmez bir âlem gibi ilerliyor.

14. düşmanların yerini saptamak için bir periskop anten çıkanyo ve ötekilere duman tüten ağır direği nereye yönelteceklerini gösteriy°r-

231

Ucu alev alev yanan mızrak, nilüferin taçyapraklarının etli kısmı-

Hokunuyor. Bitki hemen tutuşmayacak kadar nemli, ama çarpış-topçuların dengesini bozup onları suya dökcek kadar sert. Bu nurumda, ateş, kızıl karınca savaşçıların tabu silahları kullanmaya hazır olduklarını göstermenin dışında, hiçbir işe yaramadı.

5u başarı karşısında, kuşatılanların güvenleri geliyor. Son saldırı için sakladıkları asitleri atıyorlar ve pigme karıncaların saflarında epey hasara yol açıyorlar.

Prens 103. kendi payına, alev makinesini daha iyi nasıl yöneteceğini anlıyor ve nilüferleri tek tek ateşe veriyor. Çok fazla duman çıkıyor. Kömürleşen nilüferlerin kokusundan dehşete düşen kuşatılmışlar yere iniyor ve kaçıyorlar, iyi ki de kaçıyorlar çünkü mızrak da tutuşuyor. Ateşle sorun hiç bitmiyor. Kullananlarda da, etkisine uğrayanlarda da hasarlara yol açabiliyor.

Bel-o-kanlıların karıncaların çenек eskrimindeki maharetlerini gösterdikleri şamatalı göğüs göğüse çarpışmaya fırsatları kalmıyor. Manganın en dövüşçüsü 13. şu haddini bilmez cüce kannıcaların hiç olmazsa bir ikisinin göğsünü uçuramadığına hayıflanıyor.

Prens 103. tutuşan çöpü mümkün olduğunca sudan uzağa at-malannı işaret ediyor.

Kaplumbağa-zırhlı kuşatılmış kamışa ulaşıyor.

- Sakın 24. ölmüş olmasın, diyor Prens 103. kendi kendine.

LİSE SAVAŞI

Kültür Merkezinden yola çıktıklarında beş yüz kişiydiler, lisenin karşısındaki büyük meydana geldiklerinde sayılan sekiz yüzdü.

Gösterilerinin hiçbir talebi yoktu; kelimenin ilk anlamında gerçek bir karnavaldı.

Ortaçağda, karnavalın kesin bir anlamı vardı. Bütün gerginliklerin açığa vurulduğu deliler günüydü. Büyük karnaval günü, bütün kural-'ar çiğnenirdi. Jandarmalann bıyıklarını çekme ve belediye başkanlık divanı üyelerini dereye atma hakkı vardı. İstedğin kapıyı çalabilir, kimi istersen yüzüne un atabilirdin. Bütün yetkilerin simgesi, samandan dev bir kukla olan Karnaval yakılırdı.

Karnaval günü olduğu içindir ki diğer zamanlarda iş başındaki iktidara saygı gösterilirdi.

Günümüzde, sosyolojik açıdan kaçınılmaz olan bu gösterinin ger-Çek anlamı unutuldu. Karnaval artık Noel, babalar günü, anneler ya da büyükanneler günü gibi esnaflar için bir bayrama dönüştü. Bun-lar artık tüketime yönelik şenliklerdir.

232

Karnavalın ilk rolü unutuldu: Halka, tek bir günlük süre için de olsa, ayaklanmanın mümkün olduğu izlenimini vermek.

Bütün bu gençlere, hatta daha az genç olanlara, doğduklarından beri ilk defa, şenlik isteklerini, aynı zamanda isyanlarını ve engellenmelerini dile getirme fırsatı sunuluyordu.

Hep kendilerini frenlemiş sekiz yüz kişi, büyük bir saraband halinde birden kendini kapıp koyvermişti.

Rock amatörleri ve işsiz güçsüzler, şamatacı uzun bir alay halinde ilerliyorlardı. Lise meydanına ulaşınca, yollarını tıkayan polis arabalarıyla karşı karşıya geldiler.

Mola verdiler.

Göstericiler, yerleşik düzen güçlerini süzdüler. Yerleşik düzen güçleri göstericileri süzdüler. Julie durumu değerlendirdi.

Komiser Maximilien Linart dirsek üstündeki kolçagıyla, adamlarının başında, gürültücü kitlenin karşısında dikilmişti.

- Dağın, diye bağırırdı megafonuyla.

- Kötü bir şey yapmıyoruz, diye cevap verdi Julie megafonsuz olarak.
 - Kamu düzenini bozuyorsunuz. Saat onu geçiyor. Halk uyumak istiyor, sizse gece vakti gürültü koparıyorsunuz.
 - Biz sadece şenlik için liseye gidiyoruz, diye karşılık veriyor Julie.
 - Lise gece kapalıdır ve sizin açtırma yetkiniz yok. Yeterince gürültü yaptınız. Dağılın, evlerinize dönün. Tekrar ediyorum. İnsanların uyumaya hakları var.
- Julie, bir an durakladı, ama çabuk toparlandı, tam bir Pasionara rolünde:
- Biz insanların uyumasını istemiyoruz. Dünya uyansın istiyoruz.
 - Sen misin Julie Pinson, diye sordu Komiser. Eve dön, annen en-dişeleniyordur.
 - Ben özgürüm, hepimiz özgürüz. Hiçbir şey bizi durduramaz.. ileri.
- Sözcük boğazından çıkmıyor. Önce zayıf, daha sonra daha inançlı bir sesle:
- Devrim için... ileri! diye bağırdı.

Kalabalıktan bir gürültü koptu. Herkes oyunu oynamaya hazır!-Polislerin varlığı tehlikeli hale getirse de, bu sonuçta bir oyundu. Julie'nin istemesine kalmadan yumruklarını kaldırdılar ve konser m şını söylemeye başladılar.

253

Son, bu bir son.

Bütün duyularımızı açalım.

Yeni bir rüzgâr esiyor bu sabah.

Kollarını açarak, sayılarını göstermek ve bütün meydanı doldurmak için elele vererek liseye doğru ilerlediler.

Maximilien astlarıyla kafa kafaya verdi. Görüşecek zaman değildi. Vali'nin talimatı açıktı. Kamu düzenini sağlamak için karışıklık çıkaranları derhal dağıtmak gerekiyordu. Göstericilerin yanlara dağılması için merkeze saldırmaya dayanan domuz sucuğu taktiğini kullanmayı önerdi.

Julie'ye gelince, olayların gelişimini tartışmak için Yedi Cüceleri topladı. Her birinin başında bir müzisyenin bulunacağı sekiz özerk gösterici grubu oluşturmaya karar verdiler.

- Gruplar arasında iletişim kurmak gerekecek, dedi David.

Çevrelerinde toplanan kalabalığa aralarında Devrime cep telefonlarını ödünç verebilecekler olup olmadığını sordular. Sekiz telefona ihtiyaçları vardı. Çok daha fazlasını teklif etti. Görünüşe bakılırsa, insanlar konsere giderken bile araçlarından ayrılmak istemiyorlardı.

- Karnabahar tekniğini kullanacağız, dedi Julie.

Hemen o anda bulduğu tekniği ortaya açıkladı.

Göstericiler yürüyüşe geçtiler. Karşılarındaki polisler planlarını uygulamaya koydular. Direnmeyle karşılaşmayınca şaşakaldılar- Julie'nin bulduğu karnabahar un ufak oldu. Polisler yaklaşır yaklaşmaz, sekiz farklı yöne dağıldılar.

Onları kovalamak isteyen polislerin oluşturduğu yoğun saflar dağıldı.

- Grup halinde kalın. Liseyi koruyun! diye megafonla emir verdi Maximilien.

Göstericiler manevralarına devam ederken, tehlikeyi anlayan polisler meydanın ortasında kümelendiler.

Julie ve aikido kulübünün kızları güvenlik güçlerinin çok yakınm-daydılar, onlara gülücükler ve kışkırtıcı öpücükler gönderiyorlardı.

- Şu elebaşlanı yakalayın, dedi komiser Julie'yi göstererek.

Polis kümesi, Julie ve amazonlarına yöneldi hemen. Açık gri Qöz-lü genç kız da zaten bunu bekliyordu. Gruplara kaçmaları emrini verdi ve telefonla:

- Oldu. Kediler fareleri kovalıyor, dedi.

Polisleri daha bir bocalatmak için, cazibelerini gözler önüne sermek amacıyla tişörtlerini yırtmışlardı. Havada savaş ve kadın kokusu vardı.

ansiklopedi

ALYinSKMIn STRATEJİSİ: 1970de, hipi ajitator ve Amerikan öğrenci hareketinin önemli siması Saul Alyinski, bir devrimi başarmayı sağlayan pratik on kuralı anlatan bir kitap yayımladı:

1. İktidar, sizin sahip olduğunuz değil fakat hasmınızın sizin sahip olduğunuzu düşündüğü şeydir.
2. Hasmınızın deneyim alanından çıkın. Onun davranış kurallarını henüz bilmediği yeni savaş alanları icat edin.
3. Düşmana karşı kendi silahlarıyla dövüşün. Ona saldırmak için. kendi göndermeler kodunun elemanlarını kullanın.
4. Sözlü bir çekişmede, alaya alma en etkili silahtır. Hasım gülünç duruma düşürülürse, hele de hasım kendi kendisini gülünç duruma düşürürse, bir daha kolay kolay karşınıza çıkmaz.
5. Bir taktik iyi işlerken asla bir rutin haline gelmemelidir. Gücünü ve sınırlarını anlamak için defalarca tekrarlayın, sonra değiştirin. Tamamen tersi bir taktiği de benimseyebilirsiniz.
6. Hasminızı sürekli savunmada tutun. 'Sonunda soluk alacak haldeyim. Bundan istifade edip yeniden örgütleneyim" demesine izin vermeyin. Baskıyı sürdürmek için mümkün olan bütün dış unsurlar kullanılmalıdır.
7. Eyleme geçme olanağınız yoksa, asla blöf yapmayın. Yoksa inanırlılığınızı yitirirsiniz.
8. Engel gibi görünenler en iyi kozlar haline gelebilir. Her bir özgüllük bir zaaf değil, bir güç olarak öne sürülmeyidir.
9. Hedefe odaklanın ve savaş boyunca hedef değiştirmeyin. Bu hedef en küçük, en belirgin ve temsil gücü en büyük olan olmalıdır.
10. Zafer kazanıldığında, bunu üstlenmesini bilmelidir. Alanı doldurmasını bilmelidir. Önercek yeni bir şeyiniz yoksa, iş başındaki iktidarı devirmeye kalkışmak hiçbir işe yaramaz.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

235

BULUŞMA

Ateşten ve top atışlarından kurtulmuş bir nilüfere çıkıyorlar. Kurtulan karıncalar kurtancılarla sarmaş dolaş oluyor. Qece ve soğuk uyuşturmaya başlayınca, birbirlerini ısıtıyor ve közlerle aydınlanıyorlar.

24. sağ salim.

Prens 103. haçlı seferi yoldaşına ağır ağır yaklaşıyor.

liilüfer çiçeğinin sarı göbeğinin ortasında karşı karşıya geliyorlar. Arkalarında, saydam bir taçyaprağından turuncu korun ışığı ve sıcaklığı sızıyor.

Prens 103. dostunu şekerli bir trofalaksi sunacak kadar hırsıyla öpüp kucaklıyor. Kabul ettiğinin işareti olarak, 24. sıkılganlıkla antenlerini arkaya yatıyor, sonra çok acıktığından, kızıl karıncanın sosyal kursağında sakladığı yarı yanya sindirilmiş besinleri yutuyor.

24. değişmişti. Az önceki savaştan bitkin düşmüş değildi sadece. Görünüşü de değişmişti. Kokusu, tavırları, boynunu tutuşu, her şey farklıydı.

Prens 103. belki de küçük ütöpik topluluğu içindeki yaşamı onu böylecesine değiştirmiştir diyor kendi kendine.

24. açıklamak istiyor ama şu anda iki karınca için en basiti MI'ye girmektir.

Prens 103. iki beynin birbirine bağlanmasına karşı değil. Böylece diyalogan görülmedik bir yoğunluk, derinlik ve hız kazanacak. Duyusal segmanlarını usulca yaklaşıyorlar. Sanki oyun olsun diye, yoğun iletişime nasıl girileceğini unutmuş gibi görünerek, birbirlerini arıyorlar, birbirlerine dokunuyorlar.

Oldu! Dört antenleri ikiye ikiye yapıyor. Birinin düşüncesi öte-kininkiyle doğrudan doğruya temas kuruyor.

Prens 103. 24.'de fark ettiğinin hafif bir değişmeden daha öte bir şey olduğunu anlıyor. Genç kâşifin de.... onun da bir cinsiyeti var. 24. açıklama yapıyor. Güzel hikâyelere düşkünlüğü onda daha büyük duyulara yaşama isteği uyandırmıştı. Böylece bir yabancıyı yuvası aramaya koyulmuştu. Sonunda bir ris yabancıları yuvasının ortasında arı sütü bulmuştu.

Belki ısıdan, belki hormon kokteylini özümleme tarzından, nedeni bilinmiyor, kendisinde erkek cinsiyeti oluşmuştu.

24. şimdi bir erkek.

24. bundan böyle bir prens.

- Sen de değişmişsin. Antenlerin farklı kokular çıkıyor. Sen... Prens sözünü bitirmesine müsaade etmiyor.

- Ben de yabancıları peltesi sayesinde, bir cinsiyet kazandım Ben artık bir dişiyim.

236

Sapıtan antenler hareketsizleşiyor. Bu çok acayip. Birbirlerinden ayrıldıklarında cinsiyetsiz, en fazla üç yıl yaşamaya programlanmış sıradan bireylerdiler. Şimdi, ataları yabancılarının muhteşem düzeni sayesinde, özgüllüklerini gelecek çocuklarına aktarabilecek prens ve prenses konumuna yükselmişlerdi.

Her iki karınca, hiç düşünmeden yeni bir şekerli trofalaksiye, bu defaki daha derin, giriyor.

Prens 24. Prenses 103.'nün kendisine verdiği yiyeceği geri gönderiyor, sonra Prenses 103. yeniden koca bir lokma sunuyor.

Bazı besinler bir sosyal kursaktan ötekine üç kez gidip geliyor. Ama sosyal kursaklarındakini değiştirmek hoşlarına gidiyor. Bu onlara güven veriyor. Etraflarındaki yoldaşları birbirlerine maceralarını anlatırlarken, ikisi dönüşüm geçirmiş, sedef gibi parlak nilüferin erkek organları arasına çekiliyor.

Prenses 103. Parmaklardan öğrendiklerini, televizyonu, Parmaklarla iletişim kurma makinesini, buluşlarını, bunalımlarını, her şeyi... açıklıyor.

tki cinsiyetli elbette çiftleşmeyi düşünüyorlar.

Yine de 103. geri çekiliyor.

- Beni istemiyor musun?

Hayır, bu farklı bir şey. İki karınca da biliyor. Böcek toplumlarında, sevişmeden sonra erkekler ölürler. Belki Parmaklar'm romantizmi 103.'nün ahlâkını bozmuştu, ama dostu 24.'nün ölümünü görmek istemiyor. Hayatta kalması çiftleşmeden daha önemli onun için.

Bir daha birbirlerinin içine girmeyi düşünmemeye karar veriyorlar.

Gece oluyor. Cornigera topluluğunun kanncalarıyla kaplumbaga-zırhlının karıncaları bir yılan yuvası mağarasının çukurunda uyuyorlar. Yarın, yollar uzun olacak.

ATİSİKLOPEDİ

ADEMİLEKİrİ ÜTOPYASI: 1420de, Bohemya'da Hussit-ler ayaklanması oldu. Protestanlığın öncüleri olarak, din adamları sınıfında reform ve Alman senyörlerin gitmesini istiyorlardı. Hareketten daha radikal bir grup ayrıldı: Ade-miler. Onlar sadece Kilise'yi değil, bütün toplumu tartışma konusu yapıyorlardı. Tanrı'ya en yakın olmanın, ilk günahattan önce ilk insan Adem'le aynı koşullarda yaşamakla mümkün olacağını düşünüyorlardı. Ademiler adı burdan

237

gelmektedir. Prag yakınlarında Maldau nehri'ndeki bir adaya yerleştiler. Orada çıplak, bütün mallarını paylaşarak, 'Kabahat'ten önceki Yeryüzü Cenneti'nin hayat koşullarını yeniden yaratmak için ellerinden geleni yaparak yaşadılar. Hiçbir toplumsal yapı tanımıyorlardı. Parayı, çalışmayı, soyluluğu, burjuvaziyi, yönetimi, orduyu kaldırmışlardı. Toprağı işlemeyi yasaklamışlardı ve yabancı sebze ve meyvelerle besleniyorlardı. Vejeteryandılar ve kilisesiz, aracı din adamları olmadan doğrudan Tanrı'ya tapıyorlardı.

Tabii bu durum, bu kadar radikallikten haz etmeyen komşuları Hussitleri kızdırıyordu. Elbette Tanrı dini sade-leştirilebilirdi, ama bu kadar da olmazdı ki. liussit senyör-leri ve orduları Ademiler'i adalarında kuşattılar ve bu eski zaman hipilerinin tekini bile bırakmadan katlettiler.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

SU VE TELEFONLA

Polisler Julie ve amazonlarını kovalamakla uğraşırlarken, öteki yedi gösterici grup, her birinin başında bir Cüce, yakın sokaklara sapıyor ve hiçbir polisin bulunmadığı lisenin arkasında yeniden bir araya toplanıyordu.

Ji-woong, lise müdürünün provalarını kolaylaştırmak için kendisine verdiği anahtarı çıkardı ve yangına karşı zırhlı yeni kapıyı açtı. Kalabalık olabildiğince sessiz liseye doluştu. Maximilien, ön parmaklıklarda neşeli yüzlerin ortaya çıktığını gördüğünde, artık çok geçti.

- Evre 2, tamam, dedi David telefonla.

O zaman Julie'nin grubu, polislerin terk ettiği ön parmaklıklarda toplandı. David kapıyı açmaya geldi ve yüz kadar yeni "devrimci" lisenin avlusundakilerle birleşti.

- Önden giriyorlar, geri dönün, diye emir verdi Maximilien.

Polisler kaskları, kalkanları, elbombaları, kurşun geçirmez yelekleri, ağır tabanlı ayakkabıları, bütün takım taklavlalarıyla, sağa sola koşuşturmadan bitkin düşmüşlerdi. Üstelik, lise girişi zamanında ulaşamayacaktan kadar büyüktü.

Parmaklıklara vardıklarında, çoktan kapatılmışlardı ve arkasındaki hep alaycı ve hep iştah kabartıcı amazonlar onlarla dalga geçiyordu.

- Hepsi içerde, şef. Üstelik barikat kurmuşlar.

Rövlece sekiz yüz kişi liseyi işgal etmişti. Julie bu işi çatışmadan ardıkları için daha bir hoşnuttu. Sadece teknik hareketlerle ha-sfîmîannı yormuşlardı, o kadar.

Maximilien. göstericilerin gerilla tattikleri uyguladıklarını görmeye kın değildi. Hep; düşünmeden, dümdüz ilerleyen kalabalıklarla uğraşmıştı.

Başlarında bir siyasal parti ya da klasik bir sendika olmadan gösteri-ri rin sıkı lejyonlar olarak hareket etmesi onu etkiledi ve tasalandırdı. Her iki tarafta da yaralananların olmaması bile içini rahatlatmıyor-Bu tür karışıklıklarda genellikle en azından üç yaralı olurdu. Hiç ı azsa koşarken ayakları takılır, ayak bilekleri bükülürdü. Sekiz üz göstericiyi üç yüz polisle karşı karşıya getiren bir gösteride üzücü hiçbir şey olmamıştı.

Maximilien polislerin yansını ön kapıya, yansını arka kapıya yer-tirdi sonra durumdan haberdar etmek üzere Vali Dupeyron'u ara-T Vali ondan liseyi sessizce geri almasını istedi. Çevrede gazeteci falan olmamasına dikkat etmeliydi. Maximilien, şimdilik çevrede basından kimsenin olmadığını belirtti.

Rahatlayan Vali Dupeyron ondan çabuk olmasını istedi, tercihen •ddete başvurmamalıydı. Şurada başkanlık seçimlerine birkaç ay Lmişti ve mutlaka aralarında iyi ailelerin çocukları da vardı.

Maximilien küçük kurmay heyetini topladı ve ta başında yapmadığına hayıflandığı şeyi yaptı: Lisenin planını istedi.

- Parmaklıklardan içeriye göz yaşartan bombalar gönderin. Duman verin, sonunda tilkiler gibi dışarı çıkacaklardır.

Yaşayan gözler, öksürükler kuşatılanları zayıflatmakta gecikmedi.. _ Çabuk bir şeyler yapmak gerekiyor, dedi Zoe, çabuk çabuk. Leopold parmaklıkları kapatmanın yeteceğini belirtti. Yatakhane'deki çarşafı neden koruyucu perdeler olarak kullanmıyorlardı. Dediklerini hemen yaptılar. Gazları solumamak için burunlarında lak mendiller, yüzlerini el bombalarından korumak için çöp kapa • ını kalkan gibi kullanan aikido kulübünün kızları, nöbetçi kulübe-^den aldıkları tellerle, parmaklıklara çarşafı gerdiler. Polisler, bir anda lisenin avlusunda olan bitenleri göremez ol «• Maximilien megafonunu yeniden aldı:

_ Bu kUrumu işgal etmeye hakkınız yok. Burası kamuya aittir. hal boşaltmanızı emrediyorum.

259

- Buradayız ve burada kalıyoruz, diye cevap verdi Julie.
- Yasalara tamamen aykırı davranıyorsunuz.
- delin bizi siz çıkarın.

Meydanda fıs fıs bir şeyler konuşuldu, sonra arabalar geriye çekilirken, polisler yan sokaklara dağıldılar.

- Vazgeçtiler gibi, diyerek bir tahminde bulunuyor Francine. Marcisse polislerin arka kapıyı da terk ettiklerini belirtiyor.
- Beiki de biz kazandık, diyor Julie buna pek inanmasa da.
- Zafer çığlıkları atmadan biraz bekleyelim. Belki de bir oyalama taktiğidir, diyor Leopold.

Sokak lambalarının iyice aydınlatıldığı ıssız meydanı gözetleyerek bekliyorlar.

Leopold'un delici Mavaço bakışlarıyla bir kıpırdanma yakalamasıyla, bir sürü polisin kararlı bir biçimde parmaklıklara doğru yürüdüğünü görmeleri bir oldu.

- Saldırıya geçiyorlar. Giriş kapısını ele geçirmek istiyorlar! diye bağırdı bir amazon. Bir fikir, hemen bir fikir gerekiyordu. Zoe bir çözüm bulduğunda, polisler parmaklıkların çok yakınmdaydılar. Çözümü Yedi Cüceler'e ve amazonlara anlattı. Polisler, kocaman tokmaklarla giriş parmaklığının metal kilitlerini parçalamaya hazırlandıkları sırada, olası bir felakete karşı lise müdürünün koydurduğu yangın hortumları birden fıskırdı.

- Ateşi dedi Julie.

Hortumlar harekete geçti. Basınç o kadar kuvvetliydi ki üç ya da dört amazon bu su toplarından birini güçlükle zaptedip yöneltebiliyordu.

Polisler ve köpekleri, biçilmiş gibi meydana serilmişlerdi.

- Durun!

Ama güvenlik güçleri, daha da şiddetli olacağı benzeyen yeni bir saldırı için tekrar toplanıyordu.

- işareti bekleyin, dedi Julie.

Polisler, hortumların kendilerine ulaşamayacağı ölü açıkları izleyerek, koşar adımlerliyorlardı. Coplar, havada, parmaklıklara ulaştılar.

- Şimdi, dedi Julie dişleri iyice sıkılmış halde.

Su hortumları mucizeler yarattı. Amazonlar arasından zafer alkıştan yükseldi.

240

Vali Dupeyron Maximilien'i arayarak durumu sordu. Komiser bozguncuların hâlâ lisede olduklarını ve güvenlik güçlerine karşı direndiklerini haber verdi.

- O halde, saldırmayın. Sadece çember içine alın. Bu minik ayaklanma lisenin sınırları içinde kaldığı sürece, gerçekten sorun yok. Asıl önemli olan, ne pahasına olursa olsun yayılmasını önlemek.

Polis saldırılan kesiliyor.

Julie parolalarını hatırlatıyor: Şiddet yok. Hiçbir şey kırılmayacak. Kimsenin bize diyecek bir şeyi olmamalı." Sırf tarih öğretmenine inat, şidetsiz bir devrimi başarmanın gerçekten mümkün olup olmayacağını denemek istiyordu.

ANSİKLOPEDİ

RABELAİSTİİİ ÜTOPYASI: 1532'de, François Rabelais Gargantua'da, Theleme Manastırı'nı betimlerken ideal ütöpik kentini nasıl gördüğünü anlattı: Hükümet olmamalı, çünkü 'İnsan kendisini yönetmeyi bilmezken, nasıl başkasını yönetebilir!' diye düşünür Rabelais. Böylece Thelemli-ler 'keyiflerince' davranırlar. 'İstedliğini yap' onların şiarıdır. Ütopyanın başarılı olması için Theleme Manastırına konuk olacaklar büyük bir titizlikle seçilirler. Oraya sadece, terbiyeli, esprili, eğitimli, erdemli, güzel ve 'iyi tabiatlı' erkekler ve kadınlar kabul edilir. Gündüz, herkes istediğini yapar. Canı isterse çalışır, istemezse dinlenir, içer, eğlenir, sevişir. Saatler kaldırılmıştır, böylece geçen zaman kavramı diye bir şey yoktur. Canı istediğinde uyanır, acıktığında yemek yer. Karışıklığa, şiddete, kavgalara yer yoktur. Manastıra yerleştirilen hizmetçiler ve zanaatkarlar ağır işleri yapmakla görevlidirler.

Rabelais ütopyasını da betimler: Manastır Loire'in kıyısında, Port-Huault Ormanı'nda kurulacaktı. Dokuz bin üç yüz otuz iki odası olacaktı. Etrafında surlar olmayacaktı. 'Duvarlar fesatları besler.' Altmış adım çapında yuvarlak altı kule olacaktı. Yapıların her biri altı kat yüliseklikte olacaktı. Bir sürü kütüphanesi: bir labirenti ve ortasında bir çeşmesi bulunan bir parkı olacaktı.

Rabelais enayi değildi. İdeal manastırının demogöji, zırva doktrinler ve nifak ya da çok basit bir şekilde ıvır zıvır şeylerden eninde sonunda yıkılacağını biliyordu, ama yine de denemeye değdiğine inanıyordu.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

241

aÜZEL BİR OECE

103.'yü uyku tutmuyor.

Bir cinsiyetti uykusuzluğu daha, diye düşünüyor. Cinsiyetsizler hiç olmazsa kolayca uyuyorlar.

Antenlerini kaldırıyor, doğruluyor ve kırmızı bir ışıltı seçiyor. Kendisini o uyandırdı. Bir güneş dogması da değil; yansıma kendilerine barınak edindikleri yılan yuvasından geliyor.

İşıltıya doğru ilerliyor.

Birkaç karınca kendilerine zafer getiren közün etrafında toplanıyor. Onların kuşağı ateşi tanımadı, bu yüzden sıcaklığın onları büyü-lediği besbelli.

Bir karınca onu söndürmenin daha iyi olacağını belirtiyor. Prenses 103. her halükârda, teknoloji riskleri ile cehalet ve rahatlığı arasında bir seçim yapmalarının kaçınılmaz olduğunu söylüyor.

7. yaklaşıyor. Onu ilgilendiren ateş değil, alevlerin yuvanın duvarlarına yansıttığı karıncaların dans eden gölgeleri. Onlarla sohbet etmek istiyor, sonra bunun olanaksız olduğunu görünce, 103.'ye soruyor; o da bunun ateşin bir büyü olduğu yanıtını veriyor.

Ateş bizlere duvarlara yapışıp kalan karanlık ikizler üretiyor.

7. bu karanlık ikizlerin ne yediklerini soruyor ve Prenses 103. onların hiçbir şey yemedikleri cevabını veriyor. Sadece onların hareketlerinin tıpkısını yapmakla yetinirler ve konuşmazlar.

Bütün bunları yarın.uzun uzun konuşabilirler, ama şimdi, yolculuk için güç toparlamak için, uyumaları daha iyiydi.

Prens 24.'nün uykusu yok. İlk olarak o gece, soğuktan uykuya yatmak zorunda kalmıyor. Bundan yararlanmak istiyor.

Durmadan kıpırdayan kırmızı köze diyor bakışlarını.

Bana Parmaklardan bahset.

DEVİRİM YÜRÜYOR

Parmaklar ateş yakmak için çalı çırpı arıyor.

Göstericiler, bahçivanın eski sundurmasında çalı çırpı buluyorlar ve çevresinde dans etmek için çimenlerin ortasında kocaman bir ateş yakıyorlar.

Çalıları üst üste çattılar, arkasından gençler kâğıt getirdiler. Ama Çalıları tutuşturamadılar.

Kâğıtlar hemen kil oluyor, rüzgâr cılız kıvılcımları söndürüyordu. Gösteri yapan, polislere meydan okuyan, polis arabalarını püskürten sekiz yüz kişiden ateş yakmasını bilen kimse yoktu.

karıncaların Devrimi / F:I6

)frJ

2*2

Ateşin nasıl yakıldığını açıklayan bir bölüm bulmak için, Julie Aj., s/A/oped/'yi aradı. Eserin içindekiler bölümü, bir indeksi olmadım. dan, bunca metin arasından konuyu nerede bulacağını bilmiyordu. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi bir sözlük değildi. Öyle her sorulan soruya cevap vermiyordu.

Sonunda, David imdadına yetişti. Alevleri korumak için küçük bir duvar yapmak, sonra alttan hava gelmesi için odunların altına üç küçük taş yerleştirmek gerektiğini açıkladı. Yine de inatla tutuşmuyordu. O zaman, Julie ne olacaksa olsun diyerek, kimya sınıfından molotofkokteyli yapmak için gerekli malzemeleri almaya gitti. Avluya dönünce, odunların üzerine fırlattı kokteyli, alevler bu kez yayılmaya başladılar.

"Besbelli, bu dünyada kolay hiçbir şey yok" diyerek içini çekti Julie. Ne zamandır liseyi ateşe vermek istiyordu, sonunda olmuştu işte.

Közler avlunun içini turuncu bir ışıkla alacalıyordu. Kalabalıktan bir gürültü koptu.

Göstericiler, üzerinde "akıl zekâdan doğar" yazılı bayrağı merkezdeki direkten indirdiler, iki yüzüne konserin simgesi üç karıncalı çemberi yapıştırdıktan sonra, tekrar direğe çektiler.

Söylev vermenin zamanı gelmişti. Müdürün birinci kattaki terası ideal bir podyum oluşturunuyordu. Julie, avluda toplanmış kalabalığa seslenmek için oraya çıktı.

- Meşeye, müziğe ve şenliğe susamış insanlardan bir çetenin liseyi işgal ettiğini ilan ediyorum. Burada, süresi belli değil, amacı bizzat kendimizden başlayarak insanları mutlu kılmak olan ütöpik bir köy kuracağız.

Kalabalık onaylıyor ve alkışlıyor.

- Dilediğinizi yapın, ama hiçbir şeyi yıkmayın. Eğer burada uzun zaman kalacaksak, işleyen malzemelerden yararlanmaya bakmalıyız. İhtiyacı olanlar için söylüyorum: Tuvalet avlunun sonunda, sağ taraftadır. Dinlenmek isteyenleriniz varsa, B binasının üçüncü, dördüncü ve beşinci katlarındaki yatakhaneler ve yatılı öğrencilerin yataklan hizmetinizdedir. Ötekileri gelince, hemen büyük bir şenlik öneriyorum. Dans edelim, keyfimizce şarkılar söyleyelim!

Şantöz ve müzisyenler kendi paylarına yorgundular ve bir durum saptaması yapmaları gerekiyordu. Prova salonundaki çalgıların dört gence bıraktılar. Gençler çalgıları coşkuyla kaptılar. Onlar rocktan ziyade salsa çalıyordular, ama müzikleri duruma çok uygundu.

"Karıncalar" grubu, liseli öğrencilerin dinlenme yeri olan yakındaki kafeteryaya içecek bir şeyler almaya gittiler.

- Eee, arkadaşlar, bu defa oldu, Julie.

243

_ Şimdi ne yapıyoruz? diye sordu yanakları ateş içinde Zoe.

- Pek fazla sürmeyecek. Yarın her şey bitecektir, diye değerlendirmede bulundu Paul.

_ Ya sürerse? diye sordu Francine.

Bakıştılar, gözbebeklerinde endişeden en ufak iz yoktu.

- Sürmesi için gereken her şey yapılmalı, diyerek Julie destek çıktı. Yarın sabah olur olmaz, olgunluk sınavına hazırlanmaya hiç mi hiç niyetim yok. Burada ve şimdi bir şeyler kurma şansımız var, bunu kaçırmamalıyız.

- Tam olarak ne gibi bir şey düşünüyorsun? diye sordu David. Sonsuza kadar şenlik yapamayız.

- Bir grup insan ve başımızı sokacağımız kapalı bir yerimiz var. Ütöpik bir köy örgütlemeyi neden denemiyoruz?

- Ütöpik bir köy mü? diye şaşırdı Leopold.

- Evet, insanlar arasında yeni ilişkiler kurulabilecek bir yer. İnsanın, kendisini diğer insanlarla birlikteyken daha iyi hissedebileceği bir yer yaratmanın mümkün olup olmadığını görmek için toplumsal bir deneye girişelim.

Karıncalar, bir an Julie'nin sözlerini düşündüler. Uzaktan salsa yankıları geliyordu, gülen ve şarkı söyleyen kızların ve oğlanların sesleri işitiliyordu.

- Müthiş bir şey olurdu tabii, diye kabul ediyor Marcisse. Ne var ki bir kalabalığı çekip çevirmek kolay iş değil. Ben bir yeniyetmeler kolonisinde çalıştırıcılık yaptım, insanları grup halindeyken kontrol etmek düşünüldüğü kadar basit iş değildir, inan bana.

- Sen yalnızdın, biz ise sekiz kişiyiz, diye hatırlattı Julie. Birlikte daha güçlüyüz. Birlikteliğimiz bireysel yeteneklerimizi kat kat arttırıyor. Birlikte dağları devirebiliriz gibi geliyor bana. Sekiz yüz kişi bizi müziğimizde gördüler, bizi ütopyamızda izlememeleri için bir neden yok.

Francine, daha iyi düşünebilmek için oturdu. Ji-woong alnını kaşıdı.

- Bir ütopya mı?

- Evet, bir ütopya! Ansiklopedi hep ondan söz ediyor. Öyle bir toplum öneriyor ki... Duraksadı.

- Nasıl bir toplum? diye alay etti Narcisse. Daha mı nazik? Daha mı yumuşak? Daha mı matrak?

- Hayır, sadece daha insanca, dedi Julie inançlı ve sıcak bir sesle. Narcisse kahkahayı bastı.

↑!:'â

244

- Çocuklar, fena halde çuvalladık. Julie, insancıl ihtiraslarını biz. den saklamış.

David, onu anlamaya çalışıyordu:

- Daha insanca bir toplumla ne kast ediyorsun?

- Henüz bilmiyorum. Ama bulacağım.

- Baksana Julie, polislerle kavga ederken yaralandın mı sçn? diye sordu Zoe.

- Hayır. Neden? diye sordu şaşırان genç kız.

- Şey... Kostümünde kırmızı bir leke var da...

Elbisesini çevirdi, şaşırdı. Zoe haklıydı. Hissetmediği bir yaradan sızan bir kan lekesi vardı.

- Bu yara değil, başka bir şey, diye belirtti Francine. Onu koridora sürükledi. Zoe arkalarından gitti.

- Sadece aybaşı olmuşsun, diye haber verdi orgcu.

- Ne olmuşum?

- Aybaşı, diyerek araya girdi Zoe. Ne olduğunu bilmiyor musun?

Julie, öğrendiği şey karşısında kazık gibi kasıldı. Bir an, kendi vücudu kendisini katlediyormuş gibi geldi. Bu kan, katledilen çocukluğunun kanıydı, işte bitmişti çocukluğu. O saniyede, mutluluk anı sandığı o anda, organizması ona ihanet etmişti. Her şeyden fazla tiksindiği şeyi -yetişkin olmak zorunluluğunu- başına getirmişti.

Ağzını kocaman açtı ve havayı açgözlülükle içine çekti. Göğsü güçlükle kabardı. Mosmor kesildi.

- Çabuk, diye bağırdı Francine. Ötekileri çağırın. Julie astım krizi geçiriyor. Ona Ventoline gerek.

Şans eseri, Ji-woong'un baterisinin altında sürünen sırt çantasını karıştırdılar. Püskürteci buldular, ama boş yere Julie'nin ağzına sokup sıktılar, hiçbir şey çıkmadı, boştu.

- Ven...to..lin... diye hırıldadı Julie. Etrafındaki hava azalıyordu.

Hava, ilk alışkanlığımız, ilk çığlık için nefes karıncıklarını açmaya başlarız, sonra ömür boyu onsuz yapamayız. Hava. Yirmi dört saatin yirmi dördünde bize hava, tercihen temiz hava gerekir. Oradaysa temiz hava yok. Bir nefescik hava için çırpınmak zorundayız.

Yanında Ventoline olan biri var mı diye sormak için, Zoe avluya çıktı. Hayır, yoktu.

David'in cep telefonu, SOS Doktoru ve SOS İlk Yardımı aradılar, ama bütün hatlar meşguldü.

- Mahallede bir nöbetçi eczane olmalı, diye sinirlendi Francine.

245

_ ji-woong, onunla git, dedi David. İçimizde en kuvvetli sensin. Oraya kadar yürüyemezse onu omzunda taşıyabilirsin.

_ İyi de dışarı nasıl çıkacağız? Her taraf aynasız kaynıyor.

- Bir kapı daha var, dedi David. Beni izleyin. Onlan prova yaptıkları lokale götürdü.

Bir dolabı yana itince, bir kapı ortaya çıktı.

- Burayı tesadüfen buldum. Bu koridor komşu evlerden birinin mahzenine çıkıyor olmalı.

Julie hafif inilti çıkarıyordu. Ji-woong onu omzuna aldı ve yeraltı geçidine daldılar. İlerde yol ikiye ayrılıyordu. Sol taraftan lağım kokuları geliyordu. Sağda, mahzenin küf kokusu hissediliyordu. Sağı seçtiler.

ATEŞİN ÇEVRESİNDE

Korların ışığında, Prenses 103. Parmaklardan bahsediyor. Onların törelerinden, teknolojilerinden, televizyonlarından söz ediyor.

Ölüm habercisi beyaz pankart da var, diye hatırlatıyor o felaketi unutmayan 5.

Ateşin çevresindeki kızıl karıncalar, ana sitelerinin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu öğrenince ürperiyor. Bu tehdit bir yana bırakılırsa, Prenses 103. Parmakların karınca uygarlığına önemli katkılan olacağını vurguluyor. On üçünün birlikte, ateş sayesinde, bir cüce kannca sürüsünü yenmiş olmaları bu fikrini daha bir pekiştiriyor.

Gerçi bir kaldırıcı kullanmayı, katapult sistemini üretmeyi bilmiyorlar... Ama tıpkı sanat, mizah ve aşk gibi bunun da nihayetinde bir zaman sorunu olduğunu düşünüyor.

- Parmaklara yaklaşmak tehlikeli değil mi? diye soruyor kömürleşmiş güdük organını ovuşturan 6.

103. "Hayır" diye cevaplıyor. Karıncalar onlara egemen olmayı başaracak kadar kurnazlar.

O zaman, 24. bir anten kaldırıyor.

- Onlara Tann'dan söz ettin mi?

- Tanrı mı?

Hepsi de neyin söz konusu olduğunu öğrenmek istiyor. Bir makine mi? Bir yer mi? Bir bitki mi?

24. eskiden Bel-o-kan'da karıncalarla iletişim kurmayı bilen Parmakların kendilerinin onların efendileri ve yaratıcıları olduklarına karıncaları inandırdıklarını anlatıyor. Parmaklar karıncalardan kadiri mutlak olduklarını öne sürerek kendilerine körü körüne itaat etmelerini istediler. İşte bu Parmaklar kendilerinin karıncaların Tann'sı olduklarını iddia ediyorlardı.

246

Bütün böcekler birbirlerine yaklaşıyor:

- Tanrı ne demektir?

Prenses 103. bu kavramın hayvanlar dünyasında tek olduğunu açıklıyor. Parmaklar, üstlerinde kendilerini istediği gibi kontrol eden görünmez bir güç olduğuna inanırlar. Buna Tann derler ve onu görmeseler de ona tapınırlar. Onların uygarlıkları, bütün yaşamlarını kontrol eden görünmez güce inanma düşüncesi üzerine kuruludur.

Karıncalar pratik bir yararını görmedikleri bu Tanrı'yı hayallerinde canlandırmaya çalışıyorlar. Kendisi üstünde bir Tanrı olduğunu düşünmenin onlara nasıl bir yardımı olur?

Prenses 103. belki de Parmaklar bencil hayvanlar olduklarından-dır diyerek beceriksizce cevap veriyor. Zamanla bencillikleri ağır geldi, bencilliklerine dayanamaz oldular; alçakgönüllü olma, kendilerini daha büyük bir hayvanın, Tann'nın aciz yaratıkları olarak hissetme ihtiyacını duymuş olabilirlerdi.

Sorun şu ki Parmaklar bu aynı kavramı aşılama, dolayısıyla kendilerini karıncaların Tanrıları olarak göstermek istediler, diyor Prens 24.

Prenses 103. onu onaylıyor.

Her Parmakta bütün yakın türleri kontrol etme iradesi olmadığını kabul ediyor. Karıncalarda olduğu gibi onların da sertleri, yumuşakları, aptalları, zekileri, cömertleri ve vurguncuları vardı. O karıncalar vurguncularla karşılaşmış olmalıydılar.

Ama içlerinden bazıları kendilerini karıncaların Tanrıları olarak gösterdiler diye Parmaklar hakkında olumsuz yargıya varmamalı. Davranışlarının çeşitliliği tersine onların zekâca zenginliklerini gösterir.

Şimdi Tanrı kavramını şöyle böyle anlamış olan on iki kâşif, saf saf Parmakların gerçekten Tanrılar olup olmadığını soruyorlar?

Prenses 103. kendisine göre, iki türün koştur bir yol izlediğini, dolayısıyla Parmakların karıncaları yaratmış olamayacaklarını söylüyor. Öncelik gibi nedenler bile olası değil, çünkü karıncalar Parmaklardan önce yeryüzünde yaşıyorlardı. Aynı şekilde, karıncaların Parmakları yaratmış olması ona daha muhtemel görünüyor.

Yine de toplulukta bir kuşku sürüyor.

Tann'ya inanmanın üstünlüğü, açıklanamazı açıklamayı sağlamasıdır. Karıncaların bazılan, yıldırım ya da ateşi Parmak Tanrıların tezahürleri olarak kabullenmeye çoktan hazırlar.

247

prens 103. Parmakların yaklaşık üç milyon yıldan beri var olan yakın bir tür olduğunu, oysa karıncaların yüz milyon yıldır var olduğunu tekrarlıyor.

Kullar yaratıcılarından önce nasıl ortaya çıkabilirler?

On iki kâşif bunu nereden bildiğini soruyor ve Prens 103. bunu televizyondaki bir belgeselden duyduğunu söylüyor.

Meye inanacaklarını bilmiyorlar. Oradaki hiçbir karıncalar Parmakların yaratıcıları olduklarına ikna olmuş değil, ama hepsi de bu "genç" hayvanın çok yetenekli olduğunu ve böceklerin bilmediği bir sürü şeyi bildiğini kabul etmek zorundaydılar.

Sadece, Prens 24. onlar gibi düşünmüyor. Ona göre, karınca halkının Parmaklardan geri kahr hiçbir yanı yok. Karşılaştıklarında, Parmakların karıncalara öğreteceklerinden çok daha fazlasını karıncaların onlara öğreteceğini görecekler. O üç sırra-sanat, mizah ve aşk-gelinçe, karıncalar meselenin tam olarak ne olduğunu öğrendiklerinde, onları üretebilecekler ve geliştireceklerdi. Buna inanıyordu.

Kamışlar savaşında, ateş mızrağı kullanımının etkilediği Conigera-lı karıncalar bir közü bir yaprak içinde çeke çeke bir köşeye götürdüler. Közün çeşitli maddeler üzerindeki etkisini testten geçiriyorlar. Sırasıyla bir yaprağı, bir çiçeği, toprağı, kökleri yakıyorlar. 6. onlara akıl hocalığı ediyor. Birlikte mavimsi dumanlar ve iğrenç kokular elde ediyorlar; Parmaklar dünyasının ilk buluşçuları da kuşkusuz aynı yöntemi uygulamış olmalıydı.

Parmaklar yine de karmaşık hayvanlar olmalılar... diye içini çekiyor Cornigeralı karıncalardan biri. Üstün dünya hikâyelerinden gına gelmişti. İstedikleri kadar tartışmaları, ateşle oynamaları için öteki karıncaları kendi hallerine bırakıyor, kıvrılıp uyuyor.

ANSİKLOPEDI

DOĞUM GÜFTÜ PASTASI: Her doğum gününde mumları üflemesi, insan türünün ne olduğunu ortaya koyan törenlerden biridir. Böylece, düzenli aralıklarla ateşi yaratabileceğini, sonra nefesiyle söndürebileceğini hatırlar. Ateşi denetleme, bebeklikten sorumluluğa geçiş törenlerinden biridir. Buna karşılık, yaşlıların mumları söndürecek kadar nefeslerinin kalmaması, etkin insan dünyasından toplumsal olarak dışlandıklarının kanıtıdır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

248

HAVASIZLIK

Ji-woong, omzuna serilmiş Julie ile, mahzenin poli uzağına açıldığını görünce sevindi. Sabahın saat üçühd
alatının nöbetçi bir eczane aramaya koştu.
â'â açık

Çaresizlik içindeki Ji-woong, kapalı bir kurumun ka ken, yukarıda bir pencere açıldı ve pijamalı bir adam sa kt ' dĞVer'

- Etrafı ayağa kaldırmanın âlemi yok. Bu saatte açık t gece kulübünde.

eczanaç

- Dalga mı geçiyorsunuz?

- Hiç de değil. Yeni açıldı. Prezervatif satmak için de olsa kulüplerinde eczane açmanın kolay olduğunu fark ettiler ?

- Peki nerede bu gece kulübü?

- Sokağın sonunda sağda, küçük bir çıkmaz var, işte orda Ad "Cehennem", kolayca bulursunuz.

Gerçekten de, "Cehennem" etrafında yarasa kanatlı küçük gece böceklerinin döndüğü ışıklı harfleriyle göz kırptıyordu. Julie can çekişiyordu.

- Hava! Lütfen hava!

Bu gezegende neden bu kadar az hava vardı?

Ji-woong onu yere indirdi ve dans etmeye gelmiş bir çift gibi iki bilet aldı. Yüzü dövme kapıcı kızı bu acınacak halde görünce, hiç şaşmadı. "Ceftennem'in müdavimlerinin çoğu uyuşturucudan ya da alkolden zom olmuş halde gelirdi.

Salonda, Alexandrine'in sesi: "I love you, sevgilim, seviyorum senin.

Duman halesi içinde sarmaş dolaş çiftler. Diskjokey sesi arttırdı ve kimse birbirini işitemez oldu. Sadece yanıp sönen küçük kırmı^ lambalar kalıncaya kadar bütün ışıkları kıstı. Me yaptığını biliyor -Böylece bu karanlıkta ve kulakları sağır eden bu gürültüde, s°ys|ow cek bir şeyi olmayanlarla doğanın pek cömert davranmadı dan yararlanarak baştan çıkarmada aynı şanslara sahipti er.

•Sevgilim, seviyorum seniiii, my loveuuuuu" diye yırtınıy xandrine.

,: wo-

.. Hrmeek olan J|W Tek kaygısı Julie'yi bir an önce eczaneye yetiştii'''

ong, hiç umursamadan çiftleri itekleyerek pisti geçti- cjqniy°r'

Açık saçık dergilerden birine gömülmüş bir ^'''l^rdan birin' du. Onlan fark edince, işitme kanallarını tıkayan tam^ve Kadı" °^ çıkardı. Ji-woong müziğin sesini bastırmak için ba3>5 dışar,da Ka'dl kapıyı kapamasını işaret etti. Desibellerin bir bölümü

- Ventoline, lütfen. Çabuk, astım krizi geçiriyor- ^

- Reçeteniz var mı? diye gayet sakin sordu ecza

I

249

Merhametin/ /iek için Julie'nin özel bir gayret göstermesi gerekmiyordu. Alfet,r"/ yadan çıkmış bir dülgerbalığı gibi kocaman açıl-

Görüyors, /lüm kalım meselesi. Ne isterseniz veririm.

I/>

miştı. Ama kaAcfer^ de yumuşamamıştı.

- Üzgünürmü? ^ y >ı bakkal dükkkanı değil. Reçetesiz Ventoline vermemiz yasak. İtiü f & bu. Bana bu numarayı ilk çeken siz değilsiniz. Ventolinein g^'^^eyler için çok yararlı bir damar genişletici olduğunu herkes tükü? ^

Bu kadarı b'f! /ydı, Ji-woong patladı. Eczacı kadını önlüğünün yakasından yayWz'^ve silahı olmadığından dairesinin anahtarını çıkardı ve sivri ı^la^1 /joynuna dayadı.

Tehdit edeı^r* j? s tonuyla üzerine basa basa:

- Şaka yap(W m, dedi. Ventoline lütfen, yoksa reçeteli ya da reçetesiz sizin J>iy^ru vıtiyacınız olacak.

Böyle bir y^c ^u gürültüde, birini yardıma çağırmak gereksizdi, üstelik ken^' *Vını değil krizi tutmuş çifti tutardı. Kadın teslim oluyorum anla.'i t/ra*^>aşını salladı. Gitti püskürteci getirdi ve istemeye istemeye u^m^3

Tam zamarpti' iie havasızlıktan gitmek üzereydi. Ji-woong dudaklarını araladı/ Jluirtecin emziğini ağzına sokmak zorunda kaldı.

- Haydi, neJ> Ç A/alvanrım.

Büyük bir o^s * ' ^ nefes aldı. Her püskürtme, hayat getiren altın bir buhar gibiy^yr^'^igerleri, sudaki kurumuş çiçekler gibi yeniden açılıyordu. \ A^

Formalite. >e kadar zaman kaybediyoruz, dedi Ji-woong,

. J-_. _!*. ./T n'-l_____ L-.rn.l-_____l_l_ 1_____I.

."._____l-l-_. I_____J_____

. doğrudan polis^rl^ n^>luna bağlı pedala basmak üzere olan kadına. I Sistem, krizi ti, ka^yjs

IÜIIT

tu ka^yjssturucu düşkünlerinin saldırması halinde kul-

I

planması için di,^n "Vyiüştü.

Julie, kendi ^üf1 />arlamak için sıraya oturdu. Ji-woong püskürtenin parasını öd^initoK

Dönüş yolupdi' ılar. Yeniden kulakları sağır eden bir slow işittiler. Bu Alexan\ t11^! bir şarkısı, yeni bir başarısıydı: "Aşk tutkusu."

Sosyal rolür.W cicide olan diskjokey, sesi iki kerte daha yükseltti ve ışığı iy\% ^''',^1. Ser'ye sadece ince ışık ışınları saçan bir aylalar mozayigi\ice ^ls*pU bir küre bıraktı.

'Al beni, eve. 'e ^ *ii, sımsıkı sar beni, sevgilim ömrümce seni se-veceğim, bu bi H gl be bir aşk tutkusu" diye haykırıyordu şantöz. Sesi sentetizörde ^(|t^u' iş ve gerçek bir şantözün gerçek sesine göre kopyalanmıştı. \ş\lnrrt

En sonunda ip. olduğunun bilincine varan Julie, Ji-woong'un indisini kollar n^ecl7'asm| istedi. Bakışlarını Koreliye dikti.

Vw3h/

248

HAVASIZLIK

Ji-woong, omzuna serilmiş Julie ile, mahzenin polis arabalarının uzağına açıldığını görünce sevindi. Sabahın saat üçünde hâlâ açık nöbetçi bir eczane aramaya koştı. Çaresizlik içindeki Ji-woong, kapalı bir kurumun kapısını döverken, yukarıda bir pencere açıldı ve pijamalı bir adam sarktı:

- Etrafı ayağa kaldırmanın âlemi yok. Bu saatte açık tek eczane gece kulübünde.
- Dalga mı geçiyorsunuz?
- Hiç de değil. Yeni açıldı. Prezervatif satmak için de olsa, gece kulüplerinde eczane açmanın kolay olduğunu fark ettiler.
- Peki nerede bu gece kulübü?
- Sokağın sonunda sağda, küçük bir çıkmaz var, işte orda. Adı 'Cehennem', kolayca bulursunuz.

Gerçekten de, 'Cehennem' etrafında yarasa kanatlı küçük gece böceklerinin döndüğü ışıklı harfleriyle göz kırpyordu.

Julie can çekişiyordu.

- Hava! Lütfen hava!

Bu gezegende neden bu kadar az hava vardı?

Ji-vvoong onu yere indirdi ve dans etmeye gelmiş bir çift gibi iki bilet aldı. Yüzü dövme kapıcı kızı bu acınacak halde görünce, hiç şaşmadı. "Cehennemin müdavimlerinin çoğu uyuşturucudan ya da alkolden zom olmuş halde gelirdi.

Salonda, Alexandrine'in sesi: "I love you, sevgilim, seviyorum seni."

Duman halesi içinde sarmaş dolaş çiftler. Diskjokey sesi arttırdı ve kimse birbirini işitemez oldu. Sadece yanıp sönen küçük kırmızı lambalar kalıncaya kadar bütün ışıkları kısıtı, ne yaptığını biliyordu. Böylece bu karanlıkta ve kulakları sağır eden bu gürültüde, söyleyecek bir şeyi olmayanlarla doğanın pek cömert davranmadıkları slow-dan yararlanarak baştan çıkarmada aynı şanslara sahiptiler.

"Sevgilim, seviyorum seniiii, my loveuuuuu" diye yırtınıyordu Ale-xandrine.

Tek kaygısı Julie'yi bir an önce eczaneye yetiştirmek olan Ji-wo-ong, hiç umursamadan çiftleri itekleyerek pisti geçti.

Açık saçık dergilerden birine gömülmüş bir hanım çiklet çiğniyordu. Onlan fark edince, işitme kanallarını tıkayan tamponlardan birim çıkardı. Ji-woong müziğin sesini bastırmak için bağırdı ve kadın ona kapıyı kapamasını işaret etti. Desibellerin bir bölümü dışarıda kaldı-

- Ventoline, lütfen. Çabuk, astım krizi geçiriyor.
- Reçeteniz var mı? diye gayet sakin sordu eczacı kadın.

249

- Görüyorsunuz ölüm kalım meselesi. Me isterseniz veririm.

Merhamete getirmek için Julie'nin özel bir gayret göstermesi gerekmiyordu. Ağzı deryadan çıkmış bir dülgerbalığı gibi kocaman açılmıştı. Ama kadın yine de yumuşamamıştı.

- Üzgünüm. Burası bakkal dükkanı değil. Reçetesiz Ventoline vermemiz yasak. Yasadışı bu. Bana bu numarayı ilk çeken siz değilsiniz. Ventoline'in güçsüz beyler için çok yararlı bir damar genişletici olduğunu herkes bilir!

Bu kadarı da fazlaydı, Ji-woong patladı. Eczacı kadını önlüğünün yakasından yakaladı ve silahı olmadığından dairesinin anahtarını çıkardı ve sivri ucunu boynuna dayadı.

Tehdit eden bir ses tonuyla üzerine basa basa:

- Şaka yapmıyorum, dedi. Ventoline lütfen, yoksa reçeteli ya da reçetesiz sizin ilaca ihtiyacınız olacak.

Böyle bir yerde, bu gürültüde, birini yardıma çağırmak gereksizdi, üstelik kendi tarafını değil krizi tutmuş çifti tutardı. Kadın teslim oluyorum anlamında başını salladı. Gitti püskürteci getirdi ve istemeye istemeye uzattı.

Tam zamanıydı, Julie havasızlıktan gitmek üzereydi. Ji-woong dudaklarını aralayıp püskürtecin emziğini ağzına sokmak zorunda kaldı.

- Haydi, nefes al, yalvarırım.

Büyük bir gayretle nefes aldı. Her püskürtme, hayat getiren altın bir buhar gibiydi. Akciğerleri, sudaki kurumuş çiçekler gibi yeniden açılıyordu.

- Formalitelerle ne kadar zaman kaybediyoruz, dedi Ji-woong, doğrudan polis karakoluna bağlı pedala basmak üzere olan kadına. Sistem, krizi tutan uyuşturucu düşkünlerinin saldırması halinde kullanması için düşünülmüştü.

Julie, kendisini toparlamak için sıraya oturdu. Ji-woong püskürtecin parasını ödedi.

Dönüş yolunu tuttular. Yeniden kulakları sağır eden bir slovv işittiler. Bu AIexandrine'in bir şarkısı, yeni bir başarısıydı: "Aşk tutkusu."

Sosyal rolünün bilincinde olan diskjokey, sesi iki kerte daha yükseltti ve ışığı iyice kıstı, geriye sadece ince ışık ışınları saçan bir aynalar mozayigiyle kapalı bir küre bıraktı.

"Al beni, evet al beni, sımsıkı sar beni, sevgilim ömrümce seni seveceğim, bu bir tutku, bir aşk tutkusu" diye haykınıyordu şantöz. Sesi sentetizörde işlenmiş ve gerçek bir şantözün gerçek sesine göre kopyalanmıştı.

En sonunda nerede olduğunun bilincine varan Julie, Ji-woong'un kendisini kollarına almasını istedi. Bakışlarını Koreliye dikti.

250

Ji-woong yakışıklıydı. Kedice bir yanı vardı. Bu tuhaf koşulla»-^ ve bu acayip yerde onu seyretmek çekiciliğini daha bir arttınyoicill Geç kadın olmasının utancı, korkusu ve neredeyse hayvanca jj woong'u "tüketmek" isteği arasında bocalıyordu.

- Bana öyle bakma, dedi Ji-woong. Bir erkekle ya da herhangi ^ şeyle tensel dokunuşa tahammül edemediğini biliyorum. Korkiy,a sana dans etmeyi önermeyeceğim.

Sözlerini yalanlayacakken iki polis çıktı ortaya. Eczacı kadın ot-|a. ra iki saldırganın portresini verdi ve ne tarafa gittiklerini gösterdi.

Ji-woong, Julie'yi pistin ortasına, karanlığın en koyu olduğu yere götürdü ve kolunu beline doladı.

Ama o anda, diskjokey pistin üstündeki bütün ışıkları yeniçjen yakmaya karar verdi. Birden, *Ce/iennem"nin bütün her şeyi ortaya çıktı. Kimler yoktu ki travestiler, deri giysili sado mazolar, heterola, biseksüeller, erkek kılığında kadınlar, kadın kılığında erkekler, Kendini kadın olarak gören erkek kılıfında erkekler... Herkes, yüzleri ter içinde, hareket ediyordu.

Şimdi polisler dans edenlerin arasında dolaşıyorlardı. İki "karınca yi" tanısalar, onları tutuklardı. Bunun farkında olan Julie o zaman akla hiç gelmeyecek olan şeyi yaptı. Koreli'nin yüzün elleri arasına al di ve onu şiddetle dudaklarından öptü. Genç adam buna şaşırıp kaldı. Polisler etraflarında dolanıp duruyordu. Öpüşmeleri sürüyordu. Julie, kanncaların da trofalaksi denen bu tür davranışlarda bulunduklarını okumuştı. Yiyecekleri ağızlarına geri getiriyor, birbirlerinin ağzına veriyorlardı. Şimdilik bu kadannı başaracak yetenekte hissetmiyordu kendini.

Polislerden biri onları kuşkuyla seyretti.

İkisi de tehlikeyi görmek istemeyen devekuşları gibi gözlerini yumdu. Alexandrine'in sesini de duymuyorlardı. Julie, oğlanın kendisini sıkmasını, kaslı kollarıyla daha bir kuvvetle sıkmasını istiyordu. Ama polisler çoktan uzaklaşmışlardı. Rastlantıyla birbirlerine yaklaşmış iki mıknatıs gibi, sıkılarak birbirlerinden ayrıldılar.

- Affedersin, diye şamatada sesini duyurmak için avaz avaz bağırıyor

- Koşullar gerçekten bize seçme hakkı bırakmadı, diyerek önemli olmadığını belirtti.

Ji-woong onu elinden tuttu, "Cehennem'i terk ettiler ve çıktıkları mahzenden geçerek Devrimle birleştiler.

251

ANSİKLOPEDI

OYUKLARLA SERPİLME: Pransada, altmışlı yıllarda, bir hara sahibi, hepsi de birbirine benzeyen kabına sığmayan dört aygır satın almıştı. Ama huysuzdular. Yana yana getirilir getirilmez dövüşmeye bayılıyorlardı. Her biri bir başka yöne gittiğinden, birlikte koşmak da imkânsızdı.

Bir veterinerin aklına dört bölmenin ortak duvarlarını oyuncaklarla doldurarak yan yana dizmek geldi. Sumaklarının ucuyla döndürebilecekleri tekerler, bir toynak vuruşuyla bir bölmeden ötekine geçirilen toparlar, iplere asılmış rengârenk geometrik şekiller.

Hepsi birbirini tanırsın, birbiriyle oynasın diye bölmeleri düzenli olarak değiştirildi. Bir ay sonunda, dört at birbirlerinden ayrılmaz olmuşlardı. Sadece birlikte koşulmayı kabul etmekle kalmıyorlardı, yaptıkları iş onlara bir oyun gibi geliyordu.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

KAYKAŞMATUM TAM ORTASINDA

Ateşin yakındaki böceklerin büyümüş gölgelerini yansıttığını fark eden 7. ocağın kenarındaki sönmüş bir kömür parçasını alıyor ve duvarda, hareketsiz bir şekil çizmeye karar veriyor. İşini bitirip gösterince, ötekiler karşılarında gerçek bir böcek olduğunu sanarak onunla konuşmaya çalışıyor.

7. bunun sadece bir çizim olduğunu açıklamakta çok güçlük çekiyor. Böylece, başlarda Lascaux Magaraları'ndaki kaya resimlerine çok benzeyen ve giderek bir tarz haline gelen nesneleri gösterme biçimi gelişiyor. 7. üç kömür darbesiyle karınca resmini yarattı az önce. Eserini uzun uzun gözlemliyor, siyahın nesneleri tam olarak vermeye yetmediğini, renkler katmak gerektiğini söylüyor kendi kendine.

Ama renkleri nasıl katacak?

İlk aklına gelen, eserini hayranlıkla seyretmeye gelen bir boz karıncanın kanını akıtmak oluyor. Böylece, sürüldüğünde yüze ve antenlere belirginlik kazandıran beyazı elde ediyor. Fena da olmuyor. Boz karıncaya gelince, fazla bir şikâyeti yok, kendini sanata feda eden ilk karınca o.

Bunu gören karıncalar bir yaratıcılık çılgınlığına kapılıyorlar. Ateşi lest edenlerle, resim çizenler ve kaldırıcı inceleyenler arasında gömmedik bir yarışmadır başlıyor.

252

Her şey onlara olası görünüyor. Siyasal ve teknolojik bakımdan en yüksek noktasında olduğunu sandıkları toplumları, birden kendilerine pek geri de göründü.

On iki kâşif kendi yeteneklerini öğrenmiş oldu. Prenses 103. onlara atılım ve deney getirdi. 5. onun baş asistanı oldu. 6. ateş mühe-dislerinin en bilgilisiydi. 7. çizim ve resme tutkun. 8. kaldırıcı, 9. tekerleği inceliyor. 10. Parmaklar'ın töreleri üzerine hayvansal bellek feromonunu kayıt ediyor. 11. mimariye ve çeşitli yuva kurma biçimlerine ilgi duyuyor. 12.yi daha çok denizcilik sanatı ilgilendiriyor ve şehir araçlarıyla ilgili notlar alıyor. 13. yeni silahlar, alevli dal, kap-lumbaga-zırhlı... üzerinde düşünüyor. 14. yabancı türlerle diyalog konusuyla ilgileniyor. 15. maceralı yolculuklarında tanıdıkları besinleri parçalara ayırıyor ve tatlarına bakıyor. 16. buraya gelinceye kadar geçtikleri değişik yolların haritasını çıkarmaya çalışıyor.

Prenses 103. Parmaklara dair bildiklerinden söz ediyor. Gerçek olmayan hikâyeler aktaran televizyondan bahsediyor. Parmaklarla ilgili yeni bilgileri saptamak için hayvansal bellek feromonunu yeniden alıyor: Romanlar:

Parmaklar, roman ya da senaryo adını verdikleri gerçek olmayan öyküler uydururlar bazen.

Kişilikleri uydururlar; kurallar, dekorlar, kurgusal dünyalar uydururlar.

Oysa uydurdıkları şeyler hiçbir yerde, daha doğrusu hemen hemen hiçbir yerde yoktur.

Olmayan şeylerden konuşmanın ne yaran vardır? Sadece güzel öyküler anlatmak, o kadar. Bu bir sanat biçimidir. Bu öyküler nasıl kurulmuştur?

103. 'nün filmlerde gördüğüne göre, şu "mizah" haline yol açan esrarengiz kısa anekdotlarla aynı kurallara uyuyorlar gibi. Bir başı, bir ortası, beklenmedik bir sonu olması yetiyor. Prens 24. Prenses 103.'nün anlattıklarını dikkatle dinliyor, Par' maklar dünyasını keşfetmesiyle ilgili coşkusunu tümünden paylaşmasa da, onun Parmaklama dair anlattıklarını, gerçek olmayan bir öykü, b'r "roman" biçiminde sahneleyerek anlatmak fikri geliyor aklına.

Gerçekten de, Prenses 24. ilk feromonal karınca romanını yara' mak istiyor. Yapacağını çok iyi görüyor: Uzun karınca anlatılan biçiminde kurulmuş bir Parmaklar sagası. Yeni cinsiyetli duyarlılığı'13. Parmaklar konusunda anladığını sandıklarından yola çıkarak, bir ma cera anlatısı hayal edebilecek güçte hissediyor kendini.

253

H

Daha şimdiden ismini buldu bile; çok basitçe Parmaklar adını verecek.

Prenses 103. 7.'nin resmini incelemeye gidiyor.

Sanatçı ona çeşitli boya maddelerine ihtiyacı olduğunu belirtiyor. 103. sarı renk olarak polen, yeşil için otlar, kırmızı için ince doğranmış gelincik taçyaprakları kullanmasını salık veriyor. 7. hepsini iyice yedirmek için tükürük ve balsı karıştırıyor ve kendisine yardımcı olmaya ikna ettiği iki kanncayla birlikte, bir çınar yaprağı üzerine uzun karşı-haçlı seferi alayını resmetmeye girişiyor. Üç karınca çiziyor, sonra ilerisine kireç ve kıyılmış gelincik taçyapraklarını karıştırarak elde ettiği boya ile pembe bir top yapıyor. Polenle, karıncalar ve Parmak arasına bir çizgi çiziyor.

Bu ateş. Ateş Parmaklarla karıncalar arasında bir bağıdır.

Yoldaşının eserini seyrederken Prenses 103.'nün aklına bir fikir geliyor. Seferin adını karşı-haçlı koymak yerine neden "Parmaklar'ın Devrimi" koymuyorlardı? Nasıl olsa, Parmakların dünyasını tanımaları onların karınca toplumunu altüst edecekti, bu bakımdan bu ad daha doğrudu.

Ateş konusunda tartışmalar devam ediyordu. Közlerden korkan böcekler söndürülmelerini ve kaldırıp atılmalarını istiyor. Ateş yandaşları ve karşıtları arasında kavga çıkıyor.

Prenses 103. çatışanları ayıramıyor. Tartışmaya soğukkanlılıkla yeni baştan başlamaları için üç ölü olmasını beklemek gerekiyor. Bazıları inatla ateşin tabu olduğunu haykırıyor. Otekilerse bunun çağdaş bir gelişme olduğu, Parmaklar korkusuzca kullandıklarına göre karıncaların da aynısını yapmalarının mantıklı olduğu yanıtını veriyorlardı. Ateşi tabu ilan etmelerinin onlara teknolojik gelişmelerinde çok zaman kaybettirdiğini belirtiyorlar. Beş milyon yıl önce kannca ateşi nesnel bir biçimde incelemiş olsalardı, iyi ve kötü yanlarını ölçüp biç-selerdi, belki onların da şimdi "sanafı, "mizah'ı ve "aşk'ı olurdu.

Ateş karşıtları, ateş kullanmanın bir anda koca bir ormanın bir bölümünü ortadan kaldırdığını kanıt olarak veriyorlar. Karıncaların ateşi akıllıca kullanacak kadar deneyimleri olmadığını ileri sürüyor. Ateş yandaşları, ateş kullandıklarından beri hiçbir hasar meydana gelmediğini söylüyor. Cüce karıncaları yenmişlerdi ve incelemeleri Sereken çeşit çeşit hamurlar ve acayip ürünler elde edebilmişlerdi.

Sonunda ateşi incelemeye devam etme konusunda anlaşılıyorlar, ama güvenlik önlemlerini arttırmak koşuluyla. Ateş, yeri kaplayan iğ-"e yapraklara kolaylıkla yayılmasın diye közlerin etrafında bir çukur Yazacaklardı. Yangın çok çabuk yayılabilirdi.

254

Ateş yandaşı bir karıncanın aklına bir çekirge dilimini kızartm geliyor ve pişmiş etin daha iyi olduğunu haber vermek istiyor. Am bunu ötekilere bildirecek zamanı olmuyor, çünkü ocağa çok yakla tırdığı ayaklarından biri tutuşuyor ve böcek birkaç saniye içinde, m-desindeki nefis akşam yemeğiyle eriyor.

Prens 103. acıyan bir antenle bu karışıklığı izliyor. Parmakları ve onların törelerini keşfetmeleri onları öylesine altüst etti ki nereden başlayacaklarını bilmiyorlar. 103. bir su birikintisi görünce atılan ve çok çabuk içen ve de bu yüzden ölen, susuzluktan yanmış böcekler gibi olduklarını düşünüyor. Organizmayı alıştırarak yavaş yavaş içmek en iyisi.

Parmaklar Devriminin insanları buna dikkat etmezlerse, her şey yozlaşabilirdi ve 103. işin sonunun nereye varacağını bilmiyordu.

Sadece bütün hemcinsleriyle birlikte ilk o gece sabaha kadar uyumadığını görebiliyor. Qüneş içeride ve mağaranın bir çıkıntısından dışarıdaki geceyi görüyor.

KARINCALAR DEVRİMİMH MHCÎ QÛTJO

Oece çekip gitti. Güneş her gün yaptığı gibi gökte yavaş yavaş yükseldi.

Saat sabahın yedisiydi, Fontainebleau» Lisesi ikinci devrim gününe başlıyordu.

Julie hâlâ uyuyordu.

Düşünde Ji-woong'u görüyordu. Gömleğinin düğmelerini tek tek çözüyor, göğsünü sıkı tutuyunun kopçasını açıyor, onu ağır ağır soyuyor, en sonunda dudaklarını dudaklarına yaklaştırıyordu.

- Hayır, diyerek gevşek bir biçimde itiraz ediyordu, kollarında kıvranırken.

O ise gayet sakin karşılık veriyordu:

- Nasıl istersen. Nihayet bu senin rüyan. Sen ne istersen o olur. Böylesine çığ bir şekilde ifade edilen bu cümle Julie'yi gerçeğe döndürdü.

- Julie uyandı. Çabuk gelin! diye bağırdı biri. Bir el kalkmasına yardım etti.

Julie, çimenlerin üzerine yerleştirilmiş karton ve kullanılmış kâğıt yığınının ortasında uyuduğunu gördü. Nerede olduğunu, neler olduğunu sordu. Kendisini korumak isteyen tanımadığı en azından yirm' kadar adam etrafında kıvrılmış yatıyordu.

Kalabalığı gördü, her şeyi anımsadı ve başının fena halde ağrıdığını hissetti. Ah, şu baş ağrısı! Şimdi ayaklarında terlikleri, evinde

255

yan gelip yatmış olmayı isterdi. Köpüklü kremal* bir kâse kahveyi yudumlayıp. bir yandan da radyodan dünya aktüel Kesini dinleyerek, çi-Kolataya ekmek ufalıyor olmayı isterdi.

İçinden tüymek geçti. Otobüse atlamak, olar»1 biteni anlamak için

bir gazete satın almak, her zaman yaptığı gibi finnci kadınla gevezelik etmek.

Makyajını silmeden uyumuştı, bund^»n nefret ederdi. Bu yüzden sivilceleri çıkardı.

Önce makyajını silmer* için süt, arkasından tok tutacak bir kahvaltı istedi. Elini

yüzünü yıka*"351 içm su; kahvaltı olarak, plastik bir bardakta ılık suda iyi erimeyi" suyu alınmış kahve getirdiler.

"Bundan iyisi can sağılığı- diyerek içini çekti Ve kahvesini yuttu.

Hâlâ yan düştüydi. Liseyi ve karışıklığı gittikle hatırlıyordu. Orta direkte çemberi, üçgeni ve üç karıncasıyla küçü k devrimlerinin bayrağının dalgalandığını görünce, bir an kendisini rüyada sandı.

Yedi Cüceler yanına geldiler.

- Qel bak.

Leopold, parmaklıklardaki örtünün bir ucunu kaldırdı ve saldırıya geçen polisleri fark etti. Ters bir uyanış olmasına ters bir uyanıştı.

Aikido kulübünün kızları yangın hortumlarıyı silahlandılar ve polisler menzillerine girince onları ıslattılar. Polisler hemen geri çekildi. Bu artık sıradanlaşmıştı.

Bir kez daha zafer kuşatılmışlarındı.

Julie'yi kutladılar, onu kollarında taşıyarak bi*'nc' balkona kadar götürdüler. Kısa bir nutuk çekti:

- Bu sabah da güvenlik güçleri bizi buradan sürmek istedi. Yine gelecekler ve bizler onları yine püskürteceğiz. Odları rahatsız ediyoruz, çünkü yerleşik düzenin denetiminin dışında kalan bir özgürlük a anı yarattık. Şimdi hayatlarımızdan bir şeyler yapmayı deneyeceğimiz müthiş bir laboratuvarımız var.

Julie balkonun kıyısına doğru ilerledi:

- Kaderimizi elimize alacağız.

Kalabalık karşısında konuşmak, kalabalık karîş'smda şarkı söylemekten farklıydı, ama her ikisi de coşturucuydu.

r ~ yeni bir devrim biçimi, şiddetsiz, toplumu b2»Şka biçimlerde gö-öen bir devrim bulalım. Eskiden Che Ouevera, d^vrimin her şeyden

"ce bir sevgi eylemi olduğunu söylüyordu. O bun" başaramadı,

ma b'z bunu deneyeceğiz. n ~ Eveet, bu devrim aynı zamanda varoşların v£ aynasızlardan gı-

a getiren gençlerin devrimi. Bu kokuşmuşların h<2Ps<ni gebertmeliy-

,h' d"'ye bağırırdı biri.

254

Ateş yandaşı bir karıncanın aklına bir çekirge dilimini kızartmak geliyor ve pişmiş etin daha iyi olduğunu haber vermek istiyor. Ama bunu ötekilere bildirecek zamanı olmuyor, çünkü ocağa çok yaklaştırdığı ayaklarından biri tutuşuyor ve böcek birkaç saniye içinde, mi-desindeki nefis akşam yemeğiyle eriyor.

Prens 103. acıyan bir antenle bu karışıklığı izliyor. Parmaklar1! ve onların törelerini keşfetmeleri onları öylesine altüst etti ki nereden başlayacaklarını bilmiyorlar. 103. bir su birikintisi görünce atılan ve çok çabuk içen ve de bu yüzden ölen, susuzluktan yanmış böcekler gibi olduklarını düşünüyor. Organizmayı alıştırarak yavaş yavaş içmek en iyisi.

Parmaklar Devrimi'nin insanları buna dikkat etmezlerse, her şey yozlaşabilirdi ve 103. işin sonunun nereye varacağını bilmiyordu.

Sadece bütün hemcinsleriyle birlikte ilk o gece sabaha kadar uyumadığını görebiliyor. Güneş içeride ve mağaranın bir çıkıntısından dışarıdaki geceyi görüyor.

KARINCALAR DEVRİMİNİM İKİNCİ QÛNÛ

Gece çekip gitti. Güneş her gün yaptığı gibi gökte yavaş yavaş yükseldi.

Saat sabahın yedisidi, Fontainebleau Lisesi ikinci devrim gününe başlıyordu.

Julie hâlâ uyuyordu.

Düşünde Ji-woong'u görüyordu. Gömleğinin düğmelerini tek tek çözüyor, göğsünü sıkı tutuyunun kopçasını açıyor, onu ağır ağır soyuyor, en sonunda dudaklarını dudaklarına yaklaştırıyordu.

- Hayır, diyerek gevşek bir biçimde itiraz ediyordu, kollarında kıvrılırken.

O ise gayet sakin karşılık veriyordu:

- Masıl istersen. Mihayet bu senin rüyan. Sen ne istersen o olur. Böylesine çiğ bir şekilde ifade edilen bu cümle Julie'yi gerçeğe döndürdü.

- Julie uyandı. Çabuk gelin! diye bağırdı biri. Bir el kalkmasına yardım etti.

Julie, çimenlerin üzerine yerleştirilmiş karton ve kullanılmış kâğıt yığınının ortasında uyuduğunu gördü. Nerede olduğunu, neler olduğunu sordu. Kendisini korumak isteyen tanımadığı en azından yirmi kadar adam etrafında kıvrılmış yatıyordu.

Kalabalığı gördü, her şeyi anımsadı ve başının fena halde

ağrıdığını hissetti. Ah, şu baş ağrısı! Şimdi ayaklarında terlikleri, evinde

255

yan gelip yatmış olmayı isterdi. Köpüklü kremalı bir kâse kahveyi yu-dumlayıp, bir yandan da radyodan dünya aktüalitesini dinleyerek, çikolataya ekmek ufalıyor olmayı isterdi.

İçinden tüymek geçti. Otobüse atlamak, olanı biteni anlamak için bir gazete satın almak, her zaman yaptığı gibi fırıncı kadınla gevezelik etmek. Makyajını silmeden uyumuştı, bundan nefret ederdi. Bu yüzden sivilceleri çıkardı. Önce makyajını silmek için süt, arkasından tok tutacak bir kahvaltı istedi. Elini yüzünü yıkaması için su; kahvaltı olarak, plastik bir bardakta ılık suda iyi erimeyen suyu alınmış kahve getirdiler.

"Bundan iyisi can sağlığı" diyerek içini çekti ve kahvesini yuttu.

Hâlâ yan düştüydü. Liseyi ve karışıklığı gittikçe hatırlıyordu. Orta direkte çemberi, üçgeni ve üç karıncasıyla küçük devrimlerinin bayrağının dalgalandığını görünce, bir an kendisini rüyada sandı.

Yedi Cüceler yanına geldiler.

- Gel bak.

Leopold, parmaklıklardaki örtünün bir ucunu kaldırdı ve saldırıya geçen polisleri fark etti. Ters bir uyanış olmasına ters bir uyanıştı.

Aikido kulübünün kızları yangın hortumlarıyla silahlandılar ve polisler menzillerine girince onları ıslattılar. Polisler hemen geri çekildi. Bu artık sıradanlaşmıştı.

Bir kez daha zafer kuşatılmışlarındı.

Julie'yi kutladılar, onu kollarında taşıyarak birinci balkona kadar götürdüler. Kısa bir nutuk çekti:

- Bu sabah da güvenlik güçleri bizi buradan sürmek istedi. Yine gelecekler ve bizler onları yine püskürteceğiz. Onları rahatsız ediyoruz, çünkü yerleşik düzenin denetiminin dışında kalan bir özgürlük alanı yarattık. Şimdi hayatlarımızdan bir şeyler yapmayı deneyeceğimiz müthiş bir laboratuvarımız var.

Julie balkonun kıyısına doğru ilerledi:

- Kaderimizi elimize alacağız.

Kalabalık karşısında konuşmak, kalabalık karşısında şarkı söylemekten farklıydı, ama her ikisi de coşturucuydu.

- Yeni bir devrim biçimi, şiddetsiz, toplumu başka biçimlerde gö-ren bir devrim bulalım. Eskiden Che Ouevera, devrimin her şeyden önce bir sevgi eylemi olduğunu söylüyordu. O bunu başaramadı, a"ia biz bunu deneyeceğiz.

- Eveet, bu devrim aynı zamanda varoşların ve aynasızlardan gı-"a getiren gençlerin devrimi. Bu kokmuşların hepsini gebertmeliy-^'K diye bağırırdı biri.

256

Bir başka ses yükseldi:

- Hayır, bu devrim çevrecilerin kirliliğe ve nükleere karşı devrimidir

- Bu ırkçılığa karşı bir devrimdir, diye bağırırdı bir üçüncüsü.

- Hayır, bu büyük sermayeyi ellerinde bulunduranlara karşı sınıfların bir devrimidir, diye itiraz etti bir başkası. Bu liseyi halkın burjuvazi tarafından sömürülmesinin simgesi olduğu için işgal ediyoruz.

Birden ortalık karışıyor. Her grup bu gösteriyi, çoğu birbiriyle çatışan kendi davalarına mal etmek istiyordu. Bazı bakışlarda kin vardı.

- Çobansız, amaçsız bir sürü gibiler. Ne olursa yapmaya hazırlar. Dikkat, tehlike, diye arkadaşının kulağına fısıldadı Francine.

- Onlara hemen bir imaj, birleştirici bir tema, bir dava vermeliyiz. Yoksa işler sarpa saracak, diye ekledi David.

- Herkesin kendisine mal etmeye kalkışmaması için devrimimizi kesin bir biçimde tanımlamalıyız, dedi Ji-woong.

Julie kendisini sıkışmış hissediyordu.

Boş bakışlarını kalabalık üstünde dolaştırdı. Kendilerine alanı göstermesini bekliyordardı ve son sözü söyleyecek olanı dinlemeye hazırıldı.

Polislerle savaşmak isteyen kinli bakışları ona doping oldu. Onu tanıyordu. En zayıf öğretmenlere eziyet edenlerden biriydi. Küçük sınıflardan para sızdıran yüreksiz ve inançsız küçük bir serseriydi. Daha ilerdeki çevreci partizanların ve sınıf mücadelesi militanlarının alaycı bakışları da sıcak değildi.

Devrimini serserileri ve siyasetçilere bırakmayacaktı. Bu kalabalığı bir başka amaca yönlendirmeliydi.

Önce söz vardı. Her şeyin adını koymak gerekir. Adını koymak. Devrimine hangi adı vermeliydi?

Birden her şey aydınlanıyor. Karıncaların... Devrimi. Bu konserin adıydı. Afişlerdeki ve amazonların tişörtlerindeki isimdi. Birleştirici bir marştı. Bayraklarının motifiydi. Yatıştırmak için ellerini kaldırdı.

- Hayır, hayır. He kadar kısır olduklarını gördüğümüz eski davalarla bizim bir işimiz yok. Yeni devrimin, yeni amaçları olmalı.

Bir tepki yok.

- Evet. Bizler karıncalar gibiyiz. Küçük ama bir araya gelince güçlü. Gerçekten karıncalar gibi. Biz iletişime, biçimcilik ve kuralcılığa karşı yaratıcılığa öncelik tanıyoruz. Bizler karıncalar gibiyiz. En büyüklere, en zaptedilmez kalelere saldırmaktan korkumuz yok, çünkü birlikte daha güçlüyüz. Karıncalar yararlı olabilecek, izlenecek yolu bize gösteriyorlar. En azından hiç test edilmemiş bir yol olma üstünlüğü var.

257

Kuşkulu kalabalıkta uğultu.

Mayonez tutmuyordu. Julie hemen yeniden söz aldı:

- Küçükler, ama bir araya gelince, bütün sorunların üstesinden geliyorlar. Karıncalar bizlere sadece farklı değerler önermiyor, farklı tür toplumsal örgütlenme, farklı bir iletişim, bireyler arasında farklı ilişkiler de sunuyorlar.

Bir belirsizlik oldu ama laf atanlar doldurmakta gecikmediler.

- Ya kirlilik?

- Ya ırkçılık?

- Ya sınıflar mücadelesi?

- Ya varoşların sorunları?

- Evet, haklılar, diye bağııyordu kalabalıktan bazıları.

Julie, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'nde okuduğu bir cümleyi hatırladı. Kalabalığa dikkat. Kalabalık her bir insanın sıfatlarını arttıracak yerde azaltır. Bir kalabalığın zekâ katsayısı, onu oluşturan bireylerin katsayıları toplamından düşüktür. Kalabalıkta, $1 + 1 = 3$ değildir artık, $1 + 1 = 0.5$ 'dir.

Uçan bir kannca Julie'nin yakınından geçti. Böceğin gelmesini kendisini çevreleyen Doğanın bir onayı gibi gördü.

- Burada Kanncaların Devrimi, sadece Karıncaların Devrimi var.

Bir anlık bir dalgalanma oldu. Ne olaksa şimdi olacaktı. Eğer yürümezse, Julie her şeyi bırakmaya hazırdı.

Julie zafer V'si yaptı ve uçan kannca gelip parmaklarından birine kondu. Bu görüntü hepsini heyecanlandırdı. Böcekler bile onayladıktan sonra...

- Julie haklı. Yaşasın Karıncaların Devrimi diye bağırdı eski aiki-do kulübü üyesi, amazonların lideri Elisabeth.

- Yaşasın Karıncaların Devrimi, diye tekrarladı Yedi Cüceler.

Gevşetmemek gerekiyordu. Tıpkı bir paraşütün anahtarını çeker gibi, atıldı:

- Nerede ermişler?

Bu kez, duraksama olmadı. Kalabalık sloganı tekrarladı. -! Bizleriz ermişler!

- Nerde buluşçular?

- Bizleriz buluşçular! Şarkıyı söylemeye başladı: Bizler yeni ermişleriz. Bizler yeni buluşçulanz!

Bizler köhnemiş dünyayı tırtıklayan küçük kanncalanz. karıncaların Devrimi / F:I7
258

Bu alanda, iktidardaki küçük şefler onunla yaşamazlardı ya da o zaman hemen şan dersleri almaları gerekirdi.

Birden, herkes coştı. Hatta ilginç bir şeyler olduğunu hisseden yakınlardaki cırcır böceği bile şarkı söylemeye başladı.

Kalabalık karıncaların marşını koro halinde söylemeye başladı.

Yumruğunu havaya kaldırmış, Julie'ye on beş tonluk bir kamyonu parmağında oynatıyormuş gibi geliyordu. En küçük bir manevra için bir parça enerji açığa çıkarmak, özellikle de güzergâhı şaşırmamak gerekiyordu. Hadi ağır vasıta ehliyeti için sürücü kursları vardı, peki "devrim" ehliyeti nereden alınıyordu?

Öncülerinin benzer durumda nasıl baş ettiklerini öğrenmek için belki tarih derslerini daha iyi dinlemeliydi. Onun yerinde olsalar, Troçki, Lenin, Che Guevera ya da Mao ne yaparlardı?

Laf atan çevreciler, varoşçular vb. suratlarını buruşturdular, bazıları yere tükürdü ya da küfürler mırıldandı. Ama azınlıkta kaldıklarını hissederek fazla ısrar etmeyi göze alamadılar.

- Kimler yeni buluşçular?

- Kimler yeni ermişler? diye tekrarlıyordu, bu iki cümleye can simidi gibi sarılarak.

Kalabalığı kanalize etmek. Enerjisini dışa çıkartarak en iyi biçimde kanalize etmek. O anda tek kaygısı o enerjiyle kurmaktı. Tek sorun ne kuracağını bilmemesiydi.

Birden biri koşa koşa çıkıp geldi ve Julie'nin kulağına fısıldadı:

- Polisler her tarafı sardı. Az sonra buradan bir daha çıkamayacağız. Kalabalıkta bir uğuldama oldu.

Julie tekrar mikrofonu aldı:

- Polisin etrafı sardığı haberini verdiler. Burada ıssız bir adada gibiyiz. Oysa modern bir kentin tam göbeğindeyiz. Gitmek isteyenler hemen karar verirlerse iyi ederler. Sonradan çıkmaları olanaksız-

Üç yüz kişi parmaklıklara doğru yöneldi. Çoğu ailesinin endişelenmesinden korkan olgun insanlar, işleri nihayetinde bir şenlik olan bu girişimden çok daha önemli olan insanlardı. Ayrıca, izinsiz gece eve dönmedikleri için anne babalarının paylamalarından korkan gençler-rocktan hoşlanan ama şu Karıncalar Devrimine hiç mi hiç aldıрма' yan başka gençler de vardı.

Son olarak çevreci, varoşçu, sınıflar savaşçıları da alay edere oradan ayrıldılar.

Parmaklıklar açıldı. Polisler önlerinden geçenlere kayıtsızca bak-
lar.

- İşte şimdi biz iyi niyetli insanlar baş başa kaldık. Şenlik ger? ten başlıyor! diye haykırdı Julie.

ANSİKLOPEDI

AMERIKAN YERLİLERİMİN ÜTOPYASI: İster Siular, ister Ceyenler, ister Apaçiler, ister Krovlar, ister Navaholar, ister Ko-mançiler olsun Kuzey Amerika Yerlileri aynı ilkeleri paylaşırlar.

her şeyden önce, kendilerini doğanın sahipleri olarak değil, onun bir parçası olarak görürler. Bir bölgede av hayvanları tükenmeye başlayınca, av hayvanları yeniden çoğalsın diye, kabile bölgeden göç ederdi. Böylece doğadan aldıkları yeryüzünü tüketmezlerdi.

Yerlilerin değerler dizgesinde, bireycilik bir onur kaynağı olmaktan çok bir utanç kaynağıydı. Kendisi için bir şey yapmak utanılacak bir davranıştı. Kimse bir şeye sahip değildi. Kimsenin bir şey üzerinde bir hakkı yoktu. Hâlâ günümüzde, yeni bir araba satın alan bir yerli, arabayı kendisinden isteyecek olan ilk yerliye ödünç vereceğini bilir.

Çocukları baskısız eğitilirdi. Gerçekte, onlar kendi kendilerini eğitirlerdi.

Örneğin mısır melezleri yaratmakta kullandıkları bitki aşılırlar keşfetmişlerdi. Hevea özsuyu sayesinde bezlerin su geçirmeyeceğini bulmuşlardı. Eşini Avrupa'da rastlanmayan ince dokunuştur pamuk giysiler yapmayı biliyorlardı. Aspirinin (salisiklik asit) ve kininin faydalı etkilerini biliyorlardı...

Kuzey Amerika yerli toplumlarında, ne babadan oğula geçen, ne de sürekli bir iktidar vardı. Pow-pow'larda (kabile konseylerinde), her kararda, herkes kendi görüşünü ortaya koyardı. Bu, (Avrupa cumhuriyetçi devrimlerinden çok daha önce) bir meclis rejimiydi. Çoğunluğun reise güveni kalmamışsa, reis kendiliğinden çekilirdi.

Bu eşitlikçi bir toplumdur. Elbet bir şef vardı ama insanların sizi izlemek içlerinden geldiği sürece şeftiniz. Liderlik bir güvenlik sorunuydu. Pow-pow'da alınan bir karar lehine oy kullananlar, bu karara uymak zorundaydılar. Diğerleri uymak zorunda değildi. Hani biraz bizdeki bir yasayı sadece adil bulanların uygulaması gibi!

En parlak dönemlerinde bile, Amerikalı Yerlilerinin meslek olarak bir orduları olmadı. Gerektiğinde savaşa herkes katılırdı. Ama savaşçı, her şeyden önce toplumsal olarak bir avcı, bir yetiştirici ve bir aile babasıydı. Yerli dizgesinde, biçimi ne olursa olsun, her hayat saygıya layıktır. Onlar da aynı şekilde yapsınlar diye düşmanlarının hayatlarını bağışlardı. Hep karşılıklılık fikri vardı: Size yapılmasını istemediğiniz şeyi başkalarına yapmayın. Savaş, cesaretin gösterildiği bir oyun gibi görülürdü. Hasının fiziksel

olarak ortadan kaldırılmasını istemezdi. Dövüşün amaçlarından biri yuvarlak uçlu sopayla düşmana dokunmaktır. Bu orıU öldürmekten çok daha büyük bir onurdu. "Birinci dokunuş" diye sayarlardı. Kan akar akmaz dövüş kesilirdi. Ölüm çok ender olurdu.

Yerliler arası savaşların temel amacı düşmanın atlarını çalmaktır. Avrupalıların uyguladıkları kitlesel savaş kültürü olarak anlamaları çok zordu. Beyazların kadın ve çocuklar dOhil herkesi öldürdüğünü görünce, çok şaşırdılar. Onlara göre, bu sadece

dehşet verici değil, özellikle sapık, man-üfiSiz ve anlaşılmazdı. Yine de Kuzey Amerika Yerlileri uzunca sayılabilecek bir süre direndiler.

Oüney Amerika toplumlarına saldırmak daha kolay ol-(ju- Bütün toplumun çökmesi için kralın kafasını uçurmak yetiyordu. Aşamalı ve merkezi yönetimli sistemlerin en büyük zaafıdır bu. Monarklarını yakaladın mı onları da yakaladın. Kuzey Amerika'da, toplumun daha dağınık bir yapığı vardı. Kovboylar yüzlerce göçmen kabileyle uğraşmak zorunda kalmışlardı. Devinimsiz büyük bir kabileyi yola getirseler ya da yok etseler bile, yeniden ikinci bir yüz elli kişilik kabileye saldırmak zorunda kalıyorlardı. Bütün bunlara rağmen büyük bir soykırım oldu. 1492'de, Amerikalı yerliler on milyondur. 1890'da sayılan yüz elli bine inmişti ve çoğu Batılılar'm getirdiğı hastalıklardan ölüyordu.

Little Big tiorn Savaşı sırasında, 25 Haziran 1876da, yüzlerce yerli kabilesi bir araya geldi. Üç dört yüz kadarı savaşçı on-on iki bin kadar birey toplandı. Amerika Yerlileri ordusu general Custer'in ordusunu ezdi geçti. Ama dar topraklarda, onca insanı beslemek zordu. Bu yüzden, zaferden sonra Yerliler birbirlerinden ayrıldılar. Bu aşağılanma- . dan sonra. Beyazladın bir daha saygısızlık etmeye kalkışmayacaklarını sanıyorlardı.

riitekim, kabilelere tek tek boyun eğdirildi. Amerika hükümeti 1980e kadar onları yok etmeye çalıştı. 1900'den sonra, Amerika Yerlilerinin Siyahlar, Çinliler, İrlandalılar, italyanlar gibi melting-pot'la bütünleşeceğine inandı.

Ama burada yanıldı. Amerika Yerlileri kendilerinininkinden açık bir şekilde daha az gelişmiş buldukları Batılılar'm toplumsal ve siyasal sistemlerinden ne anlayacaklarını kesinlikle bilmiyorlardı.

Edmond VJeüs Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

261

SICAK KAVURUYOR

Dışarıdaki güneşin aydınlığı, içerideki közün aydınlığından daha güçlü olur olmaz, karıncalar kıyıda kümeleniyor, sonra Batı'nın uzun topraklarında yollara düşüyorlar.

Sayıları yüz kadar ama birlikte dünyayı değiştirirlermiş gibi geliyor onlara. Prenses 103. Parmakladın gizemli ülkesini keşfetmek için batıdan doğuya bir sefere atıldıktan sonra, şimdi öteki karıncalara Parmakların gizemli dünyasını anlatmak, böylece uygarlıklarını geliştirmelerine yardımcı olmak için aksi yönde başka bir sefere çıktığının bilincinde.

Eski bir karınca atasözü şöyle der: Bir yönde yola çıkan her şey aksi yönde geri döner. Bu tür eski sözleri Parmaklar pek anlamazlar. Prenses 103. kendi kendine; "De de olsa karıncaların özgün bir kültürleri var" diyor.

Topluluk, dişbudak ve karaağaç meyveleri olan şamarların gökten taş gibi yağdığı mide bulandırıcı ovalardan geçiyor. Her yeri kaplayan boz eğreltiotu ormanlarını geçiyor. Çiy, karıncaları kamçılıyor, yapış yapış antenlerini yanaklarına döküyor.

Hepsi de közleri yapraklarla saklayarak korumaya çabılıyor. Ötekiler gibi Parmakladın dünyasına hayran kalmayı kabul etmeyen Prens 24. uzak duruyor, kendi dünyasıyla baş başa kalmaya gayret ediyor.

Boğucu bir sıcak yayarak, sabah oluyor. Sıcak kavurmaya başlayınca, bir omcanm kovuğuna sığınıyor.

Ateş teknisyenleri, kokusu ortalığı saran iğrenç bir şey yakıyorlar. Bir kızböceği bunun ne olduğunu soruyor, bir kınkanatlı olduğu yanıtını veriyorlar. Kendisi de bir kınkanatlı olduğundan üstelemiyor ve gevşemek için, oradan geçen bitkibiti sürülerini yemeye gidiyor.

7.'ye gelince, "Parmaklar Devrimi" tören alayını temsil etmesini istediği kocaman bir freske başlıyor. Her bir böceğin biçimini tam olarak vermek için onlardan ateşin önünde poz vermelerini istiyor.»Böy-lece yaprak üzerine yansıyan gölgelerini yapıyor. Bütün sorunu, renklerin iyi tutması. Bir dakikada resim ha silindi ha silinecekti. Tükrü-Süyle kendisine yardım ediyor ama renkler daha sulanıyor. Başka bir Şey bulmak gerekiyor.

7. bir sülük görüyor ve onu sanat adına, gönül rahatlığıyla katlediyor. Sülüğün salyasını test ediyor. Elde ettiği sonuç tükrükten üstün. Sülük salyası boya maddelerini sulandırmıyor, kurudukça sertleşiyor.

262

Prenses 103. görmeye geliyor ve "Evet işte sanat bul" diyor. Şimdi gayet iyi hatırlıyor: Sanat, hiçbir işe yaramayan ama önceden var olana çok benzeyen resimler ve nesneler üretmektir.

Sanat, doğayı öykünmeye çalışmaktır, diye özetliyor enikonu esinlenmiş olan 7.

Karıncalar, Parmakların ilk gizini çözdüler. Geriye "mizah" ve "aşk" kaldı.

7. esrime halinde, kendini iyice işine veriyor. Sanatın en muhteşem yanı, insan keşfettikçe, yeni yeni heyecanların, yeni yeni sorunların ortaya çıkmasıydı.

7. gördükleri yerlerin derinlik etkilerini nasıl vereceğini merak ediyor. Çevresini saran bitkisel dekorları imgesinde nasıl donduracağını da merak ediyor.

Prens 24. ile 10. kendilerine Parmaklardan söz eden Prenses 103.'yü dinliyorlar.

Kaşlar:

Parmakların göz seviyesinde çok pratik bir şey vardır, bunlar kaşlardır.

Yağmur sularını durduran, göz üstünde kıllardan bir çizgidir söz konusu olan.

Ama bu yetersiz kalırsa, Dir başka şeyleri daha vardır: Göz çukurları Kafatasına göre hafifçe içeridedir. Böylelikle su içeri değil, yanlara dökülür.

10. notlar alıyor.

Ama onları gözetleyen 103. hepsinin bu kadar olmadığını anlatıyor.

Gözyaşları:

Parmakların gözlerinin yaşları da vardır.

Bu, gözleri kayganlaştıran ve yıkayan bir göz salyası enjeksiyonu sistemidir.

Beş saniyede bir kapanan devingen bir çeşit perde olan gözka-paklan sayesinde, gözler sürekli olarak kendilerini tozdan, rüzgârdan, yağmurdan, soğuktan koruyan yan saydam, kaygan, ince bir deri ile örtülüdür.

Öyle ki ovalamaya ya da yalamaya gerek kalmadan, Parmakların gözleri hep temizdir. Karıncalar, Parmakların karmaşık gözlerini hayal etmeyi deniyor-Ama bu kadar karmaşık bir organı gözlerinde canlandırmakta güç' 11 çekiyorlar.

263

ÇÜRÜMEYE BIRAKIH

Scynthia Linart'la kızı Marguerite, gözlerini dört açmışlar, televizyon seyretmekteydiler. O akşam, uzaktan kumanda Scynthia'daydı. Belki de olaylar onu daha fazla ilgilendirdiğinden, Marguerite'den daha az hızlı zaping yapıyordu.

45. Kanal. Haberler. İki ikiz kardeş kendilerine özgü bir dil uydurdular ve okulda öğretilen resmi dile karşı direniyorlar. Yönetim, Fransızca'yı öğrenebilmeleri için onları ayırmaya karar verdi. Pediatri Demeği, Milli Eğitim Bakanlığını iki kardeşin olayları farklı biçimde ifade etmelerini sağlayan bu kendiliğinden dili incelemelerine zaman bırakmadığı için kınıyor.

673. Kanal. Reklam. "Yoğurt yeyin! Yoğurt yeyin! YOÛURT YEYİM!"

345. Kanal. Günün fıkrası: "Mayolu bir fil bir gün göletten çıkıyor..."

673. Kanal. Aktüalite. Fransa. Siyaset: Hükümet işsizliği ulusal bir dava olarak ilan ediyor ve bu felakete karşı savaş açmayı bir numaralı hedefi yapıyor. Dış haberler: Tibet'te Çin işgaline karşı gösteri. Pekinli askerler barışçı göstericileri sopadan geçirdiler ve lamaları boğazlayıp karmalarını kirletmeye zorladılar. Uluslararası Af Örgütü, Pekinin Tibetlileri kıra kıra Tibet'te Tibetliden daha çok Çinli olmasını başardığını hatırlatıyor.

622. Kanal. Eğlence. "Düşünce Kapanı': Altı kibrit çöpüyle, sekiz eşkenar üçgen yapabilir misiniz? Madam Ramirez, size yardımcı cümlelerinizi hatırlatıyorum: "Düşünmek yeter."

Eksik, bölük pörçük yüz kadar haberi depoladıktan sonra Maximi-lien ve ailesi sofraya geçti. Akşam yemeğinde dondurulmuş piza, pı-rasalı morina filetosu ve yoğurt vardı.

Maximilien, karısını ve kızını tabaklarıyla baş başa bıraktı, işi olduğunu söyledi ve gidip bürosuna kapandı.

MacYavel ona yeni bir Evrim oyununa başlamasını önerdi. Elinin altında soğuk birasıyla, komiser fazla sorunla karşılaşmadan 1800 yılına kadar getirdiği Slav tipi bir uygarlık kurdu. Ama 1870de kentlerin etrafını surlarla çevirmekte geç kaldığı için, Yunan ordusu tarafından yenildi; bu bir yana, yönetimin kokuşması karşısında halkın morali iyice bozulmuştu.

MacYavel ona bir ayaklanma tehlikesi olduğunu bildirdi. Isyancı-'arı yola getirmek için polis göndermekle, halkın rahatlaması, gergin-"ğın azalması için eğlence gösterileri arttırmak arasında bir seçim yapmak zorundaydı, Maximilien oyun not defterine, uygarlık tehlike-yz düştüğünde, oyuncuların katkısını almak gerektiğini yazdı. "Mizah

Ve fıkralar kısa vadede iyileştirici olmakla kalmaz, aynı zamanda bütün uygarlıkları kurtarabilir" diye ekledi. Mayolu fil fıkrasını not etmediğine pişman oldu.

264

Yine de, bilgisayar komedilerinin morali çökmüş halkın moralini yükseltebileceği gibi onlarda yöneticilere karşı saygıyı da azaltabileceğini belirtiyor. Halkı en çok iş başındaki iktidarla alay etmek eğlendirir

Maximilien bunu da not etti.

Oyunun bilançosunu çıkaran MacYavel, ayrıca düşman kalelerine saldırmayı öğrenmesinin bir zorunluluk olduğunu belirtti. Mancınık-sız ya da zırhsız, surlara saldırırsa çok adam kaybederdi.

- Kafan çok meşgul gibi görünüyorsun, dedi bilgisayar. Şu ormandaki piramit sorunu mu yine?

Maximilien, hep olduğu gibi, cümleler arasında bağlantı kurarak sonuçlar çıkarabilen gerçek bir muhatap olan bu makinenin yetenekleri karşısında şaşırıldı.

- Hayır. Bu defa canımı sıkın lisedeki bir ayaklanma, diye cevap verdi, neredeyse doğal bir biçimde.

- Bu konuda konuşmak ister misin? diye sordu MacYavel'in gözü. Dinleme derecesini göstermek için bütün ekranı kaplamıştı.

Maximilien, düşünceli düşünceli çenesini kaşıdı.

- Çok matrak, ilk kez, gerçek sorunlarımla Evrim oyunundaki sorunlarım çakışıyor: Kaleleri kuşatma.

Maximilien lisedeki sıkıntılarını anlattı ve bilgisayar ona Ortaçağ'da kalelerin kuşatılması konusunda, tarihte birlikte araştırmalar yapmayı önerdi. Makine, modemi sayesinde bir tarih ansiklopedisi ağına bağlandı ve ona görüntüler ve metinler gönderdi.

Maximilien, kaleleri kuşatmanın şövalye filmleri izlerken sandığından çok daha karmaşık stratejiler gerektirdiğini büyük bir şaşkınlıkta keşfetti. Daha Romalılar döneminde, bütün generaller kentlerin surlarına ve kalelere saldırmak için çeşitli fikirler aramışlardı. Böylece, mancınıkların sadece kayalar fırlatmaya yaramadığını öğrendi. Verdiği zaiyat o kadar önemli değildi. Hayır, mancınıkların asıl amacı halkın moralini bozmaktı. Kuşatmacılar variller dolusu kumuk, dışkı, sidik gönderiyorlardı, rehineleri diri diri fırlatıyor, kuyulara vebadan ölmüş hayvanların leşlerini atarak, bakteriolojik silahlar kullanıyorlardı.

Ayrıca, kuşatmacılar surların altında tüneller kazıyor, ağaçlarla destekliyor, çalı çırpılarla dolduruyorlardı. Zamanı gelince, tünelleri ateşe veriyorlardı ve tünellerle birlikte surlar da çöküyordu. Yarattığı şaşkınlıktan yararlanarak, saldırmaktan başka bir şey kalmıyordu genye-Kuşatmacılar sıcak döküm güller de kullanıyorlardı. "Gülle o, \o[saldırmak" deyimini buradan gelmektedir. Açtığı zarar büyük değil"1' ama her an kafasına gökten yanan bir güllenin düşeceği korku içinde yaşayan insanların durumunu düşünmek hiç de zor olmama' •

265

Maximilien, ekranda birbirini takip eden görüntüleri, ürküntü içinde izliyordu. Binlerce kuşatma tekniği vardı. Zamanımızın kare biçimindeki beton lisesini almaya yarayanını keşfetmek ona kalıyordu.

Telefon. Vali ayaklanmanın ne durumda olduğunu bilmek istiyordu. Linart, göstericilerin liseye sıkıştırıldıklarını, polisin lisenin etrafını sardığını, kimsenin içeriye girip çıkamayacağını bildirdi.

Vali onu kutladı. Sadece şakanın yayılmasından korkuyordu. Ayaklanmanın yayılmasını önlemek son derece büyük önem taşıyordu.

Komiser Linart, liseye saldırmak için yeni bir teknik geliştirme niyetinde olduğunu belirtti.

- Sakın ha, diye telaşlandı Vali. Bu küçük bozgunculan kurban mı yapacaksınız yoksa?

- Ama dünyayı devirmekten, devrim yapmaktan söz ediyorlar. Bütün mahalle halkı Pasionaria'nın söylevlerini işitiyor ve endişeleniyor. Resmen şikâyetler oldu. Üstelik, ses düzenleriyle gece gündüz kimseyi uyutmuyorlar...

Vali, "çürümeye bırakma" kuramında ısrar etti.

- Bu kuram uygulandığında, çözülmeyecek hiçbir sorun yoktur: Hiçbir şey yapmamak ve çürümeye bırakmak.

Ona göre, bütün Fransız dehası bu formüldeydi: "Çürümeye bırakmak." Üzüm suyu çürümeye bırakılarak en iyi şaraplar elde ediliyordu. En iyi peynirler süt çürümeye bırakılarak üretiliyordu. Ekmek bile, un ve maya, dolayısıyla mantarların karışımının bir ürünüydü.

- Çürümeye bırakın, sevgili Linart, çürümeye bırakın; çocukların bir şey başaracağı yok. Kaldı ki bütün devrimler kendiliklerinden çürür. Zaman onların en büyük düşmanıdır, her şeyi mayalamak gerekir.

Vali, adamlarını üstlerine her sürüşünde Linart'ın kuşatıcıların saflarını sağlamlaştırdığını, aralarında dayanışmayı arttırdığını belirtti. Onları rahat bıraksındı, eninde sonunda bir kutuya kapatılmış fareler gibi birbirlerini parçalarlardı.

- Biliyorsunuz sevgili Maximilien, toplum halinde yaşamak çok zordur. Bir daireyi birden çok kişiyle paylaşmak bile, olacak şey değil. Kavga etmeyen bir çift tanıyor musunuz? Şimdi, kapalı bir lisede beş yüz kişinin yaşadığını bir düşünseniz! Akıtan musluklar, çalınmış eşyalar, bozulmuş televizyonlar, dumana tahammülü olmayan birinin yanında sigara içen insanlar hiç durmadan dalaşıyorlardır. Topluluk halinde yaşamak zordur. İnan bana, kısa zamanda orası bir cehenneme dönecektir.

266

DİKILMEMEST GEREKEN ATİ

Julie, biyoloji sınıfına gitti ve bütün deney şişelerini kırdı. Kobay olarak kullanılan beyaz fareleri serbest bıraktı. Kurbağaları ve yer solucanlarını bile azat etti.

Bir cam kırığı kolunu yaraladı ve derisinin üstünde beliren kana baktı. Sonra, tarih öğretmeniyle dünyayı değiştirecek kansız devrim konusunda bahse girdiği sınıfa sığındı.

Julie, boş sınıfta tek başına, Görece ve Salt bilgi Ansiklopedisinde, devrimlerle ilgili bölümlere göz attı. Tarih dersindeki bir cümle, "Geçmişin hatalarını anlayamayanlar onları tekrar işlemeye mahkûmdurlar" rahat huzur bırakmıyordu.

Olası bütün deneyleri bulmak için kitabı karıştırdı. Ötekilerin işin içinden nasıl çıktıklarını ya da çıkamadıklarını öğrenmek, kendi devrimi için bunlardan yararlanmak gerekiyordu. Geçmişin bütün bu ütöistleri boşuna ölmüş olmamalıydı. Başarıları ya da girişimleri ona yarar getirmeliydi.

Julie, bilinen ve Edmond Wells'in saymaktan hınzırca bir zevk aldığı bilinmeyen bütün devrimlerin tarihini yuttu. Chengdu Devrimi, çocukların... sonra yetişkinlerin seferi. Rhenanie'de Amişlerin, Paskalya Adasında Uzun Kulaklılar'ın Devrimi...

Sonuç olarak, devrim, olgunluk sınavında yer almayan, ama çok ilginç olan ve sırf bu nedenle incelenilecek bir konuydu.

Notlar almak istedi. Kitapta, başlığında "Kendi keşiflerinizi buraya not edin" yazılı boş sayfalar vardı. Edmond Wells her şeyi düşünmüştü. Gerçek bir etkileşimli eser gerçekleştirmişti. Önce okuyorsunuz, sonra kendiniz yazıyorsunuz. Kitaplara olan büyük saygısından üzer-• lerine en küçük bir not yazmayan Julie, doğrudan dolmakalemiyle Ansiklopedice yazmaya başladı: "Julie Pinson'un katkısı. Bir devrim pratik bir şekilde nasıl başlanır. Fontainebleau Lisesi deneyiminden 1 nolu ek."

Buradan çıkardığı dersleri ve gelecek devrimlerle ilgili görüşlerini kaydetti:

/ nolu devrim kuralı: Rock konserleri yeterince enerji açığa çıkarıyor ve devrimci tipte hareketlere yol açabilecek coşku üretiyor.

2 nolu devrim kuralı: Toplumu yönlendirmeye bir kişi yetmiyor. Dolayısıyla bîr devrimin başında bir değil en az yedi ya da sekiz kişi olmalıdır. Böylelikle düşüncek ve dinlenecek zamanları oluyor.

3 nolu devrim kuralı: Savaş halindeki kalabalığı, her birinin başında öteki şeflerle ivedi iletişim kurma olanaklarına sahip bir şefin bulunduğu üç seyyar gruba ayırarak yönetmek mümkündür.

267

4 nolu devrim kuralı: Başarılı bir devrim zorunlu olarak kıskançlıklara yol açar. Devrimin denetimi mutlaka onu başlatanların elinde Kalmalıdır. Bizim devrimiz şiddet devrimi değildir. Bizim devrimimiz dogmatik değildir. Bizim devrimimizin eski devrimlerle bir yakınlığı yoktur.

Bundan gerçekten emin miydi? Bu cümlelerin üstünü çizdi. Aslında, sempatik bir yanını bulsa, eski devrimlerden biriyle yakınlık kurmak istiyordu. Ama geçmişte "sempatik" devrimler olmuş muydu?

Ansiklopediyi başından aldı. Hiç bu kadar özenli bir öğrenci olmamıştı. Bölümleri ezberliyordu. Spartakistler'in ayaklanmasını, Paris Komünü'nü, Meksika'da Zapata ayaklanmasını, Fransa'da 1789, Rusya'da 1917 devrimlerini, Hindistan'da Cipaylar devrimini inceledi.

Ortak yanları vardı. Devrimlerin kökeninde, genellikle iyi duygular bulunur. Sonra, hep kurnaz biri çıkıyor, genel karışıklıktan yararlanıp insanların coşkusuna el koyuyor ve

kendi zorbalığını kuruyordu. Üto-pistler, eylem içinde katlediliyorlardı ve bu küçük kurnazların önünü açan kurbanlar olarak kullanılıyorlardı.

Che Guevera katledilmişti ve Fidel Castro hüküm sürmüştü. Kızıl Ordu'nun yaratıcısı Leon Troçki katledilmişti ve Joseph Stalin hüküm sürmüştü. Danton katledilmişti ve Robespierre hüküm sürmüştü.

Julie, kendi kendine dünyada, hatta devrimlerde bile hiçbir ahlâk yok dedi. Birkaç bölüm daha okudu ve birTanrı'nın olduğunu düşündü. Ona bunca cüzi irade bıraktığına, bunca adaletsizlik yapmasına izin verdiğine göre, insana çok saygılı olmalıydı.

O anda, kendi devrimi iç ve dış leşçilerden koruması gereken yepyeni, güzel bir mücevherdi. İlk gün, onu ele geçirmek isteyenleri uzaklaştırmıştı, ama çok geçmeden ortaya çıkacaklarını biliyordu. Yumuşak davranmak lüksü olmadığını, sert görünmek gerektiğini biliyordu. Çıkarsamadan çıkarsamaya geçerek, iğreti devletlerin demokrasi uygulama lüksü olmadığı üzücü sonucuna vardı. Güçlü görünmek bir ödevdi, topluluk kendi kendini yönetmeyi öğrendikçe, ileride dizginleri gevşetebilirdi.

Zoe, tarih sınıfına girdi. Mavi bir blucin, bir kazak ve bir gömlek getirmişti.

- Hep böyle kelebek elbisenle dolaşamazsın.

Zoe'ye teşekkür etti, eşyaları aldı, yanından ayırmadığı Ansiklope-tf'yi kapadı ve yataktan çıkıp duşlarına doğru koştu. Kaynar suyun al-t'nda, sert bir sabunla eski derisini yüzüncesine bütün vücudunu ovaladı.

268

AMLATOORi ORTASI

Yansıma. Şimdi, Julie Finson temiz paktı. Zoenin kendisine getirdiği giysileri giymişti. Kotu maviydi, gömleği maviydi, hayatında ilk kez siyahlar giymiyordu.

Lavabonun buğulu aynasını eliyle sildi. Yine ilk kez, kendisini güzel buluyordu. Yani fena değildi. Güzel kara saçları, mavi giysilerin üstünde çok daha iyi ortaya çıkan hafifçe maviye çalan kocaman gri gözleri vardı.

Aynada kendisini seyretti. Bu aklına bir fikir getirdi. Açılmış halde Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisini aynaya yaklaştırdı ve Ansiklopedinin başlıklarının sadece simetrik olmadığını, aynı zamanda karonun yansımasında sadece tersinden okunabilen eksiksiz cümleler içerdiğini de gördü.

Üçüncü Oyun:

KARO

i

ATİS+KUOPEDİ:

DİKİM ZAMANI: Bir işe girişirken zamanı şaşırmamak gerekir. Önce çok erken, sonra çok geç olur. Bu durum sebzelerde çok belirgindir. Sebze bahçesinin iyi ürün vermesi isteniyorsa, dikim ve hasat için en uygun zamanı bilmek bir zorunluluktur.

Kuşkonmaz: Dikim martta. Hasat mayısta.

Patlıcan: Dikim martta (iyi güneş almalıdır). Hasat eylülde.

Şeker pancarı: Dikim martta. Hasat ekimde.

Havuç: Dikim martta. Hasat temmuzda.

Hıyar: Dikim nisanda. Hasat eylülde.

Soğan: Dikim eylülde. Hasat mayısta.

Pırasa: Dikim eylülde. Hasat hazıranda.

Patates: Dikim nisanda. Hasat temmuzda.

Domates: Dikim martta. Hasat eylülde.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BIRAKm KOŞSUNLAR

Parmakladın Devrimi, ulu ağaçların arasından akan bir yılan gibi ilerliyor. Birkaç yabancı kuşkonmaz fidelğin çevresinden dolaşıyor. Prenses 103. alacalı, küçük kalabalığın başında. Hava serinlemeye başlayınca, karıncalar kocaman bir çama tırmanıyor ve kabugundaki terk edilmiş bir sincap yuvası olan deliğe sığınıyorlar.

Sığınakta, Prenses 103. yine Parmaklardan söz ediyor. Anlatılan gittikçe destanlaşıyor. 10. günün teması üzerine tam bir feromon belleği kaydetmeye başlıyor.

Parmakladın Fizyolojisi:

Parmaklar aslında sadece ayaklarının ucudur.

Dizdeki her altı ayakta iki cırnak yerine, onlarda beş uçlu dokunaçlar vardır.

272

Her Parmak birbirine ulanmış üç parçadan oluşur; bu onların çeşitli biçimlere uymasına ve birbirleriyle oynamasına olanak verir.

Bir çift parmak kısa oluşturabilir.

Beş parmağı sıkarak bir çekiç oluşturabilirler.

Parmaklarını oluk gibi yanyana getirerek, bir sıvıyı tutacak bir kap oluşturabilirler.

Tek bir parmaklarını uzattıklarında, içimizden herhangi birimizi ezebilecek sivri uçlu bir mahmuzlan olur.

Parmaklarını sınımsı olarak gererek uzattıklarında, bir kesici olur. Parmaklar müthiş bir alettir.

Parmaklarıyla ip bağlamak ya da yaprak kesmek gibi olağanüstü şeyler yaparlar.

Parmakların ucunda düz cırnaklar da vardır, bu onların eşelemesini ve hatasız bir biçimde kesmelerini sağlar.

Ama 'ayaklar' adını verdikleri şey, parmaklar kadar hayranlık verir. Bunlar iki arka ayakları üstünde düşmeden dikey konumda durmalarını sağlar. Ayakları onların dengede kalmalarını hesaplar.

İki ayak üstünde dikey konumda!

Oradaki bütün böcekler iki ayak üstünde nasıl yürünebileceğini hayal etmeye çalışıyor. Sincapların ya da kertenkelelerin düşmeden arka ayakları üstüne oturduklarını elbette görmüşlerdi, ama bu başka, iki ayak üzerinde yürümek başkaydı...

5. tıpkı Parmaklar gibi iki arka ayağı üstünde yürümeye çalışıyor.

iki orta ayağıyla sığınaklarının duvarlarına dayanarak ve dengede kalmak için ön ayaklarını kullanarak, iki saniye kadar gerçekten dik konumda kalmayı başarıyor.

Topluluğun bütün böcekleri manzarayı seyrediyor.

Yıtkandan, daha öteleri görüyorum ve çok daha fazla şey fark ediyorum, diye bildiriyor.

Bu bilgi 103.'yü düşündürüyor. Prenses Parmakların nasıl bu kadar yabancı ülke tanıdıklarını kendi kendine hep sormuştur. Bir an, bunun sebebi uzun boylu olmalarının olduğunu düşündü, ama ağaçlar da çok büyüktü ve onların ne televizyonları, ne de arabaları vardı. Karmaşık nesneler üretmelerine olanak veren ellerinin biçiminin, uygarlıklarının kökeninde olduğunu düşündü sonraları, ama sincap-lann da bir sürü eli var yine de ilginç hiçbir şey üretmiyorlar.

Parmakların tuhaf düşünme biçimleri belki de iki arka ayaklar' üzerinde dengede durmalarından geliyor. Böyle tüneyerek, uzakları görüyorlar. Sonradan her şey buna uyum sağladı: Gözleri, beyinle1' topraklarını işletme biçimleri, hatta tutkulan.

273

Gerçekten de, bildiği kadanyla Parmaklar sürekli iki arka ayakları üzerinde yürüyen tek hayvan türüydü. Kertenkeleler bile bu iğreti konumda birkaç saniyeden fazla duramazlardı.

Birden, Prenses 103. iki arka ayağı üzerinde doğrulmaya çalıştı. Bu çok zor. Bilek eklemleri bükülüyor ve ağırlık altında beyazlaşıyor-du. Acıya aldırmadan, birkaç adım atmaya çabaladı. Ayakları korkunç acıyor ve çöküyordu. 103. dengesini yitirdi ve ileri atıldı. Dengede kalmak için boşuna dört kolunu çırpıyor, yan devriliyor, ön kollarıyla çarpmayı zar zor yumuşatıyordu. Buna bir daha kalkışmayacağım" diye söylendi.

Ağacın gövdesine yaslanan 5. daha uzun süre dengede kalmayı başarıyor.

İki ayak üstünde, "Olağanüstü" diyor şarkı söylercesine, sonra o da yıkılıyor.

ORTALIK KAYNAMAYA BAŞLIYOR

- İstikrar diye bir şey yok!

Aynı fikirdeydiler. Şimdi devrimi sağlamlaştırmak gerekiyordu: Bir disiplin, amaçlar, bir örgütlenme koymak gerekiyordu.

Ji-woong lisede ne var ne yoksa bir dökümünü çıkarmayı önerdi. Me kadar yorgan, ne kadar örtü, ne kadar erzakları vardı, hepsi önemliydi.

Önce kaç kişi olduklarını saydılar. Lisede beş yüz yirmi bir kişi vardı, oysa yatakhaneler iki yüz kişi için düşünülmüştü. Julie, çarşaflar ve süpürgelerle çimenlerin üzerinde çadırlar kurmayı önerdi. Bereket versin bu iki eşyadan lisede bol bol vardı. Çarşafları ve süpürgeleri kapıp çadır kurmaya giriştiler. Leopold onlara Movoha tarzında çadırlar üretmesini öğretti. Bu tür çadırların içerisinde tavan daha yüksekti ve tek bir süpürge sapıyla havalandırması ayarlanabiliyordu. Ayrıca, yuvarlak şekilde evler kurmanın neden ilginç olduğunu açıkladı.

- Yer yuvarlaktır. Konutumuz için yerin biçimini seçerek, onunla etkileşime giriyoruz.

Her biri dikmeye, yapıştırmaya, bağlamaya koyuluyor. "Düğmeler" dünyasında, yapmaya hiç fırsat bulamadıklarından farkında olmadıktan el becerilerine kavuşuyorlardı.

Leopold, çadırlarını herhangi bir kamptaki gibi sıra halinde kurmak isteyen gençlere, onları merkeze bir çember halinde yerleştirmelerini tavsiye etti. Ortada ateş, bayrağı taşıyan direk ve polistiren karınca totemi ile bir sarmal oluşturdular.

- Böylece köyümüz merkezde olacak. Bu en kolay yerleşme biçicidir. Ateş, bizim güneş sistemimizin güneşi gibi.

Karıncaların Devrimi / F:18

274

Fikir beğenildi ve herkes çadırını Lepoldun önerdiği gibi kendi tipisini kurdu. Her yerde süpürgeler kesiliyor, bağlanıyordu. Çatalları çadır kazığı olarak kullanıyorlardı. Leopold bezleri gerdirmek için onlara düğüm atma sanatını öğretti. Şanslarından, lisenin çimenliği yeterince genişti, üşüyenler ateşin yakınına gidiyorlardı, ötekiler çevrede kalmayı yeğliyorlardı.

Lisenin sağ yanında, öğretmenlerin kürsüleri yanyana getirilerek bir podyum oluşturuldu. Söylevler ve pek doğal olarak konserler için kullanıyorlardı.

Her şey yerleştirilince, yeniden müzikle ilgilenmeye başladılar. Orada, farklı türlerde uzmanlaşmış, çok düzeyli bir sürü amatör müzisyen vardı. Sırayla sahnede yerlerini aldılar.

Aikido kulübünün kızları güvenlik işini üstlenmişlerdi ve devrimin iyi işlemesine katkıda bulunuyorlardı. Polislere karşı zafer onları güzelleştirmişti. Artistik bir biçimde yırtılmış !Karıncaların Devrimi tı-şörtleriyle, dağınık saçları, diş kaplan tavırları ve yakın savaşa yat-kınlıklarıyla, gittikçe gerçek amazonlara benziyorlardı.

Paul, kantin rezervlerini değerlendirmeyi üstüne aldı. Kuşatılmışlar açlık çekmeyeceklerdi. Lisede tonlarca çeşit yiyeceğin yığıldığı kocaman dondurucular vardı. Paul, birlikte ilk -resmi- yemeklerinin önemli olacağını anladı ve münüyü özel bir özenle hazırlamaya karar verdi: Meze olarak, domates-zeytin yağlı mozzarella-bazilik (bol bol vardı); yemek olarak, Saint-Jacques kabuklu deniz ürünleri Şiş'-faf-ranh pirinçli balık (haftalarca, kazanlar dolusu yapacak kadar çoktu); soğuk olarak, meyve salatası ya da acı çikolatalı şarlot.

- Bravo! diyerek Julie iltifat etti. İlk yemek devrimini yapacağız.

- Çünkü eskiden dondurucular keşfedilmemişti, dedi Paul alçakgönüllüce.

Paul, kokteyl olarak Olimpos tanrılarının ve karıncaların içkisi hıd-romeli önerdi. Tarifi: Bal, su ve maya mantarını karıştırmak, 0k:e . . küçük fıçı hazırladı, daha çok yeni olmasına karşın tadı ner'stl. y bir şarabın dinlenmesi için yirmi beş dakikanın çok kısa olduğu kabul edersiniz).

- Kadehleri tokuşturalım.

Zoe, kadehleri tokuşturmanın Ortaçağdan kalma bir gelenek olduğunu anlattı. Tokuştururken, herkes ötekinden bir damla a ^ böylece kadehinde zehir olmadığını kanıtlardı. Me kadar kuvveu kuşturursan, içkinin saçılması olasılığı o kadar çoktu. Böylece g ne layık olunduğu gösterilirdi.

Yemek kafeteryada verildi. Bir lise devrim yapmak için 9^rçe u. çok pratikti: Elektrik vardı, telefon, mutfaklar, yemek masaları, y mak için yatakhaneler ve her türlü iş için gerekli aletler var(* ,ardl. havada bir- kampta, bu kadar şeyi asla yanlarında bulundurama

275

Konserve kuru fasulyeler ve kuru bisküvilerle yetinmek zorunda Kalmış devrimcilere yazıklanarak, neşe içinde yemeklerini yediler.

- Sadece bu bile bir yenilik, dedi coşkusundan aşın iştahsızlığını unutan Julie.

Hep beraber, şarkı söyleyerek bulaşıktan yıkadılar. "Annem beni görseydi, şaşar kalırdı" diye düşündü Julie. Asla onu bulaşıkları yıkamaya zorlayamamıştı. Oysa, şimdi bundan zevk alıyordu.

Yemekten sonra, bir oğlan podyumda gitar tımbırdattı, baygın havalar söyledi. Çiftler çimenlerin üzerinde ağır ağır dans ettiler. Faul, aikido kulübünün kızlarının kendiliğinden lider olarak seçtikleri dolgun etli bir kız olan Elisabeth'i davet etti.

Leopold Zoe'nin önünde eğildi, onlar da birbirlerine sarılarak dans ettiler.

- Onun şarkı söylemesine izin vermekle iyi mi yaptık bilmiyorum, dedi canı sıkılmış bir halde aşk şarkıları söyleyen oğlana bakarak. Bu devrimimize yapmacık bir hava veriyor.

- Burada her türlü müziğin kendini ifade etmeye hakkı vardır, diye David. hatırlatmada bulundu.

Marcisse, body-building uygulayarak vücuduna nasıl baktığını açıklayan kaslı, iri yapılı biriyle dalgasını geçiyordu.

Ağzında hâlâ mezelerin tadı, gelişmiş kaslarını daha bir ortaya çıkarmak için vücuduna zeytin yağı sürmeyi hiç düşünüp düşünmediğini sordu.

Ji-woong Francine'i davet etti. Sarmaş dolaş dans ettiler.

David, sarışınca bir amazona elini uzattı ve bastonuyla çok güzel dans etmeyi başardı. Kuşkusuz minyon partnerine yaslanıyordu. Devrim, süreğen eklem romatizmasını ona unutturmuş olabilirdi.

Durumun geçici olduğunun bilincinde olduğundan, herkes bundan yararlanmak istiyordu. Çiftler öpüşüyorlardı. Julie, yarı hayranlıkla, yarı kıskançlıkla, onları seyrediyordu.

Mot alclı. 5 nolu devrim kuralı: Devrim, nihayet cinsel iştahı kamçıliyordu.

Paul, Elisabeth'i iştahla öptü. Her türlü duyu ile ilgilenen Paul için de, asıl zevk ağız ve dilden geçiyordu.

- Dans eder misiniz Julie?

Ekonomi öğretmeni karşısında duruyordu. Şaşırdı:

- Aaa, siz de burada mısınız?

Topluluklarının konserine geldiğini, polislere karşı savaşa katıldı-3'nı ve her defasında çok eğlendiğini söyleyince, şaşkınlığı bir kat daha arttı.

276

Belli ki öğretmenler dost olabiliyorlar, dedi içinden.

Uzatılan ele baktı. Davet ona biraz yersiz geldi. Öğretmenlerle öğ. renciler arasında, aşılması güç bir duvar vardır. Öğretmen bunu aşmaya hazır görünüyordu ama o değildi.

- Dansla pek ilgim yoktur, dedi.

- Bundan ben de nefret ederim, dedi kolundan tutarak. Birkaç ölçü kendisini götürmesine ses çıkarmadı, sonra kolunu kurtardı.

- Kusura bakmayın. Gerçekten kafamı buna verecek halde değilim.

Ekonomi profesörü apışıp kaldı.

O zaman, Julie bir amazonu elinden yakaladı ve elini ekonomi profesörünün eline koydu.

- O bunu benden bin kez daha iyi yapacaktır, dedi.

Daha birkaç adım uzaklaşmıştı ki çöp gibi bir adam karşısında dikiliyordu.

- Kendimi takdim edebilir miyim? Evet mi hayır mı? Ben yine takdim edeyim: İvan Boduler, reklam alanı satıcısı. Küçük şenliğinize bir rastlantıyla sürüklendim. Belki size bir şeyler önerebilirim.

Cevap vermeden, adımlarını yavaşlattı, bu ötekini yüreklendirmeye yetti. İlgisini çekmek için sesinin debisini arttırdı.

- Küçük şenliğiniz gerçekten iyi. Bir yeriniz var, burada bir rock grubu, çiçeği burnunda sanatçılar, bir sürü genç toplanmış durumda. Bu eminim medyanın dikkatini çekecektir. Baloyu daha iyi sürdürmeniz için bir sponsor bulmak gerekeceğini düşünüyorum. Eğer isterseniz, bir soda firmasıyla, giysi markalarıyla, belki radyolarla bir kontrat koparmanızı sağlayabilirim.

Adımlarını daha bir yavaşlattı, öteki bunu bir onaylama belirtisi olarak aldı.

- Fazla gösterişli olmaya gerek yok. Şöyle birkaç yere bandrol yeterli. Hiç kuşku yok, bu küçük şenliğinizin konforunu iyileştirmeye yardım edecektir.

Genç kız duraksadı. Durdu, aklı karışmışa benziyordu. Bakışla""1 adamcağıza dikti.

- Üzgünüm, olmaz. Bu bizi ilgilendirmiyor.

- Neden olmaz?

- Bu... küçük bir şenlik değil. Bir devrim.

Sinirliydi, genel kaniya göre, kurban olmadığı sürece bir ara^ . toplanmalarının sadece basit bir kermes olarak kalacağını pekala liyordu.

277

Kudıruruyordu. Bir devrimin ciddiye alınması için neden ille de kan dökülmesi gerekiyordu?

Ivan Boduler elinden geldiğince toparlandı:

- Bakın, hiç belli olmaz. Eğer fikir değiştirirseniz, dostlarımla pekâlâ temas kurabilirim ve...

Onu dans edenlerin arasında bıraktı. Fransız Devrimini, kandan Kıpırmızı üç renkli sancaklar ortasında, "Şans Culotteiar! Serinlik ve şerbetçiotu vurgunu tüm gerçek devrimcilerin içkisi bira için!" diye haykıran bir bandrolle düşünüyordu. Neden votka reklamlarıya Rus Devrimi, puro reklamlarıya Küba Devrimi olmasındı?

Coğrafya sınıfına gitti.

Sinirliydi ama sakinleşti. Kesinlikle devrim uzmanı olmak istiyordu ve yeni devrim deneyimlerini okumak için Ansiklopediyi açtı. Bir aynada, tersinden okuma metinlerinde saklı yeni metinleri ortaya çıkardı.

Bu deneyimlerin her biri için, sayfa kenarlarına not aldı, hatlann ve yeniliklerin altını çizdi. Özenle ve dikkatle, büyük devrim kuralları çıkarmayı ve burada, hemen işleyebilecek toplumsal ütopya biçimini bulmayı umuyordu.

ANSİKLOPEDİ

FOURIEKHIH ÜTOPYASI: Charles rourier, 1772de Be-sançon'da doğmuştu ve bir kumaşçının oğluydu. Daha 1789 Devrimi'nde, insanlık için her şeyi göze alır. Toplumu değiştirmek ister. 1793'te tasarılarını açıklayınca, Directo-ire üyeleri onunla alay ederler.

Ondan sonra, aklını başına almaya karar verir ve vezne-' dar olur. Yine de, boş zamanlarında ideal toplum araştırmaları saplantısını sürdürür, ideal toplumu ayrıntılarıyla tanımladığı kitaplar yazar. Bunlardan biri de Sanayici ve Or-taklaşmacı Yeni Dünyadır.

Bu ütopyaçıya göre, insanlar bin altı yüz ile bin sekiz yüz arasında üyesi olan küçük topluluklar halinde yaşamalıdır. Ailenin yerini falanj adını verdiği topluluk alır. Aile olmayınca, akrabalık ilişkileri de, otoriter ilişkiler de kalmaz. Hükümet olabildiğince kısıtlanmıştır. Önemli kararlar ortaklaşa ve günübirliğine, merkezi alanda alınır.

Her falanj, Foureir'nin "falanstef adını verdiği ev sitelerde yerleşir. İdeal falansterini çok belirgin bir şekilde tanımlar; üç ya da beş katlı bir şato. Kentin sokakları yazın fıskiyelerle serinletilir, kışın kocaman ocaklarla ısıtılır. Merkezde gözlemevinin, çanın, Chappe telgrafının, gece bekçisinin yerleştiği Düzen Kulesi bulunur.

^L

278

I

1

Aslanlarla köpekleri melezleştirerek yeni bir evcil tür meydana getirmeyi ister. Bu köpek-aslanlar hem binek hayvanı, hem falansterlerin bekçisi olarak kullanılacaklardır. Charles Fourier, düşünceleri dünyanın her yerinde harfiyen uygulanacak olsa, falanster sakinlerinin organizmalarında açık seçik görülecek doğal bir gelişme göstereceklerine inanıyordu. Bu gelişme, özellikle göğüs seviyesinde bitecek üçüncü bir kolla kendisini gösterecekti.

Bir Amerikalı, Fourier'nin planlarına bağlı kalarak bir falanster kurdu. Mimari sorunlardan dolayı, tam bir fiyasko ile sonuçlandı: Mermer duvarlarıyla domuz ahır falansterin en bakımlı yeri idi, ama bir sorun vardı: Kapı bırakmayı unutmuşlardı. Domuzları vinçlerle içeri sokmak zorunda kalmışlardı. Dünyanın her yerinde, özellikle de Arjantin, Brezilya, Meksika ve Birleşik Devletler'de, Faullerin tilmizleri benzer falansterler ya da aynı anlayış içinde topluluklar kurmuşlardır.

Fourier, ölürken, bütün öğrencilerini yadsıdı.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

PARMAKLAR DEVRÎM+TÜH ÎK+HCİ QÜHÜ

Alarm feromonu.

Meye uğradıklarını anlamadan uyanıyorlar. Dün gece, hepsi Parmakların gelecekteki teknolojilerini ve sayısız kullanma alanının hayalini kurarak yattılar; bu sabah, i neleyen feromonlar Parmaklar-yandaşı devrimcilerin kampını basıyor.

Alarm.

Prenses 103. antenlerini dikeyor. Gerçekte, bu sabah değil. Bu aydınlık ve bu sıcaklık hiçbir şekilde güneşin doğuşundan kaynaklanmıyor. Karıncaların  am ağacından sığınaklarında kendilerine özgü küçük bir g ne leri var. Bir adı var bunun... Bir yangın bu.

D n ak am, karınca ateş mühendisleri közleri kuru bir yaprag"1 yanında bırakıp uyudular. Bu yaprağın tutuşmasına yetti, arkasından yapraklar ateş aldı. Kimsenin tepki gösterecek zamanı olmadı. Sarı ve kırmızı yanar döner  irin ı ıklar, ışıklı etobur canavarlara d n  t ler-

Ka alım.

Panik ba lıyor. Herkes a a  deliğinden olabildiğince çabuk  tkma istiyor. Bir sorun daha çıkıyor: Sincap yuvası sandıklar sincap yuvasıy di da, dibinde kara yosunu sandıklar yosun değil, sincabın kendisry

279

Yangına uyanan koca hayvan bir sı rayı ta deliğin dışına fırlıyor, yolunun üstünde ne varsa deviriyor ve karıncalan çukur gövdenin dibine yuvarlıyor.

Tuza a d   yorlar. D     sırasında harlanan ateş hayli rahatlıyor, etraflarını sarıyor, dumandan bo ulmaya ba lıyorlar.

Prenses 103. umutsuzluk içinde Prens 24.'y  arıyor.  a rı fero-monları salgılıyor.

24.!

Ama anımsıyor: Zavallı yaratık, ilk sefer sırasında nerede olursa olsun kaybolmak illetine tutulurdu.

Yangın büyüyor.

Herkes kurtulmanın bir yolunu arıyor. Ağaç kemiren böcekler,  e-nekleriyle a a  mağaranın duvarlarını oyuyor.

Yangın  o alıyor. Uzun alevler şimdi duvarların içini yalıyor. Ateş karşıtı karıncalar bizi dinlemeliydiniz diyorlar; Ateş tabu olarak kalmalıdır. Onlara  imdi tartışılacak zaman olmadığı kar ılı ını veriyorlar. Kimin haklı kimin haksız olduğu pek önemli değil, ne olursa olsun kendi kitinini kurtarmaya bakmalı.

Parmaklar yandaşı karıncalar duvarı çıkmak için ellerinden geleni yapıyor, ama çoğu yeniden düşüyor. Vücutları tutuşmuş kuru yaprakların üstüne yıkılıyor ve hemen ateş alıyor. Kabukları eriyor.

Yine de ateşin sadece dokuncaları yok. Canlılıkları ısıya ba lı böceklere fazladan bir enerji veriyor.

24.1 diye  a ırıyor Prenses 103.

Prens 24.'den ses seda yok.

Korkunç sahne Prenses 103.'ye Rüzgâr dibi Geçti'nin önemli bir anını, Atlanta yangınına hatırlatıyor. Ama şimdi Parmaklar'ın televizyonunu özleyecek zaman değil. Onlan bu kadar acele taklit etmek başlarına neler açmıştı.

- Onu bulamayacağız. Buradan çıkmaya çalışalım, diyor, 5. genel karışıklık içinde.

Prenses 103. cinsiyetliyi aramak için beklemek istiyor gibi görülünce, 5. onu itiyor ve ağaç kemiren bir böceğin ağaçta açtığı, ama koca bir kınkanatlının sıkışıp kaldığı deliği gösteriyor. Onu oradan çıkarmak için kafalarıyla vuruyorlar, ayaklarıyla itiyorlar, ama güçleri yetmiyor.

103. düşünüyor. İyi kontrol edilmeyen Parmaklar teknolojisinin y°l açtığı kötülüğü başka bir Parmaklar teknolojisi kesinlikle telafi edebilir. On iki genç kâşifden bir dal bulmalarını ve küçük aralığa so-k°P bir kaldıracağı gibi kullanmalarını istiyor.

n_

280

Kaldıracın Tijis yumurtasında iyi sonuç vermediğine tanık olan manga, 103. nün kanıtlarına karşın, gönülsüz davranıyor, riasıl olsa, kimse başka bir çözüm önermiyor, hem başka fikirler üzerinde düşünecek kadar zamanlan yok.

Böylece, kanncalar dalı içeri sokuyorlar ve kaldırmak için ucuna abanıyorlar. 8. boşlukta asılı kalıyor. Ağırlığını artırmak için ayaklan-nı yere doğru itmeye çabılıyor. Bu defa oluyor. Güçleri katlanıyor. Tıpa kınkanatlı kurtuluyor. Sonunda kor yığnında bir çıkış açılıyor.

Bu güçlü ve sıcak ışıktan çıkıp dışanda karanlık ve soğukla karşılaşmak çok tuhaf geliyor.

Zaten, gece uzun zaman karanlık kalmıyor, çünkü birden ağaç baştan başa bir meşale haline geliyor. Ateş gerçekten ağaçların düşmanı. Antenleri arkaya yatmış, herkes sürüne sürüne kaçıyor. Birden, bir patlamanın yakan soluğu onlan ileri fırlatıyor.

Etraflarında çeşit çeşit bir sürü böcek, panik halinde dörtnala kaçıyor.

Ateşin sıkılganlığı kalmadı. Durmadan büyüyen ve genişleyen kocaman bir canavar haline dönüştü ve ayakları olmasa da onları inatla kovalıyor. 8.'nin kamının ucu alev alıyor ve otlara sürtünerek onu söndürüyor.

Doğa ürperiyor ve kızıl renklere bürünüyor. Otlar kırmızı, ağaçlar kırmızı, toprak kırmızı. Prenses 103. koşuyor, kızıl ateş peşinde.

DEVİRİM COŞKUSU İÇİMDE

İkinci günün akşamında, rock gruplan kendiliğinden oluşuyor ve sırayla podyumda yer alıyordu. "Sekiz kanncalar" çalmıyorlardı artık, bir pow povv için müzik kulüplerinin lokalinde toplanmışlardı.

Julie, gittikçe daha kararlı bir tavır sergiliyordu.

- Kanncalar Devrimi'mize atılım kazandırmalıyız. Eğer harekete geçmezsek, olay fos diye söner. Burada tam beş yüz yirmi bir kişiyiz-Bu canlı balık havuzundan yararlanalım. Herkesin fikirlerini ve hayal gücünü sonuna kadar kullanalım. Birlikte, enerjimizin boyutları aşın derecede büyümeli.

Konuşmasını kesti.

- ... 1+1 =3 Kanncalar Devrimi'mizin şiarı olabilir! .

Kaldı ki cümle direkte dalgalanan bayrakta çoktan yazılıydı. Sadece önceden sahip oldukları şeyi yeniden keşfediyorlardı.

- Evet, bu bize "Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlikten çok daha uygun, diyerek onayladı Francine. 1 + 1=3 yeteneklerimizin bir araya gelmesinin basit bir toplamadan daha üstün olduğunu ifade ediyor.

- Durumunda işleyen toplumsal bir sistem bunu verebilir. Bu 9U' zel bir ütopya, diyerek kabul etti Paul.

Sloganı tutmuşlardı.

281

- Şimdi, ötekilerin bizleri izlemesi için ilk atılımı yapmak bize düşüyor, dedi Julie. Bütün gece bu konuyu düşünelim diyorum. Yann sabah buluştuğumuzda herkes kendi başyapıtını, bununla yapabildiğinin en iyisini dile getiren özgün bir tasarı demek istiyorum, ortaya koyacak.

- Kabul edilen her tasan, Devrimin giderlerini karşılamak için pratik bir şekilde uygulanacak, diye belirtti Ji-woong.

David, lisede bilgisayarlar olduğunu bildirdi. İnternete bağlanarak, Kanncaların Devriminin düşüncelerini yayabilirlerdi. Ayrıca bilgisayarları kullanarak, ticari şirketler kurmak, liseden dışarı çıkmadan para kazanmak mümkündü.

- neden bir telematik servisimiz olmasın? diye önerdi Francine. Böylece, insanlar bizi uzaktan destekleyebilir, bağışlar gönderebilir, bize tasarılar sunabilirlerdi. Bu ileti dizgesiyle devrimimizi ihraç edebildik.

Öneri onaylandı. Medyatik bir aracı olmadığından, düşüncelerini yaymak ve duvarların ötesinde bir yardımlaşma ağı örmek için bir ara bilgisayar istasyonu işleteceklerdi.

Dışanda, üçüncü akşamın şenliği önceki günlerdekinden daha bir coşkulu oldu. Hidromel su gibi akıyordu. Oğlanlar ve kızlar ateşin etrafında dans ediyorlardı. Çiftler korlann etrafında sarmaş dolaştı. İyi kaliteli marihuana sigaraları elden ele dolaşıyordu ve avluyu afyonlu bir koku sanyordu. Tam tamlar esrime halini diri tutuyordu.

Julie ve arkadaşları, yine de, dansa katılmıyorlardı. Her biri bir sınıfta, "karıncalar" tasarılan üzerinde çalışıyordu. Kendini bitkin hissetmeye başlayan ve giderek iştahı açılan Julie, herkesin uyumasının iyi olacağını düşündü. Kafeteryanın altındaki inlerinde, prova salonunda, sekizi birden uzandılar.

Marcisse, lokali yeni baştan dekore etmişti. Süslemek için bula bula, battaniyeler ve çarşafklar bulmuştu. Her tarafa onlardan koymuştu. Yerleri, duvarları, hatta kalın tavanları bile bunlarla örtmüştü. Bunlardan koltuklar, sandalyeler ve bir masa yapmıştı. Artık çalacak kadar yerleri yoktu, ama ılık ve mükemmel bir yuvalan vardı. Le-opold, dairelerin böyle bir odası; dik çizgisiz, açışız, yumuşak kabartmalı ve istenen biçimin verilebileceği döşemeli bir odası olmalı diye düşündü.

Julie değişikliği beğendi. Diğerleri çok doğal bir biçimde, gereksiz utanma duymadan, gelip yere yuvarlandılar ve birbirlerine sandı-ar. Her şeyin uzun sürmeyecek kadar yolunda gittiğini düşünüyorlardı. Julie, bir mısır mummyası tarzında örtülere sarındı.

Paul ve David'in kendisine değdiklerini hissediyordu. Ji-woong döşegın öteki uçundaydı. Yine de düşünde onu gördü.

282

ATtsJKLorTDI

AÇIK YERLER SAYESİNDE SERPİLME: Hali hazır toplumsal sistem çökmekte: Genç yeteneklerin ortaya çıkmasına izin vermiyor ya da gitgide tüm tadı alındıktan, her türlü elekten geçirdikten sonra, kendilerini ifade etmelerine olanak tanıyor. Herkesin diplomasız, özel tavsiyeler olmadan, eserlerini halka özgürce sunabileceğı bir "açık yerler" ağı oluşturmak gerekirdi.

Açık yerler sayesinde, her şey mümkün hale gelir. Örneğın, bir açık tiyatrodaki herkes bir ön elemenden geçmeden numarasını ya da sahnesini sunabilirdi. Yerine getirilmesi zorunlu işler: Gösterinin başlamasından en az bir saat önce kaydını yaptırmak (belge göstermek gerekmezdi, adını söylemek yeterdi) ve altı dakikayı geçmemek.

Böyle bir sistemde, seyirci bazı hareketlere maruz kalabilirdi, ama kötü numaralar yuhalanır, iyiler de tutulmuş olurdu- Bu tip bir tiyatronun ekonomik olarak ayakta kalabilmesi için, seyircilerin normal bir fiyata bilet alması gerekirdi. Bunu gönülden yaparlardı, çünkü böylece iki saat süreceğ çok renkli bir gösteri izleme hakkını kazanacaklardı. İlgiyi sağlamak ve iki saatin, olur ya, beceriksiz acemiler geçidine dönüşmesini önlemek için, kendilerini kanıtlamış profesyoneller, düzenli aralıklarla taliplileri desteklemeye geleceklerdi. Onlar bu açık tiyatroyu bir atlama tahtası olarak kullanacaklardı. 'Oyunun devamını görmek istiyorsanız, falanca gün, falanca yere gelin' de diyebilirlerdi.

Bu tip yerler daha sonra şu şekilde genişletilebilirdi:

- Açık sinema: Acemi sinemacıların sunduğı on dakikalık kısa metrajlı filmler.
- Açık konser salonu: Çiçeğı burnunda şarkıcılar ve müzisyenler için.
- Açık galeri: Tanınmamış her heykeltıraş ve ressam için iki metre karelik serbest bir alan.
- Açık buluş galerisi: Sanatçılara tanınan alan buluşçu-lara da tanınacaktı. Bu özgür sunma sistemi mimarlara, yazarlara, bilgisayarlılara, reklamcılara... kadar yaygınlaştın-lacaktı. Böylelikle, profesyonellerin yeni yetenekleri, sürekli elek görevi gören ajanslardan geçmelerine gerek kalmadan bulabilecekleri bir yerleri olacaktı.

Çocuk, genç, yaşlı, güzel, çirkin, varıl, yoksul, yerli ya da yabancı, herkesin şansı eşit olacaktı, sadece nesnel ölçütlere -nitelik ve çalışmanın özgünlüğü- göre değerlendirilecekti.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III-

283

SUSUZLUK

Yükselmek ve yayılmak için ateşin rüzgâra ve yakınlarında yanıcı şeylere ihtiyacı vardır. İkisini de bulamayınca, ağacı yemekle yetindi. Beklenmedik bir çiş sonunda onu hakladı. Daha önce yağmaması çok yazık.

Parmaklar yandaşı devrimciler kaç kişi kaldıklarını sayıyorlar. Saflarda azalma var. ÇoQu öldü ve kurtulanlara gelince, öylesine heyecanlanmışlardı ki ata yuvalanna ya da gece etobur alevlerle uyanmak korkusu olmadan uyuyacakları tarihöncesi cangıllanna dönmeyi yeğliyorlardı.

Av uzmanı 15. topluluğa yiyecek aramayı öneriyor, yangın nedeniyle bütün av hayvanları çok uzaklara kaçmışlardı.

Prens 103. yukarıda, Parmakların yamış yiyecekler yediklerini belirtiyor.

Parmaklar bunun çiğ etten daha iyi olduğunu belirtirler.

Parmaklar ve karıncalar hem etçil hem otçul olduklarından, Parmakların yediklerini Karıncalar da pekâlâ yiyebilirler. Çevredekilerin akli yatmıyor. 15. kömürleşmiş bir böcek ölüsünü cesaretle alıyor. Kızarmış bir çekirge budunu çıkıyor ve dudaklarının ucunu yaklaşıyor.

Daha küçük bir parçanın tadına bakacak zamanı olmadan, acıdan tepinmeye başlıyor. Yakıyor. 15. gastronominin ilk yasasını şimdi keşfetti: Pişmiş yiyeceği yemek için, önce biraz soğumasını beklemek gerekir. Bu dersin bedeli: Dudaklarının ucu duyarsızlaştı ve günlerce bir besinin tadını anlamak için antenleriyle koklamak zorunda kaldı.

Yine de fikir tutuyor. Hepsi pişmiş böceği yokluyor ve daha iyi buluyor. Pişmiş kınkanatlılar daha kıtır kıtır, kabukları kolayca ufalanıyor, dolayısıyla daha az çiğnemek gerekiyor. Sümöklüböcekler pişince renkleri değişiyor ve kesilmeleri kolaylaşıyor. Balarılan pişince, çok nefis ağdalaşıyor.

Prens 103. hâlâ kaygılı. Antenleri gözlerinin önüne sarkıyor ve başını eğiyor.

- Prens 24. nerede? Her yerde onu anyor.

- Nerede bu 24.? diye yineleyip duruyor sağa sola koşarken.

- Bu 24.'ye iyice tutuldu, diyor genç bir Bel-o-kanlı.

- Prens 24. diye vurguluyor bir başkası.

Şimdi herkes 24.'nün bir erkek, 103.'ün bir dişi olduğunu biliyor Ve bu konuşmayla, yeni bir kannca davranışı doğuyor: Ünlü kişilerin yaşamı üzerine dedikodu yapmak. Parmaklar yandaşı devrimcilerde "enüz basın olmadığından, olay fazla yayılıyor.

284

- Meredesin Prens 24.? diye salgılıyor gittikçe kaygılanan Prens.

Kaybolmuş dostunu bulmak için cesetler arasında dolaşıyor. Hatta zaman zaman bazı karıncalardan yediklerini bırakıp. Prens 24. olup olmadığını kontrol etmelerini istiyor. Kimi zaman da, kayıp yoldaşını yeniden oluşturmaya çalışmak için kopmuş bir başı gövdeyle birleştiriyor.

Sonunda usanıp vazgeçiyor ve orada öylece perişan kalakalıyor.

Prens 103. daha ileride ateş mühendislerini fark ediyor. Felaketten kazasız belasız kurtulan sorumlular hep onlar. Ateş yandaşıyla-n ile karşıtları arasında kavga çıkıyor. Ama karıncalar daha suçluluğu ya da yargılanmayı bilmediklerinden, bir de kızarmış çıtır çıtır böcekler pek hoşlarına gittiğinden, kavga gürültü uzun sürmüyor.

Prens 103. Prens 24.'ü aramaktan bitkin düştüğünden, topluluğun basına 5. geçiyor.

Mangayı bir araya topluyor ve bu ölüm yerinden uzaklaşıp, hep batıya gitmeyi, yeni yemyeşil otlaklar keşfetmeyi salık veriyor. Beyaz pankart tehlikesinin hâlâ Bel-o-kan üstüne çöktüğünü, ne yıkımlara yol açtığını gördükleri iki tekniği, ateşi ve kaldırıcı, denetimleri altına aldıklarına göre. Parmakların pekâlâ sitelerini ve çevresini de yıkabileceklerini söylüyor.

Ateş mühendisi bir karınca, küçük bir közü çakıl taşının içine koyup götürmeleri için ısrar ediyor. Önce herkes bunu yapmasına engel olmak istiyor, ama 5. sag salim yuvalanna ulaşmaları için bunun son kozları olabileceğini anlıyor. Böylece, üç böcek çukur taşı ve turuncu közü. Parmaklı Tanrılarla uzlaşmalarının bir belirtisiymişcesi-ne taşımayı üstleniyorlar.

İki kannca, topluluğun onca yıkıcı ateşi yanına almasına öfkeleniyor ve gruptan, ayrılmayı yeğliyor. Böylece geriye kala kala otuz üç karınca, on iki kâşif ve Prenses 103. ve de Comigera Adasından birkaç önemsiz karınca kalıyor. Göğün yücelerindeki güneşin seyrini izliyorlar.

SEKİZ MUM

Üçüncü gün. Sekizler taşanlarını hazırlamak için şafakla birlikte kalkmışlardı.

- Durum saptaması yapmak için, her sabah saat dokuza doğru bilgisayar laboratuvarında toplanmamız iyi olur, diye önerdi Julie.

Ji-woong arkadaş topluluğunun ortasında ilk olarak yerini aldı. "Karıncaların Devrimi" bilgisayarlarının şimdi Internet ağına bağlandığını haber veriyor. Ta sabahın altısında bağlanmıştı ve şimdiden birkaç çağrı olmuştu.

285

Bir ekranı açarak aygıtını sundu. Sergileme sayfasında Y biçiminde üç karıncayla sembolleri, şiarları $1 + 1 = 3$ ve büyük harflerle KARINCALARIM DEVRİMİ özenle yerleştirilmişti.

Ji-woong, açık tartışmalara olanak veren agora servisini, günlük etkinlikleri haber veren bilgisayar servisini ve bağlantı kuranların programlarına girmelerini sağlayan destek servisini gezdirdi.

- Hepsi işliyor. Bağlantı kuranlar özellikle neden hareketimize "Karıncaların Devrimi" adını verdiğimizizi ve bunun böceklerle ne ilgisi olduğunu öğrenmek istiyorlar.

- Bu iyi oldu! Özgünlüğümüzü inceden inceye anlatmalıyız. Kann-calar Devrimi beklenmedik bir başkaldırı teması. Bu yüzden bu adı almakla çok daha iyi ettik.

Yedi Cüceler onu onaylıyor.

Ji-woong liseden çıkmadan bilgisayarla "Karıncaların Devrimi" adını tescil ettirdiğini ve tasanlar geliştirmeye olanak veren sınırlı sorumlu bir şirket açtığını haber verdi. Klavyeyi tıklattı. Şirketin statüsü ile gelecekteki mali durumu görüldü.

Hepsi ekranı dikkatle inceledi.

- Çok iyi, dedi Julie. Şirketimiz "Kann-caların Devrimi" sağlam ekonomik temeller üzerine oturmalı. Şenlik yapmakla yetinirsek, hareketimiz çok çabuk parçalanır. Şirketimizi döndürecek tasanlar hazırladınız mı?

Bu kez bakışların merkezinde Marcisse yer aldı.

- Böceklerden esinlenen bir giysi koleksiyonu yaratmayı düşünüyorum. Sadece ipekböceği ipeği değil, sağlamlığı, hafifliği ve esnek-liğiyle Amerikan ordusunun çelik yelek yapımında kullanılan örümcek ağı ipi gibi Made in Insectland malzemelerine aynalık tanıyacağım. Kumaşlara kelebek kanadı motifler işlemeyi ve bir dizi mücevher için bokböceği kabukları kullanmayı düşünüyorum.

Onlara bütün gece üzerinde çalıştığı birkaç taslak ve örnek sundu. Hepsi onayladı, böylece "Karıncaların Devrimi" şirketinin giysiler ve moda ile ilgili ilk şubesi yaratılmış oldu. Ji-woong, Narcisse'in ürünlerine ayırdığı yeni bir işletme modülü açtı. Kod adı: "Kelebek Şirketi." Aynı anda, Nacisse'in böcekleri gözlemleyerek yarattığı modelleri bağlantı kuranlara göstereceği olası bir vitrin oluşturdu.

Sonra, tasansını sunma sırası Leopold'e geldi.

- Tepelerin içinde evler üretmek amacıyla bir mimarlık ajansı kurmak düşüncesindeyim.
- Bunun yaran ne?

284

- Deredesin Prens 24.2 diye salgılıyor gittikçe kaygılanan Prens

Kaybolmuş dostunu bulmak için cesetler arasında dolaşüyor. Hatta zaman zaman bazı karıncalardan yediklerini bırakıp. Prens 24 olup olmadığını kontrol etmelerini istiyor. Kimi zaman da, kayıp yol-daşını yeniden oluşturmaya çalışmak için kopmuş bir başı gövdeyle birleştiriyor.

Sonunda usanıp vazgeçiyor ve orada öylece perişan kalakalıyor.

Prens 103. daha ileride ateş mühendislerini fark ediyor. Felaketten kazasız belasız kurtulan sorumlular hep onlar. Ateş yandaşları ile karşıtları arasında kavga çıkıyor. Ama karıncalar daha suçluluğu ya da yargılanmayı bilmediklerinden, bir de kızarmış çıtır çıtır böcekler pek hoşlarına gittiğinden, kavga gürültü uzun sürmüyor.

Prens 103. Prens 24.'ü aramaktan bitkin düştüğünden, topluluğun başına 5. geçiyor.

Mangayı bir araya topluyor ve bu ölüm yerinden uzaklaşıp, hep batıya gitmeyi, yeni yemyeşil otlaklar keşfetmeyi salık veriyor. Beyaz pankart tehlikesinin hâlâ Bel-o-kan üstüne çöktüğünü, ne yıkımlara yol açtığını gördükleri iki tekniği, ateşi ve kaldırıcı, denetimleri altına aldıklarına göre. Parmakların pekâlâ sitelerini ve çevresini de yıkabileceklerini söylüyor.

Ateş mühendisi bir karınca, küçük bir közü çakıl taşının içine koyup götürmeleri için ısrar ediyor. Önce herkes bunu yapmasına engel olmak istiyor, ama 5. sağ salim yuvalarına ulaşmaları için bunun son kozları olabileceğini anlıyor. Böylece, üç böcek çukur taşı ve turuncu közü. Parmaklı Tanrılarla uzlaşmalarının bir belirtisiymişcesi-ne taşımayı üstleniyorlar.

İki karınca, topluluğun onca yıkıcı ateşi yanına almasına öfkeleniyor ve gruptan, ayrılmayı yeğliyor. Böylece geriye kala kala otuz üç karınca, on iki kâşif ve Prens 103. ve de Cornigera Adası'ndan birkaç önemsiz karınca kalıyor. Göğün yücelerindeki güneşin seyrini izliyorlar.

SEKİZ MUM

Üçüncü gün. Sekizler taşanlarını hazırlamak için şafakla birlikte kalkmışlardı.

- Durum saptaması yapmak için, her sabah saat dokuzda doğru bilgisayar laboratuvarında toplanmamız iyi olur, diye önerdi Julie.

Ji-woong arkadaş topluluğunun ortasında ilk olarak yerini aldı-"Karıncaların Devrimi" bilgisayarlarının şimdi İnternet ağına bağlandığını haber veriyor. Ta sabahın altısında bağlanmıştı ve şimdiden birkaç çağrı olmuştu.

285

Bir ekranı açarak aygıtını sundu. Sergileme sayfasında Y biçiminde üç karıncayla sembolleri, şiarları 1 +1 =3 ve büyük harflerle KARINCALARIN DEVRİMİ özenle yerleştirilmişti.

Ji-woong, açık tartışmalara olanak veren agora servisini, günlük etkinlikleri haber veren bilgisayar servisini ve bağlantı kuranların programlarına girmelerini sağlayan destek servisini gezdirdi.

- Hepsi işliyor. Bağlantı kuranlar özellikle neden hareketimize "Karıncaların Devrimi" adını verdiğimizizi ve bunun böceklerle ne ilgisi olduğunu öğrenmek istiyorlar.

-Bu iyi oldu! Özgünlüğümüzü inceden inceye anlatmalıyız. Karıncalar Devrimi beklenmedik bir başkaldın teması. Bu yüzden bu adı almakla çok daha iyi ettik.

Yedi Cüceler onu onaylıyor.

Ji-woong liseden çıkmadan bilgisayarla "Karıncaların Devrimi" adını tescil ettirdiğini ve tasanlar geliştirmeye olanak veren sınırlı sorumlu bir şirket açtığını haber verdi. Klavyeyi tıklattı. Şirketin statüsü ile gelecekteki mali durumu göründü.

Hepsi ekranı dikkatle inceledi.

- Çok iyi, dedi Julie. Şirketimiz "Karıncaların Devrimi" sağlam ekonomik temeller üzerine oturmalı. Şenlik yapmakla yetinirsek, hareketimiz çok çabuk parçalanır. Şirketimizi döndürecek tasanlar hazırladınız mı?

Bu kez bakışların merkezinde Narcisse yer aldı.

- Böceklerden esinlenen bir giysi koleksiyonu yaratmayı düşünüyorum. Sadece ipekböceği ipeği değil, sağlamlığı, hafifliği ve esnek-liğiyle Amerikan ordusunun çelik yelek yapımında kullanılan örümcek ağı ipi gibi Made in Insectland malzemelerine ayrıcalık tanıyacağım. Kumaşlara kelebek kanadı motifler işlemeyi ve bir dizi mücevher için bokböceği kabukları kullanmayı düşünüyorum.

Onlara bütün gece üzerinde çalıştığı birkaç taslak ve örnek sundu. Hepsi onayladı, böylece "Karıncaların Devrimi" şirketinin giysiler ve moda ile ilgili ilk şubesi yaratılmış oldu. Ji-woong, Narcisse'in ürünlerine ayırdığı yeni bir işletme modülü açtı. Kod adı: "Kelebek Şirketi." Aynı anda, Narcisse'in böcekleri gözlemleyerek yarattığı modelleri bağlantı kuranlara göstereceği olası bir vitrin oluşturdu.

Sonra, tasarısını sunma sırası Leopolda geldi.

- Tepelerin içinde evler üretmek amacıyla bir mimarlık ajansı kurmak düşüncesindeyim.

- Bunun yaran ne?

286

- Toprak soğuktan ve sıcaktan çok iyi korur, ama radyasyonlardan, manyetik alanlardan ve tozdan da korur, diye açıkladı. Tepe rüzgâra, yağmura ve kara karşı dayanıklıdır. Toprak en iyi yaşam malzemesidir.

- Aslında mağara evler kurmak istiyorsun. Biraz karanlık olmazlar mı, ne dersin? diye sordu Julie.

- Hiç de değil. Güney yönünde solaryum olarak vitrinli bir boşluk ve tepede geceyi ve gündüzü görmeye olanak veren bir boşluk açmak yeter. Böylelikle bu tip evlerde oturanlar, doğanın tam ortasında yaşayacaklar. Gündüz, güneşten yararlanacak, pencerede bronz-laşacaklar. Gece, yıldızları seyrederek uyuyacaklar.

- Peki ya dışarı? diye sordu Francine.

- Dış duvarların üstünde çimenler, çiçekler, ağaçlar olacak. Hava çayır çimen kokacak. Bu doğrudan hayat üzerine kurulmuş bir ev; öyle beton evler gibi değil. Duvarlar nefes alacak. Fotosentezlerini yapacaklar. Duvarları, hayvansal ve bitkisel bir yaşam örtecek.

- Zekice. Üstelik inşaatların manzarayı bozmayacak, dedi David.

- Ya enerji kaynakları? diye sordu Zoe.

- Tepenin doruğuna yerleştirilecek güneş enerjisi toplayıcıları elektrik sağlayacak. Tepe içine yerleştirilmiş bir evde konfor ve modernlikten vazgeçmeden rahatça yaşamak mümkündür, diye vurguladı Leopold.

Onlara ideal evinin planlarını sundu. Kubbe biçimindeydi ve gerçekten rahat ve geniş görünüyordu.

Leopold ütöpik evler çizerken, demek bunu kotarıyormuş! Çoğu yerli gibi, kare ev anlayışını bırakıp yuvarlak biçimleri özümsemeye çalıştığını hepsi biliyordu. Tepe-evi aslında duvarları biraz daha kalın, çok büyük bir tipiden başka şey değildi.

Coşku doluydular ve Ji-woong hemen bilgisayara bu yeni mimari şubesini ekledi. İnsanların gezebilmeleri ve üstünlüklerini değerlendirebilmeleri için, Leopold'den ideal evinin sentez görüntülerini boyutlarıyla çizmesini istedi. Bu ikinci şubeye "Karıncı Yuvası Şirketi" adını verdiler.

Çember içinde yer alma sırası Paul'deydi.

- Temelinde böcek ürünleri olan bir gıda ürünleri dizisi yaratmak düşüncesindeyim: Ballar, balsılar, mantarlar, aynı zamanda propolis-ler ansütleri... Böcekler dünyasından bilinmedik hazlar, yeni tatlar yaratabileceğimi düşünüyorum. Kanncalar, bitki bitinden bizim hid-romele çok benzeyen bir alkol üretirler. Değişik hidromeller denemek fikri aklıma buradan geldi.

287

Küçük bir şişe çıkardı ve içindeki içkiyi onlara tattırdı. Hepsi de biradan ve elma şarabından daha iyi olduğunu kabul etti.

- İçinde bitkibiti balı kokusu var, diye belirtti Paul. Lisenin bahçesindeki güllerden bitkibitleri topladım ve bu gece onları kimya salonunun karnilerinde maya ile mayalandırdım.

- Önce hidromel markasını tescil ettirelim, dedi Jİ-woong bilgisayarda işlem yaparak. Sonra mektupla satarız.

Böylece şirkete ve gıda dizisine "Hidromel" adını verdiler.

Zoe söz aldı:

- Edmond VVells, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'ndt, karıncaların Ml'yi, mutlak iletişimi, başardıklarını öne sürüyor. Antenlerini birleştiriyor ve böylece birbirlerinin beyinlerine doğrudan doğruya bağlanıyorlarmış. Bu beni düşündürdü. Bunu karıncalar başardığına göre, insanlar neden başarmasını? dedim. Edmond IVells, insan koku alma sistemine uyan, yapay burunlar üretmeyi salık veriyor.

- İnsanlar arasında feromon diyalogu kurmak istiyorsun öyle mi?

- Evet. Bu makineyi üretmek düşüncesindeyim. Antenlerle donatılınca, insanlar birbirlerini daha iyi anlayacaklardır.

Julieden Ansiklopediyi aldı ve hepsine Edmond H/ells'in planlarını çizdiği acayip aygıtı gösterdi: İnce ve ucu kıvrık iki antenin çıktığı birbirine kaynak edilmiş iki koni.

-Teknik eğitim bölümünün uygulama atölyesinde, bunu üretmek için gereken her şey var: Döküm kalıpları, sentetik reçineler, elektronik bileşenler... İyi ki lisede teknik bölüm var, böylece elimizin altında yüksek teknoloji aletleriyle donatılmış gerçek bir atölyeye sahibiz.

Ji-woong kuşkulu göründü. Kısa vadede, ne gibi ekonomik bir etkinlik sağlayacağını görmüyordu. Zoe'nin fikri ötekilerin hoşuna gitmişti; insan antenleri yapmaya başlaması için ona "kuramsal iletişim araştırması" adını verdikleri bir bütçe ayırmaya karar verdiler.

- Benim projem de verimli değil, dedi Julie çemberin ortasında yerini alırken. O da Ansiklopedi'de tanımlanan acayip bir buluşla bağlantılı.

Sayfaları çevirdi ve onlara bir şema, üzerinde oklarla açıklamalar bulunan bir plan gösterdi.

- Edmond VVells, büyük olasılıkla antik Mısır hiyerogliflerini çözmesini sağlayan dikili taş parçasına aynı adı veren Champollion'a saygı olarak, bu makineye "Rozet Taşı" adını veriyor. Edmond Wells'in makinesi, kannca feromonlarını koku moleküllerine ayrıştırıyor ve insanların anlayacağı sözcükler haline getiriyor. Aynı şekilde, tersine, sözcükleri ayrıştırıyor ve kannca feromonuna çeviriyor. Bu makineyi kurmaya çalışmak düşüncesindeyim.

yi.:

288

- Şaka mı ediyorsun?

- Katiyen! Karınca feromonlarını teknik olarak ayrıştırmak ve yeniden birleştirmek çoktandır mümkün. Ne var ki kimse bunun önemini görmedi. Sorun şu: Karıncalarla ilgili bütün bilimsel incelemelerin amacı hep mutfaklarımızı onlardan temizlemek için onları yok etmek oldu. Bu, uzaylılarla diyalog çalışmalarını kasap şirketlerine bırakmak gibi bir şey.

- Malzeme olarak neye ihtiyacın var? diye sordu Ji-woong.

- Bir kitle tayfölçeri, bir renkölçer, bir bilgisayar, tabii bir de karınca yuvası. İlk iki aracı parfümcülüğe hazırlık bölümünde buldum. Kannca yuvasına gelince lisenin bahçesinde bir tane gördüm.

Grup pek coşkulu görünmüyordu.

- Bir Karıncalar Devriminin karıncalarla ilgilenmesi normal, diye ısrar etti Julie, dostlarının kuşkucu yüzleri karşısında.

Ji-woong, şantözlerinin devrimlerinin baş kişisi olarak kalmasının, karanlık araştırmalara atılarak bölünmemesinin daha iyi olacağı görüşündeydi. Son bir kanıt göstermeye çabaladı.

- Karıncaları gözlemlene ve onlara iletişim kurma belki de devrimi daha iyi yönetmemize yardım edecektir.

Fazla üstelemediler ve Ji-woong ona ikinci bir 'kuramsal araştırma' bütçesi ayırdı.

Sonra, sıra David'e geldi.

- Umanm senin projen yakın vadede Zoe'nin ve Julie'nin projelerinden daha verimli olacaktır, diye takıldı Koreli.

- Kannca estetiği, arkasından kannca lezzeti, arkasından antenlerle diyalog, kanncalarla doğrudan temas kurmak derken, sıra bana geldi. Karınca yuvalarındakine benzer bir iletişim kaynaşması yaratmak düşüncesindeyim.

- Açıkla.

- Hangi alanda olursa olsun, bütün bilgilerin ulaştığı ve birbirleriyle karşılaştığı bir kavşak düşünün. Şimdilik "Sorular Merkezi" adını verdim buna. Aslında, insanın kendi kendine sorabileceği tüm sorulara cevap vermeye soyunan bir bilgisayar hizmeti. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi ile aynı anlayış içinde düşündüm. Bir dönemin bilgisini toplamak ve herkesin yararlanması için yeniden dağıtmak. Ra-belais'nin, Leonardo da Vincinin, 18. Yüzyıl ansiklopedistlerinin gerçekleştirmek istedikleri de buydu.

- Bize hiçbir kâr getinmeyecek iyi bir eser daha! diyerek Ji-woong içini çekti.

- Hiç de değil! Biraz bekle, diyerek itiraz etti David. Her sorunun bir fiyatı var. Çetrefilliliğine ya da bulmaktaki zorluğuna göre, cevap-lanmıza fatura keseceğiz.

289

- Anlamıyorum.

_ Günümüzde, gerçek zenginlik bilgidir, önce tarım, arkasından mamul eşya üretimi, arkasından ticaret, sonra hizmet geldi. Sıra şimdi bilginin. Bilgi özünde hammaddestir. Gelecek yıl havaların nasıl gideceğini tam olarak bilecek kadar meteoroloji bilen, en çok ürün kaldırmak için nerede ve ne zaman sebze dikeceğini bilir. En az masrafla en iyi ürün almak için fabrikasını en iyi nereye kuracağını bilen, daha çok para kazanır. Gerçek fesleğen çorbası tarifini bilen, para getirecek bir lokanta açabilir. Benim önerim, tekrarlıyorum, insanın kendisine sorabileceği bütün sorulara cevap verecek mutlak bir veriler bankası yaratmaktır.

- Fesleğen çorbası ve sebze dikme zamanı öyle mi? diyerek dalga geçti Marcisse.

- Evet, bunun sonu yok. Ucuz fatura keseceğimiz Tam olarak saat kaç?"tan tutun, daha pahalı olan "Filozof taşının sırrı nedir?-e kadar gider. Her yerden gelen her tür soruya cevaplar vereceğiz.

- Açıklanmaması gereken sırları vermekten korkmuyor musun? diye sordu Paul.

- Bir cevabı duymaya ya da anlamaya hazır değilsek, onun bize bir yararı olmaz. Şu anda sana filozof taşının ya da Graalın sırrını ver-seydim, bunun ne işine yarayacağını bilmezdin.

Bu cevap Paul'ü ikna etmeye yetti.

- Peki sen bütün bu sorulara nasıl cevap vereceksin?

- Örgütlenmek gerekiyor. Hali hazırda tüm bilgisayar veri bankalarıyla, bilimsel, tarihsel, ekonomik vb. yerj bankalarıyla bağlantı kuracağız. Ayrıca, araştırma enstitülerinden, yaşlı bilgelere cevap istemek, bilgileri doğrulamak, dedektif ajanslarına, tüm dünyadaki kütüphanelere başvurmak için telefon kullanacağız. Aslında, bilgi kavşağı oluşturmak amacıyla daha önceden kurulmuş ağlar ve bütün bilgi bankalarını akıllı bir biçimde kullanmaya soyunuyorum.

- Çok güzel, "Sorular Merkezi" şubelerini açıyorum, dedi Ji-woong. Lisedeki modemlerin en büyük ve en hızlı harddiskini sana vereceğiz.

Sırası gelen Francine çemberin ortasında yerini aldı. Davidin projesinden sonra, daha parlak bir fikir sunmak imkânsız gibi görünüyordu. Yine de, en iyiyi en sona saklamış gibi, Francine kendinden emin görünüyordu.

- Benim projem de kanıncalarla ilintili. Onlar bizim için nedir? Koşut ama daha küçük bir boyut, dolayısıyla onları dikkate almıyoruz. Öldüklerinde onlara acımıyoruz. Başkanlarımız, yasalannı, savaşlarını, keşiflerini tanımıyoruz. Yine de, doğal bir biçimde kanıncalar bizi çekiyor, çünkü daha küçükten, güdüsel olarak onları gözlemlemenin kendimizi tanımamıza yardım ettiğini biliyoruz.

Kanıncaların Devrimi / F:19

290

- Sözü nereye getirmek istiyorsun?" diye sordu Ji-woong. Tek tasası, fikrinin bir şube yaratıp yaratmayacağıydı-

Francine'in hiç acelesi yoktu.

- Kanıncalar, tıpkı bizler gibi yollar, yollar olan sitelerde yaşar, yorlar. Tarımı biliyorlar. Kitlelere savaşa giriyorlar. Kastlara ayrılmışlar... Onların dünyası bizimkine benzeyor- sadece daha küçük, hepsi bu.

-Tamam da, bunun proje ile ilgili ne? diye sabırsızlandı Ji-woong.

- Pratik dersler çıkarmak için, geceleyeceğimiz daha küçük bir dünya yaratmak düşüncesindeyim. Projem olası halkı, olası doğası, olası hayvanları, olası metrosuyla, olası ekolojik çevrimiyle olası bir bilgisayar dünyası yaratmak. Orada bütün olup bitenler dünyamızda olanlarla benzerlik taşıyacak.

- Biraz Evrim oyunundaki gibi değil mi? diye sordu Ju'ie. Arkadaşının nereye gelmek istediğini anlamaya başlıyordu.

- Evet, şu farkla ki Evrim'de halk oyuncunun emrettiklerini yapıyor. Ben dünyamızla benzerliği da M*» ileri götürmek istiyorum. Infra-Wordde, -projeme bu adı verdim- Mk tamamen özgür ve özerk olacak. Cüzi irade konusundaki sohbetimizi hatırlıyor musun, Julie?

- Evet, bunun Tanrının bizi sevdiğinin en büyük kanıtı olduğunu söylüyordun. Saçmalıklar yapmam³ izin veriyor. Sonra, bunun emredici bir Tanrı dan daha iyi oldu¹"" söylüyordun, çünkü iyi davranıp davranmadığımızı, doğru yolu kendi kendimize bulup bulamıya-cagımızı anlamamızı sağlıyordu.

- Tastamam. "Cüzi irade" ...Tann'nın insanları sevdiğinin en büyük kanıtı: Müdahale etmemesi. tSte ben de, 'nfra-VVord halkına aynı şeyi sunmak istiyorum: Cüzi irade. Kimsenin yardımı olmadan kendi gelişmelerine kendileri karar versinler. Böylece, gerçekten bizim gibi olacaklar. Hem bu asıl cüz* irade kavramını bütün hayvanlara, bütün bitkilere, bütün minarelere kadar genişletiyorum. Inf-ra-Word, bağımsız bir dünyadır VeSanıyorum bu bakımdan, bizimkine benzer olacaktır. Ve bu özelii3inden dolayıdır ki gözlemlenmesi bize gerçekten değerli bilgiler getirecektir.

- Sen Evrim oyununun tersine, "e yapılacağını gösteren kimse olmayacak mı demek istiyorsun?

- Hiç kimse. Onları gözlemlerr>ek ve olsa °'sa nasıl tepki gösterdiklerini görmek için dünyalarına elemanlar sokmak olacak tüm yapacağımız. Olası ağaçlar kendiliklerinden bitecek. Olası insanlar, olası meyveleri güdüsel olarak toplayacak. Mantiğa çok uygun bir şekilde, olası fabrikalar bunlardan olası reçeller yapacak.

- ...Onları da olası tüketiciler yiyecekler, diye devam etti Zoe, çok etkilenmişti.

w

291

- O zaman dünyamızdan ne farkı var?

- Zaman. Oradakinden on kat daha hızlı akacak. Bu da bize mak-ro olayları gözleme fırsatı verecek. Sanki dünyayı hızlı halde gözlem-liyormuşuz gibi bir şey.

- Bunun ekonomik yararı neresinde? diye sordu hep kârlılık kaygısı duyan Ji-woong.

- Çok büyük, diye David cevap verdi. Francine'in projesinin bütün sonuçlarını çoktan fark etmişti. Her şeyi Infra-IVord'de test edebiliriz. Olası halkın davranışlarının artık programlanmadığı ama özgürce kendi aklından çıktığı bir bilgisayar dünyası düşünsenize!

- Hâlâ anlamadım.

- Diyelim ki halkın bir çamaşır tozu markasına ilgi gösterip göstermediğini öğrenmek istiyoruz. Infra-Word'a girmek yetecek ve insanların nasıl tepki verdiklerini öğreneceğiz. Olası halk ürünü seçecek ya da özgürce reddedecektir. Böylece, araştırma enstitülerinin verdiğiinden çok daha yakın ve çok daha çabuk cevaplar elde edeceğiz. Çünkü bir markayı gerçek yüz kişi örnek alınarak test etmek yerine, milyonlarca olası birey üzerinde test edebileceğiz.

Ji-woong, böyle bir pojenin önemini yakalamak için kaşlarını çattı.

- Peki test edilecek çamaşır tozu verilerini Infra-Word'e nasıl gireceksin?

- Köprü-adamlarla. İormal görünümlü bireylerle. Test edilecek ürünleri kendi dünyalarının mühendislerine, doktorlarına, araştırmacılarına vereceğiz. Kendi dünyalarının varolmadığını ve varlık nedenlerinin yüksek boyut yararına deneyler gerçekleştirmek olduğunu bir tek onlar bilecekler.

Davidin "Sorular Merkezi" projesini geçecek bir proje onlara olanaksız gibi gelmişti, ama bunu Francine başarmıştı. Şimdi, projesinin önemini anlamaya başlıyorlardı.

- Infra-Word'de tüm siyasetleri bile test edebiliriz. Liberalizmin, sosyalizmin, anarşizmin, ekolojizmin kısa, orta ve uzun vadede ürettikleri sonuçları kontrol edebiliriz. Milletvekilleri bir yasanın sonuçlarını göreceklerdir. Elimizin altında, normal büyüklükteki insanlığı yanlış yola girmekten alıkoyarak bize zaman kazandıracak kobay mini bir insanlık olacak.

Şimdi sekizi de coşkunluğun zirvesindeydiler.

- inanılmaz bir şey.' diye haykırdı David. Infra-Word benim "Sorular Merkezi"mi bile besleyecek yetenekte. Olası dünya, bizim bir türlü çözemeyeceğimiz bütün sorunların kesin cevabını bulacaksın.

Francine'in bakışları bir ermiş bakışları gibiydi.

David sırtını yumrukladı.

292

- Aslında, kendini Tanrı gibi görüyorsun. Eksiksiz küçük bir dünya yaratacaksın ve onu Zeus ve Olimpos tanrılarının yeryüzünü ince-lemelerindeki aynı merakla gözlemleyeceksin.

- Belki bizim dünyamızda, üstün bir boyut için çamaşır tozları çoktan test edilmiştir bile, diyerek Marcisse takılarak araya girdi.

Gülüştüler, sonra gülüşleri daha az doğallaştı.

- ...Belki de, diye mırıldandı birden düşünceli bir hal alan Francine.

ANSİKLOPEDI

ELEUSİS OYUNU: Eleusis oyununun amacı... oyunun kuralını bulmaktır. Oynamak için dört oyuncu gerekir. İlkönce, Tanrı adı verilen oyunculardan biri, bir kural uydurur ve bunu bir kâğıt parçasına yazar. Bu kural, 'Dünyanın Kuralı' adı verilen bir cümledir. Elli iki kartlık iki deste kâğıt tükeninceye kadar oyunculara dağıtılır. Bir oyuncu bir kartı açar ve "Dünya var olmaya başlıyor" diyerek oyunu başlatır. Tanrı adı verilen oyuncu, "Bu kart doğru"ya da "Bu kart doğru değil" diye bildirir. Yanlış kartlar bir yana ayrılır, doğru kartlar arka arkaya gelecek biçimde sıralanır. Oyuncular, Tanrı'nın kabul ettiği kartlar dizisini inceler ve bir yandan oynarken, bir yandan da ayırma işinde nasıl bir mantık olduğunu bulmaya çalışırlar. İçlerinden biri oyunun kuralını bulduğunu düşündüğünde, elini kaldırır ve kendini "peygamber" ilan eder. O zaman, açılan kartın doğru mu yanlış mı olduğunu belirtmek üzere Tanrı'nın yerini alır. Tanrı peygamberi gözetler ve yanılırsa, peygamberlikten ' düşer. Peygamber arka arkaya on kart için doğru cevap vermeyi başarır, çıkardığı kuralı söyler ve öteki oyuncular bunu kâğıtta yazılı olanla karşılaştırırlar. İkisi tutuyorsa kazanır, aksi halde, peygamberlikten

düŖer. Eğer yüz dört kâğıt açıldığında, kimse kuralı bulamadıysa ve bütün peygamberler yanıldıysa. Tanrı kazanır.

Ama dünyanın kuralı bulunması kolay bir nitelik taşımalıdır. Oyunu ilginç yapan, kuralın düşünülmesi kolay, ama bulunması zor bir kural olmasıdır. Söz gelimi; dokuzdan büyük bir karttan sonra dokuzdan küçük ya da dokuza eşit bir kart getirildiğinde kuralı keşfetmek çok zordur. Çünkü oyuncuların bütün dikkatlerini şekillerde, kırmızı ve siyah renklerde toplamaya doğal olarak yatkınlıkları vardır. 'Onuncu, yirminci ve otuzuncu dışında, sadece kırmızı kartlar" ya da "kupa yedilinin dışındaki bütün kartlar" kural-

293

lan kolaylıkla bulunacağından yasaktır. Dünyanın kuralı bulunamaz ise. Tanrı oyundan çıkarılır. 'İlk bakışta akla gelmeyen bir kolaylık' hedeflenmelidir. Kazanmak için en iyi strateji hangisidir? Riskli de olsa, her oyuncunun olabildiğince çabuk kendini peygamber ilan etmesinde yarar vardır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

DEVİRİM YÜRÜYÖR

Prenses 103. ön ayaklarının cırnakları arasında, bir çam omcası-nın deliğine doğru yaylaya çıkan uyuzböceklerinin manevralarını izlemek için eğiliyor.

Hiç kuşku yok, biz Parmaklara göre ne kadar küçüksek bu uyuz-böcekleri de bize göre o kadar küçük, diye düşünüyor.

Onları merakla inceliyor. Ağacın soluk külrengi kabuğu ince ve dar plakalar halinde yarılmış. Uyuzböcekleri kaynıyor küçük koyaklar. 103. eğiliyor ve oribatlar olduğunu çıkardığı beş bin uyuzböceği-nin üç yüz hidraknide karşı savaşını izliyor. Prenses 103. bir süre onları seyrediyor. Oribatlar her yerlerinde, dirseklerinde, omuzlarında, hatta yüzlerinde bile biten cırnaklarıyla özellikle etkileyiciler.

Prenses, asıl suda bulunan hidraknidlerin neden ağaçları istila ettiklerini merak ediyor. Bu küçücük kılı kabuklular eyerlenmişler; çengeller, testereler, şişler, karmaşık mahmuzlar donanmış halde destansı bir savaş veriyorlar. Me yazık ki 103.'nün incelemesini sürdürecektir zaman yok. Hiç kimse uyuzböceklerinin savaşlarını, istilalarını, dramlarını, zorbalannı tanımayacak. Hiç kimse ulu çamın otuzuncu dikey çatlağında yapılan savaş oribatların mı hidraknidlerin mi kazandığını bilmeyecek. Belki de bir başka çatlakta, çok daha şaşırtıcı başka uyuzböcekleri, sarkoptlar, tiroglifler, iksodlar, derman-santorlar, argalar büyük ihtiraslar uğruna ne savaşlar vereceklerdi. Ama kimin umurundaydı: Karıncaların da umrunda değil. Hatta İ03.'nün bile.

Kendi payına, dev Parmaklarla ve kendisiyle ilgilenmeye karar verdi. Bu ona yetiyordu.

Yeniden yola koyuluyor.

Parmakların Devrimi alayı çevresinde gittikçe büyüyor. Yangından sonra sayıları otuz üçtü, hemen sonra farklı türden yüz böcek oldular. Maltızın dumanı, ürkütmek bir yana meraklıları çekiyor. Adını Ç°k işittikleri ateşi görmeye ve 103.'nün serüvenlerini dinlemeye ge-"yorlar.

294

Prenses 103. yeni gelenler* düzenli olarak k°kU P^fP°rtU 24" numaraya cevap veren'
keK »ir kan"Ca **? ^^^^T yor. Kimse böyle bir ad, haürt^" HepS' ^ *°™ * '
Demek korkunç ateş buyrrtu^-

Taş kabuğuna hapsedilmiş ™ar uyuk,Uy°r Sİbİ "£' ^nuT kanatlar yine de
yavLrTy>aSmama,an ,Çm Uyany°rlar' teh,,keh-^ ,... * ,^* . .-ancı halklarla
ilişkiler uzmanı 14. onu

Maltız ağır olduğundan yaP3 * ... ÎI/>fic!,, ,

. ; y\svor Bir karındanayaklıyla iletişim kur-

bir salyangoza taşıtmay, öne^ B r ^ olmasý,nın ^^ çok iyi

mayı başarıyor ve onu s,mn^b^ca^dan korkusundan öneriyi geldişine ikna ediyor.

Hayva**°™^ yiyecekleri ve maltızlar, kabul ediyor. Hoşnut kalan &! ayn seKUUt: y *

başka salyangozlara taşıtmay* sa,,k ver,y°r-

.. .. j,r ama her vere gitme gibi bir ustunlü-

Salyangoz aSır b,r hayvan^™ her \ %nce zemini salyası.

âu vardır. Devirme biçimi fl*«^Sarattı* patinaj pistinde ka-,a kaygan.aşt.rır ve
ardından^^eden ften karıncalar, bu

\esbel, salya arkadan ^ «^^«£

beleniyorlar. Bu yüzden, saiya Ç'2^"" u *

lemek zorunda kalıyorlar

, , , l, -m ^ salvanaozlann aralarında yer aldığı Ka-

Lal renkli ve duman tüte* «gj£ an antenleriyle çO-

nncalar a ay. etkileyici. Kancan'ç^içeş Bu

flunluSM Karınca blr sürü %^f ^^ kozmik bir bilmeceyi çöz-çakı. dt.nyas.nda kesin
diye ^f^*birkaç blkkın yabancı kâşifle mek için birlikte yürümek düşünce&! uı,™v
birkaç atak genç savaşçryı coşturuyor.

.. | k . , parmaklar yandaşı Devrim yaylaya çı

Yüzken beş yuz oluyor!Or- rarmııudi yayı *

kan büyük bir ordu halini a»1?01"-

RARPkier

Tek şaşırtıcı unsur kah^man Prensesin durgunlusu BoceMe

Prens 24. bile olsa, birine t>>> *«» önem ^«T ParThala-mıyor. Ama 10. destan,
sür^rüyor ve bunun tıp.k bir Parmak lığı olduğunu açıklıyor. Öze' varlıklara bağlanma.

QÜZEL BİR QÛM

dirilten

Mini devrimlerini kurmak Çal^.rtaiten. Julie ve yoW^d^ bir duygu da tad.yor^ ^anüstü
bir «'^«^eri* sel beynin kollektif bir beyne genişlemesi-. Ak1 vücut hapış sınırlı
değildir, zekâ kafata*' ma3aras.yla sınır 1, dc^W.r Akhm tasından çıkması, gitu^e
>>ûyûyen "*" ^ T t^ vetyordu-

dönüşüp etraf.na yVy.Înnas' W" Julienin bU"U 'StemeS' ^ "

295

Aklı dünyayı saracak yetenekteydi. Atom dolu koca bir çuval olmadığını öteden beri
biliyordu ama bu çok güçlü tinsel duyumu algılamak çok farklı bir şeydi.

Aynı anda, çok güçlü ikinci bir duygu hissetti: "Ben önemli değilim." Genişlediğinden, Karıncalar Devrimcileri grubunda kendisini gerçekleştirdiğinden, sonra aklını dünyaya genişletme yeteneği kazandığından, bireyselliği onun için daha önemsizdi. Julie Pinson ona, sanki kendisini iigilendirmiyormuş gibi, davranışlarını dışarıdan izlediği biri gibi geliyordu. Bir canlıydı o kadar. O da herkes kadar biricikti.

Julie kendini kuş gibi hafif hissediyordu.

Yaşıyordu, güzel ve çabuk ölüyordu, üzerinde durmaya değmez. Buna karşılık şu vardı: Akli uzamı ve zamanı bir uçtan bir uca geçebiliyordu, ışıktan bir örtü gibi havalanabiliyordu. İşte bu ölümsüz bir bilgiydi.

"Merhaba aklım' diye mırıldandı.

Ama herkesinki gibi kapasitesinin sadece %10'unu çalıştıran beyniyle böyle bir duyguyu işletmeye hazır olmadığından, kafasının küçük daracık dairesine döndü. Işıktan örtüsü orada, kafasının dibinde, buruşturulmuş bayağı bir Kleenex gibi uslu uslu durdu.

Julie masalar çıkarıyor, sandalyeler taşıyor, çadırların iplerini bağlıyor, çatal kazıklar çakıyor, amazonları selamlıyor, bir yapıyı dengede tutmaya çalışan öteki devrimcilerin yardımına koşuyordu. İçini ısıtmak için bir kadeh hidromel içiyor, iş görürken şarkılar mırıldanıyordu.

Alnında ve ağzının üstünde boncuk boncuk ter vardı. Ağzının üs-tündekiler dudak kıvrımlarına kayınca, onları diliyle yaladı.

Karıncalar Devrimcileri, liseyi üçüncü işgal günlerini projelerini sunmak için standlar kurmakla geçirdiler. Başta, bu iş için derslikleri düşünmüşlerdi ama Zoe aşağıda, avlunun çimenleri üstünde, çadırların ve podyumun yakında açmalarının daha iyi olacağını belirtti. Böylece, herkes standlarını gezip ve katılabilecekti.

Tipi bir çadır, bir bilgisayar, bir elektrik kablosu ve bir telefon kablosu ekonomik, elverişli bir hücre yaratmaya yetiyordu.

Bilgisayarlar sayesinde, birkaç saatte, sekiz projenin çoğu işlemeye hazırды. Komünist devrim "Sovyetler artı elektrik" idiyse, onların devrimi, "karıncalar artı bilgisayar'dı.

Leopold mimari standında, ideal evinin model hamurundan üç boyutlu bir maketini sergiliyordu ve karınca yuvasındaki gibi ısıyı ayarlamak için toprak ve duvarlar arasında dolaşan sıcak ve soğuk hava akımlarının ilkesini açıklıyordu.

294

Prenses 103. yeni gelenlere düzenli olarak koku pasaportu 24 numaraya cevap veren erkek bir karınca görüp görmediklerini soruyor. Kimse böyle bir adı hatırlamıyor. Hepsi ateşi görmek istiyor. Demek korkunç ateş buymuş.

Taş kabuğuna hapsedilmiş canavar uyukluyor gibi ama anne kın-kanatlar yine de yavrularını yaklaşmamaları için uyarıyorlar; tehlikeli. Maltız ağır olduğundan, yabancı halklarla ilişkiler uzmanı 14. onu bir salyangoza taşıtmayı öneriyor. Bir karındanayaklıyla iletişim kurmayı başarıyor ve onu sırtına bir sıcaklık olmasının sağlığa çok iyi geldiğine ikna ediyor. Hayvan, karıncalardan korkusundan öneriyi kabul

ediyor. Hoşnut kalan 5. aynı şekilde yiyecekleri ve maltızları başka salyangozlara taşıtmayı salık veriyor.

Salyangoz ağır bir hayvandır, ama her yere gitme gibi bir üstünlüğü vardır. Devrim biçimi gerçekten acayıptır. Önce zemini salyasıy-la kayganlaştırır ve ardından da önünde yarattığı patinaj pistinde kayar. O zamana kadar onları hiç gözlemlemeden yiyen karıncalar, bu havanların durmadan salya ürettiğini görmekten hayretlere düşüyorlar.

Besbelli, salya arkadan gelen karıncalar için sorun yaratıyor, debeleniyorlar. Bu yüzden, salya çizgisinin dışında iki sıra halinde ilerlemek zorunda kalıyorlar.

Lal renkli ve duman tüten salyangozların aralarında yer aldığı karıncalar alayı etkileyici. Karınları içeri çekilmiş, soran antenleriyle çoğunluğu karınca bir sürü böcek sık ağaçların arasından çıkıyor. Bu çakıl dünyasında kesin diye bir şey yoktur, kozmik bir bilmeceyi çözmek için birlikte yürümek düşüncesi birkaç bıkkın yabancı kâşifle birkaç atak genç savaşçıyı coşturuyor.

Yüzken beş yüz oluyorlar. Parmaklar yandaşı Devrim yaylaya çıkan büyük bir ordu halini alıyor.

Tek şaşırtıcı unsur, kahraman Prensesin durgunluğu. Böcekler, Prens 24. bile olsa, birine bu kadar önem verilmesini bir türlü anlamıyor. Ama 10. destanı sürdürüyor ve bunun tipik bir Parmak hastalığı olduğunu açıklıyor: Özel varlıklara bağlanma.

OÜZEL BİR QÜW

Mini devrimlerini kurmaya çalışırlarken, Julie ve yoldaştan diriltten bir duygu da tadıyorlardı: Olağanüstü bir sır açıklamışçasına, bireysel beynin kolektif bir beyne genişlemesi: Akıl vücut hapishanesi'ye sınırlı değildir, zekâ kafatası mağarasıyla sınırlı değildir. Aklının kŞ'a' tasından çıkması, gittikçe büyüyen ışık dantelli geniş bir örtü haime dönüşüp etrafına yayılması için Julie'nin bunu istemesi yetiyordu.

295

Aklı dünyayı saracak yetenekteydi. Atom dolu koca bir çuval olmadığını öteden beri biliyordu ama bu çok güçlü tinsel duyumu algılamak çok farklı bir şeydi.

Aynı anda, çok güçlü ikinci bir duygu hissetti: 'Ben önemli değilim.' Genişlediğinden, Karıncalar Devrimcileri grubunda kendisini gerçekleştirdiğinden, sonra aklını dünyaya genişletme yeteneği kazandığından, bireyselliği onun için daha önemsizdi. Julie Pinson ona, sanki kendisini ilgilendirmiyormuş gibi, davranışlarını dışarıdan izlediği biri gibi geliyordu. Bir canlıydı o kadar. O da herkes kadar biricikti.

Julie kendini kuş gibi hafif hissediyordu.

Yaşıyordu, güzel ve çabuk ölüyordu, üzerinde durmaya değmez. Buna karşılık şu vardı: Aklı uzamı ve zamanı bir uçtan bir uca geçebiliyordu, ışıktan bir örtü gibi havalanabiliyordu. İşte bu ölümsüz bir bilgiydi.

"Merhaba aklım" diye mırıldandı.

Ama herkesinki gibi kapasitesinin sadece %10'unu çalıştıran beyniyle böyle bir duyguyu işletmeye hazır olmadığından, kafasının küçük daracık dairesine döndü.

Işıktan örtüsü orada, kafasının dibinde, buruşturulmuş bayağı bir Kleenex gibi uslu uslu durdu.

Julie masalar çıkarıyor, sandalyeler taşıyor, çadırların iplerini bağlıyor, çatal kazıklar çıkıyor, amazonları selamlıyor, bir yapıyı dengede tutmaya çalışan öteki devrimcilerin yardımına koşuyordu. İçini ısıtmak için bir kadeh hidromel içiyor, iş görürken şarkılar mırıldanıyordu.

Alnında ve ağzının üstünde boncuk boncuk ter vardı. Ağzının üs-tündekiler dudak kıvrımlarına kayınca, onları diliyle yaladı.

Karıncalar Devrimcileri, -liseyi üçüncü işgal günlerini projelerini sunmak için standlar kurmakla geçirdiler. Başta, bu iş için derslikleri düşünmüşlerdi ama Zoe aşağıda, avlunun çimenleri üstünde, çadırların ve podyumun yakında açmalarının daha iyi olacağını belirtti. Böylece, herkes standlarını gezip ve katılabilecekti.

Tipi bir çadır, bir bilgisayar, bir elektrik kablosu ve bir telefon kablosu ekonomik, elverişli bir hücre yaratmaya yetiyordu.

Bilgisayarlar sayesinde, birkaç saatte, sekiz projenin çoğu işlemeye hazırды. Komünist devrim "Sovyetler artı elektrik" idiyse, onların devrimi, 'karıncalar artı bilgisiyar'dı.

Leopold mimari standında, ideal evinin model hamurundan üç boyutlu bir maketini sergiliyordu ve karınca yuvasındaki gibi ısıyı ayarlamak için toprak ve duvarlar arasında dolaşan sıcak ve soğuk hava akımlarının ilkesini açıklıyordu.

296

David'in "Sorular Merkezi" standında geniş ekranlı bir bilgisayar ve bilgilerin stoklandığı ve de kümelenildiği uguldayan iri bir hard-disk sergileniyordu. David makinesini ve ağını anlatıyordu. İnsanlar, bilgi araştırma kolları kurmasına yardımcı olmayı öneriyorlardı.

"Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi Şirketi" standında, Ji-woong devrimci istekleri sıraya koyuyor ve etkinlikleriyle ilgili bilgiler yayıyordu. Dünyanın hemen her yerinde, liselerde, üniversitelerde, hatta kırsallarda, insanlar benzer deneyleri kendi kurumlarında örgütlemek için gönüllüydüler.

Ji-woong onlara üç günlük deneyimlerinden çıkardığı dersleri anlatıyordu. Şenlik yaparak başlamak, arkasından sınırlı sorumlu bir şirket kurmak ve bilgisayar araçlarının yardımıyla şubeler yaratmak gerekiyordu.

Ji-woong Karıncalar Devrimi coğrafi olarak yayıldıkça, yeni girişimlerle zenginleşeceğini umuyordu. Zaten, her yabancı Karıncalar Devrimine kendileri gibi yapmalarını salık veriyordu.

Koreli podyumun, tipilerin, ateşin yerleştirme planını veriyordu. Özellikle de, devrimlerinin sembollerini açıklıyordu: Karıncalar, "1 + 1=3" formülü, hidromel, Eleusis oyunu...

"Moda" standında, Narcisse'in etrafını amazonlar sarmıştı. Mankenlik yapıyor, ufak tefek işlerine yardım ediyorlardı. Kimi böcek motifli giysileri sunuyor, kimi stilistin talimatlarına göre beyaz kumaşlar üzerine motifler işliyordu

Biraz ötedeki Zoe'nin gösterecek pek bir şeyi yoktu, ama insanlar arasında mutlak iletişim kurma isteğini ve burun antenleri geliştirme fikrini açıklıyordu. Önce gülümsüyorlardı, böyle bir hüneri hayal et-meK için de olsa, sonunda onu dinliyorlardı. Aslında, herkes bir ke-recik olsun gerçekten iletişim kuramamaktan yakınıyordu.

"Rozet Taşı" standında, Julie karınca yuvasını yerleştiriyordu. Gönüllüler karınca yuvasını kraliçe dahil olduğu gibi çıkarması için toprağı derin kazmasına yardım ettiler. Julie, onu daha sonra biyoloji sınıfından getirdikleri bir akvaryuma yerleştirmişti.

Eğlence hiç eksik değildi. Ping pong salonunda masalar yerlerinde bırakılmıştı, turnuvalar arka arkaya devam ediyordu. Video malzemesiyle dil laboratuvarı şimdi sinema salonu görevi görüyordu. Daha ilerde. Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'nde açıklanan Eleusis oyunu oynanıyordu. Kuralı bulma çabası, hayal gücünü geliştirmek için mükemmeldi ve çok kısa sürede herkesin en sevdiği oyun oldu.

Öğle yemeklerinin, olabildiğince en iyi yemek olmasını takmıştı' kafasına Paul. "Me kadar iyi beslenirlerse devrimciler o kadar iyi m^o" tive olurlar" diye açıklıyordu. Karıncalar Devrimi'nin turist rehberlerinde damak zevkinin önemli bir yer tutmasını hayal ediyordu. Mut-

297

fakta yemeklerin hazırlanmasıyla bizzat bilgileniyordu ve egzotik ballar sayesinde yeni yeni tatlar uyduruyordu. Kızarmış bal, kavrulmuş bal, pudra bal, sos bal, her türlü bileşimi deniyordu.

Nadem çıkıp fırıncıdan ekmek almaları olanaksızdı, yedeklerinde un olduğuna göre, Devrimin kendi ekmeğini üretmesini önerdi. Militanlar bir duvarı bozup tuğlalarla bir ekmek fırını kurdular. Paul, tam bir ambargo durumunda bile meyve ve sebze ihtiyaçlarını karşılayacak bahçelerinin işletilmesini yönetiyordu.

"Gastronomi" standında, Paul kendisini dinlemek isteyenlere iyi yiyecekleri bulmak için koku duyusuna güvenmek gerektiğini anlatıyordu. Onun balları ve sebzelerini kokladığını görünce, yemeğin kaliteli olacağını biliyorlardı.

Bir amazon geldi ve Julie'ye yerel basından Marcel Vaugirard adında birinin "devrimin şefi' ile telefonla konuşmak istediğini haber verdi. Ona bir şeflerinin olmadığını söylemişti, ama Julie'yi sözcüleri olarak görüyorlardı. Bir mülakat yapmak istiyordu. Telefonu aldı.

- Merhaba, Bay Vaugirard. Telefonunuza şaşırdım. Olayları tanımadan olaylar hakkında daha iyi konuştuğunuzu sanıyordum, dedi Julie dikkatli bir tavırla.

Pişkinliğe vurdu.

- Göstericilerin sayısını öğrenmek isterdim. Polis bana yüz kadar evsizin liseye girdiğini, normal işlemlerini engellediklerini söyledi. Sizin değerlendirmenizi almak istiyordum.

- Polisin verdiği rakamla benim size vereceğim rakamın ortalamasını mı alacaksınız? Hiç gereği yok. Tam tamına beş yüz yirmi bir kişi olduğumuzu bilin.

- Peki hoşist misiniz?

- Katiyen.

- Öyleyse liberalist misiniz?

- O da değil.

Telefonun ucundaki adam sinirli gibiydi.

- İnsan ister istemez ya sağda ya solda olur, dedi. Julie kendini bıkkın hissetti.

- İki yönden başka düşünemiyor gibisiniz, diye genç kız iç çekti. Sadece sağa ya da sola ilerlenmez. İleri ya da geri de gidilebilir. Biz, "ileri" gidenlerdeniz.

Marcel Vaugirard bu cevabı iyice kafasına yazdı. Önceden yazdı-gıyla denk düşmemesi onu hayal kırıklığına uğratmıştı.

Julienin yanında konuşmaları dinleyen Zoe, telefonu kaptı:

298

- Bizi ille de bir partiye bağlamak istiyorlarsa, bunu bulmaları ve adını "evrimci" parti koymaları gerekecek, diye bilgi verdi. Bizler insanın çok çabuk evrimleşmesini istiyoruz.

- Eveet, düşündüğüm gibi sizler solcusunuz, sonucunu çıkardı yerel gazeteci, rahatlamıştı.

Bir kez daha her şeyi önceden anlamış olmanın memnunluğuyla, telefonu kapadı. Marcel Vaugirard bulmaca çözmeye bayılırdı. Her şeyin yerli yerine oturmasını isterdi. Ona göre, makaleler pek değişmez unsurların yerlerine yerleştirildiği bulmaca kareleriydi. Böylece bir dizi karesi vardı. Biri siyasal makaleler için, biri kültürel olaylar için, biri günlük haberler için, biri de gösteriler için. Başlığını çoktan hazırladığı makalesini daktilo etmeye başladı: "Yüksek gözetim altında bir lise."

Bu konuşmadan sinirleri bozulan Julie, tuhaf bir yemek ihtiyacı duydu. Paul'ün standına gitti. Podyumun gürültüsünden rahatsız olmamak için standın yerini doğruya çevirmişti.

Birlikte beş duyudan konuştular.

Paul'e göre, insanlar bilgilerin yüzde seksenini beyinlerine aktarmak için sadece görme duyusuyla yetiniyorlardı. Burada bir sorun vardı, çünkü böylelikle görme, bütün öteki duyuları daraltan zorba bir duyu haline geliyordu. Bunu anlaması için fulanyla açık gri gözlerini bağladı ve ondan parfüm orgundan çıkan kokuları tanımlamasını istedi. Oyuna candan katıldı.

Kekik ya da lavanta gibi basit kokuları rahatlıkla tanıdı, öküz yahnisini, kullanılmış çorabı ya da eski deriyi adlandırırken burnunu kısıtı. Julie'nin burnu uyanıyordu. Gözleri hâlâ kapalı, yasemin ve naneyi tanıdı. Küçük bir başarı, hatta domatesin kokusunu bile tanımlamayı başardı.

- Merhaba burnum, dedi.

Paul, kokuların müzik gibi, renkler gibi titreşimlerden oluştuğunu anlattı ve gözleri kapalıyken tatları seçmesini önerdi.

Tatları güçlükle tanımlanan besinleri test etti. Uyanan bütün da-magiyla, onları adlandırmaya çalıştı. Sadece dört tat vardı aslında: acı, ekşi, tatlı, tuzlu. Onlara aramasını veren burundu. Her besin lokmasının inişini dikkatle izliyordu. Çeşit çeşit

mide özgülannın işe koyulmak için beklediğı midesine inmeden, çeperlerine sürtüne sürtüne yemek borusunda kayıyor. Bütün bunları akılayabildiğine şaşarak gülüyor.

- Merhaba midem!

Vücudu yemek yemekten mutluydu. Sindirim sistemi kendisini ona tanıtıyordu. Çok uzun zamandır hapisti. Besin çılgınlığı gibi bir şeye tutulduğunu hissetti, iştahsızlık krizlerini çok iyi hatırladığından, vücudu yeniden onlardan yoksun kalmak korkusuyla en ufak besin maddesine artık sımsıkı sarılıyordu.

299

Artık vücuduna kulak veriyordu. Özellikle şekerler ve yağlı besinler hoşuna gidiyordu. Gözleri hâlâ bağlı, Paul ona tatlı, tuzlu pasta lokmaları, çikolata, üzüm, elma ve portakal uzattı. Her seferinde dilini dinliyor ve tadına baktığı şeyin adını söylüyordu.

- Organlar onları kullanmayı düşünmediğimizde uyurlar, dedi Paul.

Sonra gözleri hâlâ bağlı olduğundan, onu ağzından öptü. Julie ir-kildi, duraksadı ve sonunda onu itti. Paul içini çekti:

- Affet beni.

Gözündeki bağı çıkardığında, Julie neredeyse ondan daha sıkıntılıydı:

- Önemli değil. Bana darılma, şu sıra aklım bunda değil.

Dışarı çıktı. Sahneyi izlemiş olan Zoe adımlarını onun adımlarına uydurdu.

- Erkeklerden hoşlanmaz mısın?

- Genel olarak, tensel dokunuşlardan nefret ederim. Bana kalsaydı, şöyle ya da böyle elini kapam ya da omuzlarını saran bütün insanlardan korunmak için bir tamponla donanırdım. Selamlama için öpücüğün kaçınılmaz olduğunu düşünenleri saymıyorum. Yanaklarını salya içinde bırakıyorlar, bu...

Zoe, Julie'ye cinsellikle ilgili birkaç soru daha sordu, ve on dokuzunda onun gibi hoş bir kızın hâlâ bakire olduğunu öğrenince şaşırıp kaldı.

Julie canının cinsel ilişki çekmediğini, çünkü anne babasına benzemek istemediğini açıkladı. Ona göre, cinsellik bir çift oluşturmaya, arkasından evliliğe giden ilk adımdı, kısacası bu ihtiyaç burjuvalara göre bir hayattı.

- Karıncalarda apayrı bir kast, cinsiyetsizler vardır. Onları rahat bırakıyorlar ve durumlarından gayet hoşnutlar. Gün boyunca "evde kalmış kız" ya da "yalnızlık" gibi şeylerle kafaları şişirilmiyor.

Zoe kahkahayı bastı ve onu omuzlarından tuttu.

- Biz böcek değiliz. Bizler farklıyız. Bizde cinsiyetsizler yok.

- Şimdilik yok.

- Mesele şu, sen asıl kavramı görmüyorsun: Cinsellik sadece üreme değil bir zevktir de. İnsan sevişirken zevk alır. Zevk veririz. Zevk alırız.

Julie, kuşkuyla yüzünü buruşturdu. Şimdilik bir çift oluşturmaya gereksinim duymuyordu. Ne de hangi biçimde olursa olsun tensel dokunuşa.

300

ANSKLOPEDİ

BEKARLIK KARŞITI YÖRİTEM: 1920'lere kadar. Pirene-ler'de bazı köylerin halkı çift sorununu kökünden çözümlü-yordu. "Evlilikler gecesi" denilen bir gece vardı. O gece, on altı yaşındaki delikanlılar ve genç kızlar bir araya getiriliyordu. Kızların sayısının erkeklerin sayısı kadar olması için önlem alıyorlardı. Dağın yamacında, açık havada büyük bir şenlik yapıları. Bütün köylüler bol bol yiyip içiyorlardı.

Belli bir saatte, kızlar çok önceden giderler, koşup korulukta saklanırlardı. Saklambaç oynuyormuş gibi, oğlanlar da onları yakalamaya giderlerdi. Bir kızı ilk keşfeden onu sahiplenirdi. Doğal olarak en arananlar en güzelleriydi. Kendilerini saklandıkları yerde bulanları reddetme hakları yoktu. Onları ilk keşfedenin ille de en yakışıklılar olması gerekmiyordu. En hızlı, en gözlemci, en kurnaz olanların şansı daha fazlaydı. Ötekiler daha az albenili kızlarla yetinmek zorundaydılar, çünkü hiçbir oğlanın kızsız köye dönmesine izin verilmezdi. Daha ağır ya da daha beceriksiz biri çirkin bir kızı ele geçirmeye karar vermez de elleri boş dönerse, kasabadan kovulurdu.

Bereket versin, gece ilerledikçe, karanlık daha az güzellere üstünlük sağlıyordu.

Ertesi gün,düğünleri yapıyordu.

Bu köyde, evde kalmışların pek az olduğunu belirtmek gerekmez.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ATEŞLE VE ALT ÇENEYLE

Parmaklar yandaşı karınca devrimcileri uzun bir alay halinde ilerliyor; otuz bin bireyden oluşan bir kitle oluşturunlar.

Yedi-bei-nakan kentinin önüne ulaşıyorlar. Site içeriye girmelerine izin vermiyor. Bu hasım karınca yuvasını Parmaklar yandaşı devrimciler ateşe vermek istiyorlar, ama bu olanaksız görünüyor, çünkü tutuşmaz yeşil otlardan bir kubbe ile örtülü. O zaman, Prenses 103. çevreden yararlanmaya karar veriyor. Siteye hâkim yarın tepesinde kocaman bir kaya var. Bu yuvarlak koca kayayı kentin üstüne fırlatmak için kaldıraç kullanmak yeter. Sonunda kaya kımıldamaya karar veriyor, önce sallanıyor, sonra hareket ediyor ve yumuşak yapraklardan kubbenin üstüne gümlüyor. Yüz bin nüfuslu bir kentin üstüne düşen en büyük, en ağır bomba bu.

Geriye yuvaya, en azından kalanlara boyun eğdirmek kalıyor.

301

Akşam, yamyassı olmuş kentte devrimciler karınlarını doyururken, Prenses 103. yine Parmakların garip törelerinden söz ediyor ve 10. kokulu notlar alıyor:

Yapıbilim:

Parmakların yapıları evrimleşmiyor.

Kurbağalarda, sualtı yaşam, bin yıl sonunda, suya daha iyi adapte olmaları için ayaklarının ucunda perdelerin oluşmasına yol açmıştır, oysa insanda, her şey takma organlarla çözümleniyor.

insan suya adapte olmak için, istediği zaman çıkardığı, istediğinde taktığı perdeler üretiyor.

>

Böylelikle, suya yapısal olarak adapte olması ve doğal perdelerin çıkması için bir milyon yıl beklemesi gerekmiyor.

Havaya uyum sağlamak için kuşları taklit eden uçaklar bile üretiyorlar.
Sıcağa ya da soğuğa uyum sağlamak için kürk biçiminde giysiler üretiyorlar.
Bir türün eskiden vücudunu oluşturmak için milyonlarca yıl verdiği şeyi insan yapay olarak sadece birkaç günde, çevresindeki malzemeleri kullanarak üretiyor.
Bu becerisi, yapısal evriminin kesin bir şekilde yerini alıyor.
Biz karıncalar da uzun zamandan beri evrimleşmiyoruz, çünkü sorunlarımızı yapısal evrilmeden farklı bir biçimde çözüyoruz.
Dış biçimimiz yüz milyon yıldan beri aynı, başımızın bir kanıtı bu.
Biz oluşumunu tamamlanmış bir hayvanız.
Oysa yaşayan bütün öteki türler doğal elemeye tabidir: Leşçiler, iklimler, hastalıklar.
Sadece insanlar ve karıncalar bu baskıdan uzaktır.
İkimiz de sosyal sistemlerimiz sayesinde başardık.
Yeni doğanlarımızın neredeyse tümü yetişkinlik çağına ulaşıyor ve ömrümüz uzuyor.
Yine de, insanın ve karıncanın karşısında aynı sorun duruyor Çevreye uyum göstermeyi bıraktıklarından, onlara sadece çevreyi kendilerine uymaya zorlamak kalıyor.
Kendileri için en rahat dünyayı hayal etmek zorundalar. Durum böyle olunca, sorun biyoloji sorunu değil, ama bir kültür sorunudur.
Daha ötede, ateş mühendisleri deneylerine yeniden başlıyorlar.

5. sivriltilmiş çalılar koltuk değnekleri gibi kullanarak iki ayağı üzerinde yürümeye çalışıyor. 7. 103.'nün serüvenlerini ve Parmak-lar'ı keşfetmesini gösteren freskine devam ediyor. 8. çalılar ve yapraklardan örülmüş keşer yardımıyla dengeli kaldırmaçlar üretmeye çalışıyor.

302

Parmaklar hakkında uzun uzun konuşmaktan, Prenses 103. yorulduğunu hissediyor. Yeniden 24.'nün yazmak istediği şeyi düşünüyor: Parmaklar. Prens yangında öldüğüne göre, ilk karınca romanının doğuşunu görme şansı da kalmadı demektir.

5. iki ayağı üzerinde yürümeye çalışırken bir kez daha düştükten sonra, 103.'nün yanına geliyor. Sanatın sorunu çok kırık ve taşınmasının zor olması diyor. 24.'nün romanıyla doldurmaya giriştiği yumurta, uzun mesafelere taşınmazdı.

Onu bir salyangoza koymalıydık, diyor 103.

5. salyangozların bazen karınca yumurtalarını yediklerini hatırlatıyor. Ona göre, hafif, taşınabilir ve tercihen karındanbacaklıların yemediği bir karınca romanı sanatı bulmak gerekiyor.

7. freskinin yeni bir unsuruna başlamak için bir yaprak alıyor.

Bunu da asla taşıyamayacağız, diyor 5. Sanatın çok yer tuttuğunu keşfetmişti.

İki karınca baş başa veriyorlar ve birden 7.'nin aklına bir fikir geliyor: Kabukları çizmek. Medenî çeneklerinin ucuyla karıncaların kabuklarının üstüne doğrudan doğruya motifler çizmesinlerdi?

Fikir 103.nün hoşuna gidiyor. Parmakların da "dövme" adını verdikleri bu tür bir sanatları olduğunu biliyor. Derileri yumuşak olduğundan, deriye renk katmak

zorundalar, oysa bir kannca için, bir amber parçasıymış gibi kitini çeneğinin ucuyla çizmekten daha kolay ne var?

7.'nin içinden 103.'nün kabuğunu çizmek geliyor, ama genç Prenses olmadan önce, ihtiyar bir kâşif olan kızıl karıncanın zırhı o kadar çok çizilmişti ki, bu çiziliğin seçilmesi çok zor olacaktı.

O zaman, birliğin en genç karıncası, en azından zırhı pınl pırl olan 16.'yi çağırmaya karar veriyorlar. 7. bir şiş gibi kullandığı sag çeneğinin ucuyla, kafasına esen motifleri özenle çizmeye girişiyor, tik aklına gelen, alevler içinde bir kannca yuvası çizmek oluyor. Bunu genç Bel-o-kanlının kamına çiziyor. Çizikler, girinti çıkıntılar ve ip gibi dizilen oldukça uzun kıvrımlar oluşturuyor. Özellikle hareketi algılayan karıncalar, alevlerin uzunluğundan çok şekillerinin ayrıntılarıyla ilgileniyor.

MAXİMİÜEN EVİMDE

Maximilien akvaryumundan ölü gupileri çıkardı. Şu son iki gün, zorunlu olarak onlarla pek ilgilenememişti ve bir kez daha, balıklar onu en kötü biçimde paylıyorlardı: Kendilerini ölüme bırakarak. "Genetik melezlemeden gelen ve sadece estetik görünüşlerine göre elemekten geçirilen şu akvaryum balıkları yine de çok kırılganlar" diye düşündü polis ve daha vahşi, daha az güzel ama daha iyi uyum sağlayan ve daha dayanıklı türler seçsem daha iyi etmez miydin, diye geçirdi aklından.

303

Leşleri çöpe attı ve akşam yemeğini beklemek üzere salona geçti.

Kanepenin üzerine bırakılmış Fontainebleau Borazını'nı aldı. Son sayfada, Marcel Vaugirard'ı "Yüksek gözetim altında bir lise" başlıklı kısa bir yazısı vardı. Bir an, bu gazetecinin orada olup bitenlerden halkı haberdar etmesinden korktu. Hayır, aslan Vaugirard işini iyi yapıyordu. Goşistlerden, serserilerden, gece gürültü patırtı koparmalarından şikâyetçi olan komşulardan söz ediyordu. Makaleyi küçük bir fotoğraf, elebaşının bir portresi tamamlıyordu. Altında "Julie Pinson, şantöz ve asi" yazılıydı.

"Asi? Aykırı bir güzellik" diye düşündü polis. Hiç fark etmemişti ama Qaston Pinsonun yumurcağı gerçekten de güzeldi.

Aile sofraya geçti.

Mönü: Tereyağlı salyangoz ve pilavlı kurbağa budu.

Karısına göz ucuyla baktı ve birden onda tahammül edilmez türlü türlü davranışlar keşfetti. Serçe parmağını kaldırarak yiyordu. Durmadan gülümsüyor ve gözlerini ona dikiyordu.

Marguerite televizyonu açma iznini kopardı.

423. Kanal. Hava durumu. Büyük kentlerde kirlilik düzeyi alarm çizgisini aştı. Nefes darlığı sorunlarının yanı sıra, göz yanmaları olayları arttı. Hükümet bu konuda Parlamentoda bir görüşme açmayı öngörüyor, bu arada sorunun çözümü için uzmanlardan oluşan bir komite oluşturuldu. Onların hazırlayacağı rapora göre...

67. Kanal. Reklam: "Yoğurt Yeyin! Yoğurt yeyin! YOÛURT YEYİN!"

622. Kanal. Eğlence. Ve şimdi de "Düşünce Kapanı"; hep altı kib-ritli ve sekiz eşitkenar üçgen bilmecesi...

Maximilien, kızının elinden uzaktan kumandayı çekip aldı ve televizyonu kapattı.

- Hayır, yapma baba! Madam Ramirez'in altı kibritle sekiz üçgen oluşturma bilmecisini çözüp çözemediğini öğrenmek istiyorum!

Aile babası ödün vermedi. Şimdi uzaktan kumandayı o tutuyordu elinde; insanlık ailesinin her hücresinde, bu krallık esasına sahip olan ailenin reisiydi.

Maximilien kızından tuzlukla oynamayı bırakmasını ve karısından bu kadar büyük lokmalar yutmaktan vazgeçmesini istedi.

Her şey onu sinirlendiriyordu.

Karısı, kendisinin yarattığı piramit biçiminde yeni bir pastadan almasını önerince, artık dayanamadı, sofradan kalkmayı ve gidip bürosuna sığınmayı tercih etti.

Maximilien, rahatsız edilmemek için kapısını sürgüledi.

304

MacYavel sürekli açıktı. Evrim oyununa girmek için bir tuşa dokunması yetiyordu. Tam gelişme halindeyken son Moğol uygarlığını tehdit eden yabancı uygarlıklarla savaşarak rahatlayabilirdi.

Bu kez, her şeyi orduya yatırdı. Tarıma, bilimsel araştırmalara, eğitime, hizmetlere yatırım yoktu artık. Sadece büyük bir ordu ve zorba bir hükümet. Bu seçimi ilginç sonuçlar verince, çok şaşırdı. Moğol ordusu, yolu üstündeki bütün kentleri işgal ederek, batıdan doğuya, İtalyan Alpleri'nden Çin'e doğru ilerledi. Tarımdan sağlayamadığı yiyecekleri talanla sağlıyorlardı. Vazgeçtikleri bilimi fethettikleri kentlerin laboratuvarlarına el koyarak elde ediyorlardı. Eğitime gelince, artık gereği yoktu. Kısacası, askeri bir dikta ile her şey çabuk ve iyi işliyordu. Savaş arabaları, mancınıklarıyla kendini 1750 yılında buldu. Gezegende zaptetmediği yer kalmamıştı. Me yazık ki zorbalık evresinden aydınlanmacı monarşi evresine geçirmeye çalıştığı başkentlerden birinde bir ayaklanma oldu. Zamanlama yanlış olduğundan, kontrolü ele almayı başaramadı ve ayaklanma başka kentlere yayıldı.

Küçük ama demokratik komşu bir ulus, o zaman uygarlığını kolaylıkla işgal etti.

Birden ekranda bir satırlık metin görüldü.

- Oyunda değilsin. Canını sıkın bir şey mi var?

- Nereden biliyorsun?

Bilgisayar hoparlörlerinden yayınladı:

- Tuşlarıma vuruşundan. Parmakların kayıyor ve bir tuşa her seferinde iki kez vuruyorsun. Sana yardım edebilir miyim?

Komisier şaşırdı:

- Bir liseliler ayaklanmasını bastırmada bir bilgisayarın bana ne gibi bir yardımı olabilir?

- Pekâlâ... Maximilien bir tuşa bastı.

- Bana başka bir oyun ver. Bana en iyi böyle yardım edersin. Oynadıkça, içinde yaşadığım dünyayı ve atalarımın yapmak zorunda kaldıkları seçimleri daha iyi anlıyorum.

1980 yılına kadar ilerlettiği Sümer tipi bir uygarlıkta karar kıldı. Bu kez, mantıklı bir gelişme izlemeyi başardı: Despotizm, monarşi, cumhuriyet, demokrasi. Teknolojik bakımdan ilerlemiş büyük bir ulus kurmayı başardı. Beklenmedik bir anda, 21. Yüzyılın ortasında, halkı bir veba salgınında kırıldı. Halkının hijyenine yeterli özeni göstermemiştii, özellikle de büyük kentlerde kanalizasyonlar kurmayı atlamıştı. Örgütlü tahliye eksikliğinden, yığılan atıklar gübre haline dönüştü ve bu yüzden kentleri fareler istila etti. MacYavel, hiçbir bilgisayarın böyle bir hataya düşmeyeceğini belirtti.

305

Tam o anda, Maximilien, gelecekte hükümetlerin başına bir bilgisayar getirmenin belki daha iyi olacağını düşündü, çünkü bir tek o hiçbir ayrıntıyı unutmuyordu. Bir bilgisayar asla uyumaz. Bilgisayarın sağlık sorunları yoktur. Bilgisayarın cinsel bozuklukları yoktur. Bilgisayarın ailesi, dostları yoktur. MacYavel haklıydı. Bir bilgisayar kanalizasyonlar yaptırmayı atlamazdı.

Maximilien Fransız tipi bir uygarlıkla yeni bir oyuna başladı. Oynadıkça, özünde kötülüğe eğilimli, uzun vadede çıkannı göremeyen, sadece yakın zevklere düşkün insan doğasından çekiniyordu.

Tam o sırada, ekranda, 1635te başkentlerinden birinde bir öğrenci devrimine tanık oluyordu. Arzuladıkları hemen yerine getirilmeyen şımarık çocuklar gibi tepmiyordu öğrenciler...

Birliklerini öğrencilerin üzerine saldı ve onları yok etti.

MacYavel ilginç bir gözlemde bulundu:

- insan hemcinslerini sevmiyor musun?

Maximilien, buzdolabından bir kutu bira aldı ve içti. Sanal uygarlıklarla eğlenirken kursağını serinletmek hoşuna gidiyordu.

Son direnme adacıklarının da hakkından geldi, devrim tamamen bastırılınca> daha güçlü güvenlik önlemleri aldı, halkın ne yaptığını, ne ettiğini daha iyi kontrol etmek için video kameralar yerleştirdi.

Maximilien, halkının gidip gelişini, dönelemesini, böcekleri gözlemler gibi seyretti. Sonunda cevap vermeye razı oldu.

- İnsanları seviyorum... onlara rağmen.

Alem

Giderek, Devrim hummalı bir buluş yerine döndü.

Fontainebleau'de, şenliğin aldığı boyutlar sekiz öncüyü biraz aşmıştı. Podyumun ve onların sekiz standının dışında, avlunun her yerinde mantar gibi standlar ve masalar bitmişti.

Böylece, genç devrimcilerin yapıtlarını sergiledikleri "resim", "heykel", "buluş", "şiir", "dans", "bilgisayar oyunları" standları doğdu. Lise, yavaş yavaş herkesin birbirine sen

dediği, özgürce birbirine yanaştığı, eğlendiği, kurduğu, test ettiği, deney yaptığı, gözlemlediği, tat aldığı, oynadığı ya da sadece dinlendiği renkli bir köy haline geldi.

Podyumda, Francine'in sentetizörüyle, her türden binlerce orkestra yeniden üretilebiliyordu ve gece gündüz, bundan yararlanmak isteyen az çok deneyimli müzisyenler hiç eksik olmuyordu. Burada da, gelişmiş teknoloji daha ilk günde ilginç bir olay yarattı: Dünyânın bütün müziklerini melezleştirme.

Karıncaların Devrimi / F-.20

506

Böylece bir gün Hintli bir sitar satıcısının bir oda müziği grubuna katıldığını, bir caz şantözüne balinalı vurmali çalgılar grubunun eşlik ettiğini gördüler. Müziğe dans katıldı, bir Japon kabuki tiyatrosu dansçısı, Afrika tam tam ritmiyle kelebek dansı yaptı; Arjantinli bir tango dansçısı Tibet müziğiyle gösteri yaptı; operada oynayan dört dans okulu öğrencisi New Age'in süzülen müziğiyle antrşa yaptılar. Sentetizör yetmediğinde, yeni çalgılar üretiyorlardı.

En iyi parçalar kaydediliyor ve bilgisayar ağında yayınlanıyordu. Ama Fontainebleau Devrimi yayınlamakla yetinmiyordu, San Francis-co'da, Barcelona'da, Amsterdam'da, Berkeley'de, Sidney'de ya da Se-ul'de diğer Karıncalar Devrimleri'nin yarattığı müzikleri de alıyordu.

Dünya bilgisayar ağına bağlanmış bilgisayarlara kameralar ve sayısal mikrofonlar yerleştirerek, Ji-woong birçok yabancı Karıncalar Devriminden müzisyenleri aynı anda ve canlı olarak bir araya getirmeyi başarmıştı. Bateria Fontainebleau'den, ritm ve lead gitar San Francisco'dan, vokaller Barcelona'dan, klavye Amsterdam'dan, kontrbas Sidney'den ve keman Seul'dendi.

Her türlü kökenden gruplar, sayısal otoyolda arka arkaya yer alıyorlardı. Amerika'dan, Asya'dan, Avrupa'dan, Avusturalya'dan, deneysel ve kırma bir dünya müziği yayılıyor.

Fontainebleau Lisesinde, artık ne uzamda ne de zamanda sınır vardı. Lisenin fotokopi makinesi günün mөнüsünü basmak için durmadan dönüyordu. Günün belli başlı olaylarının özeti: Müzik toplulukları, tiyatro, deney standları, vb. ayrıca şiirler, öyküler, tartışma yazıları, tezler, Devrimin alt şubelerinin statüleri ve hatta kısa süreden beri Julie'nin ikinci konserde çekilmiş fotoğrafları ve tabii Paul'ün mөнüsü.

Kuşatılanlar, tarih kitaplarında ve kitaplıkta, büyük devrimcilerin ya da kendilerine uygun gelen eski ünlü rockçıların portrelerini aramış, bulmuşlardı ve onları kurumun koridorlarında sergilemişlerdi. Lao tzu, Gandi, Peter Gabriel, Albert Einstein, Dalai Lama, Beatles, Philip K. Dick, Frank Herbert ve Jonathan Swift.

Julie, Ansiklopedinin sonundaki boş sayfalara şunları not aldı: "54 nolu devrim kuralı: Anarşi yaratıcılık kaynağıdır. İnsanlar, toplumsal baskıdan kurtulunca, doğal olarak yaratmaya, güzelliği ve zekâyı aramaya, aralarında olabildiğince iyi iletişim kurmaya girişiyorlar. Humuslu toprakta, en küçük tohumlar büyük ağaçlar ve güzel meyveler verir."

Sınıflarda kendiliğinden tartışma grupları oluşuyordu. Akşam, gönüllüler dışarıdaki gençlere yorganlar dağıtıyorlardı. Gençler, insan sıcaklığını beslemek için birbirlerine sokularak ikişer ya da üçer, yorganlara sarınıyorlardı.

307

Avluda, bir amazon tai chi chuan gösterisi yaptı ve bu binlerce yıllık jimnastiğin hayvan davranışlarını taklit ettiğini açıkladı. Onları taklit ederek, zihniyetlerini daha iyi anlıyorlardı. Dansçılar bu fikirden esinlendiler ve karınca hareketleri yaptılar. Bu böceklerin hareketlerinin esnek olduğunu saptadılar. İncelikleri egzotikti ve kedilerinkinden ve köpeklerinkinden çok farklıydı. Dansçılar kollarını anten gibi kaldırarak ve birbirine sürterek yeni adımlar keşfettiler.

- Marihuana ister misin? diye önerdi genç bir seyirci sigarasını Ju-lie'ye uzatarak,
- Hayır, teşekkür ederim. Gaz halinde trofalaksi, ne olduğunu bilirim, ses tellerimi mahvetti. Uçtuğumu hissetmem için bu büyük şenliği seyretmek yetiyor bana.
- Şanslısın, coşman için az şey yetiyor sana...
- Sen buna az şey mi diyorsun? diye şaşırdı Julie. Ben bu kadar büyüleyici bir şey daha görmedim.

Julie, bu curcunaya biraz çekidüzen vermenin önemli olduğunu bilincindeydi, yoksa Devrim kendiliğinden yıkılırdı.

Bütün bunlara bir anlam önermek gerekiyordu.

Genç kız feromon iletişimi için getirilen akvaryumdaki karıncaları tam bir saat boyunca dikkatle izledi. Edmond Wells, ideal bir toplum yaratmak isteniyorsa, karınca davranışlarını gözlemlemenin çok yardımcı olacağını belirtiyordu.

O, kavanozda salakça işlerle uğraşır gibi görünen oldukça itici küçük, kara hayvanlardan başka bir şey görmedi. Sonunda belki de tüm satırda yanılgıya düştüğü sonucuna vardı. Edmond Wells, kesin sembollerle konuşuyordu. Karıncalar karınca, insanlar insandı. Onlardan bin kez daha küçük böceklerin yaşam kuralları insanoğluna uygulanamazdı.

Yukarı katlara çıktı, tarih öğretmeninin masasına oturdu, esinlenebilecekleri başka devrim örnekleri aramak için Ansiklopediyi açtı.

Fütürist hareket tarihini buldu. 1900-1920 yılları arasında, hemen her yerde sanat akımları türemişti, isviçre'de dadaistler. Almanya'da ekspresyonistler, Fransa'da sürrealistler, İtalya ve Rusya'da fütüristler ortaya çıkmıştı. Bu sonuncular, makinelere, hıza ve genel olarak her türlü ileri teknolojiye hayranlık duyan sanatçılar, şairler ve filozoflardı. İnsanı bir gün makinenin kurtaracağına inanıyorlardı. Zaten, fütüristler robot görünüşünde oyuncuların insanların imdadına koştuğu tiyatro oyunları sahnelediler. Oysa, İkinci Dünya Savaşı'nın öncelerinde, İtalyan fütüristler, makinelerin baş temsilcisi Diktatör Benito Mussolini'nin vaaz ettiği ideolojiyi benimsemiş olan Marinetti-

508

ti'ye katıldılar. Saldırı tanklarından ve savaşa yönelik öteki araçlardan başka ne yaptırıyordu ki? Rusya'da, fütüristlerden bazıları aynı nedenlerle Joseph Stalin'in

komünist partisine girdiler. Her iki durumda da politik propaganda için kullanıldılar. Stalin katletmediklerini Gulag'a gönderdi.

Arkasından, Julie sürrealist hareketle ilgilendi. Sinemacı Luis Bu-nuel, ressamlar Max Ernst, Salvador Dali ve Rene Magritte, yazar Andre Breton, hepsi sanatlarıyla dünyayı değiştirebileceklerini düşünüyorlardı. Bu bakımdan, her biri kendi tercih ettiği alanda çalışan sekizler çetesine benziyordu. Bununla birlikte, sürrealistler iç çekişmelerde yitip gidecek kadar aşın bireyciydiler.

Altmışlı yılların Fransız sitüasyonistlerinde ilginç bir örnek bulunduğunu sandı. Onlar, yalan haberle devrimi salık veriyorlardı ve "gösteri toplumu'nu reddederek medya dünyasından şiddetle uzak duruyorlardı. Zaten, daha sonraki yıllarda, önderleri Guy Debord televizyondaki ilk mülakatından sonra intihar edecekti. Ondan sonra, birkaç 68 Mayıs hareketi uzmanının dışında, sitüasyonistler unutulup gittiler.

Julie gerçek devrimlere geçti.

Yakın başkaldırıları arasında, Meksika'nın güneyinde Chiapas Yer-lileri'nin başkaldırısı vardı. Bu Zapatist hareketin başında. Yarbay Marcos vardı, o da kahramanlıklarında hep mizah havası olmasını isteyen bir devrimciydi. Yine de, hareketi çok somut toplumsal sorunlara dayanıyordu: Meksika Yerlilerinin sefaleti ve Amerikalı Yerli uygarlıklarının ezilmesi. Ama Julie'nin Karıncalar Devrimi hiçbir toplumsal öfkeye dayanmıyordu. Bir komünist onu "küçük burjuva devrimi" olarak nitelendirirdi ve tek gerekçesi hareketsizlikten bıkkınlıktı.

Başka bir şey bulmak gerekiyordu. Tamamen askeri devrimler çerçevesinden çıkıp, kültürel devrimlere geçmek için Ansiklope-d/"nin sayfalarını çevirdi.

Jamaika'da Bob Marley. İkisinin de müzikten yola çıkmış olmaları bakımından, rasta devrimi onların devrimine yakındı. Buna barışçı bir söylem, yüreklere işleyen bir müzik, yaygın ganja kullanımı, kökenlerini ve sembollerini eski bir kültürden alan bir mitoloji ekleniyordu. Rastalar, Kral Süleyman'la Saba Melikesi'nin öyküsünü kendilerine kaynakça yapmışlardı. Ama Bob Marley toplumu değiştirmek istememişti, o sadece müritlerinin gevşemesini; saldırganlıklarını ve tasalarını unutmalarını istemişti.

Birleşik Amerika da bazı quaker ya da amish cemaatleri ilginç birlikte yaşama biçimleri ortaya koydular, ama kendi istekleriyle dünya-dan kopmuşlardı ve yaşam kuralları sadece inançları üstüne kuruluy-du. Kısacası, doğru dürüst işleyen laik cemaatler içinde, bir süredir

r

309

sadece İsrail'deki kibbutzlar vardı. Paranın olmadığı, kapıların kilitlenmediği ve herkesin birbirine yardım ettiği köyler oluşturduklarından kibbutzlar Julie'nin hoşuna gidiyordu. Bununla birlikte, kibbutzlar her bir üyelerinin toprağı işlemelerini istiyorlardı; oysa ne işlenecek toprak, ne inekler, ne de bağlar vardı.

Düşündü, tırnaklarını kemirdi, ellerine baktı ve birden bir şimşek çıktı.

Çözümü bulmuştu. Epeydir burnunun dibinde duruyordu, bunu daha önce nasıl düşünememişti.

Örnek alınması gereken...

ANSİKLOPEDİ

CARILI ORGANİZMA: Kimsenin vücudumuzun farklı bölümleri arasındaki mükemmel uyumu kanıtlamaya ihtiyacı yoktur. Bütün hücrelerimiz eşittir. Sağ göz sol gözü kıskanmaz. Sağ akciğerin sol akciğerle bir alıp veremediği yoktur. Vücudumuzda bütün hücrelerin, bütün organların, bütün bölümlerin tek ve aynı amaçları vardır: En iyi biçimde işleyebilmesi için bütün organizmaya hizmet etmek.

Hücrelerimiz hem komünizmi hem anarşizmi tanır, üstelik de başarıyla. Hepsi eşit, hepsi özgürdür, ama amaç ortaktır: Olabildiğince iyi bir biçimde birlikte yaşamak. Hormonlar ve sinirsel akımlar sayesinde, bilgi anında bütün vücudumuzda dolaşır ve sadece ihtiyacı olan bölgelere aktarılır. Vücutta şef, yönetim, para yoktur. Tek varlıkları şeker ve oksijendir ve hangi organın bunlara gereksinimi olduğunu organizmanın bütünü karar verir. Örneğin, hava soğuk olduğu zaman, insan vücudu en hayati bölgeleri beslemek için ellerin ve ayakların ucunu biraz kandan yoksun bırakır. Bu yüzden ilk olarak el ve ayak parmakları morarır.

Vücudumuzda mikro kozmik düzeyde olanı makro kozmik düzeyde kopya ederek, uzun zamandan beri kusursuzluğunu kanıtlamış bir örgütlenme sistemini kendimize örnek alabilirdik.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

310

BEL-OKAN SAVAŞI

Parmaklar Devrimi sürünen bir sarmaşık gibi yayılıyor. Şimdi böceklerin sayısı elli bini aştı. Salyangozlara eşyalar ve yiyecekler yüklenmiş. Bu büyük orduda, gözde sanat modası elbette göğsüne ateş motifi çizdirmek.

Karıncalara yavaş yavaş ormanı seren bir yangınmışlar gibi geliyor, şu farkla ki onlar ormanı mahvetmiyorlar, sadece Parmakların varlığını ve yaşama tarzını yayıyorlar.

Devrimci karıncalar, binlerce bitkibitinin iyilik ediyormuşcasına otlandıkları ardıçlarla örtülü bir ovaya çıkıyor. Onları avlamak için kovalarken ve formik asit fışkırtarak vururken, bir şey kanncaları çok şaşırtıyor: Hiç gürültü yok.

Karıncalarda, temel iletişim biçimi koku olsa da, sessizliğe duyarsız değildirler.

Adımlarını yavaşlatıyorlar. Bir otun arkasında, başkentleri Bel-o-kan'ın akıllara durgunluk veren karaltısını görüyorlar.

Ana site Bel-o-kan.

Ormanın en büyük karınca yuvası Bel-o-kan.

En büyük karınca söylencelerinin doğduğu ve öldüğü Bel-o-kan.

Ana kentleri onlara daha geniş ve daha yüksek gibi geliyor. Site, yaşlandıkça sanki şişiyor. Bu canlı yerden binlerce kokusal ileti yayılıyor.

103. bile onu tekrar görmekten duyduğu heyecanı saklayamıyor. Demek buraya tekrar dönmek içinmiş bütün bunlar.

Binlerce aşına kokuyu tanıyor. Daha gencecik bir kâşifken bu otlar arasında oynardı. İlkbaharda ava çıkarken bu yollardan geçmişti. Ürperiyor. Başka şaşırtıcı bir olay sessizliği bir kat daha artırıyor: Metropol çevresinde hiçbir faaliyet yok.

103. oraya giden yollarda, hazinelerini sürüye sürüye götüren, giriş çıkışı-zorlaştıran binlerce avcı görmüştü. Şimdiyse kimseler yok. Karınca yuvasında kımıltı yok. Ana-kent, ele avuca sığmaz kızının yeni bir cinsiyet, Parmaklar yandaşı devrimciler topluluğu ve salyangozların sırtında tüten közlerle geri dönmesini görmekten memnun görünmüyor gibi.

Ona her şeyi açıklayacağım, diye yayın yapıyor 103. büyük site yönünde. Ama bunu yapmak için artık çok geç: Piramidin arkasından, iki yanmdan iki uzun sıra halinde askerler çıkıyor. Bu iki uzun askeri kol, Prensese Bel-o-kan'ın çenekleri gibi görünüyor. Kardeşleri kutlamak için değil, ama onları tutuklamak kararlılığa' la koşuyorlar. Gerçekten de, tabu ateşi kullanan ve yukarının cana-varlanıyla ittifakı tavsiye eden Parmaklar yandaşı devrimci karıncaların yaklaştığı haberinin ormana yayılması uzun sürmemişti.

311

5. düşmanı görüyor ve telaşlanıyor.

Karşıda düşman birlikler, 103.'ye daha küçücük bir çocukken aşıladıkları taktiklere uygun bir biçimde savaş düzeni alıyor: Önde, for-mik asit salyaları yapacak topçular, sağ cenahta dörtnala saldıracak süvariler, sol cenahta uzun, keskin çenekli askerler ve arkada yaralıların işini bitirecek olan küçük çenekli askerler.

103. ve 5. düşmanlarının kimliğini saptamak için antenlerini saniyede 12.000 titreşimle hareket ettiriyorlar. Onlann karşısında zayıf kalıyorlar.

Çeşitli türlerden elli bin Parmaklar yandaşı devrimcinin karşısında, türdeş ve savaşçı yüz yirmi bin Bel-o-kanlı asker.

Prensese, son bir barışma çağrısı yapıyor. Kuvvetlice yayınlıyor:

Askerler bizler kardeşiz.

Bizler de Bel-o-kanlıyız.

Siteyi tehdit eden büyük bir tehlikeyi haber vermek için geri döndük.

Parmaklar ormanı işgal edecekler.

Bir tepki yok.

Prensese 103. anteniyle beyaz pankartı gösteriyor. Bunun tehdidin sembolü olduğunu belirtiyor.

Anne ile konuşmak istiyoruz.

Bu defa, Bel-o-kanlıların çenekleri bir tapan gibi, kuru odun gürül-tüsüyle dikiliyor. Federal birlikler saldırmaya kararlılar. Nefes tüketecek zaman değil. Hemen bir savunma stratejisi geliştirmek gerekiyor.

6. iri çenekli askerlere saldırmak için güçlerini sağ cenaha yöneltmelerini öneriyor. Ateşle, bu koca hödük hayvanları şaşalatıp saf değiştirmelerine ve kendi birliklerine saldırmalarına yol açacak kadar panik yaratacaklarını umuyor.

Prenses 103. fikri beğeniyor ama közlerin süvari birlikleri üzerinde daha etkili olacağını düşünüyor.

Hemen bir toplantı yapıyorlar. Parmaklar Devriminin sorunu, kitle savaşında nasıl tepki gösterecekleri bilinmeyen çeşitli türlerden böceklerden oluşması. Savaş çenekleri bile olmayan bütün bu küçük karıncalar ne yapacaklar? Közleri taşıyan ve çok ağır hareket eden salyangozlarda cabası... Düşman karıncalar sardığında, asıl onlar paniğe kapılabilirler.

Federal ordu, kastlara, çeneklerin boyuna, antenlerin duyarlılığına göre dizilmiş taburlar halinde; amansız ilerliyor. Yeni takviye kuvvetler geliyor. Sayıları ne kadar? Büyük olasılıkla yüz binlerce.

Düşman yaklaştıkça, Parmaklar yandaşı devrimciler savaşı baştan kaybettiklerini anlıyorlar. Turist olarak gelmiş küçük böceklerin çoğu vazgeçip kaçmayı yeğliyor.

312

Federal ordu gittikçe yaklaşıyor.

Olanlacı sonunda anlayan kervan halindeki salyangozlar geniş ağızların! kocaman açarak, ses çıkarmadan korkularını haykırıyorlar. Salyangozların salata yapraklarını parça parça doğramalarını sağlayan 25.000 küçük dişleri vardır.

Kabuklarının sağa doğru yuvarlanmış olmasından solak oldukları anlaşılan salyangozlar en sinirlileri. Boynuzlarını ta yukarılara fırlatıyor ve uçlarındaki göz yuvarlarını tomurcuklar gibi şapırtıyla dışarı çıkarıyorlar. Bazı salyangozlar gövdelerini dikip üzerlerindeki karıncaları ve gereksiz eşyaları düşürmek için başlarıyla kabuklarına darbeler indiriyorlar. Sonra savaş alanından kaçıyorlar.

Birinci düşman topçusu hattı çoktan savaş durumu aldı. Kusursuz denecek sıklıkta bir saf oluşturuyor. Karınlar dikiliyor ve sarı füzeler gibi giden ve devrimcilerin ilk hatlarına düşen tahriş edici damlalar fırlatılıyorlar. İsabet alan vücutlar acıyla kıvranıyor.

Onların yerini ikinci bir topçu müfrezesi hemen alıyor, dikiliyor ve en az birincisi kadar zaiyat verdiriyor.

Devrimciler kırılıyorlar. Ordunun arka saflarında kaçanların sayısı artıyor, nihayetinde, kızıl karıncalar büyük federasyonuna kafa tutacak kadar Parmaklara ilgi duymuyorlar.

Asit isabet eden, dehşetten aklını kaçırmış salyangozlar boyunlarını göğsüne kaldırıyor ve küçük dişlerini ve yuvarlarından uğramış uzun gözlerini göstererek, boyunlarını döndürüyorlar. Bu derece paniğe kapıldıklarında, iki kat daha fazla salya çıkarıyorlar, daha hızlı kaçabilmek için bir refleks olmalı. Salyangozların çok yakınındaki Parmaklar yandaşı devrimcilere salya yapışıyor. Bazıları bu otoburların iğne gibi ince dişlerinden kurtulamıyor.

İki ordu, bitkin ve kudurmuş iki uçsuz bucaksız hayvan sürüsü gibi karşı karşıya geliyor. O anda, her şey hâlâ sakin. Birazdan göğüs göğüse geleceklerini hepsi biliyor.

İki yüz yirmi bine karşı elli binden daha az; savaş çetin geçeceğı benziyor.

Bir federal kannca antenini kaldırıyor. Bir koku yayılıyor.

Hücum!

Binlerce dikilmiş antenin üstünde, hemen kokusal savaş naraları yükseliyor.

Devrimciler, çarpışmayı karşılamak için cırnaklarını toprağın derinliklerine saplıyorlar. Yüzlerce federal tabur üzerlerine doğru fırlıyor. Süvariler dörtnala geliyor. Topçular acele ediyor. Uzun dudak kılıçlarıyla birbirlerine engel olmamak için başlarını kaldırmış doğramacılar koşuyor. Küçük piyadeler daha hızlı koşmak için sanki yuvarlanan bir halıymış gibi' büyük piyadelerin vücutları üstünde koşuyor. Sayılanndan yer sarsılıyor.

SİS

İki ordu kapıştı kapışacak.

Çarpışma. İlk hattaki federallerin çenekleri, ilk hattaki devrimcilerin çeneklerine geçiyor.

Bu ilk karaöpüşme gerçekleştikten sonra, iki ordunun taburları uğursuz gülümsemeyi genişletmek için sag cenaha doğru açılıyor. Çıplak çenekler, dizleri kesmek için ayaklar ormanına dalıyor. Federal taburlar, devrimcilerin savunma hattına fırtına gibi dalıyor.

Sağlam yapılı yirmi kadar Parmaklar yandaşı devrimci karınca, alevli bir çalıyı sallıyor, düşman süvarisini böylece uzakta tutuyorlar. Hareketleri yakındakileri korkutuyor ama sayıca azlıklarını kapatmaya yetmiyor. Üstelik, süvariler belli ki uyarılmışlardı ve ormanda taşıdıkları ateşin savaşta karşılırlarına çıkacağını bekliyor olmalıydılar. Çünkü hemen toparlandılar ve alevli uzun mızrağın uzağından dolaştılar.

Birbirlerine giriyorlar. Ateş edenler, kamçıl原因anlar, ısırınlar, teh-ditkâr kokular haykıranlar. Düşman zırhını çenelerinin kısaçallarıyla çatırdatmak için birbirlerine saplıyorlar. Kırılmış kinin parçaları sıvı etleri açıkta bırakıyor. Birbirlerini hançerliyorlar. Kafalapna kafalarına vuruyorlar, iğrenç kokularla dolu sözcükleri birbirlerinin suratlarına tükürüyorlar. Birbirlerine çelme takıyorlar. Antenleri eklemlere batırıyorlar. Birbirlerinin boyunlarını kesiyorlar. Birbirlerinin gözlerini oyuyorlar. Çenekler kapatılıyor. Dudaklara ateş ediyorlar.

Öldürme öfkesi en üst düzeyinde ve öldürmekten sarhoş bazı karıncalar, müttefik-düşman ayırmadan boğazlıyorlar.

Vücutlardan kopmuş başlar savaş alanında yuvarlanıyor, ortalık daha bir karışıyor. Vücutsuz başlar zıplıyor, çünkü kitle savaşının saçmalığını sonunda anladılar. Ama kimsenin onları dinlediğı yok.

15. karnına kenetlenmiş, bir tepeden köpük köpük, yoğun ateş yağdırıyor. Kışından duman çıkıyor. Karnı boşalınca, kafasının dikenli ucuyla vurarak dolduruyor. 5. iki ayağını cırnaklarının ucundaki olta iğnesi kamçılar gibi ileri fırlatarak, şamarlar atmaya yeğliyor. 8. zıvanadan çıkmış, bir düşman cesedini yakalıyor, başının üzerinde döndürdükten sonra, bütün gücüyle süvari hattına fırlatıyor. 8. mancınının bir güri bu hünerini yaygınlaştıracığını düşünüyor. Bunu tekrarlamak istiyor, ama düşman askerleri onu yakalıyorlar ve kaportasını çiziyorlar.

Düşmanı gafil avlamak için yerdeki küçük deliklere saklanıyorlar. Hasrı yormak için otların çevresinde dönüyorlar. 14. bir düşmanı konuşmaya ikna etmeye çalışıyor, başarısız kalıyor. 16.'nın üstüne savaşçılar üşüşmüş ve mükemmel Johnston organlarına

rağmen savaş alanında yerini saptayamıyor. 9. tortop oluyor ve düşman kümesine doğru yuvarlanıyor, dengelerini bozmayı başanyor. Artık onlar toparlanıncaya kadar, antenlerini kesmek kalıyor geriye. Kannclar antensiz kalınca savaşamazlar.

314

Saldırganlar çok kalabalık.

Prenses 103. aynı ailenin üyelerinin birbirlerini yok etmesinden yıkılıyor, nihayetinde, ister müttefik ister düşman olsun, bu yaslı savaş alanında, hepsi kardeşiler.

Yine de kazanmaları gerekiyor.

103. dokuz yoldaşına yanına gelmelerini işaret ediyor ve onlara fikrini açıklıyor. Manga, devrimcilerin oluşturduğu kitlenin ortasında yer alıyor ve vücutlarından oluşturdukları duvar sayesinde, bir tünel kazıyor. İçlerinden üçü, taş kabında köz taşıyor. Savaş alanından çıkmak için, on üç kâşif uzun zaman tünel kazıyorlar. Ateşin sıcaklığı onlara enerji veriyor. Toprağın manyetik alanlarına duyarlı organlarıyla yerlerini saptıyorlar. İstikamet Bel-o-kan.

Savaşın şiddetinden altlarındaki toprak sarsılıyor. Çenекlerinin var gücüyle yeraltında kazmaya devam ediyorlar. Bir ara, köz zayıflıyor, hemen duruyorlar közü canlandırmak için gerekli hava akımını sağlamak için antenlerini hareket ettiriyorlar.

Sonunda, kolay kazılan bir bölge keşfediyorlar. Toprağını atıyor ve bir koridora çıkıyorlar. Bel-o-kan sitesindeler. Çabucak yukarı katlara çıkıyorlar. Bazı işçi karıncalar, onlar önlerinden geçerken bu karıncaların burada ne işi var diye düşünüyor. Ama onlar asker değiller ve kentin güvenliği onlardan sorulmuyor. Müdahale etmeyi göze alamıyorlar.

103.'nün son ziyaretinden beri, Sitenin mimarisi çok değişmiş. Bel-o-kan, şimdi gözle görülür biçimde büyük bir kalabalığın çalıştığı geniş bir metropol. Karınca bir an duraksıyor. Telafisi mümkün olmayan bir şey mi yapacak?

Dışarıda kendilerini kırdıran Parmaklar yandaşı devrimci yoldaşlarını hatırlıyor ve kendi kendine seçeneği olmadığını söylüyor.

Kuru bir yaprak alıyor ve tutuşuncaya kadar köze yaklaştırıyor. Alevin üzerine dallar koyuyorlar ve çenекleriyle çatki haline getiriyorlar. Hemen yangın çıkıyor. Felaket çok çabuk kubbenin dallarına kadar yayılıyor. Panik çıkıyor. İşçiler yumurtalarını kurtarmak için bebek koğuşuna atılıyor.

Yangında sıkışıp kalmamak için hemen kaçmak gerekiyor. Devrimciler, çoktan işçilerin tıkadığı çıkışı buluyorlar. O zaman, manga közünü bırakıyor, alt katlara koşuyor ve kazdıkları tünelde aksi yönde ilerliyorlar. Üstlerinde koşuşmalar işitiyorlar.

Prenses 103. yukarı çıkıyor ve başını bir periskop gibi toprak düzeyine çıkararak, düşman ayakları arasından olan biteni inceliyor. Federaller yangını söndürmek için savaş alanını terk etmek üzereler.

103. başını çeviriyor. Yangın Sitenin doruğunu sarıyor. Yanık ağaç, formik asit ve erimiş kitin kokulu acı bir duman çevreye yayılıyor.

315

İşçiler, imdat çıkışlarından yumurtalarını çıkarıyor. Her yerde Bel-o-kanlı karıncalar alevlere tükürükler ve az konsantre asiteler sıkıyor 103. topraktan ç.kıyor ve birliklerine, en azından geriye kalanlara beklemelerini işaret ediyor. Yangın onların yerine savaşıyor.

Prens 103. Bef-o-kan'ın yanışını seyrediyor. Parmaklar Devriminin daha yeni başladığını biliyor. Çeneklerin gücüyle ve alevlerin azgınlığıyla onu kabul ettirecek.

İDEALLERİN COŞKUSUYLA

Beşinci günün sabahında. Karıncalar Devrimi'nin bayrağı, Fonta-inebleau Lisesinin üstünde dalgalanıyordu.

İşgalciler, saat başı çalan elektrikli zilin tellerini koparmışlardı ve herkes yavaş yavaş saatlerinden kurtulmuştu. Bu devrimlerinin beklenmeyen yanlarından biriydi. Zaman içinde konumlanmak onlar için zorunlu değildi. Qünün ilerlediğini anlamalar, için, podyumda grupların ve solistlerin değişmesi onlara yetiyordu.

Zaten, çoğuna her gün bir ay sürüyormuş gibi geliyordu. Onların geceler, kısaydı. Ansiklopedide okuduklar, derin uykuyu denetleme teknikleri sayesinde, kendi uyuma devrelerini bulmayı öğreniyorlardı. Böylelikle, sekiz saat yerine üç saatte yorgunluklarını atıyorlardı. Kimse de yorgun görünmüyordu.

Devrim, her birinin günlük alışkanlıkların, da değiştirmişti Devrimciler sadece saatlerini bırakmamışlarda dairelerinin, arabanın garajın, dolabın, büronun anahtarlıklarından da kurtulmuşlardı. Burada hırsızlık yoktu, çünkü çalınacak bir şey yoktu.

Devrimciler cüzdanların, b.rakm.şlardı; burada beş paras.z dolaşabilirlerdi.

Aynı şekilde, kimlik belgelerini çekmecelere kaldırmışlardı Herkes birbirini ya şahsen ya da ismen tanıyordu. Art.k etnik konumu iç.n aile adını, coğrafi konumu için adresini belirtmek zorunlu değildi.

Ama boşalan sadece cepler değildi. Zihinler de boşalmıştı Devrimin bağrında, insanların giriş kodu, kredi kart. numaralan, hayati dört ya da beş rakam, unuttuktan beş dakika sonra serseri durumuna düşmemek için bizden ezberlememizi istedikleri bütün o sayılarla belleklerini doldurmaya ihtiyaçları yoktu.

Gençler, yaşlılar yoksullar, zenginler işte olduğu gibi eğlencede ve zevklerde de eşittiler.

Bir işe karşı duyulan ortak ilgiden özel yakınlaşmalar doğuyordu iaygı sadece yapılan iş üzerine kuruluyordu.

Devrim kimseden hiçbir şey istemiyordu ve yine de farkına bile varmadan bu gençlerin çoğu hiç bu kadar çalışmamışlardı.

316

Beyinleri sürekli olarak düşünceler, hayaller, müzikler ya da yeni kavramlar arıyordu. Çözümenecek bir sürü pratik sorun vardı!

Saat dokuzda, Julie yeni bir durum belirlemesi için büyük podyuma geçti. Sonunda devrim için izlenecek bir örnek bulduğunu haber verdi: Canlı organizma.

- Bir vücudun içinde, ne rekabet, ne de iç savaşlar vardır. Bütün hücrelerimizin tam bir uyum içinde birlikte yaşaması, içimizde uyumlu bir topluluk olduğunu kanıtlıyor. İçimizde sahip olduğumuzu dışarıda yeniden üretmek yeterli olacaktır.

Dinleyenler pür dikkatti. O devam etti:

- Karınca yuvaları daima canlı organizmalar şeklinde işler. Böcekler bu yüzden doğaya mükemmel uyum gösterirler. Hayat hayatı kabul eder. Doğa kendisine benzeyeni sever. Genç kız, avlunun ortasındaki polistiren totemi gösterdi.

- İşte örnek, işte sır: "1+1=3" Ne kadar dayanışsak, bilincimiz o kadar yükselecek ve hem içimizden hem de dışımızla doğayla o kadar uyumlu olacağız. Bundan böyle amacımız, liseyi tam bir canlı organizma haline getirmeye çalışmaktır.

Birden, her şey ona basit görünmüştü. Vücudu bir organizmaydı, işgal edilen lise daha büyük bir organizma, bilgisayar ağı sayesinde dünyaya yayılan devrim, daha önemli bir organizma olarak hâlâ yaşıyordu.

Julie, bu canlı organizma kavramına uygun olarak çevrelerindeki her şeye yeni bir isim vermeyi önerdi.

Lisenin duvarları onun derisi, kapıları gözenekleriydi, aikido kulübünün kızları enfositleri, kafeterya bağırsağıydı. Sınırlı sorumlu "Karıncalar Devrimi" şirketlerine gelince, enerji vermek için zorunlu glikozdu ve muhasebe işlerinin iyi yürümesi için yardım eden iktisat profesörü, glikoz şekerini düzenleyen diyabetti. Bilgisayar ağı, bilgilerin dolaşımına katkıda bulunan sinir sistemiydi.

Peki ya beyin ne oluyordu? Julie düşündü. İki lop yaratmak fikri geldi aklına. Sağ beyin, yeni düşünceler arayan yaratıcı kurul, meşhur sabah pow pow'ları olacaktı. Yöntemci sol beyin, sağ beynin düşüncelerini ayıklamak ve onları uygulamaya koymakla yükümlü bir başka kurul şeklinde çalışacaktı.

- Hangi kurula katılacağımıza kim karar verecek? diye biri sordu. Julie, canlı organizmanın aşamalı bir sistem olmadığı, herkesin o günkü ruh haline göre canının istediği kurula katılmakta özgür olduğu yanıtını verdi. Kararlara gelince, el kaldırarak verilecekti.

- Ya biz sekizler? diye sordu Ji-woong.

Onlar kuruculardı, özerk bir grup, düşünen apayn bir organ olmalıydılar.

317

- Biz sekizler, korteksiz, iki lobun kökenindeki ilksel beyiniz. Kafeteryanın altındaki prova lokalinde, tartışmalar için toplanmaya devam edeceğiz.

Her şey tamamdı. Her şey yerli yerindeydi.

"Merhaba, yaşayan devrimim" diye mırıldandı.

Avluda herkes bu kavramı tartışıyordu.

- Şimdi yaratıcı kurul toplantısını jimnastik salonunda yapacağız, isteyen gelsin. En iyi düşünceler daha sonra bunları sınırlı sorumlu "Karıncalar Devrimi" şirketinin şubesine aktaracak olan pratik kurula gönderilecek.

Büyük kalabalık oldu. Gürültü şamata içinde, insanlar yere otururken, yiyecek ve içecek dağıtılıyordu.

- Kim başlamak istiyor? diye sordu, fikirleri not almak için büyük bir yazıtahtası yerleştiren Ji-woong.

Birçok kişi el kaldırdı.

- Francine'in Infra-M/ord'üne bakarken aklıma bir fikir geldi, dedi bir genç adam. Zamanı daha bir hızlandırmayı sağlayacak benzer bir program geliştirebileceğimizi düşündüm. Böylelikle, uzak bir geleceğe kadar olası gelişmemizin ne olacağını bilebileceğiz ve işlenmemesi gereken hataları anlayabileceğiz.

Julie araya girdi.

- Edmond Wells y4/js/'AVoped/sinde böyle bir şeyden söz ediyor. Buna EŞY, "En Az Şiddet Yolu" adını veriyor.

Genç adam tahtaya yöneldi.

- EŞY. En Az Şiddet Yolu, neden olmasın? Bunu göstermek için, insanlığın gelecekteki bütün olası erimlerini içeren bir diyagram çizmek; bunların kısa, orta, uzun ve çok uzun vadedeki sonuçlarını araştırmak yetecektir. Hali hazırda, beş ya da yedi yıllık cumhurbaşkanlığı süresinin sorunları değerlendiriliyor ama çocuklarımıza olabildiğince iyi bir gelecek, en azından olabileceğince az barbarlığın olacağı bir gelecek sağlamak için bunların iki yüz yıl, hatta beş yüz yıl içindeki gelişmelerini incelemek gerekecektir.

- Yani sen bütün olası gelecekleri test edebilecek bir program bulmamızı mı istiyorsun? diye özetledi Ji-woong.

- Öyle. Bir EŞY. Vergiler arttı nisaydı, otoyollarda saatte yüz kilometreden daha hızlı gitmek yasaklansaydı, uyuşturucu kullanımı serbest bırakılsaydı, küçük işlerin gelişmesi sağlansaydı, diktatörlüklere karşı savaşa girilseydi, bütün lonca ayrıcalıkları kaldırılırsaydı acaba ne olurdu?.. Test edilecek düşünce mi yok! Bütün bunlar için, zaman içinde kötü etkileri ve beklenmedik sonuçları incelemek gerekiyor.

- Bunu başarabilir miyiz, Francine? diye sordu Ji-woong.

318

- Infra-Word'de olmaz. Böyle bir deney için orada zaman çok ağır akıyor. Hem zaman akımı faktörüne dokunamam. Ama Infra-VVord'un becerisinden yararlanarak, dünyanın başka bir sanal programı pekâlâ hayal edilebilir. EŞY'nin araştırma programını çağırmak yetecektir o zaman.

Kel bir adam araya girdi:

- Bunları uygulayamadıktan sonra ideal politikayı keşfetmek bizim neyimize yarayacak. Fikirlerimizi sonuna kadar götürmek için dünyayı değiştirmek istiyorsak, iktidarı legal olarak ele almamız gerekir. Cumhurbaşkanlığı seçimlerine şurada birkaç ay var. Kampanyaya katılalım ve "evrimci" partinin adayını gösterelim. Partinin programı EŞY'nin programıyla pekiştirilir. Böylece, olası geleceğin bilimsel incelenmesi üzerine kurulu olduğu için, gerçekten mantıklı bir politika sunan ilk parti olabiliriz.

Politika taraftarları ve kesinlikle reddedenler arasında bir gürültü koptu. Bu David'in en karşı olduğu şeydi, hemen atıldı:

- Siyaset yok. Karıncaların Devriminin en iyi yanı, klasik siyasal ihtirasları olmayan, kendiliğinden bir hareket olmasıdır. Bizim şefimiz yok, dolayısıyla cumhurbaşkanlığına

adayımız da yok. Tıpkı karınca yuvalarındaki gibi elbette bir kraliçemiz, Julie, var ama o bizim şefimiz değil, sadece önemli bir sembolümüz. Biz var olan hiçbir ekonomik, etnik, dinsel ya da siyasal bir gruptan değiliz. Bizler özgürüz. İktidarı ele geçirmenin alışılmış manevralarına girerek, her şeyi berbat etmeyelim. Yoksa ruhumuzu kaybederiz.

Şamata daha bir arttı. Kel adam, görünür bir biçimde hassas noktaya parmak basmıştı.

- David haklı, diye ekledi Julie. Bizim gücümüz, özgün düşünceler ortaya atmaktan geliyor. Dünyayı değiştirmek için, bu cumhurbaşkanı olmaktan çok daha etkili. Olayları gerçekte kim değiştiriyor? Devletler değil ama, çok zaman yeni düşünceleri olan sade bireyler. Dünya Doktorları, hiçbir hükümet yardımı almadan dünyanın her yerindeki tehlike içinde olan insanların yardımına koştular... Sonra kışın yoksulların, evsiz barksızların yardımına koşan, onları besleyen gönüllüler... Yukarıdan değil, tabandan gelen nice özel girişimler... Gençlerin elini kolunu ne bağlıyor? Siyasal sloganlardan kuşku duyuyorlar. Buna karşılık, bazı şarkıların sözlerini ezbere biliyorlar ve Karıncaların Devrimi de böyle başladı. Fikirlere, müziğe evet, ama iktidarı fethetmek için ideolojiye kesinlikle hayır. İktidar bizi mahveder.

- Ama o zaman EŞY'yi hiçbir zaman kullanamayacağız! diye boğu-lurcasına bağırdı kel adam.

- EŞY, EŞY bilimimiz yine de kalacak ve danışmak isteyen her siyasetçinin hizmetinde olacak.

319

- Başka önerisi olan? diye sordu Ji-woong. Her yerde küçük küçük tartışmalar çıkmasını istemiyordu.

Bir amazon ayağa kalktı:

- Evde bir büyükbabam ve bebeğiyle ilgilenecek vakti olmayan bir kızkardeşim var. O da büyükbabamdan onunla ilgilenmesini istedi. O çok memnun, çocuk da. Kendini yararlı hissediyor, artık topluma büyük bir yük olduğu duygusuna kapılmıyor.

- Ee sonra? yaptı Ji-woong sadete gelsin diye.

- O zaman, diye devam etti genç kız, o zaman kendi kendime, dadı, kreşte yer bulma, bakıcı sorunları olan bir yığın anne var dedim. Aynı zamanda, hiçbir şey yapmamaktan umutsuzluğa düşmüş, televizyonunun karşısında yapayalnız bir sürü yaşlı insan var. Onları bir araya getirebiliriz, büyükbabamın ve yeğenimin hikâyesini daha büyük ölçekte gerçekleştirebiliriz.

Toplantıdakiler ailelerin parçalandığını, ihtiyaçların ölümlerini görmemek için darülacezelere, bebeklerin ağıladıklarını işitmek için kreşlere bırakıldığını kabul ediyorlardı. Sonuç olarak, yarış sonunun başında, insanlar dışlanıyordu.

- Bu mükemmel bir fikir, diye kabul etti Zoe. İlk "Kreş-İhtiyarlar Yurdu"nu biz yaratacağız.

Sadece bu ilk toplantıda, seksen üç proje önerildi. Bunlardan on dördü doğrudan "Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi" şirketinin şubelerine aktarıldı.

ANSİKLOPEDI

DOKUZ AY: Üst tip memelilerde, normal gebelik süresi on sekiz aydır. Örneğin, tayları doğar doğmaz yürüyeabilen atlarda durum böyledir.

Ama insan fetüsünün çok çabuk büyüyen bir kafası vardır. Dokuz ayda annesinin vücudundan dışarı çıkmak zorundadır, aksi halde bir daha hiç çıkamayabilir. Dolayısıyla erken, tamamlanmadan ve özerk olmadan doğar. Dışarda-ki ilk dokuz ayı, içerideki dokuz ayının tam bir kopyasıdır. Tek fark, bebeğin sıvı bir ortamdan hava ortamına geçmesidir. Bu açık havadaki ilk dokuz ayda, başka bir koruyucu karna ihtiyacı vardır. Psişik karın.

Çocuk doğduğunda şaşkındır. Biraz yapay çadıra koyulmuş vücudu yanıklar içindeki insanlar gibidir. Onun için bu yapay koruma annesiyle temas, anne sütü, annenin dokunması, babanın öpücükleridir.

320

Nasıl bir çocuğun doğumunu izleyen dokuz ay boyunca sağlam bir koruyucu kozaya gereksinimi varsa, can çekişen bir ihtiyarın da ölümünden önceki dokuz ay boyunca psikolojik bir destek kozasına gereksinimi vardır. Onun için temel olan bir devre söz konusudur, çünkü içgüdüsel olarak, geriye sayımın başladığını bilir. Bu son dokuz ayı boyunca, ölmek üzere olan eski derisinden soyunur ve sanki programını siliyormuş gibi bilgilerinden uzaklaşır. Doğum sürecinin tersi bir süreci yaşar. Yolun sonunda, ihtiyar, tıpkı bir bebek gibi, haşlama yer; altı bezlenir; dişleri, gözleri yoktur ve zor anlaşılır ıvır zıvır şeyler vıcırdar. Ne var ki doğumlarını izleyen ilk dokuz ay boyunca, bebeklere genel olarak büyük ilgi gösterilirken, ölümlemlerinden önceki dokuz ay boyunca ihtiyarlara özen göstermek pek kimsenin aklına gelmez. Mantık gereği, onların da anneye, 'psişik karın' rolü oynayacak bir dadiya ya da bir bakıcıya ihtiyacı olacaktır. Bu "psişik karın" nihai dönüşümlerinde, zorunlu koruyucu kozayı vermek için çok özen göstermelidir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BELO-KAN KUŞATMASI

Kızarmış koza kokuyor. Bel-o-kan Sitesi artık tütüyor. Bel-o-kanlı askerler yangını söndürmeyi başardılar. Parmaklar yandaşı devrimciler ordusu, en azından sag kalanlar, federal başkent in etrafında kamp kuruyor. Karınca megapolünün gölgesi, kömürleşmiş büyük bir kara üçgen gibi, kuşatan birliklerin üzerine düşüyor.

Prences 103. dört ayağı üzerinde doğruluyor ve 5. çalı-koltuk değneklerine abanarak, daha yukarıları görmek için iki ayağı üzerinde yükseliyor. Böylece Site daha küçük, sanki daha kolay girilebilirmiş gibi görünüyor. İçerideki hasarın büyük olması gerektiğini biliyorlar, ama bunu ölçmeleri olanaklı değil.

- Şimdi son saldırıya geçmek gerekir, diye yayıyor 15.

Prences 103. pek istekli görünmüyor. Yine mi savaş! Hep sa-vaş,hep savaş. Öldürmek, kendini anlatmanın en karmaşık ve en yorucu yolu.

Yine de, o an için savaşın Tarihi hızlandırmanın en iyi yolu olduğunun bilincinde.

7. yaralarını sarmak, yeniden örgütlenmek için Siteyi kuşatmayı öneriyor.

Prens 103. kuşatma taktiğini pek sevmiyor. Bekleyeceksin, kentin ikmal yollarını keseceksin, hassas bölgelere gözcüler dikeceksin. Savaşçılara itibar sağlayacak hiçbir yanı yok bütün bunların.

Yanına yaklaşan bitkin bir karınca, düşüncelerini kesiyor. Prens 103. toz toprak içindeki Prens 24./yü tanıyınca hopluyor.

İki böcek binlerce trofalaksi değişiyorlar. Prens 103. öldüğünü sandığını söylüyor ve Prens 24. ona macerasını anlatıyor. Gerçekten de, daha yangının başında gitmişti. Sincap, refleksiyle dışarı fırlayınca kürküne yapışmış, böylece, daldan dala atlayan sürüngen onu çok uzaklara sürüklemiş.

O zaman, Prens 24. uzun zaman yürümüş. Sonradan madem onu buralara bir sincap getirmişti, bir başka sincap onu geri götürebilir, diye düşünmüş. Böyle böyle taşıma aracı olarak sincapları kullanmaya alışmış. Ama nereye gitmek istediğini belirlemek hatta nereye gittiklerini bilmek için bu kemirgenlerle iletişim kurmak bir sorunmuş. Her sincap onu bilmediği yerlere götürüyormuş. Gecikmesi bu yüz-denmiş.

Prens 103. sıra kendine gelince, her şeyin buraya kadar nasıl geliştiğini ona anlatıyor. Bel-o-kan savaşı. Kundakçı komando saldırısı. Ve şimdi de kuşatma.

Gerçektende bir roman yazacak kadar şeyler olmuş, diye gözlemde bulunuyor Prens 24. ve anlatısına başladığı feromon belleğini çıkarıyor ve yeni bir bölüm kaleme alıyor.

- Romanını ne zaman okuyabileceğiz? diye soruyor 103.

- Me zaman biterse o zaman, diye cevap veriyor 24.

İlerde feromon romanın karıncaların ilgisini çekerse, belki devamını yazacağını bildiriyor. Adı şimdiden aklında: Parmaklar'ın Gecesi. Eğer begenilirse, üçlemesini Parmakların Devrimi ile tamamlayacak.

Neden bir üçleme diye soruyor Prens 103.

24. birinci romanında iki uygarlığın, karıncaların ve Parmakların temasını anlatacağını, ikincisinin karşı karşıya gelişlerinin anlatımı olacağını açıklıyor. Sonunda, birbirlerini ortadan kaldıramadıklarından, son romanında iki tür arasındaki işbirliğini konu alacaktı.

- "Temas, karşı karşıya gelme, işbirliği", bana öyle geliyor ki iki farklı düşüncenin karşılaşmasının üç mantıklı evresidir, diye belirtiyor Prens 24.

Daha şimdiden öyküsünü nasıl kaleme alacağı hakkında kesin bir fikri var. Üç farklı görüş açısını gösteren üç koşut entrik üzerine kurmayı tasarlıyor: Karıncalar entrigi, Parmaklar entrigi, iki koşut dünyayı tanıyan bir kişiliğin, örneğin 103.'nün entrigi.

Karıncaların Devrimi / F.21

522

Bütün bunlar Prens 103.'ye biraz karışık görünüyor, ama dikkatle dinliyor, çünkü Prens 24. Cornigera Adasında yaşayalı beri gözle görünür bir biçimde uzun bir öykü yazmayı kafasına takmıştı.

Üç entrik sona doğru bir noktada birleşecekler, diye uzman tavrıyla açıklıyor genç Prens.

O sırada, antenleri birbirine karışmış halde, 14. ortaya çıkıyor. Kent yakınlarında casusluk yaptı ve bir geçit keşfetti. Bir komando birliği gönderilebileceğini düşünüyor.

Bir yeraltı saldıncısı yapabiliriz.

Prens 103. onu izlemeye karar veriyor. Prens 24. de; romanının hareketli sahneleri için fikir edinmek için olsa da.

Yüz kadar karınca, Siteye giden geçite dalıyor. Sakınlı adımlarla ilerliyor.

UYGULAMA

Standlar iyi geliyordu. En şaşırtıcı olanı, olası dünyasıyla Franci-ne'in standıydı.

Infra-VVorld, hepsinin içinde en kârlı etkinlikti. Bilgisayar ağı sayesinde, reklamını yaptıkları çamaşır tozlarının, kâğıt bezlerin, dondurulmuş ürünlerin, ilaçların ya da yeni araba stillerinin tutulup tutulmadığını yoklamak için danışan reklam ajanslarının sayısı gittikçe artıyordu.

David'in "Sorular Merkezi" de başarılıydı. İşe başlar başlamaz, bu bilgi kavşağı bir başvuru kaynağı olmuştu. İnsanlar, melon şapka ve deri çizmelerin tam olarak kaç bölümden oluştuğunu öğrenmek için olduğu kadar, tren tarifelerini, falanca kentteki kirlilik düzeyini ya da o anda borsada en kârlı yatırımın ne olduğunu öğrenmek için de bağlantı kuruyorlardı. Özel türden sorular nadirdi ve David'in özel dedektiflere başvurmasına gerek kalmamıştı.

Leopard, kendi payına, bir tepe içine yerleştirilmiş bir villa siparişi almıştı ve fiziksel olarak yerinden ayrılamadığından, kredi kartı numarası karşılığında plânlarını müşterisine faksla gönderiyordu.

Paul, arıların ürününü çay yaprakları ve mutfakta ya da lisenin bahçesinde bulduğu çeşitli bitkilerin yapraklarıyla karıştırarak yeni yeni bal aramaları uyduruyordu. Maya dozunu azalttığından beri, hidromeli bir nektar olmuştu. Paul, çok tutulan vanilya ve karamela kokulu bir fıçı özel hidromel kotarmıştı. Güzel Sanatlardan genç bir kız, ürüne ek bir özellik katan şatafatlı etiketler çizdi: "Seçkin Hidromel. Karıncaların Devrimi Ürünü. Tescilli Marka."

325

Herkes tadına bayıldı. Çok ilgilenen küçük bir topluluğa anlattı:

- Hidromelin Olimpos Tanrılarının ve karıncaların içkisi olduğunu biliyordum. Karıncalar, bitkibiti balsırlarını mayalandırarak kendilerini sarhoş eden bir çeşit alkol elde ederler, ama hepsi bu kadar değil. David'in "Sorular Merkezi'nde hidromel üzerine daha bir sürü şey keşfettim. Maya şamanlar, temelde hidromel ve gündüz güzeli tanelerinden oluşan lavmanlar yapardı. Bu şekilde emilen, bulantı yapmayan, halüsinasyonlara yol açan bu maddeler, ağızdan alındığından çok daha hızlı ve çok daha güçlü transa yol açıyordu.

- Hidromelin tarifi nedir? diye sordu bir amatör.

- Benimkini Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinde buldum. Okudu.

- *6 kilo arı balını kaynatın, köpürtün, 15 litre su koyun, 35 gram adamotu tozu, 15 gram kakule, 15 gram tarçın ekleyin. Karışımın dörtte biri çekinceye kadar kaynatın. Altını kapatın ve soğumaya bırakın. Sonra iki kaşık bira mayası katın ve hepsini 12 saat dinlendirin. Sonra sıvıyı bir fıçıya aktarın. Ağızını güzelce kapayın ve dinlendirin.

- Tabii bizim hidromelimiz biraz genç. Olması için biraz daha beklemek gerekecek.

- Peki Mısırlıların yaraları dezenfekte etmek ve yanıkların sızını almak için bal kullandıklarını biliyor muydun? diye sordu bir amazon.

Bu bilgi Poul'e gıda maddelerine ek olarak bir para-eczane bölümü geliştirme fikrini verdi.

Daha ilerde, Marcisse'in giysileri sergileniyordu. Amazonlar devrim insanlarının ve görüntüleri uluslararası bilgisayar ağına aktaran bir video kameranın objektifleri altında, mankenlik yapıyorlardı.

Şimdilik sadece Julie ve Zoe'nın karmaşık makinelerinin sonuçları umut kırıcıydı. Karıncalarla diyalog kurma makinesi, daha şimdiden otuz kadar kobay böceğin ölümüne yol açmıştı. Zoe'nın kokusal protezlerine gelince, burunları öylesine yaralıyordu ki kimse birkaç saniyeden fazla dayanamıyordu.

Julie lise müdürünün balkonuna çıktı, avluyu ve devrimini seyretti. Bayrak dalgalanıyordu, karınca totem hüküm sürüyordu, reggae müzisyenler marihuna dumanları içinde çalışıyorlardı. Her yerde, insanlar standların etrafında faaliyet içindeydi.

- Yine de, hoş bir şey başardık, dedi yanına gelen Zoe.

- Kolektif düzeyde, bundan kuşku yok, diye onayladı Julie. Şimdi bireysel düzeyde de başarılı olmamız gerekiyor.

324

- Ne demek istiyorsun?

- Dünyayı değiştirmek istemem, acaba kendimi değiştirememenin bir sonucu mu diye soruyorum kendi kendime.

- Bunları nereden çıkarıyorsun? Orada dur, Julie! Bana biraz fazla nöronal karbüratörle çalışıyorsun gibi geliyor. Her şey iyi gidiyor. Mutlu ol.

Julie, Zoe'ye döndü ve gözlerinin içine baktı.

- Az önce Ansiklopedide bir bölüm okudum. Tuhaftı. Bölümün adı "Ben sadece bir kişiyim'di. Belki de sadece bizim için akan bir filmde, dünyada yalnız olduğumuzu yazıyordu. Bunu okuduktan sonra acayip bir fikir geldi aklıma. Ya yaşayan tek kişi bensem. Bütün evrenin tek canlı varlığı bensem.

Zoe, yoldaşına kaygıyla baktı. Julie devam etti:

- Bütün yaşadıklarım sadece benim için oynanan büyük bir gös-teriyse? Tüm bu insanlar, sen, sadece oyuncular ve figüranlar olurdunuz. Nesneler, evier, ağaçlar, doğa iyi taklit edilmiş bir dekor oluşturuyor, beni rahatlatmak, belli bir gerçekliğin var olduğuna beni inandırmak için yapılmış. Ama belki de Infra-World'ün bir programında gibiyim. Belki de bir romanda.

- Daha neler! Nereden çıkarıyorsun bütün bunları!

- Hiç fark etmedin mi? Etrafımızdaki insanlar ölüyorlar, oysa biz yaşıyoruz. Belki gözetleniyoruz. Belki verili durumlardaki tepkilerimiz test ediliyor. Bu devrim, bu yaşam beni test etmek için kurulmuş kocaman bir sirkten başka bir şey değil. Belki şu anda biri beni uzaktan gözetliyor, hayatımı bir kitapta okuyor ve beni yargılıyor.

- O halde bundan yararlanmaya bak. Bu dünyada her şey senin için. Bütün bu dünya, bütün bu oyuncular, senin dediğin gibi bütün bu figüranlar seni memnun etmek için buradalar. Arzularına, isteklerine uymaya hazırlar. Kaygılanıyorlar. Gelecekleri sana bağlı.

- Beni endişelendiren de bu ya. Bu işin üstesinden gelememek-ten korkuyorum.

Bu kez, Zoe kendisini iyi hissetmemeye başladı. Julie elini omzuna koydu.

- Bağışla beni. Sana söylediklerimi unut. Boş ver. Arkadaşını mutfağa götürdü, buzdolabını açtı, iki bardağa hidro-mel doldurdu. Sonra, açık buzdolabının ışığında, küçük yudumlarla karıncaların ve tanrıların içkisini içtiler.

325 ZOOLOJİK FEROMOM: BUZDOLABI

Salgıcı: 10. Buzdolabı:

Parmakları sosyal kursaklar, yok. yine de yiyecekleri uzun süre bozulmadan saklayabiliyorlar.

Bizim ikinci midelerimizin yerine, onların 'buzdolabı-adını verdik teri bir makineleri var.

Bu içerisi çok soğuk olan bir kutu.

Tıkabasa yiyeceklerle dolduruyorlar.

Bir Parmak ne kadar önemliyse, buzdolabı da o kadar büyüktür.

BEL-O-KAITDA

Bir kömür kokusu onları şaşırtıyor.

Kömürleşmiş dallar berbat kokuyor. Yangından kaçamayan asker-lenn kömürleşmiş cesetleri yerlerde yatıyor. Korkunç bir manzara-Boşaltacak zaman bulamad.klar. için karınca yumurtaları ve larvam rı bile din din kızarmış. 1a

Her şey yanmış ve kimseler kalmamış. Yangın.bütün halk, ve söndürmeye koşan bütün bir orduyu yutmuş olması mümkün mü?

Karıncalar yangının camlaşt.ırdıâ koridorlarda ilerliyor. Karılar o kadar sıcak k, böcekler çalışırken ölmüşler. devlerin dili on.an sonsuza kadar dondurmadan önceki konumlarında kalmışlar.

103. ve birlikleri onlara dokunduklarında, ufalıyorlar.

Ateş. Karıncalar ateşe hazır değiller. 5. mırıldanıyor:

Ateş, her şeyi yakıp yıkan bir silah.

u J,r?I,HhTI ateŞ,İn "eden °nCa Zaman böcekler dünyasından uzak tutulduğunu anlıyor. Neylersin ki her kuşak, neden yap.lrnama s. gerektiğini hatırlamak için bile olsa baz. aptall.klar yapar m

Prenses 103. şimdi ateşin yıkıcı. bir silah olduğunu biliyor. Alevler yer yer öyle yoğunlaşmış ki kurbanların gölgesi duvarlarda çıkmış

Prenes 103 mezarca dönmüş kentinde ilerliyor ve hasretle top-

1^! r'f?3"35"651"1 keşfediyor. Mantarlıklarda, ka£ rulmuş bitkilerden başka hiçbir şey yok. Ah.rlarda, nallan dikmiş bit-kıb.tleri kömürleşmiş. Salonlarda sarnıç kanncalar patlamış.

15. biraz ölmüş sarnıç karmca yiyor ve tadın.n nefis olduğunu qö-uyor. Karamela tadın, keşfediyor. Ama bu yeni yiyeceâin tad, i£ s.nda hayran kalacak zamanlar, yok. Ana kentleri iç karartıcı.

103 antenlerini indiriyor. Ateş mahveden bir silah. Savaş alan.n-da alt olduğu için onu kullanmıştı. Hile yapmıştı.

†

324

- Me demek istiyorsun?

- Dünyayı değiştirmek istemem, acaba kendimi değiştirememenin bir sonucu mu diye soruyorum kendi kendime.

- Bunları nereden çıkarıyorsun? Orada dur, Julie! Bana biraz fa2_ la nöronal karbüratörle çalışıyorsun gibi geliyor. Her şey iyi gidiyor Mutlu ol.

Julie, Zoe'ye döndü ve gözlerinin içine baktı.

- Az önce Ansiklopedide bir bölüm okudum. Tuhaftı. Bölümün adı "Ben sadece bir kişiyim'di. Belki de sadece bizim için akan bir filmde, dünyada yalnız olduğumuzu yazıyordu. Bunu okuduktan sonra acayip bir fikir geldi aklıma. Ya yaşayan tek kişi bensem. Bütün evrenin tek canlı varlığı bensem.

Zoe, yoldaşına kaygıyla baktı. Julie devam etti:

- Bütün yaşadıklarım sadece benim için oynanan büyük bir gös-teriyse? Tüm bu insanlar, sen, sadece oyuncular ve figüranlar olurdunuz. Nesneler, evler, ağaçlar, doğa iyi taklit edilmiş bir dekor oluşturuyor, beni rahatlatmak, belli bir gerçekliğin var olduğuna beni inandırmak için yapılmış. Ama belki de Infra-World'ün bir programında gibiyim. Belki de bir romanda.

- Daha neler! Nereden çıkarıyorsun bütün bunları!

- Hiç fark etmedin mi? Etrafımızdaki insanlar ölüyorlar, oysa biz yaşıyoruz. Belki gözetleniyoruz. Belki verili durumlardaki tepkilerimiz test ediliyor. Bu devrim, bu yaşam beni test etmek için kurulmuş kocaman bir sirkten başka bir şey değil. Belki şu anda biri beni uzaktan gözetliyor, hayatımı bir kitapta okuyor ve beni yargılıyor.

- O halde bundan yararlanmaya bak. Bu dünyada her şey senin için. Bütün bu dünya, bütün bu oyuncular, senin dediğin gibi bütün bu figüranlar seni memnun etmek için buradalar. Arzularına, isteklerine uymaya hazırlar. Kaygılanıyorlar. Gelecekleri sana bağlı.

- Beni endişelendiren de bu ya. Bu işin üstesinden gelememek-ten korkuyorum.

Bu kez, Zoe kendisini iyi hissetmemeye başladı. Julie elini omzuna koydu.

- Bağışla beni. Sana söylediklerimi unut. Boş ver. Arkadaşını mutfağa götürdü, buzdolabını açtı, iki bardağa hidro-mel doldurdu. Sonra, açık buzdolabının ışığında, küçük yudumlarla karıncaların ve tanrıların içkisini içtiler.

525

ZOOLOJİK FBROMON: BUZDOLABI

Salgıcı: 10.

Buzdolabı:

Parmakların sosyal kursakları yok, yine de yiyecekleri uzun süre bozulmadan saklayabiliyorlar.

Bizim ikinci midelerimizin yerine, onların 'buzdolabı' adını verdikleri bir makineleri var.

Bu içerisi çok soğuk olan bir kutu.

Tıkabasa yiyeceklerle dolduruyorlar.

Bir Parmak ne kadar önemliyse, buzdolabı da o kadar büyüktür.

BELO-KArrDA

Bir kömür kokusu onları şaşırtıyor.

Kömürleşmiş dallar berbat kokuyor. Yangından kaçamayan askerlerin kömürleşmiş cesetleri yerlerde yatıyor. Korkunç bir manzara: Boşaltacak zaman bulamadıkları için karınca yumurtaları ve larvaları bile diri diri kızarmış.

Her şey yanmış ve kimseler kalmamış. Yangının bütün halkı ve söndürmeye koşan bütün bir orduyu yutmuş olması mümkün mü?

Karıncalar, yangının camlaştırdığı koridorlarda ilerliyor. Korlar o kadar sıcak ki böcekler çalışırken ölmüşler. Alevlerin dili onları sonsuza kadar dondurmadan önceki konumlarında kalmışlar.

103. ve birlikleri onlara dokunduklarında, ufalıyorlar.

Ateş. Karıncalar ateşe hazır değiller. 5. mırıldanıyor:

Ateş, her şeyi yakıp yıkan bir silah.

Şimdi hepsi ateşin neden onca zaman böcekler dünyasından uzak tutulduğunu anlıyor. Meylersin ki her kuşak, neden yapılmaması gerektiğini hatırlamak için bile olsa bazı aptallıklar yapar.

Prences 103. şimdi ateşin yıkıcı bir silah olduğunu biliyor. Alevler yer yer öyle yoğunlaşmış ki kurbanların gölgesi duvarlarda çıkmış.

Prences 103. mezarlığa dönmüş kentinde ilerliyor ve hasretle toplu mezarlık haline gelmiş anasitesini keşfediyor. Mantarlıklarda, kavrulmuş bitkilerden başka hiçbir şey yok. Ahırlarda, nalları dikmiş bit-kibitleri kömürleşmiş. Salonlarda sarnıç karıncalar patlamış.

15. biraz ölmüş sarnıç karınca yiyor ve tadının nefis olduğunu görüyor. Karamela tadını keşfediyor. Ama bu yeni yiyeceğin tadı karşısında hayran kalacak zamanları yok. Ana kentleri iç karartıcı.

103. antenlerini indiriyor. Ateş mahveden bir silah. Savaş alanında alt olduğu için onu kullanmıştı. Hile yapmıştı.

526

Yenilgiye tahammül edemeyecek, kendi kraliçesini öldürecek, yumurtalarını mahvedecek, kendi sitesini yok edecek kadar Parmaklar onu büyülemişler miydi?

Üstelik de bunca yolu Parmakların onları yakacağını haber vermek için göze almışlardı! Tarih çelişkilerle dolu.

Hâlâ tüten koridorlarda yürüyorlar. Tuhaf bir şey, bu yıkıntıda ilerledikçe, onlara burada alışılmadık şeyler olmuş gibi geliyor. Bir duvara çember çizilmiş. Bel-o-kanlılar da sanatı keşfetmiş olmasınlar! Sadece çemberler yaptıklarına bakılırsa, önemsiz bir sanat, ama yine de bir sanat.

Prens 103.'nün içine kötü bir şeyler olacağı düşüncesi doğuyor. 10. ve 24. bir tuzak olacağı korkusuyla dört dönüyorlar.

Yasak kente çıkıyorlar. 103. orada kraliçeyi bulmayı umuyor. Yasak siteyi barındıran çam omcasının yangından fazla etkilenmediğini fark ediyor. Geçit açık. Çıkışları kollamakla görevli sarnıç karıncalar sıcaktan ve zehirli sızıntılardan ölmüşler.

Topluluk, krallık locasına varıyor. Kraliçe Belo-kiu-kiuni orada. Ama üç parça halinde. Ne yanmış, ne de dumanlardan boğulmuş. Darbe izleri taze. Öldürüleli fazla zaman geçmemiş. Çevresinde çenекle kazılmış çemberler var.

103. yaklaşıyor ve kesilmiş başın antenlerine dokunuyor. Bir karınca, parçalanmış halde bile yayın yapmaya devam edebilir. Ölü kraliçenin antenlerinin ucunda bir koku sözcüğü kalmış:

Deistler.

AIÎSIKLOFEDI

KAMERER: Arthur Koestler, bir gün bilimsel sahtekârlık konusunda bir kitap yazmaya karar verdi. Araştırmacılara sordu soruşturdu. En aşağılık bilimsel sahtekârlığa kalkışanın doktor Paul Kameron olduğunu öğrendi. Kameron belli başlı buluşlarını 1922 ve 1929 yılları arasında gerçekleştirmiş Avusturyalı bir biyologdu. Güzel konuşurdu, çekici ve hırslıydı. 'Her canlının içinde yaşadığı ortamın değişmesine uyum gösterme ve bu uyumu gelecek kuşağa aktarma yeteneği' olduğunu söylüyordu. Bu kuram Darwin'in kuramının tam karşıtıydı. O zaman, görüşlerinin doğruluğunu kanıtlamak için şaşırtıcı bir deney geliştirdi.

Karada üreyen kuru derili karakurbağası yumurtalarını alıyor ve suya bırakıyordu.

Bu yumurtalardan çıkan hayvanlar suya uyum gösteriyorlar ve su kurbağalarının özelliklerini taşıyorlardı. Erkek karakurbağalarının baş parmaklarında dişiye sarılıp suda çiftleşmesini sağlayan bir çiftleşme tümseği çıkıyordu. Bu uyum yavrularına aktarılıyordu. Yavrular, baş parmaklarında koyu renkli bir tümsekle doğuyorlardı. Böylece hayat, su ortamına uyum sağlamak için genetik programını değiş-tirebiliyordu. Kameron, kuramını bütün dünyada belli bir başarıyla savundu. Günün birinde, yine de bilim adamları ve üniversite öğretim üyeleri deneyini 'nesnel olarak' incelemek istediler. Bilim adamları ve kalabalık gazeteci topluluğu amfiyi doldurdular. Doktor Kameron böylelikle bir şarlatan olmadığını kanıtlamayı hesaplıyordu.

Deney arifesinde, laboratuvarında bir yangın çıktı ve biri dışında bütün karakurbağaları öldü. Bu durumda. Kameron sağ kalanı ve kara tümseğini gösterdi. Bilim adamları, hayvanı lupla incelediler ve kahkahayı bastılar. Karakurbağasının baş parmağındaki kara tümseğin derisinin altına Çin mürekkebi enjekte edilerek yapay bir

biçimde meydana getirildiği açıkça görölüyordu. Kamerer, bir dakikada bütün inanılrlılığını ve çalışmalarını kabul ettirme şansını kaybetti. Herkes tarafından reddedildi ve meslekten çıkarıldı. Darwinciler kazanmışlardı, hem de uzun bir süre için. Artık, canlı varlıkların yeni ortama uyum gösterme yeteneğinde olmadığı kabul ediliyordu.

Kamerer, yuhalamalar altında salonu terk etti. Çaresizlik içinde bir ormana sığındı, ağzına bir kurşun sıkmadan önce. arkasında yazıtsal bir metin bıraktı. Deneylerinin gerçek olduğunu savunuyor ve "insanlar arasından ölmekten-se doğanın koynunda ölmek istediğini" belirtiyordu. Intiha-rıyla iyice gözden düştü.

Bunun çok aşağılık bir bilim sahtekârlığı olduğu düşünebilirdi. Bununla birlikte, Arthur Koestler, inceleme kitabı 'Karakurbağasının Kucaklayışı' yapıtı için araştırma yaparken, Kamerer'in eski asistanına rastladı. Adam, bütün bu felaketin kendi yüzünden olduğunu açıkladı. Bir grup Dar-winci bilginin emriyle, laboratuvarı ateşe veren ve değişim geçirmiş karakurbağasının yerine Çin mürekkebi enjekte ettiği karakurbağasını koyan oydu.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

328

MACYAVEL GÜZELLİĞİ AHLAMIYOR

Maximilien bütün gün boyunca boş oturmuştu. Anahtarlarıyla tırnaklarının altındaki kara lekeleri kazıdı.

Beklemekten usanmıştı.

- Hâlâ hiçbir şey yok mu?

- Bir değişiklik yok, şef!

Kuşatma tekniğinin can sıkıcı yanı, herkesin sıkılmasıydı. Yenilgi-de, hiç olmazsa bir şeyler olur, ama bunda...

Sırf efkâr dağıtmak için ormana dönüp esrarlı piramidi dinamitletmek isterdi, ama Vali bundan böyle sadece lise meselesiyle uğraşması için kesin emir vermişti.

Eve döndüğünde, komiserin suratı asıktı.

Farklı bir çeşit ekranın karşısına oturmak üzere bürosuna kapandı. Yeni bir Evrim oyunu açtı. Şimdi yardım görüyordu ve olası uygarlıklarını çok hızlı geliştiriyordu. Bin yıldan daha az bir sürede, Çin tipi bir uygarlığı araba ve uçak yapacak düzeye getirmişti. Çin uygarlığı iyi gidiyordu, yine de oyunu bıraktı.

- MacYavel, dinlemeye geç.

Bilgisayarın gözü ekranda belirirken entegre ses sentetizörü hoparlörden işitildi:

- Hazırım.

- Liseyle başım dertte, diye başladı polis.

Okulda olup bitenlerle ilgili son haberleri verdi bilgisayara ve MacYavel ona geçmişin kuşatmalarını anlatmakla kalmadı, liseyi tümüyle soyutlamasını da tavsiye etti.

- Sularını, elektriklerini, telefonlarını kes. Konfordan mahrum bırak, çok geçmeden geberesiye canları sıkılacaktır. Bu çirkeften kaçmaktan başka düşünceleri olmayacaktır.

Yahu, bunu kendi niye akıl edememişti. Suyu, eiektiriği, telefonu kesmek bir cürüm, bir suç bile değildi. Öyle ya, bilgisayar ağının, yatakhane ışıklarının, mutfakta kullanılan gazın, durmadan çalışan televizyonların faturalarını ödeyen isyancılar değil, Milli Eğitimdi. Bir kez daha, MacYavel in akıllı olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı.

- Arkadaş, gerçekten iyi bir danışmansın sen.

Bilgisayara entegre edilmiş sayısal kameranın objektifi bir ayarlama yaptı.

- Şeflerinin bir portresini gösterebilir misin?

İsteğe sasırsa da, Julie Pinson'un yerel gazetede yayınlanmış bir fotoğrafını gösterdi. Resmi hafızaya aldı ve arşivdeki resimlerle kar' şılaştırdı.

329

- Bu bir dişi değil mi? Güzel mi?

- Bu bir soru mu yoksa doğrulama mı? diye şaşırdı polis.

- Bir soru.

Maximilien fotoğrafı inceledi, arkasından,

- Evet, güzel, dedi.

Bilgisayar olabildiğince net bir görüntü almak için tanımını en iyi biçimde ayarlıyor gibi görünüyordu.

- Demek güzel bu.

Polis, bir şeylerin yolunda gitmediğini algıladı. NacYavel in sentetik sesin de vurgu yoktu, ama yine de bir kaygı hissetti.

Anladı. Bilgisayar güzellik kavramını anlayacak yetenekte değildi. Çoğu paradoks mekanizması mizah kavramlarını şöyle böyle anlıyordu, ama güzelliği anlamak için hiçbir ölçütü yoktu.

- Bu kavramı anlamakta zorluk çekiyorum, diye itiraf etti MacYavel.

- Ben de, diye kabul etti Maximilien. Bazen, bir zaman bize güzel görünen varlıklar, bir zaman sonra anlamsız gelmeye başlıyor.

Bir gözkapağı işte bilgisayarın gözü.

- Güzellik öznedir. Kuşkusuz bu yüzden onu algılayamıyorum. Benim için ha sıfır ha bir. Şu ya da bu anda sıfır şeyler olabilir. Bundan ötesine gidemiyorum.

Hayıflanma biçimindeki bu gözlem Maximilien'i şaşırttı. Bu son kuşak bilgisayarların insan türünün başlı başına partnerleri olmaya başladığını düşündü. Bilgisayar, insanın en iyi fethi mi?

DEİSTLER

Deistler mi?

Kraliçe öldü. Bir grup Bel-o-kanlı çekine çekine eşikte görünüyor. Demek ki bazıları kurtulmuş. Bir kannca ötekilerden ayrılıyor, antenleri önde, mangaya yaklaşıyor. Prenses 103. onu tanıyor, bu 23.

Demek 23. Parmaklara karşı yapılan birinci seferden sağ dönmüş. Bu savaşçı sonradan deist dinine geçmişti. İki kannca birbirlerini hiç ısınmamışlardı, ama binlerce maceradan sonra, burada ana kentlerinde tekrar karşılaşmak onları yakınlaştırıyor.

23. 103.'nün bir cinsiyetli olduğunu hemen fark ediyor ve bu değişimini kutluyor. 23.'de tam formunda görünüyor. Çeneklerinde saydam kan var ama bütün komondolarına hoşgeldiniz feromonları yolluyor.

Prens 103. tetikte duruyor, ama öteki her şeyin düzeldiğini yayınlıyor. Trofalaksiye giriyorlar.

330

23. hikâyesini anlatıyor. Tanrılar dünyasına girdikten sonra. Tanrı sözünü yaymak için Bel-o-kan'a geri dönmüş. Prens 103. 23. nün hiç Parmaklar demediğini, "Tanrılar" adını kullandığını fark ediyor.

Başlarda, seferden hiç olmazsa birinin sağ salim döndüğünü görmekten sevinen kent onu çok iyi karşılamış ve 23. yavaş yavaş onlara Tannlar'm varlığını açıklamış. Deist dininin başını çekmiş. Ölülerin çöplüğe atılmasını sağlamış, salonları mezarlığa çevirmiş. Bu yenilik, yeni kraliçe Belo-kiu-kiuni'nin hoşuna gitmemiş ve deist dinini sitede yasaklamış.

O zaman, 23. metropolün en derindeki mahallesine sığınmış ve küçük mürit topluluğuyla Tanrı sözünü yaymaya başlamış. Deist dini kendisine simge olarak çemberi seçmiş. Çünkü kendilerini ezmeden önce Parmaklar'ın onlarda kalan son görünüşü bir çembermiş.

Prens 103. başını sallıyor.

Koridorlardaki işaretler şimdi anlaşılıyordu.

Arkada büzülmüş karıncalar, ilahi söylüyordu:

Parmaklar bizim Tannlarımızdır.

Prens 103. ve adamları hayretler içindeydiler. Parmaklara ilgiyi arttırmak istiyorlardı, oysa 23. onları hayli gerilerde bırakmıştı.

Prens 24. neden her şeyin boş olduğunu soruyor.

23. yeni kraliçe Belo-kiu-kiuni'nin deistlerin her yerde olmalarından huzursuz olduğunu açıklıyor. Dinlerini yasaklamış. Kentte gerçek bir deist avı başlamış. Çok şehit vermişler. 103.'nün ordusu ateşle ortaya çıkınca, 23. hemen bu fırsattan yararlanmış. Kraliyet locasına fırlamış ve yumurtlayan kraliçeyi katletmiş.

O zaman, başka kraliçe kalmayınca bütün kentte bir öz-kırım evresi başlamış, teker teker bütün Bel-o-kanlıların kalp atışları durmuş. Şimdi, yanmış ve hayalet başkentte, onlardan, deistlerden başka kimse kalmamış. Parmakları ululama üzerine kurulu bir toplumu birlikte kurmak için devrimcileri beklemişler.

Prens 103. ve Prens 24. peygamberin coşkusunu gerçekten paylaşıyorlar, ama artık kent ellerinde olduğundan bundan yararlanıyorlar.

Prens 103. yine de bir feromon yayıyor:

Bel-o-kan önündeki beyaz pankart büyük bir tehlikenin işaretidir.

Bu belki de saniye meselesidir. Hiç gecikmeden tabanları yağlamak gerekiyor.

Ona inanıyorlar.

531

Birkaç saat içinde, herkes yola koyuluyor. Kâşifler, bir kent kurmaya elverişli başka bir çam omcası aramak için öncü olarak gidiyor. Kız taşıyıcısı salyangozlar birkaç yumurtayı, larvayı ve yangından kurtulmuş bitkibitlerini taşıyorlar.

Talihlerine, öncüler bir saatlik mesafede oturulabilecek bir omca keşfediyorlar. 103. beyaz pankartın etrafında meydana gelecek kızılca kıyametten korunmalarına yetecek bir uzaklıkta olduklarına karar veriyor.

Omcanın içi kurtların kemirdiği tünellerle dolu, orada yasak bir site ve kraliyet locası açmak pekâlâ mümkün. 5. acele yeni bir Bel-o-kan kurma amacıyla, bu omcadan itibaren plânlarını yapıyor.

Bütün karıncalar harıl harıl çalışıyor.

103. büyük avlan ve yeni teknolojiler için zorunlu eşyaları yolları tıkamadan geçirecekleri büyük ana yolları olan, ıltra modern bir kent kurmalarını salık veriyor. Ateş laboratuvarlarından çıkan dumanı dışarı vermek için büyük bir merkezi baca yerleştirmek gerektiğini düşünüyor. Yağmur suyuna ahırları, mantar tarlalarını, kullandıkları eşyaları yıkamak için ihtiyaçları olacağından, laboratuvarlara götürmek için kanallar açmayı da tasarlıyor.

Daha yumurtlamasa da, Bel-o-kan'ın tek dişisi olduğundan, Prenses 103. sadece doğmakta olan kentlerinin değil, aynı zamanda altmış dört siteyi kapsayan bölgedeki tüm kızıl karıncalar federasyonunun da kraliçesi seçilmişti.

ilk kez, bir kentin yumurtlamayan bir kraliçesi oluyor. İlufus yenilenmeyince, yeni bir kavrama -açık kent- başvuruluyor. Prenses 103. kültürleriyle kenti zenginleştirmeleri için değişik türlerden yabancı böceklerin kentte yerleşmelerine izin verilmesinin ilginç olacağını düşünüyor.

Ama bir melting-pot kurmak öyle kolay değil. Farklı etnik gruplar giderek başka başka mahallelerde yerleşiyor. Siyahlar, en alt katların güney doğusunda, sarılar orta katlarda, batıda orakçılar ekinlere daha yakın olmak için üst katlarda yerleşiyorlar. Dokumacılar kuzeye gidiyorlar.

Yeni başkent her yerinde, tekniği yenileme çalışmaları yapılıyor. Karınca usulü, yani mantıksız, aklınızdan geçen her şeyi test ederek, ne olduğuna bakmadan ve sonucu arkasından görerek. Ateş mühendisleri Sitenin en derin bodrumunda büyük bir laboratuvar kuruyor. Nasıl bir malzeme haline dönüştüğünü ve ne tür bir duman çıkardığını görmek için ayaklarına ne geçerse yakıyorlar.

Yangın tehlikesine karşı, her tarafı kolay tutuşmayan sarmaşık yapraklarıyla dövüşüyorlar.

S52

Makine mühendisleri, düzenledikleri geniş bir salonda kaldıraçla. n çakıltaşlarında, hatta bitki lifleriyle bağlanmış çeşitli kaldıraç tipleri. tini test ediyorlar.

Prens 24. ve 7. eksi on beşinci, eksi on altıncı ve eksi on yedinci katların "sanat" atölyeleri olmasından yanalar. Orada yaprak Üzerj. ne resim, bokböceğinin dışkısından heykel ve pek tabii, kabuk Qze. rine çizim çalışmaları yapılıyor.

Prens 24. Parmakladın tekniğini kullanarak, tamamen karıncalara özgü bir stilde eşyalar elde etmenin mümkün olabildiğini kanıtlamayı tasarlıyor. "Karınca kültürü", hatta daha belirgin bir biçimde bir Bel-o-kan kültürü yaratmak istiyor. Nitekim, gerek romanında, gerek 7.'nin naif resminde, yeryüzüne benzeyen hiçbir şey yok.

11.'ye gelince karınca müziğini yaratmaya karar veriyor. Çok sesli bir koro oluşturmak için birçok karıncadan cızırtılar çıkarmalarını istiyor. Sonuç kulakları tırmalayıcı da olsa müzik, karınca müziği. Çeşitli düzeyde gamlardan bir parça oluşturuncaya kadar bütün bu sesleri uyumlu hale getirmekten asla yılmıyor.

15. ateş laboratuvarının bütün yanmış artıklarını tattığı mutfaklar yaratıyor. Tadını beğendiği yaprakları ya da yanmış böcekleri sağa, tadı kötü olanları sola koyuyor.

10. mühendislerin salonlarının yakınında bir Parmakladın davranışlarını inceleme merkezi kuruyor.

Parmakların teknolojisini uygulamaları,, gerçekten de böcekler dünyasında ilerlemelerini sağlıyor. Bir günde bin yıl kazanmış gibiler. Yine bir şey 103.'nün kafasına takılıyor: Yeraltında çalışmak zorunda kaimayalı beri, deistler sitenin her yerinde görünüyor ve faaliyette bulunuyorlar. Birinci günün akşamında, özellikle 23. ve müritleri beyaz pankart sitine hacca gidiyorlar ve bu kutsal anıtı diken üstün tanrılara dua ediyorlar.

ATISİKLOFEDİ

MPPODAMOSVtt ÜTOPYASI: İÖ 494'de, Pers Kralı Dari-us'un ordusu, Halikarnas ile Efes arasında kurulmuş oları Milet kentinde taş üstünde taş bırakmıyor. O zaman kentin eski sakinleri mimar flippodamos'tan hemen yeni ve tamamlanmış bir kent kurmasını istiyorlar. O devir tarihinin bu ilk fırsattı. O zamana kadar kentler karmakarışık bir biçimde gittikçe genişleyen kasabalardı. Örneğin, Atina gerçek bir labirent olan, hesapsız plansız yapılmış sokaklardan oluşuyordu. Her şeyi ile orta büyüklükte bir kent kurmakla görevlendirilmek, ideal kenti yaratmak için tam yetki almak demekti, liippodamos talihine sarıldı. Geomet-

333

rik olarak düşünülmüş ilk kenti çizdi. Hippodamos sadece sokaklar çizmek ve evler kurmakla yetinmek istemiyor, kentin biçimini düşünürken, onun sosyal hayatını da düşünmek gerektiğine inanıyor.

Esnaflar, çiftçiler, askerler olmak üzere üç sınıfa ayrılmış on bin nüfuslu bir site düşünür.

Hippodamos'un gönlünde, ortasında bir pasta gibi on iki parçaya bölünmüş on iki yarıçapın kestiği akropol bulunan, doğadan hiçbir alıntı yapmayan yapay bir kent yatar. Yeni Milet'in sokakları dik, alanları yuvarlaktır ve bütün evler, komşular birbirlerini kıskanmasınlar diye tıpatıp birbirinin aynıdır. Zaten halkı eşit hakları olan yurttaşlardır. Burada köleler yoktur.

Hippodamos sanatçıları da istemez. Ona göre, sanatçılar sağı solu belli olmayan, karışıklık çıkaran insanlardır. Milet'te şairlere, oyunculara ve müzisyenlere yer yoktur. Yoksulların, bekârların ve aylakların da kente girmeleri yasaktır.

Hippodamos'un projesi, Milet'i asla bozulmayacak mükemmel bir mekanik sistemi olan bir site yapmaktır. Zararlı şeylerden kaçınmak için yenilik, özgünlük, ve insan kaprisine yer yoktur. Hippodamos 'onat" kavramını icat etmiştir. Site düzeninde onat bir yurttaş, devlet düzeninde onat bir site, kendisi de kozmos düzeninde onat bir varlık. Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

OKYANUSUN ORTASINDA B+R ADA

Fontainebleau Lisesinin işgalinin altıncı gününde, Maximilien MacYavel in tavsiyelerini tutmaya karar verdi: Liselilerin elektriğini ve suyunu kesti.

Su sorununu çözmek için, Leopold yağmur sularını toplayan sarnıçlar yaptırdı. İşgalcilere kumla yıkanmayı, suyu vücutta tutmak ve gereksinimlerini azaltmak için tuz taneleri emmeyi öğretti.

Geriye en zorlusu, elektrik sorunu kalıyordu. Bütün etkinlikleri evrensel bilgisayar ağı üzerine kurulmuştu. Elinden her iş gelenler, bir maden olduğu sonradan anlaşılan, her türlü malzemenin bulunduğu elektronik atölyesini karıştırmaya gittiler. Işığa duyarlı güneş plakaları keşfettiler. İlk elektrik akımını sağladılar, bunu bürolardan söktükleri tahtalardan alelacele yaptıkları rüzgârgülleriyle tamamladılar.

354

Her tipinin ucunda bir papatya gibi kendi rüzgârgülü çiçek açmıştı.

Bu da yetmeyince, David gezinti kulübünün birak bisikletini dinamolara bağladı. Güneş ya da rüzgâr eğlenceye katılmayınca, pedal çevirmek ve enerji sağlamak için gidip sporcu arıyorlardı.

Her sorun, onları hayal güçlerini çalıştırmaya zorluyordu ve aralarındaki dayanışmayı pekiştiriyordu.

Telefon hatları sayesinde bilgisayar ağlarının hâlâ işlediğini saptayan Maximilien, onları telefonsuz da bırakmaya karar verdi. Modern devirde, teknik kuşatma.

Karşılığı da bir o kadar modern oldu. David'in "Sorular Merkezi" için uzun zaman kaygısı olmadı, çünkü işgalci kızlardan biri çantasında son derece güçlü ve doğrudan doğruya haberleşme uydusuna bağlanarak yeniden Hertz teması yaratacak kadar yeterince net, özel hücreli bir telefon getirmişti.

Yine de, kendi yağlarıyla kavrulmak zorundaydılar. İçeride örgütlendiler, bilgisayar ağı için hayati enerjiyi idareli kullanmak için lambalar ve mumlarla aydınlandılar. Akşamları, avlu hava akımında sönecek gibi olan küçük ışıkların yarattığı romantik bir havaya bürünü-yordu.

Julie, Yedi Cüceler ve amazonlar koşuşturuyor, herkesi yüreklendiriyor, malzeme taşıyor, yapılacak değişiklikleri tartışıyorlardı. Lise, gerçek bir siper haline dönüşüyordu.

Amazon grupları gittikçe kalabalık, daha hızlı, kısacası gittikçe daha militer hale geliyordu. Çok doğallıkla, hep işe koşturuyorlardı.

Julie, dostlarını prova lokalinde toplantıya çağırdı. Kafası çok meşgul görünüyordu.

- Size soracak bir sorum var, dedi hemen, duvarın girintilerine, yükseğe yerleştirilmiş mumları yakarken.

- Haydi sor, diye Francine onu cesaretlendirdi, yorgan yığınının üstüne kendini bırakarak.

Julie, Yedi Cüceler'e tek tek bakışlarını dikti: David, Francine, Zoe, Leopold, Paul, Marcisse, Ji-wooVig... Duraksadı, gözlerini yere indirdi, sonra sordu.

- Beni seviyor musunuz?

ilk olarak Zoe'nin kısık bir sesle bozduğu uzun bir sessizlik oldu.

- Elbette, sen bizim Kar-Beyazımız, bizim "Karıncalar Kraliçe-miz'sin. *

- Öyleyse bu durumda, dedi Julie çok ciddi bir biçimde, fazla "kraliçe" olursam, kendimi fazla ciddiye almaya başlarsam, hiç durak-samayın, Jules Cesar gibi beni öldürün.

535

Sözünü bitirir bitirmez, Francine üstüne atladı. Bu işaret oldu. Hepsi onu kollarından, ayak bileklerinden yakaladı. Yorganlara dola-dılar. Zoe bir bıçak alıp göğsüne saplıyormuş gibi yaptı. Hep birlikte onu gıdıklamaya başladılar.

- İnleyecek zamanı olmadı.

- Hayır, gıdıklama yok!

Gülüyordu ve bunun son bulmasını istiyordu.

Kendisine dokunulmasına tahammül edemezdi ki.

Çırpınıyordu ama yorganların arasından çıkan dost eller işkenceyi uzatıyordu. Gülme neredeyse acı veriyordu. Biri bırakıyor öteki gıdıklıyordu. Vücudu çelişkili işaretler gönderiyordu.

Birden, neden kendisine dokunulmasına tahammül edemediğini anladı. Psikoterapist haklıydı, nedeni ta çocukluk günlerine iniyordu.

Kendini bebekken gördü. Aile akşam yemeklerinde, daha on sekiz aylıkken, kendini savunamamasından yararlanarak elden ele dolaştırırlardı. Öpücüklerle boğarlardı, gıdıklarlardı, merhaba demeye zorlardı, yanaklarını, başını okşarlardı. Nefesleri ağır kokan ve dudakları aşırı makyajlı büyükanneleri hatırladı. Bu ağızlar ona yaklaşırdı, annesi ve babası onlarla birlik olup gülerlerdi.

Onu ağzından öpen büyükbabayı hatırladı. Belki şevkatliydi, ama onun fikrini almazdı. Evet, o anda kendisine dokunulmasına tahammül etmemeye başlamıştı. Akşam yemeğe birilerinin geleceğini öğrenir öğrenmez gidip masanın altına saklanır, usul usul şarkı söylerdi. Onu oradan çıkarmaya çalışan ellere karşı kendini savunurdu. Masanın altında rahattı. Hoşçakal öpücükleri angaryasından kurtulmak için konuklar gidinceye kadar yerinden çıkmayı kabul etmezdi, ama onu dinlemezlerdi ki.

Hayır asla cinsel bakımdan taciz etmemişlerdi ama tensel olarak etmişlerdi!

Oyun başladığı gibi aniden kesildi ve Yedi Cüceler Kar-Beyaz'ın etrafında halka halinde oturdular. Dağılan saçlarını düzeltti.

- Seni katletmemizi istemedin mi? Biz de istediğini yaptık, dedi Marcisse.

- Daha iyi misin? diye sordu Francine.

- Bana büyük iyilik yaptınız, sağ olun. Bana nasıl bir iyilik yaptığınızı bilemezsiniz. Hiç tereddüt etmeden beni sık sık katledin.

Bunu nasıl söylerdi, ikinci bir gıdıklama seansına giriştiler, gülmekten öleceğini sandı. Buna son verdiren Ji-woong oldu.

- Şimdi pow-pow toplantısına geçelim.

556

Paul bir bardağa hidromel doldurdu, herkes sırayla dudaklarını bandırdı. Birlikte içmek. Sonra herkese kuru pastalar dağıttı. Birlikte yemek.

Bir halka oluşturmak üzere elleri birleşince, Julie bakışlarını algıladı, sıcaklıklarını duydu ve korunduğunu hissetti.

"Hiçbir art düşünce olmadan, herkesin birleştiği böyle bir ânı yakalamak, hayatın en güzel amacı" diye düşündü. Ama bunu yaşamak için ille de devrim yapmak mı zorundaydılar?

Arkasından polis ambargosunun dayattığı yeni yaşam koşullarını tartıştılar, pratik çözümler yağdı. Bu dış baskı devrimlerini zayıflatmak şöyle dursun, aralarındaki bağı daha da güçlendirmekteydi.

akşam üzeri küçük savaş

Büyük değişiklikler geçiren Bel-o-kan'da teknoloji geliştikçe, din hamle yapıyor. Deistler her yere çemberlerini çizmekle yetinmiyor, bütün duvarlara dinlerinin kokusunu bırakıyorlar.

Prenses 103.'nün saltanatının bu ikinci gününde, 23. ant içiyor. Amaçlarının dünyanın bütün karıncalarını Tanrılar! ululamaya çağırmanın ve laikleri öldürmenin onlara karşı görevleri olduğunu söylüyor.

Site'de deistlerin azıtmaya başladıktan görülüyor. Laikleri uyarıyorlar: Tanrılara tapmamakta inat ederlerse. Parmaklar onları ezecekler. Olur da Parmaklar ezmezlerse, bu işi onlar, deistler üstleneceklerdi.

Bunun Sonucu olarak, bir yanda Parmakların ateşi, kaldıracı ve tekerleği denetim altına alarak yapmayı başardıklarına hayranlık duyan "teknolojik" kanncalar; öte yanda, işleri güçleri dua etmek olan ve Parmakların yaptıklarını taklit etmeyi küfür sayan "mistik" karıncalarla, Bel-o-kan'da tuhaf bir hava esmeye başlıyor.

Prenses 103. bir çatışmanın kaçınılmaz olduğuna emin. Deistler fazla hoşgörüsüz ve kendilerinden pek eminler. Artık hiçbir şey öğrenmek istemiyorlar. Sadece yakınlarını dinlerine geçirmeye çalışıyorlar. Birkaç laiğin öldürülmesinden deistler sorumlu tutuluyor, ama bir iç savaştan kaçınmak için fazla konuşulmuyor.

On iki kâşif kannca, Prens ve Prenses kraliyet locasında toplanıyorlar. Prens 24. güvenli görünüyor. Gösterdikleri gelişmelere hayran kaldığı laboratuvarlardan geliyor. Ateş mühendisleri, korları bir tehlike olmadan bir bölgeyi aydınlatmak ya da ısıtmak için kolayca taşımaya olanak veren dibi topraktan, örülmüş yapraklardan daha hafif

537

kutulara yerleştirmeyi artık başarıyorlar. 5. deistlerin bilime ve bilgiye aldırış etmediklerini belirtiyor. Genç kâşifi bu endişelendiriyor. Din dünyasında, hiçbir şeyin kanıtlanması gerekmiyor. Bir mühendis, ateşin odunu sertleştirdiğini ileri sürdüğünde, deneyi başarısız olacak olursa, ona bir daha güvenilmez, ama bir sofü "Parmaklar

kadiri mutlaktır ve karıncaların varlığının kökeninde onlar vardır" dediğinde onları yalanlamak için hep yanlarında olmanız gerekiyor.

Prens 103. mırıldanıyor:

Din, her şeye karşı uygarlıkların belki de bir gelişme evresiydi.

5. ye göre, Parmakların iyi yanlarını almak, din gibi kötü yanlarını bırakmak gerekiyor. Ama biri olmadan öbürü nasıl alınır? 103., 24. ve on iki kâşiften oluşan manga halka halinde toplanıyor ve düşünüyor. Yeni devletin ikinci gününde, deistlerle şimdiden bir çatışma varsa, karışıklıklar gittikçe artacak demektir. Hemen onları tutuklamak gerekiyor.

Yoksa öldürmek mi?

Hayır, Parmakları Tanrılar sandıkları için kardeşlerini öldüremezler.

Yoksa sürmek mi?

Belki de, bütünüyle modernizme ve gelişmiş teknolojiye yönelmiş Bel-o-kan karınca yuvasından uzakta, az gelişmiş, sofu ve hoşgörüsüz kendi devletlerini kurmaları daha iyi olur.

Görüşmelerini geliştirecek zamanları olmuyor. Sağır darbeler sitenin duvarlarında çınlıyor.

Alarm.

Karıncalar sağa sola koşuyorlar. Etrafta bir koku dolaşıyor.

Cüce karıncalar saldırıyor!

Saldırıları karşılamak için her yerde örgütleniyorlar.

Cüce birlikleri kuzey geçidinden geliyor ve geçit onları taş fırlatan kaldırmaçlarla dağlamayacakları kadar dar. Ateşi de kullanamayacaklar.

Cüceler antenler, gözler ve çenelerle dolu uzun bir ordu oluşturuyor. Kokuları sakın ve kararlı. Onlar için, yanmadan duman çıkan bir karınca yuvasını görmek ortalığı kan gölüne çevirmeye yetecek kadar sarsıcı. 103. kuşku, kıskançlık ve korku yaratmadan bunca yeniliğe kalkışmanın mümkün olmadığını düşünmüş olmalıydı.

Prens, ana bacadan çıkan dumana fazla yaklaşmamaya özen göstererek, kubbenin en tepesine çıkıyor ve yeni duyularıyla savaş düzeni alan büyük orduyu gözetliyor.

karıncaların Devrimi / F-.22

338

5. ye topçu taburlarını çıkarmasını ve düşmanın ilerlemesini önlemek için öncü olarak yerleştirmesini işaret ediyor. Prens 105 ölüm gömlektir bıkmıştı. Şiddet karşısında iğrenme bir ihtiyarlık işareti gibi görünüyor ama umurunda değil. Kafasıyla ihtiyar, vücuduyla genç yozlaşmış karınca aykırılığı bu. İşçi karıncaların alarm işareti vermek için karınlarıyla vurmalarından altındaki kubbe titreşiyor.

Kent korkuyor. Düşman ordusu durmadan genişliyor, cücelerin arkasına yerleşen komşu karınca yuvaları askerleriyle küstah kızılar federasyonunu ezmeye hazırlanıyorlar. En kötüsü, saflarında kendi federasyonlarından kırmızı karıncalar var. Bir süredir Yeni Bel-o-kan' -da olup bilenlerden endişelenmiş olmalılar.

Prens 103. Jonalhan Svift adında bir Parmak yazarla ilgili televizyonda gördüğü bir belgeseli hatırlıyor. Bu insan şöyle diyordu: "Yeni bir yeteneğin ortaya çıkışı, etrafında onu mahvetmek için aptallardan kurulu bir fesat oluştuğunda fark edilir ancak."

Prens 103. bu aptallar fesadının şimdi kendi karşısına çıktığını görüyor. Hiçbir şey kımıldamasın, her şey geriye dönsün, yarın sadece başka bir dün olsun diye ölmeye hazır nice nice aptal. Prens 24. gelip Prens'e sokuluyor. Korkuyor ve kendini güvende hissetmek için öteki cinsiyetimin varlığına ihtiyaç duyuyor.

Prens 24. antenlerini indiriyor.

Bu kez, her şey bitti. Onlar fazla kalabalıklar.

Yeni Bel-o-kanlı birinci topçu taburları, başkenti savunmak için sıraya girmek üzereler. Karınlarını dikmişler, ateş etmeye hazırlar. Karşıda, düşman ordusu durmadan büyüyor. Milyonlarcalar.

103. komşu sitelerle diplomatik ilişkileri pek umursamadığına hayıflanıyor. Me de olsa. Yeni Bel-o-kan, başlarda onların birçok temsilcisini karşılamıştı. Ama hepsi kendilerini teknolojiye o kadar kaptırmışlardı ki sitelerdeki rahatsızlığın farkına varmamışlardı.

5. kötü bir haber getiriyor. Deistler savaşa katılmayı reddediyorlar. Dövüşmeye değmediğini, her halükârda, savaşın kaderini Tanrıların belirlediğini düşünüyorlar. Yine de dua edeceklerine söz veriyorlar.

Öldürücü darbe mi? Bir düşman kolonu bayırda ortaya çıkıyor ve büyüyor, durmadan büyüyor.

Ateş, kaldırıp ve tekerlek mühendisleri yanına geliyorlar. Prens hepsinden antenlerini birleştirmelerini istiyor. Onlar bu açmazdan çıkaracak bir ordu yaratmaları gerekiyor birlikte.

Prens 103. belleğinde kalan Parmakladın savaşlarıyla ilgili bütün görüntüleri beyninden dışarı çıkarıyor. Önceden bildikleriyle ateş, kaldırıp, tekerlekle yeni bir kaynak bulup çıkarmak gerekiyor. Bu üç kavram böcek beyinlerinde dolaşıyor ve birbirine karışıyor. Hemen bir fikir bulamazlarsa, bunun sonunun ölüm olduğunu hepsi biliyor.

539

ANSİKLOPEDI

ÖLÜM BÖYLE DOĞDU: Ölüm bundan tam yedi yüz milyon yıl önce ortaya çıktı. O zamana kadar, dört milyar yıldır, hayat tek hücrelilikle sınırlıydı. Tek hücreli biçiminde ölümsüzdü, çünkü aynı biçimde ve sonsuza kadar çoğala-bilme yeteneğine sahipti. Günümüzde, ölümsüz tek hücreli sistemin izlerini mercan kayalarda buluruz.

Yine de, günün birinde iki hücre karşılaştılar, konuştular, birbirlerini tamamlayarak birlikte işlemeye karar verdiler. İşte o zaman, çok hücreli yaşam biçimleri ortaya çıktı. Aynı anda, ölüm de hayat buldu. İki olay hangi bakımdan birbiriyle bağlantılıdır?

İki hücre ortak olmak istediğinde iletişim kurmak zorundadır ve iletişimleri daha etkin olmak için onları iş bölümüne götürür. Örneğin, ikisinin birden yiyecekleri sindirmeye

çalışmasına gerek olmadığına karar vereceklerdir, bir tanesi de yiyeceklerin yerini bulacaktır.

Sonraları, hücreler bir araya toplandıkça, uzmanlaşmaları daha bir arttı. Uzmanlaşmaları arttıkça, her bir hücre kırılabilirlik yerleştikçe, hücre giderek başlangıçtaki ölümsüzlüğünü yitirdi. Ölüm böyle doğdu. Günümüzde, son derece uzmanlaşmış ve sürekli diyalog halinde, hücreler birleşiminden oluşmuş bütünlükler görürüz. Gözlerimizin hücreleri, karaciğerimizin hücrelerinden çok farklıdır. Birinciler sıcak bir yemek fark eder etmez, ikinciye daha yemek ağza gelmeden safra üretmeye başlaması için işaret verir. İnsan vücudunda, her şey uzmanlaşmıştır, her şey iletişim kurar ve her şey ölümlüdür.

Ölümün gerekliliği bir başka görüş açısından açıklanabilir. Türler arasında denge sağlamak için, ölüm zorunluluktur. Çok hücreli bir tür ölümsüz olsaydı, bütün sorunları çözecek kadar uzmanlaşmaya devam edecekti ve öylesine etkili olmaya başlayacaktı ki bütün öteki yaşam biçimlerinin sürmesini tehlikeye sokacaktı.

Kanserli karaciğerin bir hücresi, diğer hücrelerin bunun gereksiz olduğunu söylemelerine kulak asmadan, sürekli olarak karaciğer parçaları üretir. Kanserli hücrenin akli fikri eski ölümsüzlüğe liavuşmaktadır. Biraz çevresindeki insanları dinlemeden hep kendi kendisine konuşan insanlara benzer. İşte bu yüzden organizmanın tümünü öldürür. Kanserli hücre otistik bir hücredir ve tehlikeli olması da bu yüzden. Ötekilere kulak asmadan durmadan ürer ve çılgın ölümsüzlük arayışında, etrafında ne varsa öldürür.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

340

MAXMLIEN ARAŞTIRIYOR

Maximilen kapıyı çarparak içeri girdi.

- Me oldu sevgilim? Sinirli görünüyorsun, dedi Scythia.

Karısına baktı ve bu kadının neresini beğendiğini hatırlamaya çalıştı.

Kötü bir karşılık vermemek için kendini tuttu ve gülümsemekle yetindi, uzun adımlarla bürosuna gitti.

Akvaryumunu ve balıklarını bu sabah bürosuna yerleştirmişti ve su dünyasının bakımını MacYavel'e, emanet etmişti. Bilgisayar işin içinden fena çıkmıyordu. Elektrikli yiyecek dağıtıcısını, ısıtma rezistansını ve su musluğunu kontrol ederek, bu yapay ortamın ekolojik dengesini mükemmel bir şekilde sağlıyordu. MacYavel, bilgisayarın yardımıyla, kendiliğinden akvaryumu süslemişti ve balıklar bundan gözle görünür biçimde memnundular.

Polis Evrimi açtı. İngiliz tipi küçük bir ada ulusu seçti ve yalıtılmış, komşu uygarlıkların savaş alanlarından uzak olmasından dolayı ileri bir teknolojiye kadar getirdi. Sonra dünyanın hemen her yerinde tecim acentaları açmak amacıyla modern bir donanma ile donattı. İyi sonuçlar elde etti, ama Japonya da aynı stratejiyi benimsediğinden aralarında amansız bir savaş çıktı ve 2720de, Japonlar uyduları sayesinde İngilizleri yendiler.

- Kazanabilirdin, diye alçakgönüllülükle uyardı MacYavel. Maximillien sinirlendi:

- Madem bu kadar kurnazsın, sen ne yapardın?

- Toplumsal bütünlüğü sağladım, örneğin kadınlara oy hakkı tanıdım. Japonlar bunu düşünmemiş olduğundan, kentlerde daha iyi bir hava esecekti. Halkın morali daha yüksek olacaktı, dolayısıyla askeri mühendisler daha yaratıcı olacaktı, daha iyi silahlar yapacaklardı, daha bir şevkle çalışacaklardı. Bu sana üstünlük sağlamaya yetecekti.

- Ayrıntılarda kaybolup gidiyoruz...

Maximilien haritaları, savaş alanlarını inceledi sonra oyuna ^on verdi ve ekranın karşısında, sandalyesinde öyle dalıp gitti. Ekranda MacYavel'm gözü büyüdü ve onun dikkatini çekmek için göz kapaklarını açıp kapadı.

- Baksana Maximilien, Yine Karıncalar Devrimi mi canını sıkıyor?

- Bana yine yardım eder misin?

- Elbette.

MacYavel gözünün görüntüsünü sildi, aga bağlanmak için kendi kendine programlama modemini başlattı. Önce birkaç otoyola, arkasından yollara, daha sonra tanıdık gibi gelen bit dolaşım pistlerine girdi. Hemen görüntü verdi:

541

' Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi Şirketi Merkezi."

Maximilien ekrana eğildi. MacYavel çok ilginç bir şey bulmuştu.

"Demek eften püften devrimlerini bu şekilde ihraç etmeye devam ediyorlar. Uydu aracıyla telefon bağlantısı kurmayı becermişler. Bilgileri bir sorunla karşılaşmadan ağda dolaşıyor" diye anladı polis.

Bilgisayarın listesinde Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi Şirketinin şubeleri belirdi:

- "Sorular Merkezi."

- tnfra-WorId sanal dünyası.

- "Kelebek" giysiler hattı.

- "Karınca Yuvası" mimarlık ajansı.

- "Hidromel" doğal besin ürünleri hattı.

Ayrıca, herkesin Karıncalar Devriminin temalarını ve amaçlarını tartıştığı forumlar vardı, tnsanların yeni kavramlarla yeni toplumlar önerdikleri başka forumlar da vardı.

Bilgisayar, dünyada on beş kadar lisenin Fontainebleau'ye bağlantı kurduklarını ve az çok onların gösterilerini yansıttıklarını belirtti. MacYavel müthiş bir damar bulmuştu.

Maximillien bilgisayarına farklı bir gözle baktı. Hayatında ilk kez, yeni bir kuşağın değil, bir makinenin de kendisini aştığını hissediyordu. MacYavel, Karıncalar Devrimi kalesinde ona bir pencere açmıştı, içeridekileri incelemek ve bir gedik bulmak için bunu kullanmak ona kalıyordu.

MacYavel, bir sürü telefon hattına bağlandı ve "Sorular. Merke-zi'nin yardımıyla, Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi Şirketinin alt yapısını ortaya çıkardı. Gerçekten bu kadarı da olmazdı: Bu devrimciler o kadar saf, o kadar kendilerinden emidiler ki kendi örgütlenme-leriyle ilgili bilgileri kendiliklerinden veriyorlardı.

MacYavel dosyaları sergiledi ve Maximilien her şeyi anladı. Sadece bilgisayar ağlarını ve en modern teknikleri kullanarak, bu çocuklar hiç görülmemiş bir devrime girişmekteydiler.

Maximilien, günümüzde bir devrim yapmak için medyanın, özellikle de televizyonun desteğini almanın kaçınılmaz olduğunu düşünmüştü hep. Oysa bu liseliler ne ulusal, ne de yerel kanalların desteğini alarak amaçlarına ulaşmışlardı. Televizyonun amacı, nihayet, az ya da çok ilgili bir yığın kalabalığa kişisel olmayan ve haber bakımından kısıtlı bir mesaj vermektir. Oysa, Fontainebleau asileri, bilgisayar ağları sayesinde, az sayıda ama ilgili ve almaya hazır insanlara özel ve de haber bakımından zengin mesajlar yollamayı başanıyorlardı.

Komiserin gözlerinin pasajı siliniyordu. Televizyon ve alışılmadık medya dünyayı değiştirmek için yetersiz kalmıyordu sadece, üstelik daha oturaklı, çok daha başarılı sonuçlar veren araçlar konusunda gecikmeli bir tren binmişlerdi. Bir tek bilgisayar ağları, insanlar arasında sağlam ve etkileşimsel ilişkiler dokumayı sağlıyordu.

İkinci bir sürpriz. Bu kez ekonomik düzlemde. Hesaplarına bakılırsa. Sınırlı Sorumlu Karıncalar Devrimi Şirketi iyi kâr ediyordu. Yine de büyük şirketleri yoktu, küçük küçük şubelerden bir galaksi oluştu tutmuşlardı.

Sonuç olarak, genellikle kendine özgü aşaması içinde kalıplaşmış tek ve büyük bir şirketten çok daha kârlı olduğu ortadaydı. Bununla birlikte bu küçük işletmelerde herkes kendisini buluyordu ve neden birbirlerine güvenebileceklerini biliyordu. Onlarda gereksiz yönetime ve büro ileri gelenlerine yer yoktu.

Ağda gezinirken, Maximilien "karıncalar" şirketlerine bölünmüş bu şirketin bir üstünlüğünü daha keşfetti: İflas risklerini azaltmak. Gerçekten de bir şube açık verdiği ya da az kârlı görüldüğünde, ortadan kayboluyor ve yerini bir başkası alıyordu. Böylece büyük kârlar olmuyordu ama önemli kayıplar riski ortadan kalkıyordu. Buna karşılık, fazla kâr etmeyen bu küçük şubeler, sonunda ufak ufak hatm sayılır bir sermaye biriktiriyorlardı.

Polis, örgütlenmelerinde bir ekonomi kuramının payı mı var yoksa devrimlerine özgü koşullar mı bu deneyimsiz gençleri böyle bir örgütlenme yaratmaya zorlamıştı merak etti. Mal stokları olmadan işleyerek, sadece beyin güçlerine yaslanarak, çok az risk alıyorlardı.

Karıncalar Devriminin mesajı belki de buydu: Dinazor toplumlar yerlerini yitirmişlerdi, gelecek karınca toplumlarındı.

Bu arada, önü alınmaz ekonomik bir gerçeklik haline gelmeden, bu çocuklar çetesinin küstah başarısına bir son vermek gerekiyordu.

Maximilien telefonu açtı ve Kara Kemelerin reisi Oonzague Du-peyron'u aradı.

Büyük dertlere küçük ilaçlar.

KANDİLLER SAVAŞI

Shi-gae-pou cüceler ordusunun ilk saldırısı Yeni Bel-o-kanlılar için bir felaket oluyor. İki saat süren olağanüstü bir boğuşmadan sonra, savunmaları bütün noktalarda çöküyor ve koalisyon askerleri tarafından doğranıyorlar. Sonuçtan memnun olan

saldırganlar daha fazla ilerlemiyor ve son darbeyi indirmeyi ertesi güne bırakarak, kamp kurmaya hazırlanıyorlar.

343

Yaralılar, kolları ayakları doğranmışlar, can çekişenler Siteye taşınırken. Prensesin aklına sonunda bir fikir geliyor. Sağlam kalmış son birlikleri etrafında topluyor ve onlara nasıl kandil yapacaklarını gösteriyor. Ateşi silah olarak kullanamamaları, ama ısınma ve aydınlanma aracı olarak kullanabileceklerini düşünüyor, nitekim, şimdi düşmanları on binlerce karınca değil, geceydi. Oysa, geceyi ateş yener.

Böylece, geceyarısına doğru, inanılmaz bir manzara görülüyor: Yeni Bel-o-kan'ın kapılarında, binlerce ışık itişip kakışıyor. Kavak yapraklarından yapılmış kandiller taşıyan, sırtlarında taşıdıkları bu kutularla ısınan ve aydınlanan kızıl karıncalar, düşmanları uyurken, görebiliyor ve hareket edebiliyor.

Cücelerin kampı kocaman kara bir meyveye benziyor, yine de yaşayan bir kent. Birbirine karışmış ve dinlendirici uykuya dalmış vücutlar, duvarlar ve koridorlar oluşturuyorlar.

Prenses 103. savaşçılara, kandilleriyle kampa sızmalarını işaret ediyor. O da yaşayan düşman kampına dalıyor. Talihlerinden, gece saldırganları iyice uyuşturacak kadar soğuk.

Kendilerini doğramaya hazır düşmanlarının oluşturduğu duvarlar, döşemeler ve tavanlar arasında ilerlemek çok tuhaf bir duygu!

Tek gerçek düşmanımız korkudur, diye kendi kendine tekrarlıyor. Ama gece onların müttefikleri, cüceleri birkaç saat daha uykuda tutacak.

5. aynı yerde fazla uzun kalmamak gerektiğini, yoksa kandillerin duvarları uyandıracaklarını ve dövüşmek gerekeceğini söylüyor. Yeni Bel-o-kanlı askerler, çarpışmadan kaçınmak için acele ediyorlar. Sadece bir çeneklerini kullanarak, hareketsiz düşmanlarını teker teker boğazlıyorlar.

Fazla derin kesmemek gerekiyor, çünkü bazen tam olarak kesilmiş bir dizi kelle üzerlerine devriliyor ve onları eziyor. Boğazları sadece yarısına kadar kesmek gerekiyor. Gece savaşı karıncalar için o kadar yeni bir vuruşma ki doğaçlama hareket etmek ve her an kuralları keşfetmek zorundalar.

Sitenin içlerine fazla sokulmayacaksınız.

Havasız kalınca, kandiller sönüyor. Önce duvar karıncalarının hepsini öldürmek, sonra üstteki askerler tabakasına saldırmadan önce, tıpkı soğan soyar gibi onları dışarı çıkarmak gerekiyor.

Prenses 103. ve adamları durmadan öldürüyorlar. Kandillerin sıcaklığı ve ışığı, öldürme kudurganlıklarını kat kat artıran uyarıcı bir ilaç gibi geliyor. Bazen, bir duvar uyanıyor ve o zaman, onlarla kıya-sıyla dövüşmek zorunda kalıyorlar.

Bu sırada, Prenses 103. ne düşüneceğini bilmiyor.

344

Gelişmeyi benimsetmek için bütün bunlar gerekli mi? diye kendi kendine soruyor.

Daha hassas olan 24. vazgeçmeyi ve çekilmeyi tercih ediyor. Erkekler hep daha incedirler, bunu herkes bilir.

Prens 103. fazla uzaklaşmadan dışarda beklemesini rica ediyor.

Kızıl askerler öldürmekten bitkin düşüyorlar. Düşmanlarının hareketsiz olması onları fazlasıyla rahatsız ediyor. Karıncalar için düelloda hasımlarını katletmek ne kadar normalse, bu koşullarda onları yok etmek de o kadar sıkıntı verici.

Onlara ekin biçiyorlarmış gibi geliyor. Cücelerin yığılmış cesetlerinden çıkan oleyik asit kokusu dayanılmaz olmaya başlıyor. Yeni Bel-o-kan'lılar, içlerine biraz temiz hava çekmek için dışarı çıkmak zorunda kalıyor, arkasından yeni bir tabakaya saldırmak için yeniden içeri dalıyorlar.

Prens 103. acele etmelerini istiyor, çünkü gece sona erinceye kadar işlerini bitirmek zorundalar.

Çeneklerini kitinli eklemlere geçiriyorlar ve saydam kanları fıskırtıyorlar. Canlı koridorlarda o kadar kan var ki bazen etrafa sıçrıyor ve kandilleri söndürüyor. Ateşten yoksun kalan Yeni Bel-o-kanlılar, düşmanlarının ortasında uykuya dalıyorlar.

Prens 103. dur durak tanımıyor ama çenek darbeleriyle öldürürken, binlerce düşünce kafasında kaynıyor.

Parmakların davranışları, karıncaları böyle savaştıracak kadar bulaşıcı mıydı ki!

Bununla birlikte, bu gece öldürmedikleri bütün düşman askerlerinin, sabah olur olmaz üzerlerine saldıracağını biliyor.

Fazla seçenek yok. Tarihi en iyi savaş hızlandırıyor. İyi ya da kötü yönde.

Boğazlamaktan 5.'nin çeneklerine kramp giriyor. Biraz ara veriyor, bir düşman ölüsü yiyor ve antenlerini temizleyip iç karartan işine koyuluyor.

Güneş ilk ışınlarını gösterince, Yeni Bel-o-kanlı askerler öldürmeyi bırakmak zorunda kalıyorlar. Düşman uyanmadan, çekilmek gerekiyor. Tam duvarlar, tavanlar ve döşemeler esnemeye başladığı sırada, tabanları yağlıyorlar.

Kızıl askerler, yorgunluktan, bitkin, yapış yapış kan içinde, endişeli kentlerine dönüyorlar.

Prens 105. düşmanın uyandığındaki tepkilerini gözlemek için. kubbenin üstünde yerini alıyor. Fazla beklemiyor, üüneş gökte yükselirken, canlı harabelerde bozgun başlıyor. Cüceler başlarına geleni anlayamıyorlar. Uyudular ve sabah uyandıklarında, neredeyse bütün yoldaşları ölmüştü.

545

Kurtulanlar, arkalarına bakmadan yuvalarının yolunu tutuyorlar. Birkaç dakika sonra, başkentlerine karşı ayaklanmış federal siteler! boyun eğme feromonlarını bırakmak için geliyor.

Yenilgi haberi bütün komşu karınca yuvalarına yayılınca, milyonlarca askerden oluşan bir ordu yeni Bel-o-kan Federasyonuna katılmak istiyor.

Prens 103. ve Prens 24. gelenleri karşılıyor, onları ateş, kaldırak ve tekerlek laboratuvarlarını gezdiriyorlar ama kandil buluşlarından söz açmıyorlar. Belli mi olur?

Acımadan yok etmek gereken düşmanlar yine çıkabilir, hem gizli bir ordu herkesin bildiği bir ordudan daha etkilidir.

Öte yandan, 23.'nün müritlerinin sayısı bir kat daha artıyor. Gece savaşına katılan askerlerin dışında, savaşın nasıl kazanıldığını kimse bilmediğinden, 23. Parmakların dualarını yerine getirdiğini her yerde bağıra bağıra anlatıyor.

Bu başarıda Prenses 103.'nün bir payı olmadığını, onları asıl gerçek imanın kurtardığını ileri sürüyor.

Ne anlama geldiğini bilmeden, bilgelik yumurtlayarak,

- Parmaklar bizleri kurtardı, çünkü bizleri seviyorlar, diye yayıyor.

ANSİKLOPEDI

FARE KIÇI DİKİCİSİ: 19. Yüzyılın sonunda, Britanya'da birsardalya konservesi fabrikasını fareler istila etmişti. Bu küçük hayvanlardan nasıl kurtulunacağını kimse bilmiyordu. İçeriye kedi sokmak hiç olmazdı, çünkü kaçan kemirgenleri yemektense, kımıldamayan sardalyaları yemeyi yelerlerdi. O zaman, akıllarına canlı bir farenin kışını atkılıyla dikmek geldi. -Besini normal olarak çıkaramayınca, yemeye devam eden fare, acıdan ve öfkeden çıldırıyordu. O zaman, bu küçük canavar, hemcinslerinin gerçek kâbusu haline geliyor, onları yaralıyor ya da kaçırtıyordu. Bu pis işi yapmayı kabul eden kadın işçi yönetimin gözüne giriyordu. Ücretine zam yapılıyordu ve ustabaşılığa terfi ettiriliyordu. Ama öteki kadın işçilerin gözünde, -fare kış dikicisi' bir haindi. Çünkü işlerinden biri, farelerin kışını dikmeyi kabul ettiği sürece, bu iğrenç uygulama sürüp gidiyordu.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

346

JULİE COŞUYOR

Karıncalar Devriminin sağ beyin kumlunda o kadar, ama o kadar çok yeni kavram dokuyordu ki sol beyin onları elemekte ve uygulamaya koymak için izlemekte zorluk çekiyordu. Sınırlı sorumlu şirket, yedinci gününde, dünyanın en çeşitli şirketlerinden biri olmakla övünebilirdi.

Enerji tasarrufu, yeniden kullanma, elektronik araçlar, bilgisayar oyunları, sanatsal kavramlar... Sinir hücrelerinden fikirler yağıyordu ve dünya bilgisayar ağı müdavimlerinin dışında, hiç kimse görülmedik mini bir kültür devrimi yaşandığının farkında değildi.

Kendini oyuna kaptıran iktisat öğretmeni, günlerini küçük ekranda, bürosuz, dükkânsız, dış vitrinsiz hesaplan düzenlemekle geçiriyordu. Mali durumla, yazışmalarla, marka tescilleriyle ilgileniyordu.

Lise, her biri belli bir proje üstünde çalışan, her yerde üretim birimleri halinde kümelenen işgalcileriyle, gerçek bir karınca yuvası haline gelmişti. Artık günlük mesleki gerginliklerden kurtulmak için şenlik yapılmıyordu.

Devrim bilgisayarlıları, dünya bilgisayar ağında, devasa gezegen forumları yapıyorlardı.

Francine, Infra-World'üne bir Japon üstadın bonsaisine gösterdiği özeni gösteriyordu. Kimsenin hayatına müdahale etmiyordu ama en ufak ekolojik dengesizliği gözetliyor ve hemen düzeltiyordu. Türleri çeşitlendirmenin kaçınılmazlığını fark etti. Bir hayvan çoğalmaya başlar başlamaz, kendisine bir leşçi yaratıyordu. Tek eylem biçimi, hayat eklemektir. Örneğin, böylece güvercin fazlalığını düzenleyen bir yabancı kedi türü yarattı.

Sonra leşçiye de bir başka leşçi bulması gerekti. Yeniden biyolojik çevrimler yarattı ve ekolojik zincir ne kadar çeşitliyse, o kadar uyumlu ve sağlam olduğunu gördü.

Marcisse stilini gittikçe yetkinleştiriyordu ve sanal ortam dışında hiçbir moda defilesine bile katılmadan bütün dünyada tanınmaya başlamıştı.

En iyi çalışan şube David'in "Sorular Merkeziydi. Hatlar hiç boş kalmıyordu. Bir sürü soruya yanıt isteniyordu. David, projesinin bir bölümünü dedektif ya da filozof bulmaları çok daha kolay olan dış şirketlere devretmek zorunda kalmıştı.

Ji-woong, Paul'ün hidromelinden yola çıkarak, biyoloji laboratu-varında bir tür konyak damıtarak eğleniyordu. Onlarca mumun belli belirsiz aydınlığında, kendisine kaçak içki üretmek için gerekli malzemeyi sağlamıştı: Karniler, imbikler, alkolü süzmek ve yoğunlaştırmak için tüpler. Koreli şekerli buharlar içinde yüzüyordu.

347

Julie gelip onu buldu. Araçlarını inceledi ve bir deney tüpünü kaptı ve oğlanın şaşkın bakışları altında bir dikişte bitirdi.

- Tadına ilk sen bakıyorsun. Beğendin mi?

Yanıt vermeden, ağzına kadar dolu üç başka deney tüpünü kaptı ve bir o kadar susamışlıkla amberli içkiyi içti.

- Sarhoş olacaksın, diye uyardı Ji-woong.

- Olayım... Olayım... diye dili dolaştı genç kızın.

- Peki ne istiyorsun?

- Bu akşam seni sevmek istiyorum, dedi bir çırpıda. Genç adam geriledi.

- Sen sarhoşsun.

- Sana bunu söyleyecek cesareti bulmak için içtim. Yoksa beni beğenmiyor musun? diye sordu.

Onu büyüleyici buluyordu. Julie, hiç bu kadar ıslık ıslık olmamıştı. Yeniden yemek yemeye başlayalı beri, sivri biçimleri silinmiş ve hatları yumuşamıştı.

Devrim, başını tutuşunu bile değiştirmişti. Çenesi havada, başını dimdik tutuyordu. Tavırlarında bile bir zerafet vardı.

Elini, yumuşakça, gittikçe heyecanını saklamakta güçlük çeken Ji-woong'un pantolonuna yaklaştırdığında, tamamen çıplaktı.

Ji-woong kendini döşeğe bıraktı ve onu seyretti.

Julie iyice yakınmdıydı ve mumların turuncu halesinde, yüzü hiç bu kadar büyüleyici olmamıştı. Kara bir tutam saç, ağzının kenarına yapıştı. O anda, tek düşüncesi Ji-woong'u son kez gece kulubündeki kadar coşkuyla öpmektir.

- Güzelsin, son derece güzelsin, diye mırıldandı genç adam. Ve güzel kokuyorsun... Çiçek gibi kokuyorsun. Seni görür görmez...

Onu bir öpücükle susturdu ve bir öpücük daha ekledi. Bir hava akımı pencereyi açtı ve mumları söndürdü. Ji-woong, mumları yeniden yakmak için kalkmak istedi.

Onu tuttu.

- Hayır, bir saniye bile yitirmekten korkuyorum. Bunca zamandır bana vaat edilmiş bu anı yaşamamı engellemek için yerin yarılmasından korkuyorum. Karanlıkta sevişelim.

Pencere, camları kırarak kadar kuvvetli çarpmaya başladı.

Karanlıkta elini biraz daha uzattı. Artık gözlerine güvenemezdi ama bütün diğer duyulanı, koku, işitme ve özellikle dokunmayı kışkırtıyordu.

348

Körpe ve pürüzsüz vücudunu genç adamın vücuduna sürttü. Pürüzsüz teni Korelinin daha pürüzlü tenine dokununca sanki bir elektriklenme oldu.***

Ji-woong'un ayası dokununca, göğüslerinin yumuşaklığını algıladı. Nefes alış boğuklaştı ve ter salgılan daha bir yabansılaştı.

Ay yoktu. Onları Venüs, Mars ve Satürn aydınlatıyordu. Gerildi ve kara yelesini arkaya attı. Göğsü şişti ve burun delikleri havayı büyük bir hızla içine çekti.

Ağır, çok ağır, ağzını Ji-woong'un ağzına yaklaştırdı.

Birden, gözü bir şeye takıldı. Pencereden, parlak alev sorguçu bir kuyruklu yıldız geçti. Ama bu bir kuyruklu yıldız değildi. Bir molotofkokteyliyd.

ANSİKLOPEDI

ŞAMAHİZN: Hemen hemen insanlığın tüm kültürleri Şamanizm'i bilir. Şamanlar ne reis, ne papaz, ne büyücü, ne de bilgedirler. Onların görevi sadece insanı doğayla barıştırmaktır.

Surinam'ın Karaip Yerlileri'nde, şamanlık öğreniminin ilk evresi yirmi dört gün sürer. Üç günü eğitim, üç günü dinlenme olarak altı evreye bölünür. Genellikle ergenlik çağında -çünkü bu yaşta kişiliği biçimlendirmek daha kolaydır- altı genç adaya gelenekler, şarkılar ve danslar öğretilir. Hayvanları daha iyi anlamak için onları gözlemlerler; hareketlerini ve seslerini taklit ederler. Bütün öğrenimleri süresince, hemen hemen hiçbir şey yemezler, sadece tütün yaprakları çiğner ve tütün suyu içerler. Oruç ve tütün yoğunluğu onlarda ateş yapar ve çeşitli psikolojik bozukluklara yol açar. Ayrıca, bu öğrenime bireyi yaşamla ölüm sınırına getiren ve kişiliği yok eden tehlikeli fiziksel sınavlar serpiştirilir. Bu hem tüketici, hem tehlikeli, hem de zehirleyici ilk öğrenimden birkaç gün sonra, şaman adayları bazı güçleri görselleştirmeyi ve esrlikle aynı olmayı başarırlar.

Şamanlık eğitimi, insanın doğaya uyumunun yeniden hatırlanmasıdır. Tehlike durumunda ya uyum sağlanır ya da ortadan kaybolunur. Tehlike durumunda, yargılamadan ve akıl yürütmeden gelişmeler gözlemlenir. Öğrendiklerinden arınma öğrenilir.

Bunu yaklaşık üç yıl, ormanda tek başına yaşama dönemi izler. Şaman adayı doğada bulduklarıyla beslenir. Hayatta kalırsa, perişan, pis ve neredeyse meczup bir halde, çıkıp köye gelecektir. O zaman, eğitime devam etmesi

için bir şaman onu yanma alacaktır. Hocası, gençte halüsi-nasyonlarını kontrollü "esriklik" deneylerine dönüştürme yetisini uyandırmaya çalışacaktır.

İnsan kişiliğini yok ederek yaban hayvan durumuna getiren bir eğitimin, gerçekte şamanı bir beyefendi haline getirmesi tuhaftır. Gerçekten de, eğitiminin sonunda, şaman kendine hâkimiyeti ve ahlakıyla olduğu kadar, gerek ahlaksal, gerek sezgisel güçleriyle en güçlü yurttaştır. Sibiryâ Yakut samanlarının hemşerilerinininkinden üç kat daha fazla zengin kültürleri ve sözcük dağarcıkları vardır.

Biyolojik Felsefe kitabının yazarı profesör Gerard Am-zallag'a göre, şamanlar aynı zamanda sözlü edebiyatın koruyucuları ve hiç kuşkusuz yaratıcılarıdır. Bu edebiyatın köy kültürünün temelini oluşturan söylenceleri, şiirleri ve kahramanlık anlatıları vardır.

Günümüzde, esrikliğe hazırlamada, uyuşturucu ve ha-lüsinasyon yapan mantar kullanımının yaygınlaştığını görüyoruz. Bu olgu, genç samanların eğitim kalitesinin düştüğünü ve güçlerinin gittikçe zayıfladığını ele veriyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

KARINCALAR DEVRİMİHİTİ TAPDÛI

Bir molotofkokteyli uçuyordu. Felaket getiren acayip ateş kuşu. Bu Gonzague Dupeyron'un Kara Kemelerinin camdan balgamıydı. Şişe, bir ejderha gibi ateşini kustu. Başka molotofkokteylleri fırlatıldı. Örtüler, erimiş naylon kokusu yayarak tutuşmuştu. Örtüler yanmca, parmaklıklardan içerisi görünür olmuştu.

Julie, felakete uğramış gibi giyindi. Ji-vvoong onu tutmaya çalıştı ama dışarıda Devrim acıdan çığlık koparıyordu. Sanki yaralı bir hayvan söz konusuymuş gibi bunu duyumsuyordu.

Reflekslerini yavaşlatma tehlikesi gösteren hidromelin alkolünü süzmek için, karaciğeri hemen faaliyete geçti. Zevk zamanı değil, eylem zamanıydı.

Koridorlarda koşu. Şaşalamışlardı. Karınca yuvasında panik çıkmıştı. Aikido kulübünün kızları dört dönüyorlardı, işgalciler parmaklıklarda açılan delikleri tıkmak için mobilyaları sürüklüyorlardı; her şey fazla hızlı gidiyordu ve bu doğaçlama koreografide, olabildiğince az enerji yitirecek kadar uyumlu hareket edemiyorlardı.

Parmaklıklar arasından köyün yerleşimini gören Kara Kemeler, standları hedef aldı.

Avluda, su kovalarını elden ele geçirmek için bir zincir oluştu ama sarnıç neredeyse boştu, hem bu kıymetli maddeyi boşuna harcamaktı. David, kum kullanmalarını tavsiye etti.

Bir molotofkokteyli, totem karıncanın başına isabet etti ve polis-tiren böcek alev aldı. Julie, yanan dev karınca heykelini seyretti. Sonuçta, ateş de beş para etmez diye düşündü. Molotofa gelince. Ansiklopedide bu el bombasına adını veren Staün'in ünlü Rus bakanının beterin beteri bir gerici olduğunu okumuştur.

Paül'ün gıda ürünleri standı da tutuştu. Hidrome! bonbonları ka-ramelalaşmış duman kokuları yayarak patladılar.

Lisenin karşısında yer almış polis otobüsündekilerin kolları kıpırdamıyordu. Devrimciler, Kara Kemelerin saldırılarına karşılık vermek istemişlerdi, ama amazonların aktardığı Julie'nin talimatı çok kesindi: "Provakasyona cevap verilmeyecek. Buna çok sevineceklerdir."

- Hangi kanun tokata tokatla karşılık vermeyi yasaklıyor? diye sordu sinirli bir amazon.
- Şiddetsiz devrimin başarılı olması iradesi, diye karşılık verdi Julie. Çünkü bizler bu serserilerden çok daha uygarız. Onlar gibi davranırsak onların durumuna düşeriz. Yangını söndürün ve sükûnetinizi koruyun!

Kuşatılanlar, alevleri ellerinden geldiğince kumla boğuyorlardı ama Kara Kemeler molotofkokteylleri yağıdırıyorlardı. Bazı devrimciler, kokteylleri onlara geri göndermeyi başanyorlardı, ama bu nadirdi.

Marcisse'in giysi standı da alev aldı. Atıldı:

- Bu tek koleksiyon. Onu kurtarmalıyız.

Hepsi çoktan kömürleşmişti. Öfkeden çılgına dönen stilist demir bir çubuk kaptı, kapıyı açtı ve Kara Kemelere saldırdı. Gereksiz kahramanlık. Cesaretle dövüştü, ama elinden silahını aldılar. Dupeyron çetesi yumruklarla onu yere serdi ve kolları yana açılmış halde okulun önünde bıraktı. Yardımına uçarcasına koşan Ji-woong, Paul, Leopold ve David çok geç kaldılar. Kara Kemeler dağılıyorlardı ve bir rastlantı gibi ortaya çıkan ilk yardım ambulansı hemen Marcisse'i yerden kaldırmış, siren çala çala alıp götürmüştü.

Julie artık kendini tutmadı:

- Marcisse! Şiddet istediler, şiddet neymiş görecekler!

Amazonlara Kara Kemeleri yakalamalarını emretti. Genç kızlar ordusu parmaklıklardan çıktı ve yakın sokaklarda Kara Kemelerin peşine düştü. Bir toplum polisi ordusunu dişlemek ne kadar kolaysa, herhangi bir yere saklanabilecek, kalabalığa karışabilecek sivil giyinmiş yirmi kadar küçük fasonun peşinden koşmak da o kadar zordu.

351

Hırsız polis oyununda polis durumunda olanlar şimdi amazonlardı, ama lisenin duvarları dışında, bu role uygun değildiler. Kara Kemeler, üzerine atlamak için amazonlardan birinin tek başına kalmasını bekliyorlardı. Kavgâ, her zaman onların lehine dönüyordu.

Leopold ve Paul gibi Ji-woong ve David de aynı şekilde pataklandılar.

Komiser, uzaktan dürbünle durumu gözlüyordu. Şimdi, hemen hemen bütün liseyi savunanların dışarı çıktığını saptadı. Parmaklıklar aralıkta ve devrimcilerin kalan güçleri de yangınları söndürmeye uğraşıyordu.

Genç Qonzaque işini kolaylaştırmıştı. Damarlarında Valinin enerjik kanı vardı. Onlara daha önce başvurmadiğına pişman oldu Maxi-milien. Devrimcilere gelince, sandığı kadar kurnaz değildiler, önlerinde kırmızı bir bez parçası sallayınca, hiç düşünmeden, kafalarını eğip saldırmışlardı.

Maximillien Valiyi aradı ve ona bu defa yaralıları olduğunu haber verdi.

- Ağır yaralıları var mı?

- Evet, belki bir ölü bile var. Hastaneye kaldırıldı. Vali Dupeyron düşündü:

- Bu durumda, şiddet tuzağına düştüler demektir. Bunu biz seçmedik. Liseyi hemen geri almanız için yeşil ışık yakıyorum.

HAYVANSAL FEROMON: DÜZENLEME

Salgıcı: 10. Düzenleme:

Parmaklarda üslü nüfus artışı yoktur, leşçileri olduğu da söylenemez, bu koşullarda nüfusu nasıl düzenliyorlar? Bu düzenleme aşağıdaki şekilde oluyor:

- Savaşlarla.
- Araba kazalarıyla.
- Futbol maçlarıyla.
- Kıtlıkla.
- Uyuşturucuyla.

Anlaşılan, Parmaklar bizim gibi biyolojik doğum kontrolünü daha keşfetmemişler: Çok çocuk yapıyorlar, sadece daha sonra ponksiyon uyguluyorlar.

Bu eskimiş teknik iyileştirilmelidir; çünkü fazla yumurta üretmeleri, arkasından bu fazla yumurtaları elemeleri, onlara çok büyük enerji kaybettiriyor.

352

Bu telafi mekanizmalarına karşın, nüfusları üslü bir biçimde artıyor.

Daha şimdiden beş milyarlar.

Elbette, gezegendeki karınca sayısı yanında bu rakamın lafı olmaz. Ama mesele şu ki bir Parmak hatırı sayılır miktarda bitki ve hayvan yok ediyor, büyük miktarlarda havayı ve suyu kirletiyor.

Gezegelimiz beş milyar Parmak'ı çekebilir, ama daha fazlasına pek dayanamayacaktır. Parmakların gittikçe çoğalması, ister istemez bir sürü hayvan ve bitki türünün kaybolması demektir.

Diri SAVAŞI

Prences 103. çevresini saran genç, diri, coşkulu ve meraklı halkın kolektif ruhunu algılıyor. Bunu gerçekleştirmesi öyle kolay olmamıştı. Sonraki kuşaklar bunu öğrenecekti.

Askerler, havalandırma çıkışlarında, hava ve duman girişini düzenliyor. Ambarlar yiyeceklerle doluyor. İşçiler, mühendislerin fiyasko-lu deneylerinden arta kalan ürünleri ve cesetleri çöplüklere götürüyorlar. Ateş mühendislerinin başarısızlıkları özellikle iğrenç ve iç kaldıran biçimler ortaya çıkıyor. Kütükülleri soyut heykeller gibi kıvrılmış çekirgeler, kömürleşmiş yapraklar ya da dallar, duman çıkan taşlar.

Ama Prences 103. bu kolektif canlılığın ötesinde, bir tür tedirginlik de algılıyor. Salgılar çok cılız. Sadece tedirginlik mi yoksa korku da mı var?

Bu yeni çığırın dördüncü gününde, 103. deistlerin yeterince zarar verdiklerine karar veriyor. Bütün koridorlar mistik çemberleriyle örtülü ve kısır dualanyla her yeri kokutuyorlar.

Karıncaların Prensesi yukarıdaki dünyayı gördü. Parmaklar'ın Tan-nlar olmadığını, sadece davranışları kendilerinininkinden farklı, hantal, kocaman hayvanlar olduklarını biliyor. Parmaklara karşı saygı duyuyor, ama onları kutsayanların her şeyi

mahvedeceğini düşünüyor. Bilim insanları ve askerler kastlarının desteğiyle güçlü durumda olduğundan, dincilerin egemenliğine kesin olarak son vermeye karar veriyor.

Bir sarmaşık bir fidana asalak olur da sökülmezse, sarmaşık fidanı öldürür.

Prenses 103. her yeri işgal etmeden, dini kanca yuvasından şimdiden söküp atmayı yeğliyor. Boş inançları ve görünmez tanılara tapınmayı beslemek çok kolaydır. Bu küçük oyuna hemen müdahale etmezse, son feromonunu göremeyeceğini biliyor.

On iki genç kâşifi çağırıyor.

Deistleri öldürmek gerekiyor.

Başlarında 13. ile bir birlik hemen yola çıkıyor. Küçük beyinleri bu görevi başıyla yerine getirmeye kararlı.

ANSİKLOPEDİ

YUriUSLABin KUKF1 AZLIĞI: Yunus, boyuna oranla en oylumlu beyine sahip olan memelidir. Aynı irilikteki bir kafatasında, şempanze beyni ortalama 375 gram, insan beyni 1450 gram, yunus beyni ise 1700 gram ağırlıktadır. Yunusun hayatı bir bilmece.

Yunuslar, insanlar gibi, havayı solur, dişileri doğurur ve yavrularını emzirir. Memelidirler, çünkü eskiden karada yaşadılar. Tabi ya, doğru okudunuz: Bir zamanlar yunusların ayakları vardı ve yerde yürüyor, koşuyorlardı. Karada yaşadılar, sonra günün birinde, nedeni bilinmiyor, karadan sıkıldılar ve suya döndüler.

Yunuslar, 1700 gramlık kocaman beyinleriyle karada kalsalardı, günümüzde ne olacaklarını rahatlıkla tahmin edebiliriz: Rakipler. Ya da büyük olasılıkla öncüler. Suya neden döndüler? Suyun karasal ortamın sahip olmadığı üstünlükleri var. Karada yere yapışıp kalırsınız, oysa suda üç boyutta hareket edersiniz. Suda giysilere, eve ya da ısınmaya gerek yoktur. Yunusun iskeleti incelenirse, karadaki yaşamının son izleri olarak, alt yüzgeçlerinin uzun parmaklı bir el yapısı olduğu görülür. Bununla birlikte, elleri yüzgeçlere dönüştüğünden, suda çok hızlı hareket edebiliyor ama artık aletler yapamıyor. Belki de ortamımıza iyi uyum sağlayamadığımızdan, organik olanaklarımızı tamamlayan bir yığın saçma sapan şey uydurduk. Yunus ise, ortamına mükemmel uyum sağladığından, arabaya, televizyona, tüfeğe ya da bilgisayara gereksinimi yoktur. Buna karşılık, yunuslar pekâlâ kendi dillerini geliştirmişler. Bu akustik iletişim sistemi, çok geniş bir ses spektrumuna yayılır. İnsan sesinin frekansı 100 ile 5000 hertz arasındadır. Yunus sesi ise 7000 ile 170000 hertz arasındadır. Elbette bu pek çok nüansı olanaklı kılar. Yunus iletişimi üzerine çalışan bir araştırma laboratuvarının müdürü olan Dr. John Lilly'ye göre, epey zamandan beri bizlerle iletişim kurmayı istemektedirler. Plajlardaki insanlara ve gemilere kendiliklerinden yaklaşırlar. Sanki bize bir şey anlatmak istiyorlarmış gibi zıplar, oynar, ısıklık çalarlar. 'Kimse onları anlamadığında, bazen canları sıkılmış gibi görünürler' diye bir saptamada bulunuyor bu araştırmacı.

Edmond IVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III. Kancaların Devrimi / F:23
354

FORİTALİBLEAU LİSESİ SALDIRISI

Şiddet. Çığlıklar. Alevler. Kırılmış dökülmüş eşyalar. Ayaklar yerleri dövüyor. Ayaklar kayıyor. Tehditler. Ulumalar. Sıkılmış yumruklar. Serserilerin molotofkokteyllerinden sonra güvenlik güçlerinin gözyaşı bombaları. Yok eden yangından sonra, kör eden, tahriş eden dumanlar.

Devrimciler kalabalığı sağa sola koşuyordu. Polisler saldırdı.

Şimdi tipiler terk edilmişti. Kuşatılanlar koridorlarda koşuşuyorlardı; oğlanlar, kızlar sopa, süpürge, konserve kutularıyla silahlanıyorlardı. Ne bulurlırsa savunma silahı olarak birbirlerine dağıtıyorlardı. Amazonlar, odun parçalarından derme çatma yaptıkları nünşakü-leri dağıtıyorlardı.

Kara Kemeleri boşuna kovaladıktan sonra, kavgada yaralanmayan Aikido kulübünün kızları, yedincileri Narcisse eksik olmak üzere Altı Cücelerle birlikte paldır küldür liseye geri döndüler.

Sular kesildiğinden, bu kez yangın hortumlarına koşmanın da bir gereği yoktu. Parmaklıkların girişi açıktı. Küçük bir toplum polisi topluluğu ana giriş önünde oyalama taktiği güderken, büyük topluluk çatılara çıkıyordu. Kancalar ve iplerle tırmanmışlardı. Bu Maximili-en'in fikriydi: Cepheden daha çok, yukarıdan saldırmak.

-Taburlar oluşturun! diye bağırdı David pencereden.

Amazonlar, polislerin saldırısını durdurmak için safları sıvaştırdılar, ne denli kararlı olurlarsa olsunlar, birkaç genç kız bu antrenmanlı, kasklı ve güçlü kuvvetli adamlar karşısında ne yapabilirlerdi?

Birinci denemede, toplum polisleri avluya girdiler. Tek silahı süpürge sapları ve bezelye kutuları olan savunmacılar, kendilerini çok güçsüz hissettiler. Münşaküler daha etkiliydi. Amazonların kullandığı ve eşek arısı gibi ısıklık çalan nünşakûler polisleri taciz ediyordu ve bazan kaskları koparıyordu. Kasksız kalan polisler genel olarak geri çekilmeyi yeğliyordu.

Maximilien, karşıdaki bir evin balkonunda, alevler içindeki Karta-ca'yı seyreden Scipion gibi ayakta, kalenin teslim alınışını yönetiyordu.

Hâlâ önceki bozgunların etkisi altında olduğundan, ihtiyatlı davranıyordu. Genç hasımlarını küçümseme hatasına tekrar düşmek istemiyordu.

Polisler, kurallara uygun olarak, püre sıkma taktiğini kullanarak yukarıdan aşağıya, çatılardan avluya doğru ilerliyorlardı. Yukarıdan sıkıştırıyorlardı ve kalabalık giriş kapısından bozgun halinde kaçıyorlardı. Panikte ezilmeler olmasın diye fazla bastırmıyorlardı.

355

Maximilien derhal sulan açmalarını emretti. Son savunmacılar, tipilerin ve kundaklanmış standların dumanı içinde, son stratejik noktaları tutmakta zorlanıyorlardı.

Julie, Altı Cüceleri aramaya gitti. İkisini bilgisayar lâboratuvann-da buldu. David ve Francine, harddiskleri bilgisayarlardan çıkarmaya çalışıyorlardı.

- Hafızalarımızı kurtarmalıyız! diye bağırdı genç adam. Güvenlik güçleri programlarımızı ve şirketimizin dosyalarını ele geçirirse, çalışmalarımızın tümüne girerler ve bütün şubelerimizi, ticari ağlarımızı batırırlar.

- Ya bizi disklerle yakalarlarsa? diye sordu Julie. Bu daha kötü olur.
- En iyisi, dedi Francine, bütün dosyalarımızı dışardaki dost bir bilgisayara göndermek. Böylece "Karıncaların Devrimi" ruhu geçici bir süre güvende olacaktır.

Sarışın genç kız, harddiskleri hararetle tekrar taktı.

- San Francisco Biyoloji Fakültesi öğrencileri bizi destekliyor ve hafızamızı alabilecek güçlü bir bilgisayarlar var, dedi David hatırlayarak.

Hemen hücreli telefonla Amerikalı öğrencilerle bağlantı kurdular ve bütün dosyalarını onlara aktardılar. Önce Infra-M/orldie başladılar. Tek başına, geniş bir programdı. Milyarlarca insanın, hayvanın ve bitkinin listesi yanında, onların ekolojisinin ve genetik karakterlerinin olası dağıtıcısının işletilme yasalarını içeriyordu. Arkasından, ürünlerinin test edilmesini isteyen müşterilerin listesini gönderdiler.

Sonra, çok genç ama yine de geniş bir ansiklopedik hafızası olan "Sorular Merkezi'nin işletme programını yolculuğa çıkardılar. Arkasından sıra Leopold'un tepe içindeki evlerinin plânlarına, Julie'nin rozet taşı üretimi plânlarına, Zoe'nin antenler plânına, Narcisse'in giysi motiflerine, katılımcıların ya da bağlantı kuranların önerdikleri projelere geldi. Birkaç gün içinde binlerce dosya, program, plân ve fikir önerileri biriktirmişlerdi. Bu onların kültürüydü. Ne pahasına olursa olsun, onu kurtarmak gerekiyordu.

Gerçekleştirdikleri işin büyüklüğünün ayırımına varamamışlardı. Şimdi, bu hazineyi yolculuğa göndermek zorunda kalınca, ne kadar ağır ve oylumlu olduğunu anlıyorlardı. Sadece "Sorular Merkezi'nin temel bilgisinin toplam harf sayısı, eldeki yüzlerce ansiklopedinin harf sayısına ulaşıyordu.

Koridorda çizme gürültüleri yankılandı. Polisler yaklaşıyordu. Francine, 56 000 bitlik telefon modemini, güçlü turbo hızda, saniyede 112 000 bitle yollamak için gerekli ayarlamaları yaptı. Yumruklar, pervasız kapıyı dövdüler.

556

Francine, Karıncalar Devriminin ruhunun esenlik içinde yolculuğu için bilgisayardan bilgisayara koşuyordu. David'le Julie, bilgisayar laboratuvarının girişini tıkmak için mobilyaları çektiler. Polisler kapıyı kırmak için omuz vurmaya başladılar. Mobilyalar yine de iyi dayanıyordu.

Julie, birinin daha işlerini bitirmeden, güneş enerjisinden sağladıkları elektriği ya da çatıda basit bir taşıyıcıya bağlanmış telefon hattını kesmeyi akıl etmesinden korkuyordu, ama polisler içeri girmelerini engelleyen kapıyla cebelleşiyordu.

- Oldu, diye haber verdi Francine. Bütün dosyalar San Francisco'ya aktarıldı. Hafızamız buradan on bin kilometre uzakta bulunuyor. Başımıza ne gelirse gelsin, başkaları buluşlarımızdan yararlanacak, deneylerimizden sonuçlar çıkaracaklar, bizim için her şey mah-volsa da, onlar çalışmalarımızı geliştireceklerdir.

Jülie'nin sırtından büyük bir yük kalkmıştı. Pencereden dışarı bir göz attı ve son bir avuç amazonun inatla hâlâ polisleri kafa tuttuğunu gördü.

- Mahvolduğumuzu sanmıyorum. Direniş olduğu sürece, umut vardır. Çalışmalarımız kaybolmadı ve Karıncaların Devrimi hâlâ yaşıyor.

Francine, perdeleri çekip indirdi ve ip yapıp balkona bağıladı. İlk o indi ve avluya düştü. Saldıranlar sonunda bir tahtayı sökmeyi başardılar. Aralıktan, odaya bir gözyaşartıcı bomba fırlattılar.

David ve Julie öksürdüler, ama genç adam, yaşarmış gözleriyle yapacak bir şey daha olduğunu işaret etti: Dosyalardaki harddiskleri yok etmeliydiler yoksa polislerin eline geçerdi. Harddiskleri formatla-ma kumandasını etrafa dağıtmak için atıldı. Bir anda, bütün eserleri aygıtlardan silindi. Artık burada hiçbir şey kalmamıştı. Yeter ki San Francisco kayıt etmiş olsun!

İkinci bir gözyaşartıcı bomba zeminde patladı. Düşünecek bir şey yoktu. Kapıdaki delik büyüyordu. Onlar da perdelerle doğru fırladılar.

Julie, jimnastik derslerinde daha gayretli olmadığına pişman oldu, ama acil durumda korku en iyi öğretmendir. Sorunsuz avluya kadar kaydı. Orada, bir şeyin eksik olduğunu farkına vardı: Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi. Bütün vücudunu bir ürperti sardı. Onu yukarıda, şimdi polislerin doldurduğu bilgisayar laboratuvarında unutmuş olabilir miydi? Dostu kitabından vazgeçmesi mi gerekiyordu?

Julie yukarı çıkmaya hazır, bir saniye duraksadı. Sonra kaygı yerini rahatlamaya bıraktı. Leopold bir bakmak istediğinde, onu müzik kulübünün lokajinde bırakmıştı.

Duraksaması, fümerol dumanı içinde kaybolmuş Francine ve Da-vid'i gözden kaybettirmişti. Etrafında sadece sağa sola koşan delikanlılar ve genç kızlar vardı.

557

Her yere güvenlik güçleri sızmıştı. Coplarla, kalkanlarla silahlanmış koca, kara mikroplar giriş kapısının açık yarısından içeri dalıyorlardı. Maximilien manevrayı ihtiyatla yönetiyordu. Beş yüz kişiyi yakalayıp başına dert almak istemiyordu, o sadece elebaşları yakalamak istiyordu.

Megafonunu kaldırdı:

- Teslim olun! Size hiçbir kötülük yapılmayacak!

Aikido kulübünden kızların elebaşısı Elisabeth, yangın hortumunu yakaladı. Suların açıldığını görmüştü. Şimdi, hortumu sallayarak çevresindeki polisleri biçiyordu. Kahramanlığı kısa sürdü. Polisler hortumu elinden söküp aldılar ve kelepçelemeye çabaladılar. Kurtuluşunu savaş sanatları bilimine borçlu oldu.

- Diğerleriyle zaman kaybetmeyin. Julie Pinson, bize Julie Pinson lazım! diye megafonuyla hatırlattı komiser.

Saldıranlarda açık gri gözlü genç kızın eşkali vardı. Kovalanınca, yangın hortumlarına doğru fırladı. Birini yakalayıp emniyet kenetini açacak zamanı ancak oldu.

Polisler çoktan çevresini sarmışlardı.

Adrenalin fıskırtısı içinde öyle hızla yükseldi ki vücudunda bütün olup bitenleri algıladı. O zamana kadar hiç böyle bir "şimdi ve burada" durumunda kalmamıştı. Yüreğini kavga ritmine ayarladı ve ses telleri kendiliğinden savaş narası kopardı:

- Tiaaaahü!

Su sıkmaya başladı ve onları çökmeye zorlayacak kadar suya boğdu. Ama ilerlemeye devam ediyorlardı.

Bir savaş makinesiydi, kendini yenilmez hissediyordu. O kraliçeydi, içeriye ve dışarıyı denetleyebiliyordu, hâlâ dünyayı değiştirebilirdi.

Maximilien onu tanıdı:

- Orada. Yakalayın şu şirretil! diye megafonuyla emretti.

Yeni bir adrenalın fışkırması, Julieye kendisini arkadan yakalamaya çabalayan adama mütşiş bir dirsek darbesi geşirme gücü ver-; di. İkinciye vurduğu tekme adamı iki büklüm etti.

Bütün duyuları alarında, yere düşen yangın hortumunu aldı ve ka-, silmiş kamının üstüne bir mitralyöz gibi yerleştirdi. Bir sıra polisi bişti.

İçinde nasıl bir mucize oluyordu? Vücudunu oluşturan bin yüz ř kırk kas, iskeletinin iki yüz altı kemiği, beyninin on iki milyar sinir hücresi, sekiz milyon kilometre uzunluğundaki sinirler kablosu, en küçük hücresi kazanması için uğraşıyordu.

358

Bir gözyaşartıcı bomba tam ayaklarının altında patlıyor ve akciğerlerinin savaş sırasında bir astım krizine tutulmamasına şaşıyor. Belki de, son zamanlarda biriken yağ daha iyi mücadele etmek için ona ek bir kuvvet vermişti.

Ama polisler üstündeydiler. Yuvarlak gözlü gaz maskeleri ve bir filtrenin ucundaki sivri bekleriyle kara kargalara benziyorlardı.

Tekme savuran Julie, sandaletlerini kaybetti. Boynunu ve göğüslerini sıkan on kadar kol bütün vücuduna sarıldı.

İkinci bir bomba yanına düştü ve koyu bir duman karışıklığı daha bir arttırdı. Gözyaşları korneasını korumaya yetmiyordu.

Birden her şey ters yüz oldu. İşabetli ve güçlü değneklerin kovaladığı düşman kollar uzaklaştı. Bir el, kargaların arasında kendi elini buldu ve yakaladı.

Siste, küçülmüş açık gri gözler kurtarıcısını tanıdı: David. Kalan azıcık enerjisiyle, su hortumunu almak istedi ama oğlan onu geri çekti:

- Gel.

Sol kulağı sözcükleri kaptı. Fakat dudakları:

- Sonuna kadar dövüşmek istiyorum, dedi.

Hücrelerinin düzeni bozulmuştu, hatta iki beyni arasında uyum yoktu. Bacakları gitmeye karar verdi. David, Julie'yi mahzenlere açılan müzik kulübünün lokaline sürükledi.

- Kaçarsak, bu benim için bir başarısızlık daha olacak, demeyi başardı kesik kesik soluyarak.

- Karıncalar gibi yap. Tehlike olduğunda, kraliçeleri yeraltından kaçır.

Karşıındaki açık ve karanlık çıkışı inceledi.

- Ansiklopedi!

Panik içinde, örtüleri karıştırdı.

- Bırak. Polisler geliyor.

- Asla.

Kapı aralığında bir polis görüldü. David, zaman kazanmak için bastonunu havada çevirdi. Onu geriletmeyi, hatta kapıyı sürgüleme-yi başardı.

-Tamam, buldum! dedi Julie Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi ve sırt çantasını sallayarak.

Kitabı çantasına soktu, kayışlarını sıktı ve David'i yeraltında izlemeye razı oldu. Belirli bir yöne gidiyor gibiydi. Julie'nin sadece dış talimatları izlediğini anlayan duyuları ve hücreleri fazla ortada gözükmeyen ve alışılmış işlerine döndüler: Safra üretmek, oksijeni karbon gazına dönüştürmek, gözyaşartıcı gazı çıkarmak ya da dönüştürmek, gereksinim duyan kaslara şeker sağlamak.

359

Polisler, kurumun mahzeninin labirentlerinde onların izini kaybettiler. Julie ile David koşuyorlardı. Kavşağa ulaştılar. Solda, bitişik yapının mahzenleri, sağda lağım kanalları. David onu doğruya doğru itti.

- Nereye gidiyoruz?

DEİSTLERE ÖLÜM

Buradan. 13. nün mangası koridorda ilerliyor. Feromonların patavatsızlığı sayesinde, deistlerin mağarasına giden gizli geçiti keşfettiler. Toprak altının kırk beşinci düzeyinde bulunuyor. İçeriye girmek için bir mantar topağını kaldırmak yetiyor.

Çeneklerle çok iyi donatılmış askerler, ihtiyatlı adımlarla koridorda ilerliyor. Enfraruj görüş sadegözleri olanlar, duvarlarda acayip yazılar seçiyor. Burada, karıncalar çeneklerinin uçlarıyla sadece çemberler çizmemişler, gerçek freskler de yapmışlar. Karıncaları öldüren çemberler görülüyor. Karıncaları besleyen çemberler. Karıncalarla tartışan çemberler. Bunlar eylem halinde Tanrı görüşleri.

Ölüm birliği ilerliyor ve ilk savunma sistemiyle karşı karşıya geliyor. Bu geniş kafası girişi tıkayan kapıcı-karınca. Kapıcı-hayvan askerlerin kokusunu algılar algılamaz, alarm feromonları yayınlayarak makaslarını döndürüyor. Kapıcılar kastından özel karıncaları bile dinlerine kazandıklarına bakılırsa, güçleri iyice artmış olmalı.

Laiklerin indirdiği öküz başı darbeleri altında, diri zırhlı kapı ruhunu teslim ediyor. Kapıcının geniş alınının yerinde, şimdi tüten bir tünel var. Tesadüfen orada bulunan bir deist topçu karınca koşuyor ve ateş etmeye başlıyor ama en ufak bir hasar vermesine kalmadan kurşunlanıyor.

Can çekişirken, deist karınca yerlerde sürünüyor ve ayaklarını uzatmak için hareket ediyor. Az çok katılmış altı kanatlı bir haç halinde kasılıyor. Son bir gayretle, elinden geldiğince kuvvetli bir şekilde yayıyor:

Parmaklar bizim Tannlarımızdır.

ANSİKLOPEDİ

EPİMENİDE PARADOKSU: 'Bu cümle yanlıştır' cümlesi tek başına Epimenîde Paradoksu oluşturur. Hangi cümle yanlıştır? Bu cümle. Yanlış olduğunu söylüyorsam, gerçeği söylüyorum. O halde, yanlış değildir. Öyleyse, gerçektir. Cümle, kendi evrilmiş yansımasına yollama yapıyor. Ve bunun sonu yoktur.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

LAÛİM KANALLARINDA KAÇIŞ

Karanlıkta ilerliyorlardı. Çok berbat kokuyordu, kayıyordu, nerede olduklarını anlamalarına olanak yoktu, hiç buralara gelmemişlerdi.

İşaret parmağının ucuyla yokladığı o yumuşak ve ılık şey neydi? Dışkı mıydı? Küf müydü? Hayvan mıydı? Bitki miydi? Canlı mıydı?

Az ötede sivri kırık bir parça, burada nemli bir rondela. Kılı zemin, törpü gibi zemin, yapışkan zemin.

Dokunma duygusu, kendisine kesin bilgiler sağlayacak kadar yeterince duyarlı değildi.

Kendini cesaretlendirmek için, farkında olmadan, yavaş yavaş şarkı söylemeye başlıyor Julie. "Otların arasında yeşil bir fare koşuyordu." Sesinin yankılanması sayesinde, önündeki boşluğu az çok değerlendirdiğini fark etti. Dokunma duygusunun yetersizliğini, işitme duygusu ve sesi telafi ediyordu.

Karanlıkta, gözlerini kapadığında daha iyi gördüğünü saptadı. Gerçekten de mağarada ses, yayma ve algılama sayesinde, oylumları algılama yetisini geliştiren bir yarasa gibi işlemekteydi. Ses ne kadar tizse, bulunduğu yerin biçimini, hatta önündeki engelleri bile o kadar iyi ayırıyordu.

ANSİKLOPEDİ

UYKU OKULU: Hayatımızın yirmi beş yılını uyumakla geçiriyoruz, ama yine de uykumuzun niteliğini ve niceliğini denetlemeyi bilmiyoruz. Gücümüzü toplamamızı sağlayan gerçek derin uyku, gece boyunca sadece bir saat sürer ve tıpkı bir şarkı nakaratı gibi her bir buçuk saatte bir, oh beş dakikalık bölümlerle kesilir.

Bazen, bazı kişiler derin uykuyu bulmadan on saat aralıksız uyur ve on saat sonra uyandıklarında tamamen bitkindirler.

Buna karşılık, bu derin uykuya çarçabuk atlamayı bilseydik, bu tamamen diriltlen bir saatten yararlanarak, bir saatlik uykuyla yetinebilirdik. Peki, pratik olarak bunu nasıl uygulayacağız? Kendi uyku çevrimlerini tanımak gerekiyor. Bunu yapmak için, genellikle saat on sekize doğru ortaya çıkan o küçük yorgunluk halini, arkasından her bir buçuk saatte bir geleceğini bilerek dakikası dakikasına not etmek yeter. Diyelim ki yorgunluk hali saat on sekiz otuz altıda ortaya çıktı, sonraki yorgunluk halleri üç aşağı beş yukarı saat yirmiyi altı geçse, yirmi bir otuz altıda, yirmi üç altıda tekrarlayacaktır. Bu kesin saatler, derin uyku treninin

geçtiği kesin anlar olacaktır. Tam o anda yatarsanız ve kendinizi üç saat sonra uyanmaya zorlarsanız (muhtemelen bir çalar saatle), beyninize yavaş yavaş sadece önemli kısmını tutarak uyku evresini belirlemeyi öğretebilirsiniz. Böylece, kısa bir zamanda güzelce dinlenmiş olur ve formda uyanırsınız. Kuşkusuz, bir gün okullarda çocuklara uykularını nasıl kontrol altına alacakları öğretilecektir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ÖLÜLERE TAPMA

Askerler, deistlenn inine giden koridorlarda kısa adımlarla ilerliyorlar. Duvarlardaki çemberler gittikçe artıyor. Mistik çemberler, uğursuz çemberler.

Manga, acayip heykellerle dolu geniş bir salona çıkıyor: İçleri boşaltılmış dövüş halinde donup kalmış karınca vücutları.

13. ve birliği geri çekiliyor. Bu karıncaların sergilenmesi densizlik. Askerler, deistlenn ölü karıncaların naaşlarını onları unutmamak için saklamayı sevdiklerini biliyor. Bunu ifade etmek için onların bir deymi var ama çevirmesi güç:

Ölüler yeryüzüne dönmeliler.

Cesetler atılmalıdır. Duyarlı her karıncanın dayanamayacağı organik kokuşma kokusu yani oleyik asit kokuyor oda.

Savaşçılar, artık hiç nefes almadığı halde kendileriyle alay eder gibi gelen bu hareketsiz vücutlar manzarasını şaşkın şaşkın seyrediyor.

Bu belki de deistlenn büyük gücü, ölüken sağ olduğundan çok daha güçlüler, diye düşünüyor 13.

Prences 103. 10.'ya Parmakların uygarlıklarının ölülerini çöplüğe atmayı bıraktıkları zaman doğduğunu söylediklerini anlatmıştı. Mantıklı. Cesetlere önem vermeye başladı mı, öldükten sonra hayata ve dolayısıyla cennete gidileceğine inanılıyor demektir. Cesetleri çöplüğe atmamak, görüldüğünden çok daha zararsız bir davranıştır.

Mezarlık Parmaklara hastır, diyor 13. kendi kendine, bu donmuş müzeyi seyrederken.

Askerler, bu içi boş vücutları öfkeyle parçalıyor. Kurumuş antenleri cımaclarıyla eziyor, boşaltılmış kafataslarını deliyor, gövde parçalarını fırlatıp atıyorlar. İskeletler, boğuk gürültülerle cam gibi kınıyor. Salon temizlendikten sonra geriye artık kullanılmaz parçalardan bir yığın kalıyor sadece.

362

Savaşçılara çok kolay bir düşmana karşı savaşmışlar gibi geliyor.

Enlemesine bir salona giriyorlar ve sonunda bir karınca topluluğunun antenlerini dikmiş, yüksekçe bir yere tünemiş birini dinledikleri geniş bir odaya ulaşıyorlar. Burası casusların anlattığı vahiyler salonu olmalı.

Talihlerinden, önce kapıcı karıncanın, arkasından topçu karıncanın alarm kokuları buralara kadar ulaşmamış. Bunlar, karmakarışık koridorların sonunda saklanmanın sakıncaları; feromon salgıları zor dolaşıyor.

Karıncalar çaktırmadan içeriye giriyor ve dinleyicilerin arasına karışıyorlar. Yayın yapan, tüm deistlerin *pey9amt>er" adını verdikleri 23. yukarıda, antenlerinin çok çok üstünde, Parmaklar'ın davranışlarını gözetlediğini, onları geliştirmek için sınavlardan geçirdiklerini anlatıyor.

Bu kadarı da fazla. 13. işareti çakıyor.

Bütün bu hasta deistleri öldürmek gerek.

TAKİP SÜRÜYOR

Lağım kanallarında, çocuk şarkısı Julie'yi yatıştırıyor.

Birden, tıkırtılar işittiler. Kırmızı noktaların yaklaştığını gördüler. Keme gözleri. Kara Kemelerden sonra, şimdi gerçek kemirgenler ve yeni bir çatışma olası görünüyor. Bunlar daha küçük, ama daha kalabalıklar.

Julie, David'e sokuluyor.

- Korkuyorum.

David, bastonunu fırıldak gibi çevirerek hayvanları kaçırtıyor, bu arada birkaçını tepeliyor.

Bundan yararlanıp dinlenmeye çalışıyorlar ama hemen yeni gürültüler işitiyorlar.

- Bu defakiler keme değil.

Lamba ışık demetleri tüneli tarıyor. Genç kıza yüzüstü yatmasını emretti.

- Şurada bir şey kımıldadı gibi geldi bana, diye bağırdı bir erkek sesi.

- Bize doğru geliyorlar. Başka çaremiz yok, diye fısıldadı David. Julie'yi suya itti ve onu izledi.

- İki *çuf" sesi işitir gibi oldum, dedi kalın bir ses.

Çizmeler, su birikintilerini şaplatarak kıyıda koştu. Polisler tam kafalarının üstündeki su yüzeyini aydınlattı.

363

David ve Julie hemen iğrenç suya gömüldüler. David, Julie'nin başını suyun altına itti. içgüdüsel olarak nefesini tuttu. Anlaşılan o gün başına gelmedik kalmayacaktı. Yine havasız kalıyordu, üstelik bir kemenin kuyruğunun yüzüne sürtündüğünü hissetmişti. Kemelerin suyun altında yüzdüklerini bilmiyordu. İçgüdüsel olarak gözleri açıldı, başlarının üzerinde asılı duran çeşit çeşit pislikleri aydınlatan iki ışık çemberi gördü. Polisler durmuşlardı ve lambalarını daha ilerideki yüzen pislikler üzerinde gezdiriyorlardı.

- Bekleyelim, suyun altındaysalar, nasıl olsa nefes almak için yukarı çıkacaklardır, dedi biri.

Suyun altında David'in gözleri de açıldı; Julie'ye şimdi nasıl sadece burun deliklerini suyun üstünde tutacağını gösterdi. Burun, iyi ki yüzün bir çıkıntısıydı, yüzün geri kalanını su içinde tutarak, sadece onu dışarı çıkarmak mümkündü. Julie, burnun neden ileride olduğunu hep merak etmişti, şimdi cevabı biliyordu: Böyle durumlarda sahibini kurtarmak için.

- Suyun altında olsalardı, çoktan çıkarlardı, diye cevap verdi ikinci polis. Kimse bu kadar uzun zaman nefessiz kalamaz. Çufları yapan kemeler olmalı.

İki adam yollarına devam etmeye karar verdiler.

Beyaz ışıklar yeterince uzaklaşınca, Julie ve David başlarını tamamen çıkardılar ve olabildiğince az ses çıkararak, taze havayı ağızlarını kocaman açarak içlerine çektiler. Julie hiç akciğerlerini sınavdan geçirmemişti.

İki devrimci akciğerlerine oksijen doldururken, birden onları daha güçlü bir ışık aydınlattı.

- Durun. Kımıldamayın, diye buyurdu komiser Maximilien Li-nart'ın sesi. Lambasını ve tabancasını üzerlerine çevirmişti.

Yaklaştı:

- Bakın kimler varmış burada, devrimin kraliçesi Matmazel Julie Pinson'un ta kendisi. İki tutuklunun iğrenç sudan çıkmasına yardım etti.
- Ellerinizi iyice kaldırın, bay ve bayan karınca hayranları. Tutuklusunuz.
- Biz yasadışı hiçbir şey yapmadık, diye zayıfça itiraz etti Julie.
- Buna yargıç karar verir. Benimle ilgili tarafına gelince, çok kötü işlere bulaştınız: Düzenli bir dünyaya bir parça kaos soktunuz. Bana göre, en büyük cezayı hak ettiniz.
- Ama dünyayı biraz sarsmazsan, olduğu yerde kalıyor ve gelişmiyor, dedi David.

364

- Peki kim sizden dünyayı geliştirmenizi istedi? Bu konuyu konuşmak mı istiyorsunuz? Tamam, konuşalım, vaktim var. Dünyayı ıslah edebileceğini hayal eden sizin gibi insanların yüzünden, durmadan dosdoğru felakete koştuğumuzu düşünüyorum. Bütün felaketler sözde idealistlerin işi. En çılgın cinayetler hep özgürlük adına işlendi. En kötü kırımlar insan sevgisi adına yapıldı.

- Dünyayı iyi yönde değiştirebilirsiniz, diye belirtti Julie. Giderek kendine güvenini kazanıyor ve Devrimin Pasionaria'si kişiliğini yeniden buluyordu.

Maximilien omuz silktili.

- Dünyanın tek istediği rahat bırakılmak. İnsanların tek istediği mutlu olmak ve mutluluk her şeyin yerli yerinde durması ve tartışma konusu yapılmaması.
- Dünyayı iyileştirmedikten sonra, yaşamak neye yarar? diye sordu Julie.
- Çok basit: Ondan yararlanmaya, diye karşılık verdi komiser. Konfordan, ağaçlardaki meyvelerden, yüze düşen ılık yağmurdan, döşek olarak otlardan, ısınmak için güneşten yararlanmaya. İlk insan Adem'den bu yana bu böyle. O kerata bilgiyi istediği için her şeyi berbat etti. Bilgiye değil, sadece elimizdekenden yararlanmaya ihtiyacımız var.

Julie esmer başını salladı.

- Her şey durmadan büyüyor, geliyor, gittikçe daha karmaşıkla-şıyor. Her kuşağın öncekinden daha iyisini yapmaya çalışması normal bir şey.

Maximilien altta kalmadı.

- Daha iyisini yapalım diye, nükleer bomba ve nötron bombası icat ettiler. "Daha iyisini yapma'yı bırakmanın daha akıllıca olacağına inanıyorum. Kuşakların öncekilerin yaptığını yaptığı gün ancak huzura kavuşacağız.

Birden havada bir vızzz oldu.

- Hay Allah! Yine mi! Hayır, burada olmaz! diye haykırdı komiser. Hemen dönüp ayakkabısını çıkarmaya çalıştı.

- Canın tenis oynamak istiyor öyle mi, başbelası böcek?

Sanki bir hayaletle dövüşüyormuş gibi kollarını havada salladı, sonra birden elini boynuna götürdü.

- Bu defa beni hakladı, diyecek vakti oldu, sonra dizleri üzerine çöktü ve yere yığıldı.

365

Apışıp kalan David yerdeki komiseri seyretti.

- neye karşı dövüştü?

David, soğukkanlılıkla komiserin yerdeki lambasını aldı ve başını aydınlattı. Yanağında bir böcek geziniyordu.

- Bir yabanarısı.

- Yabanarısı değil, uçan bir karınca bu. Üstelik bize bir şey söylemek istemiş gibi çırpınıyor, dedi Julie.

Hayvan, çeneğiyle polisin derisini delmekteydi. Derisinin üzerinde beliren al kanla, ağır ağır yazdı: "Beni izleyin."

Julie ve David gözlerine inanamıyorlardı ama düş de görmüyorlardı. Polisin yanağına beceriksizce çizilmiş iki sözcük "Beni izleyin" orada, gözlerinin önündeydi.

- Çeneğiyle Fransızca yazan bir uçan karıncayı mı izleyeceğiz? dedi Julie kuşkuyla.

- İçinde bulunduğumuz bu durumda, Harikalar Ülkesinin Aİi-ce'inin tavşanını bile izlemeye hazırım.

Kendilerine hangi yöne gideceklerini göstermesini bekleyerek bakışlarını uçan karıncaya diktiler, ama karıncanın havalanacak vakti olmadı. Siğiller ve sivilcilerle örtülü iğrenç bir kurbağa sudan dışarı fırladı. Dilini çıkardı ve bir hamlede rehberlerini yuttu.

Julie ve David, yeniden lağım kanalları labirentine daldılar.

- Şimdi nereye gidiyoruz? diye sordu genç kız.

- Meden annene gitmiyoruz?

- Asla.

- Öyleyse nereye?

- Francine'e.

- İmkânsız. Aynasızlar hepimizin adresini biliyor olmalı. Orada olabilirler.

Julie, sığınabilecekleri bütün yerleri bir bir aklından geçirdi. Aklına bir anısı geldi.

- Felsefe öğretmeninin evine. Bir keresinde bana evinde dinlenmemi önerip adresini vermişti. Lisenin hemen yanında.

- Çok iyi, dedi David. Çıkalım ve evine gidelim. "Önce eylem, sonra felsefe."

Koşmaya başladılar.

Meye uğradığını anlamayan bir keme çiğnenmektense lağım kanalına dalmayı yeğledi.

366

AtİStKLOPEDİ

KEMELER KRALIRIİN ÖLÜMÜ: Bazı rattus norvegicus türleri, doğa bilimcilerinin "Kemeler Kralının Tavsiyesi" adını verdikleri şeyi uygular: Bütün genç erkekler, gün boyunca, keskin dişleriyle düello ederler. En sonunda, en becerikli, en kavgacı iki keme kalıncaya kadar, en zayıflar elenir. Galip gelen kral seçilir. Galip geldiğine göre, belli ki kabilenin en iyi kemesidir. O zaman bütün öteki kemeler, kulakları basık, başları önlerinde, boyun eğdiklerinin işareti olarak kışkılarını göstermek üzere huzuruna gelirler. Kral, efendileri olduğunu ve boyun eğmelerini kabul ettiğini göstermek için burunlarını ısıtır. Kemeler ellerindeki en iyi yiyeceklerini, en oynak ve en kokulu dişilerini, zaferini kutlayacağı en derin yuvalarını ona sunarlar.

Ama kral hazlardan bitkin, sızar sızmaz, garip bir uygulama olur. Bağlılık andı içmiş genç erkeklerden ikisi ya da üçü gelip onu boğazlar ve parçalar. Sonra büyük bir özenle ayakları ve cırnaklarıyla, bir ceviz dişlermiş gibi kafatası-nı açarlar. İçinden beynini çıkarır ve kabilenin bütün üyelerine parça parça dağıtırlar. Böylece, kral seçtikleri üstün hayvanın niteliklerinin kendilerine geçeceğine inanırlar. Aynı şekilde insanlarda parçalamaktan daha büyük haz almak için kendilerine krallar seçmekten hoşlanırlar. Size bir taht sunarlarsa, hemen atılmayın; kemeler kralının tahtı olabilir. Edmond Wells "İ Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

AV SÜRME

Yıkma.

Laik askerler dincilere saldırıyorlar. Peygamber 23. olanları çok geç anlıyor. Alarm feromonları uçuşuyor ve birkaç saniyede ortalık karışıyor.

Her yerde deistler yere yığılıyor, altı kollu haç yapmak için ayaklarını uzatıyorlar, can verirken mistik salgılar bırakıyorlar.

Parmaklar bizim Tanınlarımızdır.

Topluluk baskının şaşkınlığına karşı koymak için iyi kötü örgütleniyor. Asit fışkırtılan yağıyor. Serseri fışkırtılan bütün tavanı göçürtüyor.

23. bazı yoldaşlarını çağırıyor.

Beni kurtarmak gerekiyor.

367

Din sadece ölümlere tapınmayı doğurmadı, aynı zamanda rahiplerin üstünlüğünü de yarattı. Deist askerler, vücutlarıyla bir baraj oluşturmak için 23.'nün etrafında kümelenirken, üç iri işçi kaçmasını sağlamak için harıl harıl bir çıkış kazıyor.

Parmaklar bizim Tanınlarımızdır.

Zemini katılmış yıldızlardan bir halı örtüyor ve laikler şehitlere tapınmayı önlemek için kafalarını kesiyor.

Kelle kesme saldırıyı yavaşlatıyor. Peygamber 23. ve katliamdan kurtulmuş birkaç fesatçı bundan yararlanıp dehlizden kaçıyor.

Küçük topluluk koridorlarda dörtnala koşuyor, laik askerler peşlerine düşüyor. Bu kovalamacada, deistler peygamberlerini korumak için canlarını feda ediyor. Karıncalar tarihinde ilk kez bunca karınca içlerinden bir tekini, en değerlilerini korumak için ölüme gidiyor. Kraliçelere bile bu kadar candan bağlanmamışlardı.

Parmaklar bizim Tanınlarımızdır.

Her ceset bir haç şeklinde katılıyor ve ölüm çığlığı koparıyor. Cesetler bazan geçidi tamamen tıkıyor, takipçiler geçidi açmak için ayaklarını teker teker kesmek zorunda kalıyor.

Deistler artık on kişi kadar kaldılar, ama orayı saldıranlardan çok daha iyi tanıyor ve onları ekmek için tam olarak nerede döneceklerini çok iyi biliyorlar.

23. bitkin ve yaralı yoldaşlarını yüreklendiriyor.

Beni takip edin.

Peygamber bir kurdun üstüne atılıyor ve müritlerinin şaşkın bakışları altında, bir çenek vuruşuyla, böğründe bir yarık açıyor ve sanki bir geminin ambar ağzı söz konusuymuş gibi yarayı gösteriyor. Fikri şu: Bu halkalı böcekten bir yeraltı aracı olarak yararlanmak. Talihlerinden, kurt iyi yağlı. Bütün grup öldürmeden vücuduna sığılıyor.

Bu kadar yabancı şey vücuduna doluşunca, hayvan doğal olarak şahlanıyor ama sınırlı bir sinir sistemi olduğundan, yeni asalaklarıyla yoluna devam ediyor.

13. ve askerleri oraya vardıklarında, kocaman yapışkan boru duvarlarda sürünüyor. Laiklerin hayvanın nereye gittiğini bilmelerine olanak yok. Tırmanıyor mu? İniyor mu?

Halkalının kokusu, karınca metropolünün karmaşık koridorlarında yerini saptayabilecekleri kadar net değil. Böylece, yapışkan varlık, kaçak deistleri götürerek rahat rahat kayıyor.

368

FELSEFE ÖĞRETMENİN EVİNDE

Felsefe öğretmeni kapısının zilini çaldıklarını görünce şaşırmadı, onlara evinde kalmalarını önerdi.

Julie kendini düşün altına attı. Lağım kanallarının iğrençliklerinden ve korkunç kokularından arınınca, kendini temiz hissederek rahatladı. Kirli kraliçe giysilerini bir çöp torbasına attı ve öğretmenin eşofmanlarından birini giydi. Neyse ki spor kıyafetleri üniseks.

Temiz olmaktan duyduğu hoşnutlukla, kendini salondaki kanepeye bıraktı.

- Sağ olun. Bizi kurtardınız, dedi David, o da bir eşofman geçirmişti sırtına.

Öğretmen, yanında fıstıkla bir bardak içki verdi onlara ve akşam yemeği için bir şeyler hazırlamaya gitti.

Somonlu, yumurtalı ve kaparili küçük sandviçleri âdeta yuttular.

Sofradayken, öğretmen televizyonu açtı. Bölge haberlerinin sonunda hep onlardan söz ediliyordu. Julie sesi yükseltti. Marcel Vaugi-rard güvenlik güçlerinden biriyle mülakat yapıyordu. Polis bu sözüm ona "Karıncalar Devrimi"nin anarşistlerin işi olduğunu ve bir liselinin komaya girmesine yol açan yaralamalardan ve bütün öteki şeylerden onların sorumlu olduğunu açıklıyordu.

Arkasından, ekranda Narcisse'in fotoğrafı verildi.

- Narcisse komada, diye haykırdı David.

Julie, böcekler stilistini Kara Kemelerin patakladığını, sonra bir ambulansın onu götürdüğünü görmüştü, ama komaya sokacaklarını hiç düşünmemişti!

- Onu hastanede ziyarete gitmeliyiz, dedi Julie.

- Hiç olmaz, diye karşılık verdi David. Hemen yakalanırsınız.

Nitekim, televizyonlar "Karıncalar" topluluğu müzisyenlerinin büyütülmüş sekiz portreli afişini gösteriyordu. Kendileri gibi diğer beşinin de kaçmış olduğunu öğrenince memnun oldular. Elisabeth de kurtulmuştu ellerinden.

- Vay be, neler oldu çocuklar! Olaylar yatışınca kadar, burada rahat rahat beklerseniz iyi edersiniz.

Öğretmen, onlara yoğurt önerdi ve kahve hazırlamak için kalktı.

Julie, ekranda "Karıncalar Devrimi'nin yol açtığı zarar ziyan gösterilirken, kuduruyordu: Kırılıp dökülmüş salonlar, yırtılmış kumaşlar, ateşe atılmış mobilyalar.

- Şiddetsiz devrim yapmanın mümkün olduğunu göstermeyi başardık. Bunu bile bizden almak istiyorlar!

- Çok doğal, diye araya girdi felsefe öğretmeni. Arkadaşınız Marcisse'in durumu beni hiç sarsmadı.

369

- Ama onun ağzını burnunu dağıtanlar Kara Kemeler. Pis prova-Katörler! diye bağırdı Julie.

- Yine de şiddete başvurmadan altı gün dayanmayı başardık, diye ekledi David.

Sanki savunmaları onu gerçekten doyurmuyormuş gibi, öğretmen yüzünü buruşturdu, riotu kıt biri değildi, ama birden ödevlerinden hayal kırıklığına uğramış gibi görünüyordu.

- Kaçırdığınız bir şey var. Şiddetsiz hiçbir şey çarpıcı değildir, dolayısıyla medya açısından ilginçlik taşımaz. Şiddet kullanmadığınız için medyanın ilgisini çekmediniz. Günümüzde, kalabalıkları etkilemek için mutlaka yirmi haberlerinde çıkacaksınız, yirmi haberlerinde çıkmak için de ölümlerin, trafik kazalarının, çığ altında kalanların olması gerekiyor; yeter ki kan olsun. İnsanlar yolunda gitmeyen şeylere ve korkutan şeylere ilgi duyuyorlar. Bir aynasız öldürseniz bakın neler olurdu. Şiddetsizliği savunduğunuz için bir okul şenliği, bir kermes olmaya mahkum edildiniz, hepsi bu.

- Şaka ediyorsunuz? diye alındı Julie.

- Hayır, ben gerçekçiyim. Fİeyse ki o küçük faşolar size saldırdılar. Yoksa devriminiz gülünç bir şekilde batıp giderdi. Kelebek şeklinde giysiler üretmek hikayesiyle bir liseyi işgal eden iyi aile çocuklarına hayranlık duyulmaz, olsa olsa gülünür. Arkadaşınızı komaya soktukları için onlara teşekkür etmelisiniz. Ölürse, en azından bir şehidiniz olur!

Ciddi miydi? Julie kendini sorguluyordu. Şiddet kullanmamayı seçmekle, devriminin etkisinden çok şey kaybedeceğini pekâlâ biliyordu, ama o oyunu, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'nin önerilerine uygun olarak oynamayı seçmişti. Gandhi şiddetsiz devrimi başarmıştı. Demek ki olabiliyordu.

- Başaramadınız.

- Yine de sağlam şirketler kurduk. Ekonomik düzlemde, devrimimiz başarılı oldu, diyerek hatırlattı David.

- Ne olmuş yani? İnsanların pek umrundaydı. Bir olaya tanıklık edecek kameralar yoksa, hiçbir şey olmamış demektir.

- Ama... diye söze başladı David. Kendi karanınızı verdik, tamamen sizin tavsiye ettiğiniz gibi tannsız ve efendisiz bir toplum yarattık.

Felsefe öğretmeni omuz silkti.

- İşin ince noktası da bu ya. Denediniz ve başarısız oldunuz. Bu projeyi güldürüye çevirdiniz.

- Devrimimizi beğenmediniz mi? diye sordu öğretmenin tavrına şaşan Julie.

- Hem de hiç. Her konuda olduğu gibi devrim konusunda da uyulması gereken kurallar vardır. Size not verseydim, 20 üzerinden 4 zor alırdınız. Sizler ucuz devrimcilersiniz. Buna karşılık Kara Kemeler'e 20 üzerinde yaldızlı bir 18 verirdim.

- Sizi anlamıyorum, diye mırıldandı şaşkına dönen Julie.

Felsefe öğretmeni kutusundan bir puro çıkardı, özenle yaktı ve keyifle tütürerek içmeye başladı. Sürekli olarak salondaki duvar saatine baktığını fark edince, ancak anladılar. Bütün bu kışkırtıcı nutukların amacı, dikkatlerini dağıtmak ve onları orada tutmaktı.

Ayağa fırladılar, ama artık çok geçti. Polis arabalarının sirenleri işitiliyordu.

- Bizi ihbar ettiniz.

- Öyle gerekiyordu, dedi felsefe öğretmeni suçlayan bakışlardan kaçınarak ve aldırış etmeden purosunu çekerek.

- Size güvendik ve siz bizi ihbar ettiniz!

- Ben sadece ikinci evreye geçmenize yardım ediyorum. Dedğim gibi, bu kaçınılmaz. Devrimcilik eğitiminizi tamamlıyorum. Gelecek evre: Hapishane. Bütün devrimciler bunu yaşadılar. Mağdur durumunda şiddet karşıtı ütopyacı durumundakinden daha iyi olacağınız kesin. Bu defa, biraz şansınız olacak, gazeteciler sizi bırakmayacaklar.

Julie öğreniyordu.

- Hani yirmisinde anarşist olmayanın salak olduğunu söylüyordunuz!

- Evet ama otuzundan sonra anarşist kalanın çok daha salak olduğunu eklemiştim.

- Yirmi dokuz yaşında olduğunuzu söylemiştiniz, dedi David.

- Üzgünüm, dün doğum günümdü... David genç kızı kolundan tuttu.

- Bize zaman kaybettirmeye çalıştığını görmüyor musun? Buradan kaçmaya bakalım. Hâlâ bir şansımız var. Sandviçler için teşekkürler ve hoşçakalın.

David, merdivenlerde onu itmek zorunda kaldı. Belki de polisler onları kapıda beklemiyordu. Genç kızı en son kata kadar sürükledi. Bir vasistas bulmak. Bir çatıya, daha sonra başka bir çatıya, arkasından bir başkasına geçmek. David onu bir oluktan inmeye zorladığında, reflekslerine kavuşmuştu. David, sıkıntı vermesin diye bastonunu ağzında tutuyordu.

Koşuyorlardı. David biraz aksıyordu, ama bastonu oldukça hızlı hareket etmesine yardım ediyordu.

Akşam güzeldi ve Fontainebleau sokakları cıvıltı cıvıltıydı. JuJie bir an birinin kendisini tanımasından korktu, ama sonra bir hayramın ortaya çıkıp yardımlarına koşmasını diledi. Ama kimse onu tanımadı Devrim ölmüştü ve Julie artık kraliçe değildi.

Polis peşlerindeydi ve Julie bundan usanmıştı. Hali kalmamıştı kalça ve karın yağlar, hızlı koşmasını sağlayacak enerjiyi Vermeve yetmiyordu.

Bir süpermarketin ışıkları çok yakınlarında göz kırpyordu Julie Ansiklopedihin bütün işaretlere dikkat etmeyi salık verdiğini hatırla di. ihtiyacınız olan her şeyi burada bulacaksınız" yazıyordu tabelada

- Girelim, dedi.

Polis peşlerindeydi ama içeride kalabalığın arasına karıştılar.

David ve Julie sergilerin arasına sızdılar, elektrik süpürgelerinin ve çamaşır makinelerinin arkasına saklandılar ve gençler için giyirn bölümüne ulaştılar. Balmumu mankenlerin arasında hiç kim, idama-dan durdular. Öykünme, böceklerin ilk pasif savunması...

Polislerin, mağazanın güvenlik görevlilerine talimatlar verdiklerini ve sonra kendilerini fark etmeden yanlarından geçip görüş alanlarından çıktıklarını gördüler.

Peki şimdi nereye gideceklerdi?

Oyuncaklar köşesinde, pembe flüo naylondan bir tipi onları bek liyordu. Julie ve David içine oturdular, üzerlerini oyuncaklarla örttüler ve korkmuş iki yavru tilki gibi kıvrılıp uyumak için etrafa sessizlik çökmesini beklediler.

İÇERİSİ ZARARLI

Deist karıncalar, solucanın pis kokan, vıcık vıcık ve karanlık karnında yolculuk yapıyorlar. Kokusu midelerini kaldıran iç organlar sarıyor çevrelerini, ama dışarıda kesin öleceklerini biliyorlar.

İçeride, halkalı böceğin nasıl ilerlediğini anlıyorlar. Ağzıyla toprağı yutuyor, sindirim sistemiyle vücudundan geçiriyor, sonra hemen hemen anında anüsüyle boşaltıyor. Solucan, kumu emen ve fişkırtan bir reaktör gibi.

Karıncalar, çamur topraklarının geçmesi için yol açıyor. Dışarıda solucan başını şişiriyor, şişkinliği kuyruğuna itince hızı artıyor. Böylece içi deistlerle dolu halde, Yeni-Bel-o-kan'ı bir baştan bir başa geçiriyor

372

Karıncalarla solucanlar baş anlaşması yapmışlardır. Karıncalar onları pek yemezler ve kentlerinde dolaşmalarına izin verirler. Onları beslerler, onlar da bunun karşılığında, sonradan işçilerin sağlam laştırdığı dehlizler açarlar. Ama yine de bu vıcık vıcık ortamda, deistler pek huzurlu değiller.

flereye gidiyoruz? diye soruyor içlerinden biri peygambere.

23. şimdi onları kurtarmak için mucize gerektiğini söylüyor. Tanrıların yardımcıları olması için dua ediyor.

Solucan sonunda kubbeden dışarı çıkıyor. Ama daha kafasının ucunu çıkarır çıkarmaz, bir baştankara dalıyor ve içinde kiracı karıncalar olduğundan habersiz, onu yakalıyor.

Ne oluyor? diye soruyor bir karınca, iç kulak sisteminde yükseldiklerini hissederek.

Sanıyorum bu kez Tanrılar dualarımızı işittiler. Bizi kendi dünyalarına davet ediyorlar, diye bilgelikte bulunuyor peygamber 23. yoldaş-lanıyla birlikte bulutlara yükselen baştankaranın midesine kayarken.

ANSİKLOPEDİ

YUKATAHDA Dinin YOKUMU: Meksika'da, Chicumac adı verilen bir Vukafan yerli köyünde, halkın garip bir din uygulaması vardır. 16. Yüzyılda İspanyollar tarafından zorla katolikleştirildiler. Ama ilk zamanlardaki misyonerler öldü ve bu bölge dünyadan kopuk olduğundan, yeni papazlar gönderilemedi. Yine de, yaklaşık üç yüzyıl boyunca, Chicumac halkı katolik ibadet kurallarını sürdürdüler. Ama okuma yazmaları olmadığından, duaları ve ayin kurallarını sözlü gelenekle aktardılar. Devrimden sonra, Meksika iktidarı istikrara kavuşunca, ülkeyi gerçekten kontrol eden bir yönetim yaratmak için her yere valiler göndermeye karar verdi. Bunlardan biri 1925te Chicumac'a atandı. Vali ayine katıldı ve halkın Latince ilahileri mükemmel denecek kadar bir yetkinlikte sözlü gelenekle aklında tuttuğunu gördü. Yine de, zamanla küçük bir sapma olmuştu. Chicumac halkı, papaz ve iki yardımcısının yerine üç maymun koymuştu. Ve bu maymunlar geleneği, çağlar boyunca sürdürdüğünden, her ayinde bu üç maymuna dinsel saygı besleyen biricik katolikler olmuşlardı.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

375

SÜPERMARKET

- Anne, yerli çadırında birileri var!

Çocuk, parmağıyla onları gösteriyordu.

David ve Julie'nin, flüo bir tipide, üzerlerinde eşofmanlarla uyandıklarına şaşacak zamanları yoktu. Biri güvenlik servisini alarma geçirmeye kalkmadan çadırdan çıktılar.

Süpermarket, sabah olmasına rağmen tıklım tıklımdı.

Ali Babanın devasa mağarasındaki gibi, rengârenk yiyecekler dağ gibi yığılmıştı.

Acelesi olan müşteriler, hoparlörlerden yayılan müziğin ritmine bilinçsizce uyarak arabalarını itiyorlardı. Tüketiciler alışverişlerini bir an önce bitirsinler diye Vivaldi'nin İlkbahar'ı hızlandırılmıştı.

Her şey ritim. Ritmi kontrol edenler, kalp atışlarını da kontrol ederler.

"Promosyon", "ucuzluk" ya da "ikisini alana biri bedava" yazılı kırmızı etiketler bakışları çekiyor. Müşterilerin çoğuna bütün bu besin maddeleri sürekli kalmayacak kadar güzel ve kışkırtıcı geliyordu. Gazetelerden okuduklarına göre, iki kriz arasında kalan ara bir dönem yaşadıklarına ve bundan hemen yararlanmak gerektiğine inanıyorlardı.

Batıda huzur arttıkça, insanlar besinler karşısında kendilerinden geçiyorlar ve mahrum kalmaktan ödleri kopuyor; çelişik bir durum.

Her yerde göz alabildiğine gıdalar sergileniyordu. Konserveler, dondurulmuş, vakkumlanmış, paketlenmiş yiyecekler. Bitkiselinden, hayvansalından, sadece gıda mühendislerinin hayalinden çıkmış kimyasalına kadar.

Bisküvi standında, çocuklar raflardan aldıkları paketleri yuttuktan sonra yerlere atıyorlardı.

Üzerlerinde paralanmadığından, Julie ve David de aynısını yaptılar. Yetişkinlerin de kendileri gibi yaptığına sevinen çocuklar onlara bonbonlar ikram ettiler: Meyankökü ve hatmili şekerler, yumuşak karamelalar, çeşit çeşit çikletler. Sabah sabah bonbonları

yutmak biraz mide bulandırıcıydı, ama kaçakların burun kıvrımayacak kadar karınları açtı.

Julie ve David biraz güç topladıktan sonra, "alışveriş yapmayanlar için çıkış" kapısından geçerek, çaktırmadan kapıya doğru yöneldiler.

Bir güvenlik görevlisi onları izliyordu ve David Julie'ye biraz acele etmesini söyledi.

Fon müziği, şimdi Led Zeppelin'in 5tairway to Heaven'ıydı. Parçanın özgünlüğü, tıpkı yavaşça kalkan sonra saatte yüz kilometreyle gittiklerini düşünen hipermarket müşterilerinin yaptıkları gibi ağır başlaması ve gittikçe hızlanarak sona etmesiydi.

374

Müzikle birlikte liselilerin adımları hızlandı. Güvenlik görevlisinin adımları da. Şimdi, artık hiç kuşku yoktu. Onların peşindeydi. İster video kamera sayesinde bisküvileri bedava mideye indirdiklerini gördüğü için olsun, isterse de gazetelerde yayınlanmış portrelerini tanımış olmasından kaynaklansın, açıkça onları izliyordu.

Julie daha da hızlandı, Led Zeppelin de aynısını yaptı.

"Alışveriş yapmayanlar için çıkış" kapısı, çok yakın gibi görünüyordu. Koşmaya başladılar. David, polislerin ya da köpeklerin önünde asla koşturmak gerektiğini biliyordu, ama korkusu ağır bastı. Daha koşmaya başlar başlamaz güvenlik görevlisi bir düdük çıkardı ve ya-kınındakilerin kulak zarlarını delen işaretini verdi. Birçok tezgahhtar derhal işini bıraktı ve bakışlarını şüphelilere çevirdi.

Yeniden kaçmak gerekiyordu, hem de hızlı.

Kasiyer kızların oluşturduğu engeli aşmak ve sokağa çıkmak için, David ve Julie hamle yaptılar. David gittikçe daha az topallıyordu. Ba-zan öyle bir an gelir ki eklem romatizması, gereksiz bir lüks halini alır.

Yine de, mağazada, memurlar onları yakalamaktan vazgeçmediler. Hırsızların peşinden sürek avına çıkmaya alışmış olmalıydılar. Bu, günlük hayatın hay huyunda onlar için bir eğlence gibiydi.

Şişman bir tezgahhtar kadın, elinde bir gözyaşartıcı bomba kartuşu sallayarak, arkalarından koşuyordu. Bir satış yöneticisi demir bir çubuğu sallarken, bir güvenlik görevlisi "Durdurun onları! Durdurun onları!" diye böğürüyordu.

David ve Julie koşuyorlardı ve kendilerini bir çıkmaz sokakta buldular. Kapana düşmüşlerdi. Birazdan, süpermarketin tezgahhtarları onları yakalayacaklardı. O sırada, bir araba ortaya çıktı, tezgahhtarları ve cümbüşü seyretmek için toplanmış aylakları dağıttı. Araba hareket halindeyken bir kapı açıldı.

- Çabuk atlayın! diye bağırdı yüzünü bir fular ve kara gözlüklerle saklamış bir kadın.

SALTAHAT

Bütün deistleryok edildi. Geriye sadece beyaz totemleri, dinci karıncaların büyük saygı gösterdikleri o pankart kaldı.

Prences 103. ateş mühendislerine onu yok etmelerini söylüyor. Hemen altına kuru yapraklar yığıyorlar ve binbir özenle kıpkırmızı bir közü yaklaşıyorlar. Pano, sırrını da beraberinde götürerek hemen yanıyor. Yine de, üzerindeki harfleri okuyabilselerdi, şu sözcükleri sökeceklerdi: "Dikkat: Yangın tehlikesi. Sigara izmariti atmayın."

Karıncalar, parmak anıtının yanıp kül olmasını seyrediyor. Prens 103.'nün içi rahat. Büyük beyaz totem ve onunla birlikte deizmin başlıca sembollerinden biri kül haline gelmişti.

375

23. nün 13.'nün askerlerinin elinden kurtulduğunu biliyor. Ama prens 103.'nün endişesi yok. Papaz artık başına dert olacak kadar güçlü değil. Son müritleri ister istemez boyun eğeceklerdir.

24. yanına geliyor.

Pieden ille de ya 'inanlar' ya da 'inanmayanlar' olarak ayrılmak gerekiyor? Parmakları yok saymak aptallık, onlara tapmakta inat etmek se bir başka aptallık.

Prens 103.'ye göre. Parmaklar karşısında takınılacak en akıllı tavır 'tartışmak' ve "karşılıklı olarak zenginleşmek için birbirini anlamaya çalışmak".

24. antenleriyle onu onaylıyor.

Yeni bir kentin serpilip gelişmesi tasasıyla. Prens 103. kubbenin tepesine çıkıyor. Ayrıca fizyolojik sıkıntıları da var. Bütün cinsi-yetlilerdeki gibi, sırtında iki kanat çıkmaya başlıyor ve oje sarası işaretinde, enfraruj algılamalı üç gözden oluşan bir üçgen, tıpkı üç siğil gibi alnında beliriyor.

Yeni Bel-o-kan durmadan büyüyor. Yüksek fırınlar bir sürü yangına yol açtığından, metropol içinde sadece birini tutmaya ve diğerlerini çevre kentlere yerleştirmeye karar veriyorlar. Bir başka toplumda, buna sanayinin desentrilizasyonu diyorlar.

Geceyi yenmiş olmayı öğrenmek, en temel yenilik olarak görülüyor. Bundan böyle, akşam serinliği karıncaları uyusuklatmıyor. Lambalar sayesinde, hiç ara vermeden yirmi dört saatin yirmi dördünde de çalışabiliyorlar.

Prens 103. Parmakların doğada buldukları metalleri kullandıklarını, bunun sert eşyalar yapmalarına olanak sağladığını belirtiyor. Bunları aramak gerekiyor, izciler, en acayip çakılları getirmek için her yeri karış karış arıyor, ateş mühendisleri onları ateşe atıyor ama metaller üretmeyi başaramıyor.

24. bu hayvanların dövuştükleri ve üredikleri sahneler uydurarak, Parmaklar romanı sagasına devam ediyor. Kesin ayrıntıları gereksinim duyduğunda, 103.'den bilgi alıyor, aksi halde, hayal gücüne güveniyor, nihayetinde bu bir roman.

7. de sanat hizmetlerini yönetiyor. Sitede toraksına karahindiba, yangın ya da çiğdem motifi kazdırmamış tek karınca yok.

Ama hâlâ bir sorun var. 103. ve 24. belki Yeni Bel-o-kan'ın potansiyel kraliçesi ve kralılar ama gerçek hükümdarlar değiller. Çocukları yok. Teknik, sanat, gece savaşı stratejisi, dinin silinmesi, sıradan kraliçeleri çok aşan bir haleyle donatsa da, kısırlıktan dedikodulara yol açıyor. Nüfus yetersizliği sorununa yabancı işgücü getirerek bir çözüm getirilmiş olmasına karşın genlerin aktarılmadığı bir kentte, böcekler kendilerini rahat hissetmiyor.

Prens 24. ve Prens 103. bunu biliyor ve bu eksikliği unutturmak için sanatı ve bilimi yürekten teşvik ediyorlar.

376

HAYVANSAL FEROMON: TTP

Salyacı: 10.

Tıp:

Parmaklar doğanın erdemlerini unuttular.

Hastalıklarının çaresinin doğal ilaçlar olduğunu unuttular.

O zaman, "tıp" adını verdikleri yapay bir bilim uydurdular.

Tıp dedikleri yüzlerce fareye bir hastalık aşılama ve sonra her bir fareye farklı kimyasal ürünler uygulamaktan ibarettir.

Sağlığı yerinde olanlar olursa, aynı kimyasal ürün Parmaklar'a da verilir.

CATİSTMÎDİ

Arabanın kapısı ardına kadar açıldı ve süpermarkette çalışanlar yaklaşıyorlardı. Başka seçimleri yoktu. Mağazanın güvenlik servisin-ce yakalanıp polise teslim edilmektense yabancı daha iyiydi.

Yüzü saklı kadın gaza bastı.

- Siz kimsiniz? diye sordu Julie?

Sürücü yavaşladı, kara gözlüklerini indirdi ve dikiz aynasında çizgileri görülünce, Julie irkilerek geri çekildi.

Annesi.

Hareket halindeki arabadan inmek istedi, ama David onu sımsıkı oturduğu yerde tuttu. Aile her zaman polisten iyiydi.

- Anne senin burada ne işin var? diye homurdandı.

- Seni arıyordum. Kaç gündür eve dönmedin. Kayıplar için ailelere yardım servisini aradım, bana on sekizini doldurduğunu, reşit olduğunu, canın nerede isterse orada kalmakta özgür olduğunu söylediler. İlk akşamlar, nasıl olsa döner dedim kendi kendime, ona evden kaçmayı ve bana çektiği endişeyi ödetirim, dedim. Sonra gazetelerde ve televizyonlarda seninle ilgili haberleri gördüm.

Yeniden çok hızlı gidiyordu, az kalsın bazı yayalara çarpıyordu.

- O zaman, senin sandığımdan da beter olduğunu düşünmeye başladım. Sonra düşündüm. Bana karşı bu kadar saldırgan olduğuna göre, bir yerlerde yanılmış olmalıydım. Seni kızım olarak değil, apay-n bir varlık olarak değerlendirmeliydim. Apayn bir insan olarak, bir dost olabilirdin. Hem sonra... Seni son derece cana yakın buluyorum, hatta devrimin hoşuma bile gidiyor. Anne olmayı başaramadım, şimdi dost olmayı başarmak için gayret edeceğim. Seni bunun için aradım ve bunun için buradayım. Julie kulaklarına inanamıyordu.

377

- Beni nasıl buldun?

- Az önce, radyoda kentin batı mahallesine kaçtığını işitince, kendi kendime hâlâ bağışlanma şansım olduğunu düşündüm. Seni polislerden önce bulmak için, son süratle aramadık yer bırakmadım. Tanrı dualarımı kabul etti.

Alelacele dinsel bir işaret yaptı.

- Bizi evde banndırabilir misin? diye sordu Julie.

Bir engele geldiler. Belli ki polisler onları sıkıştırmak istiyordu.

- Geri dönün, diye önerdi David.

Ama anne çok hızlıydı. Gazlayıp engeli devirmeyi tercih etti. Polisler arabadan sakınmak için kendilerini geriye attılar.

Arkalarında, yeniden sirenler yankılanıyordu.

- Peşimizdeler, dedi anne. Arabanın plaka numarasını almışlardır. Yardıma benim geldiğimi biliyorlar. İki dakika içinde, aynasızlar evde olurlar.

Ters yönde bir sokağa daldı. Birden direksiyonu kırdı, diklemesine bir yola girdi, motoru kapadı, aynı yoldan geri dönmek için polislerin önlerinden geçmesini bekledi.

- Artık sizi evimde saklayamam. Aynasızların sizi bulamayacağı bir yerde saklanmanız gerekiyor.

Anne belirli bir yönü seçmişti. Batı. Yeşil bir şekil, sonra bir başkası daha. Yaklaştıkça, ağaçlar gittikçe büyüyen bir ordu gibi sıralanıyordu.

Orman.

- Baban, bir gün başı büyük bir derde girerse oraya gideceğini söylemişti. "Ağaçlar kibarca kendilerini korumasını isteyenleri korurlar" demişti. Bilmiyorum, farkına varacak zamanın oldu mu, ama baban müthiş bir adamdı.

Durdu ve kızının parasız kalmaması için beş yüz frank uzattı.

Julie başını salladı.

- Ormanda para pek bir işe yaramaz. İmkân bulur bulmaz sana haber veririm.

Arabadan indiler ve anne onlara el salladı.

- Gerekmez. Hayatını yaşa. Özgür olduğunu bilmek benim ödülüm olacak.

Julie ne diyeceğini bilmiyordu. Bu tür sözlerle tepki göstermekten, küfürler yağdırmak, kinci sözler etmek çok daha kolaydı.

- Hoşçakal Julie'im!

- Anne, bir şey...

378

- ne var kızım?

I

- Sag ol.

Kadın, arabasına yaslanıp kızın ve oğlanın ağaçlar arasında uzaklaşmasına baktı. Sonra direksiyonun başına geçti ve hareket etti.

Araba ufukta kayboldu.

Bitkisel karanlığa gömüldüler. David ve Julie'ye ağaçlar iki sığınmacıyı karşılıyorarmış gibi geldi. Bu belki de ormanın ortak strateji-lerindendi. Sürgünleri korumak, insan türüne karşı mücadele tarzıydı.

Qeň adam, olası takipçilerden kurtulmak için, kerteriz koyulmamış patikaları seçti özellikle. Birden, epeydir kendilerini izliyormuş gibi gelen bir uçan karınca Julie'nin dikkatini çekti. Durdu ve böcek önce başının üstünde süzüldü, sonra etrafında dönmeye başladı!

- David, bu uçan karınca bizimle ilgileniyor sanıyorum.

- Lağım kanallarındakilerle aynı türden bir hayvan olduğunu mu sanıyorsun?

- Göreceğiz.

Genç kız, uçan karıncaya bir iniş alanı oluşturmak için parmaklarını iyice ayırarak, elini ayası açık olarak uzattı. Böcek yavaşça eline kondu ve biraz gezindi.

- Öteki gibi, bu da yazmak istiyor!

Julie, çalılar arasında bir çekirge bulup ezdi ve böcek hemen çeneklerini bandırdı.

"Beni izleyin."

- Bu ya kurbağanın ağzından çıkmayı başaran aynı karınca ya da onun ikizi, dedi David.

Tıpkı bir taksi gibi kendilerini bekleyen böceği seyrettiler.

- Kuşku yok, lağım kanallarında bize yol göstermek istiyordu, şimdi de bize ormanda yol göstermek istiyor! diye haykırdı Julie.

- Ne yapıyoruz? diye sordu David.

- İçinde bulunduğumuz...

Böcek önlerinde uçtu ve onları, güney batıya doğru yönlendirdi. Bir sürü acayip ağaçların, dallan gölge yapan gürgenler, sarı kabukları kara kara kalkmış titrek kavaklar, yaprakları manitol çıkaran dişbudaklar arasından geçtiler.

Gece olduğundan, bir ara onu gözden kaybettiler.

- Karanlıkta onu izleyemeyeceğiz.

Az sonra, önlerinde ışık ve küçük bir şimşek gibi bir şey belirdi. Uçan karınca sağ gözünü bir far gibi yakmıştı.

- Sadece ateş böceklerinin ışık yayabildiklerini sanıyordum, dedi Julie.

379

- Hımmm... Bak, dostumuzun gerçek bir karınca olmadığına inanmaya başlıyorum. Hiçbir karınca Fransızca yazmaz ve gözlerini yakmaz.

- Eee?

- Eesi, uçan karınca biçiminde uzaktan güdülen küçük bir robot söz konusu olabilir. Televizyonda bu tür araçlarla ilgili bir röportaj görmüştüm. Mars gezegenini fethetmek amacıyla MASA'nın ürettiği robot karıncaları gösteriyorlardı. Ama onları daha iriydi. Kimse bu kadar küçültülmüşünü üretmez, dedi David.

Arkalarında korkunç havlamalar oldu. Sürekli avı başlamıştı ve polisler köpeklerini salmışlardı.

Bacaklarının var gücüyle atıldılar. Uçan karınca ışık demetiyle onları aydınlatıyordu, ama köpekler onlardan daha hızlı koşuyordu. Üstelik total bacağıyla David dezavantajlıydı. Bir şeye tırmandılar. David bastonuyla vahşi hayvanları uzak tutmaya çalıştı. Köpekler keskin dişlerini geçirmek için atlıyorlar, aynı zamanda bu içler acısı sahneyi aydınlatan uçan karıncayı yakalamaya çabalıyorlardı.

- Ayrılalım, dedi Julie. Böylece, hiç olmazsa birimiz belki kurtuluruz. Cevap beklemeden, çalılıklara daldı. Havlayan, ağzından köpük saçılan, genç kızı parçalamaya kararlı bir köpek sürüsü peşinden geliyordu.

ANSİKLOPEDİ

MUKAVEMET YARIŞI: Tazı ile insan yarışığında, tazı birinci gelir. Tazının ağırlığına oranla insanla aynı kas kapasitesi vardır. Doğal olarak, ikisinin aynı hızda koşmaları

gerekirdi. Yine de, tazı hep yarışı önde götürür. Bunun nedeni, insanın koşarken varış çizgisini hedef görmesidir. Kafasında kesin bir hedefle koşar. Ama tazı sadece koşmak için koşar.

insan, kendisine hedefler belirleye belirleye, iradesinin sağlam mı zayıf mı olduğunu düşünür düşünür, çok büyük enerji kaybeder. Varılacak hedefi düşünmemeli, sadece ilerlemeyi istemelidir, ilerlersiniz ve yolunuzu meydana çıkan olaylara göre değiştirirsiniz. Böylece hep ilerleyerek hedefe ulaşırsınız, hatta hiç farkında olmadan hedefi geçersiniz.

Bdmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

580

BARIŞMAK

Prenses 103. locasında hareketsiz. Prens 24. nedensiz onun etrafında dönüyor. Kentte bazı dadılar, bir erkek bir dişinin etrafında çiftleşme gerçekleşmeden döndüğünde, saf bir enerji gibi algılanan erotik bir gerilim yarattığını belirtiyorlar.

Prenses 103. bu kentli söylencelerine fazla inanmıyor, ama 24.'yü öyle etrafında döner görünce, kendisinde belli bir gerilim yarattığını kabul ediyor.

Bu onu sinirlendiriyor.

Bu durumda, başka bir şey düşünmeye çalışıyor. Son düşüncesi, bir uçurtma yapmak. Dikey değil, zikzaklar yaparak düşen kavak yaprağını hatırlayarak, karıncaları yaprakların üzerinde dengeli bir biçimde boşluğa bırakmanın mümkün olabileceğini düşünüyor. Böylece hava akımları üzerinde sörf yaparak yolculuk yapabileceklerdi. Geriye yön sorununu çözümlmek kalıyor.

Kâşifler, doğunun yeni sitelerinin Yeni Bel-o-kan Federasyon una katıldıklarını haber veriyorlar. O zamana kadar, sadece kızılardan oluşan altmış dört site varken şimdi üç yüz elli siteye ulaşılmıştı. En az on farklı tür Federasyon içinde yer alıyor. Federasyona katılma amacıyla görüşmeleri sürdüren birkaç yabancı ve beyaz karınca yuvalarını saymıyoruz.

Yeni katılan her site, kokulu Federasyon bayrağının yanısıra, kıpkırmızı bir köz ve alışılmış tavsiyeler alıyor. Ateşi yapraklara yaklaştırmayın. Rüzgârlı havalarda ateş yakmayın. Sitenin içinde yaprak yakmayın, boğucu bir duman meydana getirir. Anakentin izni olmadan savaşta kullanmayın. Ayrıca, ileride kendi laboratuvarlarında ilginç kullanımlarını bulacakları düşüncesiyle, onlara kaldırmaç ve tekerlek konusunda dersler veriyorlar.

Bazı karıncalar, Yeni Bel-o-kan'ın teknolojik sırlarını kıskançlıkla saklamasını istiyor ama Prenses 103. tam tersine, bir gün bunu kendilerine saldırmak için kullansalar bile, bilginin bütün böceklerle yayılması gerektiğini düşünüyor. Bu siyasal bir seçim.

Ateşin büyüleyici gücü, sivil amaçlı enerji olarak elde edilen şaşırtıcı sonuçlar, bütün karıncaların ateşi on bin yıldır denetim altına almış Parmakların aldıkları mesafeyi daha iyi kavramalarını sağladı.

Parmaklar.

Şimdi, Federasyon sitelerinin tümü Parmakların ne canavarlar, ne de tanrılar olmadıklarını ve Prenses 103.'nün onlarla bir ittifak kurmanın bir yolunu aradığını biliyor. 24. sorunu romanında şu kısa iki cümleyle açıklıyor:

Biri son derece küçük, biri son derece büyük, iki dünya birbirine bakıyor. Birbirlerini anlayabilecekler mi?

381

Bazı karıncalar tasarımı onaylıyor, bazıları onaylamıyor ama hepsi de bir ittifak kurmanın çaresi ve bu ittifakın tehlikeleri ile getirecekleri üzerinde kafa yoruyor. Belki de Parmaklar ateşin, kaldırıcın ve tekerleğin dışında, karıncaların hayal bile edemeyecekleri başka sırlar da biliyorlardı.

Sadece cüceler ve onların müttefiklerinin bazıları Federasyonu ve onun doğada yaydığı sağlıksız düşünceleri yıkmak konusunda inat ediyorlar. Kandiller Qece Savaşında uğradıkları yenilgiden sonra, şimdilik, Yeni Bel-o-kan'a saldırmayı göze alamıyorlar. Kozlarını daha sonra paylaşacaklardı. Yumurtlayıcı kraliçeleri -cücelerin böyle yüzlerce kraliçesi vardır- savaşacak yaşa gelir gelmez, yani bir hafta içinde, kızılar federasyonunu yok etmek için saldırıya geçecek yeni bir askerler kuşağı dünyaya getirmek için gayret gösteriyor.

Parmaklar teknolojisi, yığınlarla asker üretebilen birkaç doğurgan karından sonsuza kadar daha etkin olacak diye bir şey yok.

Yeni Bel-o-kan'da, herkes bu tehditin farkında. Dünyayı değiştirmek isteyenlerle her şeyin eskisi gibi kalmasını isteyenler arasında bir sürü savaş çıkacağını biliyorlar.

Prenses 103. locasında, tarihin akışını hızlandırmak gerektiğine karar veriyor, iki ana toprak türü arasında gerçek bir iş birliği kurmadan, sürekli gelişme olmayacaktır.

Prens 24.'yü, on iki kâşifi ve müttefik yabancı türlerden bir o kadar temsilciyi toplantıya çağırıyor. Herkes kollektif bir Mİ için antenlerini halka halinde birleştiriyor.

Prenses her şeyi göze almak gerektiğini söylüyor. Madem Parmaklar karıncalarla temas kurmayı başaramıyorlar, ilk girişimde bulunmak karıncalara düşüyordu. Kendilerini eşit haklara sahip partnerler olarak görmeleri için, Parmaklara etkilemenin tek yolunun, onlarla büyük kitleler halinde temas kurmakta yattığını düşünüyor.

Konferansa çağırılan böcekler, cinsiyetimin sözü nereye getirmek istediğini anlıyorlar: Yeni bir büyük sefer. Prenses 103. düşüncelerini açıklıyor. Bir sefer teklif ediyor. Artık gereksiz savaş istemiyor. Barışçı bir karınca yürüyüşünü tercih ediyor. Yanı başlarında yaşayan büyük karınca kitlesinin bilincine varınca, Parmakların gözlerinin yıkacağından emin. Yürüyüşleri sırasında, başka sitelerin de kendilerine katılacaklarını ve hep birlikte, Parmaklar için kaçınılmaz bir muhatap olduklarını kabul ettireceklerini umuyor.

- Sen de gelecek misin? diye soruyor Prens 24.

- Elbette.

103. büyük yürüyüşün başında yer almak niyetinde.

Yabancı türler endişeliler. Kentin güvenliğini sağlamak ve çalışmaların verimli bir şekilde sürdürülmesi için bu esnada Yeni Bel-o-kan'da kimin kalacağını öğrenmek istiyorlar.

382

- Halkın dörtte biri, diye öneriyor 103.

Bağlantı kurmuş böcekler, bunun büyük bir risk almak oldu & «ı düşünüyor. Cüceler pusuda bekleyeceklerdir, üstelik çevrede, .jâ deistler var. Gerici güçler hayli kalabalıklar. Onları küçümsem^ . ^ k gerekir.

Görüşler paylaşıyor. Çoğunluk, Yeni-Bel-o-kan'ın şu andaki \uztA-runu ve başarısını beğeniyor. Neden risk almak zorunda olduk) ^ıı anlamıyorlar. Ötekiler, Parmaklarla karşılaşmalarının iyi geçtTL sesinden korkuyor. Şimdiye kadar hep başarısız olmuşlardı. Önc^, ..^r gibi ne sonuç getireceği belli olmayan barışçı bir yürüyüş için tu ^-dar enerji harcamak neye yarar?

Barışçı bir yürüyüşle askeri bir sefer arasındaki farkı Parrrı j^ır nasıl ayırt edecekler?

Prences 103. başka seçenekleri olmadığını belirtiyor: Bu kak ,^ş- ma, kozmik bakımdan kaçınılmaz. Yürüyüşü kendileri düzenle ^z- se, bu görevi sonraki kuşaklar üstlenecekti. İyisi mi bu işi erk^ ,^;n çözmek ve yükü diğerlerine bırakmamaktı.

Böcekler uzun uzun tartışıyorlar. Prences 103. özellikle ferc\ anlarının karizması sayesinde, onları ikna etmeyi başarıyor. Kendi şoveninden anekdotlar veriyor. İsrar ediyor: Başarısızlık durum» ^a, yeniden girişimde bulunacaklar için çok değerli bilgiler kazan ^k-lardı.

Kararının tutarlılığını hepsine tek tek açıklayarak muhalifle^ ...fia ediyor. Bu yürüyüşün ufkunda büyük gelişme umutları var. Pa^ ^k-lar onlara belki de ateş, tekerlek ve kaldıraçtan çok daha etkt. yici başka harikalar öğreteceklerdi.

- Me, mesela? diye soruyor 24.

- Mizah, diye cevap veriyor 103.

Hazırdaki karıncaların hiçbirisi, tam olarak neyin söz konusu, Qj<4u' ğunu bilmediğinden, mizahın kullanmasını bilene inanılmaz b,. <tüç kazandıran tipik bir Parmak buluşu olduğunu düşünüyorlar. 5. kerlidi kendine bu son model bir mancınık olmalı diyor. 7. mizah d^ . ^ yıkıcı bir ateş olmalı diye geçiriyor içinden. Prens 24. kendi k^n£jine mizah bir sanat biçimi olmalı diyor. Ötekiler, mizahın yeni bir k,3l?e' me ya da hiç görülmemiş bir yiyecek stoklama tekniği olduğu^ düşünüyor.

Farklı nedenlerden dolayı, mizah, bu belirsiz Graal, hepsi^j ^z' bediyor. Böylece, Prences 103.'nün önerisini oybirliğiyle kab^(^diyorlar.

383

KARANLIK ORMANDA TEK BAŞINA

Şaka edecek zaman değil. Tek kurtuluş bu çamdı. Dimdik yükselmesi Julie'yi yıldırıyordu, ama uluyan köpek sürüsü antrenörlerin en iyisi çıktı.

Dallara atıldı. Tırmanırken, sürekli ağaçlarda yaşadığından çok rahat hareket etmesini bilen uzak atasının hafızasını hücrelerinin derinliğinde yeniden buldu. Her insanın derinliklerinde bir maymun varsa hâlâ, işte bir işe yaramasının tam zamanıydı.

Genç kız, elleri ve ayaklarıyla küçük ama yeterince dayanıklı budaklara sarıldı. Ağacın kabuğu ayaklarını soyuyordu. Köpeklerin keskin dişleri ayak parmaklarının hemen yakınında takırdamaya başladığında, ilerliyordu. Bir köpek ağaca çıkmayı başarmıştı. Julie, köpek inatçılığından usanmıştı. Öfkeyle dişlerini çıkardı ve saldırgan bir hırlama kopardı.

Köpek, insan türünün bir temsilcisinin bu kadar hayvanca bir şey yapabileceğine hiç inanmamış gibi, korkuyla ona baktı. Aşağıda, öteki köpekler fazla yaklaşılmaya cesaret edemiyorlardı.

Julie, yukarıdan uzanan somaklara çam kozalakları attı.

- Gidin! Defolun! Çıkın buradan, pis hayvanlar!

Köpekler, genç kıza keskin dişlerini geçirmekten vazgeçmişlerdi, ama yine de kaçağın burada olduğunu efendilerine haber vermekten de vazgeçmiyorlardı. Havlayıp duruyorlardı.

Yeni biri ortaya çıkıncaya kadar. Uzaktan köpeğe benziyordu, ama tavırları daha sakindi, duruşu daha kibirli, kokusu daha kuvvetliydi. Bu bir köpek değil bir kurttu. Gerçek bir vahşi kurt.

Köpekler bu beklenmedik varlığın ilerlemesini seyrettiler. Onlar bir sürüydüler ve kurt yalnızdı, yine de etkilenen köpekler oldu. Nitekim, kurt bütün köpeklerin atasıdır. İnsanlarla temas onu yozlaştırmamıştı.

Bütün köpekler bunu bilir. Şihuahuasından, dobermanına, kanişinden malta bişonuna hepsi, bir zamanlar insanlar olmaksızın yaşadıklarını, şekillerinin ve ruh hallerinin farklı olduğunu belli belirsiz hatırlar. Özgürdüler. Kurttular.

Köpekler, itaat işareti olarak başlarını ve kulaklarını eğiyorlar ve de kokularını gizlemek ve cinsel organlarını korumak için kuyruklarını kısıyorlar. İşiyorlar, köpek dilinde bunun anlamı: "Belli bir alana sahip değilim, bu yüzden ne zaman ve nereye olursa, işiyorum" dur. Kurt bir hırlama çıkarıyor. Bu "ben belirli bir alanın sadece dört bir yanına işiyorum ve siz şu anda benim alanımda bulunuyorsunuz" demektir.

382

- Halkın dörtte biri, diye öneriyor 103.

Bağlantı kurmuş böcekler, bunun büyük bir risk almak olduğunu düşünüyor. Cüceler pusuda bekleyeceklerdir, üstelik çevrede hâlâ deistler var. Gerici güçler hayli kalabalıklar. Onları küçümsememek gerekir.

Görüşler paylaşıyor. Çoğunluk, Yeni-Bel-o-kan'ın şu andaki huzurunu ve başarısını beğeniyor. Meden risk almak zorunda olduklarını anlamıyorlar. Ötekiler, Parmaklaria karşılaşmalarının iyi geçmemesinden korkuyor. Şimdiye kadar hep başarısız olmuşlardı. Öncekiler gibi ne sonuç getireceği belli olmayan barışçı bir yürüyüş için bu kadar enerji harcamak neye yarar?

Barışçı bir yürüyüşle askeri bir sefer arasındaki farkı Parmaklar nasıl ayırt edecekler?

, Prens 103. başka seçenekleri olmadığını belirtiyor: Bu karşılaşma, kozmik bakımdan kaçınılmaz. Yürüyüşü kendileri düzenlemezse, bu görevi sonraki kuşaklar üstlenecekti. İyisi mi bu işi erkenden çözmek ve yükü diğerlerine bırakmamaktı.

Böcekler uzun uzun tartışıyorlar. Prens 103. özellikle feromon-larının karizması sayesinde, onları ikna etmeyi başarıyor. Kendi serüveninden anekdotlar veriyor. Israr ediyor: Başarısızlık durumunda, yeniden girişimde bulunacaklar için çok değerli bilgiler kazanacaklardı.

Kararının tutarlılığını hepsine tek tek açıklayarak muhalifleri ikna ediyor. Bu yürüyüşün ufkunda büyük gelişme umutları var. Parmaklar onlara belki de ateş, tekerlek ve kaldıraçtan çok daha etkileyici başka harikalar öğreteceklerdi.

- Me, mesela? diye soruyor 24.

- Mizah, diye cevap veriyor 103.

Hazırdaki karıncaların hiçbirisi, tam olarak neyin söz konusu olduğunu bilmediğinden, mizahın kullanmasını bilene inanılmaz bir güç kazandıran tipik bir Parmak buluşu olduğunu düşünüyorlar. 5. kendi kendine bu son model bir mancınık olmalı diyor. 7. mizah daha yıkıcı bir ateş olmalı diye geçiriyor içinden. Prens 24. kendi kendine mizah bir sanat biçimi olmalı diyor. Ötekiler, mizahın yeni bir malzeme ya da hiç görülmemiş bir yiyecek stoklama tekniği olduğunu düşünüyor.

Farklı nedenlerden dolayı, mizah, bu belirsiz Graal, hepsini cez-bediyor. Böylece, Prens 103.'nün önerisini oybirliğiyle kabul ediyorlar.

585

KARAMUK ORMANDA TEK BAŞIMA

Şaka edecek zaman değil. Tek kurtuluş bu çamdı. Dimdik yükselmesi Julie'yi yıldırıyordu, ama uluyan köpek sürüsü antrenörlerin en iyisi çıktı.

Dallara atıldı. Tırmanırken, sürekli ağaçlarda yaşadığından çok rahat hareket etmesini bilen uzak atasının hafızasını hücrelerinin derinliğinde yeniden buldu. Her insanın derinliklerinde bir maymun varsa hâlâ, işte bir işe yaramasının tam zamanıydı.

Genç kız, elleri ve ayaklarıyla küçük ama yeterince dayanıklı budaklara sarıldı. Ağacın kabuğu ayaklarını soyuyordu. Köpeklerin keskin dişleri ayak parmaklarının hemen yakınında takırdamaya başladığında, ilerliyordu. Bir köpek ağaca çıkmayı başarmıştı. Julie, köpek inatçılığından usanmıştı. Öfkeyle dişlerini çıkardı ve saldırgan bir hırlama kopardı.

Köpek, insan türünün bir temsilcisinin bu kadar hayvanca bir şey yapabileceğine hiç inanmamış gibi, korkuyla ona baktı. Aşağıda, öteki köpekler fazla yaklaştırmaya cesaret edemiyorlardı.

Julie, yukarıdan uzanan somakiara çam kozalakları attı.

- Gidin! Defolun! Çıkın buradan, pis hayvanlar!

Köpekler, genç kıza keskin dişlerini geçirmekten vazgeçmişlerdi, ama yine de kaçağın burada olduğunu efendilerine haber vermekten de vazgeçmiyorlardı. Havlayıp duruyorlardı.

Yeni biri ortaya çıkıncaya kadar. Uzaktan köpeğe benziyordu, ama tavırları daha sakindi, duruşu daha kibirli, kokusu daha kuvvetliydi. Bu bir köpek değil bir kurttu. Gerçek bir vahşi kurt.

Köpekler bu beklenmedik varlığın ilerlemesini seyrettiler. Onlar bir sürüydüler ve kurt yalnızdı, yine de etkilenen köpekler oldu. Nitekim, kurt bütün köpeklerin atasıdır. İnsanlarla temas onu yozlaştırmamıştı.

Bütün köpekler bunu bilir. Şihuahuasından, dobermanına, kanişinden malta bişonuna hepsi, bir zamanlar insanlar olmaksızın yaşadıklarını, şekillerinin ve ruh hallerinin farklı olduğunu belli belirsiz hatırlar. Özgürdüler. Kurttular.

Köpekler, itaat işareti olarak başlarını ve kulaklarını eğiyorlar ve de kokularını gizlemek ve cinsel organlarını korumak için kuyruklarını kısıyorlar. İşiyorlar, köpek dilinde bunun anlamı: "Belli bir alana sahip değilim, bu yüzden ne zaman ve nereye olursa, işiyorum" dur. Kurt bir hırlama çıkarıyor. Bu "ben belirli bir alanın sadece dört bir yanına işiyorum ve siz şu anda benim alanımda bulunuyorsunuz" demektir.

384

Bu bizim hatamız değil, insanlar bizi bu hale getirdiler, diye bir Alman çoban köpeği köpek-kurt dilinde kendilerini savundu. Kurt, dudaklarında aşağılayan bir sırıtmayla cevap verdi. Herkesin kendi hayatını seçme hakkı vardır. Ve öldürmeye kararlı, keskin dişleriyle atıldı. Köpekler anladılar ve kesik kesik havlayarak kaçmaya başladılar.

Julie, kurtarıcısına teşekkür etmenin keyfini çıkaramadı. Bu yozlaşmış uzak küçük kuzenlerine karşı öfke dolu kurt sürüdeki köpeklerden birini avlamaya koştu. Ormanı karıştırmamanın cezasını birinin çekmesi gerekiyordu.

Dişlerini gösterdin mi öldüreceksin.

Kurtların kanunu böyledir, üstelik babalan akşam inlerine avsız dönerse, yavruları buna akıl erdiremezler. Akşam yemeğinde, mönüde Alman çoban köpeği olacaktı.

- İmdadıma bir kurt gönderdiğin için teşekkürler doğa, diye mırıldandı Julie. Ağacında, sadece rüzgarın salladığı yaprakların hisirtisini işitiyordu.

Büyük bir puhukuşu, ötüşüyle geceyi selamladı.

Köpeklerden korktuğu kadar kurtarıcısı kurttan da korkan Julie, çamında kalmaya karar verdi. Rahat rahat dallara yerleşti, ama uyu-yamadı.

Ayın solgun ışığıyla boğduğu ormanı dikkatle inceledi. Ona büyülerle, gizli sırlarla doluymuş gibi geliyordu. Qri gözlü genç kız, yeni bir ihtiyaç, o zamana kadar hiç tanımadığı bir gereksinme hissetti: Aya karşı ulumak. Başını kaldırdı ve kamının merkezinden bir ses enerjisi sütunu fıskırttı.

- OOOOOOOUUUUUUUUuuuuu.

Hocası Yankelevitch, ona sanatın doğayı öykünmekten başka bir şey olmadığını öğretmişti. Kurtların çağasını öykünürken, şan sanatının zirvesindeydi. Birkaç kurt ona uzaktan cevap verdiler.

- OUUUUuuuuHHH.

Kurt dilinde ona şöyle diyorlardı:

Aya karşı ulumayı sevenler topluluğuna hoşgeldin. Bunu yapmak hoş değil mi?

Ve yarım saat boyunca, hiç ara vermeden uludu ve bir gün, ütöpik bir toplum oluşturursa, üyelerine, haftada en az bir kere, mesela cumartesileri, hep birlikte aya karşı ulumalarını tavsiye edeceğini düşündü. Çünkü birlikte bunun keyfini daha çok çıkarırlardı. Ama o, orada, arkadaşları ve toplum tarafından terk edilmişti, yapayalnızdı. Ormanda kaybolmuş, geniş gökkubbenin altında tek başına. Uluması, yakınma ürümelerine dönüştü.

38\$

Karıncalar Devrimi onda kötü alışkanlıklar yapmıştı. \ . j^ney lerden, ortaya atılacak tasarımlardan konuşacağı insanları^ . f*li e| rafında olmalarına ihtiyaç duyuyordu.

Şu son günlerde, topluluk içinde düşük süratte yaşam» an:şmış ti. Şimdi mutluluğu tek başına değil, grup halindeyken tJ, itiraf etmeliydi. Ji-vvoong. Ama sadece Ji-woong yoktu. Alaycı^ . ^-|aya| ci Francine. Hep sakar Paul. Bilge Leopold. Narcisse, uı^ ' cidd bir şeyi yoktur. David... David... Köpekler parçalamışlar» ^ . Ti\ korkunç bir ölüm... Annesi. Annesini bile özlüyordu. Yedid stl|, hat, ta beş yüz yirmi bir Karıncalar Devrimcisi, ayrıca dünya^ dört bi(yanından şirketleriyle bağlantı kuranlarla o kadar çoğalı . ^ ken dini azalmış hissetti. *

Gözlerini kapayıp aklındaki ışık örtüsünü açmayı den^.. K3fasın dan çıkıp ormanı örten büyük bir bulut oluşturmaı için g^> is|etf:i- Blt her zaman mümkündü. Örtüsünü katlayıp kaldırdı, som" karşı, biraz daha uludu. "

- OOOuuuuuHHHH.

- OOOOUuuuuuHHH, diye cevap verdi bir kurt.

Burada, uzaktan kendisini dinleyen tanımadığı, tanın» . ,g iste, medigi birkaç kurt vardı. İyice kıvrıldı ve soğuşun ayaklar, ker<iirdi ğini hissetti. İrisi bir ışık fark etti.

Umutla doğrulurken, 'Bize yol göstermek isteyen uçarı^ . rırlxa...1 diye düşündü.

Ama bu defa, bunlar gerçek ateş böcekleriydi. Aşk d, wt içini dönüyorlardı. Kendi iç projektörleriyle aydınlanmış, üç ^ " ,|lt ola rak dans ediyorlardı. Dostları ve onların ışıklanıyla dans eç, blr ateş böceğı olmak keyifli olmalıydı. e

Jıllie üşüyordu.

Kesin olarak dinlenmeye ihtiyacı vardı. Uykusunun kıs^ O|at)j1ece-gini biliyordu ve doğruca dinlendirici derin uykuya dalım, j jn aklını programladı. *

Sabah saat altıda, havlamalarla uyandı. Bu ürümela . bjn| erce ürüme arasından seçerdi. Polis köpekleri değil, Achillev" b Onu bulmuştu. Onu bulmak için Achille'i kullanmayı düşünmi\'. . 'j

Adam, cep lambasını çenesinin altına dayadı. Alttan & . (a tılın-ca, Gonzague'in suratı meleksi özelliğini yitiriyordu.

- Gonzague!

- Eveet, aynasızlar seni nasıl bulacaklarını bilmiyorlar<L, ^ aklıma bir fikir geldi: Senin köpeğin. Zavallı hayvan bahçecv'' ,,, jzdı. Kendisinden bekleneni anlaması için fazla uğraşmak zoru^ . ağmadım. Son seferki kavgadan kalan etekliğinin parçasını at" l is tim, onu köpeğe koklattım ve hemen seni aramaya çıktı. Gerçe^"3 a& köpekler insanların en iyi dostları.

e

Karıncaların Devrimi / F-.25

384

Bu bizim hatamız değil, insanlar bizi bu hale getirdiler, diye bir Alman çoban köpeği köpek-kurt dilinde kendilerini savundu.

Kurt, dudaklarında aşağılayan bir sırıtmayla cevap verdi.

Herkesin kendi hayatını seçme hakkı vardır.

Ve öldürmeye kararlı, keskin dişleriyle atıldı.

Köpekler anladılar ve kesik kesik havlayarak kaçmaya başladılar.

Julie, kurtarıcısına teşekkür etmenin keyfini çıkaramadı. Bu yozlaşmış uzak küçük kuzenlerine karşı öfke dolu kurt sürüdeki köpeklerden birini avlamaya koştu. Ormanı karıştırmanın cezasını birinin çekmesi gerekiyordu.

Dişlerini gösterdin mi öldüreceksin.

Kurtların kanunu böyledir, üstelik babalan akşam inlerine avsız dönerse, yavruları buna akıl erdiremezler. Akşam yemeğinde, mönude Alman çoban köpeği olacaktı.

- İmdadıma bir kurt gönderdiğin için teşekkürler doğa, diye mırıldandı Julie. Ağacında, sadece rüzgarın salladığı yaprakların hisirtisini işitiyordu.

Büyük bir pıhukuşu, ötüşüyle geceyi selamladı.

Köpeklerden korktuğu kadar kurtancısı kurttan da korkan Julie, çamında kalmaya karar verdi. Rahat rahat dallara yerleşti, ama uyu-yamadı.

Ayın solgun ışığıyla boğduğu ormanı dikkatle inceledi. Ona büyülerle, gizli sırlarla doluymuş gibi geliyordu. Qri gözlü genç kız, yeni bir ihtiyaç, o zamana kadar hiç tanımadığı bir gereksinme hissetti: Aya karşı ulumak. Başını kaldırdı ve karnının merkezinden bir ses enerjisi sütunu fışkırttı.

- OOOOOOOUUUUUUuuuuu.

Hocası Yankelevitch, ona sanatın doğayı öykünmekten başka bir şey olmadığını öğretmişti. Kurtların çağrısını öykünürken, şan sanatının zirvesindeydi. Birkaç kurt ona uzaktan cevap verdiler.

- OUUUUuuuuHHH.

Kurt dilinde ona şöyle diyorlardı:

Aya karşı ulumayı sevenler topluluğuna hoşgeldin. Bunu yapmak hoş değil mi?

Ve yarım saat boyunca, hiç ara vermeden uludu ve bir gün, ütöpik bir toplum oluşturursa, üyelerine, haftada en az bir kere, mesela cumartesileri, hep birlikte aya karşı ulumalarını tavsiye edeceğini düşündü. Çünkü birlikte bunun keyfini daha çok çıkarırlardı. Ama o, orada, arkadaşları ve toplum tarafından terk edilmişti,

yapayalnızdı. Ormanda kaybolmuş, geniş gökkubbenin altında tek başına. Uluması, yakınma ürümelerine dönüştü.

385

Karıncalar Devrimi onda kötü alışkanlıklar yapmıştı. Yeni deneylerden, ortaya atılacak tasarımlardan konuşacağı insanların sürekli etrafında olmalarına ihtiyaç duyuyordu.

Şu son günlerde, topluluk içinde düşük süratte yaşamaya alışmıştı. Şimdi mutluluğu tek başına değil, grup halindeyken tattığını itiraf etmeliydi. Ji-woong. Ama sadece Ji-woong yoktu. Alaycı Zoe. Hayalci Francine. Hep sakar Paul. Bilge Leopold. Narcisse, umarım ciddi bir şeyi yoktur. David... David... Köpekler parçalamışlardır onu. Ne Korkunç bir ölüm... Annesi. Annesini bile özlüyordu. Yedi dostu, hatta beş yüz yirmi bir Karıncalar Devrimcisi, ayrıca dünyanın dört bir yanından şirketleriyle bağlantı kuranlarla o kadar çoğalmıştı ki kendini azalmış hissetti.

Gözlerini kapayıp aklındaki ışık örtüsünü açmayı denedi. Kafasından çıkıp ormanı örten büyük bir bulut oluşturma için genişletti. Bu her zaman mümkündü. Örtüsünü katlayıp kaldırdı, sonra aya karşı biraz daha uludu.

- OOOuuuuuHHHH.

- OOOOUuuuuuHHH, diye cevap verdi bir kurt.

Burada, uzaktan kendisini dinleyen tanımadığı, tanımak da istemediği birkaç kurt vardı. İyice kıvrıldı ve soğğun ayaklarını kemirdi-ğini hissetti. İrisi bir ışık fark etti.

Umutla doğrulurken, 'Bize yol göstermek isteyen uçan karınca...' diye düşündü.

Ama bu defa, bunlar gerçek ateş böcekleriydi. Aşk dansları için dönüyorlardı. Kendi iç projektörleriyle aydınlanmış, üç boyutlu olarak dans ediyorlardı. Dostları ve onların ışıklarıyla dans eden bir ateş böceği olmak keyifli olmalıydı.

Julie üşüyordu.

Kesin olarak dinlenmeye ihtiyacı vardı. Uykusunun kısa olabileceğini biliyordu ve doğruca dinlendirici derin uykuya dalmak için aklını programladı.

Sabah saat altıda, havlamalarla uyandı. Bu ürümleri binlerce ürüme arasından seçerdi. Polis köpekleri değil, Achille'di bu. Onu bulmuştu. Onu bulmak için Achille'i kullanmayı düşünmüşlerdi.

Adam, cep lambasını çenesinin altına dayadı. Alttan aydınlatılınca, Gonzague'in suratı meleksi özelliğini yitiriyordu.

- Gonzague!

- Eveet, aynasızlar seni nasıl bulacaklarını bilmiyorlardı, ama aklıma bir fikir geldi: Senin köpeğin. Zavallı hayvan bahçede yalnızdı. Kendisinden bekleneni anlaması için fazla uğraşmak zorunda kalmadım. Son seferki kavgadan kalan etekliğinin parçasını atmamıştım, onu köpeğe koklattım ve hemen seni aramaya çıktı. Gerçektende köpekler insanların en iyi dostları.

Karıncaların Devrimi / F:25

386

Julie'yi yakaladılar ve ağaca bağladılar.

- Ah, bu defa kimse bizi rahatsız etmeyecek. Bu ağaç tıpkı Kızılderililerin işkence direğine benziyor. Geçen defa maket bıçağımız vardı, o zamandan bu yana donanım bakımından epey gelişme oldu...

Tabancasını gösterdi.

- Hedefi tam olarak bulmuyorsun, ama uzaktan etkili. Bağırabilir-sin, ormanda hiç kimse, şu dostların... "karıncalar" dışında, kimse seni işitmeyecektir.

Çırpındı.

- İmdat!

- Güzel sesinle bağır! Haydi, bağır! Durdu ve gri bakışlarını onlara dikti.

- Bunu neden yapıyorsunuz?

- insanların acı çekmesini seyretmekten hoşlanıyoruz.

Ve Achille'in ayağına ateş etti. Hayvan şaşkın bir tavır gösterdi. Hayvanın müttefikine şaşırdığını göstermesine fırsat kalmadan, ikinci bir kurşun diğer ön ayağına geldi, sonra arka ayaklarına, arkasından beline, en sonunda da başına.

Gonzague, tabancasını yeniden doldurdu.

- Şimdi sıra sende. Ona nişan aldı.

- Hayır. Bırakın onu. Gonzague arkasına döndü. David!

- Hayat gerçekten ezeli bir yeniden başlama. David, her zaman tutsak güzel prensesin imdadına yetişiyor. Bu çok romantik. Yine de, bu kez tarihin akışını değiştireceğiz.

Tabancasını David'e doğrulttu, horozunu kaldırdı... ve Gonzague yere yığıldı.

- Dikkat, bu o uçan karınca dedi çocuklardan biri.

Gerçekten de, bu iğnesiyle Gonzague Dupeyron'un omuzdaşlarını vuran uçan karıncaydı.

Korunmaya çalışıyorlardı, ama hangisinin robot-böcek olduğunu ayırt edemeyecekleri kadar çok uçan böcek vardı çevrelerinde. Uçan karınca üç dalış yaptı ve üç Kara Keme yere yıkıldı. David Julie'yi çözdü.

- Ufff, bu defa öteki dünyayı boyladık diyordum, dedi Julie.

- İmkânsız. Senin için tehlike yoktu.

387

- Ya öyle mi? Peki nedenmiş?

-Çünkü sen kahramansın. Romanlarda kahramanlar ölmezler, diye şaka yaptı.

Bu tuhaf akıl yürütme, genç kızı şaşırttı; köpeğe doğru eğildi.

- Zavallı Achille, insanların köpeklerin iyi dostları olduklarına inanıyordu.

Çabucak bir çukur kazdı ve onu oraya gömdü. Mezar taşı yazısı niyetine sadece şu sözleri söyledi:

- Burada kendi türünün gelişimine gerçek bir katkısı olmayan bir köpek yatıyor... Uğurlar olsun, Achille.

Uçan karınca çevrelerinde uçmaya devam ediyordu, sanki biraz sabırsızmış gibi vızıldayarak. Oysa Julie biraz toparlanmak istiyordu; David'e sokuldu. Sonra yaptığı şeyin farkına vardı, toparlandı ve uzaklaştı.

- Haydi gidelim, uçan karınca sinirlenmişe benziyor, diye gözlemde bulundu.

Böceğin rehberliğinde, karanlık ormanın derinliklerine gömüldüler.

AfİS+KLOPBDI

ÖLÇEK SORUMU: Bir şeyin varoluşu, belli bir ölçekte algılanışına bağlıdır. Matematikçi Benoît Mandelbrot o harika kesirsel imgeleri bulmaktan daha fazlasını yaptı, bizi çevreleyen dünyayı parçalar halinde gördüğümüzü kanıtladı. Sözelimi, bir lahanayı ölçersek, otuz santimetrelik bir çap elde ederiz. Ama her kıvrımını tek tek ölçersek, çap on kat artar. Pürüzsüz bir masa bile, mikroskopla incelenip, girinti çıkıntıları da izlenirse boyunu sonsuza katlayan bir dağlar dizisi olarak gözükecektir. Her şey bu masayı incelemek için seçilen ölçeğe bağlıdır. Belli bir ölçekten bakıldığında, falan boyda, başka bir ölçekte bakıldığında iki katı büyüklükte olacaktır. Benoit Mandelbrot, koşullar göz önünde bulundurulmadan, kesin tek bir bilimsel bilgi olmadığını, dürüst modern insanın en doğru tavrının, her bilgide gelecek kuşakların daha aza indirgeyecekleri ama asla tam olarak giderilmeyecek eksik bir yan bulunduğunu kabullenmek olduğunu teşhis ediyor.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

388

BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

Şafakla birlikte, bütün Yeni Bel-o-kan'ı yolculuk hazırlıkları sarıyor. Sitenin her yerinde Parmaklar'a yönelik yapılan büyük yürüyüşten başka bir şey konuşulmuyor.

Bu defa, sadece tek bir karınca değil, koskoca bir kalabalık, üstün boyutla, Parmaklarla... Belki de Tanrılarla buluşmaya gidiyor.

Askerler salonunda, herkes ceplerine formik asit dolduruyor.

Parmakların varlığına gerçekten inanıyor musun?

Bir savaşçı, alık alık başını sallıyor. Bundan tam olarak emin olmadığını kabul ediyor, ama bunu anlamının tek yolunun, bu yürüyüşü sonuna kadar götürmek olduğunu belirtiyor. Eğer Parmaklar yoksa, güzel güzel Yeni Bel-o-kan'a geri dönüp başladıkları şeyi sürdüreceklerdi.

Daha ötede, başka karıncalar daha bir canla başla tartışıyor.

Parmakların bizleri kendileriyle eşit olarak görmeyi kabul edeceklerine sen inanıyor musun?

Öteki antenlerinin kökünü kaşıyor.

Kabul etmezlerse savaş çıkar ve kendimizi sonuna kadar savunuruz.

Yüzeyde, salyangozları yolculuğa hazırlıyorlar. Bu salyalı koca ka-lınderililer, gerçekten olabilecek en iyi kervan hayvanları. Belki biraz ağırlar ama her yere giderler ve karıncalar bir kıtlık devresi geçirecek olsalar, bir tanesi bir ordu karıncayı beslemeye yeter. Sırtlarına eşyalar yüklenirken, yirmi beş bin altı yüz küçük dişlerini göstererek esniyorlar.

Salyangozların sırtına çok ağır yükler, sıcak közler, yedek yiyecekler vuruyorlar.

Hacılar, Yeni Bel-o-kan'ın etrafında diziliyor.

Bazılarının sırtına, ağzına kadar hidromel dolu, amfora görevi gören boşaltılmış yumurta kabukları yüklüyorlar. Gerçekten de, küçük dozda alındığında bu bal alkolünün

gecenin soğuşuna daha iyi direnmeyi sağladığını ve düellolarda cesaret verdiğini karıncalar fark etmişlerdi.

Başka salyangozlara da, tıkabasa balsı yemekten karınlan vücutlarının geri kalanına oranla elli kat daha büyümüş ve bir balon gibi gerilmiş şu meşhur hareketsiz böcekler, sarnıç-karıncalan yükleniyor.

iki kış uykusu yetecek kadar yiyeceğimiz var, diye haykırıyor Prens 24.

V

389

Prens 103. çölü geçtikten sonra, yiyeceksiz kalmalarının en etkili seferleri bile yok etmeye yetebileceğini bildiğini söylüyor. Yol boyunca av bulacaklarından çok emin olmadığından, önlemler almayı tercih ediyor.

Yabanarısı ve arı yeni filoları, hiçbir tür durumdan yararlanıp saldırmazın diye, yolculuk hazırlıklarıyla uğraşan karıncaların üzerinde gözcülük yapıyor.

7. sanat-salyangozuna uzun bir kenevir yaprağı yerleştiriyor. Bununla Parmaklar'a doğru uzun yürüyüşü anlatacağı bir halı gerçekleştirmek niyetinde. Freskini renklendirmek için birkaç boya maddesi -polen, kınkanat kanı, hızar tozu- de yerleştiriyor.

Büyük bir kalabalığın örgütlendiğı ve halka, kasta, inceleme labo-ratuvarı ya da salyangoza göre kümelendiğı Yeni Bel-o-kan'ın üçüncü girişinin önünde, büyük bir karmaşa hüküm sürüyor.

Mühendisler kastının işçileri köz dolu çakıtaşlarını tutmaya yarayacak ottan donanımları sağlamlaştıyorlar. Yangın çıkmasına yol açmasından korktuklarından değil, özellikle közlerini yitirmekten korkuyorlar. Kaldı ki közleri beslemek için yanlarında küçük kuru odunlar götürüyorlar. Ateşin doymak bilmez bir hayvan olduğunu biliyorlar.

Mihayet, herkes hazır ve ısı yola koyulacak kadar yüksek. Bir an-

Iten dikiliyor. En azından yedi yüz bin kişilik uçsuz bucaksız bir kervan, Üçgen biçiminde konumlanmış öncü karıncalar ilk sıradalar. Antenlerinin sürekli serin kalması için nöbetleşerek alayın başında yer alıyorlar. Bu uzun hayvanın kocaman burnu sanki durmadan yenileniyormuş gibi.

Öncülerin arkasında, topçular kastından kızıl karınca askerler bulunuyor. Öncüler alarm verirse, bu sonuncular otomatik olarak atış pozisyonuna geçecekler. Hemen arkalarında ilk salyangoz. Bu tüten

I köz yüküyle bir savaş salyangozu. Çok sayıda topçu, bu seyyar tepeden ateş etmeye hazır. I Arkada, koşar adım saldırmaya hazır piyade birlikleri. Bu askerler

I aynı zamanda alayı beslemek için, çevrede ava çıkacaklar. İ Arkasında ikinci salyangoz bulunuyor. O da tüten közler ve top-I çularla örtülü. I Sonra yabancı lejyonlar yürüyor. Büyük çoğunluğu kırmızı, kara I1 ve sarı karıncalar.

390

Mühendis işçiler ve sanatçı işçiler alayın ortalarında bulunuyor.

Prens 103. ile Prens 24.'nün kendi yolculuk salyangozları var, böylece yürümekten bitkin düşmeyecekler.

Mihayet, alayın kuyruğunda, birliğin arkasını savunmak için bir topçu lejyonu ile iki savaş salyangozu bulunuyor.

Askerler kanatlarda koşuyor, yürüyenleri yüreklendiriyor, kuşkulu bölgeleri kontrol ediyor, yürüyüş düzenini koruyorlar. 5. ve adamları gözcüleri gözlüyor, rehberlere rehberlik ediyorlar. Bu yürüyüşün gerçek öncüleri onlar.

Hepsinde türleri için çok önemli bir şey yaptıkları izlenimi var. Birliğin kütlesi altında yer sallanıyor, otlar eziliyor, hatta ağaçlar bile kayıtsız değil. Ağaç belleğinde, aynı yönde hep birlikte yol alan bu kadar karınca bir arada hiç görülmemişti. Salyangozların karıncalarla bir olup fümerol taşıdıkları da görülmüş şey değildi.

Akşam, alayın karıncaları uçsuz bucaksız bir düzlükte toplanıyor. Merkezde, kıpkırmızı közler yakındaki karıncaların çalışmasına olanak verirken, uzağındaki karıncalar uyuyor. Prenses 103. dört ayağı üzerinde ayakta, yoldaşlarının oluşturduğu uçsuz bucaksız kitleye Parmaklar hakkında bildiğini sandıklarını anlatıyor.

HAYVANSAL FEROMOH: ÇALIŞMA

Salyacı: 10.

Çalışma:

Parmaklar yemek için önce dövüştüler.

Özgürlüğe kavuşunca, mümkün olduğu kadar uzun süre çalışmadan dinlenmek için dövüştüler.

Şimdi, Parmaklar makineler sayesinde bu amaca ulaştılar.

Evlerinden çıkmadan, yiyecekten, özgürlükten ve iş olmamasından yararlanıyorlar. "Hayat güzel, günlerimi hiçbir şey yapmadan geçiriyorum" diyecek yerde, kendilerini mutsuz hissederler ve işsizlik sorununu çözerek kendilerine yeniden iş bulacaklarını vaat eden önderlere oy verirler.

İlginç bir ayrıntı: Fransız dilinde sözcük Latince çalışma anlamındaki tripalium'dan gelir. Tripalium, üç ayak, kölelere uygulanan en acı veren işkencelerden biriydi.

Köleler bir üç ayaklıya baş aşağı asılırdı ve değnekle dövülürdü.

S91

KUTSAL YER

Bir bataklığı böğürtlen dikenleri çevreliyordu. Ortasında bir tepe, o tepenin üstünde bir başka tepe vardı. Kuşlar folklorik ezgiler mırıldanarak süzülüyordu. Serviler onları dinlerken dalgalanıyordu.

Uzun bir kum kayasına çıkan Julie mırıldandı:

- Bu dekor bana tanıdık geliyor.

Dekor da onu tanıdı. Gözetlendiğini hissetti. Ağaçlardan değil, bizzat yerden. İki tepe, böğürtlen çitlerinden kaslarıyla, pörtlek göz-bebekli bir göz gibiydi.

Vine de, uçan karınca onu tepelere doğru değil ama parmak biçimindeki kum kayanın hemen altındaki bir deliğe doğru götürdü.

Julie ilerledi. Bu kez kuşku yoktu. Görece ve Salt Bilgi Ansiklope-disi'ni burada bulmuştu.

- İçine inerse, bir daha yukarı çıkamayız, dedi David.

Atlamaları için onları sıkıştırarak, uçan karınca etraflarında dönüyordu.

Böğürtlenler, akasyalar, ayrıkotları, ısırganlar geç ızın ve geç adamın ellerini yüzlerini sıyırdılar. Bitki dünyasında can yakan ne varsa oraya toplanmıştı sanki. Birkaç gndzsefası insanın içini ferahlatıyordu.

Uçan karınca onları bir delie doğru yönlendirdi. Kstebekler gibi dört ayak üstünde yere gömüldüler.

Uçan karınca, far gözüyle tüneli aydınlatıyordu. David, bastonunu bırakmadan zar zor takip ediyordu.

-Arkası bir ıkma. Biliyorum, çünkü daha önce buraya indim, diye haber verdi Julie.

Gerçekten de tünelin ucu kapalıydı. Uçan karınca, sanki rehberlik görevi bitmiş gibi, iniş yaptı.

- Gerisin geri gitmekten başka are kalmadı, diye içini çekti Julie.

- Bekle, bu robot böcek bizi buraya boşuna getirmiş olamaz, dedi David.

Etrafı dikkatle inceledi. Duvan yokladı ve elinin altında sert ve soğuk bir şey hissetti. Kumu sprnce, uçan karıncanın aydınlatmak için acele ettiği metalden yuvarlak bir plaka ortaya ıktı. Metal panonun üstünde bir bilmece kazınmıştı ve üstünde buna cevap veren di-jikot tipte düz bir klavye vardı.

Birlikte zdler: 'Altı kibrit çöpüyle eşit boyda sekiz eşkenar üçgen nasıl yapılır?'

şimdi de geometri. Julie başını elleri arasına aldı. Kurtulmak olanaksız, eğitim sistemi nereye gitseniz peşinizi bırakmıyordu.

592

- Bulmaya alışalım. Bu televizyon bilmecesi, dedi David. Bilmeceleri severdi ve "Düşünce Kapalı'nı hemen hiç kaçırmazdı.

- Olur. Televizyondaki o her şeyi bilen kadın bile zemedikten sonra... şimdi biz...

- En azından aradığımız sürece, gvenlikteyiz, diye ısrar etti David. Geç adam, yerden bir kök söktü, altı parçaya ayırdı ve bunları değişik yönlerde koydu.

- Altı kibrit p Ve sekiz eşkenar gen... Bu yapıyor olmalı. Uzun bir süre plerle oynadı. Apansız bağırdı:

- Tamam, buldum!

Ona zm açıkladı. Sözcüğü klavyede yazdı ve bir elik gacı-ıısıyla metal kapı açıldı.

Arkada ışık ve insanlar vardı.

HAYVANSAL FEROMOH: SÜRÜ GÜDÜSÜ

Salyacı: 10.

Sürü Güdüsü:

Parmaklar, birbirlerinden hiç ayrılmayan hayvanlardır.

Yalnız yaşamaya zor dayanırlar.

İmkân bulur bulmaz, sürüler halinde kümelenirler.

Toplandıkları yerlerden en şaşırtıcısı "metro" dedikleri yerdir.

Orada, hiçbir böceğin dünyada tahammül edemeyeceği şeye tahammül ederler. Birbirlerini sıkıştırırlar, ezerler, kalabalık o kadar yoğundur ki kı-mılayamazlar bile. Metro olayı şu soruyu akla getiriyor: Parmak'ın bireysel bir zekâsı var mıdır yoksa onu bu tür sürü davranışına zorlayan işitsel ve görsel buyrukların etkisiyle mi hareket etmektedir?

DEMEK ONLARMİŞ

Julie'nin ilk fark ettiği yüz, Ji-woong'un yüzü oldu. Francine, Zoe, Paul ve Leopold ona daha sonra göründüler. Iarcisse sayılmazsa, "Karıncalar" eksiksiz oradaydılar.

Dostları onlara kollarını uzattılar ve onları tuttular. Kavuşmaktan dolayı çok sevinçli, birbirlerine sarıldılar. Julie'yi yanan yanaklarından öptüler.

393

Ji-vvoong maceralarını anlattı. Lisedeki arbededen zar zor ama sağ salim çıktıktan sonra, Narcisse'in öcünü almak istemişlerdi ve Kara Kemeler"! büyük meydanın etrafındaki dar sokaklarda kovalamalardı ama onlar çoktan uzaklaşmışlardı. Polisler peşlerine düşmüştü ve ellerinden kurtulmak için az uğraşmamışlardı. Orman onlara sığınacakları en iyi yer görünmüştü ve orada bir uçan karınca yanlarına gelmiş ve onları buraya kadar getirmişti.

Bir kapı açıldı ve ufak tefek bir silüet ışıktaki belirdi: Noel babaya benzeyen uzun beyaz sakallı ihtiyar bir bey.

- Ed... Edmond Wells, diye kekeledi Julie. ihtiyar başını salladı.
- Edmond Wells öleli neredeyse üç yıl oldu. Ben Arthur Rami-rez'im. Hizmetinizdeyim.
- Bizi buraya getirmesi için robot uçan karıncayı gönderen Bay Ramirez, diye açıkladı Francine.

Açık gri gözlü genç kız bir an kurtarıcılarını sözdü.

- Edmond Wells'i tanır mıydınız? diye sordu.
- Ne sizden daha çok, ne daha az. Onu sadece bıraktığı metinlerden tanıyorum. Ama özetle, birini okumak onu tanımak için en iyi yöntem değil midir?
- Bu yerin Edmond Wells'in Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi sayesinde var olduğunu açıkladı. Yeraltı geçitleri yapmak ve kibrit çöplü, üçgenli bilmecelerle açılan kapılar geliştirmek Edmond Wellste bir alışkanlık haline gelmişti. Edmond Wells inler tozmaktan ve sırlarını, hazinelerini oralara saklamaktan hoşlanırdı.
- Aslında kocaman bir çocuktan sanıyorum, dedi ihtiyar adam kurnazca.
- Tünelin sonuna kitabı o mu bıraktı?

- Hayır, ben. Edmond'un inlerine giden yollar yapma alışkanlığı vardı. Eserine saygımdan, onu taklit ettim. Ansiklopedi'nin üçüncü cildini keşfedince, önce sayfalarının fotokopisini çıkardım, sonra or-jinalini inimin girişine bıraktım. Kimsenin onu bulmayacağına emindim, ama bir gün, birde baktım ki kaybolmuş. Onu siz bulmuştunuz Julie. Bu durumda nöbeti devralacak sizsiniz.

Daracık hol gibi bir yerdediler.

- Çantada küçük bir verici vardı. Kim olduğunuzu bulmam zor olmadı. O günden sonra, casus karıncaları sizi hiç terk etmediler, uzaktan ya da yakından hep sizi gözlediler. Edmond Wells'in Ansiklopedisi'ndeki bilgiyle ne yapacağınızı görmek istiyordum.

- Haa, demek ilk günkü söylevim sırasında, bir karınca bunun için gelip elime konmuştu!
394

Arthur sevecen sevecen gülümsedi.

- Doğrusu Edmond Wells'in düşüncesini yorumlamanız epey "enteresan." Casus uçan karıncalar sayesinde, burada Karıncalar Devrimimizin bütün görüntüleri elimizde var.

- İyi ki var. Gazetecilerin televizyonda söylediklerini duysaydınız... dedi uyanık David.

- Onu da bir dizi gibi izliyorduk. Uzaktan kumandalı casus karıncalarımın, medyanın dikkatini çekmeyen şeyleri buluyoruz.

- Ama siz kimsiniz?

Arthur hikâyesini anlattı.

Eskiden robot uzmanıydı. Ordu için uzaktan kumandalı robot savaş kurtları düşünmüştü. Bu makineler, kendi insan hayatlarından tasarruf etme tasası içindeki zengin ülkelere, beslemekten kurtulmak için nüfus fazlasını seve seve savaşa gönderen aşırı kalabalık yoksul ülkelerle savaşmak olanağı veriyordu. Ama kurtları yönetmekle görevli askerlerin, sanki video oyunu oynadıklarını sanıyorlarmış gibi kendilerinden geçerek, bütün güçleriyle öldürdüklerini saptamıştı. Tiksinmişti, istifasını verip bir oyuncakçı dükkanı açmıştı: "Oyuncaklar Kralı Arthur'un Yeri." Robotçılı yetenekleri, çocukları gerçek anne babalardan çok daha iyi avutan konuşan bebekler yapmasını sağlamıştı. Bunlar sentetik sesli, cevaplarını çocuğun söylemine uyarlayan bilgisayar programlı mini robotlardı. Rahatlatan pelüşleriyle, öncekilerden daha az stresli yepyeni bir kuşağın büyüyeceğini düşünmüştü.

-Savaş, özünde kötü eğitilmiş insanların bir hikâyesi. Umarım küçük pelüşlerimin doğru dürüst bir eğitimin başlamasına bir katkısı olur.

Bir gün, yanlışlıkla bir koli gelmişti, belli ki postacı adresi karıştırmıştı. İçinde Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisinin ikinci cildi vardı ve profesörün tek kızı Laetitia Wells'e gönderilmişti. Bir mesaj bunun son bırakıtı olduğunu belirtiyordu. Arthur ve karısı Juliette hemen eseri sahibine ulaştırmayı düşünmüş ama merakları daha ağır basmıştı. Önce sayfalarını karıştırmışlardı. Kitap karıncalardan söz ediyordu ama toplumbilimden, felsefeden, biyolojiden, özellikle de farklı uygarlıklar arasındaki anlaşmadan ve insanın zaman ve de mekândaki yerinden de söz ediyordu.

Edmond Wells'ten çok etkilenen Arthur, kokusal karınca dilini, konuşulan insan diline çeviren "Rozet Taşı" denilen ünlü makineyi yapma işine atılmıştı. Böylece, böceklerle, özellikle de, 103. adında çok gelişmiş bir karıncayla diyalog kurmayı başarmıştı.

Daha sonra, bilginin kızı Laetitia'nın, Jacques Melies adında bir polisin, ayrıca dönemin Araştırma Bakanı Raphael Hisaud'un yardımıyla, bir karınca-insan elçiliği açmaya ikna etmek amacıyla Cumhur-başkanı'yla temas kurmuştu.

395

- Yoksa, Edmond Wells'in mektubunu gönderen siz misiniz? diye sordu Julie.

- Evet. Ben sadece kopyasını çıkardım. Zaten Ansiklopedi de duruyordu.

Açık gri gözlü genç kız, mektubunun pek itibar görmediğini biliyordu ve yabancı elçiler onuruna verilen resepsiyonda alay konusu olduğunu belirtmekten kaçındı.

Arthur, Başkanın kendisine cevap vermediğini ve projesini destekleyen bakanın istifaya zorlandığını anlattı. O günden sonra, kalan bütün enerjisini bu iddiayı gerçekleştirmeye adanmıştı: İki uygarlığın herkesin iyiliği için işbirliği yapmasına olanak veren bir karınca-insan elçiliği açmak.

- Bu ini siz mi inşaa ettiniz? diye sordu Julie, konuyu değiştirmek için.

Bir hafta kadar önce gelselerdi, dışarıdan bir piramide benzediğini göreceklerini belirterek onayladı.

David ve Julie'nin ulaştıkları oda sadece bir holdü. Daha ileride, bir kapı daha geniş bir odaya açılıyordu. Burası yaklaşık elli santimetre çapında bir ışık küresinin, üç metre yükseklikte, ortasında sallandığı geniş ve yuvarlak bir salondur. Aydınlık, sivri tavanın doruğuna kadar tırmanan, gündüz doğal ışığını piramide taşıyan camdan ince bir sütundan geliyordu.

Çember halinde dizilmiş karmaşık makinelerin, bilgisayarların, masaların yığılı olduğu laboratuvar modülleri vardı.

- Büyük salonun araçları, aralarında bağlantı kurabilen ortak makineler. Şurada ve orada gördüğünüz kapılar, dostlarımdan daha çok sükûnet gerektiren projeler üzerinde çalıştıkları laboratuvarlara açılıyor.

Arthur, eliyle üstlerindeki bir dehlizi gösterdi. Onun da bir sürü kapısı vardı.

- Toplam olarak üç kat vardır. Birinci Katta, çalışılır, deneyler yapılır, projeler test edilir. İkincisinde, birlikte yaşarız ve dinleniriz. Yemek salonları ile eğlence ve yedek yiyeceklere ayrılmış salonlar orada bulunur. Üçüncüsünde yatakhaneler vardır.

"Karıncalar Devrimcilerine" kendilerini tanıtmak için, bir sürü insan laboratuvarlardan çıktı. Edmond Wells'in yeğeni Jonathan Wells, karısı Lucie, oğulları Nicolas ve büyük anne Augusta Wells vardı. Ayrıca Prof. Rosenfeld, araştırmacı Jason Bragel, onları aramaya çıkan polisler ve itfaiyeciler de vardı.'

I. Bkz. Karıncalar, Albin Michel Yayınları.

396

Kendilerini, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'nin birinci cildinin insanları olarak takdim ettiler.

Laetitia Wells, Jacques Melies gibi Arthur Ramirez de ikinci cildin insanlarıydılar.2 Orada yirmi bir kişi vardı, bunlara Julie ve altı dostu katılıyordu.

- Bizim için, sizler üçüncü cildin insanlarısınız diye ilan etti Augusta Wells.

Jonathan Wells, bir karınca-insan elçiliği açma önerilerine ilgisiz kalınca, birinci ve ikinci cildin insanların, karıncalarla kaçınılmaz karşılaşmanın koşullarını hazırlatmak için dünyadan kendilerini soyutlamaya karar verdiklerini açıkladı. Büyük bir gizlilik içinde, ormanda özellikle en sık ağaçlı bir yer seçmişler ve yirmi metre yükseklikte bir piramit dikmişlerdi. On yedi metresi yerin altında, üç metresi tıpkı sadece ucu su

yüzünde bir aysberg gibi toprağın üstündeydi. Küçük bir piramite göre, yerin neden bu kadar geniş olduğu şimdi anlaşılıyordu. Açıkta kalan kısmını kamufle etmek için, dışını ayna plakalarla kaplamışlardı.

Özünde bir yeraltı sığınağı olan bu yerde, rahat rahat araştırmalarını yapabiliyor, karıncalarla iletişim kurma olanaklarını geliştirebiliyor ve piramitlerini rahatsızlık verenlerden koruyan uzaktan kumandalı uçan karıncaları üretebiliyorlardı.

Kışın, ağaçların ister istemez yapraklarını dökmesi piramiti ortaya çıkarmıştı, içerdekiler ilkbaharı ve ağaçların yaprak açmasını sabırsızlıkla beklemişlerdi, ama yapıyı Julie'nin babasının merakından koruyacak kadar çabuk gelmemişlerdi.

- Onu siz mi öldürdünüz? Arthur gözlerini yere eğdi.

- Üzücü bir kaza. Uçan karıncalarımın uyutucu şırınga iğnelerini test etmeye fırsat bulamamıştım. Babanız yaklaşıncı, binamızın varlığını yetkililere açıklamasından korktum. Telaşa kapıldım. Uzaktan kumandalı böceklerimden birini üzerine saldı. Onu uyuşturucu iğ-nesiyle soktu.

İhtiyar adam iç çekti ve beyaz sakalını okşadı.

-Ameliyatlarda kullanılan biranestezik. Öldürücü olabileceği hiç aklıma gelmemişti. Bizimle fazla ilgilenen bu adamı sadece uyutmak istiyordum. Dozajında bir hata yapmış olmalıyım.

Julie başını salladı.

- Öyle olmadı. Bilmiyorsunuz, babamın etilkloren içeren aneste-ziyanlara karşı allerjisi vardı.

2. Bkz. Karıncaların Günü, Albin Michel Yayınları.

397

Arthur, genç kızın kendisine daha fazla darılmamasına şaşmıştı.

Anlatısına devam etti. Piramittekiler, yakındaki ağaçlara video kameralar yerleştirmişlerdi. Böylece, fazla meraklı aylağın öldüğünü görmüşlerdi. Cesedi oradan uzaklaştırmak için daha dışarı çıkmalarına kalmadan, köpek ormanda dolaşan bir başkasına haber verdi. O da polisi uyardı.

Birkaç gün sonra, bir polis yapının etrafında dolaşmaya başladı. Ayakkabısının tabanıyla ezerek, uçan karıncalardan kurtulmayı başarmıştı. Bir sürü polisle duvarları dinamitlemeye geldi.

- Aslına bakılırsa, Karıncaların Devrimiyle bizi kurtaran sizler oldunuz, dedi Jonathan VVells. Saniye meselesiydi ki sizin yarattığınız oyalama polisleri buradan uzaklaştırdı. Mormal olarak, orman piramitinde oturanlar bundan yararlanıp taşınmalıydılar. Ama yerleştirdikleri malzemeler çok ağırdı.

- Çözümü, sizin 'Karıncalar Devrimi' bilgisayarınıza bağlanarak bulduk, diye açıkladı Laetitia IVeils. Tepe içine yerleştirilen ev, ne müthiş bir kamuflej fikri!

- Bizim tepeyi oymamıza gerek yoktu, piramidimizi kumlarla örterek bir tepe haline getirmemiz yetiyordu.

Ji-woong araya girdi:

- Bu Leopold'ün fikriydi, ama aslında çok eskidir. Benim memleketimde, Kore'de, 151. Yüzyılda, Paikche Uygarlığı kralları, Mısır firavunları tarzında piramit biçiminde devasa mezarlar yaptırmışlardı. İçlerindeki hazineler, ölenlerin mücevherleri bulunduğunu herkes bildiğinden, düzenli olarak talan ediliyorlardı. O zaman, hükümdarlar ve mimarlar onları gizlemek için üzerlerini toprakla örtmeyi düşündüler. Böylece, mezarlar tepelerden fark edilmiyordu. Olası mezar hırsızlarının ölenlerin hazinelerini ele geçirmeleri için bütün tepeleri kazmaları gerekecekti.

- Böylece, polisin liseyle uğraşmasından yararlanarak, piramidi toprakla örttük. Dört günde her şey bitmişti, diye sözünü bitirdi Laetitia.

- Bunu elle mi yaptınız?

- Hayır. Elinden her iş gelen Arthur, çok hızlı ve gece çalışabilen robot köstebekler yaptı.

- Daha sonra, gün ışığından yararlanmak için içinde cam bir sütun bulunan oyuk bir ağacı tepeye yerleştirdim; Lucie ile Laetitia, vahşi bir görünüş vermek amacıyla söktükleri fidanları yeniden dikerek tepemizi dekore ettiler.

- Ağaçları tamamen anarşik bir biçimde düzenlemek kolay değildir. Doğal olarak, insanda onlan dizme eğilimi vardır, dedi Laetitia. Ama biz bunu başardık. Şimdi yeraltında, dünyadan korunmuş "yuvamız" da yaşıyoruz.

598

- Biz Navaholarda, diye Leopold söze karıştı, toprağın bütün tehlikelerden koruduğu ileri sürülür. Biri hastalandığında, sadece başı dışarıda bırakılarak boynuna kadar toprağa gömerler. Toprak bizim anamızdır, bizi koruması ve iyileştirmesi normaldir. Arthur, yine de endişeliydi.

- Şu her yeri karıştıran meraklı polis geldiğinde, hilemizi bozmaz umarım.

İhtiyar adam onlara "yuva'yı gezdirmeye devam etti. Piramidin elektriği, tepedeki ağaçların doruğuna yerleştirilmiş, damarlarına varıncaya kadar gerçek yapraklardan ayırt edilemeyen foto elektrik hücreli yüzlerce yapay yapraktan sağlanıyordu. Böylece, bütün makinelerini çalıştırmalarına yetecek kadar enerjileri oluyordu.

- Gece olunca, elektriksiz mi kalıyorsunuz?

- Hayır. Elektriği stoklayan büyük kondansatörler yerleştirdik.

- İçme suyunuz var mı? diye sordu David.

- Evet, yakınlarda bir yeraltı ırmağı var. Kanallarla buraya kadar getirmek zor olmadı.

- Aynı şekilde, yapının havalandırılması için bir borular ağı geliştirdik, dedi Jonathan Wells.

- Son olarak, yeraltında ürün almamızı sağlayan mantara dayalı kendimize has bir tarım geliştirdik.

Biraz ileride, Arthur Ramirez onlara kendi laboratuvarını gösterdi. İki metre uzunluğundaki bir akvaryumda, kanncalar toprak kesekleri üzerinde koşuyorlardı.

- Biz bunlara cinler diyoruz, diye bilgi verdi Laetitia. nihayetinde, karıncalar ormanların gerçek cinleri.

Bir kez daha, Julie'ye bir peri masalının ortasındaymış gibi geldi. O, yanında Cüceleriyle Kar-Beyazdı. Kannıcalar cinlerdi ve şu beyaz sakallı bey düşsel buluşlarıyla gerçek bir Büyücü Merlin'di.

Arthur, onlara minicik metal çarkları ve elektronik bileşenleri çalıştırmakla uğraşan karıncaları gösterdi.

- Bakın nasıl becerikliler.

Julie, hayretler içindeydi. Lup takmış bir saatçinin bile tam olarak göremeyeceği kadar mini minnacık parçaları elden ele aktarıyorlardı.

- Onları kullanmadan önce, teknolojimizi öğretmek gerekti, diye açıkladı Arthur. Üçüncü dünyada bir fabrika kurulduğunda da eğitmenlere başvurmak zorunda kalınmıyor mu?

- Son derece küçük işlerde, bizim en iyi işçilerimizden çok daha başarılılar, diye vurguladı Laetitia. Bir tek onlar, sadece onlar bizim uçan robot karıncalarımızı üretmeyi başarabiliyor. Bu kadar minya-türleştirilmiş çarkları hiçbir insan kullanamaz.

399

Julie, bir lıpla, kendi boylarında aletler kullanarak bir robot uçan karınca yapmaya uğraşan karıncaları inceledi. Aracın etrafındaki minicik teknisyenler, bir avcı uçağının etrafındaki aeronotik mühendisleri gibiydiler. Antenlerini sinirli bir şekilde hareket ettirerek, içlerinden ikisinin taktığı ve zamkla tutturduğu bir kanadı ayaktan ayağa aktarıyorlardı.

ileride, başka karıncalar göz olarak ampuller takıyordu. Arkada, başka karıncalar da zehir deposunu saydam, sarı bir sıvıyla dolduru-yordu. Bir üçüncü ekip birbirlerine aktardıktan bir pili toraks seviyesinde takıyordu.

Arkasından ufacık karınca mühendisler önce bir far gözü, sonra ötekini yakarak, bütün parçanın tam olarak işleyip işlemediğini kontrol ediyorlar. Kontağı açtılar ve kanatlar farklı hızlarda hareket ettiler.

- Etkileyici, dedi David.

- Bu basit bir mikro robot, diye cevap verdi Arthur. Parmaklarımızı daha becerikli kullanabilseydik, aynısını biz de yapardık.

- Bütün bunlar size çok pahalıya çıkmış olmalı, dedi Francine. Bu piramidi ve bütün bu makineleri kurmak için parayı nereden buldunuz?

- Himm, Araştırma Bakanlığıken, dedi Raphael Risaud, gereksiz bir sürü şeyi incelemek için çok para harcandığını fark ettim. Özellikle de uzaylılara. Bu konuya merak saran Cumhurbaşkanı, SETİ (Search forExtra Terrestrial Intelligence) tipi çok masraflı bir program başlatmıştı. İstifamı vermeden ödeneklerin bir bölümünü aktarmak hiç de zor olmadı. Çünkü toprak ötesi varlıklarla iletişim kurmayı başarmamız, uzaylılarla iletişim kurmaktan çok daha muhtemel. Hiç olmazsa, karıncaların varlıklarından eminiz. Bunu bilmeyen yok.

- Şimdi siz bütün bunların vergi mükelleflerinin parasıyla mı kurulduğunu söylemek istiyorsunuz?

Bakanlığı sırasında görme fırsatı bulduklarının yanında, bu israfın lafı mı olur dercesine bir ifade belirdi bakanın yüzünde.

- Az da olsa, Juliette'in parasının da payı var, diye ekledi Arthur. Karım Juliette Ramirez yuvanın dışında kaldı. Kentteki uçan karıncalarımıza havaalanlığı yapıyor. Ve Düşünce Kapam'na çıkıyor. Televizyon yarışmaları iyi para getiriyor dersem, inanın bana.

- Şu sıra, biraz zor durumda, değil mi? dedi David. Madam Rami-rez'in çözümünü bulmakta zorlandığı bilmecenin giriş kapısına kazılmış bilmeceyle aynı olduğunu hatırlatmıştı.

- Korkmayın, dedi Laetitia, oyun hileli. Bilmeceleri biz gönderiyoruz. Juliette, bütün cevapları önceden biliyor. Ona sadece bize gelir getirmek için çıkını şişirmek kalıyor.

400

Julie, bu insanların yuvamız dedikleri şeyi hayranlıkla seyrediyordu. Belki de buraya yerleşeli beri bir yıl geçtiğinden. Karıncalar Dev-rimi'nin ulaşmadığı bir beceriklilik göstermişlerdi.

- Localarda dinlenin. Laboratuvarlarımızın öteki harikalarını sizlere yann göstereceğim.

- Arthur, Profesör Edmond Wells olmadığınızdan gerçekten emin misiniz? diye sordu Julie.

Adam, hemen öksürük tutmasına dönüşen bir kahkaha koyverdi.

- Gülmemem lazım, sağlığım için iyi değil. Hayır, hayır, maalesef Edmond Wells değilim. Kendisini eğlendiren bir eser üstünde sükûnet içinde çalışmak için dostlarıyla birlikte bir kulübeye sığınmış hasta bir ihtiyarım ben.

Sonra, onları kendi karargâhlarına götürdü.

- Burada üçüncü cildin insanları için otuz kadar loca, küçük oda öngörmüştük. Bize katıldığınızda sayınızın ne olacağını bilmiyorduk. Böylece, sizin için bol bol yer var.

Francine, cırcır böceği Jimmy'yi çıkardı ve bir komodinin üstüne yerleştirdi. Onu güvenlik güçleri saldırıya geçtiği sırada, kıl payı yakalamıştı.

- Zavallı, onu oradan çekip almasaydım, şarkıcılık kariyeri yürekler acısı bir biçimde, çocukları oyalamak için bir kafeste son bulacaktı.

Herkes, akşam yemeğinden önce kendi odasını düzenledi. Sonra Jacques Melies'in bulunduğu televizyon salonuna gittiler.

- Jacques televizyon başından kalkmaz. Bu da onun uyuşturucusu. Televizyon seyretmekten kendisini alamaz, dedi Laetitia, alaycı bir tavırla. Bazen sesi biraz fazla açar, o zaman da yer. Daracık bir yerde toplu halde yaşamak kolay değil. Ama kendi televizyon salonunu köpüklerle yalıtıldığından beri, daha rahatız.

Tam o anda Jacques Melies sesi açtı, çünkü haber saatiydi. Dış dünyada olup bitenleri seyretmek için herkes toplandı. Sunucu, Ortadoğu savaşından, işsizliğin arttığından söz ettikten sonra, nihayet Karıncaların Devrimine geçti. Polisin hâlâ elebaşılan aradığını haber verdi. Baş konuğu, onlarla en son mülakatı yapanın kendisi olduğunu ileri süren gazeteci Marcel Vaugirard'ı.

- Yine o! diye öfkeleni Francine.

- Meydi parolası?"

- Ne kadar az bilersen, o kadar çok konuşursun diye koro halinde söylediler.

401

Gerçekten de, gazeteci devrimleri hakkında hiçbir şey bilmiyor olmalıydı, çünkü durmadan konuşuyordu. Julie'nin tek sırdaşı olduğunu ileri sürüyordu. Müzik ve bilgisayar ağı sayesinde dünyayı devirmek istemini ona açıklamışmış. En sonunda, sunucu mikrofonu aldı ve yakalanan Narcisse'in durumunda hafif bir iyileşme olduğunu bildirdi. Komadan çıkmıştı.

Hepsi derin bir nefes aldı.

- Üzülme Marcisse. Seni oradan çıkaracağız! diye haykırdı Paul.

Arkasından bir röportaj, Karıncaların Devrimi varidatlarının işgalinden sonraki lisenin kırılmış dökülmüş halini gösterdi.

- Ama biz hiçbir şeyi kırıp dökmedik ki! diye öfkeleni Zoe.

- Belki de Kara Kemeler, lise boşaltıldıktan sonra gelip her şeyi kırıp dökmüşlerdir.

-Tabii sizi halkın gözünden düşürmek için, bu işi polisler yapmadıysa, dedi eski polis komiseri Jacques Melies.

Yedi portre yeniden ekranda göründü.

- Hiç korkmayın, sizi yerin altında aramak kimsenin aklına gelmez, dedi Arthur.

Ve gülmeye başladı. Gülmesi yeniden bir öksürük tutmasına dönüştü.

Bunun bir kanser olduğunu açıkladı. Hastalığına karşı mücadele etmek için incelemeler yapmıştı ama bir sonuç alamamıştı.

- Ölmekten korkuyor musunuz? diye sordu Julie.

- Hayır. Tek korkum, yapmak için doğduğum şeyi gerçekleştirmeden ölmek. (Oksürdü.) Küçük de olsa, hepimizin bir misyonu var ve insan onu yerine getirmeden ölürse, boşuna yaşamış olur. Bu insanlığın israf edilmesi demektir.

Güldü ve yine oksürdü.

- Ama dert etmeyin. Benim bir sürü kaynağım var. Hem sonra... size göstermedim. Sakladığım büyük bir sırrım var.

Lucie, ecza çantasını ona getirdi. İhtiyar boşuna ızdırap çekmemek için kendisine morfin vururken, ona arısütü verdi. Sonra yuva halkı, dinlenmesi için onu locasına kadar götürdü. Televizyon haberleri ünlü şarkıcı Alexandrine ile röportajla bitiyordu.

Karıncaların Devrimi / F-.26

402

TELEVZYOH

Sunucu:

«•

- Hoşgeldiniz Alexandrine, stüdyomuza kadar zahmet edip geldiğiniz için teşekkürler. Vaktinizin ne kadar kıymetli olduğunu biliyoruz. Alexandrine, son şarkınız Hayatımın aşkı daha şimdiden dudaklarda. Bunu nasıl izah ediyorsunuz?

Star:

- Şarkılarımın içindeki mesajda gençlerin kendilerini bulduklarını düşünüyorum.

Sunucu:

- Daha şimdiden satış listelerinde ilk sırayı alan yeni albümünüzden bize bahsedebilir misiniz?

- Elbette! Hayatımın Aşkı söyleyeceği bir şeyler olan ilk albümüm. Derin bir siyasal mesaj içeriyor.

- Öyle mi! Peki nedir, Alexandrine? Star:

- Aşk.

;V Sunucu:

- Aşk mı? Dahiyane. Hatta, nasıl denir? Devrimci! Star:

- Zaten herkes aşk içinde yaşayabilsin diye başkana bir dilekçe göndermek niyetindeyim. Gerekirse, Elysee'nin önünde bir oturma eylemi düzenleyeceğim ve şarkım Hayatımın Aşkının ulusal marş olarak alınmasını öneriyorum. Bir sürü genç, sokaklarda gösteri düzenlemeye ve bu anlamda bir devrim yapmaya hazır olduklarını yazdılar bana. Adını buldum bile Aşkın Devrimi olacak adı.

Sunucu:

- Her neyse, son albümünüz Hayatımın Aşkının bütün iyi plakçı raflarında, iki yüz frank gibi küçük bir fiyatla satışa sunulduğunu hatırlatırım. Kanalımız klibinizi destekliyor. Tatil yayınıımızın jenereğinden önce saat başı yayınlanacak. Söz tatilden açılmışken, yollarda durum nasıl Daniel?

- İyi akşamlar, François. Buida, Rosny-sous-Dois P.C.'de, güzel Atexandrine'i stüdyolarımızda görmek nasip olmadı, ama size Paskalya tatilinin şu son gününde yollardaki tıkanıklıkların listesini verebiliriz.

Helikopterden çekilmiş, yüzlerce araba kilometreler boyu hareketsiz ekranda uzayıp gidiyor. Kazalar ve çarpışmalar onlarca insanın ölümüne yol açtı diye yorum yapıyor gazeteci üzgün bir tavırla. Yine de bütün bunlar kalabalıkları ücretli tatilden faydalanmak için yollara düşmekten caydırmadı.

ATİStKLOPEDİ

SOMBALIKLARIMM CESARETİ: Sombalıkları daha doğar doğmaz, uzun bir geziye çıkacaklarını bilirler. Doğdukları nehri terk eder ve okyanusa kadar inerler. Denize varınca, bu ılık tatlı su balıkları tuzlu soğuk suya dayanmak için solumalarını değiştirirler. Kaslarını kuvvetlendirmek için durmadan yerler. Sonra, gizemli bir çağrıya cevap verir gibi, sombalıkları geriye dönmeye karar verirler. Okyanusu geçer, doğdukları nehrin denize döküldüğü yeri bulurlar.

Okyanusta yerlerini nasıl saptıyorlar? Kimse bilmiyor. Sombalıkların deniz suyunda doğdukları tatlı sudan çıkan bir molekülün tadını almalarını sağlayan çok hassas bir koku alma duyuları olmalı ya da karasal manyetik alan yardımıyla uzamda yerlerini saptıyor olmalı. Bununla birlikte bu ikinci varsayım daha az muhtemel görünüyor, çünkü Kanada'da ırmak çok kirli olduğunda sombalıkların ırmağı bulamadıkları saptandı. Doğduktan akarsuyu bulduklarını sandıklarında, sombalıkları, kaynağına kadar çıkmaya başlarlar. Sınav korkunçtur. Haftalarca, şiddetli ters akıntılarla mücadele edecek, çağılanları aşmak için sığrayacak -sombalıkları üç metre yükseğe sığrayabilirler-, leşçilerin -turnabalıkları, susamurları, ayılar ya da balıkçılar !

saldırılarına karşı koyacaklardır. Bu bir kırım olacaktır. Bazen, yollarını kendileri gittikten sonra kurulan barajlar tıkayacaktır.

Sombalıkların çoğu yolda ölecektir. Sonunda doğdukları ırmağa ulaşabilenler ırmağı bir aşk gölüne çevireceklerdir. Bitkin ve çok zayıf düşmüş olmalarına rağmen, sağ kalan sombalıklarıyla üremek için yumurtaların döllenme yerinde oynaşacaklardır. Kalan son enerjileriyle yumurtalarını savunacaklardır. Macerayı tekrarlamaya hazır küçük sombalığı yavruları yumurtalardan çıkınca, anne babaları kendilerini ölmeye bırakacak. Bazı sombalıkların okyanusa dönecek ve büyük yolculuğu ikinci bir kez çıkacak kadar güçlerini koruduğu da olur.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

404

BİRİMÇİ BİLMECENİN SONU

Maximilien, ormanın orta yerinde Jeepini durdurdu, eldiven kutusundan fume sombalıklı bir sandviç çıkardı, birkaç damla limon, azıcık taze krema sürdü ve zevkle yedi.

Etrafında, polisler telsizleriyle gevezelik ediyordu. Maximilien saatine baktı ve hemen sigara çakmağının üzerindeki küçük televizyonun düğmesine bastı.

- Bravo, Madam Ramirez, çözümü buldunuz. Alkışlar.

- Düşündüğümden çok daha basitti. Sadece altı kibrit çöpüyle sekiz eşkenar üçgen oluşturmak, bana gerçekten imkânsız görünmüştü. Ama yine de... Siz haklıydınız, düşünmek yetiyordu.

Maximilien kudurdu. Birkaç saniye farkla, eşit boyda sekiz eşkenar üçgen bulmacasının çözümünü kaçırmıştı.

- Pekâlâ, madam Ramirez, şimdi sonraki bilmeceye geçiyoruz. Sizi uyarıyorum, bu öncekinden biraz daha çetrefilli. İşte bilmece: "Akşamın başında ve sabahın sonunda ortaya çıkarım. Beni yılda iki kez fark edebilirsiniz ve aya bakarken çok açık seçersiniz. Ben kimim?"

Maximilien, problemin verilerini not defterine kurulmuş makine gibi not aldı. Kafasında hep bir bilmece olmasından hoşlanıyordu.

Arabanın kapısına vuran bir polis düşlerini kesti.

- Tamam şef. izlerini bulduk.

ONLAR MİLYONLARCALAR

Toprakta ayaklarının izleri kalıyor. Büyük yürüyüşe katılımlar durmuyor. Şimdi, onlar Parmaklar ülkesine doğru yürüyen milyonlarca böcek oldu. Karıncalar, uzun zamandır, kayalık dağkollarında, açıktaki köklerin halkalı kabukları üstünde yol alıyor.

Prences 103. birliklerinin engin kolektif ruhunun gittikçe etkinlik kazandığının bilincinde olan, ama yine de karşısına çıkacak şeyle karşılaşmaktan endişe duyan bir hayvan gibi serpiildiğini algılıyor.

Bu bir buluşma ve karıncalar bu buluşma için, yeteneklerinin zirvesinde olmaları gerektiğini biliyorlar.

Hepsi, gezegenin en muhteşem dakikasını yaşayacakları duygusunu taşıyor. Karıncalar, uzun yaşamlarında elbette gezegenin başka muhteşem anlarını görmüşlerdi. Dinazorların ölümü vardı, ama bu karmaşıktı ve uzamda dağılmıştı. Beyaz karıncaların yenilgisi vardı, ama bu uzun ve zahmetli olmuştu. Şimdi de Parmaklarla buluşma var.

Son büyük buluşma.

405

Salyangozlar, tüten turuncu közleriyle, uçsuz bucaksız alaya nokta nokta ışıklardan bir yılan görünümü veriyor. Ağır ağır kayan kabuklarının etrafında, küçük karıncaların gölgeleri otların üzerinde yayılıyor

7. sallanan ama bol salya çıkaran bir salyangozun tepesine yerleşmiş. Parmaklara doğru büyük yürüyüş freskine başlıyor. Cırnağını salya ile ıslatıyor, sonra kâğıt olarak kullandığı büyük bir yaprak üzerine motifler çizmeye başlamadan önce, boya maddesine batırıyor Şimdilik, büyük bir kalabalık izlenimi vermek için, taslaklar biriktirmekle yetiniyor.

SOKUMDA ÜÇÜ BİR ARAYA GELİYOR

Piramitte ilk gece güzel geçti. Belki yorgunluktan, belki yuvalarının biçiminden, belki çatının üstündeki toprak tabakasının korumasından Julie uzun zamandan beri ilk kez, hemen hemen korkusuz uyudu

Sabah, kahvaltısını ortak yemek salonunda yaptı, sonra piramitte dolaştı. Kitaplıkta, bir masanın üstüne koyulmuş, kendisinininkine benzeyen iki kitap keşfetti. Ansiklopedinin birinci ve ikinci ciltlerini seyretti, gidip sırt çantasındaki üçüncüsünü getirdi ve diğerlerinin yanına koydu.

Nihayet üç cilt bir araya gelmişti.

Bütün maceralarının, sadece üç kitap yazarak kendisinden sonrakileri etkilemeyi başarmış bir adam tarafından belirlendiğini düşünmek tuhaf bir duyguydu.

Arthur Ramirez yanına geldi.

- Seni burada bulacağımdan emindim.

- Neden üç cilt yazdı? Neden üçünü tek bir kitapta toplamadı? diye sordu Julie.

Arthur olurdu.

- Bu kitaplardan her biri bir uygarlıkla ilişkilere ya da farklı düşünce biçimlerine ayrılmıştır. Başkasını anlamaya doğru atılan üç adımı temsil ediyorlar. Birinci kitap, ilk evre: Başkasının varlığını keşfetme ve ilk temas. İkinci kitap, ikinci evre: Başkası ile karşılaşma. Üçüncü kitap, üçüncü evre: Bu karşılaşma, taraflardan birinin zaferi ya da yenilgisiyle sona ermiyorsa, o zaman doğal olarak başkası ile işbirliğine geçme zamanı gelmiş demektir.

Üç kitabı üstüste yığdı.

- Temas. Karşılaşma. İşbirliği. Üçleme kapandı. Başkası ile buluşma tamam. 1 + 1=3.

Julie ikinci cildi açtı.

406

- Rozet Taşı'nı, karıncalarla konuşma makinesini yaptığınızı söylüyordunuz, doğru mu?

Arthur doğruladı.

- Bize gösterebilir misiniz?

Arthur duraksadı, sonra kabul etti. Julie arkadaşlarını çağırdı. İhtiyar onları, süzölmüş ışıkların çiçekler, bitkiler ve mantarlarla dolu akvaryumların aydınlattığı bir odaya doğru götürdü. Orada bir araya toplanmış parçalar vardı. Julie, Ansiklopedideki tanımından bunun Rozet Taşı olduğunu çıkardı.

Arthur bir bilgisayarı açınca tatlı tatlı mırıldanmaya başladı.

- Bu Ansiklopedinin sözünü ettiği demokratik mimarili bilgisayar mı? diye sordu Francine.

Arthur, karşısında bilen insanlar olmasından hoşnut, onayladı, Julie, kitle tayfölçer ve kromotografı tanıdı. Kendisinin yaptığı gibi onları arka arkaya bağlamak yerine, Arthur paralel bağladı. Böylece moleküllerin ayrışımı ve birleşimi aynı anda oluyordu. Julie kendi prototipinin neden çalışmadığını anladı.

Boruların üzerindeki farklı anahtarları ayarladı.

Hazırlıklar bitince, Arthur bir karıncayı incitmeden yakaladı ve içinde plastik bir çatal bulunan saydam camdan bir kutuya koydu. Böcek, güdüsel olarak antenlerini yapay antenlere yerleştirdi. Arthur bir mikrofona tane tane:

- İnsanla karınca arasında diyalog kurma dileği, dedi.

Birkaç düğmeyi ayarlayarak cümleyi birkaç defa tekrarlamak zorunda kaldı. Parfüm şişeleri, verici feromon görevi görecek olan gazları açığa çıkardı. Yapay antenlere doğru yayılmadan önce bir araya toplandılar. Önce bir cızırdama oldu ve bilgisayarın sentetik sesi işitsel dilde cevap vermeye sonunda razı oldu:

- Diyalog kabul edildi.

- Nerhaba, karınca 6. 142. Burada seni dinlemek isteyen halkımdan insanlar var.

Arthur alıcıyı iyileştirmek için bazı ayarlamalar yaptı.

- Hangi insanlar? diye sordu karınca 6. 142.

- Bizim diyalog kurabildiğimizi bilmeyen dostlar.

- Hangi dostlar?

- Konuklar.

- Hangi konuklar?

-Bi...

407

Arthur'tın sabrı tükenmeye başlıyordu. Yine de böceklerle diyalog kurmanın genel olarak çok zor olduğunu kabul etti. Sorun çıkaran teknik değildi, hayır, iki taraf arasında artık diyalog başarılıyordu, daha çok anlam üzerinde anlaşıyorlardı.

- Bir hayvanla konuşmayı basarsak bile, bu konuşmasını anlayacağız demek değildir. Karıncaların dünyayı algılamaları bizimkinden çok farklı. Her şeyi yeniden tanımlamak ve en basit ifadesine kadar ayrıştırmak gerekiyor. Sadece masa sözcüğünü anlatmak için, dört ayağı olan ve yemek yemek için kullanılan ağaçtan düz bir araç diye açıklamak gerekiyor. Biz insanlar kendi aramızda konuşurken bir yığın imalar kullanıyoruz ve başka tür bir zekâyâ hitap ettiğimizde, açık bir şekilde konuşmayı bilmediğimizi fark ediyoruz.

Arthur, bu 6. 142.'nin karıncaların en aptalı yerine konulamayacağını da belirtiyor. Bazıları daha diyalog kutusuna yerleştirilir yerleştirilmez, imdat dalgaları çıkarıyor.

- Bu bireye göre değişiyor.

İhtiyar adam, 103.'yü, eskiden tanıdığı olağanüstü yetenekli karıncayı özlemle andı. Karşısındakine nasıl karşılık vereceğini çok iyi bildiği uzun sohbetlere girmekle kalmaz, insanlara has soyut kavramların bazılarını yakalamayı da başarırdı.

- 103. karınca Marco Poloydu. Ama bu kâşiften çok daha fazla açık fikirliydi. Merakı doymak bimezdi ve hiçbirimiz hakkında önyargı beslemezdi, diye hatırladı Jonathan Wells.

- Bizi nasıl çağırırdı biliyor musunuz? diye içini çekti Arthur: Parmaklar. Çünkü karıncalar bizi bütün olarak görmezler, insanlardan tek seçtikleri onları ezmek için üzerlerine gelen parmaklardır.

- Kimbilir bizi nasıl hayal ediyorlar! dedi David.

- Dediğim gibi, 103.'nün hoş yanı, içtenlikle bizlerin canavarlar mı yoksa sempatik hayvanlar mı olduğumuzu öğrenmek istemeseydi. Bütün dünyadaki insanları işleri güçleriyle uğraşırken, bütün olarak görmesi için ona göre bir televizyon yaptım.

Julie, bunun karınca için nasıl bir şok olabileceğini hayal etmeye çalıştı. Bu, birden kendisine karıncalar toplumunun iç yüzünün çok çeşitli açılardan gösterilmesi gibi bir şeydi. Savaşlar, ticaret, sanayi, söylenceler.

Laetitia Wells, bu olağanüstü karıncanın bir portresini getirmeye gitti. Üçüncü cildin insanları önce bir karınca klişesinin bir başka karınca klişesinden farklı olabilmesine şaşırdılar ve dikkatle bakınca, 103.'nün yüzünde özel birkaç çizgi seçtiler.

Arthur oturdu.

408

- Güzel profil, ha? 103. çok maceracı, çok ermiş, bir akvuryuma kapanıp fıkralar dinlemek, romantik Hollywood filmleri seyretmek ve Louvre'daki tablolar defilesine bakmakla yetinmeyecek kadar gezegendeki rolünün bilincindeydi. Kaçtı.

- Onun için bütün bu yaptıklarımızdan sonra! Onu kendimize dost yaptığımızı düşünürken, o bizi terk etti, dedi Laetitia.

- Doğru, kendimizi 103.'nün yetimleri gibi hissettik. Sonra düşündük, diye devam etti Arthur. Karıncalar vahşi hayvanlardır. Onlan asla evcilleştiremeyeceğiz. Bu gezegendeki bütün varlıklar eşittir ve eşit haklara sahiptir. 103.'yü tutsak etmek için hiçbir gerekçemiz yoktu.

- Peki bu özel karınca şimdi nerede

- Engin doğanın bir yerlerinde... Gitmeden önce, bize bir mesaj bıraktı.

Arthur bir karınca yumurtası kabuğu aldı ve sentetik antenlere temas ettirdi. Bilgisayar, sanki yumurta canlıymış ve onlara hitap ediyormuş gibi kokusal mesajı çevirdi.

Sevgili Parmaklar,

Burada, hiçbir işe yaramıyorum.

Sizlerin var olduğunuzu, bir canavar ya da bir tanrı olmadığınızı bizimkilere anlatmak için ormana gidiyorum.

Benim için, sizler bizlerin paralelinden "başka bir şey" değilsiniz.

Uygarlıklarımız işbirliği yapmalıdır ve bizimkileri sizlerle bağlantı kurmaya ikna etmek için elimden gelen her şeyi yapacağım.

Kendi tarafınızda, siz de aynı şeyi yapmaya çalışın.

İmza 103.

- Hayret, dilimizi çok iyi konuşuyor, diye şaşırdı Julie.

- Cümlelerin kuruluşunu bilgisayar düzenliyor, ama çeviride bazı şeyler kaybolmuş olmalı, diye kabul ediyor Laetitia. Burada kaldığı süre içinde, 103. konuşma dilimizin ilkelerini öğrenmek için çok gayret gösterdi. Kendi itirafı, üç kavram dışında her şeyi anladı.

- Hangileri?

- Mizah, sanat, aşk.

Laetitia'nın menekşe gözleri Korelinin yüzüne kondu.

- İnsan olmayanlar için bu kavramları anlamak çok güçtür. Son zamanlarda, 103. için fıkralar koleksiyonu yapıyorduk, ama bizim mizahımız fazla insanca. Karıncalara özgü bir mizah olduğunu bilmeliydik. Örneğin, ayaklan örümcek ağına dolaşan mayısböceği ya da ıslanmış ve lime lime olmuş kanatlarıyla havalanan ve yere çakılan kelebekler.

- Burada gerçek bir sorun var, diye kabul ediyor Arthur. Bir karıncayı ne güldürebilir?

J

409

Diyalog makinesine döndüler, kobay karıncalar hiç durmadan hareket ediyorlardı.

- 103.'nün kaçmasından sonra, elimizdekilerle idare etmek zorunda kaldık, dedi Arthur.

Cam kutudaki karıncaya sordu:

- Mizahın ne olduğunu sen biliyor musun?

- Ne mizahı? yaptı karınca.

BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

Mizah, olağanüstü bir şey olmalı.

Kamp yerinin sıcağında. Prenses 103. yoldaşları için yakında karşılaşacakları devler dünyasının bir başka yanını anlatıyor. Sıcaktan ezilmemek için, bir dala asılı kitle halinde toplanıyorlar. Cinsiyetlinin çevresinde, büyük yürüyüşün tüm ordusu, canlı bir küre halinde, dinlemeye hazır bekliyor.

Mizah yüzünden. Parmaklar "Buz kütlesi üzerindeki Eskimo" ya da "kanatları kesilen sinek" hikâyeleri anlatılınca, spazmlarla sarsılırlar.

Dinleyenler arasındaki birkaç sinek bir şey anlamıyor.

Prenses 103. kendisine doğru yükselen akımlardan, mizahın dinleyicileri gerçekten hiç ilgilendirmediğini anlıyor ve dikkatleri dağılmasın diye konuyu değiştiriyor.

Parmak'm organizmasının dışını koruyacak sert bir kabuğu olmadığını, dolayısıyla bir karıncadan çok daha kırılgan olduğunu açıklıyor. Bir karınca kendi ağırlığından altmış

kat daha ağır şeyleri taşıyabilirken. Parmak ancak kendi ağırlığına eşit bir yükü kaldırabilir. Bir karınca, boyundan yüz kat yüksekten düştüğünde hiçbir şey olmaz, oysa bir Parmak, boyunun üç katı kadar bir yükseklikten düşse, ölür.

Dinleyiciler, daha doğrusu koklayıcılar, Prenses 103.'nün fero-mon buharlarını ilgiyle izliyorlar. Bütün karıncalar, muhteşem boylanna rağmen, Parmakladın çok cılız olduklarını öğrenmekten memnunar.

Daha sonra prenses, Parmakların arka ayakları üzerinde dikine nasıl dengede durduklarını açıklıyor ve 10. hayvansal feromonu için notlar alıyor.

Yürüme:

Parmaklar iki arka ayakları üstünde yürürler.

Böylece hemcinslerini çalıların üstünden görebilirler.

Bu hünerlerini göstermek için, alt azalarını hafifçe ayırır, ağırlık merkezlerini öne kaydırmak için karın eklemlerini devirir ve dengede kalmak için üst azalarından yardım görürler.

410

Pek rahat olmamasına karşın, Parmaklar bu pozisyonda uzun zaman kalabilirler.

Onlar buna "yürümek" diyorlar.

5. küçük bir gösteri yapıyor. Dallardan koltuk değneklerinin yardımıyla, şimdi arka arkaya on adım yürümeyi başarıyor.

Sorular çok ama 103. konuyu fazla uzatmıyor. Birliklerine bildireceği daha bir sürü konu var. Parmaklar'da bir yetkiler aşaması olduğunu anlatıyor. Ve 10. coşkulu bir antenle kaydediyor:

Yetki:

Bütün Parmaklar eşit değildir.

Bazılarının başkalarının üzerinde ölüm ya da yaşam hakkı vardır.

Bu "daha önemli" Parmaklar, aşağı Parmakların eşek sudan gelinceye kadar dövülmelerini ya da hapse atılmalarını emredebilir.

Hapishane, çıkışları olmayan kapalı bir odadır.

Her Parmak'ın bir şefi vardır, o da bir şefe itaat eder, o da bir başka şefe boyun eğer... Bu ulusal şefe kadar böyle devam eder.

Şefler nasıl belirlenir?

Bir kast söz konusudur ve şefler çok basit bir şekilde, iş başındaki şeflerin çocukları arasından seçilir.

Bunları anlattıktan sonra, 103. Parmakların dünyasının her şeyini anlamadığını hatırlatıyor. Bilgilerini tamamlamak için oraya bir an önce dönmek istiyor, çünkü daha keşfedecek çok şey var.

Uçsuz bucaksız kamp antenleri oynatıyor. Duvarlar döşemelerle konuşuyor, kapılar tavanlarla tartışıyor.

Prenses 103. vücutları arasından canlı bir pencere kadar kendisine yol açıyor. Doğuda, ufku seyrediyor. Alay artık geriye dönemez. Artık başarmak ya da ölmekten başka seçenek yok.

Aşağıda otlayan salyangozlar, canlı tartışmalara katılmıyor. Onlar, huzur içinde, yoncaların tadını çıkarıyor.

Dördüncü Oyun:

YONCA

ANSİKLOPEDI

KAĞIT OYUNU: Bildiğiniz bir deste oyun kağıdı, elli iki simgesiyle başlı başına bir ders, bir tarihtir. Bir kere, dört renk hayatın dönüşümünün dört alanını ifade eder. Dört mevsim, dört heyecan, gezegenin dört etkisi...

1. Kupa: İlkbahar, duygusallık, Venüs.

2. Karo: Yaz, yolculuklar, Merkür.

3. Sinek: Sonbahar, iş, Jüpiter.

4. Maça: Kış, zorluklar, Mars.

Rakamlar ve kişilikler rasgele seçilmemiştir. Her biri insan hayatının bir evresini ifade eder. Sıradan bir deste oyun kağıdı tarot gibi kâhinlik sanatında kullanılmıştır. Söz gelimi, kupa altısları bir hediye alınacağını; karo beşlisi sevdiğiniz biriyle aranızın bozulacağını; sinek ması şöhreti; maça valesi bir dostun ihanetini; kupa ası bir dinlenme dönemini; sinek damı bir talihi; kupa yedilisi evlenmeyi ifade eder, diye ileri sürülür. En basit görünenler dahil, bütün oyunlar, antik bilgelikleri saklar.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

TATİRİÇATİİrî ÖZEL GÖREVLİLERİ

Julie ve üçüncü cilt dostları gündüz öyle şeyler görmüşlerdi ki uyuyamayacak kadar coşkuluydular.

Paul, sakinleştirici niyetine, Devrim Bağ'ından liseden kurtardığı bir şişe hidromel açtı. Ji-woong bir el Eleusis oyunu oynamayı önerdi.

- Kart dünya düzenine giriyor. Kart dünya düzenine kabul edilmiyor, diye bildiriyordu Leopold kartlar açıldıkça; geçici tanrı rolünü çok ciddiye almıştı.

Ötekiler, Leopold'un uydurduğu yasayı bulamıyorlardı. Kabul edi-(len ya da reddedilen kartları ne kadar incelerlerse incelesinler, hiç-

(bir ritim, hiçbir düzen, hiçbir yasa çıkaramıyorlardı. Leopold, tanrısal düşüncesiyle onların yorumlarını kabul etmemişti.

414

Julie sonunda dayanamadı gelişigüzel kararlar verip vermediğini sordu. Kâh evet, kâh hayır diyordu. Meye göre hayır, neye göre evet dediğini anlamıyordu.

- Bize biraz yardım et. Yasanda rakamların ve renklerin hiçbir önemi yok gibi geldi bana.

- Öyle.

Sonunda vazgeçtiler. Çözümü istediklerinde, Leopold gülümsedi.

- Kolaydı ama. Yasam şuydu: Bir defa adı ünlü ile biten, bir defa ünsüzle biten kart.

Onu yastıklarla dövdüler.

Biraz daha oynadılar. Julie sonuçta Karıncalar Devrimlerinden geriye sadece simgelerin kaldığını düşündü. Y biçiminde düzenlenmiş üç karıncalı bayraklarının deseni, şiarları I +1 =3, Eleusis oyunu ve hidromel.

Dünyayı değiştirmek istiyoruz ve insanların belleğinde sadece birkaç ıvır zıvır şey bırakıyoruz. Edmond U/ells haklıydı. Devrimciler hiç alçakgönüllü değiller.

Açık gri gözlü genç kız, masanın üstüne kör damı koydu. Kart reddedildi, dedi Leopold. Buna üzülmüş gibiydi.

- Bir kartın reddedilmesi bazan kabul edilmesinden çok daha bilgi verir, dedi Zoe peygamberliğe soyunurken.

Zoe, Julie'nin başarısızlığı sayesinde, bu elin yasasını anlamıştı.

Hidromel elden ele dolaştı. Bu tuhaf oyunu birlikte oynamaktan kendilerini iyi hissediyorlardı. Hepsi kendisini oyuna öyle vermişti ki nerede bulunduklarını unutmuşlardı. Narcisse'in yokluğu konusunu açmaktan sakınarak, her konuda konuşuyorlardı. Çember bir kere oluşturulduktan sonra, onu daha farklı bir biçimde bir daha oluşturamazsınız. Bir üyelerinin eksikliği hepsine kendisini çolak hissettiriyor. Arthur odaya girdi.

- San Francisco'daki üniversiteyle iletişim kurmayı başardım.

Bilgisayarlar salonuna koştular. Francine, ihtiyar adamdan Karıncalar Devrimi servorünün hafızasını aramasını istemişti. Şimdi küçük ekrandaydı. Francine klavyenin başına geçti ve San Franciscolular'la tartıştı. Kimliğini kanıtladıktan sonra, hertz telefonu ile bilgilerin tümünü göndermeye razı oldular.

Beş dakikada, piramidin bilgisayarı Devrimin hafızasıyla doldu, ileri teknoloji mucizesi, her şey yeniden doğuyordu. Şubeleri bir bir yeniden açtılar. Sorular Merkezi kış uykusuna çekilmişti. David onu yeniden faaliyete geçirdi. Buna karşılık, Infra-World olası dünyası ev-sahibi bilgisayarda işlemeye devam etmişti. Görünüşe göre, yeni yerini yadırgamamıştı.

415

Daha az önce, geriye anı olarak hidromel ve Eleusis'in kaldığını düşünmüş olan Julie, suya batırılan kurumuş bir sünger gibi devriminin yeniden dirildığını görmekten sevinç duyuyordu. Demek ki bir devrimin hiçbir maddi temeli olmayabiliyordu ve her an, herhangi bir yerde, herhangi biri tarafından yeniden faaliyete geçirilebiliyordu. Önceki devrimlerden hiçbiri buna erişememişti.

Marcisse'in defilelerini, Leopold'un mimari planlarını, hatta Paul'ün tarifelerini yeniden buldular. Ji-vvoong ağlan çalıştırdı ve Karıncalar Devrimcilerinin hayatta olduklarını, bir yerlerde saklandıklarını ve hareketlerinin devam ettiğini bütün dünyaya duyurdu.

Yerlerinin saptanmaması için, bilgileri San Francisco üniversitesinde özeklendiriyorlar, onlarda daha sonra mesajlarını uydudan aktarıyorlardı.

Yanıp sönen, uyandıkları haberini yayan ışıklara bakarken, Julie, Fontainebleau Lisesinde nasıl başarısız olduklarını hâlâ anlamıyor-du.

Francine, Ji-woong'un yerini aldı ve kendi programını açtı.

- InfraAVorld'ün nasıl geliştiğini görmeyi öyle istiyorum ki.

Sanal dünyasının üslû bir büyüme gösterdiğini saptadı, insanlar gerçek dünyanın referans zamanını aşmışlardı ve artık 2130 yılında yaşıyorlardı. Elektromanyetik enerji ile çalışan yeni gezi araçları, dalgalar üzerine kurulu yeni bir tıp keşfetmişlerdi. Çok tuhaf, teknoloji düzeyinde, çok farklı estetik ve mekanik tercihleri benimsemişlerdi. Doğayı özellikle taklit etmişlerdi. Yani helikopterleri kaldırmışlar, onun yerine kanat çarpan ve ornitopter adını verdikleri uçaklar yapmışlardı. Denizaltıların uskurları yoktu; düzenli aralıklarla hareket eden uzun bir kuyrukları vardı vb. Francine bu paralel dünyayı inceledi ve bir şeylerin yolunda gitmediğini fark etti. Kentlerin girişlerine zum yaptı ve irkildi.

- Köprü adamları öldürmüşler!

Gerçekten de, casusları kentlerin girişinde, darağaçlarında sallan-dırılmıştı.

Infra-World halkı, sanki üstün dünya sakinlerine bir mesaj göndermek istiyormuş gibi politikacılar, reklamcılar ve gazeteciler, intikamcı elleri tutuklamamışlardı.

- Demek ki sadece bir bilgisayar yanılsaması olduklarını anladılar. Belki de benim var olduğum sonucuna vardılar, dedi altüst olmuş Francine.

416

Olan biteni daha iyi anlamak için Infra-World dünyasında dolaştı. Her yerde, kendilerini görürlerse eğer, tanılardan sanal halkı özgür bırakmalarını isteyen yazılar gördü.

Tanrılar, bizleri rahat bırakın.

Taleplerini evlerinin çatılarına boya ile yazmışlar, anıtlara kazımışlar, çimen biçme makinesiyle çimenlerin üstüne işlemişlerdi.

Ne olduklarının ve nerede yaşadıklarının bilincine varmışlardı. Francine, tanrı-oyuncunun tam kontrolü altındaki dünyanın ne olduğunu görmeleri için onlara Evrim oyununu göstermeyi çok isterdi.

Tanrıça olarak, onlara cüzi irade bahsetmişti. Hayatlarına müdahale etmiyordu. İsterlerse kanlı bir zalim ortaya çıkarabilirlerdi, onlara ahlak dersi vermemeye, kötü de olsa, iflaslarına yol açsa da, kararlarına saygılı olmaya karar vermişti.

Bu, bir tanrının özgür halkına saygısının en büyük kanıtı değil midir? Onları sadece çamaşır tozlarını ve yeni kavramları test ederken rahatsız ediyordu, hatta eğer kabul etmezlerse...

Mankör halk.

Francine, kentlerde dolaşmaya devam etti. Her yerde, Köprü-adamları'nın korkunç bir şekilde parçalanmış cesetleri sergileniyordu. Infra-Worldlüler Francine'in koruyuculuğundan kurtulmak istiyorlardı. Ekranı inceliyordu ki birden yüzüne patladı.

ANSİKLOPEDİ

İRFAHİ HAREKETİ: Tanrının bir tanrısı var mıdır? Antik Roma'nın ilk Hristiyanlar/, buna inananların sapkın hareketine karşı mücadele etmek zorunda kaldılar: nitekim, İS 2. Yüzyılda, Marcion adında biri yalvardıkları Tanrının ulu Tanrı olmadığını, onun da hesap verdiği daha ulu bir başka Tanrının olduğunu öne sürüyordu. İrfaniler'e göre

Tanrılar, Rus bebekleri gibi iç içe geçer, en büyük dünyaların tanrıları, en küçük dünyaların tanrılarını içlerine alır.

İki tanrılı da denilen bu inanca karşı özellikle Origene savaşımıştır. Sade Hristiyanlar ve Maniler. Tanrının da bir tanrısı olup olmadığını belirlemek için uzun zaman birbirlerini parçaladılar. Sonunda, Maniler kılıştan geçirildi; kur- h tutanlar ibadetlerini tam bir gizlilik içinde sürdürüyorlar.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

417

HEHRİOEÇİŞ

Yine bir nehir çıkıyor karşılarına. Bu defa, karıncaların elinde sayı kozu var. Öylesine çoklar ki ayak ayağa verip vücutlarını birleştirerek yüzen bir köprü oluşturuyorlar ve milyonlarca karınca üzerinden geçiyor.

Sıcak közler taşıyan salyangozlar bile, bu canlı köprüyü boğulmadan geçiyorlar.

Karşı kıyıya ulaşan karıncalar yeni bir kamp kuruyor. 103. onlara Parmaklar üzerine başka hikâyeler aktarıyor. 7. bir köşede bir yaprak üzerine sahneden krokiler çizerken, 10. kendi köşesinde, hayvansal feromonu için tek kelime kaçınıyor.

Aylaklık:

Parmakların büyük bir sorunu vardır: Aylaklık.

"Güzel, kendimi meşgul etmek için şimdi ne yapabilirim?" sorusunu soran tek hayvan türüdür.

5. çalıdan koltuk degnekleriyle kampın çevresinde dönmeye devam ediyor. Asker, iki ayağı üzerinde yürüye yürüye, sonunda vücudunun bu acayip pozisyona adapte olacağına ve ileride bir gün biraz yabancısı sütü aldığı anda, genetik özelliklerini kendi çocuklarına aktaracak iki ayaklı bir karınca olarak gelişeceğine inanıyor.

24. Parmaklar sagasını yazmaya kaptırmış kendini.

Aslında, 24. çok az tanınan bu büyük hayvanlarla ilgili son bölümleri yazmak için, Parmaklarla karşılaşmayı bekliyor.

BİR KADUHTİ KARARSIZLIĞI

Francine'in katodik tüpün cam kırıklarından korunmak için elleriyle yüzünü kapayacak zamanı ancak olmuştu. Gözlükleri gözlerini korumuştur ve sadece ufak tefek sıyrıklar vardı, ama korkudan ve öfkeden titriyordu. Infra-World halkı, yaratıcıları tanınçalarını katletmeye kalkmıştı! Bir tanrı katliamı!

Lucie sarışına pansuman yaparken, Arthur, kink ekranın arkasındaki bileşenleri kulağını dayayarak dinliyordu.

- İnanılmaz! Ekranı yanıltmak için tasarlanmış bir bilgisayar mesajı göndermişler. Aygıtın kimliğinde değişiklik yapmışlar. Elektronik kart aygıtın 220 voltta işlediğini sandı, oysa 11 Oda işler. Aşırı yük ekranı patlattı.

- Şu halde, bilgisayar ağıma girmeyi başardılar, dedi Ji-woong endişeyle. Dünyamız üzerinde etkili olmanın yollarını buldular.

Karıncaların Devrimi / F:27

418

- Böyle masum masum, acemi tanrı oyunu oynayamayız, dedi Le-opold.
- En iyisi Infra-World'u tamamen devreden çıkarmak. Bu insanlar bizler için tehlikeli olmaya başladılar, dedi David.

Büyük kapasiteli disketine kopyasını çekti, sonra kendi harddis-kindensildi.

- Faaliyetleri sona erdi. Asi halk, işte en basit ifadeye indirgendi: Sert bir kutuda korunan manyetik plastikten bir disket.

Hepsi, diskete sanki zehirli bir yılanmış gibi baktı.

- Şimdi bu dünyayı ne yapıyoruz! Ortadan kaldırıyor muyuz? diye sordu Zoe.
- Hayır, sakın ha! diye bağırdı, şokun etkisinden yeni yeni kurtulan Francine. Bize karşı saldırgan olsalar da, deneyi sürdürmeliyiz.

Arthur'dan başka bir bilgisayar istedi. Eski bir bilgisayar işini görürdü. Bu bilgisayarın hiçbir hertz modemi, başka bir makineyle hiçbir bağlantısı olup olmadığını özenle kontrol etti. Infra-VVorld'u kendi harddiskine yerleştirdi ve çalışma konumuna getirdi.

Infra-VVorld, basit bir diskete düz geçiş yaptıklarından habersiz milyonlarca sakiniyle yeniden yaşamaya başladı. Saldırıları tekrarlamadan önce, Francine ekranı, hatta klavyeyi ve fareyi bile kaldırdı. Artık, Infra-VVorld kapalı devre dönüyordu ve tanrılarla ya da herhangi biriyle bağlantı kurmaları imkânsızdı.

- Özgürleşmek istiyorlardı, işte özgürleştiler. O kadar bağımsızlar ki kendi hallerine bırakıldıktan bile söylenebilir, dedi Francine sıynk-larını okşayarak.
- Madem öyle neden yaşamalanna izin veriyorsun? diye sordu Julie.
- Bir gün nerede olduklarını görmek ilginç olabilir.

Bunca heyecandan sonra, yedi dost kendi localarında yattılar. Julie yeni çarşafılarına sandı.

Yine yalnız.

Ji-vvoong'un yanına geleceğinden emindi. Kaldıkları yerden başlamaları gerekiyordu. Yeter ki Koreli gelsin. Şimdi her şey hızlanmış ve tehlikeli olmaya başlamışken, aşkı tanımak istiyordu.

Kapı hafifçe tıklatıldı. Julie çevik bir hareketle kalktı, kapıyı açtı, Ji-woong oradaydı.

- Seni bir daha göremeyeceğim diye öyle korktum ki, dedi onu kollarına alırken.

Kımıldamadan, sessiz durdu.

419

- Periler dünyasında yaşıyor gibiydik ki... Onu daha bir sıktı. Julie sıyrıldı.

- Ne oldu? diye sordu şaşırان genç adam. Sanıyordum ki...

- Büyü bir defa oluyor, sonra...

Oenç adam sıcak dudaklarını omzuna koymak isteyince, çekildi:

- Aradan o kadar çok şey geçti ki... Büyü kaybolup gitti.

Ji-woong, Julie'nin davranışından hiçbir şey anlamıyordu. Zaten o da anlamıyordu.

- Ama gelen sen değil miydin... diye başladı. Sonra yumuşak bir tavırla sordu:

- Büyü geri gelir mi dersin?

- Bilmem. Şimdi yalnız kalmak istiyorum. Bırak beni, lütfen.

Yanağına küçük bir öpücük kondurdu, onu itti ve kapıyı usulca kapadı.

Yeniden yattı durum saptaması yapmaya çalışarak. O kadar arzuladığı halde neden onu reddetmişti?

Korelinin geri dönmesini bekledi. Qeri dönmesi gerekiyordu. Bir dönse. Kapıyı yeniden çalsa, üzerine atlayacaktı. Başka hiçbir şey istemeyecekti. Daha ağzını açmasına kalmadan, kuzu gibi, kendini ona bırakacaktı.

Kapı çalındı. Yerinden fırladı. Ji-woong değildi, David'di.

- Burada ne arıyorsun?

Hiçbir şey işitmemiş gibi cevap vermeden, yatağın kıyısına oturdu, başucu lambasını yaktı. Elinde küçük bir kutu tutuyordu.

- Biraz laboratuvarlarda dolaştım, etrafı karıştırdım ve bir dölşegın üstünde bunu buldum.

Kutuyu ışığa tuttu. Julie odasında olmasından tedirgindi, Ji-wo-ong her an geri dönebilirdi. Ama merakı ağır bastı.

- De bu?

- Sen karıncalarla diyalog kurmayı sağlayan Rozet Taşı'nı yapmak istedin, onlar bunu yaptılar. Leopold tepelerin içinde bir ev in-şaa etmek istiyordu, onlar kurdular. Paul, kendi kendimize yetelim diye mantar yetiştirmek istiyordu, onlar yetiştirdiler. Dölşüncesi bile Francine'i coşturan demokratik mimarili bilgisayarlar yarattılar... Peki Zoe'nin projesini hatırlıyor musun?

420

- İnsanlar arasında mutlak iletişim için yapay antenler!

Julie kulaklarını dikti.

David, küçük bir kutuda, ucunda bir burun yüksüğü bulunan iki küçük pembe anten gösteriyordu.

Yoksa bunu da mı başardılar?

- Bundan Arthur'a söz ettin mi?

- Piramitte herkes uyuyor. Kimseyi rahatsız etmek istemedim. Bu bir çift anteni buldum ve aldım, hepsi bu.

Bu acayip nesneleri yasak tatlılar gibi seyrettiler. Julie bir ara 'Yarını bekleyelim ve Arthur'a fikrini soralım' diyecek oldu, ama içindeki her şey bağıırıyordu: Haydi, dene!

- Hatırlıyor musun? Edmond Wells, mutlak iletişimde karıncaların sadece bilgi alışverişinde bulunmadıklarını, beyinlerini doğrudan doğruya birbirlerine bağladıklarını söyler. Antenler aracılığıyla, hormonlar sanki tek bir kafa gibi bir kafadan ötekine geçer ve böylece tam olarak ve de mükemmel bir şekilde birbirlerini anlarlar.

Bakışları karşılaştı.

- Deneyelim mi?

ANSİKLOPEDI

EMPATİ: Empati, başkalarının hissettiklerini hissetmek, onların sevinçlerini ya da acılarını algılamak ve paylaşmak yetişıdir. (Yunanca pathos "acı" demektir.) Bitkiler de acıyı algılar. Elektrik direncini ölçen bir galvanometrenin elektrotlarını bir ağacın

kabuğuna koyarsak ve biri kabuğa elini dayayarak bir bıçakla parmağını hafifçe keserse, dirençte bir değişme olduğunu görürüz. Demek ki ağaç, bir insanın yarısındaki hücre yıkımını algılıyor. Bu, ormanda bir insan katledildiğinde bütün ağaçlar bunu algılıyor ve bundan etkileniyor demektir. Blade Runner'in yazarı Amerikalı yazar Philip K. Dick'e göre, bir robot bir insanın acısını algılayabiliyor ve bundan acı duyabiliyorsa, onu insan olarak nitelendirebiliriz. Tam karşıtı olarak, bir insan bir başkasının acısını algılayamıyorsa, ondan insan nitelemesini almakla haksızlık yapmış olmayız. Buradan hareketle yeni bir cezai yaptırım düşünebiliriz-. İnsan niteliğinden mahrum bırakma. Böylece, işkenceciler, katiller, teröristler, hiç mi hiç etkilenmeden başkalarına acı veren bütün bu insanlar cezalandırılmış olacaktır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

421

AYAKLARIN AÛIRUÛI

Maximilien, sonunda ciddi bir ipucu bulduğunu düşünüyordu. Belirgin ayak izleri. Buradan bir kız ve bir oğlan geçmişti. Ayaklarının ağırlığını öne vermelerinden, böylece topuk değil parmaklar düzeyinde derin izler bırakmalarından genç olduktan anlaşılıyordu. Cinsiyetlerine gelince, komiser bunu bulduğu birkaç saç telinden anladı. İnsanlar farkında olmadan saçlarını kaybederler. Bu uzun saçlar Ju-lie'nin saçlarına benziyordu. David'in bastonunun ucuyla bıraktığı izler bu kanısını iyice pekiştirdi.

İzler onu ortasında bir tepe yükselen, etrafı böğürtlen dikenleriy-le çevrili bir çukura götürdü.

Maximilien orayı tanıyordu. Yabanarılarna karşı burada mücadele etmişti. İyi ama ormandaki piramit nereye kaybolmuştu?

Tepeyi göstererek sorusuna cevap veriyormuş gibi görünen parmak biçimindeki kum kayaya baktı. Başınız her sıkıştığında, dünya size yardım eden işaretlerle doludur. Yine de, beyni buna dikkat etmeye henüz hazır değildi.

Maximilien piramidin nasıl sır olduğunu anlamaya çalışıyordu. Mot defterini çıkardı ve son defasında şekillendirdiği krokiyi inceledi.

Arkasında, polisler sabırsızlıkla koşuşturuyorlardı.

- Şimdi ne yapıyoruz, komiser?

ŞİMDİ BİLİMCİ

- Haydi!

David iki çift burun antenini açtı. Burun delikleri mesafesinde tutturulmuş, ucunda on beş santimetre uzunlukta ipince iki sap bulunan plastik iki küçük pembe boynuz benziyordu. Asıl anten görevi gören kısımlar mikro gözenekli on iki segmandan oluşuyordu ve karşıdakine geçmesi için bir yuvası vardı.

David Ansiklopediyi çekti ve Mİ ile ilgili bölümü aradı. Okudu:

- Antenleri burun deliklerine sokmak gerekir. Bu, koku duyumuzu, hem alıcı hem verici olarak kat kat arttıracaktır. Burun boşluğu geçirgen ince damarlarla kaplı bir sümük tabakası olduğundan, bütün heyecanlarımız çarçabuk kana karışır. Burun buruna

doğrudan iletişim kuracağız, nitekim, burun boşlugunup arkasında, kimyasal bilgileri doğrudan doğruya beyne ulaştıran alıcı sinirler bulunmaktadır.

Julie antenleri inceliyordu, hâlâ inanamıyordu.

- Bütün bunlar koku duyusuyla mı oluyor şimdi?

422

- Elbette. Koku duyumuz bizim ilk duyumuz, özgün ve hayvansal duyumuzdur.

Özellikle yeni doğan bebeklerde çok gelişmiştir; böylelikle annesinin sütünün kokusunu tanır.

David antenlerden birini kaptı.

- ,4/Js/Woped/'deki şemaya göre, elektronik bir sistemi, koku moleküllerimizi emen ve basan bir tür pompası olmalı.

Genç adam, üzerinde 'aç' yazılı küçük bir düğmeye bastı ve bir çift anteni burun deliklerine soktu, Julie'ye de aynısını yapmasını söyledi.

İlk başlarda biraz canları yandı, çünkü plastik burun çeperlerine baskı yapıyordu. Yavaş yavaş buna alıştılar, gözlerini kapadılar ve nefes aldılar.

Julie, hemen ikisinin ter kokularını aldı. Ter kokularının gittikçe çözebildiği bilgiler aktardığını görünce, çok şaşırdı. Bu kokuda korku, arzu ve stres vardı.

Bu hem müthiş, hem endişelendiriciydi.

David, çok derin nefes almasını ve hoş kokuların beynine gitmesine izin vermesini işaret etti. Bu alıştırmayı kontrol etmeyi ikisi de başarınca, genç kızdan yaklaşmasını istedi.

- Hazır mısın?

- Tuhaf, sanki içime girecekmişsin gibi, diye mırıldandı Julie.

- Sadece insanların hep hayal ettikleri şeyi tanıyacağız. Tam ve içten bir iletişim, diyerek genç kıızı yatıştırdı David.

Julie geri çekildi.

- En gizli düşüncelerimi öğrenecek misin?

- Me oldu? Saklayacak şeylerin mi var?

- Herkes gibi. Kafam en son sığınağım.

David usulca boynunu tuttu ve gözlerini kapamasını rica etti. Duyu aygıtını ona yaklaştırdı. Antenleriyle birbirlerini aradılar biran, birbirlerine dokundular ve yuvalarına oturmadan önce, titreştiler. Julie, sinirli sinirli güldü. Burun deliklerinde bu protezle kendisini şimdi gülünç hissediyordu. Kıskaçsız ıstakoza benziyor olmalıydı.

David, başını sımsıkı tuttu. Alınları bütün yüzeyleriyle birbirlerine dokundu. Yeniden gözlerini kapadılar.

- Duyumlarımıza kulak verelim, dedi David usulca.

Bu kolay değildi. Julie, David'in kendisinde keşfedeceklerinden korkuyordu. Seçme hakkı olsaydı, çok utangaç genç kız, birine beyninin içini göstermektense vücudunu göstermeyi tercih ederdi.

- nefes al, diye fısıldadı David.

425

Dediğini yaptı ve burnuna iğrenç bir burun kokusu, David'in burnunun kokusu dolmuştu. Ayrılmasına ramak kaldı. Kendini tuttu, çünkü hemen arkasından başka bir şey, çekici ve hoş kokulu pembe bir duman algıladı. Gözlerini açtı.

Karşısında, David gözleri kapalı uyumlu bir biçimde ağzından nefes alıyordu. Julie hemen onu taklit etti.

Nefes alışları çok doğal bir biçimde birbirine uydu.

Genç kız, sanki limon suyu akıtılmış gibi burun boşluğunda acayip batışmalar hissetti. O anda da çekilmek istedi, ama limon ekşiliği yavaş yavaş yerini afyonlu ağır bir kokuya bıraktı. Kokuyu görsel-leştirdi. Pembe duman, zorla burun deliklerinden içeri girmeye çalışan bir larva gibi akan koyu bir maddeye dönüşmüştü.

Nahoş bir düşünce geçti kafasından. Antik zamanlarda, Mısırlılar firavunlarını mumyalamadan önce, beyinlerini burun deliklerinden soktukian bir şişle boşaltırlardı. Burada tam tersiydi. Bir beyin burun boşluklarına dolmak üzereydi.

Derin bir şekilde burnunu çekti ve birden David'in düşünceleri beyin loblarına dolmuştu. Julie hayretler içindeydi. David'in fikirleri kendi beyinde düşünce hızıyla dolaşıyordu. Komşu beyinden çıkan görüntüleri, sesleri, müzikleri, kokuları, tasarıları, anılan alıyordu. Genç adamın tüm direnmesine karşın, gıcıklayıcı renkte, pembe füş-yü bir düşünce ürküp hemen kayıplara karışan bir tavşan gibi zaman zaman ortaya çıkıyordu.

David'e gelince, deniz mavisi bir bulut ve bu bulutta açılan bir kapıyı görselleştiriyordu. Arkada, küçük biri koşuyordu ve onu izledi. Onu girinti çıkıntılar ve dehlizler dolu Julie'nin kocaman başının tıkadığı bir ine götürdü. Julie'nin yüzü bir kapı gibi açılıyordu ve karınca yuvası biçiminde bir beyin ortaya çıktı. Küçük bir tünel vardı, oradan içeri girdi.

David, Julie'nin beyinde dolaşmaya başladı. Görüntüler silindi ve bir ses dışarıdan değil, kendi içinden fışkırdı.

- Şimdi oradasın değil mi?

Julie doğrudan aklına hitap ediyordu.

Ona kendisini nasıl gördüğünü gösteriyordu. David çok şaşırdı.

Onu çelimsiz ve sıkılgan bir delikanlı olarak niteliyordu.

David ona kendisini nasıl gördüğünü gösteriyordu. Ona göre, çok güzel ve olağanüstü zeki bir kızdı.

Her şeyi birbirlerine açıkladılar, her şeyi açığa vurdular, karşılıklı gerçek duygularını anladılar.

424

Julie yeni bir şey hissetti, nöronları David'in nöronlarıyla barıştı. Karşılıklı sohbet ettiler, birbirlerini beğendiler ve dost oldular. Sonra, pembe pusta, ürkek küçük füşyü tavşan yeniden ortaya çıktı, kıpır kıpır kürkü içinde, hareketsiz durdu. Bu kez, genç kız onu anladı. Bu David'in ona duyduğu sevgiydi.

Daha onu lisenin açıldığı gün, ilk kez gördüğünde hissettiği bir sevgiydi bu. Matematik dersinde ona çözümünü fısıldamasmdaki gibi gittikçe genişlemişti. Bu ona onu

Oonzague'ın ve çetesinin pençesinden iki kez kurtarma cesareti vermişti. Bu onu rock gruplarına almaya itmişti.

David'i anlıyordu, o artık ruhundaydı.

1 + 1=3. Üç kişiydiler, David, Julie ve paylaştıkları.

iletişim kesilince, buz gibi bir dalga bellerinde dolaştı. Burun antenlerini çıkardılar ve Julie ısınmak için David'e sokuldu. Yüzünü ve saçlarını tatlı tatlı okşadı David ve üçgen biçimindeki tapınağa, yan yana, sevgiyle uyudular.

ANSİKLOPEDİ

SÜLEYMAN İLİ TAPINAĞI: Kudüs'teki Sultan Süleyman Tapınağı tam bir kusursuz geometrik şekiller modeliydi. Her birinin etrafı taş bir duvarla çevrili dört sahanlıktan oluşuyordu. Bunlar hayatı oluşturan dört dünyayı gösteriyordu:

- Maddi dünya: Vücut.
- Heyecan dünyası: Ruh.
- Manevi dünya: Zeka.
- Mistik dünya: Her birimizin içindeki tanrısallık. Tanrısal dünyanın ortasındaki üç büyük kapının şunları gösterdiği varsayılıyordu:
 - Yaratma.
 - Oluşturma.
 - Eylem.

Anıt yüz arış uzunlukta, elli arış genişlikte ve otuz arış yükseklikte büyük bir dikdörtgen biçimindeydi. Merkezde yer alan tapınak otuz arış uzunlukta ve on arış genişlikteydi. Tapınağın dip tarafına Azizler Azizinin kusursuz küpü yerleştirilmişti.

Azizler Azizinde, akasya ağacından mihrap bulunuyordu. Beş arış ayırtlarıyla kusursuz bir küp biçimindeydi. Üzerine yerleştirilmiş on iki ekmek yılın aylarını gösteriyordu. Üstündeki yedi kollu şamdan yedi gezegeni temsil ediyordu.

425

Eski metinlere ve özellikle de İskenderiyeli Philon'un metinlerine göre, Süleyman'ın Tapınağı, bir güç alanı oluşturmak için geometrik bir şekil olarak hesaplanmıştır. Başlangıçta, altın sayı kutsal dinamiğin ölçüsüdür. Tabernaklın kozmik enerjiyi topladığı varsayılır. Tapınak, iki dünyanın; görünenle görünmeyenin geçiş yeri olarak düşünülmüştür.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

AŞK

Ayak izleri burada kayboluyordu. Maximilien, beton piramidin nasıl sır olduğunu anlamadan, tepede bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Gözlem duyusu alarm halindeydi. Aksayan bir şey vardı, ama dekoru tamamlamak için sanki bir parça eksik gibiydi. Tabanıyla zemini tekmeledi.

Maximilien'in ayakkabısı altında taban, tabanın altında ot, otun altında toprak.

Toprağın altında kökler, kurtlar, çakıltaşlar, kum. Kumun altında, beton bir duvar. Betonun altında, Julie'nin locasının tavanı. Tavanın altında hava.

Havanın altında, pamuk bir yorgan. Yorganın altında uyuyan bir yüz. Yüzün derisinin altında, damarlar, kaslar, kan.

Tak tak tak.

Julie irkilerek uyandı. Arthur, kapının aralığında başını uzattı. Onu uyandırmaya gelmişti ve genç kızın yatağında David'in bulunmasından hiç rahatsızlık duymadı. Başucu masasında antenlerini gördü ve onları kullandıklarını anladı.

Gözlerini ovalayan gençlere iyi çalışıp çalışmadığını sordu.

- Evet, diye ikisi birlikte cevap verdi.

O zaman, Arthur kahkahayı bastı. Bir şey anlamadan ona baktılar. İhtiyar adam öksürüğünü tutmaya çalışarak onlara bunun prototip olmadığını açıkladı. Gerçekten de, piramit sakinlerinin bu projeyi sonuçlandıracak zamanları olmamıştı.

- İnsanların mutlak iletişime girmeleri için daha yüzlerce yıl beklemek gerekecek.

- Yanılıyorsunuz, sisteminizde her şey mükemmel çalıştı, diye karşılık verdi David.

- Ya! Sahi mi?

426

İhtiyar adam sevinmiş göründü, antenleri söktü ve boş bir yer gösterdi.

- Pilsiz çalışmasına çok şaşırdım. Koku pompalan nasıl çalışabilir? Bu gençler için soğuk bir duş oldu.

Arthur'a gelince, pek eglenmişti.

- Siz çalıştığını hayal ettiniz çocuklar, hepsi bu. Ama bu bile bir şeydir. Sahiden çalışmış gibi hissettiniz. İnsan bir şeye çok inanırsa, hayali bile olsa, sanki gerçekten varmış gibi gelir ona. Bu oyuncakla insanların MI'ye hakları olduğunu sandınız. Eşsiz bir deney yaşadınız. Bu şekilde kurulmuş dinler olduğunu biliniz.

Arthur, prototiplerini özenle kutularına yerleştirdi.

- Haydi çalıştı diyelim, bu yapay antenleri yaymak doğru olur muydu? Herkes başkasının aklından geçen her şeyi okuyabilseydi neler olurdu düşünebiliyor musunuz? Benim fikrimi sorarsanız, felaket olurdu. Buna hazır değiliz.

Arthur, suratlarından Julie ve David'in fena halde düş kırıklığına uğradıklarını anlıyordu.

- İlahi çocuklar, diye mırıldandı merdivenlerde.

iki devrimci, fena halde çuvallanmış gibiydi. Mutlak İletişimlerine ne kadar da inanmışlardı.

- Bunun imkânsız olduğunu hep biliyordum, dedi David tam bir içtensizlikle.

- Ben de, diye Julie ekledi.

Ve birbirlerinin üstünde yuvarlanarak güldüler. Belki de Arthur haklıydı. Bir şeyin olması için ona kuvvetle inanmak yetiyordu. David kalkıp kapıyı kapadı ve yatağa tekrar döndü. Dizleriyle yorganı ve çarşafları kaldırarak çadır yaptılar.

Pamuklular içinde, ağızları birbirini aradı ve buluştu. Antenlerden sonra, dillerini, tenlerini, sonra kesik kesik solumalarını ve terlerini birbirine karıştırdılar.

Artık kurtuluşu yoktu. İlk kez fiziksel aşkı tanıyacaktı. Olasılıklar bitmişti, meydan gerçekliğindi. David'in kendisini okşamasına izin verdi, tüm nöron hücreleri ne düşüneceklerini bilmiyordu.

nöronlarının çoğu kendini bırakmaktan yanaydı. Şunun şurasında, David i iyi tanıyorlardı ve nasıl olsa, Julie günün birinde bekâretini yitirecekti. Küçük bir azınlık bunun, genç kızın en önemli şeyini, saflığını kaybetmek olacağını düşünüyordu. David'in okşamaları, yanardöner bir asetilkolin - keyif verici doğal uyuşturucu - dalgası başlattı ve tutucu nöronların sesini kesti.

427

Sanki son bir ana kapı açılmış gibiydi. Julie kendini hem vücudunun içinde, hem de dışında hissediyordu. İçinde hazza izin verdiğine teşekkür etmek için şakaklarında zonklayan o kan ve o engin solunum vardı. Beyninde elektrik şimşeginden milyonlarca küçük akım dolaşıyordu.

Akışkanlar değişimi.

Yaşıyor olmaktan mutluydu, var olmaktan, doğmuş olmaktan ve şimdi olduğu gibi olmaktan mutluydu. Öğrenecek daha o kadar çok şey, tanışacak o kadar çok insan vardı ki; dünya uçsuz bucaksızdı.

Eyleme geçmekten neden bu kadar çok korktuğunu şimdi anlıyordu. Önce, ideal koşulları bulması gerekmişti.

Şimdi, biliyordu.

Aşk, tercihen piramit biçiminde bir yeraltında, tercihen David adında bir erkekle yapılan gizli bir törendi.

OİTTİKÇE DAHA PİŞMİŞ CESETLER

Büyük olasılıkla o konuda bir bölüm kaleme almak üzere olduğundan, 24. Parmakladın cinselliği hakkında daha kesin bilgiler istiyor.

Cinsellik:

Parmaklar en cinsel hayvan türüdür.

Bütün öteki hayvanlar, cinsel etkinliklerini yılın 'kızgınlık dönemi' denilen kısa bir dönemle sınırlandırdıktan halde. Parmaklar sürekli aşk yapmaya hazırdırlar.

Bu işi, döllenmeye en uygun an olduğunu umarak, herhangi bir zamanda yaparlar.

Erkeğin dışının yumurtladığını anlamasına olanak veren hiçbir dış belirti yoktur.

Erkek Parmak cinsel eylemi denetleyebilir ve istediği kadar uzatabilir, oysa memelilerin çoğunda üreme eylemi nadir olarak iki dakikayı aşar.

Dişi Parmak'a gelince, eylemin zirvesinde çığlıklar koparır, nedeni bilinmiyor.

Yolculuk salyangozlarının üstünde sallanan Prenses 103. ve Prens 24.'ne çevrelerindeki dekora, ne de zaman zaman kendilerini gözetleyen salyangozların göz boynuzlarına aldırarak Parmaklar dünyasını tartışıyorlar.

Altlarında, hacı karıncalardan oluşan koyu bir kitle, salya içinde bata çıka yürümekten kaçınmak için iki sütun halinde ilerliyor. Durduk-lannda, kamplan şimdi o kadar kalabalık ki bir meyve gibi bir dala asılmıyor, ama camlan olduğu gibi kaplıyorlar. Her yerde közler tütüyor.

Prenses 103. yürüyüşe koştığı kalabalığın ağır, kesilmez kokusunu duyuyor. Anlatılannın feromonları uzun sıranın ucuna kadar ulaşmıyor, böcekler birbirlerine aktarıyor. Tıpkı sözel aktarma gibi, kokusal aktarma öyle kolay olmuyor ve bilgiler biraz bozulmuş olarak ulaşıyor.

Prenses diyor ki dişi Parmaklar çiftleşme sırasında büyük çığlıklar koparırlar.

Artık Parmakların hiçbir şeyine şaşmıyorlar. Bu arada bazı böcekler kendi yorumlarını katıyor.

Dişi Parmaklar neden çığlıklar atıyorlar?

Onlara cevap veriliyor:

Çiftleşme sırasında leşçiler kendilerini rahatsız etmesin diye, onları kaçırtmak için.

Alayın sonundaki böcekler, özgün metne çok az sadık yorumlar alıyor.

Parmaklar leşçilerini çığlıklar kopararak kovalarlar.

Prenses 103. kesinlikle deist olmak istemiyor ama yine de Parmakları Tann gibi görmeye başlayan yürüyüşçülerin sayısı artıyordu ve kendilerini hacca gidiyormuş gibi görüyorlardı.

Prens 24. daha başka bilgiler istiyor. Örneğin nasıl alarm veriyorlar?

Alarm:

Parmakların kokusal dili olmadığından, alarm feromonları yoktur.

Tehlike halinde, işitsel işaretler verirler: Hava pompalarıyla işleyen sirenler ya da görsel işaretler, yanıp sönen kırmızı ışık.

Genel olarak, ilk haber alan televizyon antenleridir ve tehlikeyi halka onlar bildirir.

Ormandan geçişlerini herkes seyrediyor. Alaya katılmayanlar gittikçe endişeleniyor.

Bu büyük yürüyüş çevrede av bırakmadı neredeyse, üstelik de pişiriyorlar.

KIRIK YUMURTA

Julie dudaklarını tam yeni bir öpüş için uzatırken, dışarıda tanıdık bir ses çınladı.

- Derhal dışarı çıkın! Etrafınız sarıldı.

Alarm piramitte yankılandı. Herkes kontrol salonuna doğru koşmaya başladı. Video kameralar, tepede konuşlanan polis silüetleriyle doluydu.

Arthur Ramirez içini çekti:

- Yine o Cro-Magnon laneti...

Julienin odasında alarm, yanıp sönen kırmızı bir lambayla belirtiliyordu.

- Bitti, diye mırıldandı David.

- Biz yine de devam edelim, dedi Julie. Çok güzeldi. Ji-woong kapıyı araladı, şaşkın bir göz attı ve yorum yapmadan haber verdi:

- Saldırıya uğradık. Hemen gitmemiz gerek.

Jonathan ve Laetitia, üzerinde Gözlem etiketi olan küçük bir valiz getirdiler. İçine yosun doldurulmuştu ve üzerinde numaralanmış küçük aralıklara yerleştirilmiş uçan robot karıncalar vardı.

Bu minicik mikro mekanik harikalardan dördü havalandırma ağzına götürüldü. Jonathan Wells, Laetitia Wells, Jason Bragel ve Jec-ques Melies, kontrol ekranlarının karşısına yerleştiler ve pilotaj kumandanlarına sarıldılar. Dört böcek, denizaltı torpilleri gibi borularda hızla ilerlerken, uzaktan yönlendirmeli video periskoplarda yollarını gözetliyorlardı.

Az sonra, bu uçan casuslar daha yakın görüntüler getirdi. Bütün piramit sakinleri, polislerin yuvalarının etrafında ilerlemesini endişe içinde izliyordu.

Maximilien, telsiziyle kesin emirler veriyordu. Bir kamyon geldi, kazı malzemelerini boşalttı. Havalı çekicilerle donanmış adamlar yaklaştılar.

Jonathan ve Laetitia, hemen üzerinde kavga yazılı bir başka valiz çıkardılar. Başka yuva sakinleri kontrol ekranlarının karşısında onlara katıldı. Arthur pilotluk yapmıyordu, çünkü elleri titriyordu ve uçan kanncalann yönünde bir milimetre sapma olmaması gerekiyordu.

Bir havalı çekiş dağa saldırdı. Toprak sarsıntılan azaltıyordu, ama hepsi sonunda kemiğe, yuvanın duvarlarını ulaşacağını biliyordu.

Uсталıkla yönetilen bir kavga karıncası aleti çalıştıran polisin bo-yununa kondu ve ona anestezi yaptı. Adam yere yığıldı.

Maximilien, telsiziyle bas bas bağırarak emirler yağdırdı ve birkaç dakika sonra, bir kamyonet arıcı giysileri dağıttı. Polisler dalgıçlan andırıyorlardı. Karınca iğneleri artık onlara zarar veremezdi.

Piramittekilerin anestezi yapan uçan karıncalardan başka silahları yoktu ve onlar da artık etkisizdiler. Çaresizlik içinde birbirlerine baktılar.

- Hapı yuttuk, diye bağırıldı Arthur.

İyi donanımlı polisler toprağı delmekte hiç zorlanmadı. Havalı çekicin çeliğı şimdi bir dişçinin bir dişin minesine dokunan ruleti gibi betona ulaşıyordu. Piramitte, her yer titredi, kalpler güm güm atmaya başladı.

430

Aniden, darbeler kesildi. Polisler deliklere dinamit çubukları yerleştiriyordu. Maximilien her şeyi düşünmüştü. Patlayıcıyı kaptı ve hızlı hızlı geri saymaya başladı.

- Altı, beş, dört, üç, iki, bir...

AMStKLOrEDt

SIFIR: Sıfırın izlerine İS 2. Yüzyıl'da Çin hesaplarında (bir nokta ile gösterilirdi) ve çok daha önce Mayalar'da (bir sarmal eğri ile gösterilirdi) rastlamamıza rağmen, bizim sıfırımız Hint kökenlidir. Persler. 7. Yüzyılda onu Hintli-ler'den kopya ettiler. Birkaç yüzyıl sonra, Araplar onu Pers-ler'den kopya ettiler ve ona bildiğimiz adı verdiler. Sıfır kavramının Avrupa'ya gelişi ancak, Pizalı Leonard denilen, ama isminin gösterdiğinin tersine Venedikli bir tacir olan Leonard Fibonacci (Fillio di Bonacci'nin kısaltılmış biçimi olsa gerek) aracılığıyla olmuştur.

Fibonacci, sıfırın önemini çağdaşlarına açıklamaya çalıştığında. Kilise bunun bir sürü şeyi altüst edeceğine karar verdi. Bazı engizitörler sıfırın şeytan işi olduğunu

düşündüler. Bazı rakamlara güç katıyorsa da, onunla çoğalmaya kalkışan bütün rakamları hiçliğe indirgediğini söylemek gerek.

Sıfırın büyük yok edici olduğu söyleniyordu, çünkü kendisine yaklaştırılan her şeyi sıfıra çeviriyordu. Buna karşılık, I 'e büyük saygılı denirdi, çünkü kendisiyle çarpılanı değiştirmiyordu. O'la çarpılan 5 sıfırdır, I'le çarpılan 5, 5'tir.

Sonunda işler iyi kötü düzeldi. Kilise'nin sıfırı kullanmanın maddi yararını kavramış iyi muhasebecilere ihtiyacı vardı.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BÜYÜK HAC YOLCULUĞU

Prences 103. yolu tanıyor. Birazdan kaçtığı insan yuvasını görecekler. Büyük Buluşmaya yaklaşıyorlar.

Prences, genç kâşifler mangasına kervanın sonundakilere ön sıra-lardakilerin yürüyüşlerini yavaşlatmaya başladıklarını bildirmelerini söylüyor. Kervanın çok uzun olduğunu, zıncı diye durursa, haber kervanın öbür ucuna ulaşınca ve yabancı sitelerin dillerine çevirilince-ye kadar, çabuk fren yapamayan kannıncaların bir sürü karıncayı ezeceğini biliyor.,

Tf

451

Prences manzaraya bakıyor ve şaşırıyor. Yuva ortada yok. Yerinde bir tepe vardı ve etraf karmakarışıklı. Havada benzin kokuları, korku kokulan, Parmaklar kokuları vardı. Bu kadar şamatayı, bunca stresi en son sadece bir bez üzerinde yürüdü diye Parmakların piknik dedikleri şeyi aksattığında algılamıştı.

HAYVANSAL FEROMOH: YEMEK

Salyacı: 10.

Yemek:

Parmaklar belirli bir ritme göre yemek yiyen tek hayvandır.

hayvanlar dünyasının her yerinde,

I l açken,

2- görüş alanı içinde yiyecek görüldüğünde,

3- bu yiyeceği yakalamak için yeterince hızlı koşulabildiğinde yemek yenirken, Parmaklar ister aç, ister tok olsunlar, günde üç kere yemek yerler.

Bu günde üç kez yemek yeme sistemi. Parmaklama günlerini iki bölüme ayırma olanağı verir.

Birinci yemek sabahı açar, ikinci yemek kapatır ve öğle sonrasını açar, üçüncü yemek öğle sonrasını kapatır ve uykuya hazırlar.

MERHABA

Oradalar. Parmaklar oradalar. Saptadığı kokulara bakılacak olursa, 103. kalabalık olduklarını düşünüyor.

|| Esenleme Molekülü.

11 Hac yolculuğuna katılan bütün böcekler tanışma feromonlarını

11 yayıyor. Bu kokusal işaretlerde, en küçük bir saldırganlık, en küçük I bir gösteriş yok.

Hazırdaki bütün Parmaklara esenleme molekülü.

Parmak feromonu. Tanrılar! gösteren feromona çok benzediğinden, çoğu kanştırıyor. Abesi pencereden kovun bacadan girer ve fazla olağanüstü bir şey oldu mu, abes hemen onu sahiplenir.

Hazırdaki bütün Tannlar'a esenleme molekülü.

Hem Tannlar'a tırmanıyor, hem en hararetli ve olabildiğince dostça feromonlar yayıyorlar. Bundan böyle Parmaklara yaklaşırken, onlara çok saygılı hitap etmek gerektiğini çok iyi anladılar.

Bu ağır kokulu kocaman ılık hayvanlara tırmanırken, hep birlikte, bütün hazırdaki Tannlar'a esenleme molekülü, diye yayınıyorlar.

452

ATISİKLOPEDİ

SHABBATAI ZEVIİİİ ÜTOPYASI: Binlerce hesaplamalardan. İncil'in ve Zebur'un Batını yorumlarından sonra, Polonyalı büyük kabala alimleri Mesih'in tam olarak 1666 yılında ortaya çıkacağı kehanetinde bulundular. O devirde Batı Avrupa Yahudi halkının morali çok kötüydü. Kazak ataman Bogdan Khmelnitski, birkaç yıl önce, büyük mülk sahibi Polonyalı derebeylerinin hakimiyetine son vermek için köylülerden oluşan bir ordunun başına geçmişti. Sağlam şatolarındaki derebeylerine ulaşamayınca öldürme çığırına kapılan ordu, öcünü süzerenlerine çok sadık gördükleri küçük Yahudi kasabalarından aldı. Birkaç hafta sonra, Polonya soyluları kanlı karşı saldırılar başlatınca, bunun ceremesini bir kez daha Yahudiler çekti; binlerce kişi öldü. 'Bu en son Armaggedon savaşının işareti' dediler kabalalar. 'Bu Mesih'in geleceğinin yakın olduğunun ale-meti.' İşte tam bu sırada, bakışları etkileyici, yumuşak genç bir adam, Shabbatai Zevi ortaya çıktı ve kendisinin Mesih olduğunu ileri sürdü. Adam iyi konuşuyordu, güven veriyordu, insanlara hayaller kurduruyordu. Mucizeler yapabileceği öne sürülüyordu. Batı Avrupa'nın büyük acılar çekmiş Yahudi cemaatleri arasında yoğun bir dinsel coşku yarattı. Tabii, hahamların çoğu 'gaspçı', 'sahte kral' diye feryatlar kopardılar. Shabbatai Zevi yandaşları ve onu sahtekâr ilan edenler şeklinde bölünmeler ortaya çıktı ve aileler parçalandı. Bununla birlikte, yüzlerce kişi her şeyi terk etmeye evlerini barklarını bırakıp kendilerini Kutsal Topraklarda ütöpik yeni bir toplum kurmaya götüren bu yeni Mesih'in ardından gitmeye karar verdi. Ama arkası gelmedi. Osmanlı Padişahı'nın casusları, bir akşam Shabbatai Ze-vi'yi kaçırdılar. İslam dinine geçerek, ölümden kurtuldu. Tabii en sadık müritleri onun yolunu izledi. Diğerleri ise onu unutmayı yeğledi.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

CTHLER ORDUSU

Bir çılgılık. Üstlerine doğru gelen ve üzerlerine tırmanacak gibi görünen kara ve kaynaşan bir selin görûnmesiyle, bir polis yere yığıldı. Orada yirmi adam vardı. Üçü anında kalp krizinden öldü. Diğerleri arkalarına bakmadan tabanları yağladı.

Yerde yatan üç Parmak vücuduna, kâşifçiler nazikçe esenleme molekülü yayıyor ve kendilerine karşılık verilmemesini anlamıyorlar. Oysa, Prenses 103. bazı Parmakların karıncaların kokusal dilini anladıklarını belirtmişti.

- Ama bu da ne? diye haykırdı video ekrana bakan Julie.

Prenses 103. etrafındaki karıncaların Parmaklara hoşgeldiniz diyerek tırmanmalarını seyrediyor ve hareketin kökeninde olmasına karşın, artık hareketin kendisini aştığını birden anlıyor.

Herkesten sakinleşmelerini istiyor. Parmakların kitle halinde varlıklarından ürkebileceğini biliyor, nihayetinde, sıkılınlar.

On iki genç kâşif, yürüyüşçülerden Parmaklardan biraz uzak durmalarını rica etmek için sütun boyunca koşuyor.

Öndeki karıncalar, ılık ve donmuş dağlar halinde yerde yatan üç Parmak'ın üstüne tırmanıyor.

Etraftaki karıncalar, Tanrılara tırmanan karıncaların Tanrılar tarafından alıp götürülmelerine yanyıyorlar.

Prenses 103. sükûnetlerini korumalarını tavsiye ediyor. Birlikleri durduruyor. Parmakları yemelerini hatta ısırmaalarını bile yasaklıyor. Bu nazik anın önemi karşısında telaşa kapılmamalarını istiyor her birinden.

Sonra ortalık yatışınca, telaşını saklamaya çalışıyor ve tepeyi teftiş ediyor. 24. ve on iki genç kâşif bir şeylerin yolunda gitmediğini algılıyor. Her şey çok ani olmuştu ve her şey birden sakinleşmişti. Hatta fazla sakindi.

Salyangozlar başlarını kabuklarından çıkarıyor.

Prenses 103. egreliotları arasında dolaşüyor ve Parmaklar'ın yuvasından kaçtığı zemin düzeyindeki havalandırma ağzını buluyor.

Bir kayanın üstüne çıkıyor ve kalabalığa sesleniyor. Bu tepenin onların yuvalarından biri olduğunu ve orada Parmaklar'ın kokusal dilini konuşabilen nadir Parmakların yaşadığını söylüyor. Bu kaçırılmayacak bir talih.

Onlarla diyalog kurmak için önce tek başına oraya inecek ve görüşmesini aktarmak için geri dönecek.

Bu arada, uzun yürüyüşün sorumluluğunu 24. ile on iki genç kâşife bırakıyor.

Uzaktan güdümlü uçan karıncalar, tepeyi örten kara örtüyü filme alırken, havalandırma parmaklıklarından birinde bir şey çıtırdar gibi oldu. Arthur bakmaya gitti ve küçük kanatlı iri bir kannca fark etti. Daha güçlü kazımak için çeneklerinde ince bir dal tutuyordu.

Karıncaların Devrimi / F:28

İçeri girmesine izin verilmesini istedi. Alnında san bir işaret seçiliyordu ve ihtiyarın yüzü aydınlandı.

103.

103. geri dönmüştü.

- Merhaba 103. dedi heyecanla. Demek sözünü tuttun, geri döndün.

Kızıl karınca, onun işitsel sözlerini belli ki anlamıyordu, ama Aıt-hur'un ağızsal kokularını alınca, antenlerini gelişigüzel salladı.

- Üstelik artık kanatların da var, diye hayran kaldı ihtiyar adam. Ah! Birbirimize anlatacak çok şey olmalı.

103.'yü ihtiyatla parmakları arasına aldı ve Rozet Taşı'na kadar götürdü.

Tüm piramit sakinleri, 103.'nün rahat rahat yerleştiği ve eskiden olduğu gibi antenlerini kavanozun saplarına temas ettirdiği makinenin etrafında toplandı.

- Merhaba 103.

Makine cızırdadı ve sonunda sentetik ses cevap verdi:

- Selamlar Arthur!

Arthur, coşkulu gözlerini ötekilere dikti ve onlardan ekranlarının başına dönmelerini istedi. Hepsi de bu buluşmanın ihtiyarı altüst ettiğini anladı ve uzaklaştı.

Karıncayı dinleyen tek kendisi olduğundan emin olmak için, Arthur diyofonik başlığı taktı ve birlikte, sırlarını birbirlerine açtılar.

AFİS+KLOFED+

FARKLI MÜTTEFIKLER+MİZ: Tarihte insanlarla hayvanlar arasında pek çok kez askeri işbirliği söz konusu olmuştur. Üstelik, birinciler ikincilerin fikrini sormak zahmetine bile girmemişlerdir.

Sözgelimi, İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyetler anti-tank köpekler yetiştirdi. Mayın kuşatılmış köpeklerin görevi düşman tankının altına sokulup patlatmaktı. Sistem çok iyi işlemedi çünkü köpekler hemen sahiplerinin yanına dönmek eğilimi gösteriyorlardı.

1943'te, Doktor Louis Feiser, minyatür yangın bombaları ile donatılmış yarasaları Japon gemilerine saldırtmayı düşündü. Japon kamikazelere, Müttefiklerin cevabı olacaktı. Ama Hiroşima'dan sonra bu silahlar kullanımdan kalktı.

435

1944'te İngilizler aynı şekilde patlayıcı dolu küçük uçakları kullanmada kedilerden yararlanmayı tasarladı. Sudan korkan kedilerin aletlerini uçak gemilerine yönlendireceklerini düşünüyorlardı. Ama hiç de öyle olmadı.

Vietnam Savaşı sırasında, Amerikalılar Vietkonglar'ın üzerine bomba yağdırmakta güvercinler ve akbabalardan yararlanmayı denedi. Yine başarısız oldular.

İnsanlar hayvanları asker olarak kullanmayı bırakınca, onlardan casus olarak yararlanmaya kalktı. Örneğin, CIA Soğuk Savaş sırasında, şüphelileri dışı hamamböceği hormonu perippalon B ile izleme deneylerine girişti. Bu madde, erkek hamamböceği için o kadar tahrik edicidir ki ona ulaşmak için kilometrelerce yolu katedebilir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

DURUM DEÜERLEHDİRMESİ

O gün, Arthur ve 103.'nün birbirlerine ne söylediklerini kimse bil* miyor. Laboratuvarından neden kaçtığını karınca ona açıklamış olmalıydı. Arthur da ondan

Parmakların piramide ikinci saldırılarında birliklerinin piramidi koruması için kalmalarını istemiş olmalıydı. 103. ona iki dünya arasında işbirliği projesinin ne durumda olduğunu sormuştur.

HAVARİLERİM İLETİŞİMİ

Dışarıda, on iki genç kâşif, tepenin doruğunda, her birinin merkezinde bir köz bulunan on iki kamp kurdular.

Her kamp yerinde, on ikilerden biri bütün gece boyunca, insan yuvasının içinde olabilecek şeylere dair düşüncelerini anlattı. Hepsi de 103.'nün şu yanlarına yanaşır yanaşmaz yere yığılan, diyalog kurmaktan aciz üç et yığını gibi olmayan, konuşmayı bilen Tannlar'a ulaştığını düşünüyordu.

Prens 24:

- Prenses 103. şu anda Parmaklar ve Karıncalar arasında bozulmaz bir antlaşma yapılmasını istemek üzeredir, diyor herkesi yatıştırmak için.

Şu anda belki yapılmıştır bile.

436

Sabah, koltuk değnekleri üzerinde yükselen 5. ilk sesleri algılıyor. Kanatlar kamp yerlerinin üstündeki havayı harmanlıyor. Uzaktaki bu kocaman eşekarılarının bir tehlike oluşturduğunu hemen anlıyor, ama asit fışkırtma menzilinin dışında, çok yüksekte uçuyorlar. Karınca topçuların atışları yirmi santimetreden daha öteye gitmiyor ve bu eşekankları karınca antenlerinden yirmi santimetreden daha uzaktalar.

Piramidin video ekranlarında, tehlike çok daha şaşırtıcıydı. Minik uçan robot karıncalara, güvenlik güçleri kocaman helikopterlerle karşılık veriyordu.

Bu, genel olarak tarımsal ilaçlamada kullanılan helikopter tipi idi. 103.'yü birliklerini alarma geçirmesi için göndermek için vakit çok geçti. Birliklerin üzerine sarı kristalden asit yağmuru yağıyordu.

Zehir kristalleri değdiğinde, korkunç acı veriyor. Kabuklar eriyor, otlar eriyor, ağaçlar eriyor.

Helikopterler, son derece yoğun yaprak dökücü ve böcek öldürücü bir karışım boşaltıyor.

Yuvadakiler kuduruyorlardı. Milyonlarca karınca insanlarla antlaşma yapmak için gelmişti ve kendilerini savunacak hiçbir olanakları olmadan ölüyorlardı.

- Bunu yapmalarına izin veremeyiz! diye haykırdı Arthur.

Demek bütün çabaları bu kıyıyla toprağa gömülecekti.

Prenses 103. olayı küçük kontrol ekranında izliyordu ve bir şey anlamıyordu.

*

- Çıldırılmış bunlar, diye mırıldandı Julie.

- Hayır, korkuyorlar, hepsi bu, diye cevap verdi Leopold. Jonathan Wells yumruklarını sıkı:

- Neden insanların yeni olanı, farklı olanı tanımasını engellemek için hep aşılabilir güçler dikerler. Çevremizdeki yaratıkları ille de dilim dilim kesilmiş ve mikroskop lameline yapıştırılmış olarak mı incelemek zorundayız!

O anda, her yerde hayatı mahveden sarı sıvıyı gözetleyen Arthur, insan olmaktan utanç duydu. Kararlılıkla ve kesin olmak isteyen bir sesle:

- Bu kadarı yeter, dedi. Yeterince eğlendiler. Gidelim ve bu kıyımı durduralım.

Hep birlikte, tünelde ilerlediler, piramitten çıktılar ve güvenlik güçlerine teslim oldular. Hiçbiri duraksamadı. Başka seçenek yoktu. Artık tek bir umutlan vardı: Teslim olarak, zehir saçan helikopterler balesini belki durdurabilirlerdi.

437

HAYVANSAL FEROMOM: KORRIDA Salyacı: 10. Korrida:

Parmaklar leşçilerin en güçlüsüdür.

Yine de. zaman zaman kuşkuya düşer, bunu kanıtlamak arzusu duyarlar.

O zaman, 'korridalar' düzenlerler.

Bu insanın en güçlü gördüğü hayvan olan boğa ile karşılaştığı acayip bir törendir.

Saatler boyunca, boğa sivri boynuzlarıyla, insan ince metal bir mızrakla dövüşür.

Her zaman Parmak galip gelir, galip gelen boğa olsa bile, serbest bırakılmaları öngörülmemiştir.

Korridanın kuralları, Parmaklama doğanın galipleri olduklarını hatırlama fırsatı verir.

Öfkeli ağır bir boğayı öldürerek, kendisine bütün hayvanların efendisi unvanını yeniden tanır.

DURUŞMA

Üç ay sonra duruşma vardı.

Fontainebleau Adalet Sarayının ağır ceza mahkemesi oturma salonu kalabalıktı. Sanıkların zafer saatlerinde yanlarında olmayan bütün insanlar, ölüme mahkûmiyetlerini görmeye gelmişlerdi. İlk defa, ulusal televizyon çekim için gelmişti. Belli başlı altı televizyon kanalı oradaydı. Devrimin başarısına tanık olmamışlardı, idamlarına tanık olmaya gelmişlerdi. Seyirciler için, yenilgi zaferden her zaman daha ilginç ve telejeniktir.

Sonunda, Karıncalar Devriminin elebaşılarını ve ormandaki piramidin deli bilginlerini ele geçirmişlerdi. Aralarında eski bir Araştırma Bakanının, Asyalı güzel bir melez kızın, hasta bir ihtiyarın bulunması duruşmaya folklorik bir yan katıyordu.

Gazeteciler, kameramanlar, fotoğrafçılar itiştiler. İzleyici sıraları hınca hınç doluydu ve insanlar adalet sarayının kapısı önünde itişip kakışıyorlardı.

- Bayanlar, baylar... Mahkeme heyeti, diye haber verdi mübaşir.

Başkan, iki yanında yardımcıları ve arkasında savcıyla içeri girdi. Kâtip ve dokuz jüri üyesi çoktan yerlerini almıştı. Bir bakkal, bir emekli, bir posta memuru, bir köpek süsleyicisi, müşterisiz bir operatör, bir ilan dağıtıcısı, raporlu bir ilkokul öğretmeni, bayan bir muhasebeci ve bir hallaç. Hepsinin kokuları farklıydı.

438

Mübaşir tutuk bir biçimde bildirdi:

- Savcılık, Karıncalar Devrimi denilen topluluğa ve onlarla ortaklık kuran orman piramidinin sakinleri denilen fesatçılara karşı.

Yargıç, duruşmanın büyük olasılıkla uzun süreceğinin bilincinde, rahatça tahtına kuruldu. Saçları beyaz, sakalı kırçıldı ama özenle düzeltilmişti, burnunun üstüne yarımay biçimindeki gözlüklerini yerleştirmişti. Her şeyiyle adaletin görkemini yansıtıyordu, kişisel çıkarların çok üstünde uçuyordu.

İki yardımcısı saygıdeğer bir yaştalardı ve iki el bölüt arasında oyalanmaya gelmişe benziyorlardı. Üçü birden, çok dekolte bir cüb-beye bürünmüş, gözleri bağlı, elinde bir terazi tutan genç bir kadın biçiminde gösterilen Yürüyen Adalet heykelinin bulunduğu karaağaçtan uzun bir masada yerlerini aldılar.

Kâtip doğruldu ve etrafını dört polisin sardığı sanıkların yoklamasını yaptı. Toplam yirmi sekiz kişiydiler. Karıncalar Devriminin yedi elebaşısı, Ansiklopedi nin birinci cildinin on yedi kişisiyle, ikinci ciltten dört kişi vardı.

Mahkeme başkanı sanıkların avukatının nerede olduğunu sordu. Kâtip, sanıklardan Julie Pinson'un avukatlık yapmak niyetinde olduğunu ve öteki sanıkların bunu kabul ettikleri cevabını verdi.

- Julie Pinson hanginiz?

Açık gri gözlü bir genç kız elini kaldırdı.

Başkan, savunmaya ayrılan kürsüde yerini almaya davet etti. İki polis, kaçmasına karşı önlem almak için hemen etrafını sardılar.

Polisler güleç yüzlü ve sempatiktiler. "Aslında" dedi Julie kendi kendine, polisler av sürerken vahşi insanlar çünkü görevlerini yerine getirememekten korkuyorlar. Ama avlanı ele geçirdiklerinde, daha sevimli insanlar oluyorlar."

Julie, izleyiciler arasında annesini aradı, onu üçüncü sırada keşfetti ve başıyla ona bir işaret gönderdi. Annesi avukat olmak için hukuk okumasını istemişti hep, Julie, diplomasız savunma sırasında bulunmaktan oldukça hoşnuttu.

Başkan fildişi tokmağını tahta masaya vurdu.

- Oturum açılmıştır. Kâtip, iddianameyi okuyunuz.

Adam, önceki olayların kısa bir özetini yaptı. Ayaklanmaya dönüşen konser, polisle kapışma, liseyi işgal, ağır hasar, ilk yaralanmalar, elebaşılardan kaçışı, ormanda kovalamaca, piramide sığınma, son olarak onları tutuklamakla görevli üç polisin ölümü.

İlk olarak Arthur ifade vermeye çağırıldı.

- Arthur Ramirez'siniz, altmış yaşındasınız, tüccarsınız, Fonta-inebieau'de Phoenix sokağında oturuyorsunuz, öyle mi?

430

- Evet.

- Evet sayın başkan, deyiniz.

- Evet, sayın başkan.

- Bay Ramirez, geçen on iki martta, silah ola^k uçan karınca biçiminde, minik bir katil robot kullanarak Bay Ga^on Pinson'u katlettiniz. Bu uzaktan güdümlü katil robot arayıcı ba^kılı bir füzeye benziyor ve dolayısıyla beşinci kategoriden bir silal) <? olarak sınıflandırılmıştır. Bu iddialara ne cevap vereceksiniz?

Arthur eliyle nemli alnını sildi. Ayakta dikilneh bu hasta ihtiyar adamı yoruyordu.

- Hiçbir şey. Onu öldürdüğüm için üzgünüm. Ben sadece onu uyutmak istiyordum. Anesteziklere karşı alerjisi olduğunu bilmiyordum.

- İnsanlara robot sineklerle saldırmayı norm mi buluyorsunuz? diye alay ederek sordu savcı.

- Uzaktan güdümlü uçan karıncalar, diye düzeltti Arthur. Uzaktan güdümlü sürünen kannca modelinin geliştirilmiş söz konusu. Ben ve arkadaşlarım meraklılar ya da ormanda gezer tarafından rahatsız edilmeden, huzur içinde çalışmaya önem veriyorduk, anlarsınız.

Karıncalarla konuşmak ve kültürlerimiz arasına bir işbirliğine ulaşmak amacıyla bu piramidi kurduk.

Başkan kâğıtlarını karıştırdı.

- Ha evet. Koruma altına alınmış, ulusal doğal parkın göbeğinde, izinsiz yasadışı inşaat.

Daha da karıştırdı.

- Burada, o çok değer verdiğiniz huzurunuz için, kamu düzeniyle görevli bir memurun, Komiser Maximilien Linatfin boynuna saldırmak üzere uçan karıncalarınızdan birini göndermekle ikinci bir suç işlediğinizi görüyorum.

Arthur doğruladı.

- O, piramidimi yok etmek istiyordu. Bu bir teşebbüs müdafaydı.

- Uçan küçük robotlarla insanları öldürmek için her şeyi kanıt göstermekte sakınca görmüyorsunuz, diye savcı Rikkatini çekti.

O zaman, Arthur şiddetli bir öksürük nöbetiyle sarsıldı. Artık konuşamıyordu. İki polis onu sanıklar bölümüne götürdü. Üzerine endişeyle eğilen dostlarının arasına yığıldı kaldı. Jacques Meilles, acilen doktor istemek için ayağa kalktı. Görevli doktor koşup geldi ve sanığın az sonra devam edebileceğini, ama onu fazla yormamak gerektiğini belirtti.

- Sıradaki sanık: David Sator.

438

Mübaşir tutuk bir biçimde bildirdi:

- Savcılık, Karıncalar Devrimi denilen topluluğa ve onlarla ortaklık kuran orman piramidinin sakinleri denilen fesatçılara karşı.

Yargıç, duruşmanın büyük olasılıkla uzun süreceğinin bilincinde, rahatça tahtına kuruldu. Saçları beyaz, sakalı kırıldı ama özenle düzeltilmişti, burnunun üstüne yarım ay biçimindeki gözlüklerini yerleştirmişti. Her şeyiyle adaletin görkemini yansıtıyordu, kişisel çıkarların çok üstünde uçuyordu.

İki yardımcısı saygıdeğer bir yaşlardaydı ve iki el bilet arasında oyalanmaya gelmiş benziyorlardı. Üçü birden, çok dekolte bir cübbeyle bürünmüş, gözleri bağlı, elinde bir terazi tutan genç bir kadın biçiminde gösterilen Yürüyen Adalet heykelinin bulunduğu karaağaçtan uzun bir masada yerlerini aldılar.

Kâtip doğruldu ve etrafını dört polisin sardığı sanıkların yoklamasını yaptı. Toplam yirmi sekiz kişiydiler. Karıncalar Devriminin yedi elebaşısı. Ansiklopedi 'nin birinci cildinin on yedi kişisiyle, ikinci ciltten dört kişi vardı.

Mahkeme başkanı sanıkların avukatının nerede olduğunu sordu. Kâtip, sanıklardan Julie Pinson'un avukatlık yapmak niyetinde olduğunu ve öteki sanıkların bunu kabul ettikleri cevabını verdi.

- Julie Pinson hanginiz?

Açık gri gözlü bir genç kız elini kaldırdı.

Başkan, savunmaya ayrılan kürsüde yerini almaya davet etti. İki polis, kaçmasına karşı önlem almak için hemen etrafını sardılar.

Polisler güleç yüzlü ve sempatiktiler. "Aslında" dedi Julie kendi kendine, polisler av sürerken vahşi insanlar çünkü görevlerini yerine getirememekten korkuyorlar. Ama avlarını ele geçirdiklerinde, daha sevimli insanlar oluyorlar."

Julie, izleyiciler arasında annesini aradı, onu üçüncü sırada keşfetti ve başıyla ona bir işaret gönderdi. Annesi avukat olmak için hukuk okumasını istemişti hep, Julie, diplomasız savunma sırasında bulunmaktan oldukça hoşnuttu.

Başkan fildişi tokmağını tahta masaya vurdu.

- Oturum açılmıştır. Kâtip, iddianameyi okuyunuz.

Adam, önceki olayların kısa bir özetini yaptı. Ayaklanmaya dönüşen konser, polisle kapışma, liseyi işgal, ağır hasar, ilk yaralanmalar, elebaşılardan kaçışı, ormanda kovalamaca, piramide sığınma, son olarak onları tutuklamakla görevli üç polisin ölümü.

İlk olarak Arthur ifade vermeye çağırıldı.

- Arthur Ramirez'siniz, altmış yaşındasınız, tüccarsınız, Fonta-inebleau'de Phoenix sokağında oturuyorsunuz, öyle mi?

w^

439

- Evet.

- Evet sayın başkan, deyiniz.

- Evet, sayın başkan.

- Bay Ramirez, geçen on iki martta, silah olarak uçan karınca biçiminde, minik bir katil robot kullanarak Bay Gaston Pinson'u katlettiniz. Bu uzaktan güdümlü katil robot arayıcı başlıklı bir füzeye benziyor ve dolayısıyla beşinci kategoriden bir silah olarak sınıflandırılmıştır. Bu iddialara ne cevap vereceksiniz?

Arthur eliyle nemli alnını sildi. Ayakta dikilmek bu hasta ihtiyar adamı yoruyordu.

- Hiçbir şey. Onu öldürdüğüm için üzgünüm. Ben sadece onu uyutmak istiyordum. Anesteziklere karşı alerjisi olduğunu biliyordum.

I- İnsanlara robot sineklerle saldırmayı normal mi buluyorsunuz? diye alay ederek sordu savcı. - Uzaktan güdümlü uçan karıncalar, diye düzeltti Arthur. Uzaktan güdümlü sürünen karınca modelinin geliştirilmiş söz konusu. Ben ve arkadaşlarım meraklılar ya da ormanda gezenler tarafından rahatsız edilmeden, huzur içinde çalışmaya önem veriyorduk, anlarsınız.

J Karıncalarla konuşmak ve kültürlerimiz arasında bir işbirliğine
' ulaşmak amacıyla bu piramidi kurduk.

Başkan kâğıtlarını karıştırdı.

- Ha evet. Koruma altına alınmış, ulusal doğal bir parkın göbeğinde, izinsiz yasadışı inşaat.

Daha da karıştırdı.

- Burada, o çok değer verdiğiniz huzurunuz için, kamu düzeniyle

! görevli bir memurun. Komiser Maximilien Linart'ın boynuna saldırmak üzere uçan karıncalarınızdan birini göndermekle ikinci bir suç işlediğinizi görüyorum.

| Arthur doğruladı.

K - O, piramidimi yok etmek istiyordu. Bu bir meşru müdafaydı.

H - Uçan küçük robotlarla insanları öldürmek için her şeyi kanıt

B göstermekte sakınca görmüyorsunuz, diye savcı dikkatini çekti.

W O zaman, Arthur şiddetli bir öksürük nöbetiyle sarsıldı. Artık ko-B
nuşamıyordu. İki polis onu sanıklar bölümüne götürdü. Üzerine en-B dişeyle eğilen
dostlarının arasına yığıldı kaldı. Jacques Melies, acilen H doktor istemek için
ayağa kalktı. Görevli doktor koşup geldi ve sanını ğın az sonra devam
edebileceğini, ama onu fazla yormamak gerekti-m ğini belirtti. B -
Sıradaki sanık: David Sator.

440

David, bastonun yardımı olmadan, sırtı halka dönük, yargıcın önünde yer aldı.

- David Sator, on sekiz yaşında, liseli. Karıncaların Devrimi'nin stratejisti olmakla suçlanıyorsunuz. Elimizde sizi bir generalin ordusunu yönettiği gibi gösterici birliklerini yönetirken gösteren fotoğraflar bulunuyor. Kendinizi Kızıl Ordu'yu yeniden diriltmek üzere olan yeni Troçki mi sanıyorsunuz?

David'in cevap verecek zamanı olmadı. Yargıç devam etti:

- Bir karınca ordusu kurmak istiyordunuz, öyle mi? Şimdi, jüriye neden hareketinizi böcekleri taklit üzerine kurduğunuzu açıklayın.

- Rock grubumuza bir cırcır böceği kattığımızda, böceklerle ilgilenmeye başladım. Gerçekten iyi bir müzisyendi.

Salonda gülüşmeler oldu. Başkan, sessiz olunmasını istedi. Ama David bocalamadı.

- Bireyden bireye iletişim kuran cırcır böceklerinden sonra, her yönde iletişim kuran karıncaları keşfettim. Bir karınca yuvasında, her birey heyecanlarını kannca yuvasındaki herkesle paylaşır. Tam bir dayanışma vardır. Karıncalar, daha biz dünyada yokken, insanların binlerce yıldır ulaşmak istediği şeyi başardılar.

- Hepimizin antenleri mi olsun istiyorsunuz? diye sordu savcı, alay ederek.

Bu kez salondakiler gülmelerini tutamadılar ve David cevap vermek için salonun sakinleşmesini bekledi:

- Bizlerin de karıncalarinki kadar etkin antenlerimiz olsaydı, sanıyorum bu kadar yanılgı, yanlış anlama, ters anlama ve yalan olmazdı. Bir karınca yalan söylemez, çünkü

yalan söylemenin yararını düşünecek yetenekte değildir. Ona göre, iletişim, bilgiyi başkalarına aktarmaktır.

izleyiciler mırıldanarak tepki gösterdi ve yargıç Fildişi tokmağını vurdu.

- Sıradaki sanık: Julie Pinson. Siz Karıncalar Devrimi'nin Pasionaria'sı ve elebaşısı oldunuz. Büyük zarar ziyan dışında, önemli yaralanmalar da oldu. Bunlardan biri de Narcisse Arepo.

- Narcisse'in durumu nasıl? diyerek genç kız sözünü kesti.

- Burada siz soru soramazsınız. Kaldı ki nezaket ve kural bana "Sayın Başkan" diye hitap etmenizi gerektiriyor. Bunu daha birkaç dakika önce suç ortaklarınızdan birine hatırlatmıştım. Matmazel, hukuki prosedür konusunda cahilsiniz gibi geldi bana. Profesyonel bir avukatınızın olması hem sizin, hem dostlarınızın yararına olacaktır.

- Sizden beni bağışlamanızı rica ediyorum, sayın başkan. Yargıç yumuşamaya razı oldu, tonton büyükbaba tavırları takındı.

441

- Pekâlâ. Sorunuzun cevabına gelince, Bay Marcisse Arepo'nun durumunda bir değişme yok. Bu durumda olması sizin yüzünüzden.

- Ben her zaman şiddetsiz devrimi savundum. Bana göre, Karıncalar Devrimi fikri bir araya gelince dağlan deviren küçük iddiasız eylemlerin birikimiyle eşanımlıdır.

Julie, hiç olmazsa onu ikna etmek için annesine döndü ve onay-larcasına başını sallayan tarih öğretmenini fark etti. Duruşmaya liseden gelen tek öğretim üyesi o değildi. Matematik, iktisat, jimnastik, hatta biyoloji öğretmenleri oradaydı. Sadece felsefe ve Almanca öğretmenleri yoktu.

- İyi de bu karıncalar sembolü neyin nesi? diye ısrar etti başkan.

Basın sırasında gazeteciler kalabalıktılar. Bu kez, geniş bir dinleyiciye ulaşma olanağı vardı. Bahis büyüktü. Sözcüklerini iyi seçmesi gerekiyordu.

- Karıncalar, yurttaşlarının herkesin refaha katkıda bulunma istemi ile hareket ettikleri bir toplum oluşturur.

- Şairane bir bakış elbette, ama gerçeklikle ilgisi yok, diyerek savcı sözünü kesti. Karınca yuvası tam bir bilgisayar ya da çamaşır makinesi gibi işler. Orada zekâ ya da bilinç ararsak boşuna vakit kaybederiz. Burada genetik olarak belirlenmiş davranışlar söz konusudur.

Basın sıralarında hayhuy. Hemen karşılık vermek gerekiyor.

- Bizlerin asla ulaşamayacağımız toplumsal bir başarıya ulaştıkları için karınca yuvalarından korkuyorsunuz.

- Bu militer bir dünyadır.

- Hiç de değil. Tam tersine, herkesin canının istediği zaman istediğini yaptığı, şefsiz, generalsiz, rahipsiz, başkansız, polissiz, baskısız bir hippi topluluğuna benzer.

- Sizce kannca yuvalarının sırrı nedir o halde? diye sordu iyice meraklanan savcı.

- Sır falan yok, dedi Julie sakince. Karıncalann davranıştan karmaşıktır. Onlar, düzenli bir sistemden çok daha iyi işleyen düzensiz bir sistem içinde yaşarlar.

- Anarşist! diye bağırdı salondakilerden biri.

- Siz anarşist misiniz? diye sordu başkan.

- Eğer bu sözcük şefsiz, aşamasız, akıl hocasız, ücretlere zam vaadi, ölümden sonra cennet vaadi olmayan bir toplumda yaşamının mümkün olduğu anlamına geliyorsa, ben anarşistim. Gerçekte, gerçek anarşizm, yurttaşlık anlamının zirvesidir. Oysa, kanncalar binlerce yıldır bu şekilde yaşıyor.

442

Birkaç ıslık, birkaç alkış, dinleyiciler bölünmüştü. Jüri üyeleri notlar alıyordu.

Savcı, kara yenlerini yel değirmeni gibi dalgalandırarak dikildi.

- Aslında, bütün bu muhakemeniz karıncalar toplumunu taklit edilecek bir örnek olarak almak gerektiği şeklinde özetlenebilir. Söylediğiniz bu mu?

- İyi yanlarını almak, kötü yanlarını bırakmak gerekir. Pek tabi, bazı noktalarda, her şeyi incelediği için yerinde sayan toplumumuzun yardımına koşabilirler. Deneyelim, sonuç verdiğini göreceksiniz. Yürümeyecek olursa, başka örgütlenme sistemleri deneriz. Belki de topluluk halinde daha iyi yaşamayı bize yunuslar, maymunlar ya da sıgırcıklar öğretecektir.

Bak sen, Marcel Vaugirard da oradaydı. İlk kez, bir gösteriye katılıyordu. Yoksa şiarında bir değişiklik mi yaptı diye merak etti: "İnsan bilmediği şeyler hakkında daha iyi konuşur."

- Yine de, karınca yuvalarında herkes çalışmak zorundadır. Bunu özgürlük anlayışınızla nasıl bağdaştırıyorsunuz? diye sordu başkan.

- Bir yanlış daha. Bir sitede karıncaların sadece % 50'si etkin olarak çalışır. % 30'u, kendini temizleme, tartışma vb. gibi üretici olmayan etkinliklerde bulunur. % 20'si ise dinlenir. Müthiş olan şu: % 50 tembeliyle, hiçbir polisi, hiçbir hükümeti, hiçbir beş yıllık planı olmadan, karıncalar bizden daha etkin olmayı ve kentleriyle çok daha fazla uyum içinde yaşamayı başarırlar.

Karıncalar, hem hayranlık uyandırır, hem rahatsız eder, çünkü bir toplumun iyi işlemesi için baskıyı ihtiyaç olmadığını bize gösterirler.

Salonu bir onaylama mırıldanması dolaştı.

Yargıç sakalını sıvazladı.

- Bir karınca özgür değildir. Kokusal bir çağrıya biyolojik olarak cevap vermek zorundadır.

- Peki siz? Cep telefonunuzla ne yapıyorsunuz? Aşama olarak üstleriniz, onunla sizi nerede olursanız bulup itaat etmek zorunda kaldığınız emirler vermiyorlar mı? Arada ne fark var?

Yargıç gözlerini havaya kaldırdı.

- Bu kadar böcekler toplumu savunması yeter. Jüri üyeleri bu konuda bir fikir edinecek kadar dinlediler. Oturabilirsiniz, Matmazel. Sıradaki sanığa geçelim.

Her hecede takılarak, gözleri fişinde, söktü:

- Ji... vvoong... Choi.

Koreli, sanık sandalyesine geçti.

- Bay Ji-woong Choi, sözde Karıncalar Devriminizin yıkıcı düşüncelerini dünyanın hemen her yanına yayan bir bilgisayar ağı kurmakla suçlanıyorsunuz.

us

Korelinin yüzü bir gülümsemeyle süslendi. Jüride, hanımlar ilgi gösterdiler. Raporlu bayan ilkokul öğretmeni tırnaklarını incelemeyi, metro kontrolörü hanım masayı tıklatmayı bıraktı.

- İyi fikirler, dedi Ji-woong, olabildiğince geniş bir biçimde yayılmaya layıktır.

- Karıncaların propagandası mıydı? dedi savcı.

- İnsan dışı bir düşünce biçiminden esinlenerek insan düşüncesini yeniden biçimlendirmek, bağlantı kurduklarımızın çok hoşuna gitti.

Savcı, yine yenlerini savurarak dikildi.

- Sayın jüri üyesi bayanlar ve baylar, iyi duydunuz. Sanık, sahte fikirleri empoze ederek, toplumumuzun temellerini kazımak niyetindeydi. Çünkü, karınca toplumu bir kastlar toplumu değil de nedir? Karıncalar, işçi, asker ya da cinsiyetli olarak doğarlar ve hiçbir durumda, kendilerini bekleyen yazgılarını değiştiremezler. Toplumsal devingenlik, liyakat, hiçbir şey yoktur. Dünyanın en eşitsizlikçi toplumudur.

Korelinin yüzünde içten bir neşe belirdi.

- Karıncalarda, bir işçinin aklına bir fikir geldiğinde, bundan çevresindekilere söz eder. Ötekiler fikrini test eder ve doğru olduğu yargısına varırlarsa, gerçekleştirirler. Bizde, bir sürü diplomanız yoksa, belli bir yaşa gelmemişseniz, iyi bir toplumsal kategoriye ait değilseniz kimse fikrinizi ifade etmenize izin vermez.

Başkan, ayaklanmaya teşvik eden bu çocuklara bir kürsü sunmak niyetinde değildi. Salondaki dinleyiciler gibi jüri üyeleri de, genç adamın kanıtlarını biraz fazla ilgiyle izliyordu.

- Sıradaki sanık, Francine Tenet. Matmazel, sizi bu Karıncaların Devrimini desteklemeye ne itti?

Sansın genç kız, sıkılganlığını üzerinden atmaya çalıştı. Mahkeme salonu konser salonundan çok daha etkileyiciydi. Cesaretini toplamak için, Julie'ye bir göz attı.

- Tıpkı dostlarım gibi, sayın başkan...

- Biraz daha yüksek sesle, jüri üyeleri sizi işitsinler.

Francine boğazını temizledi:

-Tıpkı dostlarım gibi, sayın başkan, hayal gücümüzün ufkunu büyütmek için başka toplum örneklerine ihtiyacımız olduğu görüşündeyim. Karıncalar, kendi dünyamızı anlamamanın en iyi yolu. Onları incelerken, aslında kendimizi minyatür olarak inceliyoruz. Kentleri kentlerimize, yolları yollarımıza benziyor. Bakış açımızı değiştirmemizi sağlıyorlar. Sadece bu yüzden, Karıncalar Devrimi fikri hoşuma gidiyordu.

/

444

Savcı, dosyalarından tomar tomar kâğıtlar çıkardı ve inançla salladı.

- Sanıkların dinlenmesine geçilmeden önce, gerçek bilim insanlarından, karınca uzmanı böcekbilimcilerden bilgiler edindim.

Bilim insanı tavırlarıyla, devam etti:

-Sayın jüri üyeleri, bayanlar ve baylar, inanın bana, karıncalar sanıklarımızın dediği gibi hiç de nazik ve yüce gönüllü hayvanlar değildir. Tam tersine, karınca toplumları sürekli savaş halindedir. Yüz milyon yıldır, dünyanın her yerine dağıldılar, neredeyse bütün ekolojik yuvaları işgal ettiklerinden, daha şimdiden gezegenin sahipleri olduklarını bile söyleyebiliriz. Sömürgeleştirmedikleri bir buzullar kaldı.

Savunma sırasından Julie ayağa kalktı.

- Şu halde, sayın savcı, karıncaların herhangi bir yeri fethetmeye ihtiyaçları olmadığını kabul ediyorsunuz.

-Öyle. Kaldı ki bir uzaylı aniden gezegenimize inse, insandan çok karıncaya rastlama şansı olurdu.

- ... Ve ona yeryüzü nüfusunun temsilcisi olarak hitap ederdi, diye tamamladı Julie.

Salonda gülmeler.

Mahkeme başkanı duruşmaların gidişinden sıkılmıştı. Oturumun başından beri, karıncalardan ve karınca toplumlarından söz edilmişti. Sorgulamaların lisedeki vandalizm, ayaklanma ve özellikle de üç polisin ölümü gibi somut alanlara getirilmesini tercih ederdi. Ama savcı, bu çılgın fikirli çocukların oyununa gelmişti. Bu garip duruşma, jürinin büyük ilgisini çekmiş gibi görünüyordu. Üstelik, meslektaşları savcı, erinmemiş uzmanlardan bilgi toplamıştı ve taze bilgilerini sergilemek niyetindeydi.

- Kannca her yerde bize karşı savaşmaktalar, diye devam etti savcı coşkuyla. Elimde kannca sitelerinin bir araya toplandığını kanıtlayan belgeler var. Mübaşir kopyaları jüri üyelerine ve sayın basın mensuplarına dağıttı. Bu olayın nedeni henüz bilinmiyor, ama bu koalisyonun nüfuzlarını daha bir arttıracakları bariz. Her yerde, mantar gibi karınca kentleri bitiyor. Girmedikleri yer kalmadı. Betonda bile yuva açabiliyorlar. Hiçbirimizin mutfakları güvenlikte değil.

Julie söz istedi.

- Mutfaklarımızda ne varsa topraktan gelmedir. Toprak çocuklarından hangisine zenginlik sakladığını asla belirlememiştir. Kannca-lara değil de insanlara vermesi için hiçbir neden yok.

- Saçmalıklar içinde yüzüyoruz, diye haykırdı savcı. Matmazel Pin-son, şimdi de hayvanların mülkiyet hakkından söz etmek istiyor. Başlamışken, neden bitkilerin ve minerallerin mülkiyet hakkı olmasın. Her neyse, karınca kentleri her yeri işgal ediyor, dedi zaman kazanmak için.

445

Julie cevabı yaptırdı:

-Kentlerine hayran olursunuz. Hiçbir trafik kuralı olmadığı halde, tıkanmalar olmaz. Birbirlerini görür ve mümkün olduğunca az rahatsız etmek için, uyum gösterirler. Daha da olmazsa, yeni bir koridor kazarlar. Güvensizlik yoktur, çünkü aralarında tam bir yardımlaşma vardır. Sefil varoşlar yoktur, çünkü sefil yoktur. Hiç kimse bir şeye sahip değildir, kimse çıplak dolaşmaz. Kirlilik yoktur, çünkü etkinliklerinin üçte biri yıkamaya

ve yeniden kullanıma kazanmaya dayanır. Aşırı nüfus yoktur, çünkü kraliçe, sitenin gereksinimlerine göre yumurtaların niceliğini ve niteliğini düzenler.

Savcı, ona meydan okurcasına çıkıştı:

- Böcekler hiçbir buluş yapmamışlardır! Kayıtlara geçin, kâtip.
- Müsadeniz olursa sayın kâtip, yazacaklarınız böcekler sayesinde kayıtlara geçecektir. Çünkü kağıdı bir böcek bulmuştur. İsterseniz, bunun nasıl olduğunu size açıklayabilirim. Olay, I. Yüzyılda Çin'de geçti. Sarayın hadımı Tchouen, yabancılarının küçük bir odun parçasını aldıklarını, çiğnediklerini ve salyaladıklarını fark etmişti. Aklına onları taklit etmek geldi.

Başkanın canı gerçekten bu yolu izlemek istemiyordu.

- Karıncalarınızın üç polisimizi öldürdüklerini hatırlatırım.
- Onları karıncalar öldürmediler, inanın bana, sayın başkan. Piramitteki kontrol ekranında bütün olanları gördüm. Polisler, üzerlerini kaynayan bir kitlenin örttüğünü görünce, korkudan öldüler. Onları hayalleri öldürdü.
- İnsanların üstünü karıncalarla örtmek size zalimce gelmiyor mu?
- Zalimlik insana has bir özelliktir. Nedensiz acı çektiren, sırf başkasının acı çektiğini seyretmenin zevki için can yakan tek hayvan insandır.

Jüri üyeleri de aynı görüşteydiler. Karıncaların zevk için değil, gereksinimden öldürdüklerini onlar da karmaşık bir biçimde hissediyorlardı. Yine de duygularını açığa vurmaktan sakındılar. Başkan onları bu konuda uyarmış olmalıydı. İzlenimlerini asla belli etmemeliydiler. Fazladan bir söz, onayını ya da kızgınlığını belli etme duruşmanın feshine yol açabilirdi. Jüri üyeleri yüzlerinden bir şey okunmamasına dikkat ettiler.

Başkan, Sızmak üzere olan yardımcılarını dirseğiyle uyandırdı ve onlarla bir süre görüştü. Komiser Maximilien Linart'ı tanık sandalyesine çağırdı.

446

- Komiser, gerek Fontainebleau Lisesine, gerekse piramide saldırı sırasında güvenlik güçlerinin başında siz bulundunuz.
- Evet, sayın başkan.
- Üç polis öldüğünde oradaydınız. Bize hangi koşullarda öldüklerini anlatabilir misiniz?
- Adamlarım bir düşman karıncalar dalgası altında kaldılar. Onları karıncalar katletti. Gerçekten de bütün suçluların sanık sıralarında hazır bulunmamasından üzüntü duyuyorum.
- Narcisse Apero'u söylemek istiyor olmalısınız, ama zavallı oğlan hâlâ hastanede.

Komiserin yüzü tuhaflaştı.

- Hayır, gerçek katilleri, bu sözde devrimin gerçek elebaşılarını kast ediyorum. Kannclar... diyorum.

Mahkeme salonunda uğultular. Başkan bir kaşını çattı, sonra sessizliği sağlamak için fildişi tokmağını kullandı.

- Düşüncenizi açıklayın, komiser.

- Piramit sakinleri teslim olduktan sonra, cinayet yerindeki karıncaların tümünü torbalara doldurduk. Polisleri onlar öldürdü. Onların mahkemeye çıkarılıp, yargılanmaları normal olurdu.

Şimdi, yardımcılara aralarında tartışıyorlardı, yargılama usulü ve kazai içtihat sorunları konusunda farklı görüşte gibi görünüyorlardı. Yargıç öne doğru eğildi ve alçak sesle:

- Bu karıncaları hâlâ hapis tutuyor musunuz? dedi.

- Tabi, sayın başkan.

- Ama Fransız hukuku hayvanlara uygulanıyor mu? diye sordu Ju-lie.

Komiser ona karşı çıktı, kanıtının geçersiz olduğunu gösterdi.

- Geçmişte çok açık hayvan duruşmaları olmuştur. Mahkemenin bu konuda bazı kuşkuları olabileceğini düşünerek, bunların asıl nüshalarını yanımda getirdim.

Ağır bir dosyayı başkanın masasının üstüne bıraktı. Yargıçlar önlerindeki kalın dosyaya baktılar ve uzun uzun mütalaa ettiler. Sonunda başkan tokmağını gümletti.

- Oturuma ara verilmiştir. Komiser Linart'ın talebi kabul edilmiştir. Oturuma yarın devam edilecek. Karıncalarla.

447

ANSİKLOPEDI

HAYVAN DURUŞMALARI: Öteden beri, hayvanlar insanların adaletiyle yargılanmaya layık görülmüşlerdir. Fransa'da, daha 12. Yüzyılda, çeşitli bahanelerle eşekler, atlar ya da domuzlar işkenceye maruz kalır, asılır ve afaroz edilirdi. 1120'de Laon Piskoposu ve Valence piskopos naibi, tarlalara verdikleri ziyanı cezalandırmak için tırtılları ve tarla sıçanlarını afaroz ettiler. Savigny adaletinin arşivlerinde, beş yaşında bir çocuğun ölümünden sorumlu bir dişi domuzun duruşmasının zabıtları vardır. Dişi domuzla, somak-ları hâlâ kanla örtülü altı yavrusu cinayet yerinde bulunmuştu. Suç ortakları mıydılar? Dişi domuz, meydana arka ayaklarından asıldı. Öluncüye kadar orada sallandırıldı. Yavrularına gelince, bir köylünün yanında, gözetim altında tutuldular. Saldırgan davranışlar göstermediklerinden, yetişkin yaşa gelince, "normal olarak" yemek üzere büyümelerine izin verildi. 1474'te, Basel'de, İsviçre'de, sarısı olmayan bir yumurta yumurtladığı için büyücülükle suçlanan bir tavuğun duruşmasına tanık olundu. Tavuğa bir avukat verildi, avukat bunun istem dışı bir eylem olduğunu savundu. Nafile. Tavuk, diri diri yakılmaya mahkûm edildi. Ancak 1710da, bir araştırmacı sansız yumurta yumurtlamanın bir hastalık sonucu olduğunu keşfetti. Yine de dava düzeltilemedi. İtalya'da, 1519da bir köylü, tarlasını talan eden bir köstebek sürüsüne dava açtı. Çok iyi bir hatip olan avukatları, bu köstebeklerin çok küçük olduklarını, dolayısıyla sorumlulukları olmadığını, üstelik ekinlerini mahveden böceklerle beslendiklerinden köylülere yararlı olduklarını kanıtlamayı başardı. Ölüm hükmü, böylece davacının tarlasından ömür boyu sürülmeye çevrildi.

İngiltere'de, 1662de, mülkiyetindeki hayvanlara sürekli tecavüzden suçlu James Potter kafası kesilerek ölüme mahkum edildi, ama yargıçlar, kurbanları da suç

ortakları olarak gördüklerinden, bir inek, iki dişi domuz, iki düve ve üç dişi koyun da aynı cezaya çarptırıldılar.

Son olarak, 1924te, Pensilvanya'da, Pep adında erkek bir labrador, valinin kedisini öldürmekten ömür boyu hapse mahkûm edildi. Sicillenip bir cezaevine kapatıldı; altı yıl sonra orada ihtiyarlıktan öldü.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

448

DİVALEKTİK DERSİ

İkinci oturum. Polisler, sanıkların önüne yüz kadar karınca doldurulmuş bir akvaryum bırakmışlardı. Artık onlarla birlikte yargılanacaklardı.

Jüri üyeleri, tek tek gelip projektörlerin aydınlattığı kavanozu incelediler. Kavanozdan çıkan çürümüş elma kokusu karşısında, bunun karıncaların doğal kokusu olduğunu sanarak, burunlarını buruşturdular.

- Bütün bu karıncaların adamlanma karşı saldırıya katıldıklarına mahkemeyi temin edebilirim, dedi Maximilien Linart, talebinin kabul edilmesinden çok mutluydu.

Julie ayağa kalktı. Avukatlık rolünü şimdi çok daha rahat üstleniyordu ve gerekli gördüğü her durumda söz alıyordu.

- Bu karıncalar havasız kalıyor. Camlardaki buğu boğulduklarını gösteriyor. Duruşmalardan önce ölmemelerini istiyorsanız, plastik kapakta daha fazla delik açmak gerekiyor.

- Ama kaçabilirler! diye haykırdı Maximilien. Görünüşe bakılırsa, suçlularını hapiste tutmakta ve buraya kadar getirmekte epey zorluk çekmişti.

- Mahkemeye çıkarılan herkesin sağlığına dikkat etmek mahkemenin görevidir ve bu karıncalar için de geçerlidir, diye kararını bildirdi yargıç.

Mübaşiri daha fazla delik açmakla görevlendirdi. Plastiği delmek için mübaşir bir iğne, bir pense ve bir çakmak aldı. İğneyi kızannca-ya kadar ısıttı, sonra yanık kokusu yayarak plastiğe batırdı.

Julie sözüne kaldığı yerden devam etti:

- Karıncalar bir acı hissettiklerinde ulumadıklarından, acı çekmedikleri sanılır. Ama bu doğru değil. Bizler gibi onların da bir sinir sistemi vardır ve acı çekerler. Bu da bizim egosantrizmimizin bir başka kusuru. Bir yeri ağrıdığına çığlıklar koparanlara acımaya alıştık. Balıklara, böceklerle ve sözlü iletişimden yoksun bütün omurgasızlara acımak aklımızdan bile geçmez.

Savcı, Julie'nin kalabalıkları nasıl coşturduğu anlıyordu. Hitabeti ve coşkusu çok ikna ediciydi. Yine de, jüri üyelerinden sözde Karıncalar Devriminin propagandasından başka bir şey olmayan sözlerini dikkate almamalarını rica etti.

İtiraz edenler oldu ve başkan yeniden tanık Maximilien Linart'a söz vermek üzere sessizlik istedi. Ama Julie'nin daha söyleyecekleri vardı. Karıncaların pekâlâ konuşabildiklerini, kendilerini savunduklarını ve kendilerine yüklenen suçlamalara cevap vermelerini sağlamadan onları yargılamanın normal olmadığını belirtti.

449

Savcı sıırıttı. Yargıç açıklama istedi.

O zaman, Julie Rozet Taşı makinesinin varlığından bahsetti ve nasıl kullanıldığını açıkladı. Komiser, genç kızın tanımlamalarına uyan bir aygıtı piramitte el koyduklarını doğruladı. Başkan getirilmesini emretti. Yeniden oturuma ara verildi; bu arada Arthur, gazetecilerin flaşları arasında bilgisayarlardan, borulardan, parfümlü yağ şişelerinden, ayrıca kromatograf ve kitle tayfölçerinden oluşan tüm gereçlerini mahkeme salonunun ortasına yerleştiriyordu.

Julie, son ayarlamalara geçerken Arthur'a yardım etti. Lisede her işe el attığından beri. Rozet Taşının kullanılmasında çok iyi bir asistan olmuştu.

Her şey yerleştirilmişti. Mahkeme heyeti, jüri üyeleri, gazeteciler, hatta polisler bütün bu ıvır zıvırın çalışıp çalışmayacağını, insanlarla karıncalar arasında bir diyaloga gerçekten tanık olup olmayacaklarını çok merak ediyorlardı.

Başkan, ilk dinlemeye geçilmesini istedi. Arthur, mahkeme salonundaki ışıkları kısırdı ve yeni yeni şeylerin çıktığı bu duruşmanın yeni yıldızı makinesini aydınlattırdı.

Mübaşir, kavanozdaki karıncalardan birini rastgele yakaladı ve Arthur onu bir deney kabına koydu, sonra iki antenle birlikte sondayı oraya soktu. Bir iki anahtarı daha çevirdi ve her şeyin hazır olduğunu işaret etti.

Az sonra, sentetik ve cızırtılı bir ses hoparlörde çınladı. Bu konuşan kanncaydı.

- İMDAT!!!!

Arthur bazı ayarlamalar daha yaptı.

- İmdat! Çıkarın beni buradan! Boğuluyorum! diye tekrarlıyordu kannca.

Julie yanına bir ekmek kırıntısı koydu. Kannca o kadar çok korkmuştu ki ekmek kırıntısını daha bir açgözlülükle tırtıkladı. Arthur, ona sorulara cevap vermeye hazır olup olmadığını soran bir ileti gönderdi.

Ne oluyor? diye sordu kannca makineden.

- Yargılanıyorsunuz, dedi Arthur.

- Yargılanma nedir?

- Adalet demek.

- Adalet nedir?

- Haklı ya da haksız olduğuna karar vermedir.

- Haklı ya da haksız nedir?

- İyi davranıldığında haklı. Ters olduğunda haksız. Karıncaların Devrimi / F:29

450

- İyi davranmak nedir?

Arthur iç çekti. Piramitteyken de karıncalarla diyalog kurmak, durmadan sözcükleri yeniden tanımlamadan mümkün değildi.

- Sorun şu, dedi Julie, karıncalarda ahlâk anlayışı olmadığından iyinin, kötünün, hatta adalet kavramının ne olduğunu bilmezler. Dolayısıyla ahlak anlayışından yoksun olduklarından, eylemlerinden sorumlu tutulamazlar. Bu durumda onları doğaya salmak gerekir.

Yargıç ve yardımcıları arasında fısıldaşmalar. Hayvan sorumluluğu davanın açıkça can alıcı noktasıydı. Bu yaratıktan ormana gönderip onlardan kurtulmak içlerinden geçmiyor değildi, ama öte yandan, hayatta fazla eğlenceleri yoktu; gazeteciler Fontainebleau mahkemesinde görülen davaların oturumlarına ve kahramanlarına nadiren yer verirlerdi. İlk kez basında adları geçecekti...

Savcı ayağa kalktı:

- Bütün hayvanlar sizin ilan ettiğiniz kadar ahlâksız değildir, dedi. Mesela, aslanlarda bir yasak olduğunu biliyoruz: Maymun yemezler. Maymun yiyen bir aslan sürüden atılır. "Bir aslanlar ahlâkı" olmadan bu davranışı başka nasıl açıklarsınız?

Maximilien, akvaryumda anne gupilerin yavrular yavrulamaz, onlara yemek için kovaladıklarını gördüğünü hatırladı. Aynı şekilde, köpek yavrularının anneleriyle zina yapmaya kalkıştıklarını gözlemlediğini hatırlıyordu. Yamyamlık, fücür, kendi çocuklarını katletme... "tik defa Julie haklı, savcı haksız, diye düşündü. Hayvanlarda ahlâk yok. ne ahlâklı, ne ahlâksızlar. Onlarda ahlâk yok. Kötü şeyler yaptıklarını algılamıyorlar. İşte bu yüzden ortadan kaldırılmalılar."

Rozet Taşı makinesi cızırdamaya başladı.

İmdat!

Savcı, deney tüpüne yaklaştı. Karınca bir siluet algılamış olmalıydı, çünkü hemen şunları yaydı:

İmdat. Her kimseniz, beni buradan çıkarın, burayı Parmaklar istila etmiş!

Salon gülmeye başladı.

Maximilien kendi kendini yiyordu. Burası numaraların en kötüsü, pire eğiticisiyle tam bir sirke dönmüştü. Karınca toplum sistemlerini insan toplumlarına uygulamanın tehlikelerini aydınlığa kavuşturacak yerde, karıncaları konuşturma makinesiyle oynuyorlardı.

Julie, ortamın yumuşamasından yararlanarak atağa geçti.

- Onları serbest bırakın. Onları ya serbest bırakın ya da öldürün, ama onlara bu akvaryumda acı çektiremezsiniz.

451

Başkan, avukat rolü üstlenmiş bile olsalar, sanıkların kendisine her ne olursa olsun bir şey emretmesinden nefret ederdi. Ama savcı, bunun bastırmak için iyi bir fırsat olduğunu düşündü. Maximilien Linart'ın kendisini alt etmesine izin verdiği ve karıncaları suçlamayı ilk kendisi akıl etmediği için öfke doluydu.

- Bu karıncalar yamaklığından başka bir şey değil, diye haykırdı, Rozet Taşının yanında. Eğer gerçek suçluları cezalandırmak istiyorsak, başlarını yakalamak ve dolayısıyla onların elebaşısı kraliçeleri 103.'yü yargılamak gerekiyor.

Sanık sıralarında, savcının 103.'nün varlığından ve piramidin savunmasında oynadığı rolden haberi olmasına şaşıldı.

Başkan, hiçbir şey anlamadan böyle saatlerce konuşulacaksa, vazgeçmenin daha iyi olacağını söyledi.

- Bildiğim kadarıyla, bu prenses 103. dilimizi iyi konuşuyor! diyerek lafı gediğine koydu. Savcı elinde ciltli koca bir kitap sallıyordu.

Bu, Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'nin ikinci cildi idi.

- Ansiklopedi! diye bağırды Arthur boğulurcasına.

- Evet, sayın başkan, bu ansiklopedinin sonundaki boş sayfalarda Arthur Ramirez'in günü gününe tuttuğu günlük ele geçirildi. Sorgu yargıcının talebi üzerine yapılan ikinci aramada ele geçirildi. Günlükte, piramit sakinlerinin bütün hikâyesi anlatılıyor ve bize bizim dünyamıza ve kültürümüze aşına, özel yetenekleri olan bir karıncanın, 103.'nün varlığını haber veriyor. Her kelimeyi açıklamaya gerek kalmadan, diyalog kurabilirmiş. Kendi köşesinde, Maximilien kuduruyordu. Birinci aramasında, o kadar çok hazineye el koymuştu ki makinelerin düzenlenmesine yarayan basit matematik hesaplar ve kimyasal formüller içerdiğini sandığı çekmecelerdeki kitapları önemsememişti. Kendisinin polis okulunda öğrettiği temel ilkelerden birini unutmuştu: Etrafınızdaki her şeyi aynı nesnellikle inceleyin.

Şimdi, savcı ondan daha fazlasını biliyordu.

Savcı, kitabın kenarını kıvrıdığı sayfasını açtı ve sesini yükselterek okumaya başladı:

- 103. bugün bizi kurtarmak için büyük bir orduyla geldi. İnsanlar dünyasından edindiği deneyimleri aktarmak amacıyla ömrünü uzatmak için cinsiyet kazanmış ve artık o bir kraliçe. Bütün yol yorgunluğuna rağmen iyi görünüyor ve alınıdaki san işareti korumuş. Rozet Taşı makinesi aracılığıyla onunla tartıştık. 103. gerçekten karıncaların en yeteneklisi. Bizimle buluşmak için milyonlarca böceği kendisini izlemeye ikna etmeyi becerdi.

Mahkeme salonunda mırıldanmalar.

452

Başkan ellerini ovuşturdu. Bu konuşan karıncalar hikayesiyle, içtihat oluşturmaya, hatta hayvanların dahil olduğu ilk modern davaya baktığı için hukuk fakültesi yıllıklarına girmeyi hesaplıyordu. Kendinden emin, bir kâğıda bir şeyler çiziktirdi:

- İhzar müzekkeresi şu... diye karar verdi.

- 103. diye fısıldadı savcı.

- Ha evet! Karınca Kraliçesi 103.'ye karşı ihzar müzekkeresi. Memur beyler bu işle sizleri görevlendiriyorum. Onu mahkemenin önüne çıkarın.

- İyi de, onu nasıl bulacaksınız? diye sordu birinci yardımcı. Ormanda bir karınca. Saman yığnında iğne aramaktan farkı yok.

Maximilien ayağa kalktı.

- Siz o işi bana bırakın. Bu konuda bir fikrim var elbet. Başkan içini çekti:

- Yine de, korkarım yardımcım haklı. Saman yığnında bir iğne...

- Bu sadece bir yöntem sorunu, diye kestirdi komiser. Saman yığnında bir iğnenin nasıl bulunacağını öğrenmek ister misiniz? Çok basit, yığnı ateşe verirsiniz, sonra küllerde mıknaş gezdirirsiniz.

ATİSİKLOFEDİ

BAŞKALARIM BİÇİMLENDİRME: PROFESÖR ASCMN DENEYİ: 1961 de, Amerikalı profesör Asch, yedi kişiyi bir odada topladı. Onlara kendilerini algılama ile ilgili bir deneye tabi tutulacakları bildirildi. Gerçekte bu yedi kişiden sadece biri test edildi. Diğer altısı, gerçek deneyi yanıltmak için belirlenmiş yardımcılardı.

Duvara biri yirmi beş santimetre, diğeri otuz santimetre uzunlukta iki çizgi çizilmişti. Çizgiler paralel olduğundan, otuz santimetrelilik çizginin daha uzun olduğu açıkça ortadaydı. Profesör Asch, her birine hangi çizginin daha uzun olduğunu sordu, altı asistanı da yirmi beş santim uzunlukta olanın daha uzun olduğu cevabını verdi. Sonunda, gerçek deneklere sorulduğunda, % 60'ında en uzun olanın yirmi beş santimlik çizgi olduğunu söylediği görüldü.

Otuzluk çizgiyi seçecek olsalar, asistanlar onlarla alay ediyorlardı ve böyle bir baskı altında, % 30'u sonunda yanıldıklarını kabul ediyordu. Deney yüz kadar üniversite profesörü ve öğrencisi üzerinde (dolayısıyla kolayca kandırılabilir bir grup) tekrarlandı ve on kişiden dokuzunun yirmi beş santimlik çizginin otuz santimlik çizgiden daha uzun olduğuna ikna olduğu ortaya çıktı.

453

Profesör Asch, soruyu tekrar tekrar sorduğunda, niye bu kadar ısrar ettiğine şaşarak, çoğu görüşünü canla başla savunuyordu. Daha da şaşırtıcı olanı, testin anlamı ve diğer altı kişinin rolü açıklandığında, % Wnun hâlâ yirmi beş santimlik çizginin daha uzun olduğunu iddia etmesiydi.

Yanıldıklarını kabul etmek zorunda kalanlara gelince, görme sorunu ya da yanıltıcı bakış açısı gibi türlü türlü özürler buluyorlardı.

Edmond VVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

İNATÇI

Bütün duyuları ayaklanmış halde, Maximilien üzeri toprakla örtülü piramidin bulunduğu yere döndü. Etrafı böğürtlenlerle çevrili tepenin altındaki çukura indi ve tünele açılan küçük koyağı buldu. Cep lambası dişlerinin arasında, metal kapıya ulaşmak için süründü. Metal plakalı ve üzerinde sekiz üçgen ve altı kibrit çöpü bulunan bilmeceli dijikod hâlâ yerindeydi. Ama artık ona gerek kalmamıştı' Asiler teslim olduktan sonra, komiserin adamları kapıyı, doğrudan doğruya üfleçle açmışlardı.

İlk aramada, polisler bütün makinelere el koymuşlardı. Ağır malzemeleri taşımışlar ama yorulup araştırmalarını daha fazla sürdürmemişlerdi. Sorgu yargıcının emrettiği ikinci aramada, savcı ikinci bir hasat elde etmişti. Ama Maximilien etrafta daha bir sürü eşya kaldığını saptadı.

Piramit bütün sırlarını vermemiş olmalıydı. Gerekirse, buldozerler, istihkamacılar çağırıp binayı un ufak edecekti. Lambasıyla terk edilmiş yeri aydınlattı.

Bakmak. Gözlemlemek. Dinlemek. Hissetmek. Düşünmek.

Aniden, gözleri, ayrıcalıklı duyusu bir... kanncaya takıldı. Rozet Taşı makinesiyle diyalogda kullanılmış olan akvaryumun köşesinde yürüyordu. Böcek yere gömülen saydam plastik bir boruya girdi.

Maximilien, belli etmeden onu izledi. Karınca, kurdu ağılına götürdüğünü bilmeden, iniyordu. Sadece miyopluk sorunu, karınca sonsuz büyüğü görecektir yetenekte değildi. Düşmanı o kadar yakın, o kadar devasaydı ki varlığının farkına varamıyordu. Üstelik, boru büyük Parmak tehditinin kokusunu almasını engelliyordu.

454

Maximilien, çakısıyla boruyu zemin seviyesinde kesti, gözünü sonra kulağını deliğin ucuna yaklaştırdı. Uzakta ışıklar algıladı, sesler işitti. Aşağıya nasıl inecekti? Bu kalın döşemeyi patlatmak için dinamit gerekirdi.

Odada sinirli sinirli dönüp durdu. Her şeyin aydınlığa kavuşacağını hissediyordu. Anlaması için bir unsur eksikti. Bir bilmece vardı, o halde bir çözümü de olmalıydı.

Yukan katlara çıktı ve eşyaları inceledi. Banyoya girdi, yüzüne su serpererek serinledi. Aynada kendini inceledi. Başını eğdi ve üçgen biçiminde bir sabun gördü.

Ayna...

Bakmak. Gözlemlemek. Dinlemek. Hissetmek... Düşünmek...

Dü...şün...mek.

Maximilien, terk edilmiş piramitte yalnız, kahkahalarla güldü.

Çözüm apaçık ortadaydı!

Sadece altı kibrit çöpüyle eşit boyda sekiz eşkenar üçgen nasıl yapılır? Sadece piramidi, daha doğrusu dörtyüzlüyü bir ayna üstüne koyarak. Cebinden kibrit kutusunu çıkardı, şekli oluşturdu ve aynanın üzerine yerleştirdi.

Piramit, tersinden oylumlu bir eşkenar dörtgen oluyordu.

Düşünce Kapanı'nın gelişimini hatırladı. Birinci bilmece: "Altı kibrit çöpüyle dört üçgen yapınız." Böylece bir piramit elde ediliyordu. Bu ilk adımdı, derinliğin keşfi.

İkinci bilmece: "Altı kibrit çöpüyle altı üçgen yapınız." Bu tümleyici-cilerin kaynaşmasıydı, alttaki üçgen ve yukarıdaki üçgen. İkinci adım.

Üçüncü bilmece: "Altı kibrit çöpüyle sekiz üçgen yapınız." Alt üçgenin üst üçgenin içine girmesini sürdürmek yetiyordu ve üçüncü adım elde ediliyordu: Bir ayna üzerine koyulmuş-bir piramit, böylece bir tür oylumlu eşkenar dörtgen oluşturan biri ters, biri düz iki piramit oluyordu.

Üçgenin evrimi. Bilginin evrimi. Dolayısıyla düz piramidin altında ters bir piramit vardı ve hepsi birden altı yüzlü devasa bir zar oluşturunuyordu.

Hırslı bir şekilde, bütün halıları söktü ve sonunda çelik bir kapak buldu. Bir sapı vardı, sapı çekti ve bir merdiven keşfetti.

Artık gerek kalmayan lambasını söndürdü. İçerisi aydınlıktı.

ATİStKLOPEDt

AYrIA EVRESİ: Bebek, on iki aylıkken garip bir evre geçirir: Ayna evresi. Önceleri, çocuk annesinin, kendisinin, memenin, biberonun, ışığın, babasının, ellerinin, evrenin ve oyuncaklarının aynı şey olduğunu sanır, her şey kendi-sindedir. Bir bebek için, büyük olanla küçük olan arasında, önceyle sonra arasında hiçbir fark yoktur. Her şey tektir ve her şey kendisindedir. O zaman, ayna evresi ortaya çıkar. Bir yaşında, çocuk ayakta durmaya başlar, ellerini hareket ettirme becerisi artar, önceleri altından kalkamadığı

ihtiyaçlarını aşmayı başarır. Ayna ona kendisinin varolduğunu ve çevresinde başka insanlar ve bir dünya olduğunu gösterecektir. ocuk kendini tanır, beğenir ya da beğenmez kendine bir imaj edinir, etki hemen görülür. Aynada kendine nazlanır, kendini per, gülücükler gönderir, yüzünü buruşturur.

Genel olarak, kendini ideal bir imaj olarak görür. Kendine şık olacaktır, kendine bayılacaktır. Kendi imajına vurulduğundan, hayl dünyasına girecek ve bir kahramanla zdeşleşecektir. Aynanın geliştirdiği hayal gücüyle, sürekli sıkıntı kaynağı hayata tahammül etmeye başlayacaktır. Hatta dünyanın hâkimi olmadığı gerçeğine bile tahammül edecektir. ocuk aynayı ya da suda yansımasını keşfetme-se bile, her şeye rağmen bu evreden geçecektir. zdeşme-nin ve fethetmesi gerektiğini bile bile evrenden soyutlanmanın bir yolunu bulacaktır.

Kediler asla ayna evresinden geçmezler. Aynada kendilerine bakınca, arkadaki öteki kediye yakalamak için arkaya geçmek isterler ve bu davranışları yaşlan ilerlese bile değişmez.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

KÜÇÜK MAHZENDEKİ ACIKLI BALO

Me manzara!

İlk başta polis, çocukluğunda hayalini kurduğu elektrikli tren sandı. Çünkü manzara oydu: Çok küçük ölçekte düşsel bir kent maketi.

st kısımda Arthur ve yuvadaki insanlar kalıyordu; alt kısım ise bir karınca sitesiydi.

456

Yansı karıncalar gibi yaşayan insanların, yarısı insanlar gibi yaşayan karıncaların. Ve koridor-borularla ve iletilerini taşıyan elektrik tel-leriyle iletişim kuruyorlardı.

Maximilien, tıpkı (julliver gibi bu lilliputlar sitesine eğildi. Parmaklarını caddeler üstünde dolaştırdı ve bahçelerde durdurdu. Karıncalar telaşlı görünmüyorlardı. Arthur ve arkadaşlarının düzenli ve sık ziyaretlerine alışık olmalıydılar.

Bu ne kadar kk bir şaheser...! Sokak lambalarının aydınlattığı sokaklar, yollar, evler vardı. Solda, bitkibiti sürülerinin otladığı gl yapraklanndan tarlalar; sağda, tüten fabrikalarıyla sanayi bölgesi. Kent merkezinde, güzel görünüşlü binaların önünde yayalara ayrılmış sokaklar.

Ana caddenin girişinde üzerinde KARIMCAPOLİS, karıncalar kenti yazılı bir pano.

Karıncalar, otoyollarda ve sokaklarda arabayla dolaşıyordu. Taşıtlarda, direksiyon yerine, cırnaklarla daha kolay kullanılan dümenler vardı.

şantiyelerde, karıncalar buharlı mini-buldozerlerle yeni binalar kurmaktaydılar. İşgdsel olarak, yuvarlak çatıları tercih etmişlerdi. Bununla birlikte bir hava metrosu ve stadları vardı. Maximilien gözlerini kıstı. İki karınca takımı Amerikan futbolu oynuyorlarmış gibi geldi, ne var ki topu göremiyordu. Aslında bu daha çok kolektif bir mücadeleydi.

Hayretler içindeydi.

KARINCAPOLİS

Demek piramidin saklı büyük sırrı buydu! Arthur ve suç ortaklarının yardımıyla, karıncalar burada büyük bir uygarlığı baş döndürücü bir hızla geliştirmişlerdi. Birkaç hafta içinde, tarihöncesinden en modern çağa geçmişlerdi.

Maximilien yerde bir lup buldu, daha iyi incelemek için onu aldı. Büyük bir kanalda, Mississippi'dekilere benzeyen çarklı gemiler yüzüyordu. Onların üstünde, hınca hınç kannca dolu zeplinler uçuyordu.

Peri masalı gibiydi ve ürkütücüydü.

Polis, Prenses 103.'nün bu bilimkurgu karınca yuvasının sakinleri arasında olduğuna emindi. Bu cinsiyetliyi nasıl ortaya çıkaracak ve alıp adalet sarayına götürecekti? İğne ve saman yığını. Kibrit ve mıknaş. Yöntemi bulmak.

Naximilien, ceketinin cebinden bir kahve kaşığı ve küçük bir şişe çıkardı.

Kraliçe karıncayı bulmak için, yumurtaları izleyerek kaynağa varması yeterdi. Me var ki burada yumurtalar yoktu. Acaba kraliçe 103. kısır mıydı?

457

O zaman, savcının bu cinsiyetlinin alnında sarı bir işaret bulunduğunu belirttiğini hatırladı. Çok iyi de, bütün bu evlerde alnında sarı damga bulunan yüzlerce karınca saklanabilirdi. Bu durumda, onları evlerden çıkarıp altına gizlenemeyecekleri çatısız bir yerde toplamak gerekiyordu.

Yukarı çıktı, etrafı kaşıtırdı ve bir bidon petrol buldu. Bu zehiri saçtı.

insanlar, panik içindeyken her zaman sırlarını açığa vururlar. Ma-ximilien, kara zehirin ilk dalgalarında karıncaların kraliçelerini kurtarmak için atılacaklarını biliyordu. İnsanların sırlarını öğrenmiş bu böcekler, ne kadar yozlaşmış olsalar da, zorunlu olarak kraliçelerini kurtarma ihtiyacını korumuşlardı.

En yüksek sağ köşeden başlayarak petrolü döktü. Kara, yapışkan ve pis kokan sıvı evleri boğarak, bahçeleri ve fabrikaları sular altında bırakarak caddelerden aşağı ağır ağır aktı. Kara bir deprem dalgası kenti bastı.

Panik çıktı. Evlerinden dışarı çıkan karıncalar çarçabuk otoyollara ulaşmak için arabalara doluştular. Ama otoyollar çoktan yapış yapıştı.

Kanalın durumu da iyi değildi, duru suyu yağlı ve kara hale gelmişti, buharlı gemilerin tekerleri yapışıp kalıyordu.

Karıncalar, kendilerine bu kadar yardım etmiş Parmakların başlarına böyle bir felaket gelmesine izin vermelerine şaşırılmış gibi görünüyorlardı. Kendilerini kurtarmak için gökten bir yardım bekliyorlarmış gibi bir izlenim veriyorlardı, ama tek müdahale, kara dalganın üstünde kol gezen paslanmaz bir kaşık oldu.

Maximilien kentin büyük anayollarını karıştırıyordu. Birden, ötekilerden daha büyük bir binanın çevresinde bir hareketlilik dikkatini çekti.

Komiser lupunu yaklaştırdı. Kraliçenin şimdi ortaya çıkacağından emindi, nitekim, karıncalar ayaklarının ucuyla alnında sarı bir damga bulunanlardan birini çıkardı.

Kraliçe 103. Polis nihayet onu ele geçirmişti.

Şaşkınlıktan ve trafik sıkışıklığından yararlanarak, kaşığı daldırdı ve kraliçeyi yakaladı. Alelacele, plastik bir pakete attı ve ağzını kapadı.

Arkasından, bidonda ne varsa Karıncapolis'e boca etti. Öldürücü sıvı bütün kenti baştan başa kapladı.

Arabalar, mancınıklar, tuğlalar, bolanlar, buharlı gemiler, dümen-li arabalar, ayrıca çeşit çeşit el yapımı eşyalar Karıncapolis'in yüzeyinde yüzüyordu. Modern kentin karıncaları ölmeden önce, karıncalarla Parmaklar arasında ittifakın mümkün olduğuna inanmakla hata ettiklerini söylediler birbirlerine.

458

ANSİKLOPEDI

I + I =3:113 bizim ütöpik grubumuzun şıarı olabilir. Bu, yeteneklerin bir araya gelmesinin onların basit toplamını aştığını ifade eder. Evreni yöneten eril ve dişi, büyük ve küçük, yukarı ve aşağı ilkelerinin kaynaşmasının, her ikisinden daha farklı ve onları aşan bir şeyin doğmasına yol açtığını ifade eder.

113

Çocuklarımızın zorunlu olarak bizimkinden çok daha iyi olan inanç kavramı bu denklemde ifade edilmiştir. Bu insanlığın geleceğine olan inançtır. Yarının insanı bugünün insanından daha iyi olacaktır. Buna inanıyor ve böyle olmasını umuyorum.

113 aynı zamanda, hayvan statümüzü yüceltmenin en iyi yolunun ortaklaşma ve tutkunluk olduğu anlayışını da ifade eder.

Bunları belirttikten sonra, 11 3 çok insanı rahatsız edebilir. Matematiksel olarak yanlış olduğundan, bu felsefi ilkenin geçersiz olduğunu söyleyeceklerdir. Bu durumda, matematiksel olarak da doğru olduğunu kanıtlamak zorunda kalacağım. Bunda bir aykırılık falan yok. Mezarımdan, kesin olarak kabul ettiklerinizi yıkacağım. Sizin GERÇEK kabul ettiğinizin sadece yığınlarca gerçek arasında bir gerçek olduğunu size kanıtlayacağım. Haydi bakalım.

$(a+b) \times (a-b) = a^2 - ab + ba + b^2$ denklemini alalım.

Sağdaki -ab ile + ba birbirini götürür, böylece:

$(a+b) \times (a-b) = a^2 - b^2$ elde ederiz.

Her iki taraftaki iki terimi $(a-b)$ 'ye bölersek, $\frac{(a+b) \times (a-b)}{a-b} = \frac{a^2 - b^2}{a-b}$

$a-b$ $a-b$

elde ederiz.

Soldaki terimi sadeleştiririm: $(a+b) = \frac{a^2 - b^2}{a-b}$

40 V

$a = b = 1$ diyelim. Böylece şu sonucu buluruz: $1 + 1 = 2$ bu da $2=1$ 'd/r.

/-; 1

Bir bölmede, yukarıdaki ve aşağıdaki terimler aynı olunca, sonuç 1'e eşit olur. Böylece denklem şöyle olur:

$2 = 1$ ve her iki tarafa 1 eklersek, $3 = 2$ 'yi buluruz. Bit durumunda 2'yi $1 + 1$ şeklinde ifade edersem, ortaya şu çıkar: $3=1 + 1$

Edmond Wells\ Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

KARIMCA STRATEJİSİ

Üç fildişi tokmak darbesi. İnsanlık tarihinde ilk kez, bir krali >3i| rınca tanıklık yapacaktı. " *ç ' \a-

Izleyiciler en ufak bir noktayı kaçırmalarını diye, mikro ob<\ /'% kameralar sanığın filmini çekecek ve görüntüsü doğrudan sanı ^Je^ ^ !tifli rasının üstüne yerleştirilmiş beyaz ekrana yansıtılacaktı. «War ^S|_

- Susun. Sanık Rozet Taşı makinesinin önüne getirilsin.

Bir polis, ucu köreltilmiş bir cımbızla, alnında sarı damga ok H rıncayı deney tüpüne koydu. Üstünde Rozet Taşına bağlanıl " 5 \a-plastik anten vardı. rını5 *liki

Sorgu başladı.

- Adınız 103. ve kızıl karıncaların kraliçesisiniz?

Karınca alıcı antenlerini eğdi. Bu aletle çok içli dışlı görünül / ^K Antenlerini salladı ve makinenin anında çözdüğü ve çevirdiği IkV^01' ^ W ti yaydı. ^ bir V

- Ben kraliçe değilim, prensesim. Prensese 103.

Başkan, hatası yakalandığına canı sıkkın, öksürdü. Mübaşiri . <*\ rum tutanaklarındaki sanık ifadesini düzeltmesini emretti. Çol^,re^e,\ !u-lenmişti, büyük bir saygıyla şöyle söyledi: v.oh# ^j.

- Acaba... Prensese... 103. sorulanımıza cevap vermeye rıza ^ JP^-*< rirlermi? ^0 \.

Mahkeme salonunda kımıldasmalar ve alaylar. Kannca da ols^ P> s prensese nasıl hitap edilir, üstelik birde protokole uymak istenip °.5^/3* '»ir

- Neden birliklerinize görevlerini yapan üç polisi öldürmelel . fl\ a' ri verdiniz? diye daha rahatça sordu yargıç. ^ erı M-

Daha basit, bir karınca için daha anlaşılır terimler önermeli ' '* v

Arthur müdahale etti. Yargıca hukuki terimler kullanmaktan \it /'V,V

meşini tavsiye etti. * Vaz? İÇ-

ANSÜİLOPEDI

I -t-1 =3:113 bizim ütöpik grubumuzun şıarı olabilir. Bu, yeteneklerin bir araya gelmesinin onların basit toplamını aştığını ifade eder. Evreni yöneten eril ve dişi, büyük ve küçük, yukarı ve aşağı ilkelerinin kaynaşmasının, her ikisinden daha farklı ve onları aşan bir şeyin doğmasına yol açtığını ifade eder.

113

Çocuklarımızın zorunlu olarak bizimkinden çok daha iyi olan inanç kavramı bu denklemde ifade edilmiştir. Bu insanlığın geleceğine olan inançtır. Yarının insanı bugünün insanından daha iyi olacaktır. Buna inanıyor ve böyle olmasını umuyorum.

113 aynı zamanda, hayvan statümüzü yüceltmenin en iyi yolunun ortaklaşma ve tutkunluk olduğu anlayışını da ifade eder.

Bunları belirttikten sonra, 113 çok insanı rahatsız edebilir. Matematiksel olarak yanlış olduğundan, bu felsefi ilkenin geçersiz olduğunu söyleyeceklerdir. Bu durumda, matematiksel olarak da doğru olduğunu kanıtlamak zorunda kalacağım. Bunda bir

aykırılık falan yok. Mezarımdan, kesin olarak kabul ettiklerinizi yıkacağım. Sizin OEHÇEK kabul ettiğinizin sadece yığınlarca gerçek arasında bir gerçek olduğunu size kanıtlayacağım. Haydi bakalım.

$(a+b) \times (a-b) = a^2 - ab + ba - b^2$ denklemini alalım.

Sağdaki $-ab$ ile $+ba$ birbirini götürür, böylece:

$(a+b) \times (a-b) = a^2 - b^2$ elde ederiz.

her iki taraftaki iki terimi $(a-b)$ 'ye bölersek, $(a+b) \times (a-b) = a^2 - b^2$
 $a-b \quad a-b$

elde ederiz.

Soldaki terimi sadeleştiririz: $(a+b) = a^2 - b^2$ $a-b$

459

$a = b = 1$ diyelim. Böylece şu sonucu buluruz:

$1 + 1 = 2$ bu da $2 = 1 + 1$ 'dir.

1-1

I

Bir bölmede, yukarıdaki ve aşağıdaki terimler aynı olunca, sonuç 1'e eşit olur. Böylece denklem şöyle olur.

$2 = 1 + 1$ ve her iki tarafa 1 eklersek, $3 = 2 + 1$ buluruz. Bu durumda 2 'yi $1 + 1$ şeklinde ifade edersem, ortaya şu çıkar:

$3 = 1 + 1 + 1$

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

KARINCA STRATEJİSİ

Üç fildişi tokmak darbesi, insanlık tarihinde ilk kez, bir kraliçe karınca tanıklık yapacaktı.

izleyiciler en ufak bir noktayı kaçırmalarını diye, mikro objektifli kameralar sanığın filmini çekecek ve görüntüsü doğrudan sanıklar sırasının üstüne yerleştirilmiş beyaz ekrana yansıtılacaktı.

- Susun. Sanık Rozet Taşı makinesinin önüne getirilsin.

Bir polis, ucu köreltilmiş bir cımbızla, alnında sarı damga olan karıncayı deney tüpüne koydu. Üstünde Rozet Taşı'na bağlanmış iki plastik anten vardı.

Sorgu başladı.

-Adınız 103. ve kızıl karıncaların kraliçesisiniz?

Karınca alıcı antenlerini eğdi. Bu aletle çok içli dışlı görünüyordu. Antenlerini salladı ve makinenin anında çözdüğü ve çevirdiği bir ileti yaydı.

- Ben kraliçe değilim, prensesim. Prens 103.

Başkan, hatası yakalandığına canı sıkkın, öksürdü. Mübaşire oturum tutanaklarındaki sanık ifadesini düzeltmesini emretti. Çok etkilenmişti, büyük bir saygıyla şöyle söyledi:

-Acaba... Prens... 103. sorularınıza cevap vermeye rıza gösterirler mi?

Mahkeme salonunda kımılداşmalar ve alaylar. Karınca da olsa, bir prensese nasıl hitap edilir, üstelik bir de protokole uymak isteniyorsa.

- neden birliklerinize görevlerini yapan üç polisi öldürmeleri emri verdiniz? diye daha rahatça sordu yargıç.

Daha basit, bir karınca için daha anlaşılır terimler önermek için, Arthur müdahale etti. Yargıca hukuki terimler kullanmaktan vazgeçmesini tavsiye etti.

460

- Pekâlâ. Neden siz, Altes, adamları öldürmek?

Arthur tarzancanın da karıncalara uygun olmadığını belirtti, normal konuşarak sade kalınabilirdi.

ne yapacağını şaşırarak başkan kem küm etti:

- neden insanları öldürdünüz? Karınca yayınladı:

- Duruşma ilerlemeden, burada beni filme çeken kameralar görüyorum. Siz beni büyütülmüş olarak görüyorsunuz ama ben sizi görmüyorum.

Arthur, 103.'nün insanlarla konuşurken televizyon kullanmaya alıştığını doğruladı. Adil olmak kaygısıyla başkan, yardımcılarıyla görüştüktan sonra, piramitten alınmış alıcılardan birinin sanığa verilmesini kabul etti.

Prences 103. deney tüpünün önüne koyulan alıcıya eğildi. Muhatabı yargıcın yüzünü gördü ve yaşlı bir Parmak olduğunu fark etti. Parmaklarda, yaşlılar genel olarak iskartaya çıkarılırlar. Bu kırmızı siyah kıyafetli ihtiyar Parmak'a gerçekten hesap vermek zorunda mıyım diye kendi kendine soruyordu. Sonra, bu kişinin yetkisine kimsenin itiraz etmediğini görünce, antenlerini feromon alıcıya uzattı.

- Televizyonda, filmlerde duruşmalar gördüm, normal olarak, tanıklara İncil üstüne yemin ettirilir.

- Siz çok fazla Amerikan filmi seyretmişsiniz, diye haykırdı başkan. Sanıkların bu tür densizliklerine alışkındı, ama her seferinde canı sıkılırdı. Burada İncil üzerine yemin edilmez.

Sabırla açıkladı:

- Fransa'da, bir yüzyıldan daha fazla oldu, Kilise ile devlet ayrılmalı. incil üzerine değil şeref üzerine yemin edilir. Kaldı ki incil memleketimizde herkes için kutsal kitap değildir.

Prences 103. bir şey anlamıyordu. Burada da deistler ve deist olmayanlar vardı ve aralarında anlaşmazlıklar sürüyordu. Yine de İncil olsa, hoşuna giderdi. Ama madem Fontainebleau'de usul böyleymiş, razı oldu.

- Gerçeği, sadece gerçeği, tüm gerçeği söyleyeceğime yemin ederim.

Bir ön ayağını yakınındaki cam duvara dayamış, dört arka ayağı üstünde dikilmiş karıncanın görüntüsü etkileyiciydi. Flaşlar çatırdadı. Çok uzun süre incelediği Parmaklar'm törelerine sadık kalmakla, belli ki 103. puan toplamıştı. Bir atasözü "Parmaklarda, Parmaklar gibi davran" diye tavsiye etmiyor muydu?

Mübaşirler fotoğrafları dağıttılar. Mahkeme salonundaki herkes, tarihi bir ana tanık olduğunun bilincindeydi.

461

Başkan, kendini gölgede kalmış hissetti, ama belli etmemek için elinden geleni yaptı. Alışılmış sorgulama biçimine sadık kaldı.

- Sorumu tekrarlıyorum. Altesleri, neden birliklerinize üç insan polisi öldürmelerini emrettiniz?

Karınca antenlerini alıcı sondalara dayadı. Bilgisayar yanıp sönmeye başladı, sonra çevirisini salona gönderdi.

Ben hiç emir vermedim. Karıncalarda "emir" kavramı yoktur. Herkes canı nasıl isterse öyle davranır.

- Ama birlikleriniz insanlara saldırdı! Bunu inkâr etmiyorsunuz!

- Benim birliklerim yok. Gördüğüm kadarıyla, Parmaklar kendilerini kalabalığımız ortasında buldular. Sadece yürüyerek, üç milyondan fazlamızı öldürmüşlerdir. Bize karşı hiç nazik değilsiniz. Uçlarınızı nereye koyduğunuza hiç bakmıyorsunuz.

- Ama sizin tepede bir işiniz yoktu! diye bağırdı savcı.

Bilgisayar cümlesini aktardı.

Benim bildiğim, orman herkese açıktır. Diplomatik ilişkiler kurduğum Parmak dostlarımı ziyarete gelmiştim.

- "Parmak dostlar." "Diplomatik ilişkiler." Ama bu insanların temsil yetkisi yok. Hiçbir resmi yetkileri yok. Bunlar ormanda bir piramitle kapanmış deliler, diye avaz avaz bağırdı savcı.

Karınca sabırla açıkladı:

- Bir zamanlar, dünyanın resmi yöneticileriyle resmi ilişkiler kurmayı denedik, ama bizimle diyalog kurmayı reddettiler.

Savcı, böceği parmağıyla tehdit etmek için ilerledi.

- Az önce İncil üzerine yemin etmek istediniz. Hiç değilse incil'in bizim için ne ifade ettiğini biliyor musunuz?

Sanık sıralarındakiler ürperdi. Savcı minik müttefiklerini alt edecek miydi?

- İncil, on emirdir, diye yanıtladı karınca. Sık sık yayınlanan Cecil B. De Mille ile Charlton Heston'm filmini çok iyi hatırlıyordu.

Arthur rahat bir nefes aldı. Gerçekten 103.'ye güvenebilirlerdi. Medenini pek bilmiyordu ama Charlton Heston'm karıncanın gözde aktörü olduğunu hatırladı. Sadece On Emir'i görmemişti, Ben Hur'u, Yeşil Güneş'i ve onu çok düşündüren iki filmi, kanncaların dünyayı işgal ettiği Marabunta Kükreyince ile insanların yenilmez olmadıkları ve başka kılıklı hayvanların onları geride bırakabileceğini gösteren Maymunlar Gezegenini de görmüştü.

Başkan gibi, savcı da şaşkınlığını gizlemeye çalıştı ve hemen ekledi:

- Kabul ettik. O halde, bu emirlerden birinin "Asla öldürmeyeceksin" olduğunu da biliyorsunuzdur.

462

Arthur içinden gülümsedi. Savcı nasıl bir tartışmaya girdiğinin bilincinde değildi.

- Ama bizzat siz öküzleri ve tavukları katlettiniz, gerçek bir sanayi. Tabii bir ineğin ölümünü gösteriye çevirdiğiniz korridalan saymıyorum.

Savcı öfkelendi:

- İncil'in sözünü ettiği anlamda öldürmek, "Hayvanları öldürmeyeceksiniz" demek değildir. Bununla "İnsanları öldürmeyeceksiniz" kastedilmektedir.

Prens 103. pes etmedi:

- Neden Parmakların hayatı tavukların, öküzlerin ya da karıncaların hayatından daha değerli olsun ki?

Başkan içini çekti. Bu davada ne yapılırsa yapılsın, olaylara dönmek imkânsız, hep felsefi tartışmalara kayılıyordu.

Savcı çileden çıkmıştı. Jüri üyelerini tanık göstererek, 103.'nün başının görüldüğü ekranı işaret etti.

- Şu pörtlemiş gözlere, şu kara çeneklere, şu antenlere bakın. Karınca ne çirkin... Fantastik ya da bilimkurgu sinema canavarlarımızın en beterleri bile bu kadar iğrenç değildir. Ve bu bin kez daha çirkin, bin kez daha iğrenç hayvanlar bizlere ders vermeye kalkıyor!

Cevap gecikmeden geldi.

- Ya siz? Kendinizi güzel mi sanıyorsunuz? Şu kafanızdaki bir tutam kıl, şu soluk teninizle ve yüzünüzün ortasındaki burun deliklerinizle.

Salondakiler kahkahalarla gülerken, sözü geçen soluk beniz kıpkırmızı kesiliyordu.

- Bir şampiyon gibi hiç altta kalmıyor, diye fısıldadı Zoe David'in kulağına.

- 103.'nün yeri doldurulamaz diye hep söylemişimdir, diye mırıldandı Arthur, öğrencisinin başarısı karşısında epey heyecanlanmıştı.

Savcı biraz soluklandıktan sonra, daha bir öfkeyle yeniden saldırıya geçti:

- Sadece güzellik yoktur, dedi Rozet Taşı'nın mikrofonuna, zekâ da vardır. Zekâ insana hasdır. Karıncaların hayatı önemli değildir, çünkü zeki değildirler.

- Onların kendi zekâ biçimleri vardır, diye Julie anında cevabı yapıştırdı.

Savcı pek sevindi. Tuzağa düşmüşlerdi.

- O halde, bana karıncaların zeki olduğunu kanıtlayın!

Bilgisayar Rozet Taşı yanıp söndü, bu Prens 103.'nün bir cümlesini çevirmek üzere olduğunun işaretiydi. Cümle, mahkeme salonunda güçlü ve yüksek bir sesle söylendi.

- Bana insanın zeki olduğunu kanıtlayın.

463

Şimdi salon kaynıyordu. Herkes bir tarafı tutuyordu, her biri kendi görüşünü söylüyordu. Jüri üyeleri soğukkanlılıklarını korumakta zorlanıyorlardı. Başkan, fildişi tokmagıyla durmadan masayı dövüyordu

-Madem bu oturumu sükunet içinde sürdürmek imkânsız, oturumu erteliyorum. Duruşma yarın sabah onda başlayacak.

Televizyonda da radyoda da, akşam yorumcular üstünlüğün Prens 103.'de olduğunu belirttiler. Uzmanların görüşüne göre, sıkı bir sorgulamadan geçen 6 miligramlık bir karınca, toplam ağırlıkları 160 kiloyu bulan bir savcı ve bir ağır ceza mahkemesi başkanından çok daha kurnaz çıkmıştı.

Ansiklopedicin birinci, ikinci ve üçüncü cildinin insanları yeniden umutlandılar. Bu dünyada gerçekten adalet varsa, henüz hiçbir şeyi kaybetmiş değillerdi.

Öfkeden kuduran Maximilien, duvara sert bir yumruk indirdi

BELLEK FEROMON: PARMAC MAHTIÛI

Mantık:

Mantık çok özgün bir Parmak kavramıdır.

Mantıksal olaylar, Parmaklar toplumunca kabul edilebilir bir biçimde zincirlenen olaylardır.

Örnek: Parmaklar için, yiyeceklerle dolu aynı kentin bazı yurttaşlarının kimsenin yardımını görmeden açlıktan ölmesi mantıklıdır.

Buna karşılık, aşırı yiyecekten hasta düşmüş olanlara yemek vermemek mantıksızlıktır.

Parmaklarda, bozulmamış güzel yiyecekleri bile çöplüklere atmak mantıklıdır.

Buna karşılık, bu yiyeceği tüketimiyle ilgilenecekler dağıtmak mantıksızdır. Zaten, çöplerine kimsenin dokunmayacağından emin olmak için, onları yakarlar.

YUKARI KORKUSU

Mahkeme heyeti salondan ayrılırken, bir polis yardımcılardan birini yakaladı. İçinde Prenses 103.'nün bulunduğu deney tüpünü elinde tutuyordu.

- Ya bu sanığı ne yapıyoruz? Bunu insanlarla birlikte hapishane arabasına koyup hapishaneye götüremem ki.

Yardımcı gözlerini yukarı kaldırdı.

- Onu öteki karıncaların yanına koyun, diye cevap verdi baştan savarcasına. Nasıl olsa, alındaki san işaretle onu kolayca seçebilirsiniz.

Polis, akvaryumun kapağını açtı, hapishane-deney tüpünü baş aşağı çevirdi ve 103. tutsaklık yoldaşlarının arasına düştü.

464

Hapis karıncalar kahramanlarına kavuşmaktan çok memnun oldular. Birbirlerini yaladılar, trofalaksiler yaptılar, sonra diyalog kurmak için toplandılar.

10. ve 5. de mahkûmlar arasındaydı. Açıklama yaptılar: Parmakların karıncalar torbalara koyduğunu görünce, bunun onları kendi dünyalarına davet olduğunu sanıp hemen torbaya tırmanıp içine girmişlerdi.

"Ne olursa olsun, ne yaparsak yapalım bizi öldürmeye kararlılar" dedi bir asker. Polisler onları hoyrat bir şekilde torbalara doldururken iki arka ayağını kaybetmişti.

Ne yazık. Hiç olmazsa bir kez onların boyutunda kendi yaşama biçimimizi savunma kanıtlarımızı sunabileceğiz, ^edi Prenses 103.

Küçük bir karınca, bir köşeden yanına varmak için atıldı.

Prens 24!

Sürekli kaybolan şapşal karınca, bir defa olsun doğru yönde kaybolmuştu. Bu karşılaşmayı sağlayan zor şartları unutarak, Prenses 103. Prens 24.'ye sokuldu.

Kavuşmak ne hoştu! 103. sanatı çoktan anlamıştı, şimdi aşkın ne olduğunu şöyle böyle hissetmeye başlıyordu.

"Birini sever de kaybedersin. Arkasından ona kavuşursun, aşk bu!" diye düşündü.

Prens 24. Prenses 103. nün karşısında yer aldı. Bir Mt yapmayı diliyordu.

ZEKA

Başkan, tokmağını masaya vurdu.

- Zekâlarının nesnel kanıtlarını talep ediyoruz.

- Bütün sorunlarını çözebilecek yetenekler, diye cevap verdi Julie. Savcı omuzlarını silktilti:

- Bizim teknolojimizin yarısını bile tanımıyorlar. Ateşten bile haberleri yok.

Bu oturum için 103.'ye, ielevizyon ve doğrudan akvaryuma bağlı antenleriyle plexiglastan küçük bir peyke kurulmuştu.

Prences 103. kendini daha iyi anlatmak için dört arka ayağı üstünde dikildi. Oldukça uzun bir cümle yaydı. Bilgisayar cümleyi çözdü.

Eskiden, kannclar ateşi keşfedip ve onu savaşta kullandılar; ama günün birinde, gittikçe yayılan ve her şeyi yıkan yangını kontrol altına almayı başaramadılar, o zaman bütün böcekler ateşe bir daha dokunmamaya ve bu mahveden silahı kullanacakları sürgüne göndermeye oy birliğiyle karar verdiler.

465

- Ah. Gördünüz işte. Ateşi kontrol altına alamayacak kadar aptallar, diye alay etti savcı, ama bilgisayar, iletinin devamı olduğunun işareti olarak, cızırdamaya koyulmuştu bile.

... Sizin dünyanıza doğru yaptığımız barış yürüyüşü boyunca, kardeşlerime iyi kullanılırsa ateşin yeni teknolojilere yol açabileceğini açıkladım.

- Bu sizlerin zeki olduğunu kanıtlamaz, olsa olsa, yeri geldiğinde zekânızı sınırlandırmayı bildiğinizi kanıtlar.

Karınca, aniden sinirlenmiş gibi göründü. Antenleri oynamaya başladı ve plastik sondaları eni konu tokatlıyordu, müthiş sinirlenmişti.

- YA SİZ PARMAKLAR'ın ZEKİ OLDUĞUNU NE KANITLIYOR?

Salonda uğultu. Birkaç tutuk gülme. Şimdi karınca feromonları tarıyor gibiydi.

- Çok iyi anladım, bir hayvanın zeki olduğunu ilan etmenizin ölçütü sizlere benzemesi..! Artık kimse akvaryuma bakmıyordu. Bütün gözler ekrana dikilmişti. Kameraman bir hayvan olduğunu unutup bir insan gibi İtalyan çekimi yapıyordu, yani göğüs, omuzlar ve başı çerçevelendiriyordu.

Zamanla, mikro-objektifte ifadeler seçebiliyorlardı. Elbette ne bir yüz ne bir bakış hareketi vardı ama o kadar anten, çene ve çenek hareketi vardı ki artık insanlar yavaş yavaş bunları yorumlayabiliyorlar-dı.

Dikilmiş antenler şaşkınlığı gösteriyordu, yarı eğik antenler ikna etme istencini. Sağ anten öne, sol anten arkaya atılınca: Hasmin kanıtlamasına dikkat. Yanaklara yıkılan antenler: Hayal kırıklığı. Çenekler arasında çiğnen antenler: Gevşeme.

Şu anda, 103.'nün antenleri yarı eğik.

Bize göre, bizler zekiyiz, aptal olan sizlersiniz. Bize tarafsız hakemlik etmesi için, Parmak ya da karınca olmayan üçüncü bir türe başvurmak gerekiyor.

Mahkeme heyeti dahil, herkes sorunun öneminin bilincindeydi. Karıncalar zekiyseler, eylemlerinden sorumluydular. Aksi halde, bir akıl hastası ya da reşit olmayan herhangi biri gibi sorumsuzdurlar.

- Karıncaların zeki olup olmadıkları nasıl kanıtlanacak? diye yüksek sesle sordu başkan, sakalını sıvazlayarak.

Peki insanların zeki olup olmadıkları nasıl kanıtlanacak? diye tamamladı karınca, kendine güveninden hiçbir şey kaybetmeden.

- Bu durumda, bizim için önemli olan, hangi türün ötekine göre daha zeki olduğunu kanıtlamak, diye cevap verdi yardımcılardan biri.

Bir ağır ceza mahkemesi az çok bir tiyatroya benzer. Çağların karanlığından beri, adalet bir gösteri olarak tasarlanmıştır, ama yargıç şimdiye kadar bu denli güçlü bir biçimde kendini bir sahneye koyu-

Harmcalann Devrimi / F:30

466

cu olarak hissetmemiştir. İzleyicilerin usanmasına izin vermeden, müdahalelerin ritmine dikkat etmek, tanıklara, sanıklara, jüri üyelerine roller vermek onun işiydi, nihai karara kadar gerilimi yükseltmeyi, gerek mahkeme salonundakilerin, gerek ekranlarında duruşmaları her akşam izleyen televizyon seyircilerinin soluklarını kesmeyi başarırca, bu onun için büyük bir sükse olurdu.

Nadir görülen bir şey, jüri üyelerinden biri elini kaldırdı.

- Müsadenizle... Düşünce oyunlarına çok düşkünüm, dedi emekli posta memuru. Satranç, bulmacalar, bilmeceler, kelime oyunları, briç, morpiyon. Bana öyle geliyor ki bu iki akıldan hangisinin daha keskin olduğuna hakemlik etmenin en iyi yolu, onları bir oyunda, bir tür zekâ yarışmasında karşılaştırmak olurdu.

Yarışma kelimesi yargıcın pek hoşuna gitmiş gibiydi.

Hukuk derslerinde, Ortaçağda adaletin yarışmaya bağlı olduğunu öğrendiklerini hatırlıyordu. Taraflar silahlarını kuşanıyor ve ölünceye kadar dövüşüyorlardı. Kimin galip çıkacağına karar vermek Tann'ya kalmıştı. Her şey çok basitti, hayatta kalan daima haklıydı. Yargıçların yanılmak, pişmanlık korkulan yoktu.

Ne var ki burda "insan-karınca" arasında eşit güçte bir düello düzenleyemeyecekleri apaçık ortadaydı. Bir insanın bir böceği öldürmesi için bir fiske yeterdi.

Yargıç bu ayrıntıyı belirtti. Jüri üyesi yine de vazgeçmedi.

- Bir karıncanın bir insan kadar eşit şansı olacağı nesnel bir sınav bulmak yeter.

Fikir dinleyicileri coşturdu. Yargıç sordu:

- Nasıl bir yarışma düşünüyorsunuz?

ANSİKLOPEDI

AT STRATEJİSİ: 1904'te, ulusal bilim topluluğunda kıyametler koptu. Sonunda "insan kadar zeki bir hayvan" keşfettiklerine inanıyorlardı. Hayvan, Avusturyalı bir bilgin olan profesör Von Osten tarafından eğitilmiş sekiz yaşında bir atı. Hans'ı, atı ziyarete gelenler, modern matematiği mükemmel anladığını görünce, hayretler içinde kalıyorlardı. Kendisine sorulan denklemlere kesin cevaplar veriyordu. Ama saatin kaç olduğunu tam olarak göstermeyi, kendisine birkaç gün önce gösterilmiş insanları fotoğraflarda seçmeyi, mantık problemlerini çözmeyi de biliyordu.

Hans, toynağının ucuyla eşyaları gösteriyordu ve ayağını yere vurarak rakamlarla iletişim kuruyordu." Her vuruşu bir harfti ve harfler bir araya gelince bir kelime oluşuyordu. A için bir vuruş, b için iki vuruş, c için üç vuruş, böyle gidiyordu.

tlans, çeşitli deneylerden geçirildi ve at her seferinde yeteneklerini kanıtladı. Zoologlar, biyologlar, Fizikçiler, son olarak da psikologlar ve psikiyatrilere dünyanın çeşitli yerlerinden kalkıp ttans'ı görmeye geldiler. Kuşkulu geliyorlar, şaşırılmış olarak dönüyorlardı, herede hile olduğunu anlamıyor ve sonunda hayvanın gerçekten "zeki" olduğunu kabul ediyorlardı.

12 Eylül 1904'te, on üç uzmandan oluşan bir grup, her türlü hile olasılığını reddeden bir rapor yayınladı. Olay, o dönemde büyük yankılar uyandırdı ve bilim dünyası bu atın gerçekten bir insan kadar zeki olduğu fikrine alışmaya başladı.

Von Osten'in asistanlarından biri, Oskar Pfungst, sonunda sırrı çözdü. Hazırdaki kişilerin çözümünü bilmedikleri bir problem sorulduğunda, hans'ın cevaplarında yanıldığını fark etti. Aynı şekilde, oradakileri görmesini engelleyen at gözlükleri takıldığında, her seferinde başarısız kalıyordu. Bunun tek açıklaması Hans'ın son derece dikkatli bir hayvan olmasıydı. Toynağıyla vururken, çevresindeki insanların tavırlarındaki değişiklikleri algılıyordu. Doğru çözüme yaklaşıp yaklaşmadığını hissediyordu.

Dikkatini yoğunlaştırmasını güdeleyen, bir gıda ile ödüllendirilme umuduydu.

Sonunda işin aslı astarı ortaya çıkınca, bilimsel topluluk bu kadar kolay aldatıldığını o kadar alındı ki hayvan zekâsıyla ilgili her türlü deneye karşı şüpheyeye düştü. Bugün hâlâ birçok üniversitede, karikatürel bir bilimsel aldatmaca örneği olarak at Hans gösterilir. Yine de, zavallı Hans ne bu kadar şöhreti, ne de bu kadar utancı hak etmişti. Şunun şurasında, bir at bir süreliğine insanla eşit görünecek kadar insan tutumlarını çözme biliyordu.

Hans'a bu kadar öfke duyulmasının nedenlerinden biri belki de çok daha derinlerdedir. İnsan türü için, bir hayvanın içinden geçenleri sezmesi hiç de hoş bir şey olmasa gerek.

Edmond vVells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

BASAMAKLARDA KARŞILAŞMA

Düşünce oyunları uzmanı jüri üyesi, bir test hazırlamak için gönüllü olduğunu söyledi. Mahkeme heyeti ve savunma görüşmeler sonunda bunu kabul etti.

Şimdi, yanşma için insan türünden bir, karınca türünden bir temsilci göstermek gerekiyordu.

468

Savcı, bir taraf için komiser Maximilien Linart'ı aday gösterdi; Ju-lie de öteki taraf için 103.'yü seçti. Başkan ikisini de resen reddetti. Linart, polis okulunda öğretim üyesi ve ünlü bir hafiye olarak, türünü temsil edecek insan olmaktan uzaktı. Aynı şekilde, 103. televizyonda gördüğü bütün o filmlerle sıradan bir karınca değildi.

Yargıç, insan şampiyonla karınca şampiyonun her iki tarafın halk-larınca rasgele seçilmesinin zorunlu olduğu düşüncesindeydi. Yargıç, bu konuda bir içtihat bulunduğunun bilincindeydi ve rolünü çok ciddiye alıyordu.

Bir mübaşir ve bir polis oradan geçen uygun görünümlü birini alıp getirmek üzere sokağa gönderildi. Kırk yaşında, kumral saçlı, küçük bıyıklı, boşanmış, iki çocuklu "ortalama bir insan"ı durdurdular. Ona kendisinden ne beklendiğini açıkladılar.

Adam, insan türünün şampiyonu olmak düşüncesinden korkuya kapıldı, gülünç duruma düşmekten çekiniyordu. Polis, şunu zorla mahkemenin karşısına götürsem mi diye düşünüyordu ki mübaşirin aklına adama bu akşam televizyona çıkacağını söylemek geldi. Komşularını nasıl etkileyeceğini düşünerek, daha fazla duraksamadı ve onları izledi.

Aynı yeminli ekip. Adalet Sarayı'nın bahçesinden aldıkları karıncaya fikrini sormadı. Gözlerine ilişen ilk karıncayı, 3,2 mg. ağırlığında, 1,8 cm. boyunda, küçük çenekte ve kara kitinli bir böceği kaptılar. Bütün organlarının eksiksiz olduğunu kontrol ettiler, bir yaprak üzerine koyduklarında, antenlerini hareket ettirdi.

Jüri üyesinin icat ettiği zekâ ölçme aleti mahkeme salonuna yerleştirilmişti bile. Birbirine eklendiğinde, üstlerinde asılı kırmızı bir elektrik ampulüne ulaşmayı sağlayan bir yükselti oluşturan tahtadan on iki parça söz konusuydu.

Yarışmacılardan ilk kim dokunursa elektrikli zili çaldıracaktı ve galip o olacaktı.

Her ikisinin bütün parçaları birbirinin aynısıydı, ama tabii ki yükseklikleri farklıydı. İnsan iskelesi üzerine çıkıldığında üç metreye ulaşılıyordu, karınca iskelesi ise üç santimetreye.

Karıncayı işiyle ilgilendirmek için, jüri üyesi onun kırmızı ampulüne bal sürdü. Her bir yarışmacının karşısına kameralar yerleştirildi ve başkan başlama işaretini verdi.

İnsan, daha küçük yaşlardan beri kur-yap oyunlarına aşinaydı. Bu kadar kolay bir teste tabi tutulduğundan içi rahatlamış halde, parçaları metotlu bir şekilde üst üste yığmaya başladı.

Karıncaya gelince, alıştığı yuvalardan uzakta, bunca koku ve ışık altında yabancı bir yerde bulunmaktan sersemlemiş, dönüp duruyordu. Ampulün altında yer aldı, balın tatlı kokusunu burnuna çekti ve tahrik oldu. Antenleri kıpır kıpır kıpırdıyordu. Dört arka ayağı üzerinde dikildi, ampulü yakalamaya gayret etti ama başaramadı.

r^

469

Savcı, mübaşirin böceğe ampule ulaşmak için bunları bir araya getirmesi gerektiğini anlatmak için tahta parçalarını yaklaştırmasına ses çıkarmadı. Karınca tahtaların uçlarına baktı ve gülüşmeler altında, onları yemek için çenekleriyle saldırıya geçti. Çünkü bal kokusu sinmişti parçalara.

Karınca çırpınıyor, çabalıyordu, kırmızı ampulün altında bekliyordu, ama ona ulaşmasını sağlayacak hiç bir davranış göstermiyordu.

Buna karşılık, taraftarları tarafından teşvik edilen insan, işini tamamlamak üzereydi, oysa karınca daha hiçbir şey yapmamıştı. Sadece tahtaların uçlarını berbat etmişti ve ampulü yakalamak için arka ayakları üzerinde yükselmiş, ön ayaklarıyla havayı

dövmüştü. Çenекlerini tıkırdatıyordu, yetişmek için uzanıyordu ama hiçbir şey yapamıyordu.

İnsanın yerleştirecek dört tahta parçası kalmıştı ki çok sinirlenen karınca ampulün altındaki pozisyonunu terk edip gitti. Etrafını duvarla çevirmek akıllarına gelmemişti. Bütün izleyiciler vazgeçtiğini, hasmının galip geldiğini söyleyeceğini düşünürlerken, yanında bir karıncayla geri döndü. Antenleriyle ona bir şeyler söyledi ve öteki sırtına çıkması için eğildi.

İnsan, göz ucuyla manevrayı gördü ve işini daha bir hızlandırdı. Nerdeyse bitiriyordu ki karıncanın zili ilk olarak çaldı.

Mahkeme salonunda büyük bir gürültü koptu. Kimileri yuh alıyor, kimileri alkışlıyordu. Savcı söz aldı.

- Hepiniz gördünüz: Karınca hile yaptı. Arkadaşından yardım aldı. Bu da karınca zekâsının bireysel değil kolektif olduğunu kanıtlıyor.

- Hiç de değil, diyerek Julie karşı çıktı. Sadece karıncalar, bir sorunun birlikte, tek başına olduğundan daha kolay çözüldüğünü anladılar. İşte bu yüzden Karıncalar Devrimimizin şiarı $1 + 1 = 3$ 'tür. Yeteneklerin bir araya gelmesi onların basit toplamını aşar.

Savcı sınıttı.

- $1 + 1 = 3$ matematiksel bir yalandır, sağduyuya karşı bir günah, mantığa bir hakarettir. Bu aptallıklar karıncalara uyuyorsa, ona bir diyeceğim yok. Biz insanlar karanlık formüllere değil, saf bilime güveniriz.

Yargıç tokmağını vurdu.

- Bu test pek sonuç vermedi. Tek bir insanın tek bir karıncayla karşılaşacağı bir başka test düşünmek gerekiyor.

Yargıç, ağır ceza mahkemesinde görevli psikologu çağırdı ve ondan karşı çıkılmayacak nesnel bir test kotarmasını istedi.

Sonra birinci ulusal kanalın gözde gazetecilerinden birine özel bir röportaj verdi.

470

- Burada çok ilginç şeyler oluyor. Çok daha fazla Parislinin Fontainebleau'ye gelip oturumları izlemesi ve insanlık davasını desteklemesi gerekir diye düşünüyorum.

HAYVANSAL FEROMON:

Salyacı: 10.

Görüş:

Parmaklar gittikçe kişisel görüş sahibi olma yeteneklerini yitiriyorlar. Oysa bütün hayvanlar kendi kendilerine düşünür ve gördüklerinden, edindikleri deneyimlerden bir görüş çıkarırlar. Parmakların hepsi aynı şeyi düşünür, yani yirmi televizyon haberlerinde sunucunun yayınladığı görüşü, kendi görüşleri olarak kabul ederler.

Buna onların "kolektif aklı" diyebiliriz.

OMU UZAKTATI GÖRÜYÖRÜZ

Psikolog uzun uzun düşündü. Meslektaşlarına, dergilerin oyun köşesi sorumlularına, tescilli oyun mucitlerine danıştı. Hem insanlar, hem karıncalar için geçerli bir oyun

kuralı yaratmak, hiç olacak iş miydi? Hem sonra hangi oyun zekâyı itirazsız kanıtlayabilirdi?

Go, satranç, dama vardı ama bir karıncaya kuralları nasıl açıklanacaktı? Tıpkı mah-jong, poker ya da çizgi oyunu gibi hepsi insan kültürüne aitti. Karıncalar ne oynayabilirlerdi?

Psikologun aklına önce mikado geldi. Karıncalar ihtiyaç duydukları çalılar başka çalılardan çıkarmaya alışkın olmalıydılar. Bundan vazgeçmek zorunda kaldı. Mikado, zekâ gerektiren bir oyun değil, beceri isteyen bir oyundu. Ayrıca âşık oyunu da vardı, ama karıncaların elleri yoktu.

Karıncalar hangi oyunu oynarlar? Oyun psikologa insanlara özgü göründü. Karıncalar oyun oynamazlar. Onlar alanlar keşfederler, dövüşürler, yumurtaları ve yiyecekleri yığarlar. Her hareketlerinin belli bir amacı vardır.

Uzman bütün bunlardan sonra, bütün karıncaların aşinası olduğu pratik bir durumla bağdaşan bir sınav bulmak gerektiği sonucuna vardı. Mesela, bilinmeyen bir yolun araştırılması.

Her şeyi enine boyuna ölçüp biçtikten sonra, psikolog ona evrensel gelen bir test önerdi: Bir labirentte yarış. Tanımadığı bir yere kapatılan herhangi bir yaratık oradan çıkmanın bir yolunu arar.

insan, insan boyunda bir labirente, karınca, karınca boyunda bir labirente yerleştirilecekti. İki piramitte tamamen aynı şekilde düzenlenecekti, aynı plana göre çizilecekti, tabii farklı ölçülerde. Böylece yarışmacılar, çıkışı bulmak için aynı güçlüklerle karşılaşacaktı.

Şampiyonlar değiştirildi. İlk sınavdaki gibi, polisle mübaşir sokaktan geçen sarışınca bir üniversite öğrencisini tutup getirdiler. Karıncaların adayına gelince, adalet sarayının kapıcısının penceresinin üstündeki bir saksıdan buldukları ilk karıncayı aldılar.

471

Yeterince yer olması için, kâğıtlarla kaplı metal bariyerli insan la birenti adalet sarayının avlusuna yerleştirildi.

Karınca için, dışarıdaki her karıncaya kapalı, saydam kocaman bir akvaryumun içine kâğıt duvarlı benzer bir labirent kuruldu.

Çıkışta, yarışmacılar yine elektrik anahtarına bağlı kırmızı bir am pule basarak elektrikli bir zili çaldıracaklardı.

Mübaşirler ve yardımcı yargıçlar çizgi hakemliği yaptılar Başkan kronometresini sımsıkı tuttu ve başlama işaretini verdi. İnsan hemen kâğıt bölmeler arasında yola çıktı ve bir polis kanncay. akvaryuma s. raktı.

İnsan tabanları yağlamıştı. Karınca kımıldamıyordu.

Eski bir karınca atasözü bilmediğin alanda acele etmekten sak, nacaksın, der.

Zaten karınca ilk iş olarak yıkandı, bu da başka bir temel kural.

Bilmediğin alanda, duyularını hassaslaştıracaksın.

İnsan epey öndeydi. Gözler yarışın gelişmesini gösteren ekranı3 ra çakılmıştı. Hatta 103. 24. ve dostlar, küçük televizyonlarında Va' rışmayı izliyorlar ve endişelerini gizlemiyorlardı. Rastgele bir karınca seçelim diye tuta tuta, belki de geri zekâlı birine çatmışlardı.

- Haydi, kalk! diye kokusal olarak bağırdı, bahise duyarlı olan Prens 24 Ama karınca bir türlü kımıldamıyordu. Sonunda, ayaklarının cevresindeki zemini ağır ağır, ihtiyatla koklamaya başladı.

Bu sırada, insan aceleden yolu şaşırmış ve bir çıkmaza girmişti Tabanları ters yönde yaglad,, çünkü kanncan.n hâlâ çıkmaya karar vermediğinden haberi yoktu, zaman kaybetmekten ödü patlıyordu.

Karınca birkaç adım attı, döndü, sonra aniden antenlerini dikti.

Seyirci kanncalar bunun ne anlama geldiğini biliyorlardı.

Yarışmayı sanıklar sırasında izleyen Julie, David'in kolunu sıktı.

- Tamam, balın kokusunu aldı!

Karınca doğru yönde dümdüz ilerlemeye başladı. Dışanda insan da doğru yolu keşfetmişti. Konumlarını gösteren ekranlarda, ikisi de tamamen aynı süratte ilerliyor gibiydi.

- nihayet şanslar eşit görünüyor, dedi yargıç, medyayı hoşnut et mek içm geciktirimi sürdürmek tasası içindeydi.

Rastlantıyla, adam ve karınca hemen hemen aynı anda ayn. vim ja giriyordu.

- Ben insan üstüne bahse giriyorum! diye haykırdı mübaşir.

- Ben de karınca üstüne! dedi birinci yardımcı yargıç.

472

İki şampiyon neredeyse paralel bir biçimde ilerliyor.

Bir ara, karınca bir çıkmaza doğru yürüdü ve akvaryumda, Prenses 103. ve arkadaşları bütün antenleriyle titredi.

- Hayır, hayır oradan değil! diye bütün feromonlarıyla haykırdılar.

Ama kokusal iletileri boşlukta serbestçe dolaşamıyordu. Plexiglas tavan onları engelliyordu.

- Hayır, hayır oradan değil! diye bir o kadar nafile yere bağırıyordu Julie ve dostları.

Adam da bir çıkmaza doğru ilerledi ve bu defa insan izleyicilere geldi bağırma sırası:

- Hayır, hayır oradan değil!

tiki yarışmacı durdu, ikisi de nereye gitmek gerektiğini bulmaya çalıştı.

tnsan doğru yönde ilerledi. Karınca hiçbir yere doğru atılmadı, insan türünün savunucuları derin bir soluk almışlardı. Şampiyonlarının önünde sadece iki viraj kalmıştı ve kırmızı ampule ulaşacaktı. İşte tam o anda, çıkmazda dört dönmekten öfkelenen karınca, beklenmedik bir işe kalkıştı.

Kâğıt duvara tırmandı.

Balın yakın kokusunun rehberliğinde, engel yarışındaki gibi engellerden atlayarak, dörtnala kırmızı ampule doğru koşuyordu.

insan, dönemeçleri koşar adım geçerken, karınca son duvarı atladi, bal sürülmüş ampulün üstüne çıktı ve zili çaldırdı.

Sanıklar sırasıyla aynı anda, olayı kutlamak için antenlerini birbirine değdiren karıncaların akvaryumunda bir zafer çiğliği koptu.

Başkan izleyicilerden oturum salonunda yerlerini almalarını istedi.

- Hile yaptı! diye itiraz etti savcı, yargıçların masasına yaklaşarak.

- Üstat, lütfen oturunuz, diye emretti yargıç. Savunma sırasına dönen Julie karşı çıktı.

- Tabii ki hile yapmadı. Özgün düşünme tarzını kullandı. Ulaşılabilecek bir hedef vardı, o da ulaştı. Soruna daha çabuk adapte olarak, zeki olduğunu kanıtladı. Ayrıca da, duvarlara tırmanmanın yasak olduğundan hiç bahsedilmedi.

- Bunu o zaman insan da yapabilir miydi? diye sordu savcı.

- Elbette. Koridorlarda burnunun doğrusuna ilerlemekten başka şekilde davranabileceği aklına gelmediği için kaybetti o. Aslında buyuru İmam iş ama kendisinin uymak zorunda olduğunu sandığı kuralların dışında düşünemedi. Karınca hayal gücünü insandan daha çok kullandığı için kazandı. Hepsi bu. Kaybetmesini bilmek gerekiyor.

473

ANSİKLOPEDI

BAMBI SEMDROMU: Sevmek bazen nefret etmek kadar tehlikelidir. Avrupa'nın ve Kuzey Amerika'nın doğal parklarında ziyaretçi sık sık tavuskuşu ile karşılaşır. Anneleri uzakta olmasa bile, bu hayvanlar soyutlanmış ve yalnız gibi görünür. Ziyaretçi içlenir, bu kocaman pelüş tavırlı hayvana yaklaşmaktan mutlu, içinden hayvanı okşamak gelir. Bu harekette hiçbir saldırganlık yoktur, aksine, insanı bu şefkat hareketine iten hayvanın yumuşaklığıdır. Oysa ki bu hareket ölümcül bir dokunuş demektir. Gerçekten de, anne yavrusunu ilk haftalarda sadece kokusundan tanır. Ne kadar şefkatli olursa olsun, insan bu dokunuşu ile kendi kokusunu tavuskuşuna bulaştıracaktır. Çok az bile olsa, bu kirleten koku tavuskuşunun kimliğini bozar, kısa süre içinde bütün ailesi tarafından terk edilir. Artık hiçbir maral onu kabul etmeyecek ve tavuskuşu otomatik olarak açlıktan ölmeye mahkûm olacaktır. Bu katil okşamaya 'Bambi Sendromu' ya da 'Walt Disney Sendromu' adı verilir.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

AÛAÇLAR ARASIMDA TOK BAŞIMA

Komiser Maximilien Linart daha fazlasını görmek istemiyordu, kendini evine zor attı.

Şapkasını portmantoya fırlattı, ceketini çıkardı, kapıyı sertçe çarptı. Ailesi koşup geldi.

Eşi Scynthia'ya ve kızı Margueritee artık zor tahammül ediyordu. Olanlardan hiçbir şey anlamıyorlar mıydı? Bu davanın ne kadar önemli olduğunu kavramıyorlar mıydı?

Salonda, kızı yeniden televizyonun karşısına geçmişti.

622. Kanal, ünlü eğlence, Düşünce Kapanı programını yayınlıyordu. Sunucu bir kez daha günün bulmacasını veriyordu: "Gecenin başında, sabahın sonunda, yılda iki kere görünür ve aya çok dikkatli bakılınca, daha iyi seçilir."

Çözüm beyinde çaktı. Bu N harfiydi. Gecenin başında, sabahın sonunda, yılda iki kere ve ay kelimesinde o görünüyordu. Başka türlü olamazdı.

Gülümsedi. Çabuk ve hızlı düşünme yeteneğine kavuşmuştu. Hangi bilmece olursa olsun eninde sonunda çözümünü bulurdu. Ona bir işaret gönderilmişti.

iki serin el gözlerine kondu.

- Bil bakalım kim?

474

Sert bir şekilde sıyrıldı. Karısı, şaşkın, bakışlarını ona dikti.

- Ne oldu, sevgilim, bir şey mi var? Kafan mı karışık?

- Hayır. Açık. Fevkaalede açık. Sizinle zamanımı boşuna harcıyorum. Sadece kendim için değil, ama bütün dünya için yerine getirmem gereken çok önemli işlerim var.

- Ama, sevgilim, diye devam etti Scynthia endişeli bir tavırla ona bakarak.

Ayağa kalktı ve sert bir sesle tek kelime söyledi.

- Dışarı!

Ona kapıyı gösterdi, gözleri dumanlanmıştı.

- Peki peki, madem böyle istiyorsun, diyebildi çekine çekine.

Maximilen çoktan kapıyı çarpmış, MacYave\'e bürosuna kapanmıştı. Özel parametrelerle, Evrim oyununu başlattı.. İnsan teknolojilerinden yararlanan bir karınca uygarlığının ne sonuç vereceğini görmek istiyordu.

Kendini iyice kaptırarak, son sürat ilerledi.

Evin dış kapısının açılıp kapandığını işitti ve kareli mendiliyle alnını sildi. Off be, sonunda iki dırdırcıdan kurtulmuştu. Bilgisayarlar dişileri olmadığı için ne kadar mutluydular.

MacYavel, oyunu geliştirmeye devam ediyordu. Yirmi dakikada, insan bilgisiyle zenginleşmiş karınca uygarlığını bininci yılına getirmişti. Polisin hayal ettiğinden de korkunçtu.

Basit bir gözlemci gibi davranmayı sürdürmeyecekti. Ödeyeceği bedel ne olursa olsun, eyleme geçmeye karar vermişti.

Hemen işe koyuldu.

ACAYİP dÜTİEŞ

Oturum başlamadan, bir dinginlik anından yararlanarak, Prens 103. ile Prens 24. akvaryumda bir çiftleşme denemesi yapmaya karar veriyorlar. Oturumun başından beri, televizyon projektörlerinin yoğunluğu, cinsel hormonlarını ilkyaz güneşi gibi kaynatmıştı.

Bu sıcak, bu ışık, her şeye karşın iki cinsiyetli için çok tahrik edici.

Bu kapalı yerde çiftleşmeye girişmek kolay değil, ama akvaryumdaki karıncaların yürekiendirmesiyle. Prens 103. atılıyor ve cam hapishanenin duvarları arasında çemberler çizmeye başlıyor.

Prens 24. de arkasından havalanıyor.

Elbette bunu göklerde, orman kokuları içinde ağaçların altında yapmaktan daha az romantikti, ama iki böcek bunun artık kendileri için son şans olduğuna emindiler. Şimdi ve burada sevişmezlerse bunun nasıl bir şey olduğunu asla bilemeyeceklerdi.

Prens 24. Prenses 103.'nün arkasında uçuyor. O çok hızlı uçuyor ve onu yakalayamıyor. Ondan yavaşlamasını istemek zorunda kalıyor.

475

Sonunda üstünde, vücudunun arkasına tutunuyor, içice geçmek için iyice kasılıyor. Yüksek uçuş gösterisi. Kolay iş değil. Kendini kenetlenmeye kaptıran 103. uçuşuyla ilgilenmeyi unutuyor ve saydam duvara çarpıyor. Çarpışmanın etkisiyle 24. kopuyor ve yeniden güzeline saldırıya geçiyor.

Prenses 103. Parmaklar'ın karmaşık cilveleşmeleriyle alay etmişti, ama şu anda, onlar gibi davranmayı ve yerde yuvarlanmayı yeğlerdi. İki küçük parçayı birleştirmekten, hem de uçuş halinde, böylesi çok daha kolay.

Üçüncü girişiminde, epey yorulan Prens 24. Prenses 103. ile birleşmeyi başarıyor. O zaman, içlerinde çok yeni, çok yoğun bir şey oluyor. İkisi de yapay yollardan cinsiyetli hale geldiklerinden yoğunluk daha bir başka.

Sanki bir kez daha Mi'ye girmişler gibi, antenleri birleşiyor. Vücutları gibi ruhları da kenetleniyor.

Karmaşık ruhsal görüntüler aynı anda ufacık beyinlerinde yansıyor.

Uçuşu yöneten Prenses 103. yeniden akvaryumun çeperlerine çarpmamak için, hapishanelerinin ortasında, delikli Plexiglas tavanın hemen birkaç santimetre altında, özekdeş küçük daireler çiziyor.

Karmaşık ruhsal görüntüler giderek netleşiyor. Bunları yayan 103. Rüzgâr Gibi Geçti'nin o romantik sahnelerini hâlâ belleğinde taşıyor.

O anda, iki böcek için aşk, kendi öz kültürlerinin görüntülerinden daha çok Parmaklar türünün görüntülerinde kendini daha açık ifade ediyor. Elbet Bel-o-kanıların da bir sürü söylenceleri var, ama hiçbiri Rüzgâr Gibi Geçti'ye benzemiyor. Karıncalar dünyasında, aşk sadece üreme fonksiyonu ile bağlantılıdır. 103. Parmakların filmini görünceye kadar, aşkı üreme işlevinden bağımsız, özel bir heyecan olarak düşünmemiştir.

Aşağıda, öteki karıncalar havada dönüşlerini hayranlıkla seyrediyor. Farklı bir şeyler olduğunu anlıyorlar. 10. bu katıksız romantik şj. ir anının esinlendirdiklerini "söylence feromonu"na not alıyor.

Birden, yukarıda her şey karışıyor. Prens 24. fenalaşıyor. Antenleri tuhaf bir şekilde hareket ediyor. Kalbi gittikçe daha hızlı çarpıyor. Deniz baskını gibi, ucsuz bucaksız kırmızı bir dalga, katıksız bir haz ve yoğun bir acı dalgası altında kalıyor. Denetiminden çıkmış güm güm atan kalbinde her şey bozulmuş gibi geliyor.

Güm... güm, güm... güm, güm... güm, güm... güm!

Tak, tak, tak!

Yargıç oturumun başladığını bildirmek için tokmagıyla masaya birkaç kez vurdu.

-Jüri üyesi bayanlar ve baylar, lütfen yerlerinizi alınız.

Başkan, jüri üyelerine karıncaların zeki oldukları kabul edildiğinden, bundan böyle hukuki sorumlulukları olduğunu bildirdi. Dolayısıyla, 103. ve arkadaşları hakkında karar vereceklerdi.

- Anlamıyorum, diye haykırdı Julie. Kannca kazandı ya.
- Evet, diye karşılık verdi yargıç. Bu zafer karıncaların zeki olduklarını kanıtlar, ama masum olduklarını kanıtlamaz. Söz savcının.
- Elimde, sayın jüri üyelerine kanncalann ne denli insan düşmanı olduğunu kanıtlayan suç delilleri var. Özellikle ateş karıncalarının Florida'yı işgali konusundaki bir makale jüri üyelerini aydınlatacaktır.

Arthur ayağa kalktı.

- Ama bu ateş karıncalarının nasıl durdurulduğunu belirtmeyi unutuyorsunuz. Başka bir kannca türü aracılığıyla: Solenopsis da-ugerri. Bu tür, ateş karıncaları kraliçesinin feromonlarını üretmeyi bilir. Böylece, işçileri yanıltır. Karıncalar onu beslerken, kendi kraliçeleri günden güne erir ve sonunda ölür. Sonuç: Düşman kanncalann hakkından gelmek için, insanlara bazı kannca türleriyle ittifak yapmak yetiyor.

Savcı Arthur'un sözünü kesti ve yerinden kalkıp jüri üyelerinin karşısına geçti.

- Sırlarımızı böceklerle açıklayarak onlardan kurtulamayız. Tam tersine, bu çok şey bilen kanncaları, bilgilerini türün bütününe aktarmadan geciktirmeden tasviye etmek gerekir.

Akvaryumda, esrime hâlâ sürüyor. Karınca çift, sanki cehennemi bir girdaba yakalanmış gibi gittikçe daha hızlı dönüyor. Prens 24.'nün yüreği gittikçe daha düzensiz çarpıyor. Qüm, güm... güm,, güm güm, güm... güm. Kırmızı haz dalgası büyüdükçe renk değiştiriyor. Açık mor, menekşe moru, daha sonra basbayağı kara haline geliyor.

Yargıç, savcıdan sonuca gelinmesini ve talebini bildirmesini istedi.

- Lise fesatçılan için, eğitim araçlarını tahrip ve kamu yolunda ka-şıklık çıkarmaktan altı ay ağır hapis cezası, piramit fesatçılan için, cinayetlere suç ortaklığından altı yıl ağır hapis cezası talep ediyorum. Prenses 103. ve suç ortakları için, ayaklanma ve polislerin katlinden dolayı ölüm... cezası talep ediyorum.

İzleyiciler tepki gösterdi. Yargıç, hiç düşünmeden tokmagıyla masaya vurdu.

- Memleketimizde ölüm cezasının çoktan kaldırıldığını savcı meslektaşına hatırlatınm, dedi alim tavırlanıyla.

- İnsanlar için, sayın başkan, insanlar için. Bu konuyu araştırdım. Ceza yasamızda hayvanlar için ölüm cezasını yasaklayan hiçbir madde yok. Çocukları ısırarak köpeklere iğne yapılır. Kuduz taşıyan tilkiler vurulur. Kaldı ki içimizde kannca katletmemekle övünecek biri var mı?

Onaylamayanlar bile savcının haklı olduğunu kabul etmek zorundaydılar. Dikkatsizlikle olsa bile, kim- kannca öldürmemişti ki?

- Prenses 103. ve arkadaşları için ölüm cezası vererek, yurttaşlık görevimizi, meşru müdafayı yerine getirmiş olacağız sadece, diye devam etti savcı. Piramitte ele geçirilen belgeler bunu kanıtıyor. Bize karşı büyük bir sefer başlatmışlardı. İnsana savaş açan türlerin bunu hayatlarıyla ödeyeceklerini doğa bilmelidir.

Prens 24. antenlerini dikeyyor. Prenses 103. onu hissediyor, onu görüyor, ama kendi zevki öylesine uzun, öylesine büyük ki eşiyle ilgilenmeyi başaramıyor.

O, karaya çalan kırmızı bir dalganın altındayken, kendi turuncuya dönüşen ve gittikçe açılarak daha san ve daha sıcak hale gelen kırmızı bir dalganın altındaydı. Şimdi, o artık bir prenses değil, bir kraliçe.

Prens 24. gittikçe kötüleşiyor.

Baskı hep tırmanıyor. Yüreği durdu.

Baskı yükseliyor, yükseliyor. Birden kraliçeden kopuyor, yavaşça düşmek için kanatlarını çırpma çalışıyor ve...

Başkan savunmaya söz verdi.

Julie, bütün nöronlarının kaynaklarına başvurdu.

- Burada bir duruşma yapılmıyor. Bu ondan çok daha fazla bir şey. Bu, insan dışı bir düşünce sistemini anlamamız için bize sunulmuş eşsiz bir fırsat. Karıncalarla, bu toprak-ötesi canlılar banş yapmayı başaramazsak, bir gün uzaylılarla iletişim kuracağımızı nasıl umabiliriz?

Havada, küçük, kuru bir patlama. Baskı çok kuvvetli, zevk çok yoğun, tüm gametlerini dışıya fırlatır fırlatmaz, Prens zevkten patlıyor. Kitin parçaları etrafa dağılıyor ve havada parçalanan bir uçak parçaları gibi yere düşüyor. Yiğit cinsiyetlinin vücudundan dökülen parçalardan nasibini almayan tek bir böcek kalmıyor aşağıda.

Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi'ni okuya okuya, Julie'ye, şimdi kendi sesiyle konuşan Edmond Wells'miş gibi geliyordu.

- Karıncalar gelişmemiz için bir atlama tahtası olabilir. Onları ortadan kaldırmaya çalışmaktansa, onları kullanmaya gayret edelim. Birbirimizi tamamlıyoruz. Biz dünyayı bir metre yükseklikten kontrol ediyoruz, onlar bir santimetre yükseklikten. Arthur, onların çenекle-riyle en becerikli saatçilerin bile üretemeyeceği son derece küçük nesneler ürettiklerini kanıtladı. Neden kendimizi bu değerli müttefiklerden mahrum bırakalım?

Kraliçe 103. havada biraz daha dönüyor, sonra hışım gibi fero-mon alıcısına iniş yapıyor.

Qırç. Rozet Taşı makinesinin hoparlörlerinde küçük bir gürültü çınlıyor, ama sohbetlerin gırla gittiği mahkeme salonunda, kimse buna dikkat etmiyor.

Julie devam ediyordu:

478

- Türümüzün statüsünü iyileştirdik diye mahkûm edilmemiz söz konusu olamaz. Karıncaları öldürmek söz konusu olamaz.

Kraliçe düşerken kanatlarını kaybediyor.

Karıncalar krallığının bedeli, prensin ölümü ve kanatların kaybıdır.

- Tam tersine, kendimizi aklayarak ve bu masum karıncaları özgür bırakarak, keşfetmeye başladığımız yolun her türlü ilgiye değdiğini göstereceksiniz. İstesek de istemesek de, karıncalar...

Ağzı açık kalıyor. Cümle havada asılıyor.

AMSİKLOFED†

RAKAMLARIM GÜCÜ: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Sadece biçimleriyle, rakamlar bize hayatın gelişimini anlatırlar. Bütün kıvrımlı olanlar aşkı gösterir. Düz çizgilerden oluşanlar bağlılığı ve her ikisinden oluşanlar ise sınavları. Onları inceleyelim.

0 : Boşluktur. Kapalı köken yumurtası.

1 : Mineral evredir. Sadece bir çizgidir. Hareketsizliktir. Başlangıçtır. Düşünmeden burada ve şimdi olmaktır. Birinci bilinç düzeyidir. Düşünmeyen bir şey oradadır.

2 : Bitkisel evredir. Alt kısmı bir çizgiden oluşur, böylece bitkisel toprağa bağlıdır. Bitkisel ayağını kımıldatamaz, o toprağın tutsağıdır, ama üst tarafında bir kıvrım vardır. Bitkisel göğü ve ışığı sever, çiçeklerin üst kısmının güzel olması bu yüzdendir.

3 : Hayvansal evredir. Çizgi yoktur. Hayvan topraktan kopuktur. O devinebilir, iki kıvrımı vardır, yukarıyı ve aşağıyı sever. Hayvan, duygularının tutsağı olarak davranır. Ya sever ya sevmez. Bencillik en temel özelliğidir. Hayvan leş-çi ve avdır. Sürekli korku içindedir. Doğrudan çıkarları doğrultusunda hareket etmezse, ölür.

4 : İnsansal evredir. Bu mineral, bitkisel ve hayvansal düzeyin üstündedir. Yol ayrımıdır. Çaprazlamalı ilk rakamdır. 4. değişimi başarırsa, üst dünyaya geçer. Cüzi iradesiyle, duygularının tutsaklığı evresinden çıkar. Yazgısını gerçekleştirir ya da gerçekleştirmez. Ama seçim özgürlüğü kavramı, özgürlüğe ve duygularına egemen olma görevini gerçekleştirmeye izin verir. 4. özgürce hayvan kalmaya ya da sonraki evreye geçmeye izin verir. İnsanlığın günümüzdeki ikilemidir bu.

5 : Tinsel evredir. 2'nin tersidir. 5'in üstünde çizgi vardır, göğe bağlıdır. Altta bir kıvrımı vardır: Toprağı ve sakinlerini sever. Topraktan kurtulmayı başarmış olmakla birlikte, gökten kurtulamamıştır. 4'ün haç sınavını geçmiştir, ama yükseklerde süzülür.

mm

479

6 : Köşesiz, çizgisiz, sürekli bir kıvrımdır. Tepeden tırnağa aşktır, neredeyse sarmaldır, sonsuzluğa gitmeye hazırlanır. Gökten, topraktan, alt ya da üst her türlü tıkanmadan bağımsızdır. Titreşen saf bir kanaldır. Ama yine de bir şeyi gerçekleştirmesi gerekiyor: Yaratıcı dünyaya geçmek. 6, aynı zamanda anne karnındaki fetüs biçimidir.

7 : Geçiş rakamıdır. 4'ün tersidir. Burada da yol ayrımında bulunuyoruz. Bir çevrim, maddi dünya çevrimi tamamlanmıştır. Böylece bir sonraki çevrime geçmek gerekir.

8 : Sonsuzluktur. Onu çizirken, hiç durulmaz.

9 : Anne karnındaki fetüsdür. 9, 6'nın tersidir. Fetüs, gerçekliğe dönmeye hazırlanır. Hayat verecektir...

10 : Kökensel yumurtanın sıfırır, ama üst boyuttan. Bu üst boyut sıfırır, daha yüksek ölçekte yeni rakamlar çevrimine atılacaktır. Ve bu böyle devam edecektir.

/Ye zaman bir rakam çizsek, bu bilgeliği aktarırız.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ALGILAMA FARKLILIĞI

Sanıklar sırasının üstündeki video ekranda, Maximilien'in yüzü göründü. Nerdeyse obur, acayip bir gülümseme vardı yüzünde. Yakın çekim Julie'yi yerine çiviledi.

Gözü dönmüş, elinde bir tırnak makasıyla Maximilien görölüyordu. Karıncaları alıyor ve kameranın hemen objektifinin yanında tek tek kafalarını kesiyordu. Her keşişinde bir çıtlama sesi işitiliyordu.

- Me oluyor? Bu maskaralık da neyin nesi? diye sordu yargıç.

Mübaşir gelip kulağına bir şeyler fısıldadı. Maximilien evine kapanmıştı ve basit bir video kamera ve bilgisayarının rölesi sayesinde, telefon hatları aracılığıyla bu sahneyi aktarıyordu.

Karıncaların kafasını kesmesinin ardı arkası gelmiyordu. Sonra, sonunda yüz kadarının canına okuduğuna kuşkusuz kalmayınca, yorgun bir tavırla kameraya gülümsedi, kesik vücutları topladı ve kâğıt sepetine atmak üzere eliyle süpürdü.

Sonra bir kâğıt aldı ve kameranın tam karşısına yerleşti.

- Bayanlar, baylar, çok kötü günler yaşıyoruz. Dünyamız, uygarlığımız, türümüz yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. Korkunç bir düşman kapımızın eşiğinde dikiliyor. Bizi tehlikeye düşüren kim? Öteki, öteki en büyük uygarlık, gezegenin en büyük türü olan öteki, ben buna karıncalar adını verdim. Bir süre onları inceledim, insanlar üzerindeki etkilerini inceledim. Ama bilhassa, bir uygarlık simülâtörüne karıncalar teknolojik bilgilerimize sahip olsalardı ne olurunun cevabını bulmak için bir program yerleştirdim.

480

"Bizden sayıca üstünlükleriyle, kavgacılıkları ve iletişim biçimle-riyle yüz yıl içinde bizleri tutsak haline getireceklerini saptadım.

İnsan teknolojisinin katkılarıyla, güçleri çok üst boyutlara ulaşacak. Bayanlar, baylar, bu içinizden bazılarını sapkınca gelecektir. Yine de, bu varsayımın doğru olup olmadığını kontrol etmekte bir sakınca olmadığını düşünüyorum.

Sonuç olarak, karıncaları, özellikle de Fontainebleau Ormanına sahip çıkan şu ünlü uygarlaşmış karıncaları yok etmemiz gerekiyor. İçinizden bazılarının onları sempatik bulduğunu biliyorum. Bazılarınız da onların bize yardım edebileceklerini, bize öğretecek şeyleri olduğunu düşünüyor. Yanılıyorlar.

Dünyanın başına karıncalardan daha büyük bir felaket gelmemiştir. Tek bir karınca yuvası, bütün bir insanlığın öldürebileceğinden çok daha fazla hayvan öldürüyor.

Yendikleri bütün türleri önce eziyor, sonra sürü hayvanları olarak kullanıyorlar. Mesela, daha iyi sağlamak için bitkibitlerinin kanatlarını kesiyorlar. Bir gün, bitkibitlerinden sonra sıra bize gelecek.

Zeki karıncaların insanlar için oluşturduktan tehlikenin bilincinde olarak ben, Maximilien Linart, küçük bir topluluğun vurdumduymazlığı yüzünden teknolojimizi

öğrenmiş karıncaların kaynadığı Fontainebleau Ormanını insan olarak yok etmeye karar verdim. Gerekirse bütün ormanı kül haline getireceğim.

Uzun uzun düşündüm taşındım ve geleceği hayal ettim. Kirlenmiş ormanın bu yirmi altı bin hektarını şimdi yok etmezsek, bir gün gelecek dünyanın bütün ormanlarını yok etmemiz gerekecek. Şimdilik, küçük bir budama kangrenin yayılmasını önleyecektir. Bilgi bulaşıcı bir hastalık gibidir.

İncil, bize Adem'in bilgi elmasını dişleme dürtüsüne karşı koyması gerektiğini öğretiyor. Havva onu onarılması imkânsız işlemeye teşvik etti. Ama bizler, karıncaların bu laneti tanımlanır engelleyebiliriz.

103.'nün düşünceleriyle zehirlenmiş karınca yuvalarının bulunduğu orman bölgesine yangın bombaları yerleştirdim.

Beni durdurmaya çalışmanın bir yararı olmaz. Evimde sağlam bir şekilde barikat kurdum. Bilgisayarımın kontrolü altındaki yangın bombalarını ateşleme sistemi, bu mesajdan hemen sonra devre dışı kalacak, dolayısıyla programı dışarıdan hiçbir şekilde değiştirme şansı yok.

Beni durdurmaya kalkışmayın. Eğer her beş saatte bir, bilgisayarı-nın klavyesine kodlu bir formül yazmazsam, evimdeki ve ormandaki her şey patlayacaktır.

Benim kaybedecek hiçbir şeyim yok. Hayatımı türüme feda ediyorum. Bugün yağmur yağıyor. Orman yangınına başlatmak için havaların düzelmesini bekleyeceğim. Eğer düşüncesiz bir saldırıda ölürsem, insanlık bunu bir vasiyet olarak kabul etsin ve bir başkası nöbeti devralsın."

481

Gazeteciler haberi yetiştirmek için koştular. Birbirlerini tanımayan insanlar mahkeme salonunda birbirlerine seslenmeye başladılar.

Bu geçmişte bir benzeri bulunmayan duruşmanın kararını öğren-mek için kalkıp gelmiş olan Vali Dupeyron, anında yargıcın bürosuna el koydu. İçinden polis hatları koparmayı akıl etmemiştir diye dua ederek, telefonu açtı.

Şükürler olsun, daha ilk çalmada, Linart cevap verdi.

- Tanrı aşkına, sizin neyiniz var komiser?

- Meden yakınıyorsunuz, sayın Vali? Bir Japon grubunun otel projesi için ormanın bir kısmını gözden çıkarmayı istemiyor muydunuz? Dilekleriniz yerine gelecek. Siz haklıydınız. Bu yeni iş alanları yaratacak ve işsizliğin azalmasını sağlayacak.

- Ama bu şekilde olmaz Maximilien. Bunun daha uyaun yolları vardır...

- Bu tann'nm belası ormanı kundaklayarak, bütün insanlığı kurtaracağım.

Valinin boğazı kurumuştı ve elleri ıslaktı.

- Siz çıldırmışsınız, diyerek içini çekti.

- Başlarda bazıları öyle düşünecekler, ama bir gün beni anlayacaklar ve insanlığın kurtarıcısı olarak heykellerimi dikecekler.

- İyi ama'bu beş para etmez karıncalar neden yok etmek istiyorsun?

- Siz o halde beni dinlemediniz?

- Dinlemez miyim, dinledim, dinledim. Öteki akıllı hayvanların rekabetinden bu kadar korkuyor musunuz?

- Evet.

Polisin sesinde öyle bir kararlılık vardı ki Vali onu ikna etmek için daha kuvvetli bir kanıt aradı.

- Dinazorlar, insanların bir gün küçük ama çok güçlü bir uyarlık kuracaklarını anlayıp sistemli bir şekilde bütün memelileri tasviye etselerdi, ne olurdu hiç düşündünüz mü?

- Çok iyi bir kıyaslama, nitekim, ben de dinazorlar bizlerden kurtulmalıydılar diye düşünüyorum. Hiç olmazsa, uzun vadede tehlikeyi görecektim, benim gibi kahraman bir dinazor olurdu. Belki de şu anda hâlâ yaşıyor olacaklardı, diye cevap verdi Linart.

- Ama yeryüzüne uyum sağlayamadılar. Çok büyük, çok hantal

- Ya biz? Belki karıncalar da bizi bir o kadar büyük ve hantal buluyorlar. Fırsat ellerine geçerse, ne yapacaklar?

Bu sözler üzerine, telefonu kapadı.

Fosfor yayan bombalan ormanda bulmaları için en iyi mayın temizleyicilerini gönderdi Vali. Bir düzine kadarını buldular, ama kaç tane olduğunu bilmiyorlardı ve orman çok büyüktü. O zaman gayretlerinin boşuna olduğunu kabul ettiler.

Karıncaların Devrimi / F:31

482

Kaybetmiş görünüyorlardı. Halk gözlerini göğe dikmişti. Yağmur diner dinmez ormanın alev alev yanacağını herkes biliyordu.

Yine de, biri bir yerden alçak sesle mırıldandı: "Benim yine de bir fikrim var..."

ANSİKLOPEDİ

ŞANTAJ: İşlenmedik hiçbir şey kalmayınca, zaten zengin olan bir ülkede yeni zenginlikler yaratmak için bir tek yol kalın Şantaj. Bu, 'Elimde tek bu mal kaldı, hemen almazsanız, ilgilenen bir başka müşteri var' diyen tüccardan tutun, 'Doğayı kirleten petrol olmadan, bu kış ülkenin tüm halkını ısıtma imlânımız olmayacak' diye ilan eden en üst düzeyde hükümete kadar gider. O zaman, elinden kaçırmak, bir işi başkasına kaptırmak korkusu yapay harcamalara yol açacaktır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

İÇTEN PATLAMAK ÜZERE

Yağmur, bütün cumartesi günü boyunca yağdı; akşam, gökyüzü yıldızlarla doldu ve meteoroloji uzmanları pazar günü havanın güzel olacağını ve Fontainebleau Ormanında rüzgârın sert eseceğini haber verdi.

Maximilien pek inançlı olmasa da, bu durumda Tanrının kendisiyle olduğunu düşündü. Yeryüzündeki misyonunun öneminin bilincinde ve mutlu olarak bilgisayarının karşısındaki koltuğa yan gelip uzandı. Sonra uykuya daldı.

Kapılar sürgülenmiş, kepenkler çekilmişti. Qece, bir ziyaretçi gizlice komiserin bürosuna sızmayı başardı. Ziyaretçi bilgisayarı aradı. Kodun basımı bombaları ateşlemesini engellemesin diye, araç ateşlemeye hazır, çalışır durumda bırakılmıştı. Ziyaretçi etkisiz hale getirmek için ilerledi. Aceleyle bir şeyi devirdi. Maximilien

tavşan uyku-sundaydı, çok hafif olmasına karşın, gürültü onu tamamen uyandırmaya yetti. Zaten, son anda bir saldırı bekliyordu. Tabancasını ziyaretçiye çevirdi ve tetiğe bastı. Silah ateş alınca, bütün oda titredi.

Ziyaretçi çevik bir hareketle kurşundan kurtuldu. Maximilien ikinci kez ateş etti, bunu da savuşturdu.

Sinirlenen komiser, silahını yeniden doldurdu ve nişan aldı. Ziyaretçi en iyisinin bir yere saklanmak olduğuna karar verdi. Bir sıçrayışta salona geçti ve perdelerin arkasına saklandı. Komiser ateş etti ama ziyaretçi başını eğdi. Kurşunlar alınının üstünden geçti.

Maximilien ışıklan açtı. Ziyaretçi hemen saklandığı yeri değiştirmesi gerektiğini anladı. Uzun aralıklı bir koltuğun arkasına sindi. Birkaç kurşun koltukta sekti.

483

Nereye saklanmalı?

Kül tablası, içilmiş soğuk bir puro izmaritiyle kenar arasındaki açıklığa koşarak sindi. Polis, yastıkların altına baktı, halılar, örtüleri kaldırdı, bu defa onu bulamadı.

Kraliçe 103. soluklanmak ve soğukkanlılığını kazanmak için bundan faydalandı. Çabuk çabuk antenlerini yıkamaya girişti Genel olarak, bir kraliçe hayatı riske atılmayacak kadar değerlidir. Ondan sadece düşün locasında yumurtlaması beklenir. Bununla birlikte 103 dünyada yeterince Parmak ve bu önemli görevi başaracak kadar yeterince karmca olduğunu anlamıştı. Ormanı, dolayısıyla kannca yuvalarını yok etmek söz konusu olunca, böylesi bir tehlikeyi göze almasına kimse engel olamazdı.

Tabancası hâlâ elinde olan Maximilien arada bir yastığa ateş ediyordu. Bu kadar küçük bir hedef için, başka bir silah gerekiyordu.

Maximilien mutfığa gidip dolapta bir aerosol bomba buldu ve salondaki bir böcek bulutuna sıktı. Odayı ölü kokulan sardı Neyse ki karıncanın akciğer cepciklerinin büyük bir özerkliği vardı Böcek öldürücünün büyük bir bölümü geniş odaya dağıldığından nefes almak mümkündü. Kuşkusuz orada daha dakikalarca kalabilirdi ama kaybedecek zamanı yoktu.

Kraliçe kırıntı kırdı.

Yetkililerin ve Valinin kendisine karşı koyabilecek tek hasım olarak buldukları bir karınca ise, akıllarına yanayım, diye düşündü Kendinden ve reflekslerinden hoşnut bunlar, düşünürken, ışıklar söndü Bu nasıl olabilirdi. Minicik bir kannca sigorta düşmesine basamazdı ki.

Karıncanın domotik santrale girdiğini o zaman anladı. Bu yazılan akımı çözebildiğim, dolayısıyla hangi elektrik telini kesmeyi bildiğini gösteriyordu.

Hasmını küçük görmeyeceksin. Polis okulunda öğrencilerine ilk bunu öğretirdi. Kendisi de sadece hasmı ondan bin kere daha küçük olduğu için aynı hatayı işlemişti.

Komodinin çekmecesinde sakladığı halojen cep lambasını aldı ziyaretçisini son olarak gördüğünü sandığı yeri aydınlattı. Sonra sayaç kutusuna doğru yöneldi ve bir elektrik telinin çenекle kesildiğini apaçık gördü.

Bunu ancak tek bir karınca yapabilir, dedi kendi kendine- 103 onların soysuz kraliçesi.

Karanlıkta, aşırı gelişmiş koku duyusu ve ışık dedektörlü kızılötesi görme duyusu ile, karınca artık hafif bir üstünlüğe sahipti Ne var ki dolunay vardı ve menekşe mavisi ışığın odaya dolması için Maxi-milien'in artık gereksiz olan kepenkleri açması yetmişti.

482
Kaybetmiş görünüyorlardı. Halk gözlerini göğe dikmişti. Yağmur diner dinmez ormanın alev alev yanacağını herkes biliyordu.

Yine de, biri bir yerden alçak sesle mırıldandı: "Benim yine de bir fikrim var..."

ANSİKLOPEDİ

ŞANTAJ: işlenmedik hiçbir şey kalmayınca, zaten zengin olan bir ülkede yeni zenginlikler yaratmak için bir tek yol kalır: Şantaj. Bu, "Elimde tek bu mal kaldı, hemen almazsanız, ilgilenen bir başka müşteri var" diyen tüccardan tutun, "Doğayı kirleten petrol olmadan, bu kış ülkenin tüm halkını ısıtma imkânımız olmayacak" diye ilan eden en üst düzeyde hükümete kadar gider. O zaman, elinden kaçırmak, bir işi başkasına kaptırmak korkusu yapay harcamalara yol açacaktır.

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

İÇTEH PATLAMAK ÜZERE

Yağmur, bütün cumartesi günü boyunca yağdı; akşam, gökyüzü yıldızlarla doldu ve meteoroloji uzmanları pazar günü havanın güzel olacağını ve Fontainebleau Ormanında rüzgânın sert eseceğini haber verdi.

Maximilien pek inançlı olmasa da, bu durumda Tanrının kendisiyle olduğunu düşündü. Yeryüzündeki misyonunun öneminin bilincinde ve mutlu olarak bilgisayarının karşısındaki koltuğa yan gelip uzandı. Sonra uykuya daldı.

Kapılar sürgülenmiş, kepenkler çekilmişti. Gece, bir ziyaretçi gizlice komiserin bürosuna sızmayı başardı. Ziyaretçi bilgisayarı aradı. Kodun basımı bombaları ateşlemesini engellemesin diye, araç ateşlemeye hazır, çalışır durumda bırakılmıştı. Ziyaretçi etkisiz hale getirmek için ilerledi. Aceleyle bir şeyi devirdi. Maximilien tavşan uykusu-sundaydı, çok hafif olmasına karşın, gürültü onu tamamen uyandırmaya yetti. Zaten, son anda bir saldırı bekliyordu. Tabancasını ziyaretçiye çevirdi ve tetiğe bastı. Silah ateş alınca, bütün oda titredi.

Ziyaretçi çevik bir hareketle kurşundan kurtuldu. Maximilien ikinci kez ateş etti, bunu da savuşturdu.

Sinirlenen komiser, silahını yeniden doldurdu ve nişan aldı. Ziyaretçi en iyisinin bir yere saklanmak olduğuna karar verdi. Bir sıçrayışta salona geçti ve perdelerin arkasına saklandı. Komiser ateş etti ama ziyaretçi başını eğdi. Kurşunlar alınının üstünden geçti.

Maximilien ışıklan açtı. Ziyaretçi hemen saklandığı yeri değiştirmesi gerektiğini anladı. Uzun aralıklı bir koltuğun arkasına sindi. Birkaç kurşun koltukta sekti.

483

Nereye saklanmalı?

Kül tablası. İçilmiş soğuk bir puro izmaritiyle kenar arasındaki açıklığa koşarak sindi. Polis, yastıkların altına baktı, halıları, örtüleri kaldırdı, bu defa onu bulamadı.

Kraliçe 103. soluklanmak ve soğukkanlılığını kazanmak için bundan faydalandı. Çabuk çabuk antenlerini yıkamaya girişti. Genel olarak, bir kraliçe hayatı riske atılmayacak kadar değerlidir. Ondan sadece düğün locasında yumurtlaması beklenir. Bununla birlikte, 103. dünyada yeterince Parmak ve bu önemli görevi başaracak kadar yeterince karınca olduğunu anlamıştı. Ormanı, dolayısıyla karınca yuvalarını yok etmek söz konusu olunca, böylesi bir tehlikeyi göze almasına kimse engel olamazdı.

Tabancası hâlâ elinde olan Maximilien arada bir yastığa ateş ediyordu. Bu kadar küçük bir hedef için, başka bir silah gerekiyordu.

Maximilien mutfığa gidip dolapta bir aerosol bomba buldu ve salondaki bir böcek bulutuna sıktı. Odayı ölü kokulan sardı. Neyse ki karıncanın akciğer cepciklerinin büyük bir özerkliği vardı. Böcek öldürücünün büyük bir bölümü geniş odaya dağıldığından, nefes almak mümkündü. Kuşkusuz orada daha dakikalarca kalabilirdi ama kaybedecek zamanı yoktu.

Kraliçe kirişi kırdı.

Yetkililerin ve Valinin kendisine karşı koyabilecek tek hasım olarak buldukları bir karınca ise, akıllarına yanayım, diye düşündü. Kendinden ve reflekslerinden hoşnut bunları düşünürken, ışıklar söndü. Bu nasıl olabilirdi. Minicik bir karınca sigorta düşmesine basamazdı ki.

Karıncanın domotik santrale girdiğini o zaman anladı. Bu, yazılan akımı çözebildiğim, dolayısıyla hangi elektrik telini kesmeyi bildiğini gösteriyordu.

Hasmını küçük görmeyeceksin. Polis okulunda öğrencilerine ilk bunu öğretirdi. Kendisi de sadece hasmı ondan bin kere daha küçük olduğu için aynı hatayı işlemişti.

Komodinin çekmecesinde sakladığı halojen cep lambasını aldı, ziyaretçisini son olarak gördüğünü sandığı yeri aydınlattı. Sonra sayaç kutusuna doğru yöneldi ve bir elektrik telinin çenекle kesildiğini apaçık gördü.

Bunu ancak tek bir karınca yapabilir, dedi kendi kendine: 103. onların soysuz kraliçesi. Karanlıkta, aşın gelişmiş koku duyusu ve ışık dedektörlü kızılötesi görme duyusu ile, karınca artık hafif bir üstünlüğe sahipti. Ne var ki dolunay vardı ve menekşe mavisini ışığın odaya dolması için Maxi-milien'in artık gereksiz olan kepenkleri açması yetmişti.

484

Acele etmek gerekiyordu. Karınca odaya döndü ve tekrar bilgisayara yöneldi. Francine, ona bilgisayarın arkasındaki havalandırma parmaklığından nasıl sızılması gerektiğini öğretmişti. Talimatları harfiyen uyguluyordu. Kraliçe 103. şimdi yerindeydi. Kendisine bildirilen bağlantıları kesmekten başka bir şey kalmıyordu geriye. Elektronik plakalar arasında yürüdü. Şurada harddisk. Orada anakart. Kondansatörlerin, transistörlerin, rezistansların, potansiyometrelerin ve radyatörlerin üstünden geçti. Etrafındaki her şey titreşiyordu.

Kraliçe 103. düşman bir yapı içinde hareket ettiğini hissediyordu. MacYavel varlığından haberdardı. İçinde gözleri yoktu, ama karınca ayağını bakır bağlantılara her bastığında, zayıf bir kısa devre algılıyordu.

MacYavel in elleri olsaydı, onu çoktan mahvederdi.

Bir midesi olsaydı, onu çoktan sindirirdi.

Dişleri olsaydı, onu çoktan çiğnerdi.

Ama bilgisayar, mineral kökenli bileşenlerden oluşan, hareketsiz bir makineden başka bir şey değildi. Kraliçe 103. içindeydi ve Fran-cine'in gösterdiği yazılı akım planını hatırlıyordu ki birden kızılötesi gözleri, havalandırma parmaklığında insan düşmanının kocaman gözlerini seçti.

Maximilien alınıdaki sarı işareti tanıdı ve ona bir böcek öldürücü bulutu gönderdi. Karıncanın soluma delikleri" hâlâ açıktı ve tam ikinci bir bulut bilgisayarın içini sisler içinde bir ingiliz limanına çevirince, öksürdü. Asitli hava içini kemiriyordu. Dayanılır gibi değildi.

hava, çabuk hava.

Disket okuyucusunun kapağından dışarı çıktı ve onu yine kurşunlar karşıladı. Onun için füze olan kurşunlar arasından zikzaklar yaptı. Cep lambası peşini bırakmıyordu ve bir ışık halkası içinde dörtlüye gidiyordu.

Projektörden kurtulmak için, dörtlüye büronun kapısının altından geçip salona ulaştı ve bir halının kıvrımı altına daldı. Halı kaldırıldı. Bir koltuğun altına büzüldü. Koltuk devrildi.

Şaşkına dönen karınca, ayakkabılar arasında koştu. Peşindeki Parmakların sayısı gittikçe artıyordu. En azından bir düzine kadardı. Kalın halının naylon kenarındaki cangıla sığındı.

Ya şimdi?

Antenlerini hareket ettirdi ve kömürlü bir hava akımı saptadı. Son sürat, halıyı terk etti ve karşısındaki dikey tünele daldı. Şahane bir sığınak. Ama, projektör arkasını bırakmamıştı.

- Bacadasın 103. bu defa elimdesin, lanet karınca, diye bağırdı Maximilien, cep lambasının ışık demetiyle bacanın içini süpürdü.

Karınca, kuruma basa basa kocaman dik tünelde yükseldi.

I

485

Maximilien, üzerine bir öldürücü bulut daha göndermek istedi ama bombası boştu. Bacanın alt kısmı yetişkin bir insan vücudunun geçebileceği kadar genişti. 103.'yü silindir gibi ezmek için bacaya tırmanmaya karar verdi. Bu baş belası böceği paramparça etmeden hiçbir şeyden emin olamazdı.

insan, eski taşlara tutundu, beş parmaklık iki sürüsü beyinsel iletişim merkezi aracılığıyla birbirlerinin ilerleyişinden haberdar oluyor Arkada, ayakkabı hapishanesindeki daha beceriksiz parmaklar tutunacak bir yer arıyor.

Yine de, baca daraldıkça tırmanmak daha da kolaylaşıyordu. Ma-ximilien, dirseklerine ve dizlerine dayanarak, iyi bir dağcı gibi kolaylıkla ilerliyordu.

Kraliçe 103. onun kendisini izleyeceğini hiç ummamıştı. Daha yukarılara çıktı. O da çıktı. Kannca, arkasından gelen Parmaklar'ın yağı, kokusunu alıyordu. Kanncalara göre, Parmaklar kestane yağı kokarlar. Maximilien kesik kesik soluyordu. Dik bir bacada

dört ayak tırmanmak, gerçekten artık onun yaşına göre değildi. Bacanın yukarı kısmını aydınlattı ve kendisiyle alay ediyormuş gibi gelen iki minik anten seçer gibi oldu. Birkaç santimetre daha yükseldi. Baca gittikçe daralıyordu ve artık bütün vücuduyla sokulmakta güçlük çekiyordu. Önce sağ böğrünü ilerletti, o tarafı sıkışınca, sağ omzunu ilerletti ve omzu da sıkışıp kalınca, sağ kolunu yukarı doğru uzattı.

Kraliçe 103. bir tuğla deliğine rahatça kuruldu, ama Maximilien biraz sonra deliği aydınlattı. Ulaşılması zordu, ama çektiği bunca zahmetten sonra 103.'yü elinden kaçırmayacaktı. Kolu daha fazla ilerle-yemeyince, saldırıya yumruğunu gönderdi.

Kannca geri çekildi. Bir Parmak yaklaşıyordu ve çıkmaz sokaktaydı.

- Şimdi elimdesin, diye mırıldandı Maximilien çenesini sıkarak.

Karıncaya sanki dokunmuş gibi geldi ve daha güçlü vurmadığına pişman oldu. İşaret parmağını deliğe soktu, ama Kraliçe 103. yana sıçradı ve parmağını kanatıncaya kadar çenekleriyle ısırıldı.

-Ayy!

Küçük yaranın üstünde kan boncuklandı. Karınca, şimdi yarayı asit ateşine tutmaktan başka yapacak iş kalmadığını biliyordu. Karın salgı bezini, özellikle bu iş için % 70 yoğunlukta asitle şişirdiğinden fışkırtı tepkiye yol açacak kadar tahriş edici olabilecekti.

Kraliçe 103. atış pozisyonu aldı ve hedefini iskaladı. Zehiri, en ufak hasara yol açmadan tırnağa çarptı. Parmak havayı kamçılıdı. Şimdi deliğin en sonuna çekildiğinden, kavga nerdeyse eşit gibiydi.

Azgın bir işaret parmağı karşısında, küçük, yorgun bir karınca değildi artık. Karıncanın silahları: Silme formik asitle dolu kann atış cepleri ve minicik çeneklerinin yalımı.

Parmak'ın silahları: Tırnağının yalımı ve düz kısmı ile kaslarının gücü.

486

Maximilien çabasıından ofladı. Diğer parmakları işaret parmağının yardımına göndermek istedi. Eli soyuldu, ama dört parmağını tuğlanın deliğine sokmayı başardı.

Düello. Maximilien Linartın eli, Jules Verne'in romanı Deniz Altında Yirmi Bir Fersahtan çıkmış kocaman bir ahtapot gibi, küçük hasmını tepelemek için havayı kamçılıyordu.

Karınca, bu korkunç savaş eline karşı hem korku hem hayranlık duyuyordu. Gerçekten, Parmaklar böyle çıkıntılara sahip oldukları için ne kadar şanslı olduklarını bilmiyorlardı. Kendisini ezmek için manevralar yapan uzun pembe kollardan dikkatle sıyrıldı. Bir çok salvo atışı yaptı, ama kırmızı hedefe isabet ettiremedi. Bu durumda, yaraları çoğaltmaya karar verdi. Pembe ette küçük küçük çizikler açtı.

Parmaklar gittikçe sinirleniyor, ama vazgeçmiyordu. Karınca, onların çabalarını küçümsemişti. Suratının ortasına bir tokat yedi ve kendini sığınağının ta dibinde buldu. El, çoktan yeni bir fiske için silahlanmıştı. Tamamen bükülmüş işaret parmağını başparmağın serbest bırakması, sert ve dosdoğru hareket etmesine yetiyordu.

Benim tek gerçek düşmanım korkudur.

Prens 24.'yü, bir günlük kocasını düşündü. Onu döllandirmişti. Yakında yumurtlayacaktı. O bunun için ölmüştü. En azından onun için hayatta kalmalıydı.

En geniş kesigi saptadı ve bütün gücüyle zehrini yolladı.

Yanmanın etkisiyle, adam hafifçe geriler gibi oldu, dengesini yitirdi, kütük gibi devrildi ve küller içine yığıldı. Boyun omurları kırılmış halde, orada kaldı.

Düellonun sonu. Mücadeleyi hiçbir kamera filme almamıştı. İleride buna kim inanırdı? Bir karınca, küçücük bir karınca Ooliath'ı yenmişti.

Yaralarını yaladı. Sonra, dövüşten sonra her zaman yaptığı gibi, çabucak yıkanmaya girişti; antenlerini yaladı, kıllarını düzledi, ayaklarını yaladı ve sakinleşti.

Şimdi, işi bitirmesi gerekiyordu. MacYavel, birkaç dakika içinde kodunu almazsa, yangın bombalarını ateşleyecekti.

Koşarken, bir gölgenin kendisini izlediğini fark etti. Arkasına döndü ve devasa uçan bir canavar gördü. Lâl ve kara renkleri korkunçluğunu daha bir artıran ince, uzun ve gevşek kanatları vardı. 103. korkudan irkildi. Bu bir kuş değildi. Her yöne dönebilen patlak gözlerini karıncaya dikti. Ağzını açtı ve kokusuz kabarcıklar göğe doğru yükseldi.

Bir balık.

Bu kadar düş yeter.

487

Bilgisayara saldırmak için geri döndü. Hâ|â bocek öldürücünün kokusu vardı içerde, ama tahammül edilebilirdi.

MacYavel, elektrik çarpsın diye ona küçük elektrik şarjları gönderdi. Ama karınca zıplayarak bu tuzaklardan kurtuldu. Kendini öncelikli işi üzerinde yoğunlaştırdı: Bombaları kut .da eden radyo vericilerine bağlı telleri kesmek.

Yapılmayacaksınız, Özellikle de tel konusunda yanılmayacaksınız.

Tek bir hata, felaketi durduracakken, başlatabilirdi. Ölümüne düellodan bitkin; çenekleri titriyordu. Zehir sinmiş hava rahatça ve serinkanlı düşünmesini engelliyordu. Karınca, kıllarından biri kadar ince bakır bir yol boyunca ilerledi. Üç mikroişlemci saydı ve rezistanslarla ve kondansatörlerle dolu bir kavşakta döndü. Dipteki dördüncü teli kesme talimatı almıştı.

Plastik kabuğu, sonra bakırı çekiştirip durdu ve üzerine zehir damlattı. Ama yarısına kadar kesmişti ki yok, hayır bu değil, dedi kendi kendine, bu dördüncü değildi, onun yanındaki iki telden biriydi.

MacYavel, böceği emmek ve kanatları arasında parçalamak için soğutma vantilatörünü çalıştırdı. Fırtına.

Kraliçe 103. borayla sürüklenmemek için bileşenlere sarıldı-. İnsandan sonra, makineyi yenmesi gerekiyordu. MacYavel, uğultu içinde, ormandaki bombaları patlatacak geriye sayma işlemine başladı.

Sayısal sayaç karıncanın önündeydi, her bir rakamının kırmızı ışığıyla onu aydınlatıyordu.

10, 9, 8 ... Geriye sadece iki tel kalıyordu; ama kızılötesi görüşlü karıncaya, yeşil ve kırmızı açık kahverengi görünüyordu.

7 ... 6 ...5 ...

Kraliçe ikisinden birini rasgele kesti. Geriye sayma devam ediyordu.

Bu doğru tel değildi.

Umutsuzca hemen ikincisine, son tele girişti.

4 ... 3 ... 2 ...

Çok geç! Telin sadece yarısı kesilmişti. Yine de geriye sayma 2de durdu. MacYavel çalışmıyordu.

Karınca, apışmış, iki rakamda takılıp kalmış sayaca bakıyordu.

103.'nün içinde beklenmedik bir şey, beynine doğru çıkan, iğne gibi batan bir basınç meydana geldi. Belki de şu ana kadar yaşadığı heyecanlardan, tuhaf bir feromon karışımı, aklında hiç tanımadık bir molekülün dogmasını sağlıyordu. Kraliçe 103. içinde olanları denet-leyemiyordu. Basınç yükseliyor, köpürüyor, bastırılması olanaksız, ama hiç kötü değil.

Büyü yapılmış gibi, geçirilen tehlikelerden doğan bütün gerilimler arka arkaya kaybolmaya başladı.

488

Basınç, şimdi antenlerine ulaşmıştı. Bu Prens 24. ile sevişirken hissettiklerine benziyordu. Bu aşk değildi, bu...

Mizah!

Kahkahayı bastı kahkaha onda kontrolsüz baş sallamalar, salya salgılama, çeneklerin titremesi biçiminde ortaya çıktı.

ANSİKLOPEDI

MİZAH: Bilimsel yıllıklarda söz edilen tek hayvan mizahı vakası Strasbourg Üniversitesinden primatolog Jim An-derson tarafından aktarılmıştır. Bu bilim adamı, sağır dilsizlerin jestüel dilinin öğretildiği Koko adında bir goril vakasını nakleder. Bir araştırmacı, bir gün beyaz renkli havlunun hangi renkte olduğunu sorunca, goril "kırmızıyı ifade eden jesti yapmış. Denemeci, havluyu usulünce maymunun gözleri önünde sallamış ve sorusunu tekrarlamış, ama aynı cevabı almış, Koko'nun neden hatasında inat ettiğini anlamamış. İnsanın sabrı tükenmeye başlayınca, goril havluyu kapmış ve kenarındaki kırmızı işlemeyi göstermiş. O zaman, primatologların 'oyun mimiği" dedikleri davranışları sergilemiş. Yani bir sırtıma; dudaklarını yukarı kıvrımış, ön dişlerini çıkarmış, gözlerini belirginleştirmiş. Bu belki de mizahtı...

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

ŞAŞIRTICI BİRİYLE KARŞILAŞMA

Parmaklar birbirine geçti. Dansçılar kavalyelerini sımsıkı sardı. Fontainebleau Şatosunda balo.

Tarihi binada, kentin Danimarka kenti Esjberg ile kardeş kent ilan edilmesi onuruna kutlama yapıliyordu. Bayrak teatisi, madalya teatisi, hediyeler teatisi. Halk oyunları

gösterileri. Yerel korolar. Bundan böyle üç kentin girişinde yer alacak panoların "KARDEŞ KEMTLER: FONTAİMEBLEAU - HACIMOE - ESJBERG' sergilenmesi.

Sonunda akuavinin ve Fransız erik rakısının tadılması.

İki ulusun bayraklarını taşıyan arabalar merkezi avluda park ediyor, içinden geç kalmış gala giysileri içinde çiftler çıkıyordu.

Resmi görevli Danimarkalılar ellerini silon Fransız meslektaşları karşısında yerlere kadar eğiliyorlar. Sonra birbirlerine gülümsüyor, kartvizitler veriyor ve eşlerini takdim ediyorlardı.

Danimarka elçisi Valiye yaklaştı ve kulağına:

- Şu karıncalar davasını çok iyi izleyemedim, dedi. Tam olarak nasıl bitti?

489

Vali Dupeyron gülümsemeyi kesti. Muhatabının davayı ne kadar izlediğini merak ediyordu. Olsa olsa, gazetelerden bir iki makale okumuştur.

- İyi. İyi, diye geçiştirdi. Yerel meselelerimizle ilgilendiğiniz için teşekkürler.

- Bu konuda daha fazlasını söyleyebilir misiniz? Piramit sakinleri mahkûm edildiler mi?

- Hayır, hayır. Jüri üyeleri çok yumuşaktı. Onlardan bir daha ormanda piramit kurmamaları istendi desem doğru sayılır.

- Ama bana bir makineyle kanncalatla konuşulduğunu söylemişlerdi.

- Bunlar gazetecilerin abartmaları, işletildiler, gazetecileri bilirsiniz, gazeteleri satsın diye bire beş katarlar.

Danimarka elçisi ısrar etti.

- Ama yine de, karınca feromonlarını insan sözüne çevirerek konuşmayı sağlayan bir makine vardı.

Vali Dupeyron kahkahalarla güldü.

- Ah. Buna siz de mi inandınız? Bu bir asparagastı. Bir akvaryum, bir küçük şişe, bir bilgisayar ekranı. Makine çalışmıyordu. Omuzdaşlardan biri akvaryumun içinden karınca cevap veriyormuş gibi cevaplar veriyordu. Saf insanlar belki buna inandılar, ama gerçek ortaya çıktı.

Danimarkalı şekerli ringa kanepesi aldı ve bir kadeh alkolle yuttu.

- Demek kannca konuşmuyordu?

- Karıncalar çıkmaz ayın son perşembesinde konuşacaklar. Tavukların dişi çıkınca.

- Hımm... dedi elçi, biliyor musunuz tavuklar dinazorların uzaktan akrabasıymış. Belki de bir zamanlar onların da dişleri vardı.

Bu konuşma gittikçe Valinin canını sıkıyordu. Sıvışmaya kalkıştı. Ama elçi kolundan tuttu ve ısrar etti:

- Ya şu karınca 103?

- Duruşmadan sonra, bütün karıncalar doğaya salındılar. Karıncaları mahkûm ederek kendimizi gülünç duruma düşürecek değildik her halde. Kendilerini çocuklara, ormanda gezenlere ezdireceklerdir.

Etraflarındaki insanlar cep telefonlarının antenlerini açıyorlardı. Hep aynı yerde kalarak, bu yapay antenler sayesinde sürekli diyalog kuruyorlardı.

Elçi kafasının tepesini kaşdı.

- Ya Karıncalar Devrimi adına liseyi işgal eden gençler?

- Onlar da serbest bırakıldılar. Sanırım öğrenimlerine devam etmediler. Hepsi de küçük bilgisayar hizmet şirketleri kurdu. Söylendiğine göre işleri iyi gidiyormuş. Ben, gençlerin kendilerini ilgilendiren projelere atılmalarının teşvik edilmesinden yanayım.

490

- Ya komiser Linart?

- Merdivenlerden çok fena düştü. Elçinin sabrı tükenmeye başlıyordu.

- Sizi duyan, hiçbir şey olmamış sanır.

- Sanıyorum, Karıncalar Devrimi hikâyesi ve böcekler davası çok abartıldı. Aramızda kalsın...

Ona göz kırptı.

- ... Bölgede turizmi canlandırmak için bu biraz gerekliydi. Bu hikâyeden sonra, ormanın ziyaretçileri iki katına çıktı. Bu iyi. İnsanların akciğerleri bayram ediyor. Küçük esnaf da iş yapıyor. Hatta kentimizleentinizin kardeş kent olmalarında biraz da bu hikâyenin payı yok mu?

Sonunda, Danimarkalı gevşemeye razı oldu.

- Evet, biraz, itiraf ediyorum. Ülkemde, bu acayip dava herkesi ilgilendirdi. Hatta bazıları, insanlarda bir karınca elçiliğinin, karıncalarda da bir insan elçiliğinin günün birinde gerçek olabileceğini düşündü.

Dupeyron, diplomatça kıs kıs güldü.

- Orman söylencelerini diri tutmanın büyük önemi vardır. Ne kadar deli saçması olursa olsun. Kendi payıma, 20. Yüzyılın başından beri, söylence yazarlarının olmamasına üzülüyorum. Bu edebi türün tamamen ortadan kalktığını söyleyebiliriz. Her neyse, Fontainebleau Ormanı karıncaları "mitolojisi" yöre turizmi için yararlı oldu.

Bunun üzerine, Dupeyron saatine baktı, söylev saatiydi. Kürsüye çıktı. İyice yıpranmış ve sararmış alışılmış kardeş kent kâğıdını kasılarak çıkardı ve söylevine başladı:

- Kadehimi uluslar arasındaki dostluğa ve tüm bölgelerin iyi niyetli insanları arasındaki anlaşmaya kaldırıyorum. Sizler bizleri ilgilendiriyorsunuz ve umarım bizler de sizleri ilgilendiriyoruzdur. Törelerimiz, geleneklerimiz, teknolojilerimiz ne olursa olsun, aramızdaki farklar büyük olduğundan birbirimizi zenginleştireceğimize inanıyorum...

Sonunda sabırsızlananlara oturma ve tabaklarıyla meşgul olma müzadesi verildi.

- Beni saf biri olarak göreceksiniz ama ben bunun mümkün olduğunu gerçekten düşünüyorum diye devam etti Danimarkalı.

- Neymiş o?

- İnsanlar nezdinde karıncalar elçiliği.

Çileden çıkan Dupeyron, gözlerini ona dikti. Büyük bir sinema ekranı varmış gibi eliyle işaret yaptı.

- Sahneyi çok iyi görüyorum. Başında tacı, sırmalı saltanat giysileri içindeki Kraliçe 103.'yü karşılıyorum. Ona Fontainebleau tarımsal liyakat madalyasını veriyorum.

491

- Neden olmasın? Bu karıncalar si/" ?l**ZÜK bİr tal* olabilir. Onlar, müttefikiniz yaparsan.z, inanıl.213' "£ ^ .ÇaîlŞa^Ward,r. Onlar, üçüncü dünyanın az gelişmişler^^;"Ursunu2- Birkaç in-ek boncuk karşılında ellerinde iyi, m'T^T "e V3rSa ^Amalar-siniz. Amerikalı Yerlilere böyle yapılma"

- Dobracısınız, dedi Vali.

- Bundan daha ucuz, daha çok ve ^ becer*Wi bir işgücü düşünebiliyor musunuz?

- Doğru, tarlalar, kitleler halinde s^rebilirler- Yeraltı su kaynaklarını bulabilirler.

- Sanayide, tehlikeli ve hassas işleAde kullanılabilirler.

- Casusluk için olsun, sabotaj içi/1 °'S"" fevka|ed« askeri yardımcılar olabilirler, diye ekledi Vali D/pey

- Hatta uzaya karıncalar gönderileb^^ iT^*™ teMikt^ at' maktansa, çok ucuza karıncalar gönd^1™6 ha 'y,dır-

- Muhtemeldir. Ama... geriye birse/"""" ka"y°r

- Ne sorunu?

- Onlarla iletişim kurmak. Rozet T^Ş' ZI^ZVf^^T hiç çahşmad.. Size dediğim gibi hileli f,,b r ^ Wry ' ?™T

na konuşan ve kendini karınca gibi gc^Ste omuzdaş vardı.

Danimarkalı elçi, büyük hayal kır*""9""3 ""^ görünüyordu.

- Haklısınız, sonuçta bütün bunlar^3" 9e"yc bİr söy|ence kaldK Modern bir ormanlar söylencesi.

Kadeh tokuşturdular ve daha ciddil ^erÖen konuştular.

ansiklopedi

BİR İŞARET: Dün tuhaf bir şejZ^uteiİTu^"" ^ züm sahafç,daki bir Kitaba, Than^O"3 ^ tak"dL

Kitab, a,d,m ve okudum. İnsaf"" *''7?T !???" n,n kendi sonu olduğunu Mini/°r Y^eJP ' P r

Colombun Amerikay, keşfetme^9 ' 3'bh Cennet'

bulmaya giden öncüler hayal etirV

Mamam ve çevre ,p,, Tibet ^T^'^T^ tammlanan cennetimden esinien^'f'^ aca/'P

Ö'r/ kir. Sahafa sordum, o devirde */'?" &"to ^ mad.g.m söyledi, normal. Bizim " ^£

°""m V* «?' net tabu konularda. Ama bu ^ffdenkTT^ bakt.kça kayg,m art.yor. Beni

altû^Ze *T ^ Ha bir şeydi. Kafamda korkunç b^l^Z Edmond Wells, var deoilsem^ B?

t K Var °'mam'^

Um. Beiki de. k^tanTrkate^ £j"" f" *f idim sadece. t,pk, Thanatonaudef'*'' ^^^'^ 9>>' -

492

Madem öyle, bu kâğıttan duvarı geçip okuyucuma doğrudan sesleneceğim: 'Gerçekten var olma şansına sahip olan sana, merhaba. Bu çok enderdir, yararlan bundan!'

Edmond Wells Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisi, cilt III.

YENİ BtR YOL

Mırıldayan bilgisayarda, Infra-World'de, eskiden Francine'in yarattığı sanal dünya kapalı bir vazo halinde yaşamayı sürdürüyor; artık kimse onunla ilgilenmiyor.

Hani neredeyse olmayan bu dünyada, hemen her yerde din adamları ve bilim adamları sonunda kabul ettikleri bir üstboyuta saldırıyorlar. Füzeler ve teleskopların doğruladığı bu varsayımı ilk olarak bir bilim-kurgu roman yazarı ortaya attı. Artık ikna oldukları, öteki dünya dedikleri şey, başka boyutta bir dünya. Orada kendileri gibi insanlar yaşıyor ama zamanı ve uzamı farklı biçimde algılıyorlar.

Infra-World'lüler, üst boyuttakilerin dünyalarını en küçük ayrıntılarına kadar betimleyen bir program içeren bilgisayar kullandıkları ve onu böyle betimleyerek var ettikleri sonucuna varıyor. Infra-Worldlüler, kendilerini yaratacak teknolojilere sahip başka boyuttan insanların yarattığı hayali bir dünyada bir gerçeklikleri olduğunu anladılar. Bütün medya halkı bundan haberdar etti.

Infra-World'lüler, maddi olarak var olmadıklarını da anladılar. Manyetik bir araç üzerinde 0 ve 1 ierden oluşan dizilerden uzun bir bilgi işlem kanalında bir Yin ve Yang dizisinden, evrenlerini tanımlayan ve programlayan elektronik bir ADM'den başta bir şey değiller. Önceleri, pek az "var olduklarına" çok şaşırdılar, ama sonra buna alıştılar. Bundan böyle tek arzuları, neden var olduklarını anlamak. Hepsi, eskiden tanrılarını, Francine adında dişi bir tanrıyı bulup ortaya çıkardıklarını biliyor. Hepsi onu öldürdüklerini ya da ağır bir şekilde yaraladıklarını biliyor. Ama bu onlara yetmiyor. Aşağıdaki dünyayı anlamak istiyorlar.

ZİNCİRLEME

Dosdoğru koşuyordu. Yokuşu indi. Erguvani oklar gibi uzayıp giden kavaklar arasında slalom yaptı.

Kanat alkışlan. Elvan yelkenlerini açıyor kelebekler ve birbirlerini kovalarken, havayı harmanlıyorlar.

Aradan bir yıl geçmişti: Ansiklopedinin koruyucusu Julie, kitabı küp şeklindeki bir valize koymuştu ve tam bulduğu yere geri götürüyordu: Bir başkası daha Görece ve Salt Bilgiyi ileride kullanabilsin diye.

4s*

Artık onun ve dostlarının kitabı ellerinde bulundurmalarına gerçi yoktu, içeriği hepsinin içindeydi. Hatta onu geliştirmişlerdi. Basit bir kitap bile olsa, üstad eserini tamamladı mı çekilmelidir.

Julie, çantayı kapamadan, üçüncü cildin sonunu, en son sayfası nı yeniden okudu. Bu son cümleleri yazarken, Edmond VVells'in sini, "li eli titremişti:

Bitti. Yine de bu sadece başlangıç. Devrim ya da Evrim yapma s*. rası sizde. Toplumunuz ve uygarlığınız için yüksek bir amaç butma^ size kalıyor. Toplumun donup kalmaması, bir daha asla geri gitin^ mesi için icat etmek, kurmak, yaratmak size düşüyor.

Görece ve Salt Bilgi Ansiklopedisini tamamlayın. Yeni girişimler, yeni yaşama tarzları, çocuklarınızın sizlerden çok daha iyi olması için yeni eğitim yöntemleri bulun. Düşlerinizin dekorunu genişletin.

Ütopik toplumlar kurmaya çalışın. Hep daha atak eserler yaratın. Yeteneklerinizi bir araya getirin, çünkü $1 + 1 = 5$ tür. Yeni düşünme boyutları fethine çıkın. Kibirsiz, şiddetsiz, gösterişsiz. Sadece yapın.

Bizler tarihöncesi insanlarıyız. Büyük macera önümüzde, arkada değil. Bizi çevreleyen doğanın sunduğu uçsuz bucaksız veriler bankasını kullanın. Bu bir armağandır. Her hayat biçimi içinde bir ders saklar. Canlı olan her şeyle iletişim kurun. Bilgilerinizi birbirine kanışın.

Gelecek ne güçlülerin ne de parlak zekâlıların.

Gelecek ister istemez icatçılarındır.

İcat edin.

Her biriniz yapıya çöpünü taşıyan bir karıncasınız. Özgün, basit fikirler bulun. Her biriniz sınırsız güçlere sahipsiniz ve geçicisiniz. İşte acele etmeniz için bir gerekçe. Kurmak uzun sürecektir, çalışmanızın meyvelerini asla görmeyeceksiniz ama siz karıncalar gibi adımlarınızı atın. Ölmeden önce bir adım. Bir karınca hiç belli etmeden nöbeti devralacaktır, sonra bir başka karınca, sonra bir başkası, sonra bir başkası daha.

Karıncaların Devrimi, sokaklarda değil, kafalarda yapılır. Ben öldüm, sizler yaşıyorsunuz. Bin yıl sonra, ben yine ölü olacağım, sizler sağ. Harekete geçmek için bundan yararlanın.

Karıncaların Devrimi'ni yapın.

Julie, kilidin kodunu karıştırdı ve bir iple eskiden düştüğü küçük koyağa indi.

Ellerini böğürtlenler, dikenler, egreliotları sıyırdı.

Balçıklı çukuru, tepeye gömülen tüneli yeniden buldu.

Dört ayak üstünde içeriye girdi ve saatli bir bomba koyarmış gibi bir duyguyla, çantayı tam olarak bulduğu yere bıraktı.

Karıncaların Devrimi bir başka yerde, bir başka biçimde ve bir başka zamanda yenilenecekti. Tıpkı onun gibi, bir gün, biri çantayı keşfedecek ve kendi Karıncalar Devrimi'ni kurgulayacaktı.

494

Julie, çamurlu tünelden çıktı ve ipe asılarak şevi tırmandı. Dönüş yolunu biliyordu.

Küçük koyağın tepesindeki kum kayasına başını çarptı ve bir gelinciği ürküttü, gelincik kaçarken bir kuşu, kuş bir sülüğü, sülük tam bir yaprağı kesmek üzere olan karıncayı rahatsız etti.

Julie soluk aldı ve binlerce bilgi beynine doluştu. Ormanda öyle zenginlikler vardı ki. Ormanın ruhunu algılaması için açık gri gözlü genç kadının antenlere gereksinimi yoktu. Başkalarının ruhuna nüfuz etmek için, bunu istemek yeter.

Gelinciğin ruhu, dalgalanma ve küçük sivri dişler halinde, esnek. Gelincik, manzaraya mükemmel uyum göstererek, vücudunu üç boyutta hareket ettirmesini biliyordu.

Julie dikkatini kuşun ruhuna yerleştirdi ve uçmayı bilmenin zevkini tanıdı. Ta yukarılardan görüyordu. Kuşun ruhu inanılmayacak kadar karmaşıktı.

Sümüklüböceğin ruhu dingindi. Korku yok, sadece biraz merak, karşısına dikilen şeye karşı biraz umursamazlık. Sümüklüböceğin tek düşündüğü, yemek yemek ve sürünmek. Karınca çoktan gitmişti; Julie onu aramadı. Buna karşılık, yaprak oradaydı ve yaprağın hissettiği şeyi, aydınlıkta olmanın zevkini hissetti. Sürekli fotosentezle uğraşma duygusu. Yaprak çok faal olduğunu düşünüyordu.

O zaman, Julie tepeyle empatiye girmeye çalıştı. Soğuk bir ruhtu. Ağır. Eski. Tepenin yakın geçmiş bilinci yoktu. Tarihte, permienle ju-ra çağı arasında bir yerdeydi. Buzlanma, tabakalaşma anılan vardı. Sirtında yaşanan hayat onu ilgilendirmiyordu. Sadece yüksek eğrelti-otları ve ağaçlar onun eski dostlarıydılar. İnsanları yaşarken görüyordu ve çok geçmeden ölüyorlardı, ömürleri çok kısıydı. Ona göre, memeliler önemsiz meteorlardı. Daha doğar doğmaz, ihtiyarlıyorlar ve can veriyorlardı.

"Merhaba gelincik." "Merhaba yaprak." "Merhaba Tepe" dedi seçilen yüksek bir sesle. Julie gülüms*edi ve yeniden yola koyuldu. Topraktan çıktı, açık gri gözlerini yıldızlara doğru kaldırdı ve...

ORMANDA OEZİrfTt

Uçsuz bucaksız bir evren, deniz mavisini ve buzlanmış.

Görüntü öne doğru kayıyor.

Evrenin merkezinde; rengârenk binlerce galaksi serpiştirilmiş bir bölge ortaya çıkıyor.

Bu galaksilerden birinin kolunun kıyılarında; hareli, yaşlı bir güneş.

Güneşin etrafında; ılık, sedef rengi bulut kakmalı küçük bir gezegen.

495

Bulutların altında; aşiboyası anakara,^ bezediği acık mor re»1*" li okyanuslar.

v

Anakaraların üstünde; dağlar, ovalar, ^|ga da,ga turkuaz orman»ar-

Bu ağaçların dallarının altında; binlere hayvan türü. İçlerinde iki tür özellikle çok gelişmiş.

Adımlar.

Mevsimlerden kış.

Karla örtülü ormanda biri yol alıyor.

Lekesiz kann ortasında, uzaktan küçük kara bir leke seçiliyor.

Daha yakından, ayaklan yansına kad^r beyaz pudraya gömülmüş, yine de ilerlemeye çabalayan sakar bir t>öcek fark ediliyor. Enli bir şey. Bacakları kalın, cırnakları uzun ve iyice ayırık. Cinsiyetsiz tipte genç bir karınca bu. Benzi çok solgun, gözleri kara ve patlak. Kara ve yumuşak antenleri kafatasını örtüyor.

Bu 5.

İlk kez karda yürüyor. Yanında 10. soğuğa karşı direnmelerini sağlayan kandil içindeki közle, çabucak yanına geliyor. Kandili fazla eğmeye gelmiyor, yoksa kan eritiyor.

Beyaz ve buzlu uçsuz bucaksızlıkta, kesik kesik soluyan kannca birkaç adım daha atıyor. Bir karıncaya göre küçük adımlar, kendi türüne göre büyük adımlar.

Yürüyor ve çenesine kadar gelen soğuk kardan bıkmış, son bir gayretle iki arka ayağı üstünde dikiliyor.

Bu pek rahat olmayan pozisyonda birkaç adım atıyor, sonra duruyor. "Karda yürümek bile büyük maharet!" diyor kendi kendine. İki ayağı üstünde karda yürümek çok zor. Ama vazgeçmiyor.

10.'ya dönüyor ve şöyle diyor:

- Sanırım yeni bir duruş keşfettim, lile beni.

496

BAŞLATIÖIÇ

El, kitabın son sayfasını çevirdi.

Gözler soldan sağa doğru koşmaya ara veriyor ve kapakları bir an, onları örtüyor.

Gözler sindiriyor, sonra yeniden açılıyor.

Sözcükler, yavaş yavaş küçük desenlerden bir dizi haline geliyor. Kafatasının derinliklerinde, beynin panoramik dev ekranı sönüyor. Bu sondur. Yine de, bu sadece bir...

SON